

**2 NO'LU KÜTAHYA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN
LATİN HARFLERİNE AKTARILMASI
VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

(Yüksek Lisans Tezi) .

Semra YÜCA

Kütahya-2019

T.C.
KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Tarih Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**2 NO’LU KÜTAHYA ŞER’İYYE SİCİLİ’NİN
LATİN HARFLERİNE AKTARILMASI
VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

Danışman:
Doç. Dr. Emine DİNGEÇ

Hazırlayan:
Semra YÜCA

Kütahya – 2019

Kabul ve Onay

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Bu çalışma, jürimiz tarafından

.....^{Tarih}.....Anabilim/Anasanat Dalında YÜKSEK LİSANS
TEZİ ÇALIŞMA RAPORU olarak kabul edilmiştir.

Başkan.....Prof. Dr. Hasan Basri KARADENİZ

(İmza)

Akademik Unvan, Adı-Soyadı

Üye.....Doç. Dr. Emine DİNÇEÇ

(İmza)

Akademik Unvan, Adı-Soyadı

Üye.....Dr. Öğretim Üyesi Hacı Murat ARABACI

(İmza)

Akademik Unvan, Adı-Soyadı

Üye.....

(İmza)

Akademik Unvan, Adı-Soyadı

Üye.....

(İmza)

Akademik Unvan, Adı-Soyadı

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

İmza

Doç. Dr. Ayhan KAHRAMAN

Enstitü Müdürü

Yemin Metni

Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığım “2 no’lu Kütahya Şer’iyye Sicili’nin Latin Harflerine Aktarılması ve Değerlendirilmesi” adlı çalışmanın öneri aşamasından sonuçlandığı aşamaya kadar geçen süreçte bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle uyduğumu, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlak ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığımı, bu çalışmamda doğrudan veya dolaylı olarak yaptığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu beyan ederim.

...../...../2019

İmza

Semra YÜCA

Özgeçmiř

1989 yılında Simav’da doğdu. 2008 yılında girdiği Balıkesir Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakóltesi Tarih Bölümünden 2012 yılında mezun oldu. 2012 yılında Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yüksek Lisans programına başladı. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalında Yüksek Lisans eğitime devam etmektedir.

ÖZET

2 NO'LU KÜTAHYA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN LATİN HARFLERİNE AKTARILMASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜCA, Semra

Yüksek Lisans Tezi, Tarih Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Emine DİNGEÇ

Haziran. 2019, 475 sayfa

Çalışma konusu olarak seçtiğimiz bu tezde iki 2 numaralı Kütahya Şer'iyye Sicili incelenecektir. Defter H.1175-1176/M. 1761-1763 tarihler aralığındaki kayıtları içermektedir. Defterde kadının tuttuğu hüccet, i'lâm ve tereke gibi kayıtların yanında merkezden gelen ferman, berât, buyruldu ve diğer şehirlerden gelen tezkireler yer almaktadır. Söz konusu kayıtlar ışığında Kütahya sarayın et ihtiyacını karşılamada, avcı kuş ve katır te'mîninde ve Arpa emînî'nin masraflarının tedarikinde önemli bir yere sahipti. Bu tarihlerde devlet görevlileri tebaaya ağır vergiler yükledi. Bazı ayrıcalıklı zümreler bu vergilerden muaf olmayı başardı. Bu dönemde Kütahya'da ticaret faaliyetleri gelişmişti. Farklı şehirlere iskân edip burada misafir olan çok sayıda kişi vardı. Bunların yanında zengin ailelerin konaklarında ikâmet eden Acem, Moskov, zenci köle ve cariyeler farklı kültürdeki insan çeşitliliğini arttırmaktadır. Ticaret faaliyetlerinin gelişmişliği farklı yerlerde üretilen ürünlerin Kütahya evlerinde kullanılmasına olanak tanıdı. Kayıtların önemli bir kısmının tereke ve devletten gelen berât ve fermanlar olması âsâyiş ile ilgili çok sorunun olmadığını gösterir. Bu anlamda Kütahya 18. yüzyılın ortalarında sakin bir şehir olarak tanımlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Kütahya, Ser'iyye Sicili, Hüccet, Tereke, Nezr.

ABSTRACT**NO 2 KUTAHYA COURT RECORD'S TRANSFERING TO LATIN
CHARACTERS AND ITS ASSESMENT****YÜCA, Semra****Master's Thesis, Department of History****Thesis Advisor: Associate Professor Emine****DİNGEÇ June. 2019, 475 pages**

In this thesis, as we have chosen a work item, No 2 Kutahya Court Record will be examined. The record includes archives between the dates of H.1175-1176/M. 1761-1763. In the record, apart from the archives such as paper, decision and heritage journalizing by the cadı, there will be edict, warrant, command which comes from the center and collection of biographies which comes from other cities. In the light of records in question, Kutahya had an important position for supplying meat requirement of the palace, recruitment of fowler and mule and the expenses of the Horse Attendant.

In these dates, government officials surcharged the citizens. Some of the privileged class members succeeded at exempting from these taxes. In this period, commerce activities were progressed in Kutahya. There were a great number of people who settled in different cities and being a guest here. In addition to these, Persian, Moscow and Black Person slaves and odalisques residing in wealthy families mansions, increase human diversity in different cultures. The development of commerce activities enabled products, manufacturing at different places, making available at Kutahya houses. A significant number of records were heritage and state's warrants and edicts. This indicates that there were not many problems regarding with the public order. In these sense, Kutahya can be definable as a quiet city in mid-18th century.

Keywords: Kutahya, Couet Record, Heritage, Hüccet, Nezir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET.....	v
ABSTRACT	vi
TABLolar LİSTESİ.....	ix
KISALTMALAR	x
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KÜTAHYA’NIN MERKEZ İLE İLİŞKİLERİ

1.1. VELADET KUTLAMALARI	10
1.2. İAŞE TE’MİNİNDE KÜTAHYA.....	11
1.2.1. Sarayın Et İhtiyacının Karşılanması.....	11
1.2.2. Sarayın Doğan ve Şahin İhtiyacının Karşılanması.....	13
1.3. VERGİLERİN TOPLANMASI	14
1.3.1. Avârız Vergisi	14
1.3.2. Arpa eminî Ocaklığı	15
1.4. MERKEZDEN YAPILAN ATAMALAR	16
1.4.1. Câbî ve Kâtip Atamaları.....	16
1.4.2. Kütahya Kalesi Hizmetlileri.....	17

İKİNCİ BÖLÜM

KÜTAHYA’DA GÜNLÜK HAYAT

2.1. AİLE	19
2.1.1. Evlenme.....	19
2.1.2. Mehir	19
2.1.3. Nafaka	20

2.2. EKONOMİK HAYAT	20
2.2.1. Narh	20
2.2.2. Esnaf Grupları ve Ekmekçi Tâifesi	22
2.3. İNSANLAR, EVLER, KULLANILAN EŞYALAR VE HAYVANLAR.....	23
2.3.1. İnsanlar: Mahalleliler ve Misafirler.....	23
2.3.2. Evler	25
2.3.3. Giyim ve Kumaşlar	26
2.3.4. Diğer Eşyalar.....	27
2.3.5. Hayvanlar	27
2.4. ADLİ OLAYLAR	28
2.4.1. Âsâyiş ile İlgili Olaylarda Yeni Bir Uygulama: Nezre Bağlama	28
2.4.2. Cinsel İçerikli Suçlar	29
2.4.3. Askeri Sınıfın Görevi Kötüye Kullanması	30

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TEZ METNİ: KÜTAHYA ŞER'İYYE SİCİLİ (MŞH. ŞSC. D, 6294)

3.1. KÜTAHYA ŞER'İYYE SİCİLİ (MŞH. ŞSC. D, 6294)	32
SONUÇ.....	460
KAYNAKÇA	461
DİZİN	463

TABLÖLAR LİSTESİ**Sayfa**

Tablo 1.1: Merkezden Gelen Belge Sûretleri.....	5
Tablo 1.2: Mahkemede Tutulan Kayıtların Sûretleri	7
Tablo 2.1: H. 1171-1174/M. 1757-1761 Kütahya’da Narh Fiyatları	21
Tablo 2.2: H. 1171-1174/M.1757-1761 Belirlenen Satışta Olan Bazı Ürünlerin Fiyatları.	22

KISALTMALAR

Bkz.	Bakınız
2 No’lu K.Ş.S.	2 Numaralı Kütahya Şer’iyye Sicili
DİA	Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
H.	Hicri
M.	Miladi
Yy.	Yüzyıl
Vb.	Ve benzeri

TEZ METNİ

GİRİŞ

Bu çalışma H.1175-1176/M.1761-1763 tarihleri aralığında kaydedilen 2 No’lu Kütahya Şer’iyye Sicili’ni inceleyecektir. Bahsedilen dönemdeki Kütahya’nın sosyal, ekonomik, idârî ve hukûkî yönleri hakkında bilgi verilecektir. Defterin kaydedildiği tarihler Osmanlı Devleti’nin daha batıya yönelik olduğu yıllardır. Bu dönemde Osmanlı sarayı birçok açıdan değişim ve yenileşmeye gitmişti. Kent tarihine odaklanan çalışmamızda Anadolu’nun önemli şehirlerinden biri olan Kütahya saray ile etkin bağlantıları olan şehirlerden biridir. Bu açıdan merkezin taşrayla olan bağıını ortaya koyabilecek önemli şehirlerden birisidir.

Devletin taşradaki temsilcisi kadı, saray ile direk bağlantısı olan kişidir. Bu açıdan öncelikle kadı hakkında bilgi vermek gerekir. Kadı; insanlar arasında meydana gelen davları, anlaşmazlıkları hükümlere uygun olarak karara bağlamak için padişah tarafından atanan görevlidir. Kadılık İslâm Ortaçağında ortaya çıkan idârî ve adlî görevdir. İslâm Devleti’nde hakimlik görevini ilk olarak yöneten Hz. Muhammed’in kendisidir. İlk dört halîfe devrinde de hakimlik görevi halîfenin görevlerinden biridir. Kısa zamanda devletin sınırlarının genişlemesi, bürokratik işlemlerin artması yargı alanında görev bölüşümünü gerektirdi. Böylece yargı görevin halîfe tarafından niyâbet usulüyle tevcih edildi. Batı’da ve Doğu ‘da hükümdarlar bu yöntemi benimsedi.¹

İslâm hukukunda “Kazâ” hüküm verme görevidir.² Osmanlı Devleti’nde ise hüküm verme hükümdara aittir. Osmanlı hukuk siste’minde hükümdar bu yetkisini ulemâ yani ilmiye sınıfı aracılığıyla kullanırdı. Kazâ, halk arasında ortaya çıkan anlaşmazlıkları, şerîata zıt düşen olayları halletmektir; bu görev de kadılara verilmiştir.³

Osmanlı’da kadı ataması kuruluşundan itibaren vardır. Osmanlı kaynaklarında ilk defa Osman Gazi döneminde (1299-1326) rastlanmaktadır. Bilecik’in fethinden sonra devlet olma alameti olarak tabl, alem ve kılıç gelince Osman Gazi tarafından Tursun Fakih, Karaca Hisar’a kadı ve hatip tâyin edildi. Tursun Fakih Osmangazi adına

¹ İlber Ortaylı, *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti’nde Kadı*, (İstanbul, 2017), 19-20.

² “Türkçe’ de kazâ şeklinde telaffuz edilen kada’ kelimesi, Arapça’da fiili olarak “sona erdirmek” anlamı etrafında toplanabilecek şekilde “hüküm vermek, ihtiyacı gidermek; borcu veya ibadeti yerine getirmek; bildirmek, tamamlamak, ilişkisi kesmek; öldürmek”, isim olarak da “hüküm, yargı kararı, yargı görevi, yargı gücü; kader; eda; ölüm” gibi geniş anlamları içerir. Fahrettin Atar, “Kazâ”, *DIA*, C.25, (Ankara, 2012), 113-117.

³ Özer Ergenç, *XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya*, (İstanbul, 2012), 101.

hutbe okudu. Böylece ilk kadı Tursun Fakihtir. Tursun Fakihten sonra Candarlı Kara Halil Bilecik kadılığına getirildi. Çandarlı, İznik ve Bursa'nın fethinden sonra Orhan Bey zamanından (1326-1359) Bursa kadısı oldu. I.Murad zamanında (1359-1389) ise Bursa kadılığından kazâskerliğe getirildi. Kadılık XV. yüzyıla gelinceye kadar aldıkları ücretin düşük olması yüzünden fazla ilgi çekmedi. Fatih Sultan Mehmet zamanında (1451-1481) kadılara tahsis edilen ücret kanunlara geçti. Nitekim Fatih kanunnamesine: “Ve kuzat bir sicilde yedi akça otuz iki akça ve sûret-i sicilden on iki akça ve imzadan on iki akça alalar ve kısmet-i emvalden binde yirmi akça ve nikahdan bıkır ise otuz iki, seyyib ise on beş akça alalar” şeklinde kaydedildi. Eskiden konmuş olan kısmet-i sicilden hariç sicil, sûret-i sicil, hüccet, imza ve nikahdan da belirli bir ücret alındı.⁴

Kadı olmak için en yüksek dereceli medreseden mezun olmak şarttı. Mezuniyetten sonra kadiaskerliğe mürâcaat eden kadı adayları görevlerinin verilmesini beklerlerdi. İlk önce boş bulunan en küçük kazâyâ atanırlardı. Böyle birkaç küçük kazâda görev yaptıktan sonra zamanla görevde yükselerek sancak ve vilâyet kadılıklarına getirilirlerdi. Görev yeri büyüdükçe gelirleri artardı.⁵ Bir süre görev yapan kadı arzu ederse müderrisliğe ya da müftülüğe geçebilirdi.

Kadılar, padişah berâtı ile atanırlardı. İlmiye mensuplarının, atanma, azledilme ve nakil edilme işlemleri Anadolu ve Rumeli kazâskerleri tarafından yapıldı. Kazâskerlik dairelerinde kadıların mesleki terfî ve özlük işleri “ruzname” denen defterler üzerinden yürütülürdü.⁶

Kadıların görev süreleri dönemlere göre on sekiz aydan üç seneye kadar değişmekte idi. Tebaa ile tanışıklık kurup iltimasa gidecek davranış sergilmemesi için kadıların görev süreleri kısadır. Görev süreleri dolan kadılar İstanbul'a gelirdi. Bir üst derceye atanmak için burada sıra beklerdi. Bu sırada kazâskerin divanlarına katılarak tecrübelerini geliştirirdi.

Kadıların görev yaptıkları ve yetkilerini kullandıkları yere kazâ denirdi. Osmanlı devleti adlî teşkilât bakımından birçok kazâ bölgelerine ayrılmıştı. Her kazâ birimi

⁴ Yusuf Halaçoğlu, *XIV-XVII. Yüzyıllarda, Osmanlılarda Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı*, (Ankara, 2012), 124-126.

⁵ Mehmet Ali Ünal, *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*, (Isparta, 2007), 108.

⁶ Ortaylı, *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devletinin Kadı*, 25.

merkeze bağılıydı. Kazâ idaresinin başında bulunan kadı yargı ve adaletin temsilcisi idi. Hak ve adaletin sağlanması için kadı olacak kişi de aşağıdaki vasıflar aranmaktaydı:

1. Reşit olmalıdır.
2. Temyiz kudretine sahip olmalıdır.
3. Müslüman olması şarttır. Kadı şer-i hükümleri icra etmekle görevlidir. İslâm inancına iman etmeyenlerin kadılık yapması kabul görmemiştir. Hânefler dışındaki İslâm hukukçuları kadıların günahkâr olmamasını şart koşturmuş. Davalarını Hânefi mezhebine göre çözümleyen Osmanlı hukukçuları ise günah işleyen bir şahsın da Müslüman olmak şartı ile kadı olabileceğini kabul etmiştir. Ayrıca had ve kısas cezalarıyla ilgili davalara bakmamak şartıyla kadınların da kadı olabileceği kabul edilmişti.⁷ Uygulamada pek görülme de istisna olarak, Halife Muktedir zamanında Sumeyl adında bir kadın Dîvân-ı Mezâlimi yürütmüştü.⁸
4. Hukuki ehliyet sahibi olmalıdır, tarafsız olmalıdır ve kararlarını adil bir şekilde uygulanmasını sağlamalıdır.

Bu şartlardan birini veya birkaçını taşımayan kişiler kadılığa kabul edilmezlerdi.

Osmanlı hukuk teşkilâtında davaların adil ve açık bir şekilde yapıldığının en önemli şahitleri “Şuhudû'l-hâl” denilen kişilerdir. Bunlar davayı izler ve kadının kararına müdahil olmazlardı. Hülya Taş çalışmasında bunun Batı’da görülen juri siste’mîne benzemediğini belirtir.⁹ Latin harflerine çevirdiğimiz bu sicilde genellikle davaların altında Şuhudû'l-hâl başlığı altında beş-altı kişinin isimleri vardır. Bazı davalarda artan kişi sayısı “Ve gayrihim” notu ile yazılırdı.

Kadıların kazâlarda idarî, adlî, iktisadî ve beledî görevleri vardı. Kadı, tebaa arasında yaşanan her çeşit davayı dinleyip, çözümlemek ve hükme bağlamak ile görevli idi. Bu görevden başka nikâh akdini gerçekleştirmek, ölen kişilerin terekelerini varisleri arasında paylaşmak, vakıfların para ve taşınır taşınmaz mallarını korumak, yetim mallarını gözetmek, korunmaya muhtaçlara vasî tâyin etmek ile yetkiliydi. Ayrıca

⁷ Selma Tarakçı, “Bir Orta Anadolu Kazâsı: Bor H.936-937-938 Tarihli Bor Şer’iyye Sicilinin Tarih Yazıcılığında Kullanımı Denemesi (Yüksek Lisans Tezi)”, (Ankara, 2006), 24.

⁸ Ortaylı, *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti’nde Kadı*, 22.

⁹ Hülya Taş, “Osmanlı Kadı Mahkemesindeki “Şuhudû'l-Hâl” Nasıl Değerlendirilebilir?”, *Bilig*, S.44 (Kış 2008): 25-44.

padişah ve hükümet tarafından gönderilen fermanlar ile gelen emirleri tebaaya bildirmekle ve bulundukları yerde devlet haklarını korumakla vazifelidirler. Padişah emri ile yazılan berâtları sicile kaydederlerdi. Böylece bölgedeki görevli halk emirleri buradan takip edilebilirdi. Öte taraftan kadı görevli bulunduğu kazâ içerisinde askerlerin denetiminden ve şehrin âsâyişinden de sorumlu idi. Vakıfların denetlenmesi ve buralara imam ve hatip gibi görevlilerin tâyin, azil kayıtları, esnafın denetlenmesi, avâız vergilerinin toplanması, çarşı ve pazarın denetlenmesi görevlerini de yerine getirirdi.

Kadı, yukarıda belirtilen görevlerini bazı yardımcılar ile birlikte yürütürdü. Ekonomik hayatın günlük olarak düzenlenmesinde görevli olan muhtesib, şehrin güvenliğinin sağlanmasından sorumlu olan subaşı, kadının emrinde ve sorumluluğundaydı. Diğer yardımcıları ise; nâib, kethüda, asesbaşı, asesler, kale dizdarları, mahalle imamları, kâtip, mübaşir de denilen muhızırdı. ¹⁰

Kadının evi ayı zamanda davaların görüldüğü yerdir. Yani mahkeme binasıdır. Bu nedenle kadının evinin yardımcılarını da alacak şekilde büyük olması gerekir.

Latin harflerine aktardığımız 2 numaralı Kütahya Şer'iyye Sicilinde kadının bahsettiğimiz görevlerine dair birçok örnek vardır. Sicilden de anlaşıldığına göre kadı şehir hayatının sosyal, ekonomik ve idarî açıdan düzenlenmesinde etkilidir.

Genel olarak kullanılan ismi ile şer'iyye sicilleri; kadı sicilleri, kadı divanı, mahkeme kayıtları olarak da bilinen defterlerdir. Kadı ya da yardımcısı nâib tarafından tutulmaktadır. ¹¹ Bu defterlerde her türlü dava tutanakları, sözleşme, senet, mehir, nafaka, vekâletnâme, tereke ve merkezden gelen berât ve ferman gibi belgelerin sûretleri kayıtlıdır. ¹²

Sicillere yazılan kayıtlar belirli bir usûle göre yazılmıştır. Bu usûle ise sakk-ı şer'î usûlü denilmiştir. ¹³

Şer'iyye sicilleri; şehir tarihi ve mahallî tarih araştırmalarında genel bilgiler verirken önemli olayların ortaya çıkması, tarihi kişiliklerin tanıtılması, hayatlarının incelenmesi açısından ilk başvurulacak kaynaklar arasında yer alır. İlk başvurulacak

¹⁰ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilâtı*, (Ankara, 1984), 109.

¹¹ Yunus Uğur, "Şer'iyye Sicilleri", *DİA*, C.39 (İstanbul, 2010), 8.

¹² Bahsedilen konuların kayıtlarını 2 Numaralı Kütahya Şer'iyye Sicilinde görmekteyiz.

¹³ Ahmet Akgüngöz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'îye Mahkemeleri ve Şer'îye Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S. 14 (2009): 22.

kaynaklar arasında yer almasına rağmen bazı konularda detay bilgi vermemektedir. Bunun sebebi bir mahkeme tutanağında şikâyeteye konu olan durumun işlenmiş olması ama bu durumun oluşmasına sebep olan olay ya da olayların kaydedilmemiş ve bilinmiyor olmasıdır.¹⁴

Kadı defterlerindeki kayıtlara batığımızda belgeleri üç ana grupta toplayabiliriz. Birinci grup; Dîvân-ı hümâyun ve divan kalemlerinden gönderilen ferman, berât, buyruldu ve hüküm çeşitlerini içerir. İkinci grup ise; defterin tutulduğu mahkemede kadının bizzat kaleme kaleme aldığı davalar ve yapılan işlemlere dair kayıtlardır. Bunlar; hüccet, i'lâm, tereke, vakfiye, temessük gibi kayıtların sûretleridir.¹⁵ Üçüncü grup ise başka şehirlerden gelen yazışmaları içerir.

H. 1175-1176/M. 1761-1763 yıllarını kapsayan, 2 Numaralı Kütahya Şer'iyye Sicilinde 254 adet kayıt bulunmaktadır. Bu kayıtlardan yukarıda bahsettiğimiz merkezden gelen belge sayısı 95 adettir. Bunlardan 42'si Ferman, 30'u Berât, 23'ü Buyruludur. (Bakınız) Tablo 1.1.

Tablo 1.1: Merkezden Gelen Belge Sûretleri

1. Grup: Sûretler	
Ferman	42
Berât	30
Buyruldu	23
Toplam	95

Her hangi bir iş hakkında padişahın tuğralı emrine Alâmet-i Şerîfe ya da Ferman adı verilir.¹⁶ Sefer açılması, asker sevki, vergi vb. devlet işlerine dair olan fermanlar doğrudan doğruya Dîvân-ı Hümâyun'un kararı ve padişahın emriyle hazırlanıp ilgili kişilere gönderilir. Fermanların büyük bir kısmı ise; beylerbeyi, sancakbeyi, kadı gibi görevlilerin mektup veya arzı yahut halktan birinin arzuhâli üzerine konunun divanda

¹⁴ Bkz.Yoon, Kuru, A. *Şer'iyye Sicilleri Hakkında Genel Bilgi*, www.academia.edu. , e.t 01.01.2019.

¹⁵Yunus Uğur, “Şer'iyye Sicilleri”, *DİA*, C.39 (İstanbul, 2010), 9.

¹⁶ Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarihi Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü* 1, (İstanbul, 1993), 607.

görüştürüp bir karara bağlanması sonucunda hazırlanır.¹⁷ Kadılar kendilerine gelen bu belgelerin bir sûretini şer'iyeye sicillerine kayıt ederlerdi.

Tezimizde geçen fermanlar; donanma, celepkeşanlık, katır satın alma, miralaylık, suçluların tutuklanması, Kütahya'nın arpa emini ocaklağı konusu, bu ocaklığa tahsilatın sağlanması, doğancılarının vergi hususu, imdâd-ı hazariye, avârız ve diğer vergilerin toplanması gibi konuları içerir.

Osmanlı Devleti'nde reâya özel dilek ve şikâyetlerini bizzat hem padişaha hem de devletin alt ve üst kademelerindeki görevlilerine sunabilirdi. Reâyânın sunduğu bu belgelere arz-ı hâl (arzuhal) denilir. Arzuhal bugünkü anlamda dilekçelere benzetilebilir. Bu dilekçeler divanda gündem maddesi olarak görüşülür ve görüşmenin sonucu bir ferman ile ilgili kişiye gönderilir.¹⁸

Arapça bir kelime olan berât “yazılı kâğıt ve mektup” anlamına gelir. Osmanlı diplomatik dilinde ise bir vazîfe, hizmet veya memuriyete atanan kişilerin görev kâğıdı veya bazı sorumluluklardan muâfiyet belgesidir. Osmanlı vesîkalarında berâta, biti, nişân, hüküm, misâl de denilirdi. Bu tür belgeler mutlaka padişahın tuğrasını taşırdı ve her padişah değiştiğinde berâtlar yenilenirdi.¹⁹ Berâtlar aynı zamanda yapılan tahrirler, kayıp, berât sahibinin ferâgat etmesi, ölümü veya görevinden azledilmesi gibi nedenlerle yenilenirdi.

Elimizdeki sicilde vazîfe sahibi kişiler ellerinde sorumlulukları gösteren bir belge olması için bizzat merkezden talep etmişlerdir.²⁰

Sadrazam, vezir, deftertar, kazâsker, kaptan-ı derya, beylerbeyi gibi üst düzey yöneticilerin rütbe olarak kendisinin altındaki görevlilere gönderdiklere yazılı emirlere Buyruldu adı verilirdi.²¹ Buyrulduların sonunda “Buyruldu” ifadesi bulunur ve belgeler bu ifadeyle ayırt edilirdi. Buyruldu bir arz, arıza, arzuhal veya takrîrin üzerine

¹⁷ Mübahat S. Kütükoğlu, “Ferman” *DİA*, C.12 (İstanbul, 1995), 400.

¹⁸ 2 No'lu K.Ş.S. 117, 175.

¹⁹ Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili*, (İstanbul: Kubbealtı Neşriyat, 1994), 139-140.

Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarihi Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü 1*, (İstanbul, 1993), 206.

²⁰ 2 No'lu K.Ş.S. 83.

²¹ Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili*, (İstanbul: Kubbealtı Neşriyat, 1994), 139-140.

yazılırdı.²² İncelediğimiz defterde bu tür belgelerin sonunda “deyü buyruldu “ifadesi bulunmaktadır.²³

Tablo 1.2: Mahkemede Tutulan Kayıtların Sûretleri

2. Grup: Sûretler	
Hüccet	38
İlam	16
Temessük	6
Tereke	67
Vakfiye	3
Toplam	130

Latin harflerine aktardığımız 2 numaralı Kütahya Şer’iyye Sicilinde toplam 254 belgenin 130’u mahkemede tutulan kayıtları içerir. Mahkeme esnasında tutulan bu kayıtlar alacak-verecek konularını kapsar. Her bir belge özelliğine göre ayrı isimlerle anılır.

Hüccet senet anlamına gelir. Bir hüküm içermez. Belgenin üzerinde kadının imzası ve mührü bulunur. Bir hakkı ispat edici delil olarak da kullanılırdı. Bunlar daha çok alacak verecek ve alım satım konularını içerirdi. İncelediğimiz defterde birçok hüccet niteliğinde belge bulunmaktadır.²⁴

Vakıf kayıtları olan vakfiyelerin bir örneğinde yine şer’iyye sicillerine kaydedilirdi. Bu belgelerde vakfedilen bir malın hayır işlerinde nasıl kullanılacağını ve yönetileceğini gösteren bilgiler yer alırdı. Gelirler ve giderler, istihdam edilenler ve vakıflardan yararlananlar detaylı bir şekilde belirlenirdi.²⁵

Davaların görüşülüp karara bağlandığı ve kadının hükmünü içeren belgelere i’lâm denir. Hükmün altında kadının imzası ve mührü bulunur. İ’lâmlarda davacı olan

²² Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili*, 478-80.

²³ 2 No’lu K.Ş.S. 192, 193, 199.

²⁴ 2 No’lu K.Ş.S. 101, 146.

²⁵ 2 No’lu K.Ş.S. 53, 181, 220.

kişinin iddiası, delilleri, davalı olan kişinin savunması, kadı tarafından verilen kararın verilme sebebi ve nasıl karar verildiğinin açıklaması yer alır. Hâkimlik görevini yerine getiren kadı bu belgelerin gerekirse davalı ve davacıya sûretlerini verip bir sûretini de sicile kayıt ederdi.²⁶

Bir diğer belge türü tereke kayıtlarıdır. Terekeler vefât eden kişilerin geride bıraktığı malların kayıtlarını içerir. İncelediğimiz defterde çok sayıda örnekler yer alır. Bunlar içerisinde Hazinedâr el-Hâc Mehmed Sâlih Ağa bin el-Hâc Ali Ağa bin Durmuş Ağanın terekesi dikkat çekicidir.²⁷

Antlaşma, senet anlamlarına gelen temesssük, iki tarafın birbirlerince alıp verdiği mühürlü kâğıt anlamına gelir. Borç verilmesi, bu borcun ödenmesi ya da bir şeyin alınması veya verilmesi gibi durumlarda kullanılan belge çeşididir.

²⁶ 2 No'lu K.Ş.S. 25, 37, 172.

²⁷ 2 No'lu K.Ş.S. 161.

BİRİNCİ BÖLÜM
KÜTAHYA’NIN MERKEZ İLE İLİŞKİLERİ

1.1. VELÂDET KUTLAMALARI

Osmanlı Devleti'nde babadan oğula geçen bir sistem ile devlet yönetilmiştir. Bu sebeple hânedanın ve padişahların kendi nesillerinin devamı için erkek çocuk sahibi olmaları önemliydi. Osmanlı Sarayı'nda şehzadelerin doğumları bir hatt-ı hümayun ile sadrazama bildirilir, ardından sadrazam ve diğer yüksek devlet görevlileri saraya giderek padişahı tebrik eder ve doğum mahkeme sicillerine kayıt olunurdu. Topkapı Sarayı'nın deniz kıyısındaki toplar, doğan bebek şehzade ise 7 kere atış yapar ve günde beş defa tekrarlanırdı. Kurbanlar kesilir böylece mutlu haber duyurulurdu. Velâdet haberi sadece İstanbul halkına değil Anadolu ve Rumeli halkına da bildirilmektedir. Bir fermanla eyalet valilerine bildirilen doğum, mahallî kadılar aracılığıyla eyalet, sancak ve kazâlardaki şer'î mahkeme sicillerine kaydedilir, dellallar vasıtasıyla da halka îlân edilirdi. Böylece hânedanın devam edeceği kazâ, sancak ve eyaletlere müjdelendirirdi. İstanbul'da olduğu gibi ülke içerisinde de toplar atılır ve düzenlenen şenliklerle şehzade doğumları kutlanırdı.²⁸

Şehzadelerin doğumlarının XVIII. Yüzyıldan önce ülke ahâlisine bildirilmediği, bu asırdan sonra ise gelenek haline gelen velâdet müjdesinin düzenli olarak ülke geneline gönderildiği arşiv belgelerinden bilinmektedir.²⁹ Teşrifat defterleri ve tören programlarının incelenmesinden padişahların bu törenlere çok önem verdiklerini, imparatorluğun görkemini ve kudretini göstermek istediklerini daha iyi anlıyoruz.³⁰

Giriş bölümünde bahsedildiği gibi merkezden gelen belgelerin bir sûreti kadı sicillerine kaydedilirdi. İncelediğimiz defterde kaydına rastladığımız bir ferman ile Sultan III. Mustafa'nın (1757-1774) oğlu III. Selim'in (1789-1807) velâdeti bildirilmektedir.³¹

Şehzade Selim'in babası III. Mustafa Han annesi ise Mihrişah Sultandır. İstanbul'da 24 Aralık 1761 tarihinde Topkapı Sarayı'nda doğdu. Doğumu dolayısıyla İstanbul'da yedi gün yedi gece "şehrayın" üç gece de deniz donanmasında düzenlenen

²⁸ Uğur Kurtaran, Osmanlı Devleti'nde Şehzadelik Kurumlarına Yeni Bir Bakış: Şehzadelerin Doğumu, Yetiştirilmesi ve Tahta Çıkış Süreçleri Hakkında Bir Değerlendirme, *Turkish Studies*, C.9/4, (Ankara, 2014), 759-778.

²⁹ Funda Acar, Osmanlıda Padişah Oğulları ve Kızlarının Eşitlendiği Alan: *Teşrifat*, *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C.14, S.27, (2015), 183-202.

³⁰ Çağatay Uluçay, *Harem II*, C.3, (Ankara, 199), 76.

³¹ 2 No'lu K.Ş.S. 176.

törenlerle büyük şenlikler yapıldı. III. Ahmed'den (1703-1730) sonra tahta geçen I. Mahmud (1730-1754) ve III. Osman'ın(1754-1757) çocukları olmamıştır. Aradan geçen kırk yıl zarfında hânedanda erkek çocuk doğmamış olduğundan şehzade Selim'in dünyaya gelişinin özenilerek kutlandığını söylemek doğru bir düşünce olur.³²

H.1175/M.1761-1762 yıllarına denk gelen ve incelediğimiz sicile kaydedilen fermanda görüldüğü üzere Şehzade Selim'in velâdetinin ülkeye sevinç, coşku, uğur getirdiği belirtilmiştir. Padişah III. Mustafa tarafından ülkenin her yerinde yedi gün yedi gece doğumun kutlanması, mescitlerde mahfillerde padişahın ömrünün ve saltanatının uzun olması için dualar edilmesi, şehirlerin ışıklar ve bayraklarla süslenmesi, şenliklerin yapılması, sevincin gösterilmesi, barış karşıtı her şeyden uzak durulması buyrulmuştur. Sicile baktığımızda şehzadenin doğumunun Kütahya eyaletine bildirildiğini, padişahın emrinin yerine getirilerek mahalle, nahiye ve karyelere bu emrin bildirildiği ve emirlerin yerine getirildiği, tutan masraflar da sicile kaydedilmiştir. Kaydedilen belgeye baktığımızda sadece bir eyaletin masrafının bile 15.781,5 gurus olduğunu görülür. İstanbul'daki şaşaalı kutlamaları, şehrin süsleme giderleri, dağıtılan hediyeler ve köşe bucak tüm şehirlere bu hususta gönderilen emirleri de düşünürsek şehzade doğumlarının devlet için masraflı olduğunu söyleyebiliriz.

1.2. İAŞE TE'MİNİNDE KÜTAHYA

1.2.1. Sarayın Et İhtiyacının Karşılanması

Osmanlı İmparatorluğu döneminde İstanbul, fetihten sonra coğrafi olarak genişleyen, nüfus olarak gittikçe çoğalan bir şehir haline gelmiştir. Devletin merkezi olan bu şehirde saray halkının, üst düzey yöneticilerin, fazla sayıda askerin yanında yoğun bir nüfusa sahip olan tebaa da yaşamaktaydı. Şehirleşmenin görüldüğü İstanbul'da üretim faaliyetleri nüfusun artması ile yeterli değildi. Bu neden ile İstanbul'un beslenme ve iâşesinin (yiyecek-içecek) te'mîn edilebilmesi organize olmayı gerektiriyordu. Belirli bir sitem olmaz ise ufak bir kıtlıkta veya piyasanın bozulması gibi sorunlarda büyük kargaşa çıkabilirdi. Başa gelinmesi istenmeyen durumların ortaya

³² Kemal Beydilli, "Selim III", *DİA*, C.36 (2009), 420-425.

çıkarması için Osmanlı Devleti iâşe te'mîni hususunda titiz davrandı. Devlet her kurumda olduğu gibi bir sistem dahilinde beslenme ve iâşe husununu da kontrol etti.

Padişahlar, İstanbul'un et iâşesinin sağlanmasında özenli davranırdı. Bu işlem bir teşkilâtın kurulması ile gerçekleştirilmiştir. Bu teşkilât "Celebkeşanlık" olarak adlandırılır. Celep kelimesi koyun, keçi, sığır anlamlarında kullanılırken aynı zamanda bu malları pazarlayan tüccar anlamına da gelmektedir. Celepler sermayesi olan tüccar kişilerden seçilirdi.³³

Celep olarak seçilen kişilerde aranan özellik varlıklı olmalarıydı. Her yıl belirli sayıda hayvanın te'mîn edilip bunların İstanbul'a sevk edilmesi büyük sermaye gerektiriyordu. Celepler getirmekle yükümlü oldukları koyunları belirlenen zamanda İstanbul'a ulaştırmak zorundaydı. Böylece sürekli biçimde yeterli miktarda koyun bulundurulması hedef tutulmaktaydı. Bu işte yerel kadılar devreye giriyordu. İstanbul'dan yollanan bir hükümle koyunların sevk etme vaktinin geldiği bildirilir ve hazırlanılması ve gereğinin yapılması emredilirdi.³⁴

Celep topladıkları koyunları sürücü ve yardımcılarını gözetiminde İstanbul'a götürüyorlardı. Celep yazımı sırasında tespit edilen koyunların ne zaman İstanbul'a götürüleceği de belirlenmiş oluyordu. İlk büyük sevkîyat, kuzular biraz büyüdükten sonra, haziran ayında başlayıp temmuz ayının ilk yarısına kadar devam ediyordu.³⁵

Latin harflerine aktardığımız sicildeki kayıtlardan anlaşıldığı üzere Kütahya bölgesi de İstanbul'un et iâşesinin sağlandığı Anadolu şehirlerindendir. Saray'ın et iâşesinin karşılanması için koyun irsâlinin gerçekleştiği güzergâhta olan Kütahya kadısına bir ferman ile gerekenlerin yapılması hususu emir buyrulmuştur. İâşe hizmeti alınırken celepler zaman zaman mağdur olmakta ve ekonomik kayba uğramaktaydı. Çıkan emirlerde bu mağduriyetin önüne geçilmesi için tedbirler alınmaktaydı. İstanbul tarafına koyun gönderiminde; Anadolu'dan gelen üreticinin koyun, keçi gibi küçükbaş hayvanlarını Asitane'de müdahale edilmeden, kasapların baskılarına maruz kalmadan satışlarını yapmaları, Rumeli'nden gelenlerin kimseye ödeme yapmaması, Anadolu'dan

³³ Halime Doğru, "Rumeli'de Celep-Keşanlar" *XIII. Türk Tarih Kongresi Kongreye Sunulan Bildiriler*, 4-8 Ekim 1999, C.3, Kısım.3, 1-13.

³⁴ M. Sait Türkhan, "Celep", *DİA*, C. EK-1 (İstanbul, 2016), 255-257.

³⁵ Doğru, "Rumeli'de Celep-Keşanlar" *XIII. Türk Tarih Kongresi Kongreye Sunulan Bildiriler*, 9.

gelen Türkmen ve celep tâifelerinin getirdikleri mallara kasabbaşıların ve diğer kimselerin çaşni tutmalarına fırsat verilmemesi, herhangi bir şekilde eziyet görmeden mallarını diledikleri kişilere satıp geçer akçelerini alıp memleketine dönmeleri, başlarına hiç zarar gelmeden, eziyete uğramadan koyun irsâlinin gerçekleşmesi istenirdi. Ayrıca sicile kaydedilen fermanan görüldüğü üzere celepelerin zarara uğraması durumunda buna sebep olanların haklarından gelineceği de belirtilmiştir.³⁶

1.2.2. Sarayın Doğan ve Şahin İhtiyacının Karşılanması

Av ve avcılık Türk kültüründe çok eskilere dayanmaktadır. Askerî nitelikteki devletlerde eğlenceden çok savaş tatbikatı olarak uygulandı. Kendilerini ordu komutanı olarak gören Osmanlı padişahları bu nedenle av ve avcılığa önem verdi. Zamanlarının büyük bir kısmını aynı zamanda eğlenceli olan bu sporla geçirdiler. Bu konuda sarayda ciddi bir teşkilâtlanma oluşturuldu.

Osmanlı'da padişahın av işlerini düzenlemek için hem bîrunda hem enderunda hem de yeniçeri halkı arasında birimler vardı. Bütün bu birimdeki kişilerin ortak adı “şikâr ağaları” idi. Enderunun bir birimi Doğancı Koğuşu idi. Doğancılar padişaha çok yakın görevlilerdi. Bîrunda ise özellikle avda kullanılan şahin, atmaca, çakır gibi avcı kuşu yetiştirenler yer alırdı. Bunların başı olan çakırcıbaşı önde gelen ağalardan sayılırdı.³⁷

Bu kadar teşkilâtın ana kaynağı olan avcı kuşlarının te'mîni taşradan sağlanırdı. Av kuşlarının bulunduğu sancaklarda bu kuşları saray için tutup, getirmekle görevli sorumlular bulunurdu. Bu görevdeki kişiler özel “doğancılık berâtı” ile göreve getirilirlerdi. Bu görevliler özel statüye sahipti. Yaptıkları işin karşılığında tımar tasarruf ederlerdi. Ayrıca örfî vergilerden ve angarya olarak verilen hizmetlerden muaf tutulurlardı.

Latin harflerine aktararak incelediğimiz deftere yansıyan berâtlardan anlaşıldığı üzere bu görevdeki tâifelerin varlığı anlaşılmaktadır. Kütahya ve çevresinde de doğancı, şahinci, atmamacı olarak kayıtlara geçen tâifeler vardı. Söz konusu tâife çakır, şahin ve

³⁶ 2 No'lu K.Ş.S.186.

³⁷ Abdülkadir Özcan, “Şikar ağaları”, *DİA*, C.39 (İstanbul,2010), 161-162.

atmaca tutarak saraya teslim ederdi.³⁸ 18.yy da Kütahya'daki doğancılar yukarıda belirtilen vergilerden muaf olmalarına rağmen kendilerine yüklenen fazla vergilere itiraz ettiler. İtirazları merkezde kabul gördü. Yenilenen berât ile doğancılar, beylerbeyi, beylerbeyinin adamları, mütesellimler, voyvodalar, subaşıları, ümerâ, âmiller, zeâmet ve tımar sahipleri, vilâyet zâbitleri ve diğer ehl-i örf'e ücretini ödemededen yem, yemek, koyun, kuzu, odun, otluk, bâl, yağ, arpa, saman ve zahîre vermek zorundalığundan kurtuldular.³⁹

Osmanlı imparatorluğunun Anadolu ve özellikle Rumeli yakasında “Doğancı” ve “Doğancılar” adı altında pek çok köy, çiftlik ve mahallenin bulunması ve bunların çoğunun hâlâ varlıklarını sürdürmesi, doğancı teşkilâtının yaygınlığının açık ispatıdır.⁴⁰

1.3. VERGİLERİN TOPLANMASI

1.3.1. Avâriz Vergisi

Osmanlı Devleti'nde, avâriz vergisi, dîvan kararı ile savaş zamanlarında alınan örfi bir vergidir. Başlangıçta sadece ihtiyaç halinde toplanan bu vergi sonradan sürekli hale geldi.⁴¹ 17. Yy'ın sonlarında Osmanlı para siste'minin çöküşü ve vergi siste'minde değişiklik yapılamayışı avârizin her yıl düzenli toplanmasına neden oldu. Bu yüzyılda miktarı öşür haricindeki resm-i çift, bennâk, ispenç vs. gibi şahıs başına alınan bütün vergileri geçti.⁴²

Avâriz vergisinin toplanması hâne sayımına dayanır ve vergi verebilecek olan nüfus sayımlarıyla tespit edilerek alınır. Tutulan defterlerde nüfus ikiye ayrılarak “avâriz hânesi”, “hâne-i gayr-i avâriz” olarak kaydedilirdi. Avâriz hâneleri vergi ödeyen kısmı oluştururken hâne-i gayr avâriz vergilerden tamamen muaf ya da kısmen muaf tutululardan oluşurdu. Belirli bir hizmet ile şahincilik, celeplik vb. görevlerle görevlendirilmiş olanlar, kadı, kadı nâibi, müderris, din adamları gibi görevliler,

³⁸ 2 No'lu K.Ş.S. 204.

³⁹ 2 No'lu K.Ş.S. 204.

⁴⁰ Abdülkadir Özcan, “Doğancı”, *DİA*, C.9 (İstanbul, 1994), 487-489.

⁴¹ Halil Sahillioğlu, “Avâriz”, *DİA*, C.4 (İstanbul, 1991), 108-109.

⁴² Mehmet Ali Ünal, *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*, (Isparta, 2007), 170.

bedensel engelli olan kişiler gayr-ı avâriz hânesinden olurdu. Belirli bir hizmet ile yükümlü olan kişilere başka bir yükümlülük verilmezdi.

Avâriz gelirleri Mevkûfat kalemi⁴³ tarafından denetlenmektedir. H. 1175-1176/M. 1761-1763 yılında Kütahya Sancağı'na bağlı kazâlarda iki bin altı yüz yetmiş altı buçuk avâriz hânesi bulunmaktaydı. Her avâriz hânesinden ellişer akçe alınması ön görülmüştü.⁴⁴ Bu hânelerden bir yük,⁴⁵ yedi bin yüz otuz beş akçe gelir gelmesi beklenmekteydi.

1.3.2. Arpa eminî Ocaklığı

Osmanlı Devlet'inde has ahırda bulunan atlar ve diğer hayvanların arpa, saman, ot ve her türlü ihtiyaçlarını sağlamakla görevli saray memuruna "Arpa eminî" denilmektedir. Arpa eminî önemli bir kısmı saray hayvanlarının yiyecekleri olan saman, arpa ve ot dışında yaz ve kış aylarında hayvanlara yapılan donanımlar ve diğer mühimmat giderlerini hazır bulundururdu. Bunlar için önemli bir harcama kalemi ayrılırdı. Eminin yapacağı harcamalar hazineden karşılanırdı. Bu paraya "bahâ-i arpa" denirdi. Bunun masrafları da bazı mukâtaalardan toplanırdı.⁴⁶

İncelediğimiz sicile göre Kütahya Sancağı'ndan toplanan avâriz vergisi "arpa eminî ocaklığı"na tahsis edilmiştir. Yukarıda buraya aktarılan miktar yazmaktadır.⁴⁷ Kütahya'dan toplanan söz konusu gelirler sarayın bu kısım harcamaları için hazineye aktarılıyordu. Belirlenen miktarlar arpa eminîne teslim ediliyordu.⁴⁸

⁴³ Mevkûfat Kalemi: Osmanlı Maliye teşkilâtında avâriz hânelerini düzenleme, devlet satın almalarını yürütme, askeri tayin ve ulaşım işlerini yürütürdü.

⁴⁴ 2 No'lu K.Ş.S. 138,198.

⁴⁵ (1 Batman=1580 dirhem; 1 dirhem=3,207 g.) Walter Hinz, "İslâm'da Ölçü Sistemleri", *Marmara Üniversitesi Yayınları* No.487, (İstanbul, 1990), 44.

⁴⁶ Mehmet İpşirli, "Arpa eminî" *DİA*, C.3, (İstanbul, 1991), 392.

⁴⁷ Bkz. Avâriz Vergisi Başlığı.

⁴⁸ 2 No'lu K.Ş.S. 135, 138.

1.4. MERKEZDEN YAPILAN ATAMALAR

1.4.1 Mütesellim Atamaları

Mütesellim, teslim edilen şeyi alan kişi, kabul eden anlamına gelmektedir. Osmanlı Devleti'nde çeşitli idarî görevleri yerine getirenler için “mütesellim” sözcüğü kullanılmıştır. Bazen “voyvoda” olarak da tabir edilen bu görevliler beylerbeyi veya sancak beylerinin görev yerlerine gitmedikleri ve sefere çıktıkları zamanlarda vekâleten yerlerine bakan, vergileri toplayan görevlilerdi.⁴⁹

Mütesellimler devlet hazinesine ödenmek zorunda olunan paraların ve diğer sancak gelirlerinin toplanıp zamanında gönderilmesinden sorumluydular. Beylerbeyi veya sancakbeyinin vekili konumunda olduklarından onların yetkilerine de sahip oluyorlardı. Bazen mütesellimler görev yerlerinden ayrıldıklarında yerlerine kendi vekillerini bırakırlardı. Mütesellimin görev süresinin bir yıl olması kural olduğu halde hemen hemen bu kurala hiç uyulmazdı. Bazen birkaç ay görevde kalanlar bulunduğu gibi yıllarca aynı sancağın mütesellimliğini yapanlara da çok sık rastlanmaktaydı.⁵⁰

H. 1173/M.1759-1760 senesinde dergâh-ı mu‘allâ kapucubaşlarından Ömer Ağa Kütahya Sancağı'na mütesellim olarak atandı.⁵¹ Ömer Ağa H. 1174/M.1760-1761 yılında da görevine devam etti.⁵² H. 1175/M. yılında ise bu göreve Ahmed Ağa getirildi.⁵³

1.4.1. Câbî ve Kâtip Atamaları

İslâm ve Türk devletlerinde haraç ve vergi toplayan görevliler “câbî” olarak adlandırılmıştır. Osmanlı Devleti'nde vakıflara ait gelirleri ve kira bedellerini toplayan görevliler için de bu ifade kullanıldı. Osmanlılarda vakıfların idaresi mütevellîler tarafından yürütülür, câbî veya kâtip gibi görevliler atanırdı.⁵⁴

⁴⁹ 2 No'lu K.Ş.S. 191.

⁵⁰ Yücel Özkaya, “Mütesellim”, *DİA*, C.32 (İstanbul, 2006), 32-34.

⁵¹ 2 No'lu K.Ş.S. 61.

⁵² 2 No'lu K.Ş.S. 63,81, 106, 108, 119, 120, 121, 125.

⁵³ 2 No'lu K.Ş.S. 167, 188, 191.

⁵⁴ Mehmet İpşirli, “Cabi” *DİA*, C.6, (İstanbul, 1992), 529-530.

Câbîler merkez tarafından berât ile göreve getirilirlerdi. Bu görevlilerin tâyin, azledilme, teftiş gibi idarî ve hukukî işleri vakfın bulunduğu yerin kadısı tarafından takip edilirdi. Câbîlerin statüleri ve ücretleri vakfiyelerdeki şartlara göre belirlenirdi. Latin harflerine aktardığımız Kütahya 2 numaralı Şer'iyeye Sicili'nde câbî ataması örneğine rastlanıldı. Kütahya Kadısı Mehmet Itri Efendi, Yıldırım Bayezid Hazretlerinin câmi vakfının giderleri için Zağra karyesinden öşür toplanması ve buranın tahriri için câbî ve kâtip ataması yaptı. Atama emri olan berâtta adı geçen câbînin ücreti yevmî yani günlük olarak hesaplanarak senelik alacağı da belirlendi.⁵⁵

1.4.2. Kütahya Kalesi Hizmetlileri

Yüksek bir yerde bulunan Kütahya kalesi şehrin en önemli yapılardan biridir. Bizans'tan kalma bir eser olan kale, Osmanlı Devleti zamanında aktif bir halde idi. Kalede çeşitli görevliler ve kale muhafızları görev yaparlardı.

Sicilde kalede hizmet verenler belirli bir tasnife gidilmeden isimleriyle kaydedilmiştir. Buna göre H.1172-1173/M.1761-1763 yılları arasında Süleyman bin Halil, Mustafa bin Mehmed, Abdurrahman bin el-Hâc Ali, Ömer bin el-Hâc Mahmud, İsmail bin Satılmış, İsmail bin İbrahim, Veli bin Ali, Süleyman bin Satılmış, Derviş bin Abdi, Mustafa bin Mehmed, Mustafa bin Halil hizmet vermişlerdi.

⁵⁵ Günlük 4 akçe bkz.2 No'lu K.Ş.S. 83.

İKİNCİ BÖLÜM
KÜTAHYA'DA GÜNLÜK HAYAT

2.1. AİLE

2.1.1. Evlenme

Evlilik İslâmiyetin gerektirdiği kurallara göre tarafların ve şahitlerin huzurunda nikâh akdinden sonra gerçekleşirdi. Bu akdin geçerli olması için bildirilmesi şarttı. Evlenme ile ilgili sözleşmeler kadı tarafından sicile kaydedilirdi. Nikâh mehrin belirlenmesi sonucunda şahitler önünde gerçekleşirdi. Bazen imam veya başka kişiler tarafından da kıyılan nikâhlar sonradan sicile geçirilirdi.⁵⁶

Müslüman erkeklerin ve kadınların Allah inancında olmayanlar ile evlenmeleri yasaktı. Müslüman bir erkek semâvî din mensubu bir kadın ile evlenebilirken müslüman bir kadın evlenemezdi.

H.1172/M.1758-1759 yılında Kütahya'nın Bölücek mahallesinden olan Hatice eşi öldükten sonra kalede bulunan görevlilerden Mahmud sipahi ile evlendi. Kırk bin akçe mihr belirlendi.⁵⁷

2.1.2. Mehir

Mehir, İslâm dinine göre evlilik esnasında erkeğin kadına, kadının bir süre geçimini sağlayabilecek kadar ya da isteğe bağlı olarak daha fazlasını verdiği maddi te'mînatır. Bu te'mînat para, altın, gümüş, taşınır veya taşınmaz mülk, herhangi bir eşya veya herhangi bir hayvan bile olabilirdi.

Nikâh sırasında mehr miktarı belirtilmiş ise buna “Mehr-i Müsemma” denirdi. Erkeğin kadına düğünden önce verdiği mehre “Mehr-i Muaccel” denilmektedir. Eğer mehr düğünden sonraki bir zamanda verilecek ise bu mehre, “Mehr-i Müeccel” adı verilmektedir.

Kütahya şer'iyye sicili kayıtlarında boşanma davalarından ya da tereke kayıtlarından evlilik sırasında erkeklerin eşlerine değişik miktarlarda mehir verdiklerini

⁵⁶ 2 No'lu K.Ş.S. 29.

⁵⁷ Bkz. 2 No'lu K.Ş.S. 29.

görmekteyiz.⁵⁸ Bu miktar muhtemelen erkeğin ekonomik gücüne göre belirlenmekteydi.

Mehir sadece kadının malıdır. Ailesine ya da vasîsi olan başka birisine verilmezdi. Kadın mehri kullanma konusunda serbestti. Boşanma davaları olan mahkeme kayıtlarında genellikle kadınlar mehirlerini alırlardı. Ancak bazı kadınlar boşanmak için mahkemeye başvurdıklarında bu haklarından vazgeçenler görülmüştür.⁵⁹

2.1.3. Nafaka

Nafaka, aile reisinin bakmakla yükümlü olduğu bireylere verdiği erzak, yiyecek ve paradır. Bu para, boşanma, eşlerin kaybolması ya da ölümü gibi nedenlerden dolayı mahkeme kararı ile belirlenirdi. Nafakanın miktarı, kişinin maddi durumuna ve nafaka ödenecek kişilerin sayısına göre tespit edilirdi. Osmanlı toplumunda nafaka, ailenin reisi olan kocaya aitti. Nafakanın ödenmemesi durumunda kadın mahkemeye başvurabilirdi. Elimizdeki verilere göre erkeğin evini kasıtlı olarak ihmal etmesi, nafaka bırakmadan bir yere gitmesi veya kayıp olma durumlarında ortaya çıkmıştır. Bunun bir örneğine incelediğimiz şer'iyye sicilinde rastlanmıştır. Ahi Erbasan Mahallesinde oturan Zahide kocasının firar etme ihtimaline karşı nafaka talebinde bulundu.⁶⁰

Aile hukuku çerçevesinde kadınlar boşanma, miras, veraset, mehir gibi konularda kendi haklarını savunmak için mahkemeye başvurdular. Kütahya şer'iyye sicilinde de bunun örneklerine rastlanıldı.⁶¹

2.2. EKONOMİK HAYAT

2.2.1. Narh

Narh sistemi; devletin her türlü malın fiyatını belirlemesi ve bunun üzerinde bir fiyat konulmasına izin vermemesidir. Devlet ürünlere bir standart getirmek ve tebaayı fâhiş fiyatlardan korumak için bu sistemi uyguladı. Fiyatlara müdahale etti. Bunu kısaca devletin fiyat politikası olarak da tanımlayabiliriz.

⁵⁸ 2 No'lu K.Ş.S.97.

⁵⁹ 2 No'lu K.Ş.S.26.

⁶⁰ 2 No'lu K.Ş.S.s.1a.

⁶¹ 2 No'lu K.Ş.S.97.

Narhların tespiti kadıların başında olduğu bir kurul tarafından belirlenirdi. Bu kurulda, şeyh, kethüda, yiğitbaşı, ehl-i hibre gibi yönetici, uzman ve halkın temsilcileri olurdu.⁶² Fiyatları belirlenen mallar kadı sicillerine kaydedilirdi.⁶³ Daha sonradan belirlenen narh fiyatlarına uyulup uyulmadığı yine kadı ve ona yardımcı olan muhtesip tarafından denetlenirdi. Esnafın bu şekilde denetlenmesi devletin işini kolaylaştırdı. İncelediğimiz defter narh fiyatlarının belirlenmesi ile başlamaktadır. Buna göre 50 dirhem⁶⁴ ekmek 1 akçe, 25 dirhem yağlı çörek 1 akçe, 1 kıyye⁶⁵ mum 36 akçedir. Bkz. Tablo 2.1’de Kütahya’da belirli malların fiyatlandırılması dönemine göre belirlenmiş ve kadı tarafından sicile kaydedilmiştir.

H. 1171-1174/M.1757-1761 belirlenen satışta olan bazı ürünlerin fiyatı Tablo 2.2’deki gibidir.

Tablo 2.1: H. 1171-1174/M. 1757-1761 Kütahya’da Narh Fiyatları

	1171 Ağırlık Fiyat	1173 Ağırlık Fiyat	1174 Ağırlık Fiyat
Çörek	40 dirhem ⁶⁶ 3akçe ⁶⁷	45 dirhem 1 akçe	60 dirhem 1 akçe
Yağlı kâhî	30 dirhem 3 akçe	45 dirhem 1 akçe	50 dirhem 1 akçe
Nân-ı aziz	50 dirhem 1 akçe	80 dirhem 1 akçe	120 dirhem 1 akçe
Yağlı kâhî	20 dirhem 1 akçe	45 dirhem 1 akçe	50 dirhem 1 akçe
Yağlı çörek/çörekçi pidesi	25 dirhem 1 akçe	80 dirhem 1 akçe	95 dirhem 1 akçe
Şem	1 kıyye 36 akçe	1 kıyye 36 akçe	1 kıyye 39 akçe

⁶² Ahmet Tabakoğlu, *Türk İktisat Tarihi*, (İstanbul, 2003), 295-296.

⁶³ 2 No’lu K.Ş.S, 1b.

⁶⁴ Osmanlı ağırlık siste’minde dirhem’in ağırlığı 3,086 gramdır. Walter Hinz, “İslâm’da Ölçü Sistemleri”, çev. Sevim Acar, *Marmara Üniversitesi Yayınları* No.487, (İstanbul, 1990), 44.

⁶⁵ Kıyye: Okka, 400 dirhemlik ağırlık ölçüsü. Hinz, “İslâm’da Ölçü Sistemleri”, 43.

⁶⁷ Kayıtlarda ücret akçe olarak geçmiştir. Bu dönemde akçe kullanıldığından akçe burada akçe anlamında kullanılmıştır.

Tablo 2.2: H. 1171-1174/M.1757-1761 Belirlenen Satışta Olan Bazı Ürünlerin Fiyatları.

	1172 Ağırlık Fiyat	1173 Ağırlık Fiyat	1174 Ağırlık Fiyat
Siyah üzüm	1 kıyye 14 akçe	1 kıyye 14 akçe	1 kıyye 10 akçe
Kütahya ağdası	1 kıyye 14 akçe	1 kıyye 14 akçe	1 kıyye 11 akçe
Tavşanlı ağdası	1 kıyye 16 akçe	1 kıyye 16 akçe	1 kıyye 14 akçe
Kaba helva	1 kıyye 24 akçe	1 kıyye 24 akçe	1 kıyye 20 akçe
Tahun (tahin)	1 kıyye 27 akçe	1 kıyye 25 akçe	1 kıyye 25 akçe
Tahun helvası	1 kıyye 32 akçe	1 kıyye 32 akçe	1 kıyye 32 akçe
Nân-ı aziz	80 dirhem 1 akçe	110 dirhem 1 akçe	120 dirhem 1 akçe
Lahm-ı ganem	1 kıyye 18 akçe	1 kıyye 18 akçe	1 kıyye 18 akçe
Lahm-ı sığır	1 kıyye 16 akçe	1 kıyye 12 akçe	1 kıyye 16 akçe
Lahm-ı bakar	1 kıyye 9 akçe	1 kıyye 9 akçe	1 kıyye 9 akçe

H. 1171-1174/M.1757-1761 yıllarında narh fiyatları belirlenmiştir. Buna göre H.1172 yılında 80 dirhem ekmek 1 akçe iken bu fiyat H.1173 yılında 110 dirhemi 1 akçe olarak değişmiş ve H.1174 yılında 120 dirhem 1 akçe olmuştur. Et, helva, tahin, çörek, üzüm gibi diğer tüketim maddelerinin de yıllara göre ağırlık ve fiyatları aynı kalanların yanında değişenlerde olmuştur.

2.2.2. Esnaf Grupları ve Ekmekçi Tâifesi

Osmanlı Devlet’inde esnaf teşkilâtı şehir ve kasabalarda, mal ve hizmet üretiminin sağlanmasında örgütlenerek çalışan gruplardır. Osmanlı’da esnaf her çeşit gıda ve mal üretimi ve hizmeti için ayrı ayrı teşkilâtlanmıştır. Her türlü ürünün alt çeşitleri de ayrı örgütlenmiştir. Örneğin ayakkabıcılar; çimeci, pabuçcu, başmakçı olarak ayrı ayrı ayakkabı dikerdi. Unlu mamulleri ile uğraşan gruplar, ekmekçi, simitçi, çörekçi, börekçi, peksimetçi gibi alt dallara ayrılırdı. Değirmenci, fırıncı, oduncu gibi diğer esnaf grupları ile iş birliği içinde olurlardı.

Osmanlı tebaası için temel tüketim maddelerinden biri bugün de olduğu gibi ekmektir. Diğer birçok tüketim maddesinde olduğu gibi ekmekte de karşılaşılabilecek herhangi bir sıkıntı ve olumsuzlukta toplumun etkileneceğinden bu iş kolunda çalışan esnaflar sıkı denetim altında olmuşlardır.

Defterimizde fırın sahipleri isimleri ile kayda geçmiştir. Buna göre Kütahya’da dokuz ekmekçi vardı. Bunların hepsi müslümandı. Kütahya’da “Tâ’ife-i Etmekciyân”ın isimleri şöyledir: Mustafa bin Mustafa, Halil bin Mehmed, Karaçavuş Ali bin Hüseyin, Cansızzâde Mustafa, Köse İbrahim bin İvaz, Hüseyin bin İbrahim, Mehmed bin Eyyüb, İbrahim Bölmeoğlu, Aşur oğlu el-Hâc Ali.

2.3. İNSANLAR, EVLER, KULLANILAN EŞYALAR VE HAYVANLAR

2.3.1. İnsanlar: Mahalleliler ve Misafirler

Mahalle, aynı mescitte ibadet eden kişilerin aileleriyle birlikte yerleştikleri şehir kesimidir.⁶⁸ Mahkeme kayıtlarında kişiler oturdukları mahallelere göre kaydedilirdi. Mahalle Osmanlı’da kişilerin kimlik tespitinde önemlidir. Elimizdeki sicil avâız hânelerinin tespiti için mahalleleri tek tek belirtmektedir. Buna göre Kütahya’da aşağıdaki mahalleler bulunmaktadır:

- Mahalle-i Çukur
- Mahalle-i Ahi Mustafa
- Mahalle-i Ahi Erbasan
- Mahalle-i Servi
- Mahalle-i Paşam
- Mahalle-i Dükkâncıklar
- Mahalle-i Poladbey
- Mahalle-i Hacı İbrahim
- Mahalle-i Hacı
- Mahalle-i Çerçi
- Mahalle-i İshak Fakih

⁶⁸ Özer Ergenç, Osmanlı Şehirindeki “Mahalle” nin İşlev ve Nitelikleri Üzerine”, *Osmanlı Araştırmaları IV*, (İstanbul, 1984), 70.

- Mahalle-i Efendi Bola
- Mahalle-i Şhreküstü
- Mahalle-i Sultanbağı
- Mahalle-i Lala Hüseyin Paşa
- Mahalle-i Bölücek
- Mahalle-i Ahi İzzedin
- Mahalle-i Gönen
- Mahalle-i Dibek
- Mahalle-i Mu‘arrif
- Mahalle-i Pirlar
- Mahalle-i Cedîd
- Mahalle-i Ahi Evren
- Mahalle-i Cemaleddin
- Mahalle-i Büyükkorta
- Mahalle-i Lala
- Mahalle-i Saray
- Mahalle-i Küçükorta
- Mahalle-i Börekçiler
- Mahalle-i Meydan
- Mahalle-i Balıklı
- Mahalle-i kâdîşeyh
- Mahalle-i Çerçi Kefere
- Mahalle-i Çerçi Müslüman
- Mahalle-i Bezirciler

İncelediğimiz sicile Kütahya dışından olanlar belirtilerek kaydedilmiştir. Bu kişiler “fî’l-asl” olarak kayıtlara geçmiştir. Anadolu’da ve Rumeli’de olan diğer şehirlerin yanında başka diyarlardan gelen kişiler de vardı. Buna göre Turhal kazâsından,⁶⁹ Konya’dan,⁷⁰ Kastamonu’dan⁷¹, Nevşehir’den,⁷² Rumili’nde Köstendil

⁶⁹ 2 No’lu K.Ş.S. 8.

⁷⁰ 2 No’lu K.Ş.S. 14.

⁷¹ 2 No’lu K.Ş.S. 16

⁷² 2 No’lu K.Ş.S. 34

Sancâğı'ndan,⁷³ Sivas'tan,⁷⁴ Rumili diyarından⁷⁵ Resme'den (Resmo),⁷⁶ Girid'den⁷⁷ Şam'dan⁷⁸ Diyarbakır'dan,⁷⁹ Acem'den⁸⁰, İstanbul'dan,⁸¹ Karahisâr-ı Sâhib'den,⁸² gibi çeşitli yerlerden Kütahya'da misafir olarak kayıtlı nüfus bulunmaktadır. Bu hareketlilikten Kütahya'nın ticari faaliyetlerinin hareketli olduğu anlaşılmaktadır. Aynı zamanda kullanılan ürünelere de baktığımızda bu ticari faaliyet fark edilmektedir. Buna Şam alacası, Rize bezi, Simav seccadesi, Uşak çuvalı, Bursa kumaşı, Kıbrıs seccadesi örnek verilebilir.

2.3.2. Evler

Ev aileyi bir arada tutan tek çatı altında toplayan bir barınaktır. Ev yapımında insanın yaşadığı coğrafyaya uygun şartlarda malzemeler kullanılmıştır. Evler her bölge de farklılık göstermektedir. Bu farklılık coğrafi yapı, iklim, kültür, tarih, sosyal yapı, din gibi nedenlerden dolayı oluşmuştur. Bu açıdan Kütahya da evler kerpiç ve ahşap üzerine inşa edilmiştir. Kütahya'da evler genellikle iki katlıydı. Bunların üst kat anlamına gelen fevkânî, alt kat anlamına gelen de tahtânî kısımları belirtilerek yazılmıştır.⁸³ Evlerin yakınlarında veya alt kısmında ahır bulunurdu. İç mekan oymacılık, kakmacılık gibi sanatlar kullanılarak süslendi.

Evleri döşemek için mak'ad denilen minder, kilim, döşek, köşe yastığı, kâliçe olarak adlandırılan halı, yastık kullanılırdı. Bunlar iğne ve ip ile dikilirdi. Kumaş ve eşyalar hurç, boğça çuval ve sandıkta saklanırdı. Hamamda, hamam rahtı denilen takım, leğen, peşkir, tas, maşraba, sabun kullanılırdı. Taslar da yapıldığı yere göre kayıtlara

⁷³ 2 No'lu K.Ş.S. 36.

⁷⁴ 2 No'lu K.Ş.S. 38, 112.

⁷⁵ 2 No'lu K.Ş.S. 41.

⁷⁶ 2 No'lu K.Ş.S. 45.

⁷⁷ 2 No'lu K.Ş.S. 33.

⁷⁸ 2 No'lu K.Ş.S. 106

⁷⁹ 2 No'lu K.Ş.S. 53/4.

⁸⁰ 2 No'lu K.Ş.S. 108.

⁸¹ 2 No'lu K.Ş.S. 146.

⁸² 2 No'lu K.Ş.S. 148.

⁸³ 2 No'lu K.Ş.S. 5, 20, 28, 31.

geçti. Bosna taşı, Beç taşı bunlara örnek olarak verilebilir.⁸⁴ Kullanılan sabunlar Girit, Trablusgarp ve İzmir'den gelirdi.⁸⁵

Müslüman olan tebaanın evinde seccade eksik olmadı. Farklı yerlerde üretilen seccadeler zengin ailelerin eşyaları arasında yer aldı. Kula, Kıbrıs, Selanik ve Simav seccadelerini bunlara örnek verebiliriz.⁸⁶

Evler mum ve balmumu ile şamdanlara koyularak aydınlatıldı.⁸⁷ Odun ve kömür ile ısıtıldı. Şamdanlar, pirinç, gümüş altın ve kehribardan üretildi.⁸⁸ Bu çeşitlilik sosyal sınıf farklılıklarını göstermektedir.

Mutfakta tencere, sini, tepsi, sahan, kazân, havan kullanıldı.⁸⁹ Misafirlere kahve ve buhur ikram edildi.⁹⁰ Bazı evlerde kahve değirmeni de vardı.⁹¹ Kahve değirmeninin yanında kahve güğümü, kahve ibriği gibi ikram sırasında kullanılan başka eşyalarda vardı. Kahveler kahve tepsisinde, üzerine örtülen makrama adı verilen örtü üzerinde kahve fincanında ikram edilirdi.⁹² Kahve ile ilgili mazemelerin fazlalığı kültürün yaygınlığını göstermektedir.

Bahçe ve tarla işleri ile uğraşıldığından balta, tahra ve kürek de da bu malzemeler arasında yer aldı.⁹³ Baltalar aynı zamanda at takımında da vardı.⁹⁴

2.3.3. Giyim ve Kumaşlar

Erkek ve kadın kıyafetleri benzerdi. Kadınlar iç gömlek, don, entari giydi. Donlar uçkur ile bağlandı.⁹⁵ Sokağa çıkarken üstlerine ferace aldı. Feraceler farklı renklerden yapıldı. Kırmızı ve yeşil renklerde olanları vardı. Daha çok çuka ve sof kumaşından kullanıldı.⁹⁶ Başlarına dülbent ve yemeni olarak ifade edilen örtü taktı ve ayakkabı

⁸⁴ 2 No'lu K.Ş.S. 46.

⁸⁵ 2 No'lu K.Ş.S. 1b.

⁸⁶ 2 No'lu K.Ş.S. 161.

⁸⁷ 2 No'lu K.Ş.S. 161.

⁸⁸ 2 No'lu K.Ş.S. 17b.

⁸⁹ 2 nolu K.Ş.S. 20, 14, 28.

⁹⁰ 2 No'lu K.Ş.S. 161.

⁹¹ 2 No'lu K.Ş.S. 161.

⁹² 2 No'lu K.Ş.S. 17b.

⁹³ 2 No'lu K.Ş.S. 14.

⁹⁴ 2 No'lu K.Ş.S. 230.

⁹⁵ 2 No'lu K.Ş.S. 14.

⁹⁶ 2 No'lu K.Ş.S. 7a.

giydi. Kadınlar takı olarak; bilezik, yüzük, küpe takardı. Bunlar genellikle altın veya incidendi.⁹⁷

Erkekler ise yine don çakşır, şalvar giydi. Başlarına serpuş, kalpak, kavuk, sarık ve fes taktı. Üstlerine cübbe alanları vardı.⁹⁸ Yağmurluk ve kaftan da üst giysisi olarak kullanıldı. Zengin olanlar kürk giydi.

Sicilimizden yola çıkarak incelediğimiz tereke kayıtlarına göre eşyalar, isimleri ile kaydedilmiş, eşyanın değerini ölçmek amacıyla yapılışında kullanılan malzemenin eski (köhne), yeni ya da çok kullanılmamış (müsta'mel), küçük, büyük oluşu belirli bir özelliği var ise bunlarla birlikte belirtilmiştir.⁹⁹

2.3.4. Diğer Eşyalar

Her terekede rastlanmasa da askeri sınıfa mensup kişilerin kullandığı silahlar kayıtlara geçti. Buna göre; kılıç, ok, yay, hançer, tüfek, piştov bu silahlar arasında yer almaktadır. Hançer ve kılıçların gümüşten olanları vardı.¹⁰⁰

Yine askeri sınıfın atları değerli malzemelerle donatılmaktaydı. Atlar raht adı verilen at takımı ile donatıldı.¹⁰¹ Raht takımı çıkun raht, kemer raht olarak adlandırıldı. Takımların üzerine kesme kaplan postu ve yedek örtüler örtüldü. Takım içerisinde gaddare, debbus, hançer gibi silahlar da yer aldı.¹⁰²

2.3.5. Hayvanlar

Tereke kayıtlarına kişilerin sahip olduğu hayvan varsa bunlar da kaydedildi. Koyun, keçi, sığır, camus, manda ve ineğin etinden, sütünden ve derisinden yararlanıldı. Yavruları olan, kuzu, oğlak ve danalar da kayıtlara geçti.

⁹⁷ 2 No'lu K.Ş.S. 8b.

⁹⁸ 2 nolu K.Ş.S. 12, 13, 18.

⁹⁹ 2 nolu K.Ş.S.116.148.149.153.154.

¹⁰⁰ 2 No'lu K.Ş.S. 7a.

¹⁰¹ Geniş bilgi için bkz. Emine Dingec, "18. Yüzyılın İkinci Yarısında Saray Atlarının Binit Takımları", *Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 20, (2011/1), s. 1-20.

¹⁰² 2 No'lu K.Ş.S. 17b.

Ulaşımında merkep (eşek) ve at kullanıldı. Atlar donlarına, cinsiyetlerine ve iğdiş olma durumlarına göre yazıldı.¹⁰³ Tanımlamalrada al, doru ve kır atlar, kısarak ve beygir ifadeleri yer aldı.

2.4. ADLİ OLAYLAR

2.4.1. Âsâyiş ile İlgili Olaylarda Yeni Bir Uygulama: Nezre Bağlama

Nezr 17. Yy'ın ikinci yarısında ortaya çıkan bir uygulamadır. Buna göre eşkıyâlık olan bölgelerde devlet eşkıyâların durdurulması veya yakalanması için tebaadan destek aldı. Suç işleyen kişilerin tekrar suç işlemesinin önüne geçmek için ahâlinin onlara kefil olması istendi. Böylece bazı güvenlik ve âsâyiş sorunları devlete yük olmadan çözüldü. Bu uygulama bir anlamda suçlulara bir şans daha vermek anlamına geliyordu. Çözüm gerçekleşmezse maddi yaptırım ile cezalandırma yönte'mîne gidiliyordu.¹⁰⁴ Tebaa böylece birbirini kontrol etme sûretiyle âsâyiş de sağlanmış oluyordu. Yeni bir suç işlenirse daha önceden belirlenen para toplanıyordu. Bu sûretle devlet kazânç da sağlıyordu. Sicile göre isyan içinde olacak olanlar;

“Anadolu Vâlisi Vezîr-i Mükerrrem Sa'âdetlü Muhsinzâde Mehmed Paşa yesserallahu mâ-yeşâ' ve mâ-yurîd hnazretlerinin taraf-ı sa'âdetlerinden ahâli-i kazâyı birbirlerine kefile virüp ve otuz bin guruş nezre kat' itmek için...” nezre bağlandı.

“Buyuruldı-i şerîf mücebince birbirimize kefil ve bi'l-cümle ahâl-i kazânın rızâlarıyla otuz bin guruş Matbah-ı Âmire'ye ta'ahhüd eyledik, hilâfî zuhûr ider ise nezr-i mezbûr otuz bin guruş ahâli-i kazâ ve bizlerden tamâmen tahsîl ve Matbah-ı Âmire'ye teslîm olunmak için taraf-ı şer' den hüccet-i şer' iye olup ve hüccet-i şer' iye Başmuhâsebe'ye kayd olunsun didiklerinde...” Bahsi geçen 30.000 guruşun Saray Mutfağı'na teslimi kararlaştırıldı.¹⁰⁵

¹⁰³ 2 No'lu K.Ş.S. 65b.

¹⁰⁴ Cemal Çetin, “Kamu Düzeninde Alternatif Bir Yöntem: Nezir”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C. 8, S. 36, (2015), s. 287-308.

¹⁰⁵ 2 No'lu K.Ş.S. 6.

Sultanöni sancâğında bulunan Karacaşehir nahiyesinden Eskişehir kazâsına bağlı Laçın karyesinin bazı sakinleri için “nezre bağlama” gündeme geldi. Buna göre de Ovalıoğlu İsmail kardeşleri Mehmed, Mahmud, Hasan ve amcasının oğlu Hasan, Mustafa ve diğer birkaç kişi daha aynı karyeden bazı kişileri katlederek mallarına el koymuşlardı. Ovalıoğlu İsmail ve arkadaşları ayrı köylerde ikâmet ediyorlardı. Laçın, Mayıslar, Küpli, Bürice, Ilıca Kapukaya gibi köylerin ahâlisi Saray Mutfâğı’na verilmek üzere her biri beşer bin guruş; Virancık, Düz, Kirçeli köylerinin ahâlileri ise her biri ikişer bin guruş nezre kat’olundu.¹⁰⁶

Ahâlden iken voyvoda el-Hâc Hüseyin tebaaya zulm etmesi üzere görevden alındı. Voyvodalık ve serdarlık talep etmemek, edecek olursa cânib-i mirîye ödemek üzere iki bin guruşluk nezir hücceti verildi.¹⁰⁷ Buna benzer bir nezre bağlama örneği Eyâlet-i Anadolu’da Hüdavendigâr Sancağı Göynük Kazâsı’na bağlı Kilciler köyü sakinlerinden olan Ahmed Ağa bin Ömer, Mehmed Ağa ve İbrahim Ağa tarafından gerçekleşti. Adı geçen ağalar uzun süreden beri ayan olmaları itibariyle ahâliyi bıktırdılar. Mahkeme huzurunda kendi hallerinde olacaklarına ve ayanlık talep etmeyeceklerine yemin ettiler. Her biri yine Saray Mutfâğı’na aktarılmak üzere onar bin kuruşa nezre bağlandılar.¹⁰⁸

2.4.2. Cinsel İçerikli Suçlar

Bahsedeceğimiz ikinci vak’a Kütahya’da vukû bulmadı. Ancak suçu işleyenler Kütahya’lı idi. Kütahyalı olduğu bilinen Ümmühânî isimli kadın ve eşi Mehmed Üsküdar’da ev kiralayarak ikâmet etmeye başladılar. Ancak bir süre sonra ahlâkî açıdan mahallelinin tepkisini çektiler. Evlerine fâhişe kadınlar gelmeye başladı. Geceleri sokakta piştovlar atıldı. Bunun üzerine mahallenin müezzin ve imamı başta olmak üzere otuz kişi Üsküdar kadısına şikâyetle bulundu. Mahkemeye getirilen davalılar hakkında İstanbul’dan sürülüp Kütahya’da ikâmet etmemeleri kararı çıktı.¹⁰⁹

¹⁰⁶ 2 No’lu K.Ş.S. 17.

¹⁰⁷ 2 No’lu K.Ş.S. 130.

¹⁰⁸ 2 No’lu K.Ş.S. 223.

¹⁰⁹ 2 No’lu K.Ş.S. 76.

Osmanlı toplumunda evlenmeden önce kızın bakire olması önemli bir husustu. Bu konu vergi hususunda bile dikkate alınırdı.¹¹⁰ Cinsel saldırı sonucunda bekaretini bozulan kızlar mağdur olurdu.

Kütahya'nın Gönen Mahallesi sakinlerinden olan Mustafa bin Süleyman eşi Rabi'a Bint-i Himmet'in de hazır olduğu mahkemede kızının bekaretini aynı mahalleden Seyyid Mahmud Ağa bin Seyyid Mustafa Ağa'nın bozduğunu iddia etti. Olay kayıttan beş gün önce gerçekleşti. Kızın ailesi güneşin doğduğu vakitlerde küçük kızı Fatıma Seyyid Mahmud tarafından kal'a altına götürülüp "bikrini izâle itmiş" diye şikayetçi oldular. Ancak Seyyid Mahmud suçlamayı reddetti.¹¹¹

2.4.3. Askeri Sınıfın Görevi Kötüye Kullanması

18. yüzyılda Kütahya'nın askeri statüde bulunan görevlileri tebaaya yüklenen vergileri arttırdı. Beylerbeyi, beylerbeyinin adamları, mütesellimler, voyvodalar, subaşıları, ümerâ, âmiller, zeâmet ve timar sahipleri, vilâyet zâbitleri ve diğer ehl-i örf ücretini ödemedi yem, yemek, koyun, kuzu, odun, otluk, bâl, yağ, arpa, saman ve zahîre aldı. Daha önce de belirtildiği gibi sarayın bazı hizmetlerini gören tâifeler kısmen bu vergileri ödemediler. Doğancı, şahinci, atmacacı olarak kayıtlara geçenler bu tâifelerden bazılarıydı.¹¹²

Yüksek mevkide bulunan paşalar, tüccarların mallarını alıp ücretlerini ödemeyince alacaklı kişiler bu konuyu mahkemeye bildirdi. Bu durum makam ve mevki sahibi kişilerin görevlerini kötüye kullandığına bir örnektir. Ancak mahkeme buna kayıtsız kalmamıştır.¹¹³

¹¹⁰ Yusuf Halaçoğlu, *XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı*, (Ankara, 1998), 124-126.

¹¹¹ 2 No'lu K.Ş.S. 1.

¹¹² 2 No'lu K.Ş.S. 204.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TEZ METNİ: KÜTAHYA ŞER'İYYE SİCİLİ (MŞH. ŞSC. d, 6294)

3.1. KÜTAHYA ŞER'İYYE SİCİLİ (MŞH. ŞSC. D, 6294)

[Dış Kapak]

Kâdî Mehmed İtrî Efendi

Kadı Abdullah Efendi

Kâdî Müftizâde Mustafa Edip Efendi

Kâdî Mehmed Refî' Efendi

Sene 1175-1176

[s. 1a]

Çörek
40 dirhem 3 akçe

Yağlı kâhî
30 dirhem 3 akçe

Hurrire fî 3 min Şevvâl sene 1171

İşbu minvâl üzere efendimiz tenbîh itmişdir.

Fî selh-i Şevvâl sene 1171

Nân-ı aziz	Yağlı kâhî	Yağlı çörek	Şem'
50 dirhem 1 akçe	20 dirhem 1 akçe	25 dirhem 1 akçe	1 kıyye 36 akçe

Kitâbü'l-es'âr fî 14 min Cumâdelûlâ sene 1172

Siyah üzüm	Kütahya ağdası	Tavşanlı ağdası	Kaba helva	Tahun (tahin)
1 kıyye	1 kıyye	1 kıyye	1 kıyye	1 kıyye
14 akçe	14 akçe	16 akçe	24 akçe	27 akçe
Tahun helvası	Nân-ı aziz	Lahm-ı ganem	Lahm-ı sığır	Lahm-ı bakar
1 kıyye	80 dirhem	1 kıyye	1 kıyye	1 kıyye
32 akçe	1 akçe,	18 akçe	16 akçe	9 akçe
	fî 7 Şabana			
	sene 1172			

Ahi Erbasan Mahallesi'nde sâkine Zahide bint-i Osman zevci Molla Ali bin İsmail mahzarında zaruret-i nafaka iddi'âsında olup zevci mezbûr Ali'ye nafakası

görölmek üzere tenbîh ve bir takrîb ile firâr etmemek üzere dahî ba'de't-tenbîh eğer firâr ider ise üç ay mürûrında mezbûre Zahide'nin irâdeti kendi elinde olsun deyu ta'ahhüd eylediği işbu mahalle kayd şüd. Fî 22 min Receb sene 1173

Şuhûdü'l-hâl

Mustafa (?) Kalaycı Yeni Mahalle, Ser-muhzır Seyyid Mehmed, Binbaşı Osman bin Mehmed Yeni Mahalle

[s. 1b]

Kitâbü'l-es'âr, el-mus'ir Hüve Allah azze saltantuhû

Nân-ı aziz	Çörek	Yağlı kâhî	Kerde	Lavaş
80 dirhem	45 dirhem	45 dirhem	65 dirhem	85 dirhem
1 akçe	1 akçe	1 akçe	1 akçe,	
	1, 5 zam 5/50	5 zam	5 zam. 80	
Poğaç	Çörekçi pedesi	Lahm-ı sığır	Lahm-ı bakar	Siyah üzüm
80 dirhem	80 dirhem	1 kıyye,	1 kıyye	1 kıyye
		akçe 12	akçe	akçe
		22 Zilhicce	9, 7	14, 4, 10, 2
		15 5 L.	9 fî 5 L.	08 fî 10 R.
		sene 1173	sene [1] 173	Sene [1173]
Kütahya ağdası	Tavşanlı	Kaba helva	Tahun	Tahun helvası
1 kıyye	ağdası	1 kıyye	1 kıyye	1 kıyye
akçe	1 kıyye	akçe 24	akçe 25	akçe 32
14, 2, 12, 10	akçe	20 fî		
12 fî 22 Şaban	16, 2, 14, 12	7 Rebîülâhir		
sene [1] 173	14 fî 22 Şaban	sene 1173		
	sene [1] 173			

Şem‘	Revğan-ı sâde	Pirinç	Revğan-ı şîr	Zeyt
1 kıyye	1 kıyye	1 kıyye	1 kıyye	1 kıyye
akçe 36	akçe	akçe	akçe	akçe
30 fî 5 L.	54, 03, 51	20, 1, 19	44, 04, 40	36
sene [1] 173				

Sabun-ı	Sabun-ı Girid	Sabun-ı İzmir	Kaşkaval	Soğan
Trablus	1 kıyye	1 kıyye	1 kıyye	1 kıyye
1 kıyye	akçe	akçe	akçe	akçe
akçe	50, 5, 45	36, 30	27	2
52				

Nohud	Kil	Tuz	Leblebi	Badem
1 kıyye	1 kıyye	1 kıyye	1 kıyye	1 kıyye
akçe 14, 12	akçe 2	Akçe 3	akçe 18	akçe 48

Razakı	İncir 1 kıyye	Asel 1 kıyye	Hurma 1 kıyye	Fısdık 1 kıyye
1 kıyye	Akçe 15	Akçe 48	Akçe 20	Akçe 24
Akçe 15				

Kişnic	Nişasta	Kuyruk yağı	İçyağı	Fındık
1 kıyye	1 kıyye	1 kıyye	1 kıyye	1 kıyye
akçe 20	akçe 24	akçe 30	akçe 20	akçe (?)
			18 fî 5 L.	
			sene [11] 73	

Nân-ı aziz	Kebab yağı
110 dirhem	1 kıyye
akçe 1.	akçe 42
Fî 16 min Safer	
sene 1173	

[s. 2a]

Esmâ-i neferât-ı Kal'a-i Kütahya

Süleyman bin Halil	Mustafa bin Mehmed	Abdurrahman bin el-Hâc Ail	Ömer bin el- Hâc Mahmud	İsmail bin Satılmış
İsmail bin İbrahim	Veli bin Ali	Süleyman bin Satılmış	Derviş bin Abdi	Mustafa bin Mehmed

Mustafa bin

Halil

Tâ'ife-i Etmekciyân

Mustafa bin Mustafa	Halil bin Mehmed	Karaçavuş Ali bin Hüseyin	Cansızzâde Mustafa	Köse İbrahim bin İvaz
Hüseyin bin İbrahim	Mehmed bin Eyyüb	İbrahim Bölmeoğlu	Aşur oğlu el-Hâc Ali	

[s. 2b]

Defter-i evkâfhâ-i Kütahya

Tashih-şüd der-sene 1172 Muharrem.

Muhâsebe-i Mahalle-i Dükkâncılar

Vakıf

Mihraba meşrût kadîmden on yedi guruşu olup İmâm Aşcızâde İbrahim Efendi kefâletiyle Budak Ali'ye istirbâhem virdüm deyu mezbûr İbrahim Efendi takrîr eylediği kayd olundu. Hurrîre fî 17 Muharrem sene 1173

[s. 4b]¹¹⁴

1

Medîne-i Kütahya'da vâki' Gönen Mahallesi sükkânından Mustafa bin Süleyman nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde hâlâ zevcesi Rabi'a bint-i Himmet hâzıra olduğu hâlde yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden işbu râfi'ü'l-kitâb Seyyid Mahmud Ağa bin Seyyid Mustafa Ağa nâm emred mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp târih-i kitâbdan beş gün mukaddem Cum'a günü kable gurûbü's-şems işbu hâzıra-i bi'l-meclis sulbiye sagîre kızım Fatıma'yı mezbûr Seyyid Mahmud kal'a bedeni altına götürüp kızım sagîre-i mezbûre Fatıma'nın bokrini izâle itmiştir. Su'âl olunup müceb-i şer'isi icrâ ve ihkâk-ı hak olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve akîbü'l-inkâr müdde'î-i mezbûr Mustafa'dan sıdk-ı makâlini mübeyyin beyyine taleb olunup ba'de'l-imhâl ve'l-istimhâl mehl-i mezkûr mürûrından sonra ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz idüp tahlîfe dahî tâlib ve râgıb olmamağla müdde'î-i merkûm Mustafa bilâ-beyân bî-vech mu'ârazadan men'-birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min Ramazânî'l-mübârek li-sene ihdâ ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Umdetü'l-a'yân Germiyanzâde el-Hâc Yusuf Ağa bin Ali Ağa, Fahrü'l-akrân Ebubekir Ağa bin Kemankeş İbrahim Ağa, Seyyid Mehmed Efendi bin Halil Çelebi, Hancızâde el-Hâc Ömer Ağa bin İbrahim Ağa, Molla Ömer Ser-muhzırân

2

Medîne-i Kütahya'da vâki' Pirlar Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ömer Efendi bin Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ümmühânî bint-i Osman nâm hatun ile sullbî kebîr oğulları Ali ve Yakub ve sagîr oğlu Ahmed'e münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mebûrın vereseleri talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-ışrîn min Ramazânî'l-mübârek li-sene ihdâ ve seb'în ve mi'ete ve elf.

¹¹⁴ Sayfa 3a, 3b ve 4a boştur.

Fevkânî menzil 1 bâb 200 guruş	Kelâm-ı kadîm hediye 1 2.5 guruş	Hadîs-i Erba'în 1 cild 40 para	Sâ'ir evrâk-ı perîşân 40 para	Köhne kilim 2 60 para
Köhne dolama 1 40 para	Köhne şal 1 15 para	Köhne destar 1 15 para	Köhne yasdık 1 çift 80 para	Şam'dan 1 10 para
Bakır 10.5 kıyye 420 para	Hırdavât-ı menzil 40 para		Yekûn 221.5 guruş	
Minhâ'l-ihracât				
Berây-ı techîz ve tekfin 12 guruş	Berây-ı resm-i âdî 5.5 guruş	Berây-ı kassâmiye 1 guruş	Berây-ı kâtibiye 1 guruş	
Berây-ı çukadâriye 1 guruş	Berây-ı harc-ı huddâm, ihzariye 30 para	Berây-ı mihr-i müsbet-i zevce-i mezbûre 33 guruş 1 sülüs	Yekûn 54 guruş 10 akçe	
Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese 166.5 guruş 50 akçe				
Minhâ hissetü'z- evce 20.5 guruş 42 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 48.5 guruş 22 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 48.5 guruş 22 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 48.5 guruş 22 akçe	
Kesr-i bâkî 2 akçe				

3

Medîne-i Kütahya'da vâki' Ahi Erbasan Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Bakkal Mustafa bin Ali'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Havva bint-i Mehmed Ali nâm hatun ile sulbî kebîr oğlu Mehmed ve sulbiye kebîre kızları Fatıma ve Saliha ve Vesile ve Ayşe'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân

oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrın vereseşi talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min Ramazânî'l-mübârek li-sene ihdâ ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Fevkânî menzil	Azak nâm	Köhne beledî	Köhne yemeni	Köhne kilim 4
1 bâb	mahalde olan	döşek 3	yorgan 2	6.5 guruş
150 guruş	mezrû' hında 2	6.5 guruş	5 guruş	
	keyl, 8 dönüm			
	40 guruş			
Köhne yasdık	Kapan sükunda	Ferş bisât	Köhne çuka	Manisa alacası
2 çift	vâki' dükkânda	5 guruş	biniş 1	entari 1
4 guruş	olan timur ve		1 guruş	1 guruş
	hırdavât-ı sâ'ire			
	10 guruş			
Don 1, destâr	Bakır 26 kıyye	Hırdavât-ı	Cem'an yekûn	
1, külâh 1	26 guruş	menzil	260 guruş	
26 guruş		5 guruş		

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz ve tekin 12 guruş	Berây-ı resm-i âdî 6.5 guruş	Berây-ı kassâmiye 45 para	Berây-ı kâtibiye 45 para
Berây-ı çukadâriye 45 para	Berây-ı huddâmiye 20 para	Berây-ı ihzariye 15 para	Berây-ı mihr-i müsbet-i zevce-i mezbûre 16.5 guruş 20 akçe

Yekûn 39 guruş 50 akçe

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese 220 guruş 70 para

Minhâ hissetü'z-zevce 27.5 guruş 8 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 64 guruş 40 akçe	Minhâ hissetü'l-bint 32 guruş 20 akçe
Minhâ hissetü'l-bint 32 guruş 20 akçe	Minhâ hissetü'l-bint 32 guruş 20 akçe	Minhâ hissetü'l-bint 32 guruş 20 akçe

[s. 5a]¹¹⁵

Müsta'mel orta kâlîçesi 1 5.5 guruş	Yan kâlîçesi 1 3 guruş	Müsta'mel Türkmen kilim 3 12 guruş	Köhne kâlîçe 1 1 guruş	Müsta'mel ferş bisât 12 guruş
Kırmızı boğası penbe şilte 1 3 guruş	Müsta'mel yasdık 6 çift 9 guruş	Pirinç şam'dan 2 2.5 guruş	Kahve ibriği 7 aded 4 guruş	Bakır 25 kıyye 25 guruş
Fanus 1 1 guruş	Müsta'mel beledî döşek 1, kutnî yorgan 1 7 guruş	Hınta 7 keyl 21 guruş	Kahve tepsi[si] 0.5 guruş	Karasığır ineği 2 re's, dana 1 23 guruş
Odun çıra 12 guruş	Hırdavât-ı menzil 5 guruş	Der-zimmet-i Yoncalılı Halil Ağa 2 guruş	Der-zimmet-i Küçükoğlu Ahmed 5 guruş 10 para	Der-zimmet-i Hacı İlyas 12 guruş 15 para
Der-zimmet-i Mumsuzzâde Ahmed Ağa 3.5 guruş 10 para	Der-zimmet-i Koca Süleyman 2.5 guruş 15 para	Der-zimmet-i Küçükoğlu Mehmed 8 guruş	Der-zimmet-i Emir Ömer 20 guruş	Der-zimmet-i Debbağ Süleyman 6 guruş

¹¹⁵ Defterin sayfa numaralarında karışıklıklar vardır. Bu sayfadaki hükmün baş tarafı bir önceki sayfada değildir.

Der-zimmet-i Halil Kethüdâ 10 guruş	Der-zimmet-i Hancızâde Ali Ağa 14.5 guruş 15 para	Der-zimmet-i Hacı Tataroğlu Veli 3 guruş	Der-zimmet-i Cizyedâr Kollukcısı Emir Ömer 6.5 guruş	Der-zimmet-i Gazzâz Murad zimmi 8.5 guruş
Der-zimmet-i Hacı Hasan- zâde Hacı Mehmed 2.5 guruş 5 para	Der-zimmet-i Teneşiroğlu 3 guruş	Der-zimmet-i Hacı Salih Ağa 4 guruş	Der-zimmet-i Defterdâr Efendi 2 guruş	Der-zimmet-i Mustafa Ağa 3 guruş
Der-zimmet-i Uzun Acem 2 guruş	Der-zimmet-i Hacı Salih Ağa Selmânî 12 guruş	Der-zimmet-i Feyzullah Efendi-zâde Abdurrahman 4 guruş	Der-zimmet-i Derzi İmam 1 guruş	Der-zimmet-i Kızlarbeyoğlu İvaz 6.5 guruş
Der-zimmet-i Gönülsüzzâde Sarı Mehmed 4 guruş	Der-zimmet-i Süleyman Bey yeğeni Mehmed 3 guruş	Der-zimmet-i Pazar Hamamcısı Hacı Mehmed 5.5 guruş	Der-zimmet-i Salih Ağa'nın Molla Ali 3 guruş	Der-zimmet-i Hacı Üveyszâde Ahmed Ağa 4 guruş
Der-zimmet-i Çangarlı Mehmed Efendi 2.5 guruş	Der-zimmet-i Dellalbaş Ebubekir 1 guruş 1 rub'	Der-zimmet-i Kara Mehmed 60 para	Der-zimmet-i Andoz keferi 32 para	Der-zimmet-i Debbağ Hüseyin 50 para
Der-zimmet-i Köse İvazoğlu 42 para	Der-zimmet-i Cansızoğlu 35 para	Der-zimmet-i Kavukcu 15 para	Der-zimmet-i Yağmuroğlu 30 para	Der-zimmet-i Hacı Süleyman 120 para

Der-zimmet-i Debbağ Hüseyin 5.5 guruş	Der-zimmet-i Hancızâde Mehmed Ağa 2 guruş	Der-zimmet-i Nalband Kadroğlu İsmail 2 guruş	Der-zimmet-i Molla Yakubzâde 1.5 guruş	Der-zimmet-i Ali Çavuş-zâde İbrahim 35 para
--	--	---	---	--

Der-zimmet-i Defterdâr Efendi çuka bahâ 119 guruş	Der-zimmet-i Cinali-zâde 1 guruş	Der-zimmet-i Defterzâde Osman Ağa 3.5 guruş	Der-zimmet-i Kavukcu Serkiz zimmî 6 guruş	Der-zimmet-i Şadırvânî İbrahim Ağa 4 guruş
---	--	--	--	---

Der-zimmet-i Bezci Kadioğlu
Süleyman
8 guruş

Cem'an yekûn
3730.5 guruş

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz ve tekfin 44 guruş	Berây-ı resm-i kısmet 94 guruş	Berây-ı kâtibiye 10 guruş	Berây-ı çukadâriye 10 guruş	Berây-ı kethüdâiye 5 guruş
---	--------------------------------------	---------------------------------	-----------------------------------	----------------------------------

Berây-ı huddâmiye 5 guruş	Berây-ı harc-ı sâ'ire 3 guruş	Berây-ı ihzariye 2 guruş	Berây-ı mihr-i müsbet-i zevce- i mezbûre 33 guruş 40 akçe	Yekûn 206 guruş 40 akçe
---------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------	---	-------------------------------

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese 3524 guruş 20 akçe

Minhâ hissetü'z- evce 440.5 guruş 8 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 1233 guruş 54 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 1233 guruş 54 akçe	Minhâ hissetü'l-bint 616.5 guruş 27 akçe
--	--	--	--

Kesr 3 akçe

4

Medîne-i Kütahya'ya vâki' Bölücek Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan İbrahim bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Havva bint-i Abdülkadir nâm hatun ile sulbî sagîr oğulları Ebubekir ve Ömer ve anası Cemile bint-i Abdullah'a münhasıra oldığı lede'sş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrın veresesı talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikr u beyân olunur. Tahrîran fî'l-yevmî's-sânî ve'l-ışrîn min Rebîülûlâ li-sene selâse ve seb'în ve mi'ete ve elf min hicreti men lehu'l-izzu ve'sş-şeref.

Fevkânî menzil	Karasığır	Karasığır ineği	Hınta 6 keyl	Saman 5 çit,
1 bâb, der-	[öküzü] 1 çift	1 re's, dana 1	15 guruş	2 guruş
mahalle-i	araba ve	15 guruş		
mezbûr	âlâtıyla			
120 guruş	40 guruş			
Odun çıra	Bakır 17 kıyye	Müteveffâ-yı	Beledî döşek 1	Yemeni yorgan
10 guruş	17 guruş	mezbûrın köhne	2 guruş	1
		esvâbı		2 guruş
		2 guruş		
Müsta'mel	Köhne kâlîçe 2	Peynir 10 kıyye		
kâlîçe 2	2.5 guruş	2 guruş		
3 guruş				

[s. 5b]

Revgan-ı sâde 4 kıyye	Hırdavât-ı menzil	Cem'an yekûn 240 guruş
2 guruş	3 guruş	
Minhâ'l-ihracât		

Berây-ı techîz ve tekfin 7.5 guruş	Berây-ı resm-i kısmet 6 guruş	Berây-ı kâtibiye 2 guruş	Berây-ı çukadâriye 2 guruş
--	-------------------------------------	-----------------------------	-------------------------------

Berây-ı huddâmiye 1 guruş	Berây-ı ihzariye 0.5 guruş	Yekûn 20 guruş
------------------------------	-------------------------------	----------------

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese 220 guruş

Minhâ hissetü'z- zevce 27.5 guruş	Minhâ hissetü'l-ibn 77.5 guruş 50 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 77.5 guruş 50 akçe	Minhâ hissetü'l- ümm 36.5 guruş 20 akçe
--------------------------------------	---	---	---

Kesr 3 akçe

Müteveffâ-yı mezbûrın zevcesi mezbûre Havva'nın zevci zimmetinde olan dört bin akçe mihrini sıgâr-ı mezbûrâna hibe eyledim didiği kayd şüd.

Sıgâr-ı mezbûrânın malları nı hıfz için ammîleri Ahmed Bey bâ-hüccet-i şer'îye vasî nasb olunduğı kayd şüd.

5

Medîne-i Kütahya'da vâki' Meydan Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Âlime bint-i İbrahim Çelebi'nin verâseti zevci Seyyid Halil Çelebi bin Seyyid Osman ve sulbî kebîr oğulları Seyyid Süleyman ve Seyyid Osman ve Seyyid Mustafa ve sulbî sagîr oğlu Seyyid Ahmed ve sulbiye sagîre kızları Ayşe ve Emetullah ve vâlidesi Âtike bint-i Hasan'a münhasıra oldığı şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffiye-i mezbûrenin vereseşi talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Tahrîran fî gurre-i Rebîülâhir li-sene selâse ve seb'in ve mi'ete ve elf.

Altun bilezik 1 çift 43 guruş	İncüsü yedi kat miştâr (?) 4, fî 6 guruş 24 guruş	Altun küpe 1 çift 5 guruş	Sîm ön kuşak ma'a kolan 1, 15 guruş	Sîm yaldızlı bağte (?) kuşak 1 8 guruş
-------------------------------------	--	---------------------------------	---	---

Müsta‘mel kutnî antari 1 7 guruş	Müsta‘mel kutnî şalvar 1 5 guruş	Köhne zincir bâb entari 1 2.5 guruş	Müsta‘mel çuka antari 1 3.5 guruş	Müsta‘mel şâlî cübbe 1 8 guruş
Köhne Şam alacası antari 1 şalvar 1 3 guruş	Hamam rahtı 2.5 guruş	Köhne çuka çübbe 1 1 guruş	Sepet sandık 1 1 guruş	Müsta‘mel serpuş 1 1 guruş
Köhne serpuş 2 15 para	Köhne dülbend örtü 1 0.5 guruş	Köhne muhayyer ferace 1 1 guruş	Altun yüzük 1 2 guruş	Beledî döşek 1 2 guruş
Yasdık 1 çift 2 guruş	Yorgan 1 2 guruş	Müsta‘mel kilim 1 2 guruş	Babasından irs-i şer‘le müntakıl Sakahâne kürbünde bakkal dükkânından hisse 75 guruş	
Der-zimmet-i zevc-i merkûm mihr-i mü‘eccele-i müsbete 33 guruş 40 akçe		Cem‘an yekûn 251.5 guruş 25 akçe		
Minhâ‘l-ıhrâcât				
Berây-ı resm-i kısmet 7 guruş		Berây-ı kâtibiye 1.5 guruş	Berây-ı çukadâriye 1.5 guruş	
Berây-ı huddâmiye 1 guruş 25 akçe		Berây-ı ihzariye 0.5 guruş	Yekûn 11.5 guruş 25 akçe	
Sahhü‘l-bâkî li‘t-taksîmi beyne‘l-verese 240 guruş				
Minhâ hissetü‘z- zevc 60 guruş	Minhâ hissetü‘l-ibn 28 guruş	Minhâ hissetü‘l-ibn 28 guruş	Minhâ hissetü‘l-ibn 28 guruş	

Minhâ hissetü'l-ibn	Minhâ hissetü'l-bint	Minhâ hissetü'l-bint	Minhâ hissetü'l-bint
28 guruş	14 guruş	14 guruş	14 guruş

Müteveffiyeye-i merkûmenin vâlideşi mezbûre Âtike Hatun hisse-i irsiyesi mukâbili bir çift altun bilezik ahz u kabz ve üç guruş ziyâdesini zimmetlerini ibrâ ve iskât eylediği bu mahalle şerh virildi.

[s. 6a]

6

Vilâyet-i Anadolu'da Çal kazâsında vâki' Seydiler karyesi sükkânından es-Seyyid Halil bin es-Seyyid Şaban ve Timurcu karyesinden Ali bin el-Hâc Hüseyin ve Ali Fakih karye sükkânından Molla Hüseyin ve Goncalar karyesinden es-Seyyid Süleyman bin Abdurrahman ve Zeyve karyesinden karyesinden es-Seyyid Dede Ağa ve Kuyucak karyesinden İbrahim bin el-Hâc İbrahim ve Çakırlar karyesinden Salih bin Abdullah ve Buğranlar (?) karyesinden el-Hâc Mahmud bin Abdullah ve Develü karyesinden el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Veliyüddin ve Kayalar karyesinden el-Hâc Ahmed bin el-Hâc İbrahim ve Sazak karyesinden el-Hâc Mustafa bin Abdullah ve Selcik karyesinden Halil Küthüda bin Ali ve Şapcılar karyesinden Mehmed bin Abdullah ve Şeyhelvan karyesinden Sarı Ahmed bin el-Hâc Hasan ve Yollar karyesinden Kara Mehmed bin el-Hâc Hasan ve Günce karyesinden Receb bin İmam ve Öküzbaşı karyesinden Mehmed Ali ve Sırkılı karyesinden Ali bin Ömer ve Akkilise karyesinden el-Hâc Hatib ve Büğrünce karyesinden Çıplak Ahmed bin Veli ve Üçkutu (?) karyesinden Molla Yusuf bin el-Hâc Mahmud Efendi ve Köslü karyesinden Receb bin Abdullah ve Çan karyesinden Molla Yunus bin Abdullah ve Taştımur-ı Kebîr karyesinden Osman Efendi bin Hüseyin ve Taştımur karyesinden Ali bin Ahmed Ağa ve Çoğuşlu (?) karyesinden Seyyid el-Hâc Ali bin Kartal ve Mevle karyesinden Musa Ağa bin Hasan ve Beyli karyesinden Doğrancıoğlu Seyyid Mustafa Ağa ve Mütfî Ebubekir Efendi nâmûn kimesneler Seydiler karyesi nâm mahalde akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu bâ'is-i hezâ'l-kitâb hâlâ Anadolu Vâlisi Vezîr-i mükerrerem sa'âdetlü Muhsinzâde Mehmed Paşa yesserallahu mâ-yeşâ' ve mâ-yurîd hnazretlerinin taraf-ı sa'âdetlerinden ahâli-i kazâyı birbirlerine kefile virüp ve otuz bin guruş nezre kat' itmek için murâd olan buyuruldu-i şerîf-i emr-üslûbları ile mübâşir ta'yîn buyurılan Başbölükbaşı izzetlü Osman Ağa nâm kimesne muvâcehesinde ve kündüleri

taraflarından asâlaten ve her birileri karyeleri ahâlîleri taraflarından vekâleten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp yine kazâ-i mezbûrda vâkie Benli karyesi sükkânından olup bundan akdem isyân ve tuğyân idüp katl-i nüfûs ve gâret-i emvâl ve hetk-i ırâz-ı müslimîn ile fukarânın üzerlerine müddet-i medîdeden berü müstevli olup birkaç def'a cem'iyet kiberi asâkir-i vâfire ile vezîr-i sâbık Vezîr Ali Paşa merhûm ve mağfûrun-leh tarafından üzerine varılup ziyâde cebbâr ve şedîd ve cengâver ve yaramaz olduğından katî vâfir kimesneleri muharebesinde katl olunmağın ferah bulup bu âna değin mazarrâtı ... (?) ve ... (?) ve bi'l-cümle perâkende ve perîşân olmağa yüz tutmuşlar idik. Bi-inâyetillahi hazreti avn u Bârî ve baht-ı hümâyûn-ı hazret-i şehriyârî ve sa'âdetlü veliyü'n-ni'âm efendimizin idâre-i hüsn-i tedbirleri ve ağa-yı mûmâileyhin kemâl-i sadâkat-birle cidd-i vüs'ı ve ihtimâmı ve ma'îyyetinde olanların muharebe-i azîmede cesaretlerine binâ'en şakî-i matlûb Mehmed ve avenelerinin sekiz nefer eşkiyâ ile ma'an cezâları tertîb olundukda ahâlî-i kazâ asûde ve şerrinden emîn olup bundan böyle dahî kazâmızda kat'â yaramaza müsâ'ade olunmayup ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle bi-eyyi hâlin ahz ve vâililere teslîm eylemek üzere vârid olan buyuruldu-i şerîf mücebince birbirimize kefil ve bi'l-cümle ahâlî-i kazânın rızâlarıyla otuz bin gurus Matbah-ı Âmire'ye ta'ahhüd eyledik, hilâfî zuhûr ider ise nezr-i mezbûr otuz bin gurus ahâlî-i kazâ ve bizlerden tamâmen tahsîl ve Matbah-ı Âmire'ye teslîm olunmak için taraf-ı şer' den hüccet-i şer' iye olunup ve hüccet-i şer' iye Başmuhâsebe'ye kayd olunsun didiklerinde ağa-yı mûmâileyh dahî mukırrûn-ı mezbûrûn ikrâr-ı meşrûhalarını vicahen tahkîk ve şifâhen tasdîk idicek mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fî'l-yevmî'l-hâdî min Rebûlâhîr li-sene selâse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Mehmed bin Mustafa sâkin-i Altuntaş, Mustafa Efendi bin Ahmed, Ahmed Ağa bin Mehmed Ağa, Osman Ağa, Mustafa Ağa Voyvoda-i hâss, es-Seyyid İbrahim Ağa bin Ömer Ağa sâkin-i Kütahya, Abdurrahman bin Mehmed sâkin-i Kütahya, Mustafa bin Ömer, Emir Hasan bin Halil ve gayrihim.

Mücebince i'lâm dahî görülmüşdür.

[s. 6b]

Mâte Mehmed Ağa bin Ca'fer bin Abdullah Kethüdâ-yı Defter eyâlet-i Anadolu, sâkin mahalle-i Pirlar ve terk-i zevce ismihi Şerife Ayşe bint-i es-Seyyid Ahmed Ağa ve

ibnü'l-ah li-ebeveyn Abbas Ağa el-gâib hurrîre 26 min Rebî'ü's-sânî li-sene selâse ve seb'ün ve mie'ete ve elf.

Vâris gâ'ib olduğu hasebiyle müzâyede ve semen-i misliyle şirâ olunan eşyâ bahâsı 1696.5 guruş	Bâ-temessük zimemât-ı müteferrika 7068.5 guruş	Mütevvfâ-i merkûmun sandukasından zuhûr iden ecnâs-ı nükud 977.5 guruş	Eşyâ içinde zuhûr iden fındıklı altını 1, zer-i mahbûb 1, 6.5 guruş
Şal baha, 2, 50 guruş	Saat, 50 guruş	Mahsûl-i zem'âmet, 3000 guruş	Yekun 12852.5 guruş
Minhâ'l-ihracat			
Tecihz ve tekfin 111 guruş	Beray-ı mihr-i müsbet bi-şehâdet el-Hac Mehmed Ağa ve Süleyman bin Abdullah 666.5 guruş	Beray-ı resm-i kısmet ve kâtibiye ve çukadariyye ve ihzâriyye ve harc-ı sâ'ire 700 guruş	Dellâliye ve hammâliye 32 guruş
Yekun 1509 guruş			
Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese			
11343 guruş, yalnız on bir bin üç yüz kırk üç guruşdur.			
Minhâ hisse-i zevce 2835.5 guruş		Mihnâ hissei'l-gâ'ib ve'l-hâzır 9507.5 guruş	

7

Mahmiyye-i Kütahya'da Börekçiler Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât iden Hayrunnisa bint-i Mustafa nâm müteveffânın verâseti zevci İbrahim bin Mustafa ile li-eb ammîsi oğlu Ömer bin Ahmed'e münhasıra olduğu lede'sş-şer'ü'l-enver zâhir oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrenin verâseti talebiyle tahrîr olunan

terekeşinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Hurrîre fî 20 Rebî'ü'lâhir li-sene selâse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Müsta'mel kuntî entari 1 aded, 3 guruş	Kutnî şalvar, 1 aded, 1.5 guruş	Köhne zirzob 1 aded, 1.5 guruş	Müsta'mel çuka ferâce, 1 aded, 4 guruş	Müsta'mel fes çenber, 1 aded, 1.5 guruş
Köhne beyaz entari, 1 aded, 2 guruş	Bez işlenmemiş peşkir, 3 aded, 2 guruş	Ketan ipliği, 7 zirâ', Penbe ipliği, 1 zira', 1.5 guruş	Müsta'mel çarık papuş, 15 para	Müsta'mel peştehal, 1 aded, 10 para
Beledi döşek 1, yasdık 1, 2.5 guruş	Köhne yasdık, 15 para	Köhne çarşab 2, yorgun 2, 2 guruş	Müsta'mel kilim, 1 aded, 1 guruş, 1 akçe	Köhne yaygı, 0.5 guruş
Küpe, 1 aded, 3 guruş	Mûmî çenber, 2 guruş	Evan-ı nühâsiyye, 13 kıyye, 13 guruş	Sîm ön kuşak, 1 aded, 7 guruş	Zimemât, 47.5 guruş
Mihr-i müsbet, 2000, akçe 20, be- hesâb-ı guruş 16.5		Yekun 109.5 akçe 20		

Minhâ'l-ihracat

El-vasiyyetü'l- iskâtü's-salah ma'a keffâreteyn ve's-sadaka 13.5 guruş	Berây-ı resm-i âdi 3 guruş	Berây-ı kâtibiyye ve çukadariye 1.5 guruş	Berây-ı ihzâriyye 0.5 guruş	Yekûn 18.5 guruş
--	-------------------------------	--	-----------------------------------	---------------------

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese

91 guruş, 20 akçe

Minhâ hissetü'z-zevc 45.5 guruş,
akçe 10

Minhâ hissetü'l-ibnü'l-amm 45.5 guruş,
akçe 10

8

Medîne-i Kütahya'da vâki' Börekçiler Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Şeyh Abdulkadir Efendi bin Şeyh Ahmed Efendi ibn-i Şeyh Sakıb Mustafa Efendi'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Vesile bint-i Ali Ağa ve sulbiye sagîr kızı Züleyha ve ve babası merkûm Şeyh Ahmed Efendi'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun veresesı talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi's-sâmin min-Rebî'ü'lâhir li-sene selâse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Zağra karyesinde vâki' fevkânî oda 1 bâb, samanhanê, ahur ve tahtânî oda 1 bab, havlu 2 dönüm, 150 guruş	Koyun ma'a keçi, 60 aded, fî 2 guruş, 120 guruş	Kara sığı ineği 2 re's, dana 2 re's, 30 guruş	Merkeb, 2 re's, 20 guruş
Kır kısarak 2 re's, bir yaşında tay 2 re's, 80 guruş	Zağra karyesinde şa'îr 13 keyl 19.5 guruş, hinta 6 keyl, 24 guruş	Zağralı Ortakçılı hinta 8 keyl, 24 guruş	Zağra karyesinde hinta, 8.5 keyl, 32.5 guruş
Zürû' 17 dönüm, saman 25 çit, 25 guruş	Döşeme 22 aded, 5.5 guruş	Kiremid 3000 aded, 12 guruş	Kiyâh, 4 yük, 4.5 guruş

[s. 7a]

Efted karyesinde mevcud hinta 15 keyl, fî 2.5 guruş, 37.5 guruş	Şa'îr 60 keyl, fî 1 guruş, 60 guruş	Camus ineği, an-karye-i Efted, 1 re's, 26.5 guruş	Kara sığır ineği yanında buzağısıyla, an-karye-i Efted, 1 re's, 8 guruş	Def'a merkeb, an-karye-i Efted, 6.5 guruş
Eftedli Haliloğlu'nda müsta'mel kilim, 1, 2 guruş	Sîm gılâflı kılıç 1, ma'a gayret kuşağı, 20 guruş	Piştov 1 çift, sîm vezne. 1, 12 guruş	Tüfenk 1, 8 guruş	Kır at eğer bisâtıyla, 1 re's, 80 guruş
Müsta'mel kırmızı sof ferace 1, 10 guruş	Müsta'mel şâlî biniş 1, 5 guruş	Müsta'mel kunti entarı 1, 4 guruş	Müsta'mel çuka biniş 1, 6 guruş	Müsta'mel çuka beyaz cübbe 1, 2 guruş
Köhne şâlî cübbe 1, 2 guruş	Köhne çuka entarı 1, 2 guruş	Müsta'mel çuka çakşır 1, 2.5	Müsta'mel beyaz buğasi entarı 1, 2 guruş	Pirinç sagır şamdan 2, 0,5 guruş
Piriç tas 1, tepsi 1, 1 guruş	Hançer-i tîğî 1, 10 para	Dımışkî kabza 1, 10 para	Bir cildde vâki' Kâfiye, Misbâh, Avâmil-i atîk, 1.5 guruş	Kubûr-ı devât 1, 0.5 guruş
Çekmece ma'a hırdavât 1 guruş	Kahve değirmeni 1, 1 guruş	Müsta'mel destâr, 10 guruş	Yan minder 2, 4 guruş	Müsta'mel çuka mak'ad 2, 1.5 guruş

Müsta'mel basma mak'ad 2, 1.5 guruş	Köhne Bilecik yasdik 2 çift, 4 guruş	Müteveffâ-yı merhumun yanında mevcûd nükud, 23 guruş	Def'a zevcesinde zuhûr iden nükud, 58.5 guruş, 1 akçe	Odun, 5.5 guruş
Mercimek 4 keyl, 2 guruş	Der-zimmet-i Ortakçı Mustafa camus 1 çift, 55 guruş	Der-zimmet-i Mütevellî Ali Ağa, 7.5 guruş	Der-zimmet-i Musa Dede- zâde Ferhad Bey, 20 guruş 30 para	Der-zimmet-i Ebe dâmâdı Mehmed Ağa 8 guruş
Der-zimmet-i Abdulkerim Ağa'nın İbrahim, 1 guruş	Der-zimmet-i Keşne yeğeni İsmail Ağa 15 guruş	Der-zimmet-i Bozacı Ahmed, 50 para	Der-zimmet-i Çarhacıoğlu Deli Mehmed 4 guruş	Der-zimmet-i Yusuf Kethüdâ karye-i Zağra 60 guruş
Der-zimmet-i Bozacı Ahmed karye-i Efted	Der-zimmet-i Eftedlizâde Mehmed, 6.5 guruş	Der-zimmet-i Mümeyyizzâde Deli Ali 6 guruş	Der-zimmet-i Çolak Halil 13 guruş	Hacı Receb- zâde Sarıoğlu 15 guruş
Der-zimmet-i Delibaşı Osman 16 guruş	Der-zimmet-i Hacı Recebzâde Köseoğlu, 5 guruş 1 akçe	Der-zimmet-i Mahmud, karye-i Hacıbeyli 18.5 guruş	Der-zimmet-i Deli İvaz, karye-i Hacıbeyli 5 guruş	Der-zimmet-i Korıcı karye-i Öyük 12.5 guruş
Der-zimmet-i Ebubekir Efendi'den 17 guruş	Der-zimmet-i Kara Başar Efendi'den 13 guruş	Der-zimmet-i Hacıoğlu İbrahim Efendi 26 guruş	Der-zimmet-i Kara Ali Efendi'den 6.5 guruş	Der-zimmet-i Çırçıroğlu Deli Mehmed 29 guruş

Der-zimmet-i Koca Hüseyin 95 para	Der-zimmet-i Abdulaziz 20 para	Der-zimmet-i Habib Kethüdâ 10 guruş
---	--------------------------------------	---

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz ve tekfin 13 guruş	Berây-ı resm-i kısmet, 36 guruş	Berây-ı kâtibiye 4 guruş	Berây-ı çukadâriye 4 guruş	Berây-ı hüddâmiye 4 guruş
Berây-ı kaydiyye 1 guruş	Berây-ı ihzariye 1.5 guruş	Berây-ı harc- ı hüccet-i vesâyet ve nezâret ve nafaka 9 guruş	Berây-ı mihr-i müsbet-i zevce- i mezbûre 83 guruş, 1 akçe	Berây-ı deyn-i müsbet-i Ortakçı Mustafa Bey, 50 guruş
Berây-ı deyn-i müsbet-i Derviş Mustafa yetimleri Hadice ve Mehmed 50 guruş	Berây-ı deyn-i müsbet-i Derviş İsmail 27.5 guruş	Berây-ı deyn-i müsbet-i Süleyman Kethüdâ 9 guruş	Berây-ı deyn-i müsbet-i Değirmenci Hasan, 10 guruş	Berây-ı deyn-i müsbet-i Mütevellîzâde Ali Ağa 18 guruş

Berây-ı deyn-i müsbet-i Kasab
Mustafa bin İbrahim 57 guruş

Yekûn 336 guruş

Sahhü'l-bâki li't-taksîmi beyne'l-verese 1100 guruş

Minhâ hissetü'z-zevce 137.5 guruş	Minhâ hissetü'l-bint 550 guruş	Minhâ hissetü'l-eb 412.5 guruş
--------------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------

[s. 7b]

Hâlâ Anadolu Vâlisi Vezîr-i mükerrer Muhsinzâde Mehmed Paşa hazretlerinin mühürdârlık hizmetiyle şeref-yâb ve fî'l-asl Turhal kazâsı ahâlîsinden iken fevt olan Ali Efendi bin Hasan'ın vasî-i muhtârı Tüfengcibaşı Mehmed Ağa ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le terekesi sükda müzâyede ve bey' olunan defteridir ki zikrolunur. fî 15 R. sene [1] 178

Semen-i mebî'den hâsıl olan 21805 para

Minhâ'l-ihracât

Techîz ve tekfin ve harc-ı helva 1970 para	Dellâliye ve hammâliye ve dükkân kirâsı, 380 para	Deyn-imüsbet-i Osman Çacuş at bâha 1080 para	Ta'mîr-i mezâr, bâ- vasiyyet 600 para	Berây-ı hüddâm Yeğen İbrahim bâ- vasiyyet 303 para
Berây-ı resm-i kısmet ve kethüdâiye 600 para	Berây-ı kâtibeye 100 para	Berây-ı çukadâriye 100 para	İhzariye 40 para	Yekûn 5173 para

Sahhü'l-bâki

16632 para

01200 İstanbul'a eşyâ sipâriş itmekle bahâsı bâ-defter

17832¹¹⁶ para

9

Medîne-i Kütahya'da Meydan Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hallac Ahmed bin Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatıma bint-i Molla Abdullah ve sulbiye kızı Emetullah ve li-ebeyn kız karındaşı Fatıma'ya münhasıra oldığı mütehakkık oldukdan sonra müteveffa-yı mezbûrun verâseti talebiyle

¹¹⁶ Metinde 17632 yazılmıştır.

tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi's-sâmin ve ısrîn min Rebî'ülâhir li-sene selâse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Fevkânî menzil 1 bâb, 150 guru	Bakır 11 kıyye, 8 guruş	Köhne döşek 1, 0.5 guruş	Köhne yorgan 1, 0,5 guru	Der-zimmet-i Duhanî Ali 4.5 guruş
-----------------------------------	----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	---

Yekûn 163.5 guruş

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz ve tekfin 11.5 guruş	Berây-ı resm-i kısmet 3 guruş	Berây-ı kâtibiye 1 guruş	Berây-ı çukadariye 1 guruş	Berây-ı kethüdâiye 1 guruş
Berây-ı ihzariye 0.5 guruş	Berây-ı mihr-i mü'eccele-i müsbete-i zevce-i mezbûre 35 guruş	Yekûn 53 guruş		

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese 110.5 guruş

Minhâ hissetü'z-zevce 13.5 guruş, 37 akçe	minhâ hissetü'l-bint 55 guruş 30 akçe	minhâ hissetü'l-uht 41 guruş, 35 akçe
--	--	--

10

Medîne-i Kütahya'da İshak Fakih Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Seyyid Mehmed Efendi-zâde Seyyid Şeyh Numan Efendi'nin verâseti zevce-i metrûke-i menkûhası Âlimi bint-i Abdürrezzak ve sullbî kebîr oğlu Seyyid Sadullah ve sagîr oğlu Seyyid Ahmed'e münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı merkûmun veresei talebiyle tarhrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Hurrîre fî Cumâde'lûlâ sene 1173

Fevkânî menzil 1 bâb, 250 guruş	Pirli karyesinde harâb arsa-i hâliye 20 guruş	Karye-i Burçak tâbi'-i kazâ-i Sağırlar bağ 1 kıt'a, 20 guruş	Göçebe tâ'ife Kaşıkcıoğlu cemâ'atında koyun 54 aded, fî 2, 108 guruş	Bâ-defter-i müfredât verese-i müteveffâ-yı mezbûrun ahz u kabz eyledikleri evân-ı nühâsiye ve tereke-i sâ'ire 97 guruş
---------------------------------------	---	--	--	--

Cem'an yekûn 495 guruş

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı resm-i kısmet 9 guruş	Berây-ı kâtibiye, çukadâriye 5 guruş	Berây-ı ihzariye 2 guruş	Berây-ı mihr-i müsbet-i zevce-i evvel müteveffîye Emine bint-i Seyyid Hasan 33 guruş, 40 akçe	Berây-ı mihr-i müsbet-i zevce-i mezbûre Âlime Hatun 50 guruş	Berây-ı deyn-i müsbet-i merkûm Seyyid Sadeddin 76.5 guruş, 20 akçe
--	---	--------------------------------	--	---	---

Yekûn 174.5 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese 320.5 guruş

Minhâ hissetü'z- zevce 40 guruş, 7 akçe	minhâ hissetü'l-ibn 140 guruş 26 akçe	minhâ hissetü'l-ibn 140 guruş 26 akçe	kesr-i bâkî 1 akçe
---	--	--	--------------------

Ba'dehu merkûm Seyyid Ahmed dahî vefât idüp verâseti karındaşı merkûm Seyyid Saadeddin ile anası merkûme Âlime'ye münhasıra olup müteveffâ-yı mezbûrun mal-ı mevrûsundan rücû' itmek şartıyla anası mezbûre yevmî onar akçeden sekiz senede iki yüz kırk guruş nafaka takdîr itdirdü yedinde olan hüccet mücebince taleb eylediğinde kadr-i ma'rûf ancak elli akçe alup ziyâdesi meşru' olmamağla akçe-ı mezbûr ki yüz

guruş zimmetine geçüp bâkî yetmiş dört guruş bâlâda mestur hisse-i irsiyesinden ba'de'l-ihrac bâkî kalan hissesi vereselerine taksîm olunan defterdir ki zikr olunur. husûs-ı mezbûrun minvâl-i meşrûh üzere olduğına tarafeyn râzı olmalarıyla işbu mahalle kayd şüd.

Minhâ hissetü'l-ümm 22 guruş 8 akçe 74 guruş bâlâda	Mihnâ hissetü'l-ah 44 guruş,
mestur hissedenden ifrâz olunan 70 guruş bağ ve koyun	16 akçe
mahsûlâtından [toplam] 166 guruş	

[s. 8a]

11

Medîne-i Kütahya'da vâki' Hacı Ahmed Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Abdurrahman Çavuş bin Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Âtike bint-i Mehmed ve sulbî oğulları Mehmed ve Mustafa ve sulbiye kızları Ayşe ve Emine ve Fatıma'ya münhasıra olup terekesi kabe't-taksîm mezbûre Emine fevt olup verâseti anası mezbûre Âtike ve er karındaşları mezbûrân Mehmed ve Mustafa ve kız karındaşları mezbûretân Ayşe ve Fatıma'ya münhasıra olup terekesi kabe't-taksîm merkûm Mehmed dahî fevt olup verâseti anası mezbûre Âtike ve er karındaşı merkû Mustafa ve kız karındaşları mezbûretân Ayşe ve Fatıma'ya münhasıra olup terekesi kabe't-taksîm merkû Mustafa dahî fevt olup verâseti anası mezbûre Âtike ve kız karındaşları mezbûretân Ayşe ve Fatıma'ya münhasıra olup alâ-tarîki'l-münâsaha mes'elesi on yedi bin iki yüz seksen sehinden i'tibâr olunup sihâm-ı mezkûrdan dört bin yedi yüz otuz dört sehmi mezbûre Âtike'ye ve altışar bin yüz yetmiş üçer sehmi mezbûretân Ayşe ve Fatıma'ya isâbet ve intikâl eylediği lede's-şer'i'l-kavîm zâhir ve nümâyân oldukdan sonra verese talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. hurrîre fî 22 min Cumâde'lûlâ sene 1173

Hâriciye ve dâhiliye fevkânî menzil 1 bâb, der- mahalle-i mezbûr 250 guruş	Hinta 8 keyl, fi 4, 32 guruş	Cedîd kilim 5, 15 guruş	Müsta‘mel kilim 5, 10 guruş	Kebîr sini 1, 12 guruş
Kazgan 1, 5 guruş	Kapaklı sahan 9, 9 guruş	Kapaksız [sahan] 6, 3 guruş	Kapaklı tas 1, 1 guruş	Tencere 4, 4 guruş
Bakraç, 1 guruş	Leğen ibrik 1, 4 guruş	Taba 1, 1 guruş	Yasdık 1 çift, 2 guruş	Yorgan 1, 2 guruş
Döşek 1, 2 guruş	Cem‘an yekûn 353 guruş			
Minhâ‘l-ihracât				
Berây-ı techîz ve tekfin 20 guruş	Berây-ı resm-i kısmet, 8.5 guruş	Berây-ı kâtibiye 1 guruş	Berây-ı çukadâriye 1 guruş	
Berây-ı hüddâmiye 1guruş	Berây-ı ihzariye 7 para	Berây-ı mihr-i müsbet-i zevce-i mezbûre 33 guruş, 40 akçe	Yekûn 65 guruş	
Sahhü‘l-bâki li‘t-taksîmi beyne‘l-verese 288 guruş				
Minhâ hisse-i mezbûre Âtike 79 guruş	minhâ hisse-i mezbûre Ayşe 104.5 guruş	minhâ hisse-i mezbûre Fatıma 104.5 guruş		

12

Medîne-i Kütahya'da vâki‘ Gönen Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan el-hâc İbrahim bin Halil Beşe'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hanife

bint-i Mehmed ve sulbiye kebîre kızı Halime ve li-ebeveyn er-karındaşları Ahmed ve Mehmed'e münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun vereseşi talebiyle tahrîr olunan müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. tahrîran fî'l-yevmi's-sâbi' aşer min Cumâde'lûlâ li-sene selâse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Sîm kuşak 2, 10 guruş	Tüfenk 1, palaska 1, vezne 1, piştov tek 1, 5 guruş	Döşek 2, 3 guruş	Yorgan 3, 6 guruş	Kilim 3, 6 guruş	
Benek 2, 1.5 guruş	Yasdık 2 çift, 4 guruş	Bakır zemzem kabı 1, 1 guruş	Destâr 1, 3 guruş	Kilim 1, 3 guruş	
Bakır 24 kıyye, 24 guruş	Cem'an yekun 68.5 guruş				
Minhâ'l-ihracât					
Berây-ı techîz ve tekfin 12 guruş	Berây-ı resm-i kısmet, 1.5 guruş	Berây-ı kâtibiye 1 guruş	Berây-ı çukadâriye 1 guruş	Berây-ı ihzariye 0.5 guruş	Berây-ı mihr-i müsbet-i zevce-i mezbûre 33 guruş, 40 akçe
Sahhü'l-bâki li't-taksîmi beyne'l-verese 19 guruş, 20 akçe					
Minhâ hisse-i zevce 2 guruş, 47 akçe	minhâ hisse-i bint 9.5 guruş 10 akçe	minhâ hisse-i ahî 3.5 guruş, 11 akçe	minhâ hisse-i ah 3.5 guruş, 11 akçe		

13

Medîne-i Kütahya'da vâki' Börekçiler Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Havva bint-i Şeyh Ahmed Efendi'nin verâseti zevci Mehmed Çelebi bin el-hâc Halil ve sulbî sagîr oğulları Abdurrahman ve İbrahim ve babası merkûm Şeyh Ahmed Efendi bin Şeyh Sakıb Efendi'ye münhasıra olduğu lede'sş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra mütevfâ-yı mezbûrenin veresesı talebiyle tarhrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi'l-hâmis aşer min Cumâde'lâhire li-sene selâse ve seb'in ve mi'ete ve elf

Kelâm-ı kadîm hediye 1, 8 guruş	Müsta'mel lajiverd Hatayî kaftan 1, 25 guruş	Müsta'mel çenkârî Hatayî kaftan 1, 15 guruş	Müsta'mel diba kaftan 1, 30 guruş	Müsta'mel diba entari 1, 40 guruş
Hatayî entari 2, 40 guruş	Müsta'mel yeşil çuka dolama 1, 6 guruş	Kılabdan şeritli al çuka cübbe 1, 10 guruş	Müsta'mel Hatayî şalvar 1, diba şalvar 1, 25 guruş	Müsta'mel yeşil şâlî ferâce 1, 12 guruş
Müsta'mel kahverengi çuka ferâce 1, 8 guruş	Sim ön kuşak ma'a kolan 1, 35 guruş	Köhne kutnî entari 3, 6 guruş	Müsta'mel kırmızı şâlîye kaplı nâfe biniş kürk 1, 8 guruş	Buğasıya kaplı nâfe köhne kürk 2.5 guruş

Köhne çenber 2, fes 1, 2.5 guruş

[s. 8b]

Bir baş kılabdunlu müsta'mel mûmî çenber 1, 7 guruş	Cedîd ketan gömleği 4, 5 guruş	Cedîd münakkaş abdest makraması 14, 10 guruş	Cedîd uçkur 8, 4 guruş	Cedîd destmâl 7, 2 guruş
---	--------------------------------------	--	---------------------------	-----------------------------

Müsta‘mel kılabdunlu havlu 2, 3 guruş	Müsta‘mel dülbend örtüsü çatki 1, 3 guruş	Müsta‘mel hamam rahtı takımıyla 2.5 guruş	Müsta‘mel sofre peşkir 2.5 guruş	Müsta‘mel yüz yasdığı 1, 2 guruş
Müsta‘mel kutnî entari 1, 3 guruş	Çuka zirhob 1, cübbe 1, 7 guruş	Şam alacası şalvar 1, fes 1, 5 guruş	Altun bilezik 1 çift, 40 miskal, 80 guruş	Altun küpe 1 çift, 14 guruş
İncilü altun küpe 1 çift, 10 guruş	İncü askı 1, 30 guruş	Zer-i mahbub nısfıyesi adedi 13. 17.5 guruş, 15 para	Servi sandık 1, 7 guruş	Sepet sandık 2, 3 guruş
Müsta‘mel beledî döşek 2, 8 guruş	Müsta‘mel beledî yasdık 3 çift, 12 guruş	Müsta‘mel kutnî döşek 1, 5 guruş	Müsta‘mel Hatayî yorgan 1, 6 guruş	Köhne kumaş yorgan 1, 3 guruş
Müsta‘mel yemenî yorgan 2, 4 guruş	Altun yüzük 2, 5 guruş	Sîm yüzük 4, 1 guruş	Sahan 6, lenger 2, tepsi 1, 5 guruş	Leğen ibrik 1, tencere 2, taba 2, 5 guruş
Hamam tası 1, küldân 1, 1 guruş 12 para	Hamam seccadesi 1, 5 guruş	Def‘a seccade 1, 2 guruş	Şilte 1, 1.5 guruş	Müsta‘mel yan minder 2, 6 guruş
Müsta‘mel yan kâlîçesi 2, 5 guruş	Müsta‘mel orta kâlîçesi 1, 3 guruş	Müsta‘mel kutnî yasdık yüzi, 2.5 çift, 5 guruş	Mihr-i mü‘eccele der- zimmet-i zevc-i merkûm, 83 guruş, 1 akçe	Hırdavât-ı menzil 3 guruş

Cem‘an yekûn 620 guruş

Minhâ‘l-ıhrâcât

Berây-ı resm-i kısmet, 15 guruş	Berây-ı kassâmiye 2 guruş	Berây-ı hüddâmiye 1.5 guruş	Berây-ı kâtibiye 4 guruş	Berây-ı çukadâriye 4 guruş
Berây-ı harc-ı hüccet 5 guruş	Berây-ı masârif-i sâ'ire 2 guruş	Berây-ı ihzariye 1 guruş	Yekûn 34.5 guruş	

Sahhü'l-bâki li't-taksîmi beyne'l-verese 585.5 guruş

Minhâ hissetü'z- zevc 1452 guruş, 22 akçe	minhâ hissetü'l-ibn 171 guruş 14 akçe	minhâ hissetü'l-ibn 171 guruş 14 akçe	minhâ hissetü'l-eb 97.5 guruş, 10 akçe
---	--	--	---

Derûn-ı defterde olan sığâr-ı mezbûrân Abdurrahman ve İbrahim bâ-hüccet-i şer'îyye cedleri olan el-Hâc Halil bin el-Hâc Osman kibel-i şer'den mallarını hıfz ve sâ'ir umûrlarını rü'yete vasî nasb u ta'yîn ve ol dahî kabûl eyledikden sonra mezbûr el-Hâc Halil talebiyle sığâr-ı mezbûrânın nafaka ve kisve için küllü yevm her birine onar akçeden yirmi akçe nafaka ve kisve-bahâ takdîr olunup sığâr-ı mezbûrânın emvâl-i müntakillerinden rücû'a merkûm el-Hâc Halil'e izn virilüp yedine hüccet virildiği işbu mahalle kayd şüd.

14

Fî'l-asl mahrûse-i Konya'dan olup hâlâ medîne-i Kütahya'da Karagöz Paşa Medresesi'nde tâlib-i ilm ve müsâfereten sâkin iken bundan akdem fevt olan Hâfız Seyyid İsmail bin Abdullah'ın zâhir-i hâlde vâris-i ma'rûfı olmayup terekesi beytü'l-mâla âid ve râci' olup ve medîne-i mezbûrenin beytü'l-mâlî vâlîlerin îrâd-ı mu'aayyenesinden olmağla Anadolu eyâletinde sâye-endâz-ı adâlet olan vezir-i sûtûde-etvâr müşîr-i firûz-vakâr devletlü, inâyetlü Muhsinzâde Mehmed Paşa hazretlerinin kethüdâ-yı muhteremlerinin kahvecisi Osman ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le sûk-ı sultâniyede ba'de'l-müzâyede rağabât-ı nâs inkitâ'ından sonra semen-i misliyle fûruht olunan terekesinin mefrûdât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi's-sâbi' min Cumâde'lâhire li-sene selâse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

En'âm-ı şerîf hediye 1. 21 para	Keçe 2, 62 para	Taba 1, 60 para	Minder 2, 90 para	Köhne yasdık 1, gömlek 5, entari 2, makrama 2, 85 para
Beyaz entari 1, köhne seccâde 2, 22 para	Fîrûz kuşak 1, 75 para	Köhne taba 1, bıçak 1, balta 1, kürek 1, 20 para	Müsta'mel yorgan 1, seccâde 1, 190 para	Köhne biniş 1, 31 para
Köhne cübbe 1, don 1, uçkur 1, peşkir 1, 25 para	Müsta'mel çuka biniş 1 60 guruş	Şamdan 1, 15 guruş	Bıçak 1, 25 guruş	Kâse 1, fincan 1, tesbih 1, cüzdan 1, 27 para
Köhne kapama 1, 40 para	Yeşil destâr 2, kavuk 2, 115 para	Beyaz şâlî cübbe, 70 para	Tahta yelpaze sandık 1, 17 para	Cilbend evrâk-i perîşân 43 para
Sîm hâtem 1, 22 para	Beyaz şal, 40 para	Kitab-ı sarf 1 cild, 20 para	Çehr-i (?) araba 6, 300 para	Yekûn 1480 para

[s. 9a]

Minhâ'l-ıhrâcât

Berây-ı techîz ve tekfin 8.5 guruş	Berây-ı resm-i âdet, sülüsden kâtibiye, çukadâriye, muhziriye 300 para	Berây-ı deyn-i müsbet-i Ağdacı Halil 90 para	Berây-ı deyn-i müsbet-i Haffaf el- Hâc Ali 40 para
Berây-ı hammâliye, dellâliye 58 para	Berây-ı oda kazmasına ücret 32 para	Yekûn 830 para	

Sahhü'l-bâkî li'l-beytü'l-mâl 620 para

15

Medîne-i Kütahya'da vâki' Ahi Evren Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan esbak helâk olan Anaştaş Papas veled-i Dimitri'nin verâseti zevce-i metrûkesi Kirye bint-i İstefan ve sulbî oğulları Yuvan ve Nikola ve sulbiye kızları Saltana ve Asmine ve anası Saltana bint-i Ayvaz nâm zimmiyeye münhasıra olup terekesi kable'l-kısme oğlu mesfûr Nikola dahî helâk olup karındaşı Yuvan ile kız karındaşı Saltana dîn-i İslâm ile müşerref olmağla verâseti anası mesfûre Kirye ile diğer kız karındaşı Asmine'ye münhasıra olup terekesi kable'l-kısme mesfûre Asmine dahî helâk olup verâseti anası mesfûre Kirye ile ammîleri Yasef ve İstefan veleday Ayvaz'a münhasıra olduğu led's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra alâ tarîki'l-münâsaha tashîh-i mes'eleleri bin iki yüz doksan altı sehinden i'tibâr olunup sihâm-ı mezkûrenin üç yüz kırk dokuz sehmi zevcesi mesfûre Kirye'ye ve üç yüz altı sehmi İslâm'a gelen Ahmed'e ve yüz elli üç sehmi kezâlik İslâm'a gelen mezbûre Fatıma'ya ve iki yüz otuz altı sehmi anası mesfûre Saltana'ya ve yüz otuz altışar sehmi ammîleri mesfûrândan her birine isâbet ve intikâl eylediği mütehakkık oldukdan sonra mukaddemâ helâk olan mesfûr Anaştaş Papas'ın terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Hurrîre fî 18 Cumâdelâhire sene 1173

Fevkânî menzil der-
mahalle-i mezbûr, 1 bab,
96 guruş

Der-zimmet-i yani zimmî bâ-
temessük, der-kazâ-i bilecik
ve der-karye-i küpli, 120
guruş

Yekûn 316 guruş

Minhâ hissetü'z-zevcetü'l-
mesfûre Kirye 58 guruş, 20
akçe

Minhâ hissetü'l-ibnü'l-
merkûm Ahmed 51 guruş

Minhâ hissetü'l-bintü'l-
merkûme Fatıma 25.5
guruş

Minhâ hissetü'l-ümmü'l-
mesfûre Saltana 36 guruş

Minhâ hissetü'l-ammü'l-
mesfûr Yasef 122.5 guruş 20
akçe

Minhâ hissetü'l-ammü'l-
mesfûr İstefan 122.5
guruş 20 akçe

Derûn-ı defterde mastûrû'l-esâmî mesfûrûn menzil-i mezkûrî cümle itifâklarıyla sûk-ı sultâniyede müzâyede ve rağabât-ı nâs inkıtâ'ından sonra semen-i misliyle Anesti nâm zimmiyeye doksan altı guruşa bey' ve teslîm ve ol dahî iştirâ ve kabûl ve semeninin tamâmen yedinden ahz u kabz ve mîrâsa dâ'ir da'vâdan her birleri âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledikleri işbu mahalle kayd şüd.

16

Fi'l-asl Kastamonı sancâğı kazâlarından nefis-i Taşköpri kasabası sükkânından olup taraf-ı saltanat-ı aliyyeden medîne-i Kütahya Kal'ası'na kal'a-bend olmak üzere hakkında emr-i âlî sâdır olup kal'a-i mezbûrede habs olduğu hâlde bundan akdem bi-emrillâhi te'âlâ fevt olan Mustafa Ağa bin Nuh bin Abdullah'ın verâseti kasaba-i mezbûrede sâkine zevce-i menkûha ve metrûkesi Havva bint-i Mehmed ile kebîr oğulları olup yine kasaba-i mezbûrede sâkine Hasan ve Nuuman ve Hüsni Ağalara ve sulbiye kebîre kızları Şerife ve Ümmügülsüm nâm hatunlara münhasıra olduğu lede's-şer'i'l-kavîm zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun yanında mevcûd olup veresesine irsâl ve îsâl eylemek üzere kibel-i şer' den nasb olunan vasî ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sûk-ı sultânîde müzâyede ve rağabât-ı nâs inkıtâ'ıyla bey' olunup vasî-i mezkûrun ma'rifet-i şer' lie ahz u kabz ve verese-i müteveffâ-i mezbûra irsâl ve îsâline müte'ahhid olduğu terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. hurrîre fî 11 min Receb sene 1173

Nükud 99 guruş	Sîm ... (?) mühür hâtem 2, 1 guruş	Müsta'mel çukaya kaplı nâfe kürk, 15 guruş	Sansar kürk 14 guruş 5 para	Cübbe beyaz kürk 3 guruş
Müsta'mel şâlî gayret kuşağı 4 guruş, 10 para	Boğasıya kaplı siyâh kedi kürk 1, 4 guruş	Köhne Şam alaca antari 2 guruş, 6 para	Beyaz zıibun, 20 para	Müsta'mel sarık ve (...) 57 para

Köhne çuka biniş 5 guruş 35 para	Yağmurluk kisesi, 51 para	Köhne çakşur 75 para	Kırmızı fes 20 para	Kahve ibriği 2, 50 para
--	------------------------------	-------------------------	------------------------	----------------------------

Köhne heybe
11 para

[s. 9b]

Beyaz kabzalı bıçak 78 para	Kır at eğer bisâtıyla 1 re's, 21 guruş	Dorı at, eğer bisâtıyla, 1 re's, 42 guruş	Cem'an yekûn 220 guruş
--------------------------------	---	---	---------------------------

Minhâ el-ihracât

Berây-ı techîz ve tekfîn 16 guruş	Berây-ı resm-i âdî ve kassâmiye 6 guruş	Berây-ı kâtibiye ve çukadâriye ve muhzîriye 5.5 guruş	Berây-ı dellâliye 3 guruş
Berây-ı hüccet-i vesâyet 10 guruş		Cem'an yekûn 41 guruş	

Sahhü'l-bâkî teslîm-i an-yed-i vasî irsâl-i verese 179 guruş

Ber-mûceb-i defter-i kassâm vasî-i mezbûra teslîm olundığı kayd şüd.

Sûret-i hüccet nezr-i kurâ-yı Eskişehir bâ-emr-i vezir-i mükerrerem Muhsinzâde devletlü Mehmed Paşa

... (?) nemekahü'l-fakîru ileyhi azze şânühu es-Seyyid Mehmed el-müvellâ hilâfeti bi-kazâi Eskişehir gufire leh

17

Sultanöni sancâğında vâki' Karacaşehir nahiyesinden Eskişehir kazâsına tâbi' Laçın nâm karye sükkânından Ovalıoğlu İsmail ve karındaşlar[1] Mehmed ve Mahmud ve Hasan ve ammisi oğlu Hasan ve Mustafa ve diğer Mehmed ve Cengci (?) oğlu Mehmed ve karındaşları Ali ve Mehmed ve Dumancıoğlu Mehmed ve Hacı Ahmedoğlu Mehmed ve Çekirgeoğlu Ömer ve Köleoğlu Hüseyin ve Tahtalıoğlu Ebubekir nâm şakîler

karye-i Laçın mütemekkinlerinden Ali oğlu Ahmed ve Ali oğlu Mahmud ve Mustafa ve Mehmed nâm kimesneleri bi-gayr-ı hakkın katl eylediklerinden mâ'adâ katl-ı nüfûs ve sefk-i dimâ ve gâret-i emvâl âdet-i müsmireleri olmağla şer'an îcâb iden cezâları tertîb olunmak bâbında Anadolu Vâlisi devletlü inâyetli Vezîr-i Âsaf-nazîr Muhsinzâde Mehmed Paşa hazretlerine hitâben sâdır olan emr-i âlî ile taraf-ı Devlet-i Aliyye'den mübâşir ta'yîn buyurılan dergâh-ı âlî gediklilerinden kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Seyyid Bey ve vezîr-i müşârun-ileyh hazretleri taraf-ı bâhirü's-şereflerinden bâ-buyuruldı-i şerîf yanına ta'yîn buyurılan kapucılar kethüdâları muharrerü'l-esâmî Süleyman Ağa kulları karye-i mezbûreye vusullerinde şakî-i mezbûr Ovalıoğlu İsmail ve rüfekaları firâr ve gaybet itmeleriyle karye civârlarında vâki' kurâ ahâlîlerinden nezire kat' olunmaları musammem olan buyuruldı-i şerîflerine imtisâlen Eskişehir kurâlarından Laçın karye ahâlîlerinden İmam Veliyüddin Efendi ve İmamoglu Ömer Beşe ve Rüstem Bey-zâde Halil ve Osman bin Ahmed ve Çelebioğlu Hüseyin ve Habiboğlu Mustafa ve gayrıları ve Mayıslar karye ahâlîlerinden Hacıoğlu Mehmed ve İsmail bin Mehmed ve Mustafa bin Mehmed ve Himmet bin el-Hâc Hasan ve Hamzaoğlu Hamza ve Ali bin Hamza ve gayrıları ve Küpli karye ahâlîlerinden Ebubekir bin Osman ve İbrahim bin Hasan ve Mehmed bin Musa ve Hasan bin Receb ve Hasan bin el-Hâc Mehmed ve gayrıları ve Bürice karyesi ahâlîlerinden Hatîb Osman Efendi ve Osman bin Ebubekir ve Hacı Mustafa bin Mahmud ve Muslı bin Süleyman ve Ebubekir bin Hamza ve Molla Mustafa bin Veliyüddin ve gayrıları ve Ilıca karye[si] ahâlîlerinden Hacı Cafer bin Mustafa ve el-Hâc Hasan bin Receb ve Osman bin Süleyman ve Hasan bin Mustafa ve Ali bin Mehmed ve Mehmed bin Muslı ve Hacı Hüseyin bin Hasan ve gayrıları ve Kapukaya ahâlîlerinden Hüseyin bin Ali ve İbrahim bin Hasan ve el-Hâc Ali bin Bayram ve Kehüda Eyyüb ve gayrıları ve ... (?) karye ahâlîlerinden Hacıoğlu Ahmed ve Receb bin Hüseyin ve Ali bin Ahmed ve Mehmed bin Ahmed ve gayrıları ve Virancık karyesinden Kara Mehmed bin Ahmed ve Mürdümoğlu (?) İbrahim ve Mustafa bin Hasan ve Tahir oğlu Ali ve gayrıları ve Düzkarye ahâlîlerinden Hacıoğlu Halil ve İbrahim bin Hasan ve gayrıları ve Kireçlikkarye ahâlîlerinden Halil bin Osman ve İsmail bin Mehmed ve Mustafa bin Mehmed ve gayrıları mübâşir-i mûmâ-ileyhâ ma'rifetleriyle meclis-i şer'a ihzâr ve ba'de'l-yevm şakî-i mezbûr Ovalıoğlu İsmail ve rüfekalarından biri karyelerinde iskân itmeyüp birbirlerine imdâd ve i'ânet ve müzâheretle karyelerine adem-i idhâle Laçın ve Mayıslar ve Küpli ve Bürice ve Ilıca Kapukaya ve ... (?) karye

ahâlîleri Matbah-ı âmire-i aliyye-i şehinşâhîye her birileri başka başka beşer bin guruş nezre kat' Virancık ve Düz ve Kirçeli karye ahâlîleri dahî başka başka ikişer bin guruş nezre kat' olunmağın her birleri minvâl-i muharrer üzere nezr-i mezkûrî kabûl ve merâsimini edâya ta'ahhüd ve birbirlerine tekeffül-birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fî'l-yevmi't-tâsi' aşer min Recebü'l-ferd li-sene selâse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-akrân Müsellem Süleyman Ağa, Serdâr Hasan Ağa, Hasan Halîfe-zâde Hasan Ağa, Mahmud bin Muharrem, el-Hâc Ahmed Ağa, Neccâr Osman Ağa, Azizzâde Ahmed Ağa, Ali bin Mehmed, Abdünnebi bin Abdullah

[s. 10a]

18

Medîne-i Kütahya'da vâki' Ahi Evren Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem helâk olan Kiryako veled-i İvar'ın verâseti zevce-i metrûkesi Çiçek bint-i Aslan nâm hatun ile sulbiye sagîre kızları Despana ve Saltana ve li-ebeveyn er karındaşları Anaşdaş ve Baraş ve li-ebeveyn kız karındaşları Kirye ve Meyrem'e münhasıra olduğu şer'an zâhır ve nümâyân oldukdan sonra hâlik-i mesfûrun veresesi talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âti zikrolunur. Fî'l-yevmi'l-hâmis min Şa'bân sene 1173

Fevkânî menzil, 1 bab, 200 guruş	Evân-ı nühâsiyye, 5 kıyye, 4 guruş	Fanus 1, 0.5 guruş	Tuç havan 1, 0.5 guruş	Bargir çanı 2, 0.5 guruş
Müsta'mel Şam alacası kaftan 1, 4 guruş	Müsta'mel Şam alacası entari, 3 guruş	Köhne çuka biniş 1, 2 guruş	Köhne alaca kuşak 1, 1.5 guruş	Aba şalvar 1, 1 guruş

Köhne çuka cübbe 1, 1 guruş	Sade buğasi 1, 2 guruş	Köhne Manisa alacası entari 1, destâr 1, don 1, 1 guruş	Köhne kuşak 1, zibun 1, 0.5 guruş	Köhne entari 1, don 1, 0.5 guruş
Müsta‘mel yorgan 2, guruş	Köhne kara döşek 1, 2 guruş	Köhne yasdık 1 çift, 1 guruş	Benek 1, minder 1, kantar 1, mikras 1, 2 guruş	Timur kebab şışı 1, 0.5 guruş
Ayağıyla balta 1, keser 1, nal 5, sac ayağı 1, 0.5 guruş		Hırdavât 2 guruş		Yekun 233 guruş
Minhâ’l-ihrâcât				
Berây-ı resm-i kısmet, 5 guruş	Berây-ı kâtibiye 1.5 guruş	Berây-ı çukadâriye 1.5 guruş	Berây-ı ihzariye 15 para	Berây-ı ilkâ-i lâşe ile’t-turâb 3.5 guruş 5 para
Yekûn 12 guruş				
Sahhü’l-bâki li’t-taksîmi beyne’l-verese 221 guruş				
Minhâ hissetü’z- zevc 27.5 guruş, 15 akçe	Minhâ hissetü’l-bint 73.5 guruş 20 akçe	Minhâ hissetü’l-bint 73.5 guruş 20 akçe	Minhâ hissetü’l-ahî 15 guruş, 42 akçe	
Minhâ hissetü’l-ahî 15 guruş, 42 akçe	Minhâ hissetü’l-uht 7.5 guruş, 21 akçe	Minhâ hissetü’l-uht 7.5 guruş, 21 akçe		

19

Medîne-i Kütahya'da vâki' Balıklı Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid Mustafa Çelebi bin Abdürreşid bin Ahmed Efendi'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife bint-i Veli nâm hatun ile sulbî sagîr oğulları Seyyid

Abdürreşid ve Seyyid Ahmed ve sulbiye sagîre kızı Emetullah ve vâlide Havva bint-i Hüsam'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun veresi talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. tahrîran Fî'l-yevmi's-sânî aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve seb'in ve mi'ete ve elf min hicreti men lehü'l-izzü ve's-şeref.

Fevkânî ve tahtânî menzil, der-mahalle-i mezbûr, 15 guruş	Antalya alacası 136 top, fî 20 para, 170 guruş	Def'a alaca 7 top, fî 60 para, 10.5 guruş	Boyalı buğasi 15 top, fî 30 para, 11 guruş, 1 akçe	Peştamal 2 çift, 1.5 guruş
Müsta'mel yeşil atlas kaplı biniş gücen kürk 1, 8 guruş	Köhne çuka biniş 1, cübbe 1, 1 guruş	Müsta'mel alaca kuşak, 2 guruş	Müsta'mel çuka şalvar 1, 2 guruş	Köhne çakşır 1, kavuk 1, kalpak 1, 1 guruş
Köhne Şam alacası entari 1, 1 guruş	Yağız dori bargir 1 re's, 15 guruş	Karasığır ineği 1 re's, 3 guruş	Karasığır öküzi, arabasıyla, 1 çift, 20 guruş	Orta karyesinde Zenbur kovan 2, 1 guruş
Sîm sâ'at 1, 10 guruş	Evânî-i nühâsiyye 52 kıyye, 52 guruş	Kahve ibriği 7 aded,. 2.5 guruş	Fanus 1, pirinç şamdan 2, 0.5 guruş	Tas 1, bakraç 1, lenger 1, 2.5 guruş
Havan 1, 0.5 guruş	Müsta'mel beledi döşek 3, 6 guruş	Müsta'mel yemeni yorgan 5, 10 guruş	Basma yasdık 5 çift, 10 guruş	Kilim 3, 5 guruş
Seccâde 1, 2 guruş	Sîm kabzalı kebîr bıçak 1, 2 guruş	Sîm harçlı tesbih 1, guruş	Çubuk gümüşi ma'a kehribâr imâme, 2 guruş	Köhne çuval 3, 1 guruş

Hırdavât-ı menzil, 3 guruş	Bezzazistanda mevcûd nîm çuka 28 zira‘, fî beher zirâ‘ 2, 56 guruş	Penbe bez zibun 1, don 1, 1 guruş	Keremsud ve alaca parçası, 1 guruş	Kebir bıçak 1, 0.5 guruş
Müsta‘mel fistan 1, entari 1, 3 guruş	Endaze 1, mikras 1, pirinç hırdavât 2, 1.5 guruş	Timur evânî 1, 0.5 guruş	Köhne kilim 1, 0.5 guruş	Miyan-ı bezzazistanda dolab dükkân 1, 60 guruş
Der-zimmet-i Kalaycı Ali 55 para	Der-zimmet-i Ulufecioğlu Salih, 60 para	Der-zimmet-i Hacı İvaz-zâde Ahmed 40 para	Der-zimmet-i Kara Ali Ağa oğlu Seyyid Hasan 40 para	Der-zimmet-i bezzâz Osman 40 para
Der-zimmet-i Seyyid Mustafa 16 para	Der-zimmet-i Dellal Anber 40 para	Der-zimmet-i Avnullah Efendi 9 para	Der-zimmet-i Mustafa Bey ve halası 25 para	Der-zimmet-i Tatar Öynük (?) Mustafa'nın birâderi Mehmed 40 para
Der-zimmet-i Bakkal Ali 110 para	Der-zimmet-i Börekci Mustafa 90 para	Der-zimmet-i Helvacı Deli Osman 100 para	Der-zimmet-i Şeyhullah - zâde Hacı Memiş 40 para	Der-zimmet-i Mahkeme mütevellisi Seyyid Halil 200 para

Der-zimmet-i Çerkez İmamı- zâde Molla Mustafa 580 para	Der-zimmet-i Hoca Molla İsmail 15 para	Der-zimmet-i Ali Köle İzzet İbrahim Çavuş 480 para	Der-zimmet-i Çukadar Veli arkadaşı Ali 130 para	Der-zimmet-i diğer karındaşı Ömer Ağa, 135 para
Der-zimmet-i İbrahim Çavuş ba'de'l-hesâb 160 para	Der-zimmet-i İbrahim Çavuş çift (?) bahasından, 180 para	Der-zimmet-i Topal Ömer 225 para	Der-zimmet-i Yeğen Ali oğlu Abdullah 270 para	Der-zimmet-i İbrahim Çavuş yediyle Alime'de 200 para
Der-zimmet-i Arab Süleyman oğlu İbrahim Ağa 720 para	Der-zimmet-i Şereflioğlu Salih 320 para	Der-zimmet-i Bakacalı Veli Bey 775 para	Der-zimmet-i ammîsi Seyyid Lütfullah Efendi 135 para	Der-zimmet-i Sarı Beşe 80 para
Der-zimmet-i Mustafa Ağa hizmetkârı Ahmed, esvâb bahasından 300 para	Der-zimmet-i Seyyid Derzi Murad 40 para		Der-zimmet-i Timurcı Osman 330 para	

[s. 10b]

Der-zimmet-i Emin Ahmed Ağa bâ-defter-
i müfredât 1456 para

Cem'an yekûn 840 guruş, 37 para

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz ve tekfin 18 guruş	Berây-ı resm-i âdî 15 guruş	Berây-ı kâtibiye 2 guruş	Berây-ı çukadâriye 2 guruş	Berây-ı ihzariye 1 guruş
---	--------------------------------	--------------------------------	----------------------------------	--------------------------------

Yekûn 38 guruş

Sahhü'l-bâki li't-taksîmi beyne'l-verese 812 guruş, 27 akçe

Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ
hissetü'z-zevce	hissetü'l-ibn	hissetü'l-ibn	hissetü'l-bint	hissetü'l-ümm
101.5 guruş, 10	230 guruş 30	230 guruş 30	115 guruş, 15	135 guruş 53
akçe	akçe	akçe	akçe	akçe

Kesr-i bâki 3 akçe

Derûn-ı defterde mestûrû'l-esâmî sığâr-ı mezbûrûnun babaları müteveffâ-yı mezbûr Seyyid Mustafa'dan bi-hasebi'l-irsi's-şer'î sehimlerine isâbet iden mâl-ı mevrûslarını hıfz ve tesviye-i umûrlarını rû'yete bir vasî lâbüdd olmağın müteveffâ-yı mezbûrun anası merkûme Havva vasî nasb u ta'yin ve ol dahî kabûl eyledikten sonra sığâr-ı mezbûrûnun anaları mezbûre Şerife Hatun vasî-i mezbûr üzerine nâzır nasb olunup ol dahî kabûl eylediği işbu mahalle kayd şüd.

20

Medîne-i Kütahya'da vâki' Büyükorta Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan esbak hâlik olan Bedros veled-i Ariton nâm nasrâniyenin verâseti zevce-i metrûkesi Nazlı bint-i Ohannes ve sulbiye sagîre kızları Hursima ve Meyrem ve Heva ve anası Nazlı bint-i Bedros ve li-ebeveyn kız karındaşı Direho'ya mühhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra hâlik-i mesfûrun veresesi talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi's-sâmin aşer min Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene selâse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Fevkânî menzil	Mûmî çenber	Def'a çenber	Çenber 5 top,	Al çenber
1 bâb, 450	değirmi 27, 27	değirmi 66, 33	25 guruş	değirmi 7., 3.5
guruş	guruş	guruş		guruş
El yemenisi 10	Boyama 17	Al çatkı 2, 2	Cedîd beledî	Cedid serpuş
aded, 3.5 guruş	aded, 4 guruş	guruş	yasdık çift,	12, 9 guruş
			döşek yüzü 6,	
			10 guruş	

Bursa peştemalı 6 çift, 10 guruş	Takye 4, 1.5 guruş	Cedid havlu 10 çift, 15.5. guruş	Kebîr havlu 1 çift, 2 guruş	Sagîr havlu 3 çift, 3 guruş
Alaca boğça 10 çift, 4 guruş	Havlu 1, 1 guruş	Çine 3 top, 3 guruş	Gömlek 2, 2 guruş	Hassa dülbend değirmi 4, 4 guruş
Yemeni yasdık 1 top, 1 guruş	Tokat çenberi 8 top, 18 guruş	Kuşak kolanı 2, 1.5 guruş	Karacalar kuşağı 7, 2 guruş	Beyaz kelle pûş 2 deste, 1.5 guruş
Def'a al çenber değirmi 8, 2 guruş	Simli kelle pûş 4, 1 guruş	Harcî makrama 10, 0.5 guruş	Destmal 15 aded, 3 guruş	Abdest makraması 15 aded, 8 guruş
Kutni takye 13, 1.5 guruş	Müsta'mel çuka niş kaplı nâfe kürk 1, 7 guruş	Müsta'mel çuka cübbeye kaplu oğlak kürk 1, 2 guruş	Buğasiye kaplu oğlak kürk 1, 2 guruş	Cedîd çuka biniş 1, 8 guruş
Köhne çuka biniş 1, 3 guruş	Müsta'mel çuka şalvar 2, 5 guruş	Köhne çuka biniş 1, cübbe 1, 3 guruş	Alaca kaftan 1, 3 guruş	Köhne kuşak 1, 1 guruş
Müsta'mel beledî döşek 2, 5 guruş	Müsta'mel yemeni yorgan 2, 5 guruş	Müsta'mel kilim 3, 6 guruş	Müsta'mel yasdık 2, 5 guruş	Yan minderi 1, 2.5 guruş
Bakır 14 kıyye, 14 guruş	Timur tırpan 9, 5 guruş	Nükud 23 guruş	Zimem, bâ- defter-i müfredât 90 guruş	Kalpak 1, timurluk 1, 2.5 guruş

Çizme 1 çift, 1 guruş	Heybe gırası (?) 1 çift, 1.5 guruş	Def'a köhne kilim 2, 2 guruş	Hırdavât-ı menzil 5 guruş	Cem'an yekûn 854 guruş
--------------------------	--	---------------------------------	------------------------------	---------------------------

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı ilkâ-i lâşe ilâ türâb 12.5 guruş	Berây-ı resm-i kısmet 21.5 guruş	Berây-ı hüddâmiye 2 guruş	Berây-ı kâtibiye 3 guruş
Berây-ı çukadariye 3 guruş	Berây-ı ihzariye 0.5 guruş	Yekûn 42.5 guruş	

Sahhü'l-bâki li't-taksîmi beyne'l-verese 812 guruş, 27 akçe

Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ
hissetü'z- zevce 101.5 guruş	hissetü'l- bint 180 guruş, 53 akçe	hissetü'l- bint 180 guruş, 53 akçe	hissetü'l- bint 180 guruş, 53 akçe	hissetü'l- ümm 135 guruş 40 akçe	hissetü'l-uht 33.5 guruş, 40 akçe

Hâlik-i mesfûrun zevcesi mesfûre Nazlı sığâr-ı mezbûrûna vasiye nasb u ta'yîn ve yedine hüccet-i vesâyet virildiği bu mahalle şerh virildi.

[s. 13a]¹¹⁷

21

Medîne-i Kütahya'da vâki' Lala Hüseyin Paşa Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Molla Ömer bin Mehmed bin Ömer'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Neslihan bint-i Yakub nâm hatun ile sulbî sagîr oğulları Mehmed ve Ahmed ve Osman ve sagîre kızı Fatîma'ya mühhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûun verese talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi's-sâlis ve işrîn min Ramazânî'l-mübârek li-sene ihdâ ve seb'în ve mi'ete ve elf.

¹¹⁷ Sayfa 11 ve 12 boştur.

Tahtânî menzil ma'a bağçe 1 bâb, 75 guruş	Köhne döşek 1, 1 guruş	Yorgan 1, 1 guruş	Köhne yasdık 1 çift, 1 guruş
---	---------------------------	-------------------	---------------------------------

Köhne kilim 1, tencere 1, taba 2, 1.5 guruş	Hırdavât-ı menzil 2 guruş	Yekûn 80 guruş
---	------------------------------	----------------

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz ve tekfîn 5 guruş	Berây-ı resm-i âdî 2 guruş	Berây-ı kassâmiye 20 para	Berây-ı kâtibiye 20 para
Berây-ı çukadâriye 20 para	Berây-ı hüddâmiye 10 para	Berây-ı ihzariye 10 para	Yekûn 9 guruş

Sahhü'l-bâki li't-taksîmi beyne'l-verese 71 guruş

Minhâ hissetü'z-zevce 8.5 guruş, 12 akçe	minhâ hissetü'l-ibn 17 guruş 50 akçe	minhâ hissetü'l-ibn 17 guruş 50 akçe	minhâ hissetü'l-ibn 17 guruş 50 akçe	minhâ hissetü'l-bint 8.5 guruş 25 akçe
---	--	--	--	---

22

Vilâyet-i Anadolu'da vâki' Çay kasabası sâkinlerinden olup medîne-i Kütahya'da müsâfereten sâkin olan Fındık Mehmed bin Abdünnebi meclis-i şer'-i münîrde yine kasaba-i mezbûre sükkânından olup kezâlik medîne-i mezbûrede alâ tarîki'l-müsâfere sâkin olan işbu râfi'u'l-kitâb Osman Ağa bin Ömer mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp bundan akdem vasîleri oldıgım kasaba-i mezbûre sâkinelerinden Emine ve Ayşe bint-i Hacı Mehmed nâm bâkirelerden mezbûre Emine'yi işbu hâzır-ı bi'l-meclis oğlum Abdünnebi'ye ve mezbûre Ayşe'yi dahî gâ'ib-i ani'l-meclis diğér oğlum Hüseyin'e hâl-i sığârlarından bi'l-velâye akd eyleyüp menkûhaları iken merkûm Osman Ağa târih-i vesîkadan üç ay mukaddem mezbûre Emine'yi üvey babası Dügüncioğlu Ali ile bi'l-ittifâk Akşehir'e götürüp akd eyleyüp zabt eyledi. su'âl olunup müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-su'âl merkûm Osman Ağa cevâbında bin

yüz yetmiş bir senesi Cumâdelâhiresi guresinde mezbûr Fındık Mehmed oğulları mezbûrân tarafından vekâleten mezbûretânı akd itdirmeye tâlib olup mezbûretân râzı olmayup akdden imtinâ' eylemeleriyle yirmi gün mürurundan sonra mezbûr Emine'yi hüsn-i rızâsıyla ben akd itdirdim hâlâ menkûhamdır deyüp def'le mukâbele idicek gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr merkûm Osman Ağa'dan ber-vech-i muharrer def'-i meşrûhunı mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl ve ahrâr-ı ricâl-i müsliminden olup kasaba-i mezbûre sâkinlerinden İsmail bin Veli ve Ali bin Abdullah nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup eserü'l-istişhâdi's-şer'î fî'l-hakîka bin yüz yetmiş bir senesi Cumâdelâhiresi guresinde mezbûr Fındık Mehmed oğulları mezbûrân tarafından vekâleten mezbûretân Emine ve Ayşe'yi akd itdirmeye tâlib olduğında mezbûretân bir vechle akde râzı olmayup imtinâ' eylemeleriyle yirmi gün mürurundan sonra mezbûre Emine'yi hüsn-i rızâsıyla merkûm Osman Ağa akd eyledi, hâlâ menkûhasıdır deyu edâ-i şehâdet-i şer'îye eyledikde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye mezbûrânın şehâdetleri makbule olup mezbûr Osman Ağa'nın ibrâz eylediği fetvâ-yı şerîfenin mâsadakında "Zeyd Hind'e nefsinı bana tezvic eyle deyüp Hind imtinâ' itmekle kable'l-istinkâh nefsinı bana tezvîc itmişidi deyu Hind'den da'vâ eylese mesmû'a olur mu? Cevâb-ı bâ-savâbında olmaz deyu buyurulmağın müdde'î-i mezbûrun iddi'âsında tenâkuz olmağla mezbûre Emine merkûm Osman Ağa'nın menkûhası olduğu lede's-şer'ü'l-kavîm sâbit ve zâhir olmağın mûcebince müdde'î-i mezbûr Fındık Mehmed bî-vech mu'ârazadan men' ve def'-birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundı. Fî'l-yevmi's-sânî min Şevvâl li-sene ihdâ ve seb'in ve mi'ete ve elf min hicreti men lehü'l-izzü ve's-şeref.

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü's-sâdât Seyyid Süleyman Efendi bin Seyyid Abdurrahman Efendi el-müftî sâbıkâ, İmam Avnullah Efendi bin Şeyh Ahmed Efendi, Seyyid Salih Efendi bin Seyyid Abdülbaki Efendi, Molla Ömer bin Mehmed an-muhzırân, Seyyid Mehmed Çelebi bin Seyyid Mustafa, Molla Süleyman el-muhzır ve gayrihim

23

Medîne-i Kütahya'da Çerçi Müslüman Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem mürd olan Ayvaz veled-i Agni zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Angel bint-i Haraci ve vâledise Meryem bintni Ayvaz nâm nasrâniyeler ile sulb-i sagîr oğlu Agni ve Elene'ye (?) mühhasıra oldukdan sonra mürd-i mesfûrun terekesi zikrolunur. Fî 13 min Şevvâl sene 1171

Menzil 400 guruş	Bakır 13 kıyye 13 guruş	Döşek 3, 10 guruş	Yorgan 2, 4 guruş	Kilim 2, 12 guruş
Yasdık 4, 4 guruş	Bisat-ı menzil 12 guruş	Çuka biniş 1, 12 guruş	Alaca kaftan 1, 8 guruş	fes 1, 1 guruş
Çuval 2, 1 guruş	Heybe ... (?) 1, 1.5 guruş	Tencere 2, 2 guruş	İnek 1, 12 guruş	Merkeb 1, 11 guruş
Hisse-i dükkân 150 guruş	Dükkân-ı mezkûrda elvân (?) bahâ 106.5 guruş	Zimem-i müteferrika 148 guruş	Yekun 908.5 guruş	
Minhâ'l-ihracât				
Lâşesine 10.5 guruş	Resm-i âdî 23 guruş	Kassâmiye 7 guruş	Berây-ı kâtibiye, çukadariye 6 guruş	
Harc-ı hüddâm 4 guruş	Berây-ı ihzariye, muhzariye 2 guruş	Yekûn 52.5 guruş		
Sahhü'l-bâki 856 guruş				
Minhâ hissetü'z- zevce 107 guruş	minhâ hissetü'l- ümm 142.5 guruş. 1 rub'	minhâ hissetü'l-ibn 303 guruş 5 para	minhâ hissetü'l-ibn 303 guruş 5 para	

[s. 13b]

Kütahya kâdısı fazîletlü efendi zîde fezâilühu inhâ olunur ki:

Mukaddemâ Devlet-i Aliyye-i ebediyyü'l-istimrâra nefy ile cezâsı tertîb olunan Sarı Beyoğlu nâm şakînin Kâdioğulları dimekle arîf kimesneleri hakkında Çarşanba-i Lazkiye kazâsı ahâlîlerinden vârid olan arz ve mahzar ve muhterik olan hâneleri sûret-i defteridir. sicill-i mahsûsa isimler ve birer sûreti ihrâc ve mümzâ ve mahtûm irsâl oluna deyu buyuruldu. fî 20 min Şevvâl sene minh.

Çavuşoğlu Bekir, fevkânî menzil 1, hayvan ahurı 1	Hacı Haliloğlu, fevkânî menzil 1, ahur 3	Halil Çelebioğlu fevkânî menzil 1, ahur 2	Meryemoğlu Mehmed ahur 3	Hacıoğlu Mehmed fevkânî menzil 1, ahur 1
Güneylioğlu Hasan fevkânî menzil 1, ahur 1	Durmuş fevkânî menzil 1, ahur	Birâderi ahur 1	İbrahim fevkânî menzil 1	Kosovalı fevkânî menzil 1
Çarık Halil tahtânî menzil 1	İsmail tahtânî menzil 1	İlyas Efendi tahtânî menzil 1	Receb Efendi fevkânî menzil 1, ahur 2	Osman fevkânî menzil 1, ahur 2
Ustaçelebioğlu fevkânî menzil 1, ahur 1	Birâderi Osman fevkânî menzil 1, ahur 2	Süleyman Beşe oğlu İbrahim fevkânî menzil 1, ahur 1	Birâderi Mehmed ahur 1	Yeğenlerinin menzil 3
Cafer fevkânî 2, ahur 3	Hüseyin Beşe, menzil 3	Halil tahtânî 2	Birâderi Hasan tahtânî 1	Birâderi 2
Birâderi Molla Mehmed fevkânî menzil 1, ahur 2	Receb Beşe menzil 3,	Nalband Ali 3,	Ali Köle 1	Çavuşoğlu Ali fevkânî menzil 3
Hacıoğlu İbrahim fevkânî 2, ahur 3	Abdullah uhur 1	Semerci fevkânî 1	Abdullah ahur 1,	Hacı Efendioğlu fevkânî 2
Süleymanoğlu fevkânî 3	Şeyhoğlu fevkânî menzil 2	Hilaloğlu menzil 2	Hüseyin Ağaoğlu menzil 4	

Bu zikrolunan menziller ihrâk ve derûnunda olan eşyâları gâret olunmuşdur.

Mâ-kuyyide hezâ'd-defter bi-ma'rieti ahâlî ve ma'rifetü's-şer'

Nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehu es-Seyyid Yahya el-müvellâ hâlâ bi-kazâi Çarşanba-i Lazkiye ufiye-anh, gufire-leh.

24

Ma'rûz-ı dâ'î-i devletleridir

Taraf-ı bâhirlerinden Çarşanba-i Lazkiye kazâsı Subaşı Hasan kullarıyla Kaş Yenice sâkinlerinden Kâdılaroğulları Mustafa ve Abdi ve Mehmed ve Osman nâm kimesneler ile hukuk-ı şer'a müte'allik da'vâ-yı şer'iiyesi-çün ta'yîn buyurılan sâbıkâ Bevvâbîn Kethüdâsı Mehmed Ağa kazâ-i mezbûra gelüp selefimiz efendi mürâselesiyle ve buyuruldu ile olunduğı mezbûr itâ'at itmedi deyu târih-i merkûmdan yirmi seneden berü bunların fukaradan fuzûlen aldıkları malın ve zabt eyledikleri arâzîleri defter eyledikleri âdemlerin vârisleri ile terâfû-i şer'-i şerîf olunup ve cezâ-yı lâyıkalari umûmen kazâdan mahzar oluna bu hâlde eğer ki itâ'at-i şer' itmeyüp muhârebeye tasaddî ider ise demleri dem-i heder, dirhemleri ve erzakları mîrî tarafına zabt ve cezâları tertîb olunmak bâbında sâdır olan buyuruldu ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ağa ma'iiyetine ta'yîn Delibaşı karye-i mezbûra varup bu sebebdan mezbûr Kâdioğulları iki-üç deli katl idüp ve Delibaşı dahî kendü ellerine gitmicek mezbûr eşkıyâların ve tam ve evlerini ihrâk kasaba-i Buladan'a geldiklerinde mezbûr Kâdioğulları karye-i merkûma inüp kendü hâlinde olan fukarâların yetmiş-seksen evlerini ve tamlarını ihrâk iderler iken fukarâ iki kimesne bulunup hayyen ateşe atup ihrâk eylediklerinden başka yirmi beş seneden berü vilâyetimizde zulm ü ta'addînin nihâyeti olmayup ve kazâmızda ba'zı kimesnelere kendüler ihrâk eylediğı fukarâların evlerin ifk ü iftirâ eyledikleri mesmû'-ı fukarâ olıcak mezbûrlar ifk ü iftirâsına ve zulm ü ta'addîsine tâb u tākâtımız kalmadığını müş'ir biz dîvân-ı Anadolu vâlisi efendimize ahvâl-i perîşânlarımızı mahzar eyledik. huzûr-ı sa'âdetlerinedn fasl oluna. Adamlarının ve vârisleri ile ve arâzîleri zabt eyledikleri kimesneler ile ve fuzûlen malların aldıkları kimesneler ile ve kendülerin fuzûlen yakdıkları evlerin sâhibi ile huzûr-ı sa'âdetlerinde mürâfa'a-i şer'-i şerîf olunup şer'an lâzım gelen mallarınadn alıvırilüp ve lâyük cezâları icrâ olunmasını bizler mahzar eyledik sen dahî i'lâm idivir deyu iltimaslarına binâ'en bu dâ'îleri dahî huzûr-ı sa'âdetlerine i'lâm olundu. bâkî emr u fermân efendimizindir. fî 15 Şevvâl sene 1171

Ez'afü'l-fuâd nemekahü'l-fakîr Seyyid Ali el-müvellâ hâlâ bi-kazâi Çarşanba-i Lazkiye

[s. 14a]

25

Devlet-i Aliyye-i adâlet-unvân ve sūdde-i seniyye-i sa'âdet-nişân ... (?) Çarşanba-i Lazkiye kazâsı kurâlarında sâkin ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebaa ve şürefâ ve fukarâ ve ... (?) bi-tarîki'l-mahzar arz-ı hâlleridir ki; bundan akdem Kaş Yenice sâkinlerinden Kâdioğulları Mustafa ve Abdi ve Mehmed ve Osman nâmûn şakilerden ze'âmet tarafından vekîl olan Hasan kulları hukûk da'vâsı idüp taraf-ı bâhirlerinden sâbıkâ Kapucılar Kethüdâsı Mehmed Ağa mübâşir ta'yîn ve kazâmıza gelüp ber-... (?) müceb-i buyuruldı ve mürâsele ile da'vet-i şer'a da'vet olunduklarında mezbûr şakîler itâ'at-i şer'-i şerîf itmeyüp i'lâm ve mahzar-birle inâyetlü, merhametlü efendimize i'lâm olundukda mücebince dem-i diyet ve mâl ve erzakları mirîye ahz oluna deyu buyuruldılar sâdır ve ihsân olundukda mezbûr şakîler firâr ve delibaşı ve gönüllüyân ağası ve mübâşir-i merkûm ve cümle ittifakıyla hallerine varılup mekr üzere iken mezbûr şakîler dağdan inüp pusuda delibaşı neferâtından iki-üç âdem cerh ve katl idüp delibaşılar ibreten li's-sâiri'l-eşkiyâ mezbûr şakîlerin evlerin ihrâk-ı bi'n-nâr idüp ba'dehu kasabaya avdetlerinde mezbûrlar gelüp Kaş Yenice karyesi ahâlîlerinden yetmiş ve seksen aded evlerin ve tamların ihrâk iderler iken fukarâdan Ahmed bin Süleyman ve Seyyid Ahmed bin Süleyman'ı hayyen ateşe atup ihrâk-ı bi'n-nâr idüp mezbûr şakîlerin icrâları olunur mülâhazasına ... (?) bu def'a Aydın Vâlisi Mehmed Paşa hazretlerine ifk ü iftirâ-birle hilâf-ı defter virilüp cümlesi kizb olup bir vezîr-i âlişânı aldadup şefâ'ate müsâ'ade-birle mübâşir-i merkûm Mehmed Ağa'nın avdetine kethüdâ efedimiz tarafından mektûb zuhûr eyledikde cümel ulemâ ve sulehâ ve fukarânın manzûrî oldukda mütehayyir-i sergerdân kalup bundan böyle yirmi ve yirmi beş sene şekâveteleri ve nice nice âdemleri bi-gayr-ı hakkın katl ve emvâl ve eşyâlarını ta'arruz ve kasabadan yalnız otuz altı bin akçe nehb ü gâret idüp ve Hancıoğlu Hacı İbarihm'den iki yüz elli guruş ve Hacı Mehmedoğulları Ahmed ve birâderlerinden iki yüz guruş ve Hacı Molla'dan iki yüz elli guruş ve bunun emsâli zulm ü ta'addîleri hadden bîrûn olup ve bu esnâda ebnâ-i sebîlin tarîklerine inüp malların ahz eyledikleri sicill-i mahfuzda mukayyed olup lillah ve li-resûlihi bilâ-cürm ihrâk-ı bi'n-nâr

eyledikleri âdemelrin vârisleriyle ve ihrâk eyledikleri evlerin sâhibleriyle da'vâsı Anadolu'da mürâfa'a-i şer'-i şerîf ve icrâ-yı hak olunmaz ise mezbûr şakîler ahvâlleri taraf-ı Devlet-i Aliyye'ye ifâde-birle umûmen mahzar i'lâmına cesâret olundu. bâkî emr u fermân ve lutf u ihsân men lehü'l-emrindir.

26

Medîne-i Kütahya'da Cedîd Mahallesi sâkinlerinden Şerife bint-i Halil bin Musa meclis-i şer'de zevc-i muhâli'i işbu râfî'u'l-kitâb İbrahim bin Ali mahzarında beynimizde hüsn-i zindegânımız olmamağla iki bin akçe mihrimden ve iddet-nafaka-i ma'lûmemnden ve me'ûnet-i süknâmdan geçüp ve mahkûmu-aleyh otuz altı gurus nafaka-bahâsından zimmetini ibrâ ve sagîr sadrî oğlum Süleyman'ı altı seneye değin bilâ-nafaka infâk itmek üzere muhâla'a-i sahîha-i şer'iyeye ile hal' olup târih-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden hukûk-ı zevciyyet ve gayra müte'allik âmme-i da'vâdan ben ve babam işbu hâzır-ı bi'l-meclis mezbûr Seyyid Halil dahî merkûm İbrahim'in zimmetini ibrâ eyledi dedikde mezbûre Şerife'yi merkûm İbrahim tasdîk ve mezbûr Seyyid Halil dahî bi'l-muvâcehe tahkîk itmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-ışrîn Şevvâl li-sene ihdâ ve seb'în ve mie ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muhzır Molla Ömer, Murad bin Mustafa, Mehmed bin İbrahim, İsmail bin İbrahim, Molla Mustafa bin Sefer, Hasan bin İbrahim, Mustafa bin Ali, Halil bin İbrahim, Ahmed bin Mehmed, Seyyid el-Hâc Salih bin Musa

27

Medîne-i Kütahya müzâfâtından Gümüş nâhiyesine tâbi' İsa nâm karye sükkânından iken bundan akdem vefât iden İsmail Bey bin Ali nâm müteveffânın verâseti zevcetân-ı menkûhatân-ı metrûketânları Ayşe bint-i Durmuş ve Kezban bint-i Mustafa nâm hatunlarıyla sulbî sagîr oğulları Abdurrahman ve Süleyman ve Ali ve sulbiye sagîre kızı Fatıma'ya münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi's-hâmis min Zilka'de li-sene ihdâ ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Tahtânî menzil ma'a ahur, der- karye-i mezbûr, 1 bâb, 35 guruş	Anbar 1, 1 guruş	Karasığır öküzi alâtıyla 1 çift, 30 guruş	Karasığır ineği 1 re's, 11 guruş	Merkeb 1 re's, 6 guruş
Bakır, 3 kıyye, 3 guruş	Müsta'mel kilim 2, guruş	Köhne yorgan 2, guruş	Köhne beledî döşek 2, 2 guruş	Köhne beledî yasdık 2, 1 guruş
Ganem-i mağz 38 aded, 70 guruş	Hasad hına 24 keyl, 120 guruş	Hasad şar'îr 12 keyl, 24 guruş	Cem'ân yekûn 318 guruş	
Minhâ'l-ihracât				
Berây-ı resm-i âdî 18 guruş	Berây-ı kassâmiye 1.5 guruş	Berây-ı kâtibiye 2 guruş	Berây-ı çukadâriye 4 guruş	
Berây-ı hüddâmiye 1 guruş	Mihr-i müsbet-i zevce-i mezbûre Ayşe 16.5 guruş		Yekûn 42.5 guruş	

[s. 14b]

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese 267.5

Minhâ hissetü'z-zevce 14.5 guruş 3 akçe	Minhâ hissetü'z-zevce 14.5 guruş 3 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 68 guruş 51 akçe
Minhâ hissetü'l-ibn 68 guruş 51 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 68 guruş 51 akçe	Minhâ hissetü'l-bint 33 guruş 36 akçe

28

Medîne-i Kütahya'da vâki' Pirler Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem müteveffâ olan Seyyid Ataullah bin Mehmed nâm müteveffânın verâseti zevce-i

metrûkesi Saliha bint-i İbrahim nâm hatun ile sulbî kebîr oğulları Seyyid Mehmed ve Seyyid Beşir ve sulbiye kebîre kızları Müşfika ve Hatime ve Şerife ve yine sulbiye sagîre kızı Fatıma'ya münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrın veresesı talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Fî'l-yevmi'r-râbi' aşer min Zilka'deti's-şerîfe li-sene ihdâ ve seb'în ve mi'e ve elf.

Fevkânî menzil	Dolab der-	Mahkeme	Kürkçü	Eşya-yı dükkân
1000 guruş	Bedesten-i Kebîr 100 guruş	kurbünde dükkân 100 guruş	dükkânı 120 guruş	der-kurb-i Mahkeme 10 guruş
Evân-ı nühas 62.5 kıyye 62.5 guruş	Sessâde 1 3.5 guruş	Müsta'mel kilim 4 4.5 guruş	Def'a köhne kilim 1 10 para	Tüfenk 1 3 guruş
Kılıç 1 1 guruş	Pıştov 1 çift 1 guruş	Kütahya fincanı 300 7.5 guruş	Fağfur fincan 4 1 guruş	Sîm zarf 4 5 guruş
... (?) 20 guruş	Çuval 5 çift 5 guruş	Def'a köhne kilim 4 5 guruş	Beledi yasdık 2 2 guruş	Köhne halı yasdık 2 1 guruş
Def'a tüfenk 1 4 guruş	Bârgir 1 re's 20 guruş	Tahta 2 guruş	Siyâb-ı köhne-i müteveffâ 5 guruş	Hırdavât-ı cedîd 2 guruş
Hırdavât-ı menzil 5 guruş	Kebîr eşik (eşek?) 2 guruş	Köhne yorgan 1 guruş		

Zimemât-ı müteveffâ-yı mezbûr Seyyid Ataullah bin Mehmed

Güğüm der- zimmet-i Dellâlbaşı 4 kıyye, 4 guruş	Sini akçesi der- zimmet-i Dellâlbaşı 7 guruş	Der-zimmet-i Osman Kethüdâ 10 guruş	Osman Kethüdâ kefaletiyle 5 guruş	Osman Kethüdâ'nın eniştesinde 5 guruş
Der-zimmet-i Abidin damadı 6 guruş	Der-zimmet-i Fındıklı Kemaloğlu 36 guruş	Der-zimmet-i İmam karındaşı 1 guruş 20 para	Der-zimmet-i Fındıklı Osman oğlu İvaz 11 guruş	Der-zimmet-i Pirlili Hacı Ömer 7.5 guruş
Der-zimmet-i Yörük Hacı Ömer Kethüdâ 3.5 guruş		Der-zimmet-i Kemercioğlu Abidin 5.5 guruş		Cem'an yekûn 107.5 guruş
Minhâ'l-ihrâcât				
Berây-ı techîz ve tekfin 2 guruş	Deyn-i mihr-i müsbet Saliha 5 guruş	Berây-ı resm-i kısmet 43 guruş 1 rubʿ	Berây-ı kassâmiye 7 guruş	Berây-ı kâtibiye 4 guruş
Berây-ı çukadâriye 4 guruş	Berây-ı harc-ı huddâm 2 guruş	Berây-ı ihzariye 1 guruş	Berây-ı harc-ı hüccet-i vesâyet 6 guruş 1 rubʿ	Yekûn 138 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese 220 guruş

Minhâ hissetü'z- zevce 180 guruş 5 para	Minhâ hissetü'l-ibn 315 guruş 8 para ... 2	Minhâ hissetü'l-ibn 315 guruş 8 para ... 2	Minhâ hissetü'l-bint 157.5 guruş 4 para ... 1
Minhâ hissetü'l-bint 157.5 guruş 4 para ... 1	Minhâ hissetü'l-bint 157.5 guruş 4 para ... 1	Minhâ hissetü'l-bint 157.5 guruş 4 para ... 1	

29

Medîne-i Kütahya Bölücek Mahallesi sükkânından iken fevt olan Arab Ramazan nâm müteveffânın zevcesi Hadice'nin kırk bin akçe mihri olduğu Kal'a-i Bâlâ sükkânından Durmuş bin Abdi mezbûre Hadice eşbeh askeri Mahmud Sipahi karîr (?) olmağla kırk bin akçe mihr tesmiyesiyle akd-i nikâh olundu deyu alâ-tarîki'sşehâde haber virdiği kayd şüd. Fî 11 min Recebi'l-ferd sene 1172

[s. 15a]

30

Vilâyet-i Anadolu'da Gedüs kazâsında sâkine iken fevt olan Esmâ bint-i Ramazan nâm hatunun oğlu Mustafa ve Ahmed ve kızı Raziye bint-i Ahmed meclis-i şer' de kasaba-i mezbûrede Mescid Mahallesi'nden el-Hâc Hasan bin Mehmed ve İbrahim bin Seyfullah, el-Hâc Hüseyin bin Mehmed, Mustafa bin Ramazan, Ömer bin Ahmed mahzarında vâlidemiz mahalle-i mezbûrede sol böğründen madrûbe ve mecrûhan fevt olup fâ'ili nâ-ma'lûm olmağla diyet-i kassâmiye mutâlebesiyle devletlü Ali Paşa hazretlerine ahzâr ahâli-i merkûme dahî iki sene mukaddem mezbûre Esmâ'nın vârisleri mezbûrûn, Mustafa nâm kimesne hasmımızdır, âhardan da'vâmız yokdur deyüp mezbûr Mustafa firâr ve ibrâ-i zimmet itmeleriyle yedimize hüccet virildi deyu def'le mukâbele ve beynimizde münâza'ât-ı kesîreden sonra 100 guruşa sulh olunup akçe-i mezbûrî tamâmen ahz ve beynimizde taksîm ve ahâli-i mahallenin sığâr [u] kibârından zimmetlerini ibrâ eyledik didikleri kayd ve ... mersûma hüccet-i şer' iye virilmiştir. Hurrîre fî 19 min Zilkade sene 1171

Şühûdü'l-hâl

Seyyid Mesdan (?) Ağa, Seyyid Molla Hasan, Ruşen Çelebizâde, Molla Mehmed bin Mustafa, Molla Oruç bin Ali, Molla Ömer Muhzırbaşı ve gayrihim.

31

Medîne-i Kütahya'da vâki' Çerçi Kefere Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Penek veled-i Ayvaz nâm nasrânînin verâseti zevce-i metrukesi Hani nâm nasrâniye ile sulbî kebîr oğulları Bedros ve Yorgi ve Penaki ve yine sulbî kebîr kızları Kirye ve Gilik nâm nasrâniyelere münhasıra olduğu lede'sşer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra hâlik-i merkûmn veresesi talebiyle tahrîr olunan terekesinin

müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Fî'yevmi's-sâdis ve'l-ışrîn min Zilka'deti's-şerîfe li-sene 1171

Fevkânî ve tahtânî menzil 1 bâb 400 guruş	Hadîka-i semâr 4 evlek 30 guruş	Def'a hadîka der-kurb-i menzil 1 evlek 60 guruş	Manisa alacası cedîd antari 3 5 guruş	Cedîd alaca antiri 4 8 guruş
Cedîd alaca nimten 4 3 guruş	Cedîd sagîr alaca antari 2 2 guruş	Adaçobanı antarişi 1 1.5 guruş	Cedîd boğası cübbe 1 2 guruş	Cedîd ada nimten sagîr 1 30 para
Cedîd kazâklık boğası 3 1.5 guruş	Cedîd kutnî şalvar 1 3 guruş	Cedîd keten boğası alaca 22 8 guruş	Evân-ı nühâs 24 kıyye 24 guruş	Köhne çuval 1 çift 2 guruş
Köhne kilim 5 6 guruş	Nühâs kazân 8 kıyye 8 guruş	Köhne yorgan 1 1.5 guruş	Köhne beledî döşek 1 1 guruş	Köhne bez yasdik 3 2 guruş
Esvâb-ı müştemile-i hâlik-i merkum 2 guruş	Hırdavât-ı menzil 5 guruş	Bârgir 1 re's 15 guruş	Tüfenk 1 2 guruş	Dükkân içinde olan derzi âlâtı 3 guruş

Yekûn 598 guruş

Minhâ'l-ıhrâcât

Berây-ı resm-i kısmet 598 para	Berây-ı kassâmiye 220 para	Berây-ı kâtibiye 100 para	Berây-ı çukadâriye 100 para	Berây-ı ihzâriye 20 para
--------------------------------------	----------------------------------	---------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------

Yekûnü'l-cem' 1038 para

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese 220 guruş

Minhâ hissetü'z-zevce Hani 72 guruş 53.5 para	Minhâ hissetü'l-ibn 126 guruş 9 para	Minhâ hissetü'l-ibn 126 guruş 9 para
Minhâ hissetü'l-ibn 126 guruş 9 para	Minhâ hissetü'l-bint 63 guruş 4 para	Minhâ hissetü'l-bint 63 guruş 4 para

32

Bosnevî olup Kütahya'da misafir Sahak veled-i Meşrovi meclis-i şer' de maktûl Veli Kethüdâ'nın hazînedârı Ali mahzarında bin yüz yetmiş bir senesi Zilkade'sinin yirmi üçüncü günü beynimizde ism ü cismi ma'lûm sekiz bin guruşluk kumaşı doksan bir gün va'de ile mezbûr Ali Ağa yedinden iştirâ ve cihet-i mezkûreden deyni olduğunu müş'ir yedime temessük virilmiştir deyu temessük ibrâz ve su'âl olunup mûceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Ali Ağa cevâbında fî'l-vâki' sekiz bin guruşluk kumaş iştirâ ve ahz ve yedine temessük virüp deynimdir deyu ikrâr itmeğin mûcebince va'de-i mersûme mürûrında idâne-i sened olundığı mufassal meşrûh hüccet olundu. Fî 13 Zilhicce sene 1171

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Ağa Dividdâr-ı sâbık, Çiçekçi Seyyid Mehmed Ağa, Kaftan Ağası Ahmed, Bazerganzâde Ahmed Ağa, Kâzım Ağa, Veli Efendi, İsmail Ağa, Süleyman Ağa

33

Fî'l-asl Ahışhavî sâbıkâ hazîne yağmağı Mehmed Ağa meclis-i şer' de Giridîyü'l-asl işbu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Mehmed bin Ali mahzarında üç sene mukaddem mezbûr el-Hâc Mehmed'e bi-tarîki'l-vedî'a bir sîm raht ve bir simli hançer ve bir mücevher hançer kabzası virdüm taleb eylerim su'âl mezbûr el-Hâc Mehmed cevabında eşyâ-i mezkûreyi vedî'a ahzını ikrâr lâkin Anadolu Vâlisi Ali Paşa merhûm yedimden ahz eyledi muhâlefet hayyiz-i imkânda olmamağla bi'z-zarûrî ikrâhen Kethudâ Veli, Hazînedâr Ali Ağa ahz eyledi üzerime red ... lâzım gelür ta'addî etmedim deyu inkârına (?) muvâfık fetvâ-yı şerîfe ibrâz mûcebince ba'de't-tahlîfû's-şer'î müdde'î-i mezbûr Mehmed Ağa bî-veçh mu'ârazadan men' birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 13 min Zilhicce sene 1171

Şuhûdü'l-hâl

Za'îm Hasan Ağa, Salih Mehmed Ağa, İsmail bin Osman, Molla Ahmed, Molla Ömer ve gayrihim.

[s. 15b]

34

Fi'l-asl Nevşehir, Kütahya'da misâfir Meseroğlu (?) Sahak ve şerîki Yorgi veled-i Yani zımmîler meclis-i şer' de Yeni Ali Efendi mahzarında işbu yedimde olan defter mücebince ceste ceste iki bin seksen bir buçuk guruş ve bir rub'luk eşyâ ve kumâş virüp cümle defter zeylinde ahzını müş'ir deyni olduğunu nâtık sahh keşîde eyledi deyu defter îrâd ve su'âl olunup icrâsı taleb su'âl olmağla ez-defter mücebince ahzını ikrâr lâkin Anadolu Vâlisi merhûm efendimiz bana emir buyurup "iştirâ eyle, semenini ben vireyim" deyu va'dlerine binâ'en istirâ eyledim, binâ'en-aleyh ta'allül iderim didikde husûs-ı mezkûr hâzır-ı bi'l-meclis kethüdâları ve hazînedâr ağa ve hazîne kâtibi ve kapucılar kethüdâsı ve miftâh ağasından su'âl olundukda defter-i mezkûrda bend bend gelüp efendimiz hazretlerinin hesâblarına mahsûb olmak içün kayd murâd eylediğimizde müdde'iyân-ı mesfûrân kabûl itmeyüp Ali Efendi'den aluruz deyüp kabulden ibâ eylediler deyu alâ-tarîki's-şehâde haber virdiklerinden mâ'adâ zeyl-i vesikada mestûrû'l-esâmî müslimîn ve me'zûn-ı bi'l-iftâ fazîletlü Abdullah Efendi hâzır oldukları hâlde tarafeynin ikrâr ve tasdikleri üzere vezîr-i müşârun-ileyh hazretleri Ali Efendi'ye va'd buyurup kable'l-edâ merhûm olup ... (?) olduğunu Ali Efendi'ye tefhîm olundukda gerçi hâkimler hükme me'mûr lâkin ulemâ ile mes'elede müşterik olduğu hasebiyle müftî-i mûmâ-ileyh dahî husûs-ı mezkûra havâle kabilinden olmayup adem-i isti'âr tahlif lâzım gelür deyu tahlif itmeğin isti'âr-ı hak itmedikleri ma'lûmum değildir deyu mezbûr Ali Efendi istihlâf eyledikde müdde'iyân-ı mezbûrân akçe-ı mezbûrî vezîr-i müşârdun-ileyhdan ahz ve ber-takrîb isti'âr-ı hak itmediğine bi't-taleb ba'de't-tahlîfi's-şer'î akçe-ı mezbûr iki bin seksen bir buçuk guruş edâya ba'de't-tenbîh ve'l-hükm kayd-şüd. Fî 13 Zilhicce sene 1171

Şuhûdü'l-hâl

Sa'âdetlü Ömer Ağa, Detfer Kethüdâsı, Defterdâr, Dâmâd Mehmed Ağa, Germiyânzâde Yusuf Ağa, kethüdâ Yeri Seyyid İbrahim Ağa, Seyyid Mustafa Ağa, Ahmed Ağa

35

Sâbıkâ Anadolu Vâlîsi Merhûm Ali Paşa derzibaşı ve bâzergânbaşı Meseroğlu (?) Sahak ve Yorgi veled-i Yani zimmîler meclis-i şer‘de Yeni Ali Efendi mahzarında bundan esbak İskenderiye'den İzmir, İzmir'den Kütahya'ya gelince mezbûr Ali Efendi'ye bâ-defter iki bin kırk üç buçuk guruşluk kumaş ve sa'ir eşyâ virdik, taleb eylediğimizde akçe-ı mezbûrî paşa-yı müşârun-ileyh virecekdir deyu bizi def' eyledikde bizler râzı olmamağla vezir-i müşârun-ileyhe bizden teşekkür ol dahî sizi katl eyledirim deyu bizi ihâfe ve cebr ü kerh itmekle havfımızdan nâşî sükût itmişdik el-hâletü hâzihi taleb ideriz, gıbbe's-su'âl fi'l-vâki' iki bin kırk üç buçuk guruşluk eşyâ ahzını ikrâr ve cebr ü kerh inkâr itmeğin şâhid taleb olundukda Resul Efendi bin İsamîl ve Mustafa bin Halil ve Ahmed Ağa bin Abdullah fi'l-hakika müdde'iyân-ı mezbûrâna sizi katl itdiririm deyu vezir-i müşârun-ileyh hazretleri akçe-ı mezbûr Ali Efendi'den taleb itmemek üzere tenbîh ve cebr ü kerh eyledi biz bu husâsa bu vech üzere şâhidiz şehâdet ideriz deyu ba'de edâi's-şehâdet ve gıbbe ri'âyeti şerâ'iti'l-kavl mezbûr Ali Efendi zimmetinde ol mikdâr hakları ba'de's-sübût 2043.5 guruş edâ eylemek üzere mezbûr Ali Efendi'ye ba'de't-tenbîh mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 13 Zilhicce sene 1170

Şuhâdü'l-hâl

Es-sâbikûn ve gayrihim.

36

Fi'l-asl Rumili'nde Köstendil Sancâğı'nda Dikleş (?) kazâsından olup Kütahya'da misâfir Ahmed Ağa bin el-Hâc Abdullah meclis-i şer‘de Merhûm Ali Paşa hazretlerinin dâ'iresinden Yeni Ali Efendi mahzarında kable îd-i Zilhicce'de merkûm Ali Efendi merhûm-ı müşârun-ileyhe ibrâm ve tegallüb ve kendüye bin üç yüz guruş virilmek üzere bana hitâben bir tezkire alup akçe-ı mezbûrî benden taleb eyledikde ben dahî akçem yoktur deyu cevâb virüp tekrâr merkûm Ali Efendi bana cebr ü kerh ben dahî âhardan istidâne ve ehibbâya mürâca'at iderek yedi yüz guruş kerhine binâ'en merkûm Ali Efendi'ye vermişidim el-hâletü hâzihi taleb eylediğimde edâda ta'allül ider, su'âl olunup alıvirilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl Ali Efendi cevâbında akçe-ı mezbûr yedi yüz guruş müdde'î-i mezbûr Ahmed Ağa'dan ahz eylediğini ikrâr lâkın rızâsıyla vermişidi deyu cebr ü kerhi inkâr eyledikde müdde'î-i mezbûr Ahmed Ağa'dan kerh beyyinesi evlâ olmağla şâhid taleb olundukda udûlden Seyyid Ağa bin Abdullah ve

Seyyid Mustafa bin Süleyman ve Resul bin Abdullah li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzirûn olup eserü'l-istişhâdü's-şer'î fî'l-hakîka akçe-ı mezbûr yedi yüz gurusı merkûm Ali Efendi ber-vech-i muharerr cebr ü kerhle ahz eyledi biz bu husûsa bu vech üzere şâhid, şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'îyye eyledikde gıbbe ri'âyet-i şerâ'iti'l-kabûl mezbûrûnun şehâdetleri makbûle olup müdde'î-i mezbûr Ahmed Ağa'nın merkûm Ali Efendi zimmetinde yedi yüz gurusı hakkı olduğu lede'l-mürâfa'a sâbit olmağla akçe-ı mezbûrun edâsında merkûm Ali Efendi tenbîh-birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis aşer min Zilhicce li-sene ihdâ ve seb'în ve mi'e ve elf.

Şuhâdü'l-hâl

Es-sâbikûn ve gayrihum.

37

Ma'rûz-ı devâm-cûylarıdır ki:

Medîne-i Kütahya sükkânından olup esnâf tâ'ifesinden Neccâr Emir Hasan Çelebi ve Timurcî İsmail ve Nakkaş Osman ve Kiremidci Süleyman Ağa ve Kireççi Osman ve bennâ ve ırgâd mi'mârbaşısı es-Seyyid Mustafa ve Mehetrler Kethüdâsı sâbıkâ Anadolu Vâlîsi Merhûm Ali Paşa hazretlerinin dâ'ire-i aliyyelerinde olan Yeni Ali Efendi mahzarında mezbûr Ali Efendi medîne-i mezbûrede sâkin olduğu konağına müte'addid odalar ve hamam ve sofa binâ itdirdüp bâ-defter-i müfredât bin yedi yüz yetmiş beş buçuk gurusı sarıf olunup akçe-ı mezbûrdan iki yüz seksen gurusı mezbûr Ali Efendi bize teslîm bizler dahî ahz ve bâkî zimmetinde bin dört yüz doksan beş buçuk gurusı hakkımız kalmağla taleb ideriz deyu da'vâ, merkûm Ali Efendi'ye su'âl olundukda zikrolunan konağı ta'mîr itdir, sana masrûfâtı viririm deyu vezîr-i müşârun-ileyh hazretleri bana emir buyurmalarıyla ol mikdâr masrûfâtdan vâkı'â iki yüz seksen gurusı ben teslîm eyledim bâkî bin dört yüz doksan beş buçuk gurusı kaldıkda vezîr-i müşârun-ileyh hazretleri merhûm olmağla terekesinden ahz eylesünler deyüp bu sadetde vezîr-i müşârun-ileyh hazretleri va'd buyurmalarıyla "kev addîsi bi-şey'in" fehvâsınca akçe-ı bâkî bin dört yüz doksan beş buçuk gurusı lede'l-mürâfa'a mezbûr Ali Efendi'den [tahsîli] lâzım gelmekle akçe-ı bâkî bin dört yüz doksan beş buçuk gurusı merkûm Ali Efendi'den tahsîl olunmak iktizâ eylediği i'lâm olundu. Hurrîre fî 14 Zilhicce sene 1171

38

Ma'rûz-ı devâm-cûylarıdır ki:

Fi'l-asl Sivas diyarından ve kürkçi tâ'ifesinden olup Kütahya'da müsâfereten sâkin Arıton veled-i Şahin zimmî sâbıkâ Anadolu vâlisi Vezîr-i mükerrem Merhûm Ali Paşa hazretlerinin dâ'ire-i aliyyesinde olan Yeni Ali Efendi mahzarında bundan akdem merkûm Ali Efendi'ye beş yüz yirmi dört guruşluk kürk virüp akçe-ı mezbûr bey yüz yirmi dört guruşu taleb iderim deyu da'vâ merkûm Ali Efendi cevâbında gerçi müdde'î-i mesfûrdan beş yüz yirmi dört guruşluk kürk alınıp lâkin iki yüz guruşluk sincâb kürk hâfızlar için vezîr-i müşârun-ileyh tarafına virdiler, üç yüz yirmi dört guruşluk kürk bana virdiler deyu cevâb virdikde müdde'î-i mezbûr Arıton dahî tasdîk itmeğin lede'l-mürâfa'a mezbûr Ali Efendi'den üç yüz yirmi dört guruşu lâzım gelüp ziyâdesi lâzım gelmemekle mezbûr Ali Efendi'den üç yüz yirmi dört guruşın tahsîli iktizâ eylediği i'lâm olundu. Hurrire 13 min Zilhicce sene [1]171

[s. 16a]

39

Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki:

Sâbıkâ Anadolu vâlisi merhûm Ali Paşa hazretlerinin kavukçıbaşısı olup Kütahya'da müsâferet ciheti üzere sâkin Malkon zimmî vezîr-i müşârun-ileyh hazretleri dâ'irelerinde olan Mekki Ali Efendi mahzarında mezbûr Ali Efendi zimmetinde kavık bahasından kırk yedi guruş sekiz para hakkı olup mukaddemâ akçe-ı mezbûrı virmezsen deyu kavukları virilmek istedikde merkûm Ali Efendi deynimden ben edâ iderim dimişiken taleb eyledikde ta'allül ider deyu Hamdi ve mezbûr Ali Efendi ikrâr itmekle akçe-ı mezbûr kırk yedi guruş merkûm Ali Efendi'den lede'l-mürâfa'a lâzım gelmeğin tahsili iktizâ eylediği i'lâm olundu. Fî 13 Zilhicce sene 1171

40

Husûs-ı âtiyyü'l-beyânın mahallinde hasm u faslı iltimâs olunmağın savb-ı şer' den Mehmed Efendi irsâl olunup ol dahî zeyl-i vesikada müslimîn ile kethüdâ yeri İbrahim Ağa'nın hânesinde akd-i meclis-i şer' eyledikde sâbıkâ Anadolu Vâlisi Ali Paşa merhumun çukadârlarından Mehmed Ağa bin (?) meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda vezîr-i merhumun dâ'iresinde Mekki Ali Efendi bin Taceddin mahzarında vilâyet-i Rumili'nde

Edirne'de mezbûr Ali Efendi'ye karzen beş yüz elli guruş virüp ve bundan mâ'adâ Kütahya'da rüşvet olmak üzere üç yüz yirmi guruş bir def'a ve yüz on bir guruş bir def'a rüşvet cem'an dokuz yüz seksen guruş muhtevi mezbûr Ali Efendi cevâbında zikri mürûr iden üç yüz yirmi guruş ile yüz on bir guruş Kütahya'da ahz eyledüğünü ikrâr lâkin Edirne'de beş yüz elli guruş inkâr itmekle udûldan Mehmed Ağa bin Hasan ve Hasan bin Hüseyin fî'l-hakîka bizim huzurumuzda müdde'î-i merkûmdan Edirne'de beş yüz elli guruş aldım deyu ikrarına şehâdet itmekle mûcebince dört yüz otuz bir guruş ikrârı ve beş yüz elli guruş cihet-i karzdan cem'an dokuz yüz seksen bir guruş merkûm Ali Efendi zimmetinde reddi lâzım lede'l-mürâfa'a sübûtını mevlânâ-yı merkûm mezbûr Ali Efendi'ye inbâ ve teslimine tenbîh eylediğini mahallinde ketb ü tahrîr ba'dehu meclis-i şer'a gelüp ümenâ-yı şer'le inhâ itmekle ba'de't-tenfîzü'ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâdis aşer min şehri Zilhicce li-sene ihdâ ve seb'în ve mie ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Müftizâde Molla Süleyman, el-İmam Avnullah Efendi, Kethüdâ yeri Seyyid İbrahim Ağa, Miralay Salih Ağa, Hasan Çavuş, Mustafa Bey

41

Fî'l-asl Rumili diyarından olup medîne-i Kütahya'da müsâferet vechi üzere sâkin Mehmed bin Abdullah meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'u'l-kitâb Vanî el-Hâc Ali bin Mehmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp mukaddemâ Mısır'da ben merhûm el-Hâc Ali'nin hizmetinde olup Mısır'dan İzmir'e geldiğimizde mezbûr el-Hâc Ali bî-vech bana iğzâbe olup benim kendi malım olan yaldızlu ve mercânlu bir pandül sâ'at ve bir kakum çuka kürk ve bir beldârî kaftan ve bir beldârî entari ve bir Acem kuşağı ve iki aded çuka biniş ve bir altun mühür ve on birer guruşluk iki aded ... (?) ve altı guruş nakd ve resm-i vezne ve dört aded zer-i mahbûb altunımı fuzûlî ahz idüp ve beni ol esnâda sefîneye vaz' idüp İstanbul'a irsâl eyleyüp eşyâ-ıy mezkûre ve akçe-i mezbûr hâlâ zimmetinde hakkım olmağla taleb iderim. Su'âl olunup mûceb-i şer'îsi edâ olunması matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl merkûm el-Hâc Ali cevâbında müdde'î-i mekrkûm Mehmed gerçi bundan akdem hizmetinde olup ve İzmir'den ayrılıp İstanbul'a râhî oludkda bi'l-cümle eşyâların ma'an alup götürüp zimmetimde bir akçelik hakkı yokdur deyu müdde'âsını inkâr idicek müdde'î-i merkûma müdde'âsına şâhid taleb

olundukda istihmâl ve mühl-i şer'î virilüp mühl-i mezkûr mürurunda isbât-ı beyyineden acz izhâr ve tahlîfe dahî tâlib olmamağla bilâ-beyân bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min şehr-i Zilhicce sene ihdâ ve seb'în ve mie ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Efendi, Dâmâd Mehmed Ağa, Divitdâr Ahmed Ağa, Hasan Ağa, Kılârî Mustafa Ağa, Delibaşı Süleyman Ağa, Kotracı Hacı Ahmed Ağa, Şâtırbaşı Hamza Ağa, Çolak Mehmed Ağa, Ahışalı Osman Beşe, Miftâhî Yamağı İdris Ağa, Kara Serdar, Ser-muhzırân Molla Ömer, Kazım Ağa, Şatır Kethüdâsı Hasan Ağa ve gayrihim.

42

Meydan Mahallesi'nden es-Seyyid Salih ve es-Seyyid İsmail bin Hüseyin makâm-ı kazâda Ahî Erbasan Mahallesi sükkânından Kethüdâyeri İbrahim Ağa bin İbrahim mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Kütahya'ya müzâfa Gireği nahiyesinde Ada karyesinde babamız müteveffâ Hüseyin'den müntakıl kırk dönüm çayırı müştemil iki göz harâbe değirmen ocağına izn-i sâhib-i arz ile iki yüz elli guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ve kabz-ı semen eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîk mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin aşer min Zilhicce li-sene ihdâ ve seb'în ve mie ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Osman bin Ahmed, Molla Mahmud bin Ebubekir, Ahmed Ağa bin Salih Ağa benî Yakub Ağa, Bakkal Kel İsmail, Çapanzâde el-Hâc Halil Ağa, el-Hâc İbrahim ve gayrihim.

Liva-i Kütahya

Kazâ-i Orak (?)

Çift -

Evsat 636

A'lâ 052

Ednâ 100

Yalnız yedi yüz yetmiş sekiz evrâkdır. Sah.

[s. 16b]

43

Medîne-i Kütahya'da Börekçiler Mahallesi sükkânından zâtları mu'arrefe Hayrünnisa bint-i el-Hâc Hüseyin ve vâlidesi Havva bint-i Abdullah makâm-ı kazâda Hayrünnisa'nın zevc-i muhâli'î işbu râfi'ü'l-kitâb Mehmed bin Cafer mahzarında ikrâr idüp mezbûr Mehmed kızım mezbûre Hayrünnisa'nın zevci olup târih-i kitâbdan beş yıl mukaddem Bursa'da muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hal' ve mezbûr Mehmed yedine virilen hüccet-i şer'iyye mücebince zimmetinde mütekarrer ve ma'kûdun-aleyh altı bin akçe mihri ve bir altun bilezik ve elli altunı olmağla bundan mukaddem taleb ve da'vâ ve mezbûr Mehmed'den ibrâ-yı zimmetimizi müş'ir muhâla'a hücceti ibrâz bu vechle beynimizde münâza'ât-ı şettâ vâkı'a olmuşıdi. El-hâletü hâzihî mezbûr Mehmed iki bin akçe mihr ile kızım mezbûre Hayrunnisa'yı nikâh bizlerden mukaddem olan hal'î ikrâr ve mârrü'z-zikr altı bin akçe mihr ve mezkûr altun bilezik ve elli altun da'vâsından mezbûr Mehmed'in zimmetini târih-i kitâba gelince miyânede cereyân iden hukûka dâ'ir âmmе-i da'vâ ve kâffe-i mutâlebâtдан gerek ben gerek kızım mezbûre Hayrünnisa ibrâ eyledikden sonra tekrâr iki bin akçe ile mezbûr Mehmed merkûme Hayrünnisa'yı tezvîc idüp ıslâh-ı zâtü'l-beyn olup ibrâ-yı zimmet eyledik. Ba'de'l-yevm bizden husûs-ı mezkûra ve gayra müte'allik da'vâ ve taleb sudûr ve zuhûr ider ise lede'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasun didiklerinde gıbbe't-tasdîkü'l-mer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis min Muharrem li-sene isnâ ve seb'in ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Emir Hasan, Derviş Süleyman el-haffâf ve gayrihim.

44

Sâbıkâ Anadolu Vâlisi Vezîr Merhûm Ali Paşa'nın etbâ'ından Maktûl Veli Kethüdâ'nın verâseti zevcesi Mes'ude bint-i Abdullah ve sulbiye sagîre kızları Nesibe ve Zekiye ve li-üm er karındaşı Salih bin Ali'ye münhasıra oldukdan sonra Resme (Resmo) adasından Kütahya[da] misâfir işbu râfi'ü'l-kitâb Molla Hasan bin Hüseyin meclis-i şer' de sagîratân-ı mezbûretânın vasî-i mansûbı mezbûr Salih Ağa ile mezbûre Mes'ude'nin vekîl-i müsecceli Mehmed Efendi bin Hüseyin mahzarında târih-i kitâbdan beş ay mukaddem mezbûr Veli Kethüdâ'ya yedi yüz gurus karz ve yüz yetmiş dört

guruşluk eşyâ cem'an sekiz yüz yetmiş dört guruş virdüm taleb iderim su'âl terekesine vâzı'ü'l-yed olduklarını ikrâr lâkin müdde'âlarını inkâr itmeleriyle şâhid taleb olundukda udûlden Ahmed bin Mehmed ve Ali Ağa bin Abdullah meclis-i şer' de fî'l-vâki' müteveffâ-yı mezbûr Veli Kethüdâ hâl-i huyûtunda akçe-ı mezbûr ciheteyn-i mezkûreteynden deynimdir deyu ikrâr eyledi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz, şehâdet ideriz deyu şehâdet itmeleriyle ba'de'l-kabûl ve't-tahlîf akçe-ı mezbûr edâsına ba'de't-tenbîh müteveffâ-yı mezbûrun medîne-i mezbûrede olan terekesi ba'de'l-müzâyede fûruht ve beş yüz guruşa bâliğ olup ve düyûnı dört bin yüz elli guruş sâbit olmağın beher guruşa beş para guremâdan lâzım gelüp ber-vech-i guremâ taksîm olundukda müdde'î-i mezbûrun sehmine yüz dokuz guruş isâbet idüp mâ'adâsı vukût-ı zaferde tereke-i sâ'ireden ahz iktizâ eylediği tefehhüm-birle mâ-vaka'a ketb olundu.

Fî 3 min Muharrem sene 1172

Şuhûdü'l-hâl

Divitdâr Ahmed Ağa, Hüseyin Mehmed Ağa, Kazım Ağa, Ahmed Ağa Hançerî, İsmail Kethüda, Abdi Ağa ve gayrihim.

45

Fî'l-asl Resmeli (Resmolı) olup Kütahya'da misâfir Akoğlı Mehmed bin Ahmed meclis-i şer' de müteveffâ-yı mezbûrun vârisleri ve vasî ve vekîl mahzarında târih-i kitâbdan beş ay mukaddem müteveffâ-yı mezbûr Maktûl Veli Kethüdâ'ya karz sekiz yüz seksen sekiz guruş virdüm su'âl terekesine vâzı'ü'l-yed olduklarını ikrâr ve müdde'âsını inkâr itmeleriyle mezbûr Mehmed müdde'âsını Ahmed bin Mehmed ve Ali bin Osman şehâdetleriyle ba'de'l-isbât ve't-tahlîf edâsına ba'de't-tenbîh müteveffâ-yı mezbûrun medîne-i mezbûrede olan terekesi ba'de'l-müzâyede fûruht ve beş yüz guruşa bâliğ olup düyûnı dört bin yüz elli guruş sâbit olmağın beher guruşa beşer para guremâdan lâzım gelüp ber-vech-i guremâ taksîm olundukda müdde'î-i mezbûrun sehmine yüz on bir guruş isâbet idüp mâ'adâsı vakt-i zaferde tereke-i sâ'ireden ahz iktizâ eylediği ba'de't-tefhîm mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 3 Muharrem sene 1172

Şuhûdü'l-hâl

Es-sâbikûn

46

Sâbıkâ Anadolu Vâlisi Vezîr Ali Paşa merhûmun etbâ'ından olup bundan akdem maktûen fevt olan Veli Kethüdâ'nın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Mes'ude bint-i Abdullah ve sulbiye sagîre kızları Zekiye ve Nesibe ve li-üm er karındaşı Molla Salih'e münhasıra olduğu mütehakkık oldukdan sonra medîne-i Kütahya'da olan eşyâsı müteveffâ-yı merkûmun veresesı ve dâyinleri talebiyle tahrîr ve sûk-ı sultânîde müzâyede ve rağabât-ı nâs inkıtâ'ından sonra bey' olunan terekesi defteridir. Ber-vech-i âtî zikrolur. Fî 4 min Muharrem sene 1172

Beyâz entâri 79 para	Şâlî cübbe 27 para	Çitârî kaftan 190 para	Don ve gömlek 300 para	Şâlî müsta'mel çakşır 137 para
İhrâm 369 para	Kırmızı şilte 130 para	Köhne kutnî minder 71 para	Şâlî biniş 536 para	Şık minder 170 para
Yemeni bağlık makrama 355 para	Kırmızı köhne minder 112 para	Yorgan 40 para	Küçük seccâde 62 para	Şık yasdık 260 para
Çakşır 107 para	Şık mak'ad 240 para	Banyaluka (Banaluka) seccâde 44 para	Alaca köhne minder 98 para	Hamam takımı 200 para
... (?) yüz yasdığı 113 para	Kilim 190 para	Kilim 172 para	Sagîr yasdık 490 para	Köhne çuka mak'ad 201 para
Def'a kilim 312 para	Çuka kapu perde[si] 150 para	Def'a kilim 156 para	Yasdık beşiklik (?), meksûr yelpâze 45 para	Def'a kilim 166 para
Köhne Uşak mak'ad 132 para	Kapu perdesi 120 para	Türkmen kilimi 203 para	Köhne seccâde 30 para	Şam'dân 100 para

Sanduka 70 para	Garar 70 para	Köhne kapu perdesi 100 para	Tüfenk 425 para	Çınar şahte (?) 200 para
Abdest leğeni 160 para	Boğça ve yüz yasdığı 140 para	Bosna taşı 100 para	Bosna taşı ve hurda şam‘dân 72 para	Beç taşı ma‘a kutu 160 para
Leğen 170 para	Gügüm 306 para	Sim kuşak başı 179 para	Beçkârî fincan 240 para	

[s. 17a]

Sîm zarf 80 dirhem, 700 para	Kavhe tepsi[si] ve kutu 30 para	Tesbîh kalembeg 123 para	Tepsi fi 5 37 para, 235 para
Buhurdân gübâbdân 600 para	Tombak yüzük 240 para	Sîm devat 2100 para	Tombak sâ‘at 1080 para
Cild-i kafa kürk 4000 para	Beyâz tilki kürk 1440 para	Sîm tas ve kab, şeker tabağı ve kaşığı 600 para	Harc-ı devât 40 para

Yekûn 20789 para, be-hesâbı guruş 519.5 1 rub‘

Minhâ el-ihracât

Resm 10 guruş	Kâtibiye 4 guruş	Çûkadâriye 2 guruş	Dellâliye 3 guruş	Harc-ı hüddâm 4 guruş	Masârif-i malzeme 4 guruş
------------------	---------------------	-----------------------	----------------------	-----------------------------	---------------------------------

Yekûn 27 guruş

Sahhü’l-bâkî 482.5 guruş 1 rub‘

Deyn-i müsbet-i Bazargânzâde Ahmed Ağa 2344 guruş, guremâdan 284 guruş	Deyn-i müsbet-i Molla Hasan 874 guruş, guremâdan 109 guruş	Deyn-i müsbet-i Akoğlu Mehmed Ağa 888 guruş, guremâdan 111 guruş
---	--	--

Vech-i meşrûh üzere zikrolunan sahhü'l-bâkîden beher guruşa guremâdan beşer pâre isâbet ve takrîri ahz eylediği işbu mahalle şerh virildi.

47

Medîne-i Kütahya'da Meydan Mahallesi'nden iken tarîk-i hâcda vefât iden Hüdâvirdi bin Mustafa'nın verâseti zevcesi Fatma bint-i Ahmed ile sulb-i sagîr oğlu Mustafa ve sulbiye sagîre kızı Ümmühânî'ye ba'de'l-inhisâr sagîrân-ı mezbûrân için müteveffâ-yı mezbûrun birâderi Ali Çelebi vasî nasb olunup ol dahî vesâyeti kabûl ve merâsimini edâya ta'ahhüd itmekle yedine mufasssal hüccet-i şer'îyye virilmiştir. Fî 5 Muharrem sene 1172

Şuhûdü'l-hâl

Es-Seyyid Mesdan Ağa, es-Seyyid Mehmed Çelebi el-Mümeyyiz, Derviş Ali, el-Hâc Mehmed ve gayrihim

48

Sâbıkâ Anadolu Vâlisi Vezîr Ali Paşa merhumun etbâ'ından Maktûl Veli Kethüdâ'nın verâseti zevcesi Mes'ude bint-i Abdullah ve sulbiye sagîre kızları Nesibe ve Zekiye ve li-üm er karındaşı Salih Ağa bin Ali'ye münhasıra oldukdan sonra Kandiye adası sükkânından olup Kütahya[da] müsâferet vechi üzere sâkin işbu râfî'u'l-kitâb Bâzergânzâde Ahmed Ağa bin Mehmed Ağa meclis-i şer-i şerîf-i enverde sagîratân-ı mezbûretânın vasî-i mansûbı merkûm Salih Ağa ile mezbûre Mes'ude'nin vekîl-i müsecceli Mehmed Efendi bin Hüseyin mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp târih-i kitâbdan beş ay mukaddem mezbûr Veli Kethüdâ'ya bâ-defter iki bin üç yüz kırk guruş[luk] eşyâ virüp Kütahya'da edâ iderim deyu beni berâber götürüp hattâ huzûr-ı müsliminde müteveffâ-yı mezbûr hâl-i huyûtunda akçe-ı mezbûr iki bin üç yüz kırk dört guruş cihet-i mezkûreden deynimdir deyu ikrâr ve kable'l-ahz ve's-istîfâ merkûm Veli Kethüdâ fevt olup terekesine mezbûrân vâzî'ü'l-yed olmağla taleb eylediğimde ta'allül iderler su'âl olunup mûcib-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-

su'âl mezbûrân Salih Ağa ve Mehmed Efendi vesâyeten ve vekâleten müteveffâ-yı merkûmun terekesine vâzî'ü'l-yed olduklarını ikrâr ve ol mikdâr akçe deyni olduğu ma'lûmum değildir deyu müdde'âlarını inkâr itmeleriyle müdde'î-i merkûmdan şahid taleb olundukda udûld-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup Kandiye sükkânından eş-Şeyh es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Ahmed ve Kânî Ebubekir Efendi bin Süleyman ve Kandiye'li Hsana Beşe bin Hüseyin li-ecli's-şehâde meclis-i şer' de hâzirûn olup eserü'l-istişhâdü's-şer'î fî'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Veli Kethüdâ hâl-i huyûtunda ve kemâl-i akl ve sıhhatinde akçe-ı mezbûr iki bin üç yüz kırk dört guruş cihet-i mezkûreden müdde'î-i mezbûr Bâzergânzâde Ahmed Ağa'ya deynimdir deyu ikrâr ve bizi istişhâd eyledi biz bu husûsa bu vech üzere şahidiz, şehâdet ideriz deyu her biri edâyı şehâdet itmeleriyle ba'de't-ta'dill ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağla lede't-tahlîfi's-şer'î akçe-ı mezbûr mezbûrun terekesinden edâya ba'de't-tabnîh müteveffâ-yı mezbûrun medîne-i mezbûrede olan terekesi ma'rifet-i şer'le sûk-ı sultânîde -müzâyede ve rağabât-ı nâs inkıtâ'ından sonra fûruht olundukda cem'ân beş yüz guruşa sâbit olmağın beher guruşa guremâdan beşer para iktizâ eyleyüp ber-vech-i guremâ taksîm olundukda müdde'î-i mezbûr Ahmed Ağa'nın sehmine iki yüz doksan üç guruş isâbet eyleyüp mâ'adâsını vakt-i zaferde tereke-i sâ'ireden ahz iktizâ eylediği tefehhüm-birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min şehr-i Zilhiccetî's-şerîfe li-sene ihdâ ve seb'în ve mi'ete ve elf. Min hicreti men lühe'l-izzü ve's-şeref.

Şuhûdü'l-hâl

Divitdâr Ahmed Ağa, Akzâde Mehmed Ağa, Molla Hasan bin Üveys Resmeli, Mehmed Ağa bin Hüseyin Kandiye'li, el-Hâc Mehmed Sercebe-i Dergâh-ı Âli an-Kandiye, Kazım Ağa, Hancerî Ahmed Ağa, İsmail Kethüda, Numan Bey ve gayrihim.

[s. 17b]

Merhûm Ali Paşa'nın terekesi olup oğlu Mehmed Bey ma'rifetiyle tahrîr şüd. Fî 10 Muharrem sene 1172

Mushaf-ı şerîf

Kitâb 155 cild

Mühr-i eyâlet 1

Kebîr sîm

Kemer-i raht

1

yaldız kemer-i

ma'a başlık 1

raht 1

Kemer-i raht iki peçeli ma'a reşme	Kemer-i raht ma'a başlık 1	Çıkun-ı raht 1	İki peçeli kemer-i raht ma'a başlık reşme 1	Bir peçeli sîm kemer-i raht 1
Bir peçeli kemer-i raht reşme 1	Sîm yıldız rikâb 1	Yıldızlı sîm ... (?) rikâb 1	Yeşil kun[d]uz kesme 1	Simcâbî kabaralı kesme 1
Mor işleme kesme 1	Mâî kabaralı kesme 1	Kadife yeşil kabaralı kesme 1	Süd mâî kabaralı kesme 1	Al çuka kesme 1
Sîm yıldız debbus 5	Simli gaddâre 6	Çuka gömlek 2	Kaplan post 12	Yedek örtüsü 2
Yedek diş kalkan diş (?) bir mikdâr	Çavuş entari 3	Sîm kuşak 7	Sîm hışt 8	Sîm şatır kuşak ma'a hançer 8
Sîm gaddâre ma'a bend 12	Mücevher murassa' seyf 1	Sîm çevgân-ı çavuşân 1	Altun seyf ma'a bend 1	Kuka 4
Sîm deynek 2	Tas 9	Mercân tesbîh 1	Gergedan boynuzu bardak 1	Sîm buhurdân gülâbdân 1
Dîvân divit 1	Altun elmaslı zarf 1	Altun mînâkâr zarf 1	Yıldız zarf 15	Sîm kahve tebsi[si] 1
Sîm ayine ma'a kapak 1	Sîm leğen ma'a ibrik 1	Sîm yıldız leğen ibrik 1	Sîm kebîr şam'dân 2	Sîm sagîr şam'dân ma'a mîkrâs 1

Simli tabla-i şamdân 2	Sîm sagîr tabla-i şam‘dân 1	Sîm iskemle 1	Sîm mathara 1	Sîm kebîr tebsi 1
Sîm uzunca tebsi 1	Sîm askı [1]	Sîm kahve ibrik 1	Sîm kalkan 9	Sîm sagîr tabak 11
Sîm sagîr kâse 11	Sîm kaşık 8	Sîm tas 1	Sîm şerbet ibrik[i] 1	Sîm tepsi 1
Sîm kumkuma1	Sîm koknos (?) kaşık 1	Gergedan kaşık 1	Simli eğer 5	Sîm teber 1
Sîm ma‘cun hokka 1	Sîm sagîr tiryâk kutusu 1	Altun zarf içinde pâdzehr- i mârî	Pâdzehr tesbih 1	Sîm zırh taşı 1
Sancak bayrak hamâil takımıyla 4	Sîm beyâz ... (?) 1	Gerdedan boynuzu topuz 1	Siyâh tilki beden kürk 1	Samur erkan kürk 1
Beyâz tilki kontoş kürki 1	Serhaddî kakum kürk 1	Serhaddî kırmızı kakum kürk 1	Kakum güvez şâlî cübbe 2	Kontoş beyâz dilki kürk 1
Yeşil çuka kaplı siyah dilki kürk 1	Samur kuyruk kürk 1	Siyâh tilki cübbe 1	Vaşak kürk 1	Karsak kürk 1
Şemseli şâlî biniş 1	Şâlî cübbe 1	Kerrake yağmurluk ve başlık	Suzenî şal 1	Siyah tilki kabsız parça kürk 3
Beyâz şâlî ve seccâde 2	Beyâz dîvân kaftan 1	Kisve-i mahfil-i şerîf 1	Def‘a 1	Tirkeş-i sâde1

Çelenk ok yayı bir mikdâr 1	Sîm sancak alem 2	Beyâz Ka'be örtüsü 2	Kisve-i Mekke- i şerif 8 parça	Som kundaklı tüfenk 3
Abanos kundaklı tüfenk 2	Kaval tüfenk 3	Şeşhâne tüfenk 10	Filinta 1	Altun kabaralı takımıyla zırh 1
Sâde zırh 45 aded	Timur tas 15	Kolçak 20	Çâr ayine 1	Yeşîm kabzalı sineklik 1
Futa 3	Dîbâ sofra 2	Mahallekârî peşkir 1	Müsta'mel makrama 9	Beydârî kahve makrama 2
Müsta'mel işleme makrama 8	Dibâ yasdık 1	Nühâs kahve ibrik 6	Sîm ma'cun kutu	Sîm sagîr tiyrâk tutu 1
Ağaç kutu içinde ... (?)	Anber mikdâr 1	Pâdzehr-i mârî- i kebîr 2	Sadeî üzerine murassa' kutu 1	Pâdzehir tesbîh 1
Kutada dühün ... (?)	Bazu bend 1	Döşeme 1	Yılancık taşı 3	Dersim mak'ad 3
At 4 re's	Katır 60 re's	Deve 36 mehâr		

İşbu eşyâlar fûruht olunmayup aynî Asitâneye irsâl olunmuşdur.

Leğen ma'a ibrik 3 aded 37.5 guruş	Futa 17, 107 guruş	Şerbet makrama 4, 38 guruş	Ocak yaşmak 3, 16 guruş	Muhlî sof kürk kabı 3, 65.5 guruş
Şâl cübbe 1, 26 guruş	Rize bezi 1, 12 guruş	Turuncı kadife 12 zirâ', 63 guruş	Kıbriskârî mak'ad 1, döşeme 15, 117 guruş	Hamam takımı ma'a seccâde 148 guruş

İşleme halılu 8, 146 guruş	Don gömlek 7, 94.5 guruş	Uçkur 6, 24.5 guruş	Beyâz atlas, 6 zirâ‘ 22.5 guruş	Vaşak 2 cild, 52 guruş
Beckârî seccâde 1, 181 guruş	Selanik seccâde 23.5 guruş	Suzeni kahve makrama 2, 320 guruş	... (?) 1, 29 guruş	Sırmalı yasdık 4, 70 guruş
Puşîde destâr 32 guruş				

[s. 18a]

Tencere 29, tas 6, 80 guruş	Kehriba[r] çekmece 110 guruş	Destâr-ı meş‘ârîf 8, 41 guruş	Sade entari 125 guruş	Çuka kerâke ferâce 20, 315 guruş
Boyama 14, 26 guruş	Kehriba[r] şamdan 2. 61 guruş	fağfurât 400 guruş	Haffâfât 187 guruş	Müsta‘mel yasdık 16 çift, 350 guruş
Mak‘ad 7, 110 guruş	Bağdadî otağ döşemesi 100 guruş	Diba yasdık 3 çift, 30 guruş	Banyaluka (Banaluka) sâye bân döşeme 80 guruş	Divan tepsi nühas 60 guruş
Kilim 30, 30 guruş	Def‘a 10, 40 guruş	Yekûn 4825 guruş		

İşbu eşyâlar bi-hasebi’l-iktizâ fûruht olunması lâzım olmağın cümle muvâcehesinde müzâyede ve rağabât-ı nâs inkıtâ‘ıyla furüht olunmuştur. Fî 2 Muharremü’l-harâm sene 1172

49

Medîne-i Kütahya mahallâtından Dükkâncık Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Toprakcızâde Süleyman bin Halil nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûhası Şerife Ayşe bint-i es-Seyyid Mehmed ve li-ebeveny kız karındaşı

Havva bint-i Halil ve sulbiye-i sagîre [kızı] Şerife'ye münhasıra olduğu lede'ş-şer' zâhir ve nümâyân oldukdan sonra mezbûrun mecmû'-ı terekesidir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Tahrîran fî'l-yevmi'l-hâmis aşer min Muharremi'l-harâm li-sene isnâ ve seb'în ve miete ve elf.

Mülk menzil, tahtânî 60 guruş	Köhne yeşil çuka biniş 1, 20 para	Köhne beyaz antari 2, 20 para	Dükkân 80 guruş	Dükkânda olan eşyâ 10 guruş
-------------------------------------	---	-------------------------------------	--------------------	--------------------------------

Yekûn 151 guruş

Minhâ'l-ihracât

Techîz ve tekfin 9 guruş	Resm-i kısmet 150 para guruş	Kassâmiye 20 para	Kâtibiye 20 para
Çukadâriye 20 para	İhzariye 10 para	Harc-ı hüddâmiye 20 para	

Sahhü'l-bâki li't-taksîmi beyne'l-verese

Minhâ sehm-i zevce 17 guruş	Minhâ sehm-i bint 68 guruş	Minhâ sehm-i uht 51 guruş
--------------------------------	----------------------------	---------------------------

50

Medîne-i Kütahya mahallâtından Bölücek Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Süleyman bin Abdullah nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûhası Ayşe bint-i Sefer ve mu'tıkı Hasan bin İsmail, Halil bin İsmail, Mehmed bin İsmail'e münhasıra olduğu lede'ş-şer' zâhir ve nümâyân oldukdan sonra mezbûrun mecmû'-ı terekesidir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Tahrîran fî'l-yevmi's-sâbi' aşer min Muharremi'l-harâm li-sene isnâ ve seb'în ve miete ve elf.

Evân-ı nühâs 12 kıyye, 12 guruş	Tüfenk 2, 6 guruş	Kılıç 1, 1.5 guruş	Piştov 1 adet, 2.5 guruş	Fener 1, 30 para
---------------------------------------	----------------------	-----------------------	-----------------------------	---------------------

Kahve ibriği 2, değirmen 1, 1 guruş	Levâzımât-ı matbah 20 para	Köhne antari 2, 2.5 guruş	Köhne biniş kuşağı 1, dizlik 1, 1 guruş	Aba yağmurluk 1, ve başlık 1, 2 guruş
Köhne kavuk sarık 15 para	Müsta‘mel sarık 1, 30 para	Kilim seccade 2, 1.5 guruş	Kilim heybe 1, 15 para	Cedid kilim 1, 3 guruş
Köhne yasdık 1, minder 1, yorgan 1, 3 guruş	Eyer 1, üzengi 1, başlık 1, 3 guruş	Aba şalvar 1, 0.5 guruş	Şa‘ir 4 keyl 16 guruş	Tuz 10 kıyye 16 para
Yaldız altını 12, zer-i mahbub 5, 61.5 guruş 5 para	Mülk menzil 1, 62 guruş	Ba‘zı eşyâ 3 guruş	Boyun altını 12, 42 guruş	Yekun 260 guruş
Minhâ’l-ıhrâcât				
Mihr-i zevce 4000 akçe	Resm-i kısmet 6.5 guruş	Kassâmiye 2 guruş	Kâtibiye 1.5 guruş	
Çukadâriye 1.5 guruş	İhzariye 0.5 guruş	Harc-ı hüddâmiye 1.5 guruş		
Sahhü’l-bâki li’t-taksîmi beyne’l-verese				
Sehm-i zevce 53 guruş 13 para	Sehm-i Hasan 53 guruş 13 para	Sehm-i Halil 53 guruş 13 para,	Sehm-i Mehmed 53 guruş 13 para	

[s. 18b]

51

Medîne-i Kütahya'da Şehreküstü Mahallesi'nden olup el-ân Akşehir nâhiyesine tâbi‘ Donarslan karyede vâki‘ Şeyhçiftliği dimekle ma‘rûf vakıf zâviyenin bâ-berât zâviyedârı olan es-Seyyid Ali ve Seyyid Ahmed benî el-Hâc Hasan mezbûr Seyyid Ali

kendü tarafından asâleten ve birâderi mezbûr Seyyid Ahmed tarafından vekâleten meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde karye-i mezkûrenin sipâhîsi işbu râfî‘u’l-kitâb Mustafa bin Mehmed mahzarında bi’t-tav‘i’s-sâf (?) ikrâr ve i’tirâf idüp bâ-berât-ı âlîşan mutasarrıf olduğım zâviye-i mezkûrenin sûret-i defterinde bilâ-aded ve bilâ-dönüm çiftlik Seyyid Ömer deyu tasrîh ve tastîr olunup vakf tarafından karye-i mezkûreden dört yüz dönüm mikdârı arâzî zabt ve a‘şâr-ı şer‘iyyesin ahz u kabz eylediğimizde merkûm Mustafa Ağa yüz yirmi dönümden ziyâdeye ta‘addî itmemek üzere hüccet olunup berâtı kadîmden zabt olunan arâzî zabt itmek üzere kânûn fermânı ısdâr eyleyüp bu vech üzere beynimizde münâza‘ât-ı şettâ vâki‘ olmuşıdi. El-hâletü hâzihî beynimizde muslihûn tavassut idüp karye-i mezkûrenin a‘lâ arâzîsinen bizlere iki yüz on beşer dönüm arâzî temyîz ve tefrîk olunup bi’r-rızâ merkûm Mustafa'ya yirmi iki dönüm Osmanoglı'nın zirâ‘at eylediği tarla ve on dönüm Abdulkadir'in ve üç dönüm Ali Ünzileoglı'nın ve on sekiz dönüm Kadir'in ve üç dönüm Abdalbaki'nin ve bir dönüm Yoğurtoğlı'nın ve iki dönüm Kepek Ali'nin ve üç dönüm Ramazan'ın ve sekiz dönüm Mehmed'in ve iki dönüm Kara Mustafa'nın ve beş dönüm Hacı Hasanoğlı'nın a‘lâ arâzîden ve yüz otuz üç dönüm arâzî sâ‘ireden cem‘an iki yüz dönüm arâzînin öşr ü resmini sipâhî-i merkûm Mustafa ahz ve iki yüz on beş dönüm arâzînin öşr ü resmin bizden ahz eyleyüp merkûm Mustafa Ağa fîmâ-ba‘d sizin bir çiftliğiniz vardır yüz yirmi dönümdür ziyâde zabt itdirmem da‘vâsından ferâğ ve bizler dahî kadîm üzere dört yüz dönüm arâzî zabt ideriz deyu da‘vâdan keff-i yed eyleyüp bu vechle sulh olup ref‘-i nizâ‘ ve def‘-i husûmet eyledik didiklerinde sipâhî-i merkûm Mustafa mezbûr Seyyid Ali'nin asâleten ve vekâleten ikrâr-ı meşrûhâsını tasdîk ve tahkîk itmelke mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu.

Fî 19 Muharrem sene 1172

Şuhûdü’l-hâl

Sefer bin İsmail Bey, İvaz bin İvaz, Abdulkadir bin Osman, Abidin bin Ahmed, Mehmed bin Abdülbaki, Mustafa bin Osman, Seyyid Hasan bin Mehmed ve gayrihim.

52

Akşehir za‘îminin Bursevî kefereler ile nakl-i nizâ‘ında kat‘-ı husûmet temessüküdür.

Vech-i tahrîr-i hurûf oldur ki:

Medîne-i Bursa sükkânından işbu hâfîzü't-temessük Arslan veled-i Satılmış ve Lazaros veled-i Oruc ve Şımyon veled-i İstefan ve Berş veled-i Murat ve Yorgi veled-i Elazi ve Yorgi veled-i Kaplan ve İstori veled-i Kaplan ve Manol veled-i Arslan ve Anaşdaş veled-i Angil ve Yani veled-i Anaşdaş ve Lefter veled-i Kaplan ve Şımyon veled-i Kaplan ve Zefir veled-i Dügünci ve Allahvirdi veled-i İstefan ve Satılmış veled-i Oruc ve Murad veled-i Yorgi ve Arslan veled-i Yorgi ve Vaşıl veled-i Yorgi ve Yorgi veled-i Abraham ve Satılmış veled-i Yorgi ve Aslan veled-i Nikola ve İstori veled-i Ayvat ve Bedros veled-i Yordan nâmûn zimmîler için ba'zı müfsid bundan esbak perâkende olup bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf olduğım ze'âmetim kurâlarından Akşehir sancâğında vâki' Gavur karyesi demekle ma'rûf Birmende (?) nâm karye ve gayrı ze'âmetim kurâlarının ra'yyet ve ra'yyeti oğullarındandır deyu beni iğfâl ben dahî Dîvân-ı Hamâyûn'a arz-ı hâl ve karye-i mezkûreye ra'yyet ve ra'yyeti oğullarından olduğu sâbit olur ise nakli için emr-i şerîf ısdâr ve mübâşir ta'yîn buyurılıp mesfûrûn Kütahya'ya ihzâr ve kemâl-mertebe tefîş ve tefahhus eylediğimde mesfûrûnun her biri Bursa'da sâkin olalı ba'zı elli sene ve ba'zı altmış sene ekalli yirmi beş seneden mütecâviz olup ba'zı Trabzonlu ve ba'zı âhar vilâyetli olup ze'âmetimin ra'yyet ve ra'yyeti oğullarından oldukları bir vechle sâbit olmak hayyiz-i imkânda olmayup ve ra'yyet ve ra'yyeti oğullarından olmadığı ma'lûm olup lâkin mesfûrûn kemâ-kân Bursa'da sâkin olup benim tarafından asâleten ve vekâleten husûs-ı mezbûr için kat'-ı nizâ' ve ref'-i husûmet için müte'ehhillerinden senede ellîşer akçe ve mücerredlerinden senede onar akçe harc-ı ma'kûl nâmıyla bana virüp ben dahî da'vâ ve nizâ' itmemek şartıyla işbu kâlib-ı nizâm-ı müstahseneye ifrâğ ve anlardan râzı olup bu şartla def'-i nizâ' ve ref'-i husûmet eyledim. Ba'de'l-yevm husûs-ı mezkûr için benden mesfûrûn üzerine da'vâ ve nizâ' sudûr ve zuhûr ider ise lede'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmayup bir-vechle dahl ü ta'arruz olunmamak için işbu temessük tahrîr ve mesfûrûn yedine i'tâ olunmuşdur. Vakt-i hâcetde ihticâc eyleye ve's-selâm. Hurre fi gurre-i Safer hutimet bi'l-hayr ve'z-zafer sene 1172

Bende Za'îm Seyyid Mehmed Ağa, sâkin-i mahalle-i Seyyid Ömer der-kurb-i Altımermer der-İstanbul

Şuhûdü'l-hâl

Es-Seyyid Musaddak Ağa Kaymakam-ı Nakîb, el-Hâc Yusuf Ağa Germiyanzâde, el-Hâc Velîyüddin Efendi, Molla Abdurrahman Feyzizâde, Kazım Ağa Dayı, İsmail Ağa Kethüdâ, Hançerî Ahmed Ağa, eş-Şeyh Mennullah Efendi el-müderriis el-Bursevî

İşbu temessük mazmûnını merkûm Seyyid Mehmed Emin za'îm meclis-i şer' de mesfûrûn muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf ve kat'-ı nizâ' ve ref'-i husûmet itmeleriyle mufassal ve meşrûh hüccet-i şer' iyye i'tâ olunmuşdur Fi't-târih-i mezbûr.

[s. 19a]

Mahmud bin Abdi, vekîl-i vasî-i kaymakam kazâda ... (kesik) 24 ... (kesik) mâl-i yetim olmak üzere iddi'â sû'âl ikrâr itmikle ... (kesik) olup muhzırbaşına teslîm olundu, tahsîl için. Hükm olunduğı bâlâ-i temessük kayd şüd.

Kayd şüd, fî selh-i Rebî'ülevvel sene 1172

Mehmed bin İbrahim nâm eytâmı bundan [akdem] babası vefât eyledikde muhzır-ı mahkeme Türkmenoğlu Mahmud'a li-ecli'l-terbiye taraf-ı şer' den teslîm olunmuşidi. El-hâletü hâzihi Muhzır Mehmed sagîr-i mezbûrî rû'yet sagîr-i mezbûrî rû'yet itmeden imtinâ' idüp vâlidesi Havva Hatun'a teslîm olunduğı kayd-şüd.

Kayd şüd fî 25 min Şevvâl sene 1175

Çamırdık karyesinden Yusuf bin Çakır nâm kimesne meclis-i şer' de yine karye-i mezbûreden Süleyman bin Hacı Osman mahzarında benim bir bâb mülk menzilime ta'arruz ve ihrâk-ı bi'n-nâr eyledi deyu da'vâ, su'âl, inkâr, beyandan acz, ba'de't-tahlîf mu'ârazadan men' olundu.

Kayd şüd fî 4 Cumâdelûlâ sene [1]175

Es-Seyyid Mehmed Efendi Alaçam mahalle-i Paşa m.

Nîm hâne kurâlardır ki zikrolunur.

Karye-i Direklü, 8	Karye-i Kireç 1 rub‘, 6	Karye-i Göynükören, 1	Karye-i Yaylababa, 1	Karye-i Avlağu, 6
guruş	guruş, hâne	rub‘, 6 guruş, hâne	rub‘, 6 guruş,	guruş, hâne 1
Nim hânedede	rub‘ 1,	0.5, ... (?) Seyyid	hâne 1 rub‘,	Germiyanzâde'nin
Poladoğlunun	Ahmed	Süleyman Efendi	Seyyid	
	Bölükbaşının	ve Nalband Kadir	Mustafa'nın	
		oğlu İbrahim		

Yekûn 32 guruş berây-ı hânedan

Akçe-ı mezkûr sarrâfdan alınmağla bu mahalle kayd olundu. Hurrîre fî 10 Cumâdelûlâ sene 1175

Mumcî es-Seyyid Muslihiddin meclis-i şer‘de takrîr-i kelâm ider der ki san‘atım olan mumcılıktan ba‘de’l-yevm fâriğa oldum ki fîmâ-ba‘d san‘at-ı mezkûreyi i‘mâl itmey deyu ta‘ahhüd eylediği li-eclî’s-sened işbu mahalle kayd ve sebt olundu. Hurrîre fî 20 Cumâdelûlâ sene 1175

Şuhûdü’l-hâl

Evliyâzâde el-Hâc Osman Efendi, Kâtib es-Seyyid Abdurrahman Efendi, Sermuhzırân es-Seyyid Mehmed Çelebi

Menzilci merkûm İbrahim Bey’in va‘desi hitâmına değin her dürlü işlemek üzere ve firâr ider ise karındaşı el-Hâc Ömer kefil olup va‘desi hitâmına değin merkûm İbrahim i‘mâl izmez ise kendim menzilci hıdmetini edâ iderim dediğine bi’l-iltimâs kayd olundu. Hurrîre fî 23 Rebî‘ülâhir sene 1176

Abdulkadir Çavuş Tatar Ağası

Bin yüz yetmiş altı senesi Muharremü’l-harâmının gurresinden olmak üzere Menzilci İbrahim Bey sene-i sâbık üzere işlemek üzere menzilci nasb u ta‘yîn ve merkûm dahî altı aya değin işlemek üzere ta‘ahhüd eylediği cümle a‘yân ve eşrâf muvâcehesinde kayd olundu. Ve işleyecek menzil için mevkûf akçeden yalnız üç bin guruşa altı aylığı Receb-i şerîf gurresine dağın olmak üzere olundığı kayd şüd.

Fî Gurre-i Muharrem sene 1176

Şuhûdü’l-hâl

Fahrü'l-ulemâi'l-izâm Müfti Abdullah Efendi, Fahrü'l-a'yân Salih Ağa Kethüdâ-yı Çavuşân, Kıdvetü'l-a'yân Mustafa Ağa Defterzâde, El-Hâc Yusuf Ağa Germiyânzâde, El-Hâc Ebubekir Ağa Dizdâr-ı Kal'a

53

Medîne-i Kütahya'da Ahi Evran Zâviyesi'nin zâviyedârına Akkilise kurbünde bir sakfda iki göz değirmenin birinin sülüsü ve birinin seb'i vakf olup zâviyedâr Mevlevî Şeyh Ahmed makâm-ı kazâda Vâ'iz (?) es-Seyyid Mehmed Ağa bin Ali Ağa mahzarında gurre-i Muharrem'den ibtidâ olunup beher re's-i senede beş keyl üçer şinik hıntaya galle-i vakfdan i'tâya ve güzêştesi-çün dahî sekiz keyl hıntaya tarafeyn rızâ ve ibrâ şüd mukaddemâ ta'mîr itmiş Mehmed Ağa ta'mîri icâresine takâs iderim deyu nizâ'dan dahî keff-i yed ve ba'de'l-yevm muhayyer oldukda sülüs ve seb' hâli üzere tarafeyn sarfa rızâ şüd.

Kayd şüd fî 12 Muharrem sene 1176

Şuhûdü'l-hâl: Osman Ağa, İsmail

[s. 19b]

53/1

Gördös Kazâsı'nda Taşmahalle'den Anneyn (?) Ahmed bin molla Halil Ümmügülsüm Madraş nâm sabî ve Çukadâr Ömer Ağa tâbi'-i Sadık Ağa Mehmed Emin-zâde mübâşeretiyle bâ-fermân-ı âlî babası ve anası mezbûrâna meclis-i şer'de teslîm ve yanında dahî mevcûd eşyâsı defteridir ki zikrolunur. Fî 20 M. Sene 1176

Kavuk 1 aded	Telli destâr 2 aded	Beyaz peşme antari 1 aded	Güvez haftân kutnî 1 aded	Çiçekli beyaz şal 1 aded
Çuka çakşır 3 aded	Al çuka biniş 1 aded	Çuka yeşil biniş 1 aded	Beyaz çitârî haftan 1 aded	Şam alacası antari 2 aded
Mor Şam alacası haftan 1 aded	İşleme keremsud kuşak 1 aded	Çiçekli keremsud haftan 1 aded	İstanbul Şâlîsi sarı haftan 1	Kırmızı cübbe 1 aded

Gül şerbeti Düz keremsud Beldârî antari 1 Gömlek 2 aded Ahmed'in
dolama 1 aded haftan 1 aded aded akçesi 13.5
guruş

Yorgan 1 aded Yasdık 1 aded Sargı 1 aded

Kayd şüd fi 20 M. Sene [1]176

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-a'yân el-Hâc Salih Ağa Kethüdâ yeri, Timurcızâde Süleyman Efendi,
Muhzırbaşı es-Seyyid Mehmed Ağa

53/2

Çaşnigir Hanı'nda samanhâne üzerinin tahtaları meremmâta muhtâc olmağla
ma'rifet-i şer'le keşf olundukda iktizâ idecek eşyâyı beyân ider.

Tahta 100 aded, Enseri 40 para Çorak 50 yük Üstâdiyye yem 1, 13
100 para para

Yalnız altı guruş on üç paradır. Bâ-ma'rifet-i Seyyid Abdurrahman Efendi el-
küttâb

Sarrâfa havâle olunsun.

Hurrire fi 25 Ca. Sene [1]176

53/3

Kethüdâ Bey ahurunın yemliği ve mîrâhur odası ta'mîrine kıbel-i şer'den es-
Seyyid Abdurrahman Efendi irsâliyle ba'de'l-keşf masraf beyân.

Döşeme 12 aded, fi akçe 22, 86 para	Timur halka 40 aded, 80 para	Yarma tahtası 120 aded, 120 para	Enseri 24 para + 30 = 54 para	Mertek 4 aded, 10 para
Dülger ustası 2, 32 para	Yazıcı (?) usta 1 nefer, 15 para	Irgad 12, 18 para	Toprak döşemesine 10 para	Cem'an yekûn 420 para. Yalnız dört yüz yirmi paradır.

Kayd şüd fi 21 C. sene [1]176

53/4

An-asl Diyarbakır'dan hâlâ Börekçiler Mahallesinden Çukadâr Mustafa Ağa bin Hüseyin meclis-i şer' de takrîr ider ki: Diyâr-ı âhara gitmek murâdım olmağla işbu târih-i yevmden altı aya değin gelmez isem taht-ı nikâhda olan zevcem Rabi'a bint-i Musa nâm hatunun irâdesi yedinde olsun deyu takrîri kayd şüd. Hurrîre fî 26 Rebî'ülâhîr sene 1178

Şuhûdü'l-hâl

İmam Molla Ali bin Ahmed an-mahalle-i mezbûr, Yusuf bin Ali an-mahalle-i mezbûr, Ahmed bin Mehmed, el-Hâc Ömer Efendi Muhzırbaşı-i sâbık, Sermuhzırân Molla Ahmed, Muhzır Mehmed

[s. 20a]

53/5

Hâlâ medîne-i Kütahya'da me'zun-ı bi'l-iftâ olan Nazillili Seyyid el-Hâc Abdurrahman Efendi'ye teslîm olunan kütüb-i mütenevvi'alardır (?) . Bundan akdem müfti olanlara meşrûr-ı vakfdır. Hurrîre fî 20 min Şa'bân sene 1174

Fetâvâ-yı Ali
Efendi 1 cild

Fetâvâ-yı Surre 1
cild

Kâdîhân 1 cild

Bezzâziye cild-i
evvel, 1 cild

Kitâb-ı Bezzâziye 1
cild

Kitâb-ı Mingarîzâde
Yahya Efendi, 1 cild

Kitâb-ı Atâ'îye
Hutûd, 1 cild

53/6

Bundan akdem müftî olanlara meşrûr vakf kitâblar sâbıkâ Kütahya'da me'zûn-ı bi'l-iftâ es-Seyyid el-Hâc Abdurrahman Efendi'den alınup hâlâ me'zûn-ı bi'l-iftâ fazîletli Abdullah Efendi'ye teslîm olunan kitâblardır. Hurrîre fî 14 Rebî'ülâhîr sene [1]175

Fetâvâ-yı Ali Efendi
1 cild

Fetâvâ-yı Surre 1
cild

Kâdîhân 1 cild

Bezzâziye cild-i
evvel, 1 cild

Bezzâziye cild-i Kitâb-ı Fetâvâ-yı Fetâvâ-yı Yahya Efendi Mingarîzâde, 1
sânî, 1 cild Atâ'îye 1 cild cild. Hâlâ Abdurrahman Efendi'den
kalmıştır.

53/7

Bu def'a ma'rifet-i şer'le derûn-ı sarâyda keşf olunan yemlik ahur ve kethüdâ bey ahuru ta'mîr, berber dükkânı ve halkalardır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrîre fî 8 min Saferü'l-hayr sene [1]176

Kiremid 2000 adet, 9 guruş	Ameliye 60 adet, 18 guruş	Kârik 15 yük araba, 1.5 guruş	Yemlik ahur ta'mîrine yarma tahtası 300 adet, 7 guruş	Mertek 30 aded, 30 guruş
Enseri 3.5 guruş	Ta'mîr-i berber dükkânı 3 guruş	Kerpiç 3000 adet, 6 guruş	Yemlik ahurına halka 80, 3 guruş	Öz döşeme 10 adet, 1.5 guruş

Kethüdâ bey ahurı ta'mîri

Kiremid 300 adet, kerpiç 100 adet, 1.5 guruş, 1 rub'	Üstâdiye 4 adet, 2 guruş	Yarma tahtası 20 adet, 1.5 guruş	Yekûn 60 guruş, 1 rub', yalnız altmış guruş bir rub'dur.
--	-----------------------------	-------------------------------------	--

Fahrü'l-a'yân Defterzâde Mustafa Ağa, Umdetü'l-akrân Germiyânzâde el-Hâc Yusuf Ağa ve Germiyânzâde Mehmed Ağa

53/8

Sarây derûnunda berber dükkânı oda olmak için an-yed-i çavuşlar emîni Ahmed Ağa yediyle masrûf şüd.

Ta'mîr-i nerduban, koğuş odalarının hisâr tahtası 10 adet, 1.5 guruş	Altı adet üstâda üstâdiye 2 guruş 1 rub'	Divar için kerpiç 200 adet, 1 guruş 1 rub'	Yarma tahtası 100 adet, 2.5 guruş	Def'a enseri 1 guruş
--	--	---	---	-------------------------

Yekûn 13 guruş. Yalnız on üç guruşdur.

Kayd şüd fî 25 min Muharremü'l-harâm sene 1176

Emîn-i Çavuşân Ahmed Ağa, Abdulkadir Çavuş

53/9

Yemlik ahur ve Kethüdâ Bey ahurı bulunup samanhâne olmak için ma'rifet-i şer' ve ser-mi'mâr Şehal'in (?) ve mi'mâr keferiye ma'rifetleriyle keşf ve tahrîr olunandır ki ber-vech-i âti zikr olunur.

Yarma tahtası 200 adet, 200 para	Mertek 30 adet, 60 para	Ok (?) ağacı 1, 50 para	Kerpiç 300 adet, 30 para	Altı adet üstâdiye günlük 80 para
Enseri 160 para	Reze ve kullâb 1 çift, 14 para	Yemlik tokası 10 adet, 30 para	Tathîr-i kenîf dört üstâda üstâdiye 60 para	

Yekûn 684 para

Be-hesâb-ı guruş 17 guruş 4 para. Yalnız on yedi guruş dört paradır.

Kayd şüd fî 29 min Muharremü'l-harâm sene 1176

Bâ-ma'rifet-i emîn-i çavuşân ve Abdulkâdir Çavuş

[s. 20b]

Kitâbü'l es'âr, El-mus'ir Hüve Allah azze saltantuhû

Hurrire fî 13 Zilka'de sene 1173

Nân-ı azîz 110 dirhem, akçe 1, 130 dirhem akçe 1 fî 25	Çörek 45 dirhem, akçe 1	Yağlı kâhî 45 dirhem, akçe 1	Kerde 80 dirhem, akçe 1	Lavaş 85 dirhem, akçe 1
---	-------------------------------	---------------------------------	----------------------------	----------------------------

Muharrem sene

1174

Poğaç 80 dirhem, akçe 1	Çörekçi pidesi 80 dirhem, akçe 1	Lahm-ı ganem 1 kıyye, akçe 18, 16 müsâ'ade 21 müsâ'ade, fî 25 L. Sene [1]174	Lahm-ı sığır 1 kıyye, akçe 15, 18 müsaade, fî 25 L. Sene [1]174
----------------------------	---	---	---

Lahm-ı bakar 1 kıyye, akçe 9	Siyâh üzüm 1 kıyye, akçe 8, 9 fî gurre-i Ra. Sene [11]74	Kütahya ağdası 1 kıyye, akçe 12, 11 fî gurre-i Ra. Sene [1]174	Tavşanlı ağdası 1 kıyye, akçe 14	Kaba helva 1 kıyye, akçe 20
Tahun (tahin) 1 kıyye, akçe 25	Tahun helvası 1 kıyye, akçe 32	Şem' 1 kıyye akçe 36, 32 fî 26 min Safer sene [1]174, 42 müsâ'ade	Revgan-ı sâde 1 kıyye, akçe 51, 60 müsâ'ade	Pirinç 1 kıyye, akçe 19, 20 müsâ'ade
Revgan-ı şîr (?) 1 kıyye, akçe 40	Sabun-ı Trablus 1 kıyye, akçe 52	Sabun-ı Girid 1 kıyye, akçe 45	Sabun-ı İzmir 1 kıyye, akçe 30	Pâyınir (peynir) 1 kıyye, akçe 21
Kaşkaval 1 kıyye, akçe 27	Soğan 1 kıyye, akçe 2	Nohud 1 kıyye, akçe 3	Leblebi 1 kıyye, akçe 18	Yarma 1 kıyye, akçe 48
Razaki 1 kıyye, akçe 15	İncir 1 kıyye, akçe 15	Asel 1 kıyye, akçe 48	Hurma 1 kıyye, akçe 20	Fıstık 1 kıyye, akçe 24

Kışniç (kışniş)	Nışasta 1	Kuyruk yağı 1	İç yağı 1	Kebab yağı 1
1 kıyye, akçe	kıyye, akçe	kıyye, akçe 30	kıyye, akçe	kıyye, akçe 42
20	24		18, 16 fî 25	
			Safer sene	
			[1]74	

Fındık 1 kıyye,	Zeyt 1 kıyye,	Kil 1 kıyye, akçe
akçe 12	akçe 32	2

[s. 21a]

Kitâbü'l-es'âr, el-mus'ir Hüve Allah azze saltanatuhû an-zaman-ı Şerîf el-Hâc
Abdullah, hurrire fî gurre-i Recebü'l-esamm sene 1174

Kitâbü'l-es'ar fî 20 min Zilka'de, tashîh şüd ve i'lâm şüd bi-araf-ı vezîr-i
mükerrem

Nân-ı azîz 125	Çörek 60 dirhem,	Yağlı kâhî 50	Kerde 90 dirhem,
dirhem, akçe 1, 120	akçe 1, i'lâm şüd fî	dirhem, akçe 1, fî 7	akçe 1, fî mezbûr.
dirhem akçe 1 fî 21	7 Şa'bân sene 1175	Şa'bân sene 1175,	80 fî Ra.
Zilhicce sene 1175		i'lâm şüd	
		45 fî L. Sene [11]76	

Lavaş 90 dirhem,	Poğaç 95 dirhem,	Çörekçi pidesi 95	Simit 60 dirhem, 90
akçe 1	akçe 1	dirhem, akçe 1	dirhem fî 10 L.
			Sene [1]174

Lahm-ı ganem 1	Lahm-ı sığır 1	Lahm-ı bakar 1	Siyâh üzüm 1
kıyye, akçe 18 fî 12	kıyye, akçe 16 fî't-	kıyye, akçe 9	kıyye, akçe 10
L. Sene [1]175, 16	târih-i m., 14 fî't-		
fî 10 Zilhicce sene	târih-i mezbûr.		
[1]175, fî 2			
Muharrem sene			
[1]176			

Kütahya ağdası 1 kıyye, akçe 11	Tavşanlı ağdası 1 kıyye, akçe 14	Kaba helva kıyye, 20	Tahin 1 kıyye, 25
Tahin helvası kıyye 32	Şem‘ 1 kıyye akçe 39, 36 fî 2 Muharrem sene [1]176, 02 zamm şüd Ra. [11]76, 38	Revgan-ı sâde 1 kıyye, akçe 58, 51 fî 2 Muharrem sene [1]176	Pirinç 1 kıyye, akçe 18
Revgan-ı şîr (?) 1 kıyye, akçe 40, 15 para fî 7 Şa‘bân sene [1]175, i‘lâm şüd.	Sabun-ı Trablus 1 kıyye, akçe 48	Sabun-ı Girid kıyye 48, 16 para fî 2 Muharrem sene [1]176	Sabun-ı İzmir kıyye, 48
Pâyınir-i (peynir) yaş, 1 kıyye, akçe 24	Kaşkaval kıyye	Soğan kıyye	Nohud kıyye
Tuz 1 kıyye, akçe 6	Leblebi 1 kıyye, akçe 17	Yarma kıyye	Razâki kıyye
İncir kıyye	Asel-i Kütahya 1 kıyye, akçe 40, fî 2 Muharrem sene [1]176	Hurma kıyye	Fıstık kıyye
Kişniç kıyye	Nişasta kıyye	Kuyruk yağı 1 kıyye, akçe 30	İç yağı 1 kıyye, akçe 18, fî 2 Muharrem sene [1]176
Kebab yağı 1 kıyye, akçe 45	Fındık kıyye	Revgan-ı zeyt 1 kıyye, akçe 36	Kil kıyye
Revâk (?) 1 kıyye, akçe 14, fî 7 Şa‘bân sene [1]175			

[s. 23b]

Yâ Fettâh, Yâ Rezzâk, Yâ Ganiyy, Yâ Muğnî, Yâ Latîf, Yâ Allah

53

Nişân-ı şerîf-i âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hakânî hükmi oldur ki:

Medîne-i Kütahya müzâfâtından Altuntaş nâhiyesine tâbi‘ Zemye (Zemme) nâm karyede vâki‘ Ahî Nasuh Zâviyesi'nin vazife-i mu‘ayyene ile evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere ebân an-ceddin zâviyedârı olan es-Seyyid Ömer bilâ-veled fevt oldukda nevbet-i tasarruf ber-mûceb-i şart-ı vâkıf kız karındaşı işbu râfi‘atü’t-tevkî‘ü’s-şân-ı hâkânî Şerife Alime'ye intikâl itmişiken ecânibden es-Seyyid Ahmed nâm kimesne bir tarikle kendi üzerine berât itdirüp ba‘dehû yine ecânibden es-Seyyid Mehmed'e ferâğat ve kasr-ı yed idüp mezbûre Şerife Alime'ye gadr-i küllî olmağla zâviye-i mezbûre karındaşı müteveffâ es-Seyyid Ömer'in mahlûlünden ecânibden olan merkûm es-Seyyid Mehmed'in ref'inden mezbûre Şerife Alime'ye tevcih olunup yedine berât-ı şerîf-i âlîşânım virilmek bâbında akzâ kuzâtı'l-müslimîn Kütahya Kâdîsı Mevlânâ Abdullah-zâde Ali zîde fezâ'iluhû arz itmeğın mezbûreye vech-i meşrûh üzere sadaka idüp bu berât-ı hümayûn-ı sa‘âdet-makrûnı virdim ve buyurdum ki ba‘de'l-yevm mezbûre Şerife Alime varup zikrolunan zâviyenin müteveffâ karındaşı yerine merkûm Seyyid Mehmed'in ref'inden ber-mûceb-i şart-ı vâkıf zâviyedâr olup hıdmet-i lâzimesini mer‘î ve mü‘eddî kıldıkdan sonra vazife-i mu‘ayyenesiyle mutasarrıf olup vâkıfın rûhı ve devâm-ı ömr-i devletim-içün du‘âya müdâvemet göstere. Ol bâbda ref' olunan merkûm Seyyid Mehmed ve taraf-ı âhardan bir ferd mâni‘ ve müzâhim olmayup aslâ dahl ü ta‘arruz kılmayalar, şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar. Tahrîran fî evâ'il-i Zilka‘deti’s-şerîfe li-sene selâse ve seb‘în ve mi‘ete ve elf. Hurrîre fî 19 Zilka‘de li-seneti'l-mezbûre

Bi-makâmı Kostantiniyye

54

Umdetü’s-sâdâtü’l-kirâm medîne-i Kütahya'da kâ'immakâm-ı sâbık Halîl Efendi-zâde es-Seyyid Mustafa Efendi dâme şerefuhû ba‘de't-tahıyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki:

Medîne-i mezbûrenin ve Bozöyük ve İnöni kazâlarının kâ'immakâmlığı işbu sene-i selâse ve seb'în ve mi'ete ve elf mâh-ı Zilhicce-i şerîfesi gurreinden cenabınıza tefvîz ve tevcih olunmuşdur, gerekdir ki: Sâdât-ı kirâma i'zâz ve ikrâm ve üzerlerine şer'an sâbite olan ahkâmın ma'rifetiniz ile husûl-pezîr olmasına ikdâm idüp kuzât ve kâ'immakâmlar senedleriyle müceddeden bir ferde yeşil sardırmayasız. Tevcîhiye ve devriyye ve arûsiyye ve muhdesât-ı sâ'ire-i nâ-marziyye nâmıyla bir habbelerin almayup ve âhara dahî aldırmayup şevketlü, kudretlü, mehâbetlü pâdişâh-ı islâm eyyedallahû ve ibkâhû ilâ-yevmi'l-kıyâm hazretlerinin devâm-ı ömr-i devletleri-çün sâdât-ı kirâmın ed'îyye-i hayriyyelerini isticlâb idüp her emirde şer'-i şerîfe imtisâl ile cenâb-ı resul-i ekrem sallallahû te'âlâ aleyhi ve sellem efendimizin şefâ'at-i aliyyelerine mazhar olasız ve's-selâm. Fî Gurre-i Zilhicce-i ş-şerîfe li-sene selâse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Mine'l-muhlis İdris-zâde es-Seyyid Muhammed el-Emîn

En-nakîb alâ eşrâfi'l-memâliki'l-Osmâniyye

55

Medîne-i Kütahya'da Cemâleddin Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Mahmud Bey bin Abdulkerim'in verâseti zevcetân-ı menkûhatân metrûketânları Emine bint-i Mehmed ve Hayrûnnisa bint-i Şaban ve sulbî kebîr oğlu Ahmed ve Mustafa ve Ebûbekir ve Ömer'e münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-yı mezbûrun vereseşi talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min Zilka'de li-sene selâse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Fevkânî menzil 1 bâb, der- Fındık kabuk (?) 200 kıyye, Cem'an yekûn 110 guruş
mahalle-i mezbûr, 80 guruş fî 6 para, 300 guruş

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz	Berây-ı resm-i	Berây-ı	Berây-ı	Yekûn 15
ve tekîn 11	âdî 2.5 guruş,	kâtibiyye 1	ihzâriyye 1 akçe	guruş
guruş	1 akçe	guruş		

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese 95 guruş

Hissetü'z- zevc 5.5	Hissetü'z- zevc 5.5	Hissetü'l- ibn 20	Hissetü'l- ibn 20	Hissetü'l- ibn 20	Hissetü'l- ibn 20
guruş, akçe	guruş, akçe	guruş, akçe	guruş, akçe	guruş, akçe	guruş, akçe
52	52	94	94	94	94

Merkûme Hayrünnisa zevci müteveffâ-yı merkûm zimmetinde iki bin akçe mihr olduğu sâbit olup ba'de't-tahlîfi's-şer'î on guruş üzerine sulh ve akçe-ı mezbûrı tamâmen ahz eylediği işbu mahalle şerh virildi.

56

Anadolu Vâlisine ve Kütahya Kâdîsına hitâben emr-i şerîf ki:

Dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mustafa dâme mecduhû Südde-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp mûmâileyhin Kütahya kazâsı müzâfâtından Tavşanlı nâhiyesi sâkinlerinden Halil Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz yetmiş (?) senesinden berü bâ-temessük yüz doksan beş buçuk ve el-Hâc Hüseyin zimmetinde dahî bin beş yüz ve yine kazâ-i mezbûra tâbi' Mecidözi nâm karyeden Mütevellizâde müteveffâ Mustafa nâm kimesne zimmetinde dahî bin dört yüz guruş alacak hakkı olup bundan akdem mezbûrân Halil ve el-Hâc Hüseyin ile müteveffâ-yı mezbûr Mustafa'nın terekesin kabz iden yine Mecidözi nâm karye sâkinlerinden oğulları (?) ve (?) nâm kimesnelerden mâl-i müteveffadan mebâliğ-i mezbûreyi taleb ve almak murâd eyledikde bî-vech-i şer'î irâde-i [s. 24a] Ta'allül ve mûmâna'at ve gadr murâd eylediklerin bildirüp mübâşir ma'rifetiyle şer'le görölüp müceb-i temessükât ol mikdâr guruş hakkı mezbûrân ile müteveffâ-yı mezbûrun oğulları mezbûrlardan mâl-i müteveffadan tamâmen tahsîl ve bî-kusûr kendüye alıvirilüp hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüp icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında sen ki vezîr-i müşarünileyhsin, sana hitâben emr-i şerîfim ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere amel olunmak emrim olmuştur. Tahrîran fî evâ'il-i Zilka'de sene selâse ve seb'ûn ve me'e ve elf.

Kayd şüd gurre-i Zilhicce sene [1]173

Bi-makâmı Kostantınıyye el-mahrûse

57

Konya Akçamescid karye-i Ahiler, karye-i Çöğürler, karye-i Karacaviran, karye-i Kızılcaviran Elmalı Sevdığın Doğlar Yenicçe Sakka

Ahîran Akyehir nâ'ibi efendi sâhib-i arz-ı hâlin oğlu İsmail ile sâ'ir mezkûrû'l-esâmî kimesneler hayvanatlarıyla kurâ-i mezbûre ahâlîlerinden matlûb olunmağın ma'rifet-i şer' ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle teftiş ve tefahhus ve alâ eyyi hâlin hayât ve memâtları zuhûra getirilüp hilâf-ı şer' katl olunmuşlar ise kâtilleri dahî kurâ-i mezbûre ahâlîsinden matlûb olmağla ahz ve müdde'ileriyle terâfu'-ı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak için Dîvân-ı Anadolu'ya ihzâr idüp merkûmların hayât ve memâtları hayvanât ve eşyâ-yı sâ'ireleriyle zâhire çıkarılmak lâzım gelür ise zikrolunan karyeler ahâlîsi Dîvân-ı Anadolu'ya ihzâr olunup himâye ve sıyânetleri ile ibtâl-i hakka tasaddîden mücânebet eyleyesiz deyu buyuruldu. Hurrîre fî 28 L. Sene 1173

58

Devletlü, merhametlü efendim sultânım hazretleri sağ olsun, arz-ı hâl-i kullarıdır ki:

Bu kulları göçebe tâ'ifesinden yörükân tâ'ifesi kullarından olup etrâf-ı Akşehir nâhiyesinde bâlâda mezkûr olan kurâlar arasında sekiz on gün mukaddem oğlum İsmail ve Davud oğlu Mehmed ve Selam oğlu Ali ve Fatıma Bacı nâm kimesneler ve dokuz aded bârgîr ile zâyî' olup bu kullarına gadr-i küllî olmağla merâhim-i aliyyelerinden mercûdur ki; mezbûrûn kurâ ahâlîlerine mübâşir kulları ta'yîn olunup bi-eyyi hâlin ahz olunup bi-ecma'ihim huzûra ihzâr şer'an mürâfa'a ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında bâkî fermân devletlü, inâyetlü efendim sultânım hazretlerininindir.

Bende

İsmail

59

Arslanîzâde Ahmed Ağa'nın alaybeylik emri sûretidir.

Düstûr-ı mükerrerem, müşîr-i müfahham, nizâmü'l-âlem, müdebbir-i umûrû'l-cumhûr, bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmim-i mehâmü'l-enâm, bi'r-re'yi's-sâ'ib mahmedeti bünyânü'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidi erkânü's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfı bi-sınûfı

avâtıfı'l-melikü'l-a'lâ Anadolu Vâlisi vezirim paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehu tavkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Dârende-i fermân-ı vâcibü'l-iz'ân kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed veled-i Müteferrika Mehmed zîde kadrühû Südde-i Sa'âdet'ime arz-ı hâl idüp Kütahya sancâğında Kalikviran nâhiyesinde Arslanlu nâm karye ve gayrıdan on sekiz bin yüz on üç akçe tîmâra berât-ı şerifimle mutasarrıf ve alaybeyi-zâde olup bundan akdem Kütahya alaybeyiliği zü'emâ ve erbâb-ı tîmârın mahzarları mücebince Salih veled-i Yusuf ref'inden istihdâm hükmiyle üzerinde ve merkûm Salih'e min-ba'd alaybeyilik virilmemek üzere kaydına dahî şerh virilüp bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken mezbûr Salih yine bir takrîbile alaybeyiliği mezbûr üzerinden alup gadr itmekle alaybeyilik-i mezbûr merkûm Salih veled-i Yusuf'un ref'inden kendüye ibkâ ve tevcih ve hıdmet-i mezbûrede istihdâm olunması bâbında istid'â-yı inâyet itmeğin bundan akdem eyâlât elviye alaybeylikleri ve zü'emâ ve erbâb-ı tîmârının tevcîhâtı-çün bermûceb-i hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn müceddeden virilen nizâm-ı cedîd-i müstahsenin şürûtını hâvî mufassal ve meşrûh yedine i'tâ olunan alaybeyilik emri şerifinin mazmun-ı münîfini icrâ ve tenfiz eylemek şartıyla zikrolunan Kütahya sancâğının alaybeyiliği merkûm Salih veled-i Yusuf'un ref'inden mûmâ-ileyh Ahmed veled-i Müteferrika Mehmed zîde kadrühûya tevcih ve hıdmet-i mezbûrede istihdâm olunmak emrim olmuştur. Buyurdum ki; sâdır olan emrim üzere mûmâileyh Ahmed veled-i müteferrika Mehmed zîde kadrühûy Kütahya sancâğı alaybeyiliği hıdmetinde istihdâm eyleyüp min-ba'd sâdır olan emri şerifime mugâyir ref' olunan Salih veled-i Yusuf'ı ve âharı dahl ü ta'arruz ettirmeyesin, ve mîralay-ı mûmâileyhe virdiği arzlarında satır-ı târihi tahrîr eylemek üzere muhkem tenbîh eylesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın, tahrîran fî'l-yevmi's-sâmin aşer min Zilka'de li-sene selâse ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

Bi-makâmı Kostantınıyye el-mahrûse

Kayd fî 7 min Zilhicceti's-şerîfe sene 1173

[s. 24b]

60

Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'û a'lâmi's-şerî'ati ve'd-dîn vârisû ulûmi'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevlânâ Kütahya kâdîsı (?) zîdet fezâ'iluhû ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm, ma'âdinü'l-fazâ'il-i vâlâ-keâm eyâlet-i Anadolu'da vâki' sâ'ir kâdîlar ve nâ'ibler zîde fazluhum ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki; yüz yetmiş dört senesine mahsuben eyâlet-i Anadolu'dan ber-mu'tâd-ı kadîm alınagelen altmış iki bin beş yüz dört gurus ve kırk akçe imdâd-ı hazariye senede iki taksit ile tevzî' ve taksîm ve hâlâ Anadolu Vâlîsi düstûr-ı mükerrem, müşîr-i mufahham, nizâmü'l-âlem Vezîr Muhsinzâde Mehmed Paşa edâmallahû te'âlâ ilâlehunun tarafından kabzına me'mûra edâ ve teslîm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (?) ile irsâl olunmuştur. İmdi vusulünde fermânım olduğu üzere müşârunileyhin eyâlet-i mezbûrdan mu'ayyen ol mikdâr gurus hazariyesini sene-i mezbûre ibtidâ-i Muharrem'inde senede iki taksit ve beher taksit vakt ü zamanıyla ve cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tevzî' ve taksîm ve yerlû yerinden cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûra edâ ve teslîm itdirilüp avk u te'hîrden ve mikdâr-ı mu'ayyenden ziyâde bir akçe idhâl ve tevzi'inden gâyetü'l-gâye ittikâ ve ihtirâz olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki: (?) vusul buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmun-ı itâ'at-makrûniyla âmil olup hilâfından ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilüp alâmet-i şerîfe i'timâd kılınız. Tahrîran fî evâ'il-i Zilhicce li-sene selâse ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

Kayd şüd fî 22 min Zilhicce sene 1173

61

Sa'âdetlü Ömer Ağa'nın mütesellimlik emridir.

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim, câmi'ü'l-memâhid ve'l-mekârim, el-muhtass bi-mezîdi inâyeti'l-Meliki'd-dâ'im dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından bu def'a Kütahya'ya mütesellim nasb olunan Ömer dâme mecduhû tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Bu hilâlde eyâlet-i Anadolu hâlâ tevkî'î olan düstûr-ı'l-mükerrem, müşîr-i müfahham, nizâmü'l-âlem vezirim Mustafa Paşa edâmallahu te'âlâ iclâlehûya ve eyâlet-i Bosna sâbıkâ Anadolu Vâlisi düstûr-ı mükerrem, müşîr-i müfehham, nizâmü'l-âlem Muhsinzâde vezirim Mehmed Paşa edmallahû te'âlâ iclâlehûya tevcih ve ihsânım olup ve sen müteyakkız ve kârgüzâr ve iffet-i nasfet ile şöhet-şi'âr ve zabt-ı vilâyet ve sıyânet-i ahâlî ve rü'yet ve rü'yet ve def'-i mazarrat-ı erbâb-ı şekâvet hususlarında dahî sâhib-i iktidâr ve mahâret mümkün olduğu ma'lâm-ı hümâyûnum olduğına binâ'en hâlâ Anadolu Vâlisi müşârunileyh tarafından Kütahya'ya sen mütesellim nasb olunup lâkin vâli-i sâbık müşârunileyh ağırlığını ve kadar-ı kifâyeden ziyâde olan etbâ'ını kethüdâsı veyâhud âna mânend mu'ayyen bir ağası ile Gelibolı ma'berinden imrâr ve Bosna'ya ırsâl ve kündüsi sebük-bârca Âsitâne'ye gelmeği ve Bosna'ya göndermek-i-çün ve İstanbul'a getirmek-i-çün levendâtını sana teslîm eylemek üzere müşârunileyhe başka emr-i şerifimle tavsiye ve te'kîd olundığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer müşârunileyhe lüzûmı olmayan levendâtının etrâf-ı eknâfa müteferrik ve perîşân olmalarına cevâz ve ruhsat göstermeyüp Kütahya'da kalacak levendâtın cümlesini yanında alıkoyup hıdmetinde istihdâm ve eyâleti mezbûreyi mukaddemâ me'mûriyetin üzere hâlâ vâli-i Anadolu müşârunileyh tarafından zabt ve etrâf u eknâfı sâmi'-küşâ-yı intibâh olarak muhâfaza ve sıyânet-ı ahâlî-i ra'ıyyete ve def'-i mazarrat-ı eşkıyâya mübâderet ve evâmir-i şerifimle muhavvel-i küş-ı ihtimâmın kılınan umûr ve hususların ber-vefk-i merâm temşiyet ve termîmlerine ve fukarâ üzerlerine neşv-i âsâr-ı şefkate sa'y u dikkat ve bezl-i vüs' u ... (?) eyleyüp bâ'is-i harâbî-i memleket olan zulm ü ta'addîden ve rızâ-yı mülûkâneme muhâlif vaz' hâline tecâsürden be-gâyet tehâşî ve mücânebet eylemek bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki; vusul buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmun-ı itâ'at-makrûnıyla âmil olup hilâfına rızâ ve cevâz göstermyeesin, söyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'timâd kılisan, tahrîran fî evâhir-i Zilhicce li-sene selâse ve seb'în ve mi'e ve elf.

[s. 25a]

62

Sûret-i hatt-ı hümayûn

Düstûr-ı mükerrem, müşîr-i müfahham, nizâmü'l-âlem, müdebbir-i umûrû'l-cumhûr, bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmim-i mehâmü'l-enâm, bi'r-re'yi's-sâ'ib mahmedeti bünyânü'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidi erkânü's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfı bi-sınûfı avâtıfı'l-melikü'l-a'lâ hâlâ Tevkî'î Vezîrim Mustafa Paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehu tavkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Sen vüzerâ-i izamımın yarar ve nâmdârı ve vükelâ-i fihâmımın umûr-dîde ve kâr-güzârı olup her vechile müstahık-ı inâyet ve şâyeste-i âtufet olduğın ecilden hâliyâ hakkında mezîd-i inâyet-i aliyye-i şâhâne ve mezîd-i re'fet-i seniyye-i pâdişâhânem zuhûra getirilüp bin yüz yetmiş dört senesi Muharremü'l-harâmından zabt itmek üzere üzerinde olan hâssın ref' olunmak şartıyla avâtıf-ı aliyye-i mülûkâne ve avâtıf-ı behiyye-i hüsvânemden şeref-bahş-ı sudûr olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince Anadolu Eyâletin sana tevcih ve inâyet idüp i'lâmı-çün (?) olunmuşdur. Buyurdum ki; hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnumla sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince üzerinde olan hâssın ref' olunmak şartıyla Anadolu eyaletine sen mutasarrıf olup zabt u rabt-ı memleket ve himâyet ve sıyânet-i ra'ıyyet bâbında ve sâ'ir fermânım olan hıdemât-ı aliyyemin edâ ve temşiiyet ve tekmilinde bezl-i iktidâr ve sa'y-ı bî-şumâr eyleyüp min-ba'd fukarâ-i ra'ıyyet ve sükkân-ı vilâyet ve hıttân-ı memlekete bir vechile zulm ü ta'addî ve tecavüzden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb üzere olasın, şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın. Fî'l-yevmi'l-ısrîn min Zilhicce li-sene selâse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Tıbku aslihî'l-hatîr

Nemekahu'l-fakîru ileyhi azze şânuhu

El-Hac Ömer el-müvellâ-hilâfe bi-mahkemeti

Mahmudpaşa Kostantiniyye el-mahrûse gufire-leh ve ufiye anhümâ. .

63

Sûret-i buyurıldı.

Şerâyi'-şî'âr Kütahya kâdîsı efendi ve sâ'ir Anadolu eyâletinde vâki' kazâların bey ve kâdîları efendiler zîde fazluhum ve eyâlet-i merkûmede mutasarrıfın olan mîr-i mîrân-ı kirâm ve mîrlivâlar dâmallahu lehüm, ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve zâbitân ve kazâların voyvodaları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhum inhâ olunur ki:

İşbu bin yüz yetmiş dört senesi Muharremü'l-harâmı guresi târihiyle avâtıf-ı aliyye-i hüsvâne ve avârıf-ı seniyye-i pâdişâhânedan Anadolu eyâleti düş-ı ihtimamımıza ihâle ve tefvîz ve tevcih ve inâyet buyurılıp ber-mûceb-i emr-i cihân-mutâ' tevkî'îlik me'mûriyetiyle Âsitâne-i sa'âdet-âşiyânede ikâmetimiz irâde-i aliyye-i hümâyûn buyurulmağla umûr-ı ibâdullah bir munsıf ve dîndâr ve re'âyâ-perver ve perhizkâr mütesellim nasb u ta'yini lâbûd ve ehemmiyetine binâ'en öteden berü mücerrebü'l-etvâr kâr-azmûde-i sadâkat-kâr dergâh-ı âlî kapucubaşlarından olup hâlâ Kütahya a'yânından kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Ömer Ağa zîde mecduhû bâ-emr-i celîlü'-ş-şân eyâlet-i mezbûreyi zabt ve hırâsete mütesellim nasb ve ta'yîn olunmağla mûcebince tarafımızdan dahî işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve (?) ile irsâl olunmuşdur. İnşâllahu te'âlâ vusulünde gerekdir ki ber-vech-i muharrer şeref-sudûr iden emr-i celîlü'-ş-şân mûcebince mûmâileyh üzerlerinizde mütesellim bilinup mütesellimliğine dâ'ir, â'id ve râci' olan umûr ve hususlarınızı mûmâileyhden mürâca'at ve re'y-i rezîn-i isâbet-kârinine inkıyâd ve itâ'at eyleyesiz ve sen ki mütesellim nasb ve ta'yîn olunan Ömer Ağa zîde mecduhûsun, eyâlet-i merkûmeyi tevcihi târihinden zabt u rabt ve evâmîr-i aliyye ile zuhûr iden umûr ve hususları temşiyet ve nizâm ve tenfîz ve icrasına ibtidâr ile emr-i me'mûrenize kıyâm ve rû'yet-i umûr-ı ibâdullahı ihtimâm ile fukârâ-yı ra'ıyyet ve sükkân-ı memleketi himâyet ve sıyânet-birle eyâdî-i eşkıyadan ahâlî-i islâmı ve re'âyânın günûde-i pîster ve arâmî ve râhat olmalarına teşmîr-i sâk ve gayret eyleyüp sâdır olan fermân-ı celîlü'-ş-şân ve buyuruldu mûceblerince amel ü hareket ve hilâfindan hazer ve mücânebet eyleyesiz deyu. Tahrîran fî gurre-i Muharremü'l-harâm li-sene erba'a ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Kayd fi't-târihi'l-mezbûr.

[s. 25b]

64

El-Hâc Salih Ağa'nın kethüdâ-yeri mektûb sûretidir.

İzzetli, rif'atli, faziletli efendim hazretlerinin meclis-i şerîflerine dürer-i da'avât-ı sâfiyât ve gurer-i teslîmât-ı vâfiyât ithafıyla inhâ olunan oldur ki: hâlâ zîr-i hükûmetinizde vâki' olan Kütahya ve tevâbi'i nevâhîsinde sâkin ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşları üzerlerine zâbit ve kethüdâ yeri nasb u ta'yîn olunmak de'b-i kadîm olmağla zümre-i silahdârândan birinci bölükde yevmî yüz yirmi akçe ulûfeye mutasarrıf olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Salih İbrahim Kütâhiyye zîde kadruhû ocağın kadimî emekdârlarından olup mahal ve müstahık olmağla kethüdâ yeri müceddeden nasb u ta'yîn olunup mektûb-ı muhâlesat tahrîr ve irsâl olunmuşdur. İnşâllahu te'âlâ vusulünde gerekdir ki; merkûmı hıdmet-i lâzîmesini istihdâm eyleyesiz ve sizler ki altı bölük yoldaşlarısız, mûmâileyhi üzerlerinize zâbit ve kethüdâ yeri bilüp şer'le vuku' bulan da'vâ ve nizâ'larınızı merkûmun ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le görüp şer'at-ı garrâyâ kemâl-i itâ'at ve mûmâ-ileyhe inkıyâd üzere olasız. Ve sen ki kethüdâ yeri zîde kadrühûsun, bundan akdem şeref-yâfte-i sudûr iden fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-ımtisâlmîin mazmun-ı itâ'at-makrûnıyla âmil olup ol câniblerde altı bölük neferâtından olup sahîhü'l-esâmî oldukları hâlde hükkâma virilmeyüp ocağın kâ'ide-i kadîmesine ri'âyet ideler ve töhm-i şer'le müttehim olanlarını zâbitleri ma'rifetiyle cezâ-yı şer'iyeleri tertîb oluna. Sipâhî ve sipâhî-zâde olmayup re'âyâ makulesinden olanlara sâhib çıkmayup hilâf-ı emr-i âlîşân vaz' u hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz, bâkî himmet der-seccâde-i şer'at dâ'im bâd.

Tahrîran fî evâ'il-i Muharremü'l-harâm li-sene erba'a ve seb'in ve mi'ete ve elf.

Kayd fî 29 min Zilhicce.

Mine'l-fakîr Ahmed Ağa, gurebâ-yı yesâr ulûfeciyân-ı dergâh-ı âlî hâlâ, el-fakîr Mustafa Ağa, ulufeciyân-ı gurebâ-yı yemîn-i dergâh-ı âlî hâlâ, el-fakîr Ahmed Ağa ulûfeciyân-ı gurebâ-i yesâr-ı dergâh-ı âlî hâlâ, el-fakîr Hüseyin Ağa, ulûfeciyân-ı gurebâ-i yemîn-i dergâh-ı âlî hâlâ, el-fakîr İbrahim Ağa ebnâ-i silahdârân-ı dergâh-ı âlî hâlâ, el-fakîr Mehmed Ağa ebnâ-i sipâhiyân-ı dergâh-ı âlî hâlâ.

65

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm, ma'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keâm eyâlet-i Anadolu'da vâki' kuzât ve nüvvâb zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, bin yüz yetmiş dört senesine mahsuben eyâlet-i Anadolu'dan ber-mu'tâd-ı kadîm tahsîl olunagelen altmış iki bin beş yüz dört gurus ve kırk akçe imdâd-ı hazariye senede iki taksît ile tevzî' ve taksîm ve hâlâ tevkî'î ve Anadolu vâlisi olan düstûrû'l-mükerrrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezirim Mustafa Paşa edâmallahu te'âlâ iclâlehû tarafından kabzına me'mûra edâ ve teslîm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr (?) ile ırsâl olunmuşdur. İmdi vusulünde fermânım olduğu üzere müşârunileyhin eyâlet-i mezbûreden mu'ayyen olan ol mikdâr gurus hazariyesi sene-i mezbûrenin ibtidâ-i Muharrem'inde senede iki taksit ve beher taksitin vakt ü zamânıyla cümle ma'rifet ve ma'rifet-i şer'le tevzî' ve taksîm ve yerlû yerinden cem' ü tahsîl ve tarafeynden kabzına me'mûra edâ ve teslîm itdirüp avk u te'hîrden ve mikdâr-ı mu'ayyeneden ziyâde bir akçe idhâl ve tevzî'inden gâyetü'l-gâye ittikâ ve ihtirâz olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki (?) vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmun-ı itâ'at-makrûnıyla âmil olup hilâfından be-gâyet ittikâ ve ihtirâz eylesiz, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîran fî evâhir-i şehri-i Zilhicce li-sene selâse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı Kostantiniyye el-mahrûse

66

Şerâyi'-şi'âr Kütahya kâdîsı efendi zîde fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim dergâh-ı âlî kapucıbaşılarından olup mütesellimimiz olan Ömer Ağa zîde mecdühû ve eyâlet-i Anadolu'da vâki' kuzât ve nüvvâb efendiler zîde fazluhum ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhum inhâ olunur, işbu bin yüz yetmiş dört senesi Muharremü'l-harâmı guresinden zabt olunmak üzere Anadolu eyâleti avâtıf-ı aliyye-i mülûkâne ve avâtıf-ı seniyye-i pâdişâhânedan tarafımıza tevcih ve inâyet buyurılıp sene-i mezbûra mahsûban eyâlet-i Anadolu'dan ber-mu'tâd-ı kadîm tahsîl olunagelen altmış iki bin beş yüz gurus ve kırk akçe imdâd-ı hazariye senede iki taksit ile cümle ma'rifetiyle tevzî' ve

taksîm ve yerlû yerinden cem‘ ü tahsîl olunmak bâbında şeref-sudûr iden fermân-ı âlişan [s. 26a] mücebince tarafımızdan dahî buyuruldı tahrîr ve ısdâr ve kapucılar kethüdâmız kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Osman Ağa zîde kadrühû ile irsâl olunmuşdur. İnşâllahu te‘âlâ vusulünde vech-i meşrûh üzere gerekdir ki; imdâd-ı hazariye içün sâdır olan emr-i celîlû’ş-şân mazmun-ı münîfî üzere sen ki fermân-ı âlî ve tarafımızdan buyuruldı ile mütesellim nasb ve ta’yîn olunmuş Ömer Ağa zîde mecdühûsun, tarafımızdan ber-mu‘tâd-ı kadîm imdâd-ı hazariyenin kazâlardan bir kadem akdem cem‘ ve tahsîli-çün kazâlara buyuruldılar neşr ve irsâl ve husûs-ı mezbûra mübâşir ta’yîn olunan ağa-yı mûmâileyh ma‘rifetiyle yerlû yerinden şürût-ı emr-i âlî mücebince cem‘ ve tahsiline mübâderet ve ahvâl-i merkûmenin bir akçesi girüye kalmamak şartıyla ahz u kabz ve tarafımıza irsâl ve teslîme teşmîr-i sâk-ı gayret ve bu husûsda tekâsül ve betâ’et izhâr eylememeksizin emvâl-i merkûmeyi yerlû yerinden cem‘ ve tahsiline müsâra‘at ve bir kadem akdem itmâm-ı hıdmet-i me’mûresiyle mübâşir ta’yîn olunan ağa-yı mûmâileyhi avdet ve ric‘atine mezîd-i dikkat-i tâmm ve sa’y-i ihtimâm eyleyüp müceb-i buyurıldı ile amel ve hareket eyleyesiz deyu buyurıldı. Fî gurre-i M. Sene [1]173

67

Medrese-i Timurtaş Paşa der-Kütahya

Medrese-i mezbûrenin müderrisi olan kıdvetü’l-ulemâ’il-muhakkikîn Abdurrahman Muhyiddin Efendi zîde ilmuhû arz-ı hâl sunup mahal ve mütsahık ve lede’l-imtihân istihkâkı nümâyân olmağla medresesine i‘tibâr buyurılmak bâbında istid‘â-yı inâyet itmeğın yerinde ibtidâ hâric i‘tibârı tevcîh buyurulmak üzere fazîletlü Şeyhü’l-islâm Mevlânâ Veliyyüddin Efendi hazretleri işâret itmeleriyle işâreti mücebince tevcîh olunmak buyuruldı.

26 Z. Selâse ve seb‘ûn ve mi’ete ve elf.

Kayd şüd, fî 10 Muharrem sene [1]174

Nişân-ı şerîf-i âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hakânî hükmi oldur ki:

Kütahya müzâfâtından Altuntaş nâhiyesine tâbi‘ Zemye nâm karyede vâki‘ Ahî Nasuh Zâviyesi'nin vazife-i mu‘ayyene ile Seyyid Ömer mahlûlünden zâviyedârı olup Seyyid Ahmed rızâsıyla erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi‘-i tevkî‘-i refi‘ü’ş-şân-ı şehriyârî Seyyid Mehmed zîde şeref-i siyâdetuhûya tevcîh olunup berât-ı şerifimle üzerinde iken müteveffâ-yı merkûm Seyyid Ömer'in kız karındaşı Şerife Âlime Hatun zuhûr ve zâviye-i mezkûra olan meşrutada deyu kuvvet-i irs ile aldığı arz mücebince üzerine berât itdirüp gadr-ı küllî itmekle zâviye-i mezkûre mezbûrenin ref‘inden kemâ-fi‘l-evvel kendüye ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında istid‘â-yı inâyet itmeğin Kütahya müzâfâtından Altuntaş nâhiyesine tâbi‘ Zemye nâm karyede vâki‘ Ahî Nasuh Zâviyesi'nin vazife-i mu‘ayyene ile zâviyedârı olan Seyyid Ömer bilâ-veled fevt olmağla mahlûlünden kendi arzı ile bin yüz yetmiş üç senesi Muharremü'l-harâmında es-Seyyid Şeyh Ahmed'e tevcîh olunup ba‘dehû rızâsıyla es-Seyyid Mehmed'e ferâgat ve kasr-ı yed itmekle sene-i mezkûre Şa‘bân'ında fârin berâtı mücebince tevcîh olunup üzerinde iken zâviye-i mezkûrenin evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere eban an-ceddin zâviyedârı olan Seyyid Ömer bilâ-veled fevt oldukda nevbet-i tasarruf ber-müceb-i şart-ı vâkıf li-ebevyn kız karındaşı Şerife Alime'ye intikâl itmişiken âhardan Seyyid Mehmed nâm kimesne hilâf-ı şart-ı vâkıf Seyyid Şeyh Ahmed kasr-ı yedinden kendi üzerine berât itdirüp mezbûreye gadr-i küllî itmekle karındaşı Seyyid Ömer mahlûlünden ve ecânibden olan Seyyid Mehmed'in ref‘inden tevcîh ricâsına Kütahya Kâdîsı Abdullah-zâde Ali arz itmeğin mücebince sene-i mezbûre Zilka‘desi'nde tevcîh olundığı ba‘de'd-derkenâr evlâda şart ve ta'yîn olmadığı Defter-i Hâkânî kuyûdâtından zâhir ve istifâde ve kasr-ı yedinden mutasarrıf Seyyid Mehmed'in üzerinden ref‘i ancak i‘lâm takrîri üzere olup Seyyid Mehmed'in mağduriyeti nümâyân olduğına binâ'en mücebince mezbûre Alime'nin ref‘inden sâhib-i evveli Seyyid Mehmed'e tevcîh ve kaleminden berât i‘tâ olunmak deyu bin yüz yetmiş üç senesi [s. 26b] Zilhicce'sinin on dokuzuncı günü musahhah fermân-ı âlîşân sâdır olmağla sâdır olan fermân-ı âlîşân mücebince sadaka idüp bu berât-ı hümayûnı virdim ve buyurdum ki; ba‘de'l-yevm merkûm Seyyid Mehmed varup zikrolunan zâviyenin ref‘ olunan mezbûrenin yerine zâviyedârı olup hıdmet-i lâzimesin edâ ve mü'eddî kıldıkdan sonra vazife-i

mu‘ayyenesiyle mutasarrıf olup vâkıfın rûhı ve devâm-ı ömr-i devleti-çün du‘âya müdâvemet göstere, şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar, tahrîran fî evâhir-i Zilhicce li-sene selâse ve seb‘în ve mi’ete ve elf.

Bi-makâmı Kostantiniyye

Kayd şüd fî 9 M. Sene [1]174

69

Avâız emr-i şerifidir, be-mübâşeret-i el-Hâc Ali Ağa

Kazâ-i Kütahya

Avâız hâne 622.5

Akzâ kuzâtı'l-müslimîn, evlâ vulâti'l-muvahhidîn, ma‘denü'l-fazl ve'l-keîâm Kütahya sancâğında vâki‘ kazâların kâdîları zîde fazluhum tevkî‘-i refi‘-i hümayûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki:

Hazîne-i âmirem defteri mücebince arpa emîni ocaklığı olan Kütahya sancâğında vâki‘ kazâların iki bin altı yüz yetmiş altı buçuk avâız hânesiyle bir yük yedi bin yüz otuz beş akçe bedel-i avâız mütekâ‘idînleri olup bin yüz yetmiş dört senesine mahsûb cem‘ ve tahsîli lâzım gelmeğın der-uhde olunup yedine virilen mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri mücebince cem‘ ve tahsîl ve arpa emîni tarafına edâ ve teslîm itdirilmek emrim olmuşdur. Buyurdum ki; hükm-i şerifimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahî târih-i mezbûra mahsûb livâ-i mezbûrede vâki‘ kazâların ol mikdâr avâız hânesiyle ol mikdâr akçe bedel-i avâız mütekâ‘idînleri olup arpa emîni ocaklığı olmağla beher hânesinden beş yüz akçe avâız mâlları ile ol mikdâr akçe bedel-i avâız mütekâ‘idînlerin irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri sûret mücebince vakt ü zamânıyla yerlü yerinden cem‘ ve tahsîl ve ber-vech-i ocaklık arpa emîni tarafına edâ ve teslîm itdirdüp hilâf-ı emr ü defter kimesneye ta‘allül ve muhâlefet itdirmeyesiz ve bundan mâ‘adâ mübâşir-i merkûmun cihet-i ma‘âş-ıçün beher hânesinden ellişer akçe vech-i ma‘âş aldırılıp ve avâız içün alınan akçenin her bir yüz on akçesinden bir esedî gurus tahsîl olunup ve hîn-i tahsilde mîrî-çün alınan akçeyi Hazîne-i âmireme alındığı vech üzere aldırıp bundan ziyâde ve noksân akçe aldirmayasız, kesr-i defterden ve takâs-hânededen ve fermanımdan ziyâde talebiyle re‘âyâ fukarasına zulm ü ta‘addîden be-gâyet ihtirâz ve mücânebet eylesesiz, şöyle bilesiz,

alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîran fî'l-yevmi's-sânî aşer min Şevvâl li-sene selâse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı Kostantınıyye el-mahrûse

70

Bedel-i nüzul emr-i şerîfidir.

Kazâ-i Kütahya, mütekâ'idîn-i bedel-i nüzul hâne 644.5

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm, ma'denü'l-fazl ve'l-kelâm Kütahya sancâğında vâki' kazâların kâdîları zîde fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Hazîne-i âmirem defterleri mücebince arpa emîni ocaklığı olan Kütahya sancâğında vâki' kazâların iki bin altı yüz seksen iki buçuk ve bir sülûs ve buçuk rub' bedel-i nüzul hâneleri olup, bin yüz yetmiş dört senesine mahsuben cem' ve tahsîli lâzım gelmeğîn (?) der-uhde olunup yedine virilen mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri sûret mücebince cem' ve tahsîl ve arpa emîni tarafına edâ ve teslim itdirilmek fermânım olmuşdur. Buyurdum ki; hükm-i şerîfimle mübâşir-i merkûm vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahî târih-i mezbûra mahsuben livâ-i mezbûrede vâki' kazâ-i mezbûrların ol mikdâr hânesi olup beher nüzul hânesinden altışar yüz akçelerin ırsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri mücebince cem' ve tahsîl ve arpa emîni tarafına edâ ve teslim [s. 27a] Hilâf-ı emir ve defter kimesneye ta'allül ve muhâlefet itdirmeyesiz ve bundan mâ'adâ mübâşirin cihet-i ma'âş-içün her bir hânelerinden otuzar akçe vech-i ma'âş aldırıla ve mîrî tahsilinde bedel-i nüzul içün alınan akçenin her yüz on akçesinden bir esedî gurus tahsîl olunup ve mîrî-çün alınan akçeyi Hazîne-i âmireme alındığı vech üzere aldırdup bundan ziyâde ve noksân alınmaya ve aldırmayasız, kesr-i defterden ve noksân hânedan ve fermanımdan ziyâde mutâlebesiyle re'âyâ fukarasına zulm ü ta'addîden be-gâyet ihtirâz eyleyesiz, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîran fî'l-yevmi's-sânî ısrîn¹¹⁸ li-sene selâse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı Kostantınıyye el-mahrûse

¹¹⁸ Ay ismi yazılmamıştır.

71

Bu sene-i mübârekede avârız ve bedel-i nüzul tahsildârı el-Hâc Ali Ağa olup medîne-i Kütahya a'yânı ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le hesâb olundukda mâl-ı avârız ve bedel-i nüzul yalnız yedi bin elli guruş ve mu'tâd-ı kadîm üzere yüz guruş tahsildara ta'âmiyye ve de'b-i müstedîm üzere dört yüz guruş harc-ı mahkeme ve yetmiş beş guruş kethüdâ'yye ve hüddâmiye ve yirmi guruş kalemiye ve beş guruş muhzırıye cem'an yedi bin altı yüz elli yedi guruşa bâliğ olup ve Kütahya kazâsının mevcûd çift hânesine yirmi üç guruş beş para ve zikri âtî nüzul hânesine yalnız on beş guruş ve âtiyyü'l-beyân bî-hâne kurâlara seksen guruş isâbet eylediği cümle muvâcehesinde lede'l-hesâb zâhir ve nümâyân olmağla kazâ-i mezbûrede vâki' çift hâneyi başka ve yalnız nüzul hânesi başka ve bî-hâne kurâlar başka ber-vech-i âtî beyân olunur. Tahrîran fî evâ'il-i Muharrem sene 1174

Mahalle-i Çukur, hâne 0.5	Mahalle-i Ahî Mustafa, hâne 1	Mahalle-i Ahî Erbasan, hâne 3 rub'	Mahalle-i Servi, hâne 1, sümün 1	Mahalle-i Paşam, hâne 1
Mahalle-i Dükkâncıklar, hâne 2 rub', 1 sümün	Mahalle-i Poladbey hâne 3 rub'	Mahalle-i Hacı Ahmed hâne 1, rub' 1, sümün 1	Mahalle-i el-Hâc İbrahim, hâne 3 rub', 1 sümün	Mahalle-i Çerçi Müslüman hâne 4, sümün 1
Mahalle-i İshak Fakih, hâne 0.5	Mahalle-i Efendi Bola hâne 0.5	Mahalle-i Şehreküsdü, hâne 3.5	Mahalle-i Sultanbağı, hâne 1	Mahalle-i Bezirciler, hâne 1 rub', 1 sümün
Mahalle-i Lala Hüseyin Paşa, hâne 4	Mahalle-i Bölücek, hâne 3	Mahalle-i Ahi İzzeddin, hâne 0.5, 1 sümün	Mahalle-i Gönen, hâne 3 rub'	Mahalle-i Dibek hâne 1 rub'
Mahalle-i Mu'arraf, hâne 1.5, 1 sümün	Mahalle-i Pirlar, hâne 3 rub', 1 sümün	Mahalle-i Cedid, hâne 1.5, 1 sümün	Mahalle-i Ahi Evren, hâne 3, 1 sümün	Mahalle-i Cemaleddin hâne 2, 1 rub', 1 sümün

Mahalle-i Büyükorta, hâne 2, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Lala, hâne 1,5, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Saray, hâne 2, 1 sümün	Mahalle-i Küçükorta, hâne 1, 2 rub‘
---	--	--	---

[s. 27b]

Mahalle-i Börekçiler, hâne 2	Mahalle-i Çerçi Kefere hâne 3, 1 rub‘	Mahalle-i Meydan, hâne 3.5	Mahalle-i Balıklı, hâne 1.5, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Kadıseyh, hâne 1 sümün
------------------------------------	---	----------------------------------	---	--

Yekûn hâne 54.5 2 rub‘

Nahiye-i Etraf-ı Şehir

Karye-i Çalıca hâne 2 rub‘	Karye-i Bölücek, hâne 2	Karye-i İkizöyük, hâne 3 rub‘	Karye-i Yazıcılar, hâne 1 rub‘	Karye-i Alayund, hâne 3 rub‘
Karye-i Çavlı hâne 1	Karye-i Timurcuören, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Dumlupınar, hâne 1 rub‘	Karye-i Akkilise, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Sofular, hâne 1.5
Karye-i Karaöz, hâne 1 rub‘	Karye-i Elmalu hâne 0.5	Karye-i Kulaksız hâne 0.5	Karye-i Aydoğdı hâne 0.5	Karye-i Kumarı, hâne 3 rub‘
Karye-i Pirli, hâne 3 rub‘	Karye-i Ağaç, hâne 1 rub‘	Karye-i Kınık, hâne 1 rub‘	Karye-i Mustafalar, hâne 1 rub‘	Karye-i Donarslan, hâne 1
Karye-i Kariz, hâne 1 rub‘	Karye-i Gügüm, hâne 1 rub‘	Karye-i Kızılcaören, hâne 1 rub‘	Karye-i Okçı, hâne 1.5	Karye-i Güveççi hâne 1, 1 rub‘

Karye-i İn, hâne 1.5	Karye-i Andız, hâne 1	Karye-i Parmakören, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Koçak, hâne 0.5, 1 rub‘	Karye-i Akçamescid, hâne 0.5
Karye-i Gököz, hâne 1 rub‘	Karye-i Turgudlar, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Göynükören, hâne 0.5	Karye-i Kireç, hâne 1 rub‘	Karye-i Ahiler, hâne 1 rub‘
Karye-i Alınlı, hâne 0.5	Yekûn hâne 29, 1 rub‘, 1 sümün			
Nahiye-i Gümüş				
Karye-i Sekiören, hâne 1	Karye-i Örence, hâne 1 rub‘	Karye-i Germiyan Karaağaç, hâne 3 rub‘	Karye-i Bozcaöyük, hâne 3 rub‘	Karye-i Ablum Bacam, hâne 3, 1 rub‘
Karye-i Enne, hâne 3,5, 1 rub‘	Karye-i Doğa, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i Kepez, hâne 1.5	Karye-i Dulkadriye, hâne 1, rub‘ 1	Karye-i Ayılı, hâne 3.5
Karye-i Donarslan, hâne 0.5	Karye-i Arslanlu, hâne 1	Karye-i Yakaca, hâne 1.5	Karye-i Gümüş, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Kızık, hâne 1.5
Karye-i Dedik, hâne 3 rub‘	Karye-i Çukurca, hâne 0.5	Karye-i Seyyidömer, hâne 4	Karye-i Kürkürt, hâne 1, rub‘ 1	Karye-i Şami, hâne 1 rub‘
Karye-i Ağızören, hâne 1.5	Karye-i İsa, hâne 1.5	Karye-i Gazel Yakub, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Karsak, hâne 1 rub‘	Karye-i Sünnet Yenicesi, hâne 3 rub‘

[s. 28a]

Karye-i Kınık-ı Fevkânî, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Gulam, hâne 1 rub‘	Karye-i Kızılcakaya hâne 1 rub‘	Karye-i Köprilüviran, hâne 7.5	Karye-i Gün, hâne 1
Karye-i Gürgseydi, hâne 3 rub‘	Karye-i Kuyucak, hâne 1, 1 sümün‘	Karye-i Şayin, hâne 1	Karye-i Gölcük, hâne 0.5	Karye-i Eğriöz, hâne 0.5
Karye-i Ören, hâne 3 rub‘	Karye-i İlyarık, hâne 1 rub‘	Karye-i Ağaç, hâne 1 rub‘	Karye-i Sulu, hâne 1	Karye-i Sakcılar, hâne 0.5
Yekûn hâne 62. 5, 1 rub‘				
Nahiye-i Emrudili (Armutili) hâne 8.5				
Nahiye-i Tavşanlı				
Karye-i Göbel, hâne 4.5	Karye-i Çardaklı, hâne 2	Karye-i Depecik, hâne 5.5	Karye-i Büyükiyet, hâne 1 rub‘	Karye-i Çukur, hâne 3 rub‘
Karye-i Ayvalu, hâne 4	Karye-i bey, hâne 2.5, 1 rub‘	Karye-i Kuriçay, hâne 4	Karye-i Moymul, hâne 3	Karye-i Şeyhler, hâne 1.5
Karye-i Karaağaç, hâne 2	Karye-i Küçükiyet, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Kayı, hâne 1, 2 rub‘	Karye-i Akçaşar, hâne 0.5	Karye-i Tekeler, hâne 1
Karye-i Sorkın, hâne 1	Karye-i Davudlar, hâne 0.5	Karye-i Pazar, hâne 9	Karye-i Gürağaç, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i Alpagud, hâne 1, 1 rub‘

Karye-i Karlı, hâne 0.5	Karye-i Kozluca, hâne 1	Mükerrer şüd, Karye-i Karlı hâne 0.5	Karye-i Karaköy, hâne 1.5	Karye-i Tutuş, hâne 1
Karye-i Yağmurlar, hâne 1 rub‘	Karye-i Derecik, hâne 1.5	Karye-i Karapelid, hâne 1.5	Karye-i Kol, hâne 0.5	Karye-i Azganlar, hâne 0.5

Yekûn hâne 58.5

Nâhiye-i Virancık

Karye-i Çerte, hâne 2	Karye-i Yunuslar, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i Güney, hâne 1 rub‘	Karye-i Cebail, hâne 3 rub‘, 1 sümün	Karye-i Yağmurlar, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Yenice Emrudcuk, hâne 1,5, rub‘ 1
Karye-i Fakra, hâne 3 rub‘	Karye-i İliçikören, hâne 1.5	Karye-i Yeğenler Der Ömerler, hâne 1 rub‘	Karye-i Barağı, hâne 1	Karye-i Çavdarhisar, hâne 3	Karye-i Hacımahmud hâne 2, 1 rub‘
Karye-i Gökağaç, hâne 1.5	Karye-i Çam, hâne 1.5	Karye-i Afşar, hâne 1.5	Karye-i Sulu, hâne 1.5	Karye-i Depecik, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Nefs-i Örencik, hâne 3.5

[s. 25b]

Karye-i Ağarı, hâne 1,5	Karye-i Yağdikin, hâne 1.5	Karye-i Halifeler, hâne 1	Karye-i Esadlar, hâne 1	Karye-i Efeler, hâne 1, 1 rub‘
----------------------------	----------------------------------	---------------------------------	-------------------------------	-----------------------------------

Karye-i Gökler, hâne 1, 1 sümün	Karye-i Hacıkebir, hâne 2, rub‘ 1	Karye-i Samralar. hâne 1	Karye-i Şeyhler, hâne 2	Karye-i Kayı, hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Susuz, hâne 1 rub‘	Karye-i Kızık, hâne 2.5	Karye-i Doğancılar, hâne 3 rub‘	Karye-i Döşicek, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Yenicevirancık, hâne 0.5
Karye-i Köpekovaşı, hâne 3 rub‘	Karye-i Polad, hâne 0.5	Karye-i Meştarlar, hâne 3 rub‘	Yekûn hâne 48	
Nâhiye-i Gireği				
Karye-i Ada, hâne 3 rub‘	Karye-i Haydarlar, hâne 3 rub‘	Karye-i İğdecik, hâne 1 rub‘	Karye-i Alıncık, hâne 3 rub‘	Karye-i Aslıhanlar, hâne 1, 1 rub‘, 1 sümün
Karye-i Nuhören, hâne 1	Karye-i Kusura, hâne 1	Karye-i Çal, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Çamurduk, hâne 0.5	Karye-i Şehmalar Şeyhler, hâne 1
Karye-i Gökçeler, hâne 2,5, 1 rub‘	Karye-i Yalnızsaray, hâne 0.5	Karye-i Dere, hâne 3 rub‘	Karye-i Porsuk, hâne 0.5	Karye-i Kozluca, hâne 1, 1 sümün
Karye-i Emrez, hâne 2	Karye-i Arslanapa hâne 3, 1 rub‘, 1 sümün	Karye-i Örence, hâne 0.5	Karye-i Abaş, hâne 1.5	Karye-i Sinekçiler, hâne 3 rub‘
Karye-i Karadiğin, hâne 1 rub‘	Karye-i Ballubaba, hâne 1, 1 sümün	Karye-i Pullar, hâne 0.5	Karye-i Çukurca, hâne 0.5	Karye-i Göynükören, hâne 0.5, 1 sümün

Karye-i Sağırlar, hâne 1 rub‘	Karye-i Çömlekçi, hâne 3 rub‘	Karye-i Kureyşler, hâne 1 rub‘	Karye-i Tava, hâne 1.5	Karye-i Tokul, hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Derziler, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Bazarganlar, hâne 1.5	Karye-i Ören, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Pınarbaşı, hâne 1	Karye-i Beyad, hâne 0.5
Karye-i Avlağı, hâne 1 rub‘	Karye-i Günce, hâne 1 rub‘	Karye-i Pazarcık, hâne 1 rub‘	Karye-i Bülhare, hâne 1 sümün	Yekûn hâne 36.5

Nahiye-i Altuntaş

Karye-i Zemme, hâne 1.5	Karye-i Karcık, hâne 0.5	Karye-i Eymür, hâne 1, 1 sümün	Karye-i Üçöyük, hâne 0.05	Karye-i Gecek, hâne 1, 1 sümün
Karye-i Çepni, hâne 1	Karye-i Kürt , hâne 1.5	Karye-i Genişler, hâne 0.5	Karye-i Karaağaç, hâne 3 rub‘	Karye-i Abya, hâne 1
Karye-i Kiçiler, hâne 1.5	Karye-i Oğuzlar, hâne 1 rub‘	Karye-i Ürkmez İçce, hâne 0.5	Karye-i Yaka Kınık, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Sevdigin, hâne 1 rub‘
Karye-i Öyük, hâne 1.5	Karye-i Tatar Muhat, hâne 1, 1 rub‘			

[s. 29a]

Karye-i Nefs-i Altuntaş, hâne 1	Karye-i Çakırsaz, hâne 0.5	Karye-i Yapılcan, hâne 3 rub‘	Karye-i Akça ma‘a Çomaklar, hâne 1 rub‘	Karye-i Yalnızsaray, hâne 1, 1 rub‘
---------------------------------------	----------------------------------	-------------------------------------	--	---

Karye-i Fakra, hâne 1 rub‘	Karye-i Alibey, hâne 1	Karye-i Kabaagaç, hâne 1 rub‘	Karye-i Basan, hâne 1 rub‘	Karye-i Yüylük, hâne 1 rub‘
Karye-i Muradhanlar, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Çomaklar, hâne 0.5	Karye-i Beytimurlar, hâne 1 rub‘	Karye-i Aslıhanlar ma‘a Yeni, hâne 1 rub‘	Yekûn hâne 24, fî beher hâne 23 guruş, 5 para

Mu‘afân ve derbendciyân ve Evkâf-ı Molla Fenarî kuddise sirruhu

Karye-i Senir, hâne 1.5	Karye-i Doğlar, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i İnegazi, hâne 3 rub‘	Karye-i Yüreğir, hâne 0.5	Karye-i Elmaağacı, hâne 3 rub‘
Karye-i Kıranışık, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Efded, hâne 1.5	Yekûn hâne 7.5 Fî beher hâne 15 guruş		
Bî-hâne kurâlar				

Karye-i Ürekli, 10 guruş	Karye-i Çavuş, 10 guruş	Karye-i Körs, 8 guruş	Karye-i Kavacık, 10 guruş	Karye-i Yenice, 10 guruş
Karye-i Yağcılar, 10 guruş	Karye-i Ulusu, 12 guruş	Karye-i Beypınarı, 10 guruş	Yekûn 80 guruş	

Minhâ’l-masârîf

Mâl-ı avârız ve bedel-i nüzul, 7050 guruş	Ta‘âmiye-i tahsildâran, 100 guruş	Harc-ı mahkeme kethüdâiye ve harc-ı huddâm, 475 guruş	Kalemiye, 20 guruş	Muhzırıye, 5 guruş
---	---	---	-----------------------	-----------------------

Cem‘an yekûn 7650 guruş

İşbu bin yüz yetmiş dört senesine mahsuben hâlâ Anadolu vâlisi vezîr-i âsaf-nazîr, müşîr-i müşîrî-tedbîr, devletlü, sa'âdetlü Tevkî'î Mustafa Paşa hazretlerinin sene-i mezbûra mahsuben ber-mu'tâd-ı kadîm imdâd-ı hazariyelerinin taksit-i evveli ma'a harc-ı bâb ve mübâşiriye beş yüz dokuz guruş ve tahsildâriye beş yüz guruş ve mübâşiriye beş yüz guruş ve nefîr-i âm için vürûd iden dört nefer tatarlar yalnız iki yüz elli guruş ve Haremeyni'-ş-Şerîfeyn mukâta'aları ba'dehû sebt olmak bâbında sâdır olan hatt-ı hümayûn getüren hazret-i sadria'zamî çûkadarına hizmet yüz yirmi guruş ve gurre-i Muharremü'l-harâmdan dokuzına gelince hâlâ Kütahya'da subaşı olan Seyyid Süleyman yediyle virilen yetmiş iki re's menzil bargirinin üçer guruşdan îcâb iden iki yüz on dokuz guruş ücret ve fîmâ-ba'd işleyecek menziller için muvakkaten vaz' olunan bin beş yüz guruş ve dört yüz guruş harc-ı mahkeme ve yetmiş guruş kethüdâiye ve huddâmiye ve yirmi guruş kâtibiye ve beş guruş muhziriye cem'an dört bin doksan sekiz guruşa bâliğ olduğu medîne-i mezbûrenin a'yân ve eşrâfı muvâcehelerinde nümâyân olup akçe-ı mezkûrdan Kütahya kazâsının mevcûd olan üç yüz otuz hânesinin beher hânesine yalnız on ikişer guruş dokuz para isâbet ve altmış dört guruş dahî zikr-i âtî bî-hâne kurâlar tefrik olunduğı lede'l-hesâb cümle muvâcehesinde zâhir ve nümâyân olmağın zikr-i âtî hânelerin ve bî-hâne kurâların müfredât defteridir ki ber-vech-i âti zikrolunur. Tahrîran fî evâ'il-i şehri Muharremü'l-harâm li-seen erba'a ve seb'in ve mi'ete ve elf.

[s. 29b]

Mahallât

Mahalle-i Çukur, hâne 0.5	Mahalle-i Ahi Mustafa, hâne 3 rub', 1 sümün	Mahalle-i Ahi Erbasan, hâne 3 rub'	Mahalle-i Servi, hâne 1, 1 sümün	Mahalle-i Paşam, hâne 1f
Mahalle-i Dükkâncılar, hâne 0.5, 1 sümün	Mahalle-i Poladbey, hâne 3 rub'	Mahalle-i Hacı Ahmed, hâne 1, 1 rub', 1 sümün	Mahalle-i Hacı İbrahim, hâne 3 rub', 1 sümün	Mahalle-i Çerçi Müslüman, hâne 4, 1 sümün

Mahalle-i İshak Fakih, hâne 0.5	Mahalle-i Efendi Bola, hâne 0.5	Mahalle-i Şehreküsti, hâne 3.5	Mahalle-i Sultanbağı, hâne 1	Mahalle-i Bezirciler, hâne 1 rub‘, 1 sümün
Mahalle-i Lala Hüseyinpaşa, hâne 4	Mahalle-i Bölücek, hâne 3	Mahalle-i Ahi İzzeddin, hâne 0.5, 1 sümün	Mahalle-i Gönen, hâne 3 rub‘	Mahalle-i Dibek, hâne 1 rub‘
Mahalle-i Mu‘arrif, hâne 1.5, 1 sümün	Mahalle-i Pirlar, hâne 3 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Cedîd, hâne 1.5, 1 sümün	Mahalle-i Ahi Evren, hâne 3, 1 sümün	Mahalle-i Cemaleddin, hâne 2, 1 rub‘, 1 sümün
Mahalle-i Büyükorta, hâne 2, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Lala, hâne 1.5, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Saray, hâne 2, 1 sümün	Mahalle-i Küçükorta, hâne 1, rub‘ 2	Mahalle-i Börekçiler, hâne 2
Mahalle-i Çerçi Kefere, hâne 3, 1 rub‘	Mahalle-i Meydan, hâne 3.5	Mahalle-i Balıklı, hâne 1.5, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Kadışeyh, hâne 1 sümün	Yekûn hâne 54.5, 1 rub‘

Nahiye-i Etraf-ı Şehir

Karye-i Bölücek, hâne 2	Karye-i Çalica, hâne 0.5	Karye-i İkizöyük, hâne 3 rub‘	Karye-i Yazıcılar, hâne 1 rub‘	Karye-i Alayund, hâne 3 rub‘
Karye-i Çavlı, hâne 1	Karye-i Timurcuören, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Dumlupınar, hâne 1 rub‘	Karye-i Akkilise, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Sofular, hâne 1.5
Karye-i Karaöz, hâne 0.5	Karye-i Elmalu, hâne 2	Karye-i Etyemezler, hâne 1	Karye-i Kulaksız, hâne 0.5	Karye-i Aydoğdı, hâne 0.5

Karye-i Kumarı, hâne 3 rub‘	Karye-i Pirli, hâne 3 rub‘	Karye-i Ağaç, hâne 1 rub‘	Karye-i Kınık, hâne 1 rub‘	Karye-i Mustafalar, hâne 1 rub‘
Karye-i Donarşlan, hâne 1	Karye-i Kariz, hâne 1 rub‘	Karye-i Güğüm, hâne 1 rub‘	Karye-i Kızılcaören, hâne 1 rub‘	Karye-i Okcılar, hâne 1.5
Karye-i Güveçci, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i İn, hâne 1.5	Karye-i Ahiler, hâne 1 rub‘	Karye-i Andız, hâne 1	Karye-i Parmakören, hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Koçak, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Akçamescid, hâne 2	Karye-i Gököz, hâne 1 rub‘	Karye-i Turgudlar, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Zağra, hâne 1
Karye-i Göynükören, hâne 0.5	Karye-i Senir, hâne 1.5	Karye-i Doğlar, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Kireç, hâne 1 rub‘	Karye-i Kuyusenir, hâne 1 rub‘
Yekûn hâne 32, 1 sümün				

Nahiye-i Gümüş

Karye-i Sekiören, hâne 1	Karye-i Örence, hâne 1	Karye-i Germiyan Karaağaç, hâne 3 rub‘	Karye-i Bozcaöyük, hâne 3 rub‘	Karye-i Ablum ma‘a Bacam, hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Enne, hâne 2,5, 1 rub‘
Karye-i Doğa, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i Kepez, hâne 1.5	Karye-i Dulkadir, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Ayılı, hâne 3.5	Karye-i Donarşlan, hâne 0.5	Karye-i Arslanlı, hâne 1
Karye-i Yakaca, hâne 1.5	Karye-i Gümüş, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Kızık, hâne 1.5	Karye-i Dedik, hâne 3 rub‘	Karye-i Çukurca, hâne 0.5	Karye-i Seyyid Ömer, hâne 4

Karye-i Kükürt, hâne 1.5	Karye-i Şami, hâne 1 rub‘	Karye-i Çoban, hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Ayvalu, hâne 1 rub‘	Karye-i Şahmelik, hâne 1.5	Karye-i Halıören, hâne 0.5
Karye-i Vakıf, hâne 3 rub‘	Karye-i Darıcı, hâne 1 rub‘	Karye-i Ağızören, hâne 1.5	Karye-i İsa, hâne 1.5	Karye-i Gazel Yakub, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Karsak, hâne 1 rub‘
Karye-i Sünnet Yenicesi, hâne 3 rub‘	Karye-i Kınık-ı Fevkânî, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Gulam, hâne 1 rub‘	Karye-i Kızılcağa, hâne 1 rub‘	Karye-i Gün, hâne 1	Karye-i Köpriliören, hâne 7.5

[s. 30a]

Karye-i Gürgseydi, hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Karcık, hâne 1, 1 sümün	Karye-i Şayin, hâne 1	Karye-i Gölcük, hâne 0.5	Karye-i Eğriöz, hâne 0.5	Karye-i Ören, hâne 2 rub‘, 1 sümün
Karye-i İlyarık, hâne 1 rub‘	Karye-i Ağaç, hâne 1 rub‘	Karye-i İnegazi, hâne 3 rub‘	Karye-i Yüreğir, hâne 0.5	Karye-i Elmağaç, hâne 3 rub‘	Karye-i Kıranışık, hâne 1, 1 rub‘

Karye-i Sulu, hâne 1

Karye-i Sakcılar, hâne 0.5

Yekûn hâne 66

Nahiye-i Emrudili hâne 8.5

Nahiye-i Tavşanlı

Karye-i Göbel , hâne 4.5	Karye-i Çardaklı, hâne 2	Karye-i Depecik, hâne 5.5	Karye-i Büyüket, hâne 0.5	Karye-i Çukur, hâne 3, 1 rub‘
-----------------------------	--------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	----------------------------------

Karye-i Ayvalu, hâne 4	Karye-i Bey, hâne 2.5, 1 rub‘	Karye-i Kurıçay, hâne 4	Karye-i Moymul, hâne 3	Karye-i Şeyhler, hâne 1.5
Karye-i Karaağaç, hâne 2	Karye-i Küçükilet, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Kayı, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Kiliselü, hâne 1.5	Karye-i Akçaşar, hâne 0.5
Karye-i Tekeler, hâne 1	Karye-i Sorkın, hâne 1	Karye-i Davudlar, hâne 0.5	Karye-i Pazar, hâne 9	Karye-i Gürağaç, hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Alpagud, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Karlı, hâne 0.5	Karye-i Karaköy, hâne 1.5	Karye-i Tutuş, hâne 1	Karye-i Yağmurlar, hâne 1 rub‘
Karye-i Derecik, hâne 1.5	Karye-i Kozluca, hâne 3 rub‘	Karye-i Karapelid, hâne 1.5	Karye-i Kil, hâne 0.5	Karye-i Azganlar, hâne 0.5
Yekûn hâne 58.5, ... (?) 60				

Nahiye-i Virancık

Karye-i Çerte, hâne 2	Karye-i Yunuslar, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i Güney, hâne 1 rub‘	Karye-i Cebrail, hâne 3 rub‘, 1 sümün	Karye-i Yağmurlar, hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Yenice Emrudcuk, hâne 1.5, rub‘ 1	Karye-i Fakra, hâne 3 rub‘	Karye-i İliçukören, hâne 1.5	Karye-i Yeğenler Der Ömerler, hâne 1 rub‘	Karye-i Barağı, hâne 1
Karye-i Çavdarhisar, hâne 3	Karye-i Hacımahmud hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Gökağaç, hâne 1.5	Karye-i Çam, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Afşar, hâne 1.5

Karye-i Sulu, hâne 1.5	Karye-i Tepecik, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i Nefs-i Örencik, hâne 3.5	Karye-i Ağarı, hâne 1,5	Karye-i Yağdigin, hâne 1.5
Karye-i Halifeler, hâne 1	Karye-i Esadlar, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Efeler, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Gökler, hâne 0.5, 1 sümün	Karye-i Hacıkebir, hâne 2, rub‘ 1
Karye-i Samralar. hâne 1 rub‘	Karye-i Şeyhler, hâne 2	Karye-i Kayı, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Susuz, hâne 1 rub‘	Karye-i Kızık, hâne 2.5
Karye-i Doğancılar, hâne 3 rub‘	Karye-i Döşicek, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Yenicevirancık, hâne 0.5	Karye-i Abaş, hâne 3 rub‘	Karye-i Köpekovaşı, hâne 3 rub‘
Karye-i Polad, hâne 1 rub‘	Karye-i Meştarlar, hâne 3 rub‘	Yekûn hâne 48		
Nahiye-i Gireği				
Karye-i Ada, hâne 3 rub‘	Karye-i Haydarlar, hâne 3 rub‘	Karye-i İğdecik, hâne 1 rub‘	Karye-i Alıncık, hâne 3 rub‘	Karye-i Aslıhanlar, hâne 1, 1 rub‘, 1 sümün
Karye-i Nuhören, hâne 1	Karye-i Kusura, hâne 1	Karye-i Çal, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Çamurduk, hâne 0.5	Karye-i Şehmalar Şeyhler, hâne 1
Karye-i Gökçeler, hâne 2,5, 1 rub‘	Karye-i Yalnızsaray, hâne 0.5	Karye-i Dere, hâne 3 rub‘	Karye-i Porsuk, hâne 0.5	Karye-i Kozluca, hâne 0.5, 1 sümün
Karye-i Emrez, hâne 2	Karye-i Arslanapa hâne 3, 1 rub‘, 1 sümün	Karye-i Örence, hâne 0.5	Karye-i Abaş, hâne 1.5	Karye-i Sinekciler, hâne 3 rub‘

Karye-i Karadığın, hâne 1 rub‘	Karye-i Ballubaba, hâne 1, 1 sümün	Karye-i Pullar, hâne 0.5	Karye-i Çukurca, hâne 0.5	Karye-i Göynükören, hâne 0.5, 1 sümün
Karye-i Sağırlar, hâne 1 rub‘	Karye-i Çömlekçi, hâne 3 rub‘	Karye-i Kureyşler, hâne 1 rub‘	Karye-i Tava, hâne 1.5	Karye-i Tokul, hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Derziler, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Bazarganlar, hâne 1.5	Karye-i Ören, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Pınarbaşı, hâne 1	Karye-i Beyad, hâne 0.5
[s. 30b]				
Karye-i Avlağu, hâne 1 rub‘	Karye-i Günce, hâne 1 rub‘	Karye-i Pazarcık, hâne 1 rub‘	Karye-i Bülhare, hâne 1 sümün	Yekûn hâne 36.5
Nâhiye-i Altuntaş				
Karye-i Zemme, hâne 1.5	Karye-i Kuyucak, hâne 0.5	Karye-i Eymür, hâne 1, 1 sümün	Karye-i Üçöyük, hâne 0.05	Karye-i Gecek, hâne 1, 1 sümün
Karye-i Çepni, hâne 1	Karye-i Kürt, hâne 1.5	Karye-i Genişler, hâne 0.5	Karye-i Karaağaç, hâne 3 rub‘	Karye-i Abya, hâne 1
Karye-i Keçiler, hâne 1.5	Karye-i Oğuzlar, hâne 1 rub‘	Karye-i Ürkmez İğce, hâne 0.5	Karye-i Yaka Kınık, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Sevdigin, hâne 1 rub‘
Karye-i Öyük, hâne 1.5	Karye-i Tatar Muhat, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Nefs-i Altuntaş, hâne 1	Karye-i Çakırsaz, hâne 0.5	Karye-i Yapılcan, hâne 3 rub‘

Karye-i Akça, hâne 1 rub‘	Karye-i Yalnızsaray, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Fakra, hâne 1 rub‘	Karye-i Alibey, hâne 1	Karye-i Kabağağaç, hâne 1 rub‘
Karye-i Basan, hâne 1 rub‘	Karye-i Yüylük, hâne 1 rub‘	Karye-i Muradhanlar, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Çomaklar, hâne 0.5	Karye-i Beytimurlar, hâne 1 rub‘
Karye-i Aslıhanlar ma‘a Yeni, hâne 1 rub‘		Karye-i Efted, hâne 1.5	Yekûn 25.5 hâne, Cem‘an yekûn 330 hâne, fi beher hâne 12 guruş, 9 para	

Bî-hâne kurâlar

Karye-i Ürekli, 8 guruş	Karye-i Çavuş, 10 guruş	Karye-i Körs, 6 guruş	Karye-i Kavacık, 6 guruş	Karye-i Yenice, 8 guruş
Karye-i Yağcılar, 8 guruş	Karye-i Ulusu, 10 guruş	Karye-i Beypınarı, 8 guruş	Yekûn 94 guruş	

Minhâ’l-masârıf

Mâl-ı taksit-i evvel ma‘a harc-ı bâb ve mübâşiriye 509 guruş	tahsildâriye, 500 guruş	Mübâşiriye 250 guruş	Masârıf-ı âmed-şüd 250 guruş	Nefîr-i âm için emir getüren tatarân 4 nefer, 250 guruş
Haremeyni’ş- şerîfeyn husûsı- çün hat [getiren] sadria‘zam çukadarına 120 guruş Yekûn 4098 guruş	Subaşı Seyyid Süleyman yediyle yetmiş iki re’s menzil bargiri ücreti 219 guruş	Fîmâ-ba‘d işleyecek menzil menzil içün muvakkaten vaz‘ olunan 1500 guruş	Harc-ı mahkeme, kethüdâiye, huddâmiyye 475 guruş	Kalemiye, ihzariye 25 guruş

73

Bin yüz yetmiş bir senesi Saferü'l-hayrın on altıncı günü devlet-i ikbâl ve sa'âdet-i iclâl ile taht-ı âlî-baht-ı Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnım vâki' olup umûmen tecdîd-i berevât ve ahkâm olunmak fermânım olmağın bundan akdem Ankara ve kadîmden tevâbi' olan Kütahya ve Beypazarı ve Keşanos (?) ve tevâbi'i metropolidliği işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn kıdveti muhtâr-ı milel-i mesîhiyye Antimos Râhib hutimet avâkibuhu bi'l-hayrın üzerinde olup yedinde olan atîk berâtı tecdîd olunmak için İstanbul Rûmiyân Batriği Serakim Râhib memhûr arz-ı hâliyle istid'â-yı inâyet itmeğin Haîne-i Âmire'mde mahfuz olan piskopos mukâta'âtı defterlerine nazar olundukda vech-i meşrûh üzere metropolidlikü'l-mezbûr İstanbul Rum Batriği'ne dâhil ve bin beş yüz akçe mîrî peşkeş teslîm olunduğına sûret virilmekle tecdîd olunmak fermânım olmuşdur deyu üslûb-ı sâbık üzere mu'anven ve mersûm berât-ı âlî görülmüşdür. Kayd fî 17 M. Sene [1]174

Bi-makâmı Kostantiniyye

Servi Mahallesi'nden Türk Hüseyin ve Ahi Mustafa mahalleden Hatîbzâde Himmetullah bin Avnullah makâm-ı kazâda Ahi Nasuh Zâviyesi-çün yalan yere şehâdet itmişidin, ba'de'l-yevm şehâdet ider isen ve âhar husûsa dahî şehâdet ider isen makbûle olmasun, takririmiz tescîl olunsun didikleri kayd şüd. Fî 2 M. Sene [1]174

Şuhûdü'-hâl

Eş-Şeyh el-Hâc Osman Efendi Edib (?) -zâde, Seyyid Abdullah Efendi el-müfti, Derviş Molla, Avnulah Efendi, Yahya Efendi, Ömer Ağa.

[s. 32a]

74

Nişân-ı şerîf-i alîşân-ı sâmî-mekân ve tuğra-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hakanî oldur ki:

Medîne-i Kütahya kazâsı mahkeme-i şerîfesinde başkâtib olan Feyzullah Halife kendi hüsn-i rızâsıyla riyâset-i mezkûreyi erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'-i tevkî'-i refî'ü's-şân-ı hakanî kıdveti erbâbût-tahrîr ve'l-kalem ve zübdei ashâb-ı takrîr ve'r-rakam Abdurrahman Muhyî Halife'ye ferâgat ve kasr-ı yed idüp merkûm dahî her vechile mahall ü müstahık olmağın tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf-i âlîşân virilmek

bâbında yedinde olan fâriğ-i merkûmın atık berâtı mücebince inâyet taleb itmeğın sadaka idüp bu berât-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûnı virdüm ve buyurdum ki; ba'de'l-yevm merkûm varup zikrolunan mahkemenin fâriğ-i mezbûrın yerine başkâtib olup hıdmet-i lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıktan sonra üslûb-ı sâbık üzere reîs olup devâm-ı ömr-i devletim içün du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan ferd mâni' olmayup aslâ dahl ü ta'arruz kılmayalar, şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Tahrîran fî evâsıt-ı Zilhicce-i şerîfe sene selâse ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Kayd şüd fî 19 Muharrem sene [1]174

Bi-makâmı Kostantiniyye el-mâhrûse.

75

Nişân-ı şerîf-i alîşân-ı sâmi-mekân ve tuğra-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hakanî oldur ki:

Medîne-i Kütahya müzâfâtından Etraf-ı Şehir nâhiyesine tâbi' Zağra nâm karyede vâki' Hacı Hızır Çiftliği nâm vakıf çiftliğe evlâdiyyet ve meşrutıyyet üzere mutasarrıf olan Murad fevt olup yeri hâlî ve mahlûl olmağla yerine işbu râfi'-i tevkî'-i refi'ü's-şân-ı hakanî Mehmed Halife her vechile lâıyk ve mahall ü müstahık olmağın tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf virilmek bâbında yedinde olan müteveffânın berât-ı atık mücebince istid'â-yı inâyet itmeğın fevti vâki' ise sadaka idüp bu berât-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûnı virdim ve buyurdum ki; ba'de'l-yevm merkûm varup zikrolunan vakf bir çiftliğe müteveffâ-yı merkûmın yerine mutasarrıf olup vâkıfın rûhı ve devâm-ı ömr-i devletim-içün du'âya müdâvemet göstere. Şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Fî Evâsıt-ı Zilhicce sene isnâ ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı Kostantiniyye

76

Ümmühânî nâm menfiyyen gelen avratın fermânıdır. Bâ-mübâşeret-i çavuş.

Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'u a'lâmi's-şerî'ati ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevlânâ Kütahya kâdîsı (?) zîdet fezâ'ilühu ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'i'l-memâhid ve'l-mekârim el-muhtassı bi-mezîdi inâyeti'l-Meliki'd-dâim Dîvân-ı Hümayûn'ımda Çavuşbaşı olan dâme mecduhû tevkî'-i refi'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Üsküdar'da Hasan Ağa Mahallesi İmamı Ahmed Efendi ve mü'ezzini diğer Ahmed ve ahâlîsinden Mehmed Ağa ve Hüseyin Ağa ve Mahmud Efendi ve Hüseyin Odabaşı ve el-Hâc Halil ve Ali Ağa ve Molla Mehmed ve el-Hâc Ali ve Hasan Ağa demekle ma'rûf kimesneler ve civârında vâki' Bağlar Mahallesi ahâlîsinden otuz neferden mütecâviz kimesneler kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Turnacıbaşı zîde mecduhû ma'rifetiyle ahz ve meclis-i şer'a ihzâr olunan mahalle-i mezbûrede müste'ciren sâkine Kütahyalı demekle ma'rûfe Ümmühânî ve zevci Mehmed nâm zevcân muvâcehelerinde mezbûre Ümmühânî ve mezbûr Mehmed kendü hâllerinde olmamağla nâ-mahrem kimesneleri menzillerine alup fışk u fesâd eylediklerinden erâzil ve eşhâs kapularına gelüp gicelerde piştovlar atılup mâ'adâ gicelerde menzillerine fâhişe avratları ve gicelerde kapusına gelenlere virüp kârhanecilik dahî itmekle bu gûne hâllerinden âciziz hatta bundan akdem karyelerde tecemmu' ve firâf iden eşkıyâların bulundukları mahalde ahz olundukda mezbûre Ümmühânî tâ'ibe ve müstağfire olup âzâd eylemişler idi deyû ahvâl-i mezkûrelerini ihbâr ve kendü dahî istintâk olundukda erâzil ve eşkıyâ kapusına gelüp gicelerde taşra çıkdıklarını i'tirâf itmekle zevcân-ı mezbûrânın ahvâl-i mezkûrelerin akzâ kuzâtı'l-müslimîn Üsküdar Kâdîsı Mevlânâ Mehmed Hamidi zîdet fezâ'iluhû i'lâm itmeğin i'lâmı mücebince mezbûr Mehmed ile Ümmühânî nâm avrat ta'yîn olunan çavuş mübaşeretiyle menfiyyen Kütahya'ya irsâl ve îsâl ve fîmâ-ba'd Âsitâne-i aliyyeye ve havâlîsine gelmemek [s. 32b] ve gelür ise ceza-yı mâ-yelikları icrâ olunmak üzeretescil ve ânda ikâmet itdirilüp Âsitâne-i aliyyem tarafına tecavüzden ittikâ ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur deyû Dîvân-ı Hümâyûn'ım çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Seyyid Ömer Çavuş zîde kadruhû vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emr ve mevlânâ-yı müşârunileyhin i'lâmı mücebince amel ve sen ki Çavuşbaşı-i mûmâileyhsin, mezbûr Mehmed ile Ümmühânî nâm avratı ma'rifetin ve çavuş mübaşeretiyle menfiyyen Kütahya'ya irsâl ve îsâl ve sen ki mevlânâ-yı mûmâileyhsin, vusullerinde fîmâ-ba'd Âsitâne ve havâlîsine gelmemek ve gelür ise ceza-yı mâ-yelikları icrâ olunmak üzere tescil ve anda ikâmet itdirüp Âsitâne-i aliyyem tarafına tecavüzlerinden ittikâ ve mücânebet eyleyüp mazmûn-ı emr-i şerifimle âmil olasız. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîran fî Evâsıt-ı şehri-i Muharrem sene erba'a ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Defter Kethüdâsı Merhûm Mehmed Efendi'nin vârisleri Mehmed ve Abbas'ın mübâşereti fermânı. Kayd şüd.

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'i'l-memâhid ve'l-mekârim el-muhtassı bi-mezîdi inâyeti'l-Meliki'd-dâim dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşılarından olup Kütahya mütesellimi olan (?) dâme mecduhû ve kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'in Kütahya kazâsında nâ'ibü's-şer' olan Mevlânâ (?) zîde ilmuhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Abbas ve Mehmed nâm karındaşlar Südde-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp bundan akdem hâne-i hazine-i hâssadan çerâğ olup Kütahya'da defter kethüdâsı olan bunların ammîleri Mehmed Efendi dimekle müte'ârif kimesneyi bin yüz yetmiş senesinde mâlına tam'aen Kütahya sükkânından üğey oğlu Mehmed nâm kimesne zehirleyüp mesmûmen vefat itmekle müteveffâ-yı mezbûrın terekesi zevce-i metrukesi Kütahya sâkinelerinden Şerife Ayşe ile ancak bunlara intikâl idüp lâkin ammîlerinin hîn-i vefâtında bunlar İstanbul'da bulunmağla müteveffâ-yı [mezbûrun] bi'l-cümle nükûd ve eşyasını mezbûre Şerife [Ayşe] zabt ve hariç ez-defter nükûd-ı vâfîresi ve eşyâ-i vâfiyesin ketm ü ihfâyâ kanâ'at itmeyüp mezbûr Mehmed ile yine Kütahya sâkinlerinden müteveffâ-yı mezbûrın kethüdâsı İsmail ve ba'zı cebâbireden kimesneler ile yekdil ve müteveffâ-yı mezbûrın zimeminde olan alacaklarının dahî ba'zıların ketm ve kavî-i mücerred ile müteveffâ-yı mezbûrın ve eşyası ancak on iki bin sekiz yüz elli guruşa bâliğ oldı deyu cevâb ve nice hileye sülûk ve gadr sevdâsında olduklar ından bunlar lede's-şer' verâsetlerin isbât ve ba'de's-sübût mezbûrenin takrîr-i meşrûhası üzere akçe-i mezbûrdan isâbet iden haklarından bir akçe ve bir habbe virmeyüp gadr-i küllî sevdâsında oldukların bildirüp mübâşir ma'rîfetiyle şer'le görölüp ammîleri müteveffâ-yı mezbûrın emvâl ve eşyasından hisselerine isâbet iden hakk-ı mevrûsları her ne ise tamâmen tahsîl ve bî-kusûr alıvırılüp icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnım ricâ eyledikleri ecilden sen ki Kütahya mütesellimi mûmâileyhsin, mahallinde şer'le görölmek emrim olmuşdur. Buyurdum ki; mübâşir ta'yîn olunan sadria'zam kethüdâlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân el-Hâc Ahmed zîde kadruhû hükm-i şerifimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel oluna. Sen ki mütesellim-i mûmâileyhsin, ma'rîfetin ve ta'yîn olunan mübâşir-i mûmâileyh

ma'rifetiyle mezkûrları meclis-i şer'â ihzâr ve mukaddemâ bir def'a şer'le görölüp fasl olunmayan husûsların tamam hak ve adl üzere mukayyed olup göresin. İ'lâm olunduğı üzere ise ol bâbda muktezâ-yı şer'-i kavimle amel idüp dahî ammîleri müteveffâ-yı mezbûrın emvâl ve eşyâsından alâ mâ-farzullah hisselerine isâbet iden hakk-ı mevrûsları her ne ise ba'de's-sübût hükm idüp tamâm tahsîl ve mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle bî-veçh-i şer'î ta'allül ve muhâlefet itdirmeyüp icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak eyleyesiz. Min-ba'd şer'-i şerîfe ve emr-i hümâyûnıma muhâlif kimesneye iş etdirmeyüp ve kazıyyede alâka ve medhali olmayanları kat'â bunun hevâsına karışdırmayüp, eslemeyüp inâd ve muhâlefet üzere olanları ism ü resimleriyle vukû'ı ve sıhhati üzere yazup Dersa'âdet'ime arz ve i'lâm eyleyesin. husûs-ı mezkûr için sana emr ve âdem varmalu eylemeyesin. Şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın. Tahrîran fî Evâ'il-i Muharrem sene erba'a ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı Kostantıniyye el-mahrûse.

[s. 33a]

Muhâsebe-i vakf-ı İshak Fakih der-Kütahya an-tahvîl-i mütevellî Mehmed Bey el-vâkî' fî sene erba'a ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Hâsıl-ı an-karye-i		An-karye-i		An-karye-i İn		An-Karye-i Kızık	
Geçek,		Ağızören					
Hinta 35	Şa‘îr 57	Hinta 20	Şa‘îr 37	Hinta 40	Şa‘îr 58	Hinta 15	Şa‘îr 20
keyl	keyl	keyl	keyl	keyl	keyl	keyl	keyl
Yekûn hinta 110 keyl				Yekûn şa‘îr 182 keyl			

Fürû-nihâde hums-ı mahsûl ber-mûceb-i şürût-ı vâkıf ve ber-mu'tâd-ı kadîm

Hinta 20 keyl

Şa'îr 30 keyl

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-ashâbü'l-gılal

Hinta 90 keyl

Şa'îr 150 keyl

Kâtib es-Seyyid Ahmed, 6 müd	Nâzır es- Seyyid Abdullah Efendi, 8 müd	Hatîb efendi, 7 müd	Îmâm efendi, 2 müd	Berây-ı Seyyid Mehmed, 4 müd
Seyyid Mustafa 4 müd	Seyyid Ahmed, 1.5 müd	Ebubekir Ağa, 2 müd	El-Hâc Halil, 1.5 müd	Vâ'iz ve Câbî Mehmed Ağa, 2.5 müd
Du'â-hân Abdurrahman Hızırzâde, 2 müd	Seyyid Ali, 1 müd	Seyyid Süleyman Molla, 2 müd	Seyyid İbrahim, 2 müd	Seyyid Ali, 2 müd
Seyyid Mustafa Beşirzâde, 1 müd	Behcet Kasım (?) , 2 müd	El-Hâc Osman, 3 müd	El-Hâc Ahmed, 3 müd	El-Hâc Süleyman, 2 müd
Meyadanîzâde, 2 müd	Hüseyin, 1.5 müd	Abdulkerim, 2 müd	Yekûn 64 müd, altmış dört müddür.	
Fî beher müd hinta, 1.5 keyl		Beher şa'ır, 2.5 keyl	Fî yekûn beher müd hinta ve şa'ır yalnız dört keyldir.	

Kayd şüd fî 12 Ra. Sene 1174

78

Es-Seyyid İbrahim'in kethüdâ yerilik mektûbıdır.

İzzetlü, rîf'atlü, fazîletlü efendim hazretlerinin meclis-i şerîflerine dürer-i da'avât-ı sâfiyât ve gurer-i teslîmât-ı vâfiyât ithafıyla inhâ olunan oldur ki; hâlâ zîr-i hükûmet-şi'ârınızda vâki' Kütahya ve tevâbi' nevâhîlerinde sâkin ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşları üzerine zâbit ve kethüdâ yeri nasb u ta'yîn olunmak de'b-i kadîm olmağla zümer-i silahdârândan on beşinci bölük altmış beş akçe ulûfeye mutasarrıf olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Seyyid İbrahim Kütahya zîde kadruhû ocağın kadîmî emekdârlarından olup mahall ü müstahik olmağla kethüdâ yeri nasb u ta'yîn olunup

mektub-ı muhâlesat tahrîr ve irsâl olunmuşdur. İnşâallahu te'âlâ vusûlünde gerekdir ki; merkûmı hıdmet-i lâzımesinde istihdâm eyleyesiz. Ve siz ki altı bölük yoldaşlarısınız, mûmâileyhi üzerlerinize zâbit ve kethüdâ yeri bilüp şer'le vukû' bulan da'vâ ve nizâ'larınızı ma'rifet-i merkûm ile görüp şerî'at-ı garrâya kemâl-i itâ'ât ve mûmâileyhe inkıyâd üzere olasınız. Ve sen ki kethüdâ yeri zîde kadruhûsun, bundan akdem şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlin mazmûn-ı itâ'at-makrûnıyla âmil olup ol câniblerde altı bölük neferâtından olup sahîhü'l-esâmî oldukları hâlde hükkâm eline virilmeyüp ocağın kâ'ide-i kadîmesine ri'âyet ideler. Ve tehm-i şer'îye ile müttehim olanların zâbiti ma'rifetiyle cezâ-yı şer'iyeleri tertîb oluna. Sipâhî ve sipâhî-zâde olmayup re'âyâ makûlesinden olanlara çıkılmayup hilâf-ı emr-i âlişân vaz' u hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz. Bâkî hemîşe ... (?) şerî'at dâ'im-bâd.

Tahrîran fî evâ'il-i Rebîulâhir li-sene erba'a ve seb'in ve mi'ete ve elf.

Ahmed Ağa-yı Gurebâ-yı Yesâr-ı Dergâh-ı Âlî, Mustafa Ağa-yı Gurebâ-yı Yemîn-i Dergâh-ı Âlî, Ahmed Ağa Ulûfeciyân-ı Yesâr-ı Dergâh-ı Âlî, Hamza Ağa-yı Ulûfeciyân-ı Yemîn-i Dergâh-ı Âlî, İbrahim Ağa-yı Zümre-i Silahdârân Dergâh-ı Âlî, Mehmed Ağa-yı Ebnâ-i Sipâhiyân-ı Dergâh-ı Âlî

Kayd-şode. Fî 26 min Rebîulûlâ sene 1174

[s. 33b]

79

Sûret-i berât-ı âlişân

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân ve tuğra-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hakanî oldur ki:

Orta boylı ala gözlü açık kaşlı râfi'-i tevkî'-i refi'ü's-şân-ı hakanî Bektaş bin Abdullah Peşkirî sūdde-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp Kütahya sancağında Arslanapa nâhiyesinde Çiftlik-i Kutlu Bey der-karye-i Kara Hüseyin ve gayrıdan yirmi bir bin dört yüz on üç akçe mensûh ze'âmetin topdan on iki bin dört yüz on üç akçesine mutasarrıf olan Süleyman bilâ-veled fevt olup tîmârı mahlûl olmağla kendüye virilmek bâbında inâyet ricâ itmeğın şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnım mücebince sancağında sâkin olup alaybeyisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla tevcîh

olunmak için sene erba'a ve seb'în ve mi'ete ve elf Rebûlevvel'inin on birinci târihiyle hük-m-i şerîfim virildikden sonra tezkiresi ihrâc olunmak fermânım olmağın zikrolunan on iki bin dört yüz on üç akçe tîmârı vech-i meşrûh üzere merkûm Bektaş bin Abdullah'a tevcîh olunup virdim ki zikrolunur. Ve buyurdum ki ba'de'l-yem taht-ı yedinde olup tasarruf kılup şöyle ki vezâyif-ı hidemât-ı mevfûre

Çiftlik-i Kutlu Bey, der-karye-i Kara Hüseyin tâbi'-i Arslanapa, 1010 piyade	Çiftlik-i Koyun Bey, der-karye-i Kara Hüseyin tâbi'- i m. 861 müselleme.	Çiftlik-i Kutlu Bey der-karye-i Kara Hüseyin tâbi'-i m. 2444 piyâde.	Çiftlik-i Divanî İbrahim der-karye-i Bazergan, tâbi-i mezbûr. 959 [piyade]
Çiftlik-i Baba Yakub, der-karye-i Kara Hüseyin, tâbi'- i Eğrigöz, 633 piyâde	Çiftlik-i Baba Durhanoğlu, der- karye-i Çelebi, 514 [piyâde]	Arâzî-i der-karye-i Demüroğlu deve ... (?) çiftlik-i Terakioğlu (?) tâbi'- i Saravanos (Saranos, Sazanos, Virancık) [piyâde] 100	Yekûn 5700
Çiftlik-i İlyascı der- karye-i Timurcı tâbi'-i Saravanos, [piyade] 865	Çiftlik-i ... (?) der- karye-i Kilise tâbi'-i Söğüdözi, 854 piyâde	Çiftlik-i Kara Mahmud der-karye- i Dikili (?) , tâbi'-i Sazanos, 825 [piyade]	Çiftlik-i Avra (?) der-karye-i Gök, tâbi'-i m., 829 piyâde
Çiftlik-i Rav (?) der-karye-i Çamgökağaç, tâbi'-i m. 753 piyâde	Çiftlik-i Hacı Mahmud der-karye- i Gökçe tâbi'-i Saravanos, 254 piyâde	Çiftlik-i Talma (?) der-karye-i Göklü, tâbi'-i Saravanos, 830 piyâde	Çiftlik-i Tonad (?) , der-karye-i Ayaş, tâbi'-i m. 184 piyâde.
Çiftlik-i Şahin der-karye-i Ercet (?) , tâbi'-i Saravanos ma'a ... (?)			

Ve mesâ'î-i meşkûre-i asâkir-i mansûredir ber-mûceb-i Defter-i Hakanî bî-kusûr mer'î ve mü'ddî kıla. Ol bâbda efrâd-ı âferîdeden hiç ferd mâni' ve dâfi' olmaya. Şöyle bileler, alâmet-i şerîfe itimad kılalar.

Bi-makâmı Kostantıniyye.

Tıbku aslihî'l-hatîr

Nemakahû'l-fakîru ileyh azze şânuhû

El-Hâc Ömer el-müvellâ-hilâfe bi-mahkemeti Mahmudpaşa bi-Medineti Kostantıniyye gufire leh.

79/1

Dizdârın oğlunun oğlunun ref'inden sahib-i evvel Ahmed veled-i Mahmud'a Tavlar (?) tîmârı ibkâ berâtıdır.

Nişân-ı şerîf-i alîşân-ı sâmi-mekân ve tuğra-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hakanî oldur ki:

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşerri'in Kütahya kazâsında nâ'ibü's-şer' olan Mevlâna Mehmed İtrî zîde ilmuhû südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Kütahya sancağında ve nâhiyesinde Tavlar (Doğalar?) nâm karye ve gayrıdan iki bin akçe gedik tîmâr ile Kütahya Kal'ası'nın ser-bölüklüğüne mutasarrıf Ali veled-i Mahmud bilâ-veled fevt olup gedik-i tîmâr-ı mezbûr mahlûl oldukda müteveffânın karındaşı işbu râfi'-i tevkî'-i refi'ü's-şân-ı hakanî Mülâzım Ahmed'e tevcîhi iktizâ ider iken ecânibden sagîr Abdal veled-i İbrahim üzerine berât itdirüp merkûm Ahmed'e gadr-i küllî sabîye gedik tîmâr tasarrufi hilâf-ı kânûn olmağla merrûm Abdal'ın ref'inden ve karındaşı mezbûr Ali'nin fevtinden tevcîh olunmasın istid'â eyledikde istifsâr için emr-i şerîfim sâdır olup ve kal'a-i mezbûre dizdârı Ebubekir'in merkûm Ahmed'e garaz-ı nefsanîyesi ve tama'-ı hamından nâşî tîmâr-ı mezkûr ekl itmek kasdıyla mezbûr Abdal kebirdir deyu istifsârı emri vürûd ve arz olunmak esnasında Derviş Ali'ye ferâğ ve kasr-ı yed i'lânı irsâl idüp hile olduğu zâhir olduğundan nâşî Kütahya Nâ'ibi Süleyman arzıyla elli sekiz târihinde merkûm Ahmed veled-i Mahmud'a tevcîh ve berât ve hıdmetde kusûrî olmayup dahl îcâb itmez iken ma'zûl Kütahya Nâ'ibi Ebubekir'den kuvvet-i irtişâ ile aldığı arz mücebince mezbûr Ahmed'in ref'inden Abdal'a tevcîh ve berât ve ba'dehû dizdâr-ı merkûm Ebubekir evvel virdiği arzın hilâfi mezbûr Abdul sabîdir deyu arz ve ref'inden

altmış senesinde tevcîh ve berât olunup lâkin mezbûr Mustafa tîmâr-ı mezbûr ile Akçapınar nâm karyeden bin beş yüz elli akçe âhar gedik tîmâra mutasarrıf ve iki tîmâr tasarrufi hilâf-ı kânûn ve mezbûr Mustafa dizdâr-ı mezbûrın oğlu olup ve İstanbul'da katî vâfir ... (?) olmağın altmış üç ve sekiz senelerde iki defa zâyi'den Mustafa'ya berât kâh diğêr Mustafa ve kâh Mustafa deyu arz idüp beş kayda düşürüp merkûm Ahmed veled-i Mahmud'a gadr-i sarih ve zulm-i kabîh ve hânesin harâb ve leyle-i işâya muhtâc idüp dizdâr-ı mezbûrın oğlu Mustafa dahî fevt olup sagîr oğlu Mustafa üzerine tevcîh ve berât ve dizdârı arzı olmadıkça tîmârına zarar gelmemek üzere kaydına şerh viridirüp gadr ve mezbûr Mustafa elân sagîr ve dizdâr-ı mezbûrın müteveffâ oğlu [s. 34a] Mustafa'nın sulbî sagîr oğlu olup bu misillü hile ve mel'anet ve dek ü desîse ile kesânî nân-pâresinden mahrum ve hânesin harâba âdet-i müstemirresi ve merkûm Ahmed veled-i Mahmud'un sâhib-i evvel ve mağdûr olduğı kal'a-i mezbûrenin kethüdâsı ve bölükbaşılari ve topcı ve cebeci ve çavuşân ve bevva ve mehterâne neferâtından cemm-i gafîr alâ-tarîki's-şehâde haber vormeleriyle tîmâr-ı mezbûr sabî Mustafa'nın ref'inden sâhib-i evvel merkûm Ahmed veled-i Mahmud'a ibkâ ve tevcîh olunmak bâbında inâyet ricâsına arz ve arzı mücebince sâhib-i evvel Ahmed veled-i Mahmud'a ibkâsı emri savâb idüğü iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'l Reîsülküttâbım Mehmed Emin dâme mecduhû i'lâm itmeğın derûn-ı kal'ada sâkin olup hıdmet-i lâzımesin edâ itmek şartıyla ibkâ ve tevcîh olunmak için sene-i erba'a ve seb'un ve mi'ete ve elf Safer'inin yirmi dokuzuncı günü târihiyle hükm-i şerîfim virildikten sonra tezkiresi ihrâc olunmak fermânım olmağın zikrolunan iki bin akçe gedik tîmâr ile Kütahya Kal'ası'nın bölükbaşılığı vech-i meşrûh üzere merkûm sabî Mustafa'nın ref'inden sâhib-i evveli mağdûr-ı mezkûr Ahmed veled-i Mahmud'a ibkâ ve tevcîh olunup südde-i sa'âdetimden lâyıık ve evlâ ve sezâvâr ve âharı görüp virdim ki zikrolunur.

Karye-i Tavlar	Çiftlik-i Sofuoğlu	Çiftlik-i Mustafa	Çiftlik-i Tokuloğlu
tâbi'-i Kütahya	ma'a Çayır der-	der Ayılı tâbi'-i	(?) Deregöli, tâbi'-i
4200	karye-i Pirlü tâbi'-i	mezbûr hisse 200	Arslanapa, hisse
1400	Kütahya		200
	200		

Yekûn 2000

Ve buyurdum ki; ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olup tasarruf kılup şöyle ki vezâ'îf-i hıdemât-ı gedik tîmâr-ı mezbûr ile kal'a-i merkûmenin ser-bölkülüğüdür, bermûceb-i Defter-i Hakanî bî-kusûr mer'î ve mü'eddî kıla. Ol bâbda efrâd-ı âferîdeden hiç ehad kâ'inen min-kân ve keyfe mâ-kân ve nev'an mine'l-envâ' ve vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb mâni' ve dâfi' olmayup bir vechile dahl ü ta'arruz kılmayalar. Şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Kayd şüd fî 28 min Rebûlevvel sene [1]1174

Bi-makâmı Kostantiniyye el-mahrûse.

80

Salih Ağa'nın miralay istihdâm fermânı.

Düstûr-ı mûkerrem, müşîr-i mufahham, nizâmü'l-âlem müdebbirü'l-umûrû'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümeahhid-i bünyânü'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-sa'âdeti ve'l-ikbâl el-mahûfî bi-sınûfî avâtıfû'l-melikü'l-a'lâ hâlâ tuğrâ-yı şerîfim hıdmetinde olan vezîrim paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki; kıldetü'l-emâcid ve'l-a'yân eyâlet-i Anadolu'nın Defter Kethüdâsı Mustafa ve Tîmâr Defterdârı el-Hâc Mehmed ve Çavuşlar kethüdâsı Salih zîde mecduhum ile zü'emâ ve erbâb-ı tîmârı südde-i sa'âdetime mahzar gönderüp Kütahya sancağında Kalıkviran nâhiyesinde Arslanlı nâm karye ve gayrıdan tîmâra mutasarrıf olan Ahmed'in sinni henüz yirmi beş yaşına bâliğ ve hadâset-i sinne binâ'en ba'zı eşhâs ile yekdil ve yekcihet ve mukaddemâ alaybeyiliği esnâsında sancaklarının neferâtından beş altı neferin tîmârlarını hilâf-ı inhâ birer takrîb ile ... (?) tevcîh ve kendüye sebt idüp ve bundan başka Sultanöni sancağında Bilecik nâhiyesinde Sarmaşık nâm karye nâm karye ve gayrıdan sekiz bin akçe me'ûnet (?) tîmâra mutasarrıf Hacı Hüseyin için dahî hilâf-ı inhâ fevt oldu deyu arz ve ânı dahî kendüye sebt idüp ve ba'zılarını dahî tecrîm ve dâ'imâ gadr sevdâsında olup eminyetleri ve evzâ' ve etvârından hoşnud ve râzı olmamalarıyla yine Kütahya sancağında Şeyhlü nâhiyesinde Dumlu nâm karye ve gayrıdan on üç bin doksan akçe tîmâra mutasarrıf olan dârende-i fermân-ı vâcibü'l-iz'ân kıldetü'l-emâsil ve akrân Salih veled-i Musa zîde kadruhû cümlelerin muhtârı olup bu vakte dek evzâ' ve etvârından cümlesi hoşnud olduklarına binâ'en zikrolunan Kütahya alaybeyiliği mezbûr Ahmed'in ref'inden mûmâ-ileyh Salih zîde kadruhûya tevcîh ve istihdâmı-çün emr-i şerîfim

virilmek bâbında inâyet ricâsın mahzar itmeleriyle bundan eyâlât ve elviye alaybeyilikleri ve zü'emâ ve erbâb-ı tîmârının tevcîhâtları-çün ber-mûceb-i hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn virilen nizâm-ı cedîd-i müstahsenenin şürûtını hâvî yedine i'tâ olunan mufasssal ve meşrûh alaybeyilik emr-i şerifinde mazmûn-ı münîfî tenfîz ve icrâ olunmak üzere zikrolunan Kütahya Alaybeyiliği mezbûr Ahmed'in ref'inden mûmâ-ileyh Salih veled-i Musa zîde kadruhûya tevcîh ve hîdmet-i mezbûrede istihdâm olunmak emrim olmuşdur. Buyurdum ki; sâdır olan emrim üzere mûmâ-ileyh Salih veled-i Musa zîde kadruhûy Kütahya alaybeyiliği hîdmetinde istihdâm eyleyüp min-ba'd sâdır olan emr-i şerîfe mugâyir ref' olanan mezkûr Ahmed'i ve âharı dahl ü ta'arruz etdirmeyesiz. Ve miralay-ı mûmâ-ileyhe virdim ki arzlarında satır-ı târihi tahrîr eylemek üzere muhkem tenbîh eylesin. Şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'tâmâd kılasın. Tahrîran fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min şehri Rebûlevvel li-sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı Kostantınıyye el-mahrûre.

Tıbku aslihî'l-hatîr

Nemekahu'l-fakîru ileyhi azze şânuhu

El-Hac Ömer el-müvellâ-hilâfe bi-mahkemeti Mahmudpaşa bi-medîneti Kostantınıyye el-mahrûse gufire-leh.

Kayd şüd fî 2 min Rebûlâhir sene [1]174

[s. 34b]

81

Nişân-ı şerîf-i alîşân-ı sâmi-mekân ve tuğra-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hakanî oldur ki:

Medîne-i Kütahya muzâfâtından Tavşanlı nâhiyesine tâbi' Dede Balioğlu Hamza Bey Vakfı Yağmurlar ve Karaağaç nâm karyelerinin tevliyeti ve zâviyedârlarlığı evlâd-ı evlâda meşrût olup ber-mûceb-i şart-ı vâkıf bundan akdem sülûs hisse-i tevliyet ve sülûs hisse-i zâviyedârlığa mutasarrıf iken mütevvfiye loan büyük vâlidesi Hadice Hatun'ın hissesi işbu râfî'-i tevkî'ü's-şân-ı hakanî İsmail an-evlâd-ı vâkıfa intikâl idüp lâkin yetîm ve bî-kes bulunmağla evlâd-ı vâkıfdan olmak üzere el-Hâc Veli ba'dehû mahlûlünden oğlu Seyyid Ahmed'e berât itdirüp gadr itmekle ref'inden şart-ı vâkıf üzere

kendüye tevcîh ve yedine berât-ı âlîşânım virilmek bâbında istid'â-yı inâyet itmeğin zâviye-i mezkûrın tevliyeti ve zâviyedârlığı evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere evlâd-ı vâkıfıdan Hacı Veli ve Himmet ve Ümmügülsüm selis mutasarrıflar olmak üzere fazîletlü Rümili Kazâskerî Mevlânâ Abdullah Efendi hazretlerinin i'lâmı ve bin yüz altmış iki senesi Recebü'l-ferdinin yirmi dördüncü günü târihiyle sâdır olan fermân-ı âlîşân mücebince tevcîh olunup başka başka berât ile üzerlerinde iken merkûm Hacı Veli fevt olmağla mahlûlünden mutasarrıf olduğu sülûs hisse-i tevliyyet ve sülûs hisse-i zâviyedârlığı sulbî oğlu Seyyid Ahmed'e müteveffâ babası berâtı mücebince bin yüz altmış yedi senesi Cumâdelûlâsından tevcîh ve badehu vâki' olan cülûs-ı sa'âdet-makrûndan dahî tecdîd-i berât eyleyüp hâlâ üzerinde olduğu ba'dehû derkenâr sâdır olan fermân-ı âlîşâna imtisâlen Âsitâne'de bulunan vilâyetlülerinden keyfiyeti su'âl olundukda zâviye-i mezkûrın tevliyeti ve zâviyedârlığı evlâd-ı evlâda meşrût ve sâhib-i arz-ı hâl İsmail sahîh vâkıfın evlâdından ve hâlâ sülûs hisseye mutasarrıflar olan Himmet ve Ümmügülsüm ile [aynı] derecede müsâvî ve merkûm Seyyid Ahmed Bey berât itdirdiği sülûs hisse-i tevliyyet ve sülûs hisse-i zâviyedârlığın hakk-ı tasarrufi mezbûr İsamîl'in olduğunu medîne-i mezbûr ahâlisinden olup Âsitâne'de müsâfereten sâkin el-Hâc Abdurrahman Efendi ve Seyyid İbrahim Efendi ve es-Seyyid Ali Efendi ve Seyyid Mehmed bin Salih ve Ali bin Mehmed nâm kimesneler alâ tarîki's-şehâde haber virmeleriyle merkûm Seyyid Ahmed'in berât itdirdiği sülûs hisse-i tevliyyet ve sülûs hisse-i zâviyedârlık ref'inden şart-ı vâkıf üzere mezbûr İsmail an-evlâd-ı vâkıfa tevcîh buyurulmak iktizâ eylediği a'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn bi'l-fi'l Anadolu Kazâskerim olan Mevlânâ Mehmed Refi' edâmallahû te'âlâ fezâ'iluhû i'lâm itmeleriyle mevlânâ-yı müşârunileyhin i'lâmları ve bin yüz yetmiş dört senesi Rebûlevvel'inin selhi günü târihiyle sâdır olan fermân-ı âlîşânım mücebince sadaka idüp bu berât-ı hümayûnı virdim ve buyurdum ki; ba'de'l-yevm merkûm İsmail an-evlâd-ı vâkıf varup zikrolunan evkâfın sülûs hisse-i tevliyyet ve sülûs hisse-i zâviyedârlığına ber-vech-i meşrût ref' olunan mezbûr Seyyid Ahmed'in yerine mutasarrıf olup vâkıfın rûhı ve devâm-ı ömr-i devletim-çün du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan bir-veçhile dahl ü ta'arruz kılmayalar. Şöyle bileler, alâmet-i şerife i'timâd kılalalar. Tahrîran fî evâ'il-i Rebûlâhir sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf

Bi-makâmı Kostantiniyye

Kayd şüd fî 15 Rebûlâhir li-seneti'l-merkûme.

Kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'în Kütahya kazâsında nâ'ibü's-şer' olan Mevlânâ (?) zîde ilmuhû tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Sen ki Kütahya nâ'ibi Mehmed İtrî zîde ilmuhûsun, südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp medîne-i Kütahya'da vâki' Hisarbeyoğlu Câmi'-i Şerîfi'nin hatibi Seyyid Yusuf ve imâmı Halil ve eczâhân olan Monla Yusuf ve Ahmed ve eş-Şeyh Avnullah ve du'â-gûy ve eczâ-hân olan es-Seyyid Abdurrahman ve es-Seyyid Abdurrahim meclis-i şer'de vakf-ı mezbûrın ber-veçh-i meşrût mütevellî-yeri (?) olan Durmuş Ağa ve Ali Ağa ve Osman Ağa ve Ebubekir Ağa demekle ma'rûf kimesneler ile Ümmügülsüm nâm hatun mahzarlarında mezbûrûn yedlerinde olan berâtları mücebince müstahik oldukları vazife ve cerâyâların virmeyüp taleb eylediklerinde mütevelliyûn-ı mezbûrûn tezvîre sülûk ve gayr-ı ma'mûlûn-bihâ bir kıt'a müzevver vakfiye peydâ ve bâ-arzuhâl Haremeyn Muhâsebesi'nde hıfz ve vakf-ı mezbûrî müceddeden nezâret-i sadria'zamîye ilhâk ve vakf-ı mezbûrdan vezâyif ve cerâyâ ihdâs idenlere vazife ve galle virilmemek üzere emr ısdâr itdirdüp ol vechile vazife ve cerâyâların virmekte ta'allül iderler deyû mezbûrûn da'vâ ve merkûmûn istintâk olunduklarında gayr-ı ma'mûlûn-bihâ bir kıt'a sûret-i vakfiye ibrâz ve vazife-i mezbûre ile kadîmden amel olunageldiğine ityân-ı beyyine idemeyüp vakfiye-i mezbûre müzevver ve gayr-ı ma'mûlûn-bimhâ olduğu mazbûtü'l-esâmî yetmiş dört nefer bî-garaz müslîmîn şehâdetleriyle sâbit ve tezvîr olduğu zâhir ve nümâyân olmağla berâtları mücebince hıdmetleri mukâbilesinde müstahik oldukları vezâyif ve cerâyâları tahsîli-çün emr-i şerîfim sudûrî bâbında vâki'-i hâli bi'l-iltimâs sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, [s. 35a] arz ve Dîvân-ı Hümâyûn'imda mahfuz ahkâm kuyûdâtı ve nişan-ı hümâyûn defterleri tettebbu' olunduklarında Kütahya sancağına ve nâhiyesine tâbi' dokuz bin yirmi beşer akçe yazar Alayundlar nâm karye Hisarbey subaşı oğlu Mustafa Bey nefsi Kütahya'da binâ eylediği câmi'î mesâlihi-çün vakfı olduğu defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr olduğu ve Defter-i Hakanî'de mukayyed ve câmi'-i mezbûrın imâm ve hatibine yevmî beşer akçe vazife ve leyle-i Regâiyib ve nısf-ı Şaban ve leyle-i kadr ve terâvi-i şerîfe misillü salâtı edâya imâmet ve mukâbilesinde karye-i mezbûre a'şârının humsından senede bir müd hinta ve mü'ezzine yevmî iki akçe ve yevm-i Cuma'a mu'arref olan bir akçe ve yedi nefer eczâ-hânına birer akçe ve sâ'ir dahî şart-ı vâkıf üzere evlad-ı vâkıfdan mütevellî olanlar edâ ve bi'l-cümle masârifât ve ta'mîrât-ı vakfî rü'yet

eylediklerinden sonra fazla kalur ise mahall-i münâsibede emlâk ve akâr ve bağât iştirâ murâd ider ise müceddeden emlâk ve musakkafât binâ eyleye deyu şart ve ta'yîn eylediği bâ-fermân-ı âlî yüz yetmiş senesinde Haremeyn müfettişi i'lâmıyla Haremeyn Muhâsebesi'nde hıfz olunan sûret-i vafiyede musarrah ve vakf-ı mezbûr müceddeden nezâret-i sadrîa'zamîye ilhâk olunup şart-ı vâkıfa mugâyir izdiyâd ve muhdes vezâ'if peydâ ider ise taleb idenlere virilmemesini ve şürût-ı sâ'ire zımnında bâ-i'lâm yüz yetmiş üç senesi Şevvâl'i târihiyle mufasssal ve meşrûh emr-i şerîf virildiği mukaddemâ muhâsebe-i merkûmeden ba'de'd-derkenâr ve câmi'-i mezbûrdan Cuma ve îdeyn ve salât-ı mü'eddiyeti icrâ ve temcîd-hân olan Şeyh Avnullah ve Ahmed Halife ve Yusuf Halife nâm kimesnelerin berâtları mücebine hıdmetleri mukâbilesinde müstahık oldukları vazifeleri alıvirilüp hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf ta'allül ve nizâ' itdirilmemesini hâvî sene-i mezbûre evâhiri Zilhicce'sinden sâbıkâ Kütahya kâdisi arzıyla ale't-tafsîl emr-i şerîfim virildiği ahkâm kuyûdâtından ve câmi'-i mezbûrın senevî bir müd hinta ve vazîfei mu'ayyene ile hitâbeti Yusuf Efendi an-ulemânın üzerinde olduğu Anadolu Muhâsebesi'nde mukayyed ve câmi'-i mezbûr vakfı mahsulünden almak üzere yevmî iki akçe vazife ve senevî bir müd hinta ile du'â-gûy ve yevmî iki akçe vazife ile cüz-hânlık ciheti es-Seyyid Abdurrahman ve es-Seyyid Abdurrahim veledân-ı es-Seyyid Abdülhayy ve yevmî iki akçe ile mu'arriplik ve iki akçe cüz-hânlık Yusuf Halife ibn-i Abdülhadi ve yevmî bir akçe cüz-hânlık Ahmed Halife ve üç akçe vazîfe ile cüz-hânlık Avnullah Halife nâm kimesnelerin başka başka berevât-ı şerîfem ile üzerlerinde olduğu askerî ruznamçesinden ihrâc olunup sen ki Kütahya nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, vakfiye-i mezbûrenin müzevver ve gayr-ı ma'mûlün-bihâ olduğunu nâtik olmağla mezkûrünün berâtları mücebine hıdmetleri mukâbilesinde müstahık oldukları vazifeleri ba'de's-sübût hükm olunup alıvirilüp hilâf-ı şer' ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf ve emr-i hümayûn mütevelliyûn-ı mezkûruna ta'allül ve nizâ' itdirilmeyüp ber-muktezâ-yı şer'-i enver ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrını iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'l Reîsülküttâbım olan Mehmed Emin dâme mecduhû i'lâm itmeğin i'lâmı mücebine şer'le görülmek emrim olumşudr. Buyurdum ki; hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel dahî ihzâr-ı husemâ kılup mukaddemâ bir def'a şer'le görölüp fasl olmayan hususları tamâmen hak üzere mukayyed ve fetvâ-yı şerîfe nazar idüp göresin, mezbûrlar edâ-yı hıdmet idüp vakıfda müsâ'ade var iken mütevelliyûn-ı mezûrûn hilâf-ı şer'-i şerîf ve

mugâyir-i fetvâ-yı münîf ve berât müstahık oldukları vazifeleri edâda muhâlefet eyledikleri vâki' ise ol bâbda muktezâ-yı şer'-i kavîm ve fetvâ-yı şerîfeleri mûcebince amel idüp dahî mezbûrûnın berâtları mûcebince müstahık oldukları vazifeleri ba'de's-sübût hükm idüp alıvirüp hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf mütevelliyûn-ı mezbûrûna ol vechile ta'allül ve nizâ' itdirmeyesin, min-ba'd şer'-i şerîfe ve fetvâ-yı münîfe ve emr-i hümayûnıma [mugâyir] kimesneye iş itdirmeyüp husûs-ı mezbûr içün bir dahî emrim varmalu eylemeyesin, Şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'tâmâd kılasın. Tahrîran fî evâ'il-i şehir-i Rebûlâhir li-sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf,

Bi-makâmı Kostantınıyye el-mahrûse.

[s. 35b]

83

Derviş Hasan berât-ı kitâbet-i Zağra.

Nişân-ı şerîf-i alîşân-ı sâmi-mekân ve tuğra-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hakanî oldur ki

Medîne-i Kütahya'da vâki' Merhûm Yıldırım Bayezid aleyhi'r-rahme ve'l-gufrân hazretlerinin câmi'-i şerîfi vakfı vakfı olan Zağra karyesinin hâsıl olan a'şâr-ı şer'îyyesini ta'şîr ve tahrîr itmek içün bir câbi ve bir kâtib nasb u ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla erbâb-ı istihdâkdan işbu râfi'-i tevkî'-i refi'ü's-şân-ı hakanî Dede Hasan el-Mevlevî her vechile lâyıq ve mahall ü müstahık olmağla vakfdan dahî kemâl-i müsâ'ade olup ferî ve ferâri' olduğından zevâyid-i vakfdan almak üzere yevmî dört akçe vazîfe ve senevî iki müd hinta cerre ile müceddeden tevcîh olunup yedine berât-ı şerîfim virilmek bâbında nâ'ibi Mevlânâ Mehmed İtrî zîde ilmuhû arz itmeğın mûcebince sadaka idüp bu berât-ı hümayûnı virdim ve buyurdum ki; ba'de'l-yevm merkûm Dede Hasan el-Mevlevî varup zikrolunan vakf karyenin câbisi ve kâtibi olup hıdmet-i lâzımesin mer'î ve mü'eddî kılındıktan sonra vakf-ı mezbûrın mahûli zevâyidinden almak üzere yevmî dört akçe vazîfe ve senevî iki müd hinta cerre ile mutasarrıf olup vâkıfın rûhı ve devâm-ı ömr-i devleti-çün du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan kat'â bir vechile dahl ü ta'arruz kılmayalar. Şöyle bilesler, alâmet-i şerîfe i'tâmâd kılalır. Tahrîran fî evâhiri Rebûlâhir li-sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı İslambol.

84

Muhzırbaşı Seyyid Mehmed Çelebi'nin muhızırbaşılık mektubudur.

Veçh-i tahrîr-i hurûf budur ki; Kütahya kazâsının muhızırbaşılığı ve tahtacılığı ve kassâm-ı askerî ve beledî muhızırlığı ve bölükbaşılığı yetmiş dört senesi Muharremü'l-harâmın on beşinci gününden bir sene tamâmına değin zabt u rabt itmek üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân izzetlü (?) zîde kadruhûya sene-i sâbık üzere der-uhde ve iltizâm olunmağla târih-i temessükden bir sene tamâmına değin zabt u rabtı-çün yedine işbu temessük virildi. Gerekdir ki; kazâ-i mezbûrın ve tevâbi'î nevâhîlerinin muhızırbaşılığından hâsıl olan rûsûmât ve mahsûlât kânûn-ı kadîm ve sinîn-i sâbık üzere olduğu her ne ise ahz u kabz ve muhızırûn-ı sâ'ireden üzerlerine muhızırbaşı ve zâbit bilüp umurlarında mûmâ-ileyhe mürâca'at ve kadîmden muhızırbaşılar ne vechile zabt u rabt idegelmişler ise mûmâ-ileyh dahî ol minvâl üzere zabt u rabt idüp zabt u rabtına tarafımızdan ve taraf-ı âhardan bir ferd mâni' ve müzâhim olmayalar. Tahrîran fî't-târih fî 15 Muharrem sene 1174 kayd fî 26 min Cumâdelûlâ li's-seneti'l-mezbûr.

Salih Bölükbaşı, Bevvâbân-ı Dergâh-ı Âli.

85

Umüdetü's-sâdât-ı kirâm medîne-i Kütahya'da Bozüyük ve İnönî kazâlarında kâ'immakâm-ı sâbık müftizâde es-Seyyid Süleyman Efendi dâme şerefuhû ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki; Kazâ-i merkûmların kâ'immakâmlığı işbu sene sene erbâ'a ve seb'in ve mi'ete ve elf mâh-ı Cumâdelâhiri gurrelerinden canibinize tefvîz ve sipârîş ve tevcîh olunmuşdur. Gerekdir ki; sâdât-ı kirâma i'zâz ve ikrâm ve üzerlerine şer'an sâbite olan ahkâmın ma'rifetin ile husûl-pezîr olmasına ikdâm idüp kuzât ve kâ'immakâmlar sened ile müceddeden bir ferde yeşil sardırmayasız. Teveccûhiye, ve arûsiye ve devriye ve muhdesât-ı sâ'ire-i nâ-marziye nâmıyla bir habbelerin almayup ve âhara dahî aldırmayup şevketlü, kerâmetlü, mehâbetlü pâdişâh-ı islâm eyyehû ve ibkâhû ilâ yevmi'l-kıyâm hazrelerinin devâm-ı ömr-i devletleri-çün sâdât-ı kirâm-ı ed'ıyye-i hayriyyelerini isticlâb idüp her emirde şer'-i şerîfe imtisâl ile cenâb-ı resul-i Ekrem sallallahu te'âlâ aleyhi vesellem efendimizin şefâ'at-i aliyyelerine mahzhar olasız ve's-selâm.

Mine'l-muhlis İdris-zâde es-Seyyid Muhammed el-Emin en-nakîbü'l-eşrâf el-memâlik-i Osmaniye

86

Berât-ı Osman

Nişân-ı şerîf-i alîşân-ı sâmi-mekân ve tuğra-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hakanî oldur ki

Kütahya kazâsı müzâfâtından Sazanos nâhiyesinde Daşdikin (?) nâm karyede Receb Çiftliği ile mutasarrıf olan es-Seyyid İsmail bilâ-veled fevt olup yeri hâlî ve hıdmeti mu'attal kalmağın yerine erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'-i tevkî'-i refî'ü's-şân-ı hakanî Osman Halife her vechile lâıyk olmağın tevcîh olunup yedine berât-ı şerif virilmek ricasına kâdî nâ'ibi Mevlâna Mehmed İtrî zîde ilmuhû arz itmeğın arzı mûcebince bin yüz yetmiş bir senesi evâhir-i Rebûlâhir târihiyle berât-ı şerîf-i âlişân virilmiştir.

Be-mâkâm-ı İslambol.

Kayd-şode fî 9 C. Sene [1]174

[36-a]

Temmetü'l-kelâm fî hâze'l-makâm nemekahü'l-fakîru ileyhi te'âlâ Mehmed İtrî el-müvellâ hilâfet bi-Kütahya sâbıkâ gufire leh.

87

İşbu sâl-i Ferhunde-fâlde hâlâ Anadolu vâlisi vezîr-i Âsâf-nezîr müşîr-i Felâtun-pezîr devletlü, sa'âdetlü Tevkî'î Mustafa Paşa hazretlerinin imdâd-ı hazariyelerinin taksit-i sâni ma'a harc-ı bâb ve mübâşiriyye beş yüz dokuz gurus ve beş yüz on üç gurus işlemiş menzil ve beş yüz gurus sa'âdetlü, inâyetlü mütesellim ağa hazretlerine tahsildâriye ve iki yüz elli gurus harc-ı buyurıldı ve mübâşiriyye ve yüz otuz gurus masârıf-ı sâ'ire ve iki yüz elli gurus sa'âdetlü mütesellim ağa hazretlerine ikrâmiye ve yirmi beş gurus Hacı İvaz Hanı'nın kirası ve bin beş yüz gurus fîmâ-ba'd işleyecek menzil için mevkûf ve beş yüz gurus harc-ı mahkeme-i şerîfe cem'an dört bin yüz yetmiş yedi gurus lede'l-hesâb bâliğ olup akçe-ı mezkûrdan Kütahya kazâsının elân mevcûd olan üç yüz otuz hânesinin her bir hânesine on iki buçuk gurus ve elli yedi gurus zikr-i câ'î'l-beyân kurâlara isâbet eylediği cümle a'yân ve eşrâf muvâcehesinde zâhir ve nümâyân olmağla kazâ-i merkûmın hânelerinin müfredât defteridir ki ber-veçh-i âtî zikr ve iyân ve beyân kılınur. Tahrîran fî'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Recebü'l-esam li-sene sene erbâ'a ve seb'in ve mi'ete ve elf

Mahalle-i Çukur, hâne 0.5, 1 sümün	Mahalle-i Ahi Mustafa, hâne 3 rub‘	Mahalle-i Hacı İbrahim, hâne 3 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Hacı Ahmed, hâne 1, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Çerçi Müslüman, hâne 4, 1 sümün
Mahalle-i İshak Fakih, hâne 0.5	Mahalle-i Efendi Bola, hâne 0.5	Mahalle-i Şehreküsti, hâne 3.5	Mahalle-i Sultanbağı, hâne 1	Mahalle-i Bezirciler, hâne 1 rub‘, 1 sümün
Mahalle-i Lala Hüseyinpaşa, hâne 4	Mahalle-i Bölücek, hâne 3	Mahalle-i Ahi İzzeddin, hâne 0.5	Mahalle-i Gönen, hâne 3 rub‘	Mahalle-i Dibek, hâne 1 rub‘
Mahalle-i Mu‘arrif, hâne 1.5, 1 sümün	Mahalle-i Pirlar, hâne 3 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Cedîd, hâne 1.5, 1 sümün	Mahalle-i Ahi Evren, hâne 3, 1 sümün	Mahalle-i Cemaleddin, hâne 2, 1 rub‘, 1 sümün
Mahalle-i Büyükorta, hâne 2, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Lala, hâne 1.5, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Saray, hâne 2, 1 sümün	Mahalle-i Küçükorta, hâne 1.5	Mahalle-i Börekçiler, hâne 2
Mahalle-i Çerçi Kefere, hâne 3, 1 rub‘	Mahalle-i Meydan, hâne 3.5	Mahalle-i Balıklı, hâne 1.5, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Kadışeyh, hâne 1 sümün	Yekûn hâne 55.5, 1 rub‘

Nâhiye-i Etraf-ı Şehir

Karye-i Bölücek, hâne 2	Karye-i Çalica, hâne 1 rub‘	Karye-i İkizöyük, hâne 3 rub‘	Karye-i Yazıcılar, hâne 1 rub‘	Karye-i Alayund, hâne 3 rub‘	Karye-i Çavlı, hâne 1
-------------------------	-----------------------------	-------------------------------	--------------------------------	------------------------------	-----------------------

Karye-i Timurcuören, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Dumlupınar, hâne 1 rub‘	Karye-i Akkilise, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Sofular, hâne 1.5	Karye-i Karaöz, hâne 0.5	Karye-i Elmalu, hâne 0.5
Karye-i Etyemezler, hâne 1	Karye-i Kulaksız, hâne 0.5	Karye-i Aydoğdı, hâne 0.5	Karye-i Kumarı, hâne 3 rub‘	Karye-i Pirli, hâne 3 rub‘	Karye-i Ağaç, hâne 1 rub‘

[s. 36b]

Karye-i Kınık, hâne 1 rub‘	Karye-i Mustafalar, hâne 1 rub‘	Karye-i Donarslan, hâne 1	Karye-i Kariz, hâne 1 rub‘	Karye-i Güğüm, hâne 1 rub‘	Karye-i Kızılcaören, hâne 1 rub‘
Karye-i Okçu, hâne 1.5	Karye-i Güveçci, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i İn, hâne 1.5	Karye-i Ahiler, hâne 1 rub‘	Karye-i Andız, hâne 1	Karye-i Parmakören, hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Koçak, hâne 2 rub‘	Karye-i Akçamescid, hâne 0.5	Karye-i Gököz, hâne 1 rub‘	Karye-i Turgudlar, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Zağra, hâne 1	Karye-i Göynükören, hâne 0.5
Karye-i Senir, hâne 1.5	Karye-i Doğlar, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Kireç, hâne 1 rub‘	Karye-i Kuyusenir, hâne 1 rub	Karye-i Beypınarı, hâne 1 rub‘	Yekûn hâne 32, 1 rub‘, 1 sümün

Nâhiye-i Gümüş

Karye-i Sekiören, hâne 1	Karye-i Örence, hâne 1 rub‘	Karye-i Germiyan Karaağaç, hâne 3 rub‘	Karye-i Bozcaöyük, hâne 3 rub‘	Karye-i Ablum ma‘a Bacam, hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Enne, hâne 2,5, 1 rub‘
--------------------------------	-----------------------------------	---	--------------------------------------	--	--------------------------------------

Karye-i Doğa, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i Kepez, hâne 1.5	Karye-i Züllkadir, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Ayılı, hâne 3.5	Karye-i Donarslan, hâne 0.5	Karye-i Arslanlu, hâne 1
Karye-i Yakaca, hâne 1.5	Karye-i Gümüş, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Kızık, hâne 1.5	Karye-i Dedik, hâne 3 rub‘	Karye-i Çukurca, hâne 0.5	Karye-i Seyyid Ömer, hâne 4
Karye-i Kükürt, hâne 1.5	Karye-i Şami, hâne 1 rub‘	Karye-i Çoban, hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Ayvalu, hâne 1 rub‘	Karye-i Şahmelik, hâne 1.5	Karye-i Halıören, hâne 0.5
Karye-i Vakıf, hâne 3 rub‘	Karye-i Darıcı, hâne 1 rub‘	Karye-i Ağızören, hâne 1.5	Karye-i İsa, hâne 1.5	Karye-i Gazel Yakub, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Karsak, hâne 1 rub‘
Karye-i Sünnet Yenicesi, hâne 3 rub‘	Karye-i Kınık-ı Fevkânî, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Gulam, hâne 1 rub‘	Karye-i Kızılcağa, hâne 1 rub‘	Karye-i Gün, hâne 1	Karye-i Köpriliören, hâne 7.5
Karye-i Gürgseydi, hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Karcık, hâne 1, 1 sümün	Karye-i Şayin, hâne 1	Karye-i Gölcük, hâne 0.5	Karye-i Eğriöz, hâne 0.5	Karye-i İlyarık, hâne 1 rub‘
Karye-i Ören, hâne 2 rub‘, 1 sümün	Karye-i Ağaç, hâne 1 rub‘	Karye-i İnegazi, hâne 3 rub‘	Karye-i Yüreğir, hâne 0.5	Karye-i Elmağaç, hâne 3 rub‘	Karye-i Kıranışık, hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Sulu, hâne 1		Karye-i Sakcılar, hâne 0.5		Yekûn hâne 65	

Nâhiye-i Emrudili hâne 8.5

Nahiye-i Tavşanlı

Karye-i Göbel, hâne 4.5	Karye-i Tepecik, hâne 5.5	Karye-i Çardaklı, hâne 2	Karye-i Büyüket, hâne 1 rub‘	Karye-i Çukur, hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Ayvalu, hâne 4
Karye-i Bey, hâne 2.5, 1 rub‘	Karye-i Kırıçay, hâne 4	Karye-i Moymul, hâne 3	Karye-i Şeyhler, hâne 1.5	Karye-i Karaağaç, hâne 2	Karye-i Küçükilet, hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Kayı, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Kiliselü, hâne 1.5	Karye-i Akçaşar, hâne 0.5	Karye-i Tekeler, hâne 1	Karye-i Sorkın, hâne 1	Karye-i Davudlar, hâne 0.5
[s. 37a]					
Karye-i Pazar, hâne 9	Karye-i Gürağaç, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i Alpagud, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Karlı, hâne 0.5	Karye-i Karaköy, hâne 1.5	Karye-i Tutuş, hâne 1
Karye-i Yağmurlar, hâne 1 rub‘	Karye-i Derecik, hâne 1.5	Karye-i Kozluca, hâne 3 rub‘	Karye-i Karapelid, hâne 1.5	Karye-i Kol, hâne 0.5	Karye-i Azganlar, hâne 0.5

Yekûn hâne 60

Nahiye-i Virancık

Karye-i Çerte, hâne 2	Karye-i Yunuslar, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i Güney, hâne 1 rub‘	Karye-i Cebail, hâne 3 rub‘, 1 sümün	Karye-i Yağmurlar, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Yenice Emrudcuk, hâne 1.5, rub‘ 1
-----------------------------	---	-------------------------------	--	--	---

Karye-i Fakra, hâne 3 rub‘	Karye-i İliçekören, hâne 1.5	Karye-i Yeğenler Der Ömerler, hâne 1 rub‘	Karye-i Barağı, hâne 1	Karye-i Çavdarhisar, hâne 3	Karye-i Hacımahmud hâne 2, 1 rub‘
Karye-i Gökağaç, hâne 1.5	Karye-i Çam, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Afşar, hâne 1.5	Karye-i Sulu, hâne 1.5	Karye-i Tepecik, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i Nefs-i Virancık, hâne 3.5
Karye-i Ağarı, hâne 1,5	Karye-i Yağdigin, hâne 1.5	Karye-i Halifeler, hâne 1	Karye-i Esadlar, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Efeler, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Gökler, hâne 0.5, 1 sümün
Karye-i Hacıkebir, hâne 2, rub‘ 1	Karye-i Samralar. hâne 1 rub‘	Karye-i Şeyhler, hâne 2	Karye-i Kayı, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Susuz, hâne 1 rub‘	Karye-i Kızık, hâne 2.5
Karye-i Doğancılar, hâne 3 rub‘	Karye-i Döşicek, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Yenicevirancık, hâne 0.5	Karye-i Abaş (?), hâne 3 rub‘	Karye-i Köpekovaşı, hâne 3 rub‘	Karye-i Polad, hâne 1 rub‘

Karye-i Meştarlar, hâne 0.5

Yekûn hâne 48

Nahiye-i Gireği

Karye-i Ada, hâne 3 rub‘	Karye-i Haydarlar, hâne 3 rub‘	Karye-i İğdecik, hâne 1 rub‘	Karye-i Alıncık, hâne 3 rub‘	Karye-i Aslıhanlar, hâne 1, 1 rub‘, 1 sümün	Karye-i Nuhören, hâne 1
-----------------------------	--------------------------------------	---------------------------------------	------------------------------------	---	-------------------------------

Karye-i Kusura, hâne 1	Karye-i Çal, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Çamurduk, hâne 0.5	Karye-i Şehmalar ma‘a Şeyhler, hâne 1	Gökçeler, hâne 2,5, 1 rub‘	Karye-i Yalnızsaray, hâne 0.5
Karye-i Dere, hâne 3 rub‘	Karye-i Porsuk, hâne 0.5	Karye-i Kozluca, hâne 0.5, 1 sümün	Karye-i Emrez, hâne 2	Karye-i Arslanapa hâne 3, 1 rub‘, 1 sümün	Karye-i Örence, hâne 0.5
Karye-i Abaş, hâne 1.5	Karye-i Sinekciler, hâne 3 rub‘	Karye-i Karadiğin, hâne 1 rub‘	Karye-i Ballubaba, hâne 1, 1 sümün	Karye-i Pullar, hâne 0.5	Karye-i Çukurca, hâne 0.5
Karye-i Göynükören, hâne 0.5, 1 sümün	Karye-i Sağırlar, hâne 1 rub‘	Karye-i Çömlekçi, hâne 3 rub‘	Karye-i Kureyšler, hâne 1 rub‘	Karye-i Tava, hâne 1.5	Karye-i Tokul, hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Derziler, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Bazarganlar, hâne 1.5	Karye-i Ören, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Pınarbaşı, hâne 1	Karye-i Beyad, hâne 0.5	Karye-i Avlağı, hâne 1 rub‘
Karye-i Günce, hâne 1 rub‘	Karye-i Pazarcık, hâne 1 rub‘	Karye-i Bülhare, hâne 1 sümün		Yekûn hâne 36.5	
Nâhiye-i Altuntaş					
Karye-i Zemme, hâne 1.5	Karye-i Kuyucak, hâne 0.5	Karye-i Eymür, hâne 1, 1 sümün	Karye-i Üçöyük, hâne 0.05	Karye-i Gecek, hâne 1, 1 sümün	Karye-i Çepni, hâne 1

[s. 37b]

Karye-i Kürt , hâne 1.5	Karye-i Genişler, hâne 0.5	Karye-i Karaağaç, hâne 3 rub‘	Karye-i Abya, hâne 1	Karye-i Kiçiller, hâne 1.5	Karye-i Oğuzlar, hâne 1 rub‘
Karye-i Ürkmez İğce, hâne 0.5	Karye-i Yaka Kınık, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Sevdigin, hâne 1 rub‘	Karye-i Öyük, hâne 1.5	Karye-i Tatar Muhat, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Nefs-i Altuntaş, hâne 1
Karye-i Çakırsaz, hâne 0.5	Karye-i Yapılcan, hâne 3 rub‘	Karye-i Akça, hâne 1 rub‘	Karye-i Yalnızsaray, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Fakra, hâne 1 rub‘	Karye-i Alibey, hâne 1
Karye-i Kabaagaç, hâne 1 rub‘	Karye-i Basan, hâne 1 rub‘	Karye-i Yüylük, hâne 1 rub‘	Karye-i Muradhanlar, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Çomaklar, hâne 0.5	Karye-i Beytimurlar, hâne 1 rub‘

Karye-i Aslıhanlar ma‘a
Yeni, hâne 1 rub‘

Karye-i Efted, hâne 1.5

Yekûn 25.5 hâne

Bî-hâne kurâlar

Karye-i Ürekli, 8 guruş	Karye-i Çavuş, 10 guruş	Karye-i Körs, 7 guruş	Karye-i Kavacık, 6 guruş
Karye-i Yenice, 8 guruş	Karye-i Yağcılar, 8 guruş	Karye-i Ulusu, 10 guruş	Yekûn 57 guruş

Cem‘an yekûn hâne 330. Fî beher hâne 12.5 guruş.

Cem‘an yekûn 4177 guruş

Minhâ‘l-masârıf

Berây-ı Mâl-ı taksit-i sâni imdâd-ı hazariye 509 guruş	Berây-ı işlemiş menzil 513 guruş	Berây-ı tahsildâriye sa'âdetlü mütesellim ağa hazretleri 500 guruş	Berây-ı harc-ı buyurıldı ve mübâşiriyye 250 guruş
Berây-ı masârîf-ı beledî 130 guruş	Berây-ı Mütesellim Ömer Ağa hazretlerine 250 guruş	Berây-ı fîmâ-ba'd işleyecek menzil içün mevkûf 1500 guruş	Berây-ı kirâ-yı han-ı Hacı İvaz 25 guruş
Harc-ı mahkeme ve kâtibiye ve hüddâmiyye ve muhızıriyye 500 guruş		Yekûn 4177 guruş	

88

Medîne-i Kütahya'da vâki' Küçükorta Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem helâk olan Açı Murat veled-i Şahik nâm zimmînin verâseti avratı Mariçe bint-i Petnos nâm nasrâniye ile büyük oğulları İstefan ve Hırabit ve büyük kızları Eyva ve Süryapi ve sagîre kızı Gülzad'a münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir oldukdan sonra hâlik-i mesfûrın terekisinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur.

Hurrire fî 19 min Recebi'l-ferd sene [1]175

Nısf-ı menzil der- mahalle-i m. 300 guruş	Mor çuka biniş, 5 guruş	Karasığır ineği 1, 10 guruş	Köhne kilim 2 guruş	Yasdık 1 guruş	Müsta'mel döşek 3 guruş
Köhne kürk 1.5 guruş	Köhne entari 1 guruş	Köhne kâlîçe 1 guruş	Köhne kalpak 0.5 guruş	Köhne abiye ve aba 1.5 guruş	Köhne yorgun 1.5 guruş
Hırdavât 3 guruş	Nüküd 12 guruş	Der- zimet-i Hırabet 9 guruş	Der-zimet-i Kabadayıoğlu zimmî 15 guruş	Der-zimet- i Eskiciovalı 3 guruş	Mikras 0.5 guruş

Siyah çul 0,5 guruş	Köhne âyine 1 guruş	Timur sehilü enserân 0.5 guruş	Köhne döşek 3 guruş	Köhne bohça ve küldan 1 guruş	Yekûn 376.5 guruş
------------------------	---------------------------	---	------------------------	--	----------------------

Minhâ'l-ihrâcât

Berây-ı ilkâ-i lâşe der-turâb 11 guruş	Berây-ı resm-i kısmet 17.5 guruş	Harc-ı hüddâm ve kethüdâ'ıye 5 guruş	Kalemiye çukadariye 5 guruş	Muhzırân 0.5 guruş
--	--	--	-----------------------------------	-----------------------

Yekûn 38 guruş

Sahhü'l-bâki li't-taksîmi beyne'l-verese 337.5 guruş

Hissetü'z-zevce 42 guruş, 7 para, 1 akçe, 12 rub'	Hissetü'l-ibn 84 guruş 14 para, 2 akçe	Hissetü'l-ibn 84 guruş 14 para, 2 akçe	Hissetü'l-bint 42 guruş 7 para, 1 akçe
Hissetü'l-bint 42 guruş 7 para, 1 akçe	Hissetü'l-bint 42 guruş 7 para, 1 akçe	El-kesrü'l-bâkî 4 akçe	

[s. 38a]

89

Sûret-i berât-ı şerîf-i âlişândır.

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşerri'în Kütahya kazânında nâ'ibü's-şer' olan Mevlânâ Mehmed İtrî südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Kütahya sancağında Arslanapa nâhiyesinde Bülhare nâm karye ve gayrıdan bin dört yüz akçe gedik tîmârıyla Kütahya Kal'ası müstahfızlığı[na] mutasarrıf Ahmed veled-i Murtaza'nın bilâ-veled fevtinden kal'a-i mezbûre mülâzımlarından dârende-i tevkî'-i refî'-i hümayûn Ebubekir veled-i Ali'ye tevcîh ve [bâ-] berât-ı şerîf üzerinde ve hıdmet-i lâzımesinde kusûrı olmayup gedik gedik tîmâr ile müstahfızlığına dahl olunmak îcâb itmez iken kal'a-i mezbûre dizdârı el-Hâc Ebubekir'in mücerred garaz ve tama'ından nâşî gedik tîmâr ile kal'a-i mezbûre müstahfızlığı müteveffâ-yı mezbûr Ahmed'in karındaşı Mehmed'e hilâf-ı inhâ arz ve ref'inden evvel dahî olup berât itdirdüp gadr oldığın kal'a-i mezbûre

kethüdâsı ve bölükbaşı neferâtından cemm-i gaffir ile bevvâb ve mehterân ve çavuşân meclis-i şer‘de alâ-tarîki’ş-şehâde haber benim dahî ilmim muhîtdir deyu gedik tîmâr-ı mezbûr merkûm Mehmed'in ref'inden sâhib-i evvel mezkûr Ebubekir veled-i Ali'ye ibkâ olunmak bâbında inâyet ricâsına arz ve fi'n-nefsi'l-emr mezbûr Ebubekir veled-i Ali tîmâr-ı mezbûrın sâhib-i evveli olup mağdur olduğunu iftihârul-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'l Reîsülküttâbım olan Mehmed Emin dâme mecduhû dahî i'lâm itmeğin derûn-ı kal'ada sâkin olup hıdmet-i lâzimesin edâ eylemek şartıyla gedik tîmâr-ı mezbûr ile kal'a-i mezbûre müstahfızlığı mezkûr Mehmed'in ref'inden sâhib-i evvel mezkûr Ebubekir veled-i Ali'ye ibkâ ve tevcîh olunmak için sene-i sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf Cemâziyelevvel'inin yirmi ikinci günü târihiyle hükm-i şerîfım virildikten sonra tezkiresi ihrâc olunmak fermânım olmağın zikrolunan bin dört yüz akçe gedik tîmâr ile kal'a-i mezbûre müstahfızlığı vech-i meşrûh üzere merkûm Ebubekir veled-i Ali'ye ibkâ ve tevcîh olunup virdüm ki zikrolunur. (?) ve buyurdum ki; ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olup tasarruf kılup şöyle ki vezâ'if-i hıdemât-ı gedik tîmâr ile kal'a-i mezbûre müstahfızlığıdır, ber-mûceb-i Defter-i Hakanî bî-kusûr mer'î ve mü'eddî kıla. Ol bâbda hiç ferd mâni' ve dâfi' olmayup bir vechile dahl ü ta'arruz kılmayalar. Şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Tahrîran fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min-Cumâdelûlâ li-sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı Kostantiniyye el-mahrûse.

90

Nişân-ı şerîf-i alîşân-ı sâmi-mekân ve tuğra-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hakanî oldur ki

Kütahya'da vâki' ashâb-ı hayrâtdan müteveffâ Buldanlı Hacı Mehmed Efendi Evkâfi'nın vazîfe-i mu'ayyene ile tevliyeti ber-mûceb-i şart-ı vâkıf aslah evlâda meşrûta olmağla aslah-ı evlâddan nısf-ı tevliyeteye mutasarrıf olan Cafer Halife bilâ-veled fevt olup tevliyet-i mezkûre mahlûl olmağın hakk-ı tevliyet mezkûr Cafer'in er karındaşı oğlu işbu râfi'-i tevkî'-i refi'ü's-şân-ı hakanî fahrû'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Emin Halife zîde kadruhûnın olup aslah ve erşed ve tevliyeteye mahall ü müstahik olmağla nısf-ı tevliyet-i mezkûra mezbûr Cafer mahlûlünden mûmâ-ileyh aslah-ı merkûm Mehmed Emin Halife zîde kadruhûya tevcîh olmak bâbında medîne-i mezbûre nâ'ibi Mevlânâ Şerîf el-Hâc Abdullah zîde ilmuhû arz etmekle mûcebince tevcîh olunmak fermanım

olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirilüp bin yüz yetmiş dört senesi Şabanü'l-mu'azzamının üçüncü gününden bu berât-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûnı virdüm ve buyurdum ki; mûmâ-ileyh Mehmed Emin Halife biraderzâde-i Cafer zîde kadruhû varup ber-mûceb-i şart-ı vâkıf evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere vakf-ı mezbûrın nısf tevliyetine mutasarrıf olup edâ-yı hıdmet eyledikten sonra bundan evvel nısf-ı tevliyetine mutasarrıf olan mezbûr Cafer vazife-i mu'ayyenesine ne vechile mutasarrıf olagelmiş ise mûmâ-ileyh dahî ol vechile vazîfe-i mu'ayyenesin evkâf-ı mezbûre mahsulünden alup mutasarrıf ola. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'tâmâd kılasız.

Kayd şüd fî 15 min Şaban sene 1174

Bi-makâmı İslambol el-mahrûse.

[s. 38b]

91

Kütahya mütesellimi sa'âdetlü Ömer Ağa hazretlerine teslîm ibkâ ve eyâlet-i Anadolu devletlü, sa'âdetlü Silahdâr Mehmed Paşa'ya tevcihini müş'ir fermân.

Kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'in Kütahya kazâsı nâ'ibi (?) zîde ilmuhu tevkî-i refî-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki; Anadolu eyâleti avâtıf-ı aliyye-i hüsvânemden sâbıkâ Rumili vâlisi düstûr-ı mükerrerem, müşîr-i mufahham, nizâmü'l-âlem vezîrim Silahdâr Mehmed Paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehûya işbu sene-i mübâreke Şevvalü'l-mükerrereminin onuncu gününden tevcih olunup müşârunileyh eyâlet-i mezbûreye varıncaya dek tarafından zabt u rabt-ı memleket ve himâyet ve sıyânet-i ahâli ve ra'iyete kâdir dergâh-ı mu'allâm kapucibaşılarından iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Ömer dâme mecduhû mütesellim nasb u ta'yîn olunmağla mütesellimlik-i mezbûr târih-i merkûmdan mûmâ-ileyhe zabt ve tarafna â'id olan ahz u kabz itdirilmek içün emr-i şerîfim sudûrını müşârunileyh istid'â itmeğın vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki; hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince amel dahî sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, mütesellimlik-i mezbûrı târih-i merkûmdan mûmâ-ileyhe zabt ve tarafına â'id olanı ahz u kabz itdirüp mütesellimliği umûrına âhardan bir ferdi dahl ü ta'arruz itdirmeyüp mazmûn-ı emr-i şerîfimle âmil olasın. Şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'tâmâd kılasın. Tahvîran fî evâsıt-ı Şevvalü'l-mükerrerem sene sene erbâ'a ve seb'in ve mi'ete ve elf

Bi-makâmı İslambol el-mahmiyye.

Mûcebince vezîr-i müşârunileyh hazretleri tarafından memhûr buyurıldı-i emr-üslûbları dahî vardır.

92

Medîne-i Kütahya mahallâtından Gönen Mahallesi'nde vâki' mescid-i şerîfde yevmî bir akçe vazîfe ile imâm olan İbrahim fevt olup yeri hâlî ve mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'-i tevkî'-i refî'ü's-şân-ı hakanî-i şehriyârî Mustafa Halife her vechile lâyük ve mahall ü müstahik olmağın tevcîh olunup yedine berât-ı şerîfim virilmek bâbında istid'â-yı inâyet itmeğın sadaka idüp bu berât-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûnı virdim ve buyurdum ki; ba'de'l-yevm merkûm varup zikrolunan mescid-i şerîfde müteveffâ-yı mezûrın yerine imâm olup hıdmet-i lâzimesin mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra yevmî bir akçe vazifesiyle mutasarrıf olup vâkıfın rûhı ve devâm-ı ömr-i devletim için du'âya müdâvemet göstere, ol bâbda taraf-ı âhardan bir vechile dahl ü ta'arruz kılmayalar, Şöyle bilesler, alâmet-i şerîfe i'tâmâd kılalar. Tahrîran fî evâsıt-ı Şehr-i Şabanü'l-mu'azzam li-sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf

Bi-makâmı İslambol el-mahmiyye

93

Nişân-ı şerîf-i alîşân-ı sâmi-mekân ve tuğra-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hakanî oldur ki

Gönen Mahallesi imâmeti yevmî bir akçe ile üzerinde iken ba'de'l-fevt küçük oğlu İbrahim'i ba'de'l-fevt birâderi İsmali mutasarrıf iken fevt olup kânûnen işbu râfî'-i tevkî'-i refî'ü's-şân-ı şehriyârî büyük birâderi Şeyh Ali Halife'ye tevcihi muktazî iken ecânibden Mustafa arz-ı hâliyle tevcîh itdirüp gadr-i küllî itmekle mezbûrûnın fevtlerinden ve berât itdiren Mustafa'nın ref'inden nâ'ibi Şerîf el-Hâc Abdullah i'lâmıyla merkûm Ali Halife'ye tevcîh buyurılıp berât-ı âlî görülmüşdür, fî evâ'il-i Zilka'de li-sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı İslambol el-mahrûse

Kayd-şode fî 18 Zilka'de sene 1174

[s. 39a]

94

Medîne-i Kütahya'da vâki' Lala Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan esbak helâk olan Manok veled-i Hüdaverdi nâm nasrânînin verâseti zevce-i metrûkesi Ane bint-i Asvi ve sulbiye sagîre kızları Melkiye ve Megrem ve Ayova ve babası Hüdaverdi veled-i Beronk ve anası Kevhir bint-i Vata nâm nasrâniyeye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra hâlik-i mesfûrın veresesi talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi's-sâlis min Cumâdelûlâ li-sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf

Fevkânî nıfs-ı menzil der-mahalle- i mezbûr, 1 bâb, 80 guruş	Müsta'mel çuka biniş, 1, 8 guruş	Müsta'mel çuka cübbe, 1, 3 guruş	Müsta'mel alaca kaftan 1, 5 guruş	Müsta'mel alaca entari 1, 3 guruş	Müsta'mel şâlî çakşır 1, 4 guruş
Kırmızı müsta'mel şal kuşak 1, 1.5 guruş	Müsta'mel alaca dolama 1, 1 guruş	Cedîd Mısır peştimalı 2, 2 guruş	Cedîd Mısır çarşab 1, guruş	Satranç Mısır peştimalı 2, guruş	Köhne peştamal 1, 0.5 guruş
Köhne alaca entari 2, 3 guruş	Köhne don 1, yasdık yüzi 1, 1 guruş	Köhne kuzu kürki 1, 2 guruş	Yemeni 1, peşkir-i sofra 1, 1.5 guruş	Papuş 1 çift, terlik 1 çift, 1 guruş	Müsta'mel kalpak 2, 1.5 guruş
Müsta'mel beledî döşek 1, 3 guruş	Müsta'mel yemeni yorgan 1, 1.5 guruş	Müsta'mel yasdık 1 çift, 2 guruş	Köhne ... (?) 1, 0.5 guruş	Bakır 20 kıyye, 20 guruş	Müsta'mel gömlek 3, don 4, 3.5 guruş

Servi sandık 1, 3 guruş	Hırdavât-ı menzil, 3 guruş	Der-zimmet-i halik-i mesfûrın şerikleri Abraham ve Acı Penos bâ-temessük, 350 guruş	Cem'an yekûn 512.5 guruş
----------------------------	----------------------------------	--	--------------------------

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı resm-i kısmet, 12.5 guruş, 12 para	Berây-ı kethüdâ ve hüddâmiye, 4 guruş	Kâtibiye ve çukadâriye 4 guruş	İhzariye 0.5 guruş	Berây-ı hüccet-i vesâyet, 3 guruş	Berây-ı ilkâ-i lâşe ile't-turâb, 15 guruş, 8 para
--	--	--------------------------------------	-----------------------	--	---

Yekûn 39.5 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksi-i beyne'l-verese 473 guruş

Minhâ hissetü'z- zevce 50 guruş	Minhâ hissetü'l- bint 93 guruş, 40 akçe	Minhâ hissetü'l- bint 93 guruş, 40 akçe	Minhâ hissetü'l- bint 93 guruş, 40 akçe	Minhâ hissetü'l-eb, 71.5 guruş	Minhâ hissetü'l-üm 71.5 guruş
--	---	---	---	--------------------------------------	-------------------------------------

Sığâr-ı mezbûrâta anaları mesfûre kıbel-i şer' den vasî nasb olunup yedine hüccet-i şer' iyye virildiği işbu mahalle şerh virildi.

95

Medîne-i Kütahya'da vâki' Lala Hüseyin Paşa Mahallesi sükkânından iken târih-i kitâbdan on sekiz sene mukaddem fevt olan Mustafa bin Ahmed nâm müveffânın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ümmühanî ve babası mezbûr Ahmed ve ol vakitte sagîr ve hâlâ kebîr oğlu Mustafa'ya münhasıra olduktan sonra sagîr-i mezbûr Mustafa'ya ammîsi ve velisi müteveffâ-yı mezbûrdan bi-hasebi'l-irs-i şer'î isâbet ve intikâl iden mâl-ı mevrûsını hıfz ve sâ'ir tesviye-i umûrını rü'yete bâ-hüccet-i şer' iyye nasb ve mâl-i mevrûsını vesâyeti hasabeyle târih-i kitâba gelince muhâfaza üzere iken mezbûr Mustafa meclis-i şer'-i enverde bi't-tav'ihî bülûğını ba'de'l-i'tirâf işbu hâfızü'l-kitâb vasîsi ve ammîsi merkûm Seyyid İsmail bin Ahmed mahzraında ikrâr-ı tâm ve

takrîr-i kelâm idüp babam ve mevrûsımız müteveffâ-yı mezbûrın vefatından ilâ-hâze'l-ân mâl-i mevrûsım yedinde olup bu def'a bülüğ resîde ve rüşd ve sedâd hâsıl eylediğim ecilden vasî-i mezbûr İsamîl'den taleb ve da'vâ ve ol dahî bilâ-sun' ve lâ-kasd helâk oldu deyu iddi'â idüp ve bu vech üzere beynimizde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı ekîde vâki' el-hâletü hâzihi beynimizde muslihûn tavassut idüp "es-sulhu seyyidü'l-ahkâm" müfâdınca kırk gurus an-nakd akçe ile mahalle-i mezbûrede kâ'in bir taraftan Çalıkoğlu Hasan ve bir taraftan Kalaycı Nasuh ve bir taraftan Molla Oruç emlâklarıyla mahdûd ve muntehi nısf-ı menzil-i müfrez ve mu'ayyen ve nısf-ı arsa-i menzil üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde bendahi nısf arsa-i menzil-i mezkûr kabz ve akçe-ı merkûm kırk gurusı ahz idüp sulh-ı mezbûrı kabûl ve kâffe-i da'vâ ve âmmе-i metâlibeden vasî-i mezbûr İsamîl'in zimmetini husûs-ı mezkûra müte'allika husûsâtından ibrâ ve kâtı'u'l-hisâma icrâ ve ıskât ve istifâ-yı hak eyledim. Ba'de'l-yevm benden asâleten ve vekâleten vasım olan merkûm üzerine gerek mâl-i mevrûsım ve gerek hâlâ taht-ı tasarrufımda ... (?) icâresi husûsına müte'allik ve'l-hâsıl târih-i kitâba gelince beynimizde cereyân iden husûsa dâ'ir taleb-i da'vâ zuhûr ider ise lede'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasun didikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis min şehri Cumâdelûlâ li-sene sene erbâ'a ve seb'in ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid eş-Seyh alî Efendi Ruşen-zâde, Seyyid Osman Efendi el-kadrî, Çiyanzâde el-Hâc Halil, Meydanlı Mustafa, İbrahim Çelebi Kethüdâ-yı Mahalle-i Lala Hüseyin, Seyyid Mumcî Abdülaziz Efendi, Derviş Hasan

[s. 39b]

96

Medîne-i Kütahya'da Balıklı Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Seyyid Abdulkadir Çelebi bin Seyyid Abüssamed Çelebi'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Rabia bint-i Seyyid Abdulhayy ve batn-ı ümde mevhûme-i hamle münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-kavîm zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûr Seyyid Abdulkadir Çelebi'nin veresesı talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-veçh-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi's-sâbi' min Rebûlâhir li-sene sene erbâ'a ve seb'in ve mi'ete ve elf

Fevkânî menzil 1 bab, der- mahalle-i mezbûr, 230 guruş	Berber dükkânı 1 bâb, der- kurb-i mahkeme-i şerîfe, 150 guruş	Küçük Bezzazistan'da dolab 1, 175 guruş	Bakır, 18 kıyye, 18 guruş	Hinta 10 kîle, 25 guruş
Def'a hinta 10 keyl, 15 guruş	Şa'îr 13 keyl, 13 guruş	Leğen 1, ibrik 1, 1.5 guruş	Köhne kahve ibriği 4, 1 guruş	Şam'dan 2, 1 guruş
Kahve değirmeni 1, 0.5 guruş	Karakılıç 1, 0.5 guruş	Cedid Bilecik yasdık yüzi 1 çift, 7 guruş	Tosya şâlisi 2 top, 15 guruş	Müsta'mel şal kuşak 1, 3 guruş
Köhne kedi cübbe kürk 1, 0.5 guruş	Müsta'mel çuka biniş 1, 5 guruş	Köhne siyah cild-i kafa biniş kürk 1, 4 guruş	Berber dükkânı 1 bab, 150 guruş ¹¹⁹	Küçük Bezzazistan'da dolab 1, 175 guruş
Bakır 18 kıyye 18 guruş	Hinta 10 keyl, 25 guruş	Def'a hinta 10 keyl, 15 guruş	Şa'îr 13 keyl, 13 guruş	Leğen 1, ibrik 1, 1.5 guruş
Köhne kahve ibriği 4 aded, 1 guruş	Şam'dan 1, 1 guruş	Kahve değirmeni 1. 0.5 guruş	Karakılıç 1, 0.5 guruş	Cedid Bilecik yasdık yüzi 7 çift, 7 guruş
Tosya Şâlisi 2 top, 15 guruş	Müsta'mel şâl kuşak 1, 3 guruş	Köhne kedi cübbe kürk 1, 0.5 guruş	Köhne siyah cild-i kafa biniş kürk 1, 4 guruş	Müsta'mel çuka biniş 1, 5 guruş
Müsta'mel çuka cübbe 1, 2.5 guruş	Köhne çakşır 2, 2 guruş	Beledî döşek 2, 6 guruş	Yemeni yorgan 2, 6 guruş	Müsta'mel kilim 2, 4 guruş

¹¹⁹ Budadan itibaren "Köhne Siyah cild-i kafa biniş" e kadar olan kısım iki defa yazılmıştır.

Köhne benek 2, 1.5 guruş	Köhne beledî yasdik 3 çift, 6 guruş	Köhne kavuk 1, destâr 1, 1.5 guruş	Fincan kutusu 2, 3 guruş	Kaya kağıd 4 özbe, 4 guruş
Fıstıkî kağıd 4 özbe, 4 guruş	Def'a kağıd 1 özbe, 3,5 guruş	Berş-i rahîkî râde (?) 10.5 kıyye, 16 guruş	Çorap 3 deste, 4 guruş	Misvak 25, 0.5 guruş
... (?) sükkeri 3 kıyye, 3 guruş	Büber 2 kıyye, 2.5 guruş	Şem'-i asel 15 aded, 1 guruş	Kehribar imame 75 aded, 20 guruş	Kehribar ağızlık 30 aded, 6 guruş
Çıkırık tam eteklik , 15 para	Doğurama kehribar imame 10 aded, 7.5 guruş	Tel lüle tarağı 28 aded, 0.5 guruş	Gülye (?) sükker kaşık 2, 15 para	Tabkır kolanı 2, 6.5 guruş
Çakmak 230, 3 guruş	Çakmak miftahı 15, 0.5 guruş	Kınnab 30 deste, 30 para	Top kilid 2 deste, 2 para	Def'a kilid 2 deste, 1.5 guruş
Çubuk hokkası. 6.5 deste, 2 guruş	sükker 1 kıyye, 1.5 guruş	Mikras-ı mum 5 aded, 0.5 guruş	Telâtin gayret kuşağı 4, 5 guruş	Harcî gayret kuşağı 6, 3.5 guruş
Def'a gayret kuşağı 1, 2 guruş	Piştov gılaflı 2 çift, 1 guruş	Piştov guburı 1 çift, 2 guruş	Ak zencebil kıyye, 1 guruş	Mastaki sakız 0.5 kıyye, 2 guruş
Hindistan cevizi ma'a karanfil 6 dirhem, 3 guruş	Kırmızı 20 dirhem, 1.5 guruş	Tarçın 25 dirhem, 1.5 guruş	... (?) 30 para	Kuru mürekkebi 25 dirhem, 10 para

Piştov kullabı 100 dirhem, 10 para	Kalem 1 deste, 1 guruş	Kibrit 1 kıyye, 15 para	Piştov taşı 500 aded, 25 para	Tüfenk taşı 200 aded, 25 para
Cedîd sagîr kahve ibriği 5, 1 guruş	Cedîd evsat kahve ibriği 7, 3.5 guruş	Cedîd kebîr kahve ibriği 2, 2 guruş	Lüle tablası 3 aded, 10 para	Ağaç sakal tarağı 6, 2 guruş
Enli kemik siyah imame 230, 4 guruş	Ensiz kemik imame 310, 3 guruş	Def'a kemik imame 80 aded, 4 guruş	Def'a kemik imame 40 aded, 3 guruş	Kemik ağızlık 400 aded, 3 guruş
İplik-i iğ, 30 aded, 2.5 guruş	Baca perdesi 5 aded, 6 guruş	Altun veznesi 1, 0,5 guruş	Yelpaze 8, 10 para	Kermeşe (?) duhan çubuğı 50 aded, 5 guruş
... (?) 2 deste, 5 guruş	Lüle 3000 aded, 15 guruş	Süpürge 250, 6 guruş	Hınna (kına) 200 kıyye, 28 guruş	Mürekkeb 3 kıyye, 1.5 guruş
Kazgan 4 kıyye, 3 guruş	Karasığır ineği 1 re's ma'a dana 1, 13 guruş	Burçakk 1.5 keyl, 1.5 guruş	Öreke 10 aded, 30 guruş	Nohud 25 kıyye, 2 guruş
Hırdavât-ı menzil, 4 guruş	Hırdavât-ı dükkân, 7 guruş	Sepet sandık ma'a kilid 2, 3 guruş	Der-zimmet-i Seyyid Salih bâ-temessük 10 guruş	Der-zimmet-i Ahmed oğlu Mehmed an- karye-i Kızıklı, 18 guruş

Der-zimmet-i Müminzâde Seyyid Hasan Ağa, bâ- temessük, 32 guruş	Der-zimmet-i Abdi an-karye- i Kızıklı, 8 guruş	Der-zimmet-i Yakub-zâde Yakub, bâ- temessük, 11 guruş	Der-zimmet-i el-Hâc Ahmed oğlu Halil an- karye-i Köpriviran, bâ- temessük ba'de't-teslîm , 13 guruş	Bâ-defter-i müfredât, zimem-i müteferrika, 46 guruş
Zimem-i müteferrika 7 para	Yekûn 938 guruş			
Minhâ'l-ihracât				
Berây-ı resm-i kısmet 23.5 guruş	Berây-ı kethüdâiye, hüddâmiye 6 guruş	Berây-ı kâtibiye çukadâriye 6 guruş	Berây-ı ihzâriye 1 guruş	Berây-ı mihr-i müsbet-i zevce-i mezbûre 50 guruş

Yekûn 76.5

Sahhü'l-bâki li't-taksîmi beyne'l-verese

851.5 guruş

Minhâ hissetü'z-zevce 106 guruş 52 akçe

Minhâ hissetü'l-hamlü'l-mevhûme 745
guruş 8 akçe

İşbu hamlü'l-mevhûme zuhûr idüp vâlideşi dahî hisse-i irsiyyesini hıfza ve sâ'ir umûrını rü'yete bâ-hüccet-i şer'îyye vasîye nasb u ta'yîn olundığı işbu mahalle şerh virildi.

Medîne-i Kütahya'da vâki‘ Hacı Ahmed Mahellesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Rukiye bint-i Mehmed Ağa nâm müteveffiyenin verâseti zevci Süleyman Ağa ibn-i Mustafa Ağa ve sulbî sagîr oğulları Mehmed ve İbrahim ve sulbiye sagîre kızı Fatıma ve babası merkûm Mehmed Ağa bin Ahmed ve anası Fatıma bint-i Abdullah'a münhasıra olup lâkin müteveffıye-i mezbûr Rukiye'nin zevc-i evveli ve târih-i kitâbdan dokuz sene mukaddem fevt olan el-Hâc Hasan'ın bâ-defter-i kassâm tahrîr olunan terekesinden sagîr oğlı mezbûr Mehmed ve sagîre kızı mezbûre Fatıma'nın sehimlerine isâbet iden bin dört yüz kırk sekiz guruşluk terekelerini hıfz ve sâ'ir umûrlarını rü'yete anaları mezbûre Rukiye vasî nasb olunup tereke-i mezkûreden târih-i kitâba gelince üç yüz yirmi dört guruş bâ-hüccet-i şer'ıyye nafaka ve kisve bahâlarına ba'de'l-istidâne harc u sarf itdiğinden sonra menzil ve dükkân hisseleri ve tereke ve sâ'irelerinden dört yüz on dört guruşluk terekesini vasîye-i merûme zâyi‘ ve telef idüp yalnız yedi yüz on guruşluk terekeleri mevcûd olduğu lede'l-hesâb nümâyân ve zâyi‘ olan mâl-i eytâm vasî-i mezbûrenin mâlından tahsîl olunmak lâzım gelüp vasî-i merkûmenin dahî mihri ve tereke-i sâ'iresi yüz otuz guruşa bâliğ olmağla müfredât defteridir ki ber-veç-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi's-sânî aşer min Cumâdelûlâ li-seene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf. Min hicreti mine'l-izzü ve's-şeref.

Mahalle-i mezbûrda vâki‘ altı yüz guruş kıymetli	Mezbûr Rukiye'nin ve sığâr-ı
bir bâb fevkânî menzilden zevcesi mezbûre	mezbûrânın otuz guruş kıymetli
Rukiye'nin nısf-ı sülûs hissesi ve sığâr-ı mezbûrân	bir bâb dükkândan hisseleri. 17.5
Mehmed ve Fatıma'nın hisse-i irsiyyeleri. 352.5	guruş, 15 akçe
guruş	

Müsta‘mel	Cedîd kilim 4,	Müsta‘mel	Müsta‘mel	Cedid Bilecik
kilim 6, 12	12 guruş	döşek 2, yorgan	yasdık 3 çift, 6	yasdık yüzi 5
guruş		1, 9 guruş	guruş	tek, 10 guruş
Köhne kâlîçe 1,	Bakır 22 kıyye,	Sim gılaflı	Tüfenk 1, 3	Minder 1, 1
7 guruş	22 guruş	bıçak 1, 15	guruş	guruş
		guruş		

Koyun 34 aded, 72 guruş	Sîm ön kuşak 1, 9 guruş	Müsta‘mel al çuka dolama 1, 5 guruş	Müsta‘mel yeşil çuka ferace 1, 10 guruş	Müsta‘mel bilakoz (?) entari 1, 10 guruş
Müsta‘mel Bursa tellisi kaftan 1, 7 guruş	Müsta‘mel bilakoz (?) şalvar 1, 6 guruş	Köhne şalvar 1, 0.5 guruş	Köhne entari 1, 2 guruş	Köhne bohça 1, 0.5 guruş
Müsta‘mel keremsuda kaplı kuzu kürki 1, 4 guruş	Müsta‘mel çukaya kaplı kuzu kürki 1, 2 guruş	Köhne beyaz entari 1, 0.5 guruş	Müsta‘mel mûmî çenber değermi 4, 4 guruş	Dülbend değermi 4, 3 guruş
Müsta‘mel selçek (?) 1, 1 guruş	Altun bilezik 1 çift, 20 guruş	Kebir sini 1, 8 guruş	Sagîr tepsi 1, 2 guruş	Sahan 4 , 1 guruş
Sagîr sahan 2, 2 guruş	Müsta‘mel beledî döşek 1, 3 guruş	Müsta‘mel yorgan 1, 3 guruş	Müsta‘mel yasdik 1 çift, 4 guruş	Kilim 2, 4 guruş
Kapaklı sagîr sahan 2, 1 guruş		Def‘a kilim 1, 3 guruş	Âyine 1, 0.5 guruş	Sepet sandık 1, 1 guruş
Zevc-i merkûm Süleyman Ağa‘dan tahsil olunan mihr-i mü‘eccel 16.5 guruş, 20 akçe		Der-zimmet-i Beşir oğlu Abdulkadir, bâ- temessük 150 guruş	Der-zimmet-i ahâli-i karye-i Doğlar 18 guruş	Cem‘an yekûn 845 guruş

Berây-ı resm-i kısmet 21 guruş	Berây-ı kethüdâiye, hüddâmiye 6 guruş	Berây-ı kâtibiye çukadâriye 6 guruş	Berây-ı harc-ı mihr- i mü'eccel 6.5 guruş
-----------------------------------	--	--	---

Berây-ı harc-ı hüccet 10 guruş	Berây-ı (?) 1 guruş	Berây-ı masârif-ı sâ'ire 2.5 guruş	Yekûn 53 guruş
-----------------------------------	---------------------	---------------------------------------	----------------

Yekûn 76.5

Sahhü'l-bâki li't-taksîmi beyne'l-verese

792 guruş

Minhâ hissetü'l-ibnü'l-mezbûr Mehmed
528 guruş

Minhâ hissetü'l-bintü'l-mezbûre Fatıma
294 guruş

[s. 40b]

98

Medîne-i Kütahya mahallâtından Gönen Mahallesi sükkânından Seyyid Mustafa ve Seyyid Abdulkadir Çelebi benî Seyyid el-Hâc Ali meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve mahfel-i dîn-i münîf-i etharda Ahi Mustafa Mahallesi sükkânından işbu râfi'ü'l-kitâb el-Hâc Halil bin Osman mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp târih-i kitâbdan yirmi iki sene mukaddem mûrisimiz ve pederimiz müteveffâ-yı mezbûr Seyyid Ali tarîk-ı hacc-ı şerîfde fevt oldukda yanında mevcûd bin dokuz yüz guruş nakid akçesi mezbûr el-Hâc Halil âlâ-tarîki'l-emâne kabz idüp ba'dehû ceste ceste yalnız sekiz yüz doksan altı guruşını bizlere def' ü teslîm idüp mâ'adâsı zimmetinde bâkî kalmağla bi'd-defe'ât taleb eylediğimizde ta'allül ider. Su'âl olunup müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlubumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl merkûm el-Hâc Halil cevâbında müdde'iyân-ı mezbûrânın pederleri ve murisleri müteveffâ-yı mezbûr Seyyid Ali tarîk-ı hacc-ı şerîfde fevt oldukda âlâ-tarîki'l-emâne yalnız sekiz yüz doksan altı guruş ben ahz u kabz idüp târih-i kitâbdan yedi sene mukaddem huzûr-ı müsliminde müdde'iyân-ı mezbûrâna def' ü teslîm eylediğimizde ânlar dahî ahz u kabz idüp ziyâde da'vâsından ve husûs-ı mezbûra müte'allik âmme-i de'âvî ve kâffe-i metâlibâtıdan zimmetimi ibrâ eylediler

deyu def'le mukâbele idicek gıbbe'l-istintâk ve gıbbe'l-inkâr merkûm el-Hâc Halil'den def'-i meşrûhına beyyine taleb olundukda udûl ve ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup mahalle-i mezbûre sükkânından Yüzbaşı Ali Ağa bin Abdülkerim ve Seyyid İsmail Çelebi bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup eserü'l-istişhâdü'ş-şer'î fî'l-hakîka müdde'iyân-ı merkûmân Seyyid Mustafa ve Seyyid Abdulkadir yedi sene mukaddem akçe-ı mezkûr sekiz yüz doksan altı guruş ahz u kabz eyleyüp ziyâde da'vâsından ve âmmе-i de'âvî ve kâffe-i metâlibâtдан merkûm el-Hâc Halil'in zimmetini ibrâ ve bizi işhâd eyledi biz bu husûsa bu vech üzere şahidiz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'îyye idicek ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın li-istima'-ı da'vâ ba'de'l-ibrâi'l-âm müfâdıncâ müdde'iyân-ı mezbûrân bî-veçh mu'ârazadan men'-birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi't-tâsi' min Cumâdelâhire li-sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf. Min hicreti men lehu'l-izzü ve'ş-şeref.

Şühûdü'l-hâl

Es-Seyyid el-Hâc Osman Efendi, Akdar Mehmed Bey tâbi'-i Yahya Efendi, eş-Seyh Avnullah Efendi Ahi Baba, Deli İbrahim Ağa İç Ağası, fahrü'l-akrân Kethüdâ Yeri es-Seyyid İbrahim Ağa

99

Medîne-i Kütahya i'mâlinden Etraf-ı Şehir nâhiyesine tâbi' Konur nâm karye sükkânından iken târih-i kitâbdan dokuz sene mukaddem fevt olan el-Hâc Ahmed bin Mehmed nâm müteveffânın vârisi zevce-i menkûha-i metrûkesi Hanife bint-i Mehmed ve sulbiyât-ı kebîrat kızları Neslihan ve Rahime nâm hatunlara ba'de'l-inhisâr mezbûrât Neslihan ve Rahime meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve mahfel-i dîn-i münîf-i etharda işbu râfi'ü'l-küttâb Bakkal Köse Ahmed bin el-Hâc Ali nâm kimesne mahzarında her biri üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp târih-i kitâbdan dokuz sene mukaddem merkûm Köse Ahmed mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Ahmed zimmetinde iki yüz yetmiş yedi guruş alacağım vardır deyu ... (?) fuzûlî iki yüz yetmiş yedi guruşlık eşyâmızı ahz idüp birkaç def'a taleb eylediğimizde ta'allül ider. Su'âl olunup mûceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlubumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl merkûm Köse Ahmed cevâbında müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Ahmed'in bana ol kadar guruş deyni olmağla vefâtı senesinde nâhiye-i mezkûre nâ'ibi es-Seyyid Ali Efendi huzûrında mezbûrûndan akçe-ı

mezkûrî da'vâ ve mezbûrûn inkâr eyledikde vech-i şer'î üzere isbât-ı müdde'â idüp mukâbilesinde ma'rifet-i şer'le ve rızâlarıyla bir bâb âsiyâb ve otuz re's koyun ve keçi virüp ben dahî kabûl idüp rızâlarıyla zimmetimi ibrâ eylediler deyu def'le mukâbele idicek gıbbe'l-istintâk ve gıbbe'l-inkâr mezbûr Köse Ahmed'den def'-i meşrûhını ... (?) beyyine taleb olundukda udûl ve ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup Lala Hüseyin Paşa Mahallesi sükkânından es-Seyyid Şeyh Ali Efendi bin Ruşen ve Seyyid el-Hâc Salih bin Musa ve Ali Efendi nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup eserü'l-istişhâdü's-şer'î fî'l-hakîka müveffâ-yı merkûm el-Hâc Ahmed hâl-i huyûtında ve kemâl-i akıl ve sıhhatinde cihet-i karzdan merkûm Köse Ahmed'e iki yüz yetmiş yedi gurus deynim vardır deyu bizim huzûrımızda ikrâr ve i'tirâf idüp ba'de vefâtihî müdde'iyât-ı mezbûrât rızâlarıyla deyn-i mezbûr mukâbilesinde bir bâb değirmen ile otuz re's koyun virdiler birbirinden [s. 41a] ibrâ-i zimmet eylediler. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz şehâdet dahî ıderiz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'ıyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebince müdde'iyât-ı mezbûrât bî-veç mu'ârazadan men'-birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi't-tâsi' aşer min Cumâdelâhire li-sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf. Min hicreti men lehu'l-izzü ve's-şeref.

Şühûdü'l-hâl

Es-Seyyid el-Hâc Ahmed bin Ömer, ... (?) Ali bin Hüseyin, Feyzullah bin Ali, İsmail bin Mehmed, Mustafa bin Yusuf, Evliyazâde Ali Efendi.¹²⁰

[s. 42a]

¹²¹Takrîr-i kelâm idüp eytâm-ı merkûmûn nafaka ve kisve bahâya eşedd-i ihtiyâc ile muhtâc olmağla kadar-ı ma'rûf nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr lounup sûret-i sicilli yedime i'tâ olunmak matlûbumdur didikde sığâr-ı merkûme beher yevm her birine devr-i akçeden yirmi akçe kifâyet eylediğini sikât-ı sahîhatü'l-kelimât haber vermeleriyle eytâm-ı merkûma külli'l-yevm dörder akçe nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunup vakt-i hâcetde istidâne ve lede'n-nazar mâl-i mevrûsından rücû'a kîbel-i şer'den izin virildiği bu mahalle kayd ve şerh virildi.

¹²⁰ Sonraki hükmün üzeri çizilmiş olduğu için yazılmamıştır.

¹²¹ Önceki sayfa boştur, hükmün baş tarafı yoktur.

100

Medîne-i Kütahya'da Gönen Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Molla İsamil bin Ömer bin İsamil nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Rukiye bint-i el-Hâc Mustafa ile sulbî sagîr oğlu İsmail ve sulbiye sagîre kızı Kifaye'ye ba'de'l-inhisâr müte'âkiben mezbûr Kifaye dahî fevt olup verâseti merkûme Rukiye ile li-ebeveyn er karındaşı mezbûr İsmail'e münhasıra olduktan sonra merkûm İsmail dahî kable'l-kısme fevt olup verâseti merkûme Rukiye ile ammîleri Molla Ali ve Molla Mehmed'e münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonar zâtı ba'de't-ta'rîfî's-şer'î mu'arrefe merkûme Rukiye ile merkûm Molla Mehmed meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî'u'l-kitâb merkûm Molla Ali mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mûrisimiz müteveffâ-yı evvel Molla İsamil'in terekesinden olup Gönen Mahallesi'nde vâki' lede'l-ahâlî ma'lûmetü'l-hudûd bir bâb mülk menzil kâbil-i kısmet olmadığından beynimizde müzâyede ve yüz yirmi guruşa mezbûr Molla Ali üzerinde karâr eyledikde tav' ve rızâmız ile biz dahî menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Molla Ali'ye yüz yirmi guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve ba'de't-tahliye teslim ol dahî ber-veçh-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra semeni olan akçe-ı mezbûr yüz yirmi guruşı bi't-tamâm ahz u kabz ve tereke-i sâ'iresin dahî ma'rifet-i şer'le ber-mûceb-i defter-i kassâm sûk-ı sultâniyede müzâyede ve rağabât inkitâ'ından sonar bey' ve hâsıl olan semeni mârrü'l-beyân yüz yirmi guruşa halt eyledikden sonra alâ tarîki'l-münâsahatü's-şer'îyye her birimizin hissesine isâbet iden akçe bi't-tamâm ve'l-kemâl gerek bizler ve gerek merkûm Molla Ali ahz u kabz ve birbirimizden istîfâ-yı hak ve ibrâ-yı zimmet eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd ve mersum, mezbûr Molla Ali'nin mülk-i müşterâsı olup gerek merkûm Molla Ali'den bizim üzerimize ve gerek bizlerden merkûm Molla Ali üzerine gerek berâ'a ve gerek menzil-i mezkûra müte'allık taleb ve da'vâ sudûr ve zuhûr iler ise lede'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasun didikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' aşer min Şabani'l-mu'azzam li-sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Osman Çelebi, İğdeci Ömer, Derzi Ömer, Yusuf Bey bin Receb, Seyyid Molla Mustafa Suhte-zâde, Aşçı Molla Mehmed bin Nasuh, Hüseyin bin Nasuh ve gayrihim mine'l-huzzâr.

101

Kürt karyesinden hicret iden katilin babasının babası olduğuna hüccet-i nakildir (?) .

El-emru kemâ hüve'l-mastûr. ... (?) el-fakîr ileyhi azze şânuhû

El-Hâc Ömer el-müvvellâ hilâfeti bi-mahkemei Mahmud Paşa bi-medînei Kostantiniyye gufire leh.

Vilâyet-i Anadolu'da Hürriyet (?) kazâsına tâbi‘ Bahti (?) nâm karye ahâlîsinden olup mahmiyye-i İstanbul'da Langa Yenikapısı civârında sâkin zikri âtî husûsa şâhidü'l-asl olup lede't-tezkiye udûlden oldukları zâhir ve mütehakkık olan Mehmed bin Ahmed bin Abdullah ve İbrahim bin Halil bin Abdullah nâm kimesneler meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde şâhid-i bi'l-fer‘ (?) olan Ebubekir Ağa bin Hasan ve Ali Ağa bin Nasuh mahzarlarında zikrolunan Bahti (?) karyesi ahâlîsinden Mehmed bin Nebi bin Kasım nâm kimesne hâzır olduğu hâlde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp mârrü'z-zikr Bahti (?) karyesi ahâlîsinden olup vilâyet-i Anadolu'da Kütahya kazâsına tâbi‘ Kürt karyesinde müsâfereten sâkin iken bundan akdem katîlen fevt olan Hüseyin'in işbu merkûm Mehmed babası olup müteveffâ-yı mezbûrın hasran vârisi ve terekesine müstahık-ı âharı olmamağla biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahî ideriz lâkin bizim için medîne-i Kütahya'ya varup edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye itmek müte‘azzir olmağla bizim şehâdetimizi lisanımızdan şehadeti ale’ş-şehâde tarîk üzere mahallinde edâ-yı şehâdet- şer‘iyye itmekle her birimiz mezbûrândan her ikisine tahmîl eylediğimizde ânlar dahî ber-veçh-i muharrer tahammül eyledi didiklerinde mâ-hüve'l-vâki‘ bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sânî ve'l-ısrîn min Recebü'l-mücerreb li-sene sene erbâ‘a ve seb‘în ve mi’ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Es-Seyyid Ali, Es-Seyyid Halil, Süleyman Çelebi, Mehmed Çelebi

[s. 42b]

102

Sûret-i berât-ı alîşan, aynıyla nakl oluna.

Dârende-i fermân-ı hümayûn tevkî‘-i refî‘-i hümayûn Seyyid Abdulfettah südde-i sa‘âdetime arz-ı hâl idüp Kütahya sancağında Altuntaş nâniyesine tâbi‘ Abaş (?) nâm

karye ve gayrıdan iki bin altı akçe gedik tîmâr ile Kütahya Kal'ası müstahfızlarından Ahmed bilâ-veled fevt olup gedik tîmâr ile kal'a-i mezbûr müstahfızlığı mahlûl olmağla kendüye virilmek bâbında inâyet ricâ itmeğın fevti vâki' ise derûn-ı kal'ada sâkin olup hıdmet-i lâzımesin edâ itmek şartıyla fevtinden merkûm Seyyid Abdulfettah'a tevcîh olunmak için sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf Cemâziyelevvel'inin on üçüncü günü târihiyle hükm-i şerîfim virilidkde tezkiresi ihrâc olunmak fermânım olmağın zikrolunan iki bin altı akçe gedik tîmâr ile Kütahya Kal'ası müstahfızlığı vech-i meşrûh üzere merkûm Seyyid Abdulfettah'a tevcîh olunup virdim ki zikrolunur ve şerh-i iyân kılınur. (?) ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olup tasarruf kılup şöyle ki vezâ'if-i hıdemât-ı gedik tîmâr ile Kütahya kal'ası müstahfızlığıdır, ber-mûceb-i Defter-i Hakanî bî-kusûr mer'î ve mü'eddî kıla. Ol bâbda hiç ferd mâni' ve dâfi' olmayup bir vechile dahl ü ta'arruz kılmayalar. Şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîran fî'l-hâmis ve'l-ısrîn min-Cumâdelûlâ li-sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı Kostantiniyye el-mahrûse.

Kayd fî 17 min Şaban sene 1174

Tıbkı aslû'l-hattihî

Nemekahu'l-fakîr ileyhi azze şânuhu

Es-Seyyid eş-Şeyh Ali el-müvellâ hilâfeti bi-medîneti Maraş ufiye anh.

103

İzzet-me'âb es-Seyyid Abdurrahman Efendi kâm-yâb

Ba'de'l-yevm inhâ olunur ki; Kütahya Müftisi Abdullah Efendi harekât-ı gayr-ı marziyyesine binâ'en hicr olunup ve mukaddemâ senin bî-vech hicr ile mağdûr olduğın ihbâr olunmağla mezbûr Abdullah'ın hicrinden kazâ-i mezbûra iftâya tarafımızdan sana izn virilmiştir. Gerekdir ki istftâ olundukda esahh-ı akvâl ile Hânefiyye aleyhimü'r-rahme ile iftâ idüp kütüb-ı mu'tebereden nakl-i sarîh ve imzâlarında Kütahya müftisi olduğını tasrîh eylesin ve's-selâm. Hurrire fî evâ'il-i Şabani'l-mu'azzam li-sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf, fî 2 min Şaban sene 1174

El-fakîr Veliyyüddin ufiye anh.

104

Medîne-i Kütahya'da vâki' Yenicekal'a sükkânından iken bundan akdem fevt olan Seyyid Mehmed bin Seyyid Halil bin el-Hâc İsmail'in veraseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hamide bint-i el-Hâc Mustafa nâm hatun ile sulbî sagîr oğulları Ali ve Ebubekir ve sulbiyle sagîre kızı Havva ve anası Ayşe bint-i Memiş Ağa'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-yı mezbûrın vereseşi talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-veçh-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi's-sâmin aşer min Şabani'l-mu'azzam li-sene sene erbâ'a ve seb'in ve mi'ete ve elf. Min hicreti men lehü'l-izzü ve's-şeref.

İki bâb menzilden hisse, der- kal'a-i mezbûr, 100 guruş	Nalband dükkânı 1 bâb, der-sûk-ı Semerciler, 556 guruş	Bakır 31 kıyye, 31 guruş	Müsta'mel kürk 1, 8 guruş	Köhne nâfe biniş kürk 1, 1.5 guruş
Cübbe köhne nâfe kürk, 0.5 guruş	Müsta'mel Şam alacası entari 1, 2 guruş	Müsta'mel alaca kuşak 1, 1.5 guruş	Köhne çuka entari 1, 0.5 guruş	Müsta'mel çuka biniş 1, 3 guruş
Müsta'mel destâr 1, 5.5 guruş	Kemer 1, kavuk 1, 1.5 guruş	Cedid mes papuş 1 çift, 1 guruş	Eğer-i bisat 1, 5.5 guruş	Kebir bıçak 1 ve zenne gayret kuşağı 1, kabur (?) , 1, 3 guruş
Şamdan 1, 0.5 guruş	Mihrablı kilim 1, 4 guruş	Kumaş yorgan 1, 7 guruş	Yemeni yorgan 1, 1.5 guruş	Yemeni şilte 1, 2.5 guruş
Beledî döşek 1, 5 guruş	Yemeni yorgan 1,4 guruş	Müsta'mel yemeni yasdık 5 çift, 12 guruş	Müsta'mel kâlîçe 2, 7 guruş	Zemli (?) 1, 4 guruş
Penbûyî (?) , 2, 3 guruş	Minder 3, 4 guruş	Cedid döşek yüzi 2, yorgan yüzi 1, 7 guruş	Yemeni yorgan 2, 8 guruş	Şilte 1, 3 guruş
Hırdavât-ı menzil 4 guruş	Yekûn 800 guruş			

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz ve tekfin, 15.5 guruş	Berây-ı resm-i kısmet 20 guruş	Berây-ı kâtibiye 2 guruş	Berây-ı çukadâriye, 2 guruş	Berây-ı emîniye ve huddâmiye 3 guruş
Berây-ı ihzâriye 0.5 guruş	Berây-ı mihr-i müsbet-i zevce-i mezbûr 16.5 guruş, 20 akçe	Yekûn 59 guruş, 20 akçe		

Sahhü'l-bâki li't-taksîmi beyne'l-verese

740 guruş, 40 akçe

Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ
hissetü'z- zevce, 92.5 guruş, 5 akçe	hissetü'l-ibn 209 guruş 92 akçe	hissetü'l-ibn 209 guruş 92 akçe	hissetü'l-bint 104.5 guruş 46 akçe	hissetü'l-üm 123 guruş, 45 akçe

[43a]

105

Mâ-hurrire fî hâzihi'l-vesîkati's-şer'îyye ve zîruhâ bi-tilke'l-nemîkati'l-enîkati'l-mer'îyye min takrîri'l-vakfiyye ve butlânî'l-mülkiye câre ale't-tarîkati'l-mer'îyye ve vâki'un alâ minhâci's-şer'îyyeti'l-marziyye.

Nemekahü'l-abdü'l-fakîr azze şânühu'l-muhtâc ilâ rahmeti rabbihi'l-kâdîr es-Seyyid Abdülbaki en-nâ'ib bi-nahiyeki Tavşanlı gufire leh,

Hamd-i bî-intihâ ve şükri bî-müntehâ ki ne tâkat-i nâtika ile istîfâsı makdûrına kuvvet-i müdrike ile istiksâsı mestûr ola. Ol vâkıf-ı esrâr-ı hafâyâ-yı âlem ve âlim-i zamâyir-i hebâyâ olan rübbü'l-izzet izzet-âsûmâne hazretine mahsûr ve mebd-i illet-i a'lâya maksûrdur ki resûl-i güzîn ve Kur'ân-ı mübîni irsâl ve inzâl idüp iktisâb-ı pür-ihsâna tergîb eyledi. Ve salavat-ı bî-gâye ve teslimât-ı bî-nihâye ol muslih-i dîn-i metîn ve halîfe-i rabbü'l-âlemîn a'nî Muhammed Mustafa salavatullahi aleyhi ve selâmuhu ve te'âkûbe's-subh ve'l-mesâ ve tenâvübü'n-nûr'r-recâ hazretleri merkad-i mutahhara ve ravza-i münevverelerine olsun ki âlemîne rahmet için irsâl eyledi. Ve dahî âl-i ethâr ve

sohbet-i ahyâr üzerlerine olsun ki her biri takviyyet-i dîn ve meşîyyet-i şer‘-i metîn bâbında zeyl-i irsâl ve ictihâdı teşmîr eyledi. Ba‘de zâlik erbâb-ı akl-ı ihtiyâra ve ashâb-ı fikr-i i‘tibâra mahfî ve mektûm ve pûşîde-i nâ-ma‘lûm değildir ki devlet-i âcile-i müste‘âr ve dünyâ-yı deniyye-i bî-karâr kazâsı kazâsıyla meşhur ve safâsı cefâyile makrûn ve ni‘meti nikmetine mübeddel ve sıhhati muhannete muhavvel usri yûriyle ahvân ve nef‘i darrıyla hem-inân nasbı azliyle tev-emân sûriyle tahsile mütelâzimân ve bi‘l-cümle rûh mekkâre-i dünyadan masûn ve akıl hidâyet-i hakka makrûn olanların alâmeti oldur ki; umûrında tefekkür-i tâm ve ahvâlinde tedebbür-i ihtimâm idüp ayn-ı tahkîk ve nazar-ı tensîk ile mütâla‘a ve mülâhaza kıla ki bu makâm-ı serî‘ü’z-zevâl ve menzil-i karîb-i irtihâlde her kimesneden sâdır olan ef‘âl ve icmâl-i tefâzul-ı âyine-i şâl-i sûret-i bâkiyedir, ya‘nî her kişi ne ekse ânı biçer. Pes besâ‘ir-i tab‘-ı müstakîm ashâbına lâzımdır ki zamân-ı istitâ‘ını cânib-i hayrâta tevcîh bâbında sarf-ı himmet ve bezl-i tâkat ile olsa envâ‘-ı hayrâtın dahî evlâ ve ehemmi vakıftır. Nitekim seyyid-i rûsûl hâdî-i sebîl aleyhi efdalü’s-salat ve ezkâhâ ve ekmelü’t-tahiyyât ve envâhâ buyurmuşdur: "izâ mâte ibni Âdem in-kata‘a amelehu, illâ selâse amelin; ilm-i yünfa‘u-bih ve sadakatın câriyetin ve veledin sâlihîn yed‘û leh" velâkin ol atıyye-i aliyye dünyâ-yı deniyye ve şîrzeme-i kalîle-i kabileyeye maktûrdur. Pes zikrolunan ma‘nâya mütevakkıf ve mâ-sadak olan ashâb-ı hayrâta işbu vesika-i enîka-i şer‘iyyenin tasdîrine bâdî ve zümre-i şer‘iyyenin tahrîrine bâdî olan medîne-i Kütahya müzâfâtınadn nefsi-i kasaba-i Tavşanlı sükkânından sâhibü’l-hayrât ve’l-hasenât ve tettebbü‘ü’l-birre ve’l-berekât umdetü’l-müderrişîni’l-kirâm ve zübdetü’l-meşâyihî’l-izâm eş-Şeyh Ahmed Kâşif Efendi ibn-i eş-Şeyh Hüseyin Keşfî Efendi el-Halvetî kuddise sirruhu’l-a‘lâ meclis-i şer‘-i şerîfde li-eclî’t-tescîli’s-şer‘î mütevellî nasb u ta’yîn eylediği fahrü’l-ulemâ’il-izâm Hediyyetullah Efendi mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer‘î ve i‘tirâf-ı sarîh-i mer‘î kılup yine kasaba-i mezbûrede kâ’in hâlâ sâkin olduğım âsitâne-i mülk-âşiyânem neslen ba‘de neslin evlâdımın âlim ve fâzıl ve kâmil ve aslah ve evrâ‘ına vakf eyledim. Ve hânkâh ve tekyem derûnında mevcûd olan kütüb-i nefîselerimi dahî kezâlik bi‘l-cümle postumda seccâde-nişîn olan evlâdımın âlim ve fâzıl olanlarına vakf eyledim. Nezâret [s. 43b] ve hıfz idüp kitâblarımı tekyemden taşra ihrâc itmeyeler ve mekân-ı âhara asla ve kat‘â intikâle rızâm yokdur. tullâb-ı zevi’l-ihtirâm mütâla‘a murâd eylediklerinde ol mekânda mütâla‘a ideler. Evlâmdımın âlim ve fâzıl ve ziyâde salâh ve takvâsı olan tekyemde post-nişîn ola. Vakfiye-i mezbûrede vâki‘ bir taraftan Mehmed bin Abdulganî mülkî ve

bir taraftan ba‘zen Molla Osman bin Yunus mülkî ve tarîk-ı hâs ve bir taraftan Derviş Ahmed bin el-Hâc Mehhem mülkî ve bir taraftan tarîk-ı âm ile mahdûd olup silk-i mülkimde münselike bir bâb fevkânî ve tahtânî menzil ve önünde soffâ şehnişini ve derûnında cereyân iden âb-ı sâfî çeşmesiyle bi-cümleti’t-tevâbi‘ ve’l-levâhik ve kâffeti’l-menâfi‘ ve merâki‘ ve’l-merâfık emlâkımı bi-cemî‘i’l-... (?) ve’l-arz zâtârtü’l-eşcâr ve’l-ciderân bi-trîki’l-irs evlâd-ı zükûrîma ba‘de’l-inkırâzuhum evlâd-ı inâsıma ne‘ûzü billah ba‘de’l-inkırâzihinne karındaşlarımın evlâdlarına ve ba‘de inkırâzihinne kâli şeyh âlim ve kâmil sâlih min meşâyihü’l-tarîkati’l-aliyyeti’l-Muhammediye hasbeten lillahi’l-alîm ve taleben li-rızâi rübbü’r-rahîm vakf-ı sahîh-i mü’ebbed ve habs-i sarihi muhalled ile vakf ve habs idüp şöyle şart eyledim ki mâdem ki hayâtda olan hankâh-ı mezkûre ve menzil-i mahdûd ve mezkûra kendim mutasarrıf olup derûnunda sâkin olam. Ba‘de’l-vefât evlâd-ı zükûrlarım batnen ba‘de batnin ve karnen ba‘de karnin mâ-tenâselû ve te‘âkabû evlâd-ı zükûrlarım sâkin olup beher yevm subh u mesâ ve ba‘de’l-işâ hazret-i resul-i ekrem ve nebiyy-i muhterem sallallahu aleyhi vesellem hazretlerine üçer salavât-ı şerîfe ve üçer ihlâs-ı şerîfe kırâ’at idüp sevâbını rûhıma ihdâ ideler. Ve senede üç yüz altmış bir akçe taleben li-marzâtillâhi te‘âlâ fukaraya tasadduk idüp sevâbını rûhıma ihdâ ideler. Ve menzil-i mahdûd-ı mezkûrın iktizâ iden ta‘mîr ve termîmin sâkin olan zükûrlarım rü’yet ve idâre ideler. İyâzen billahi te‘âlâ evlâd-ı zükûrımın nesli münkariz oldukda evlâd-ı inâsıma ba‘de inkırâzihinne karındaşlarım evlâdlarına ve ba‘de inkırâzuhum (...) ¹²² vâkıf-ı müşârun-ileyh bâlâda zikrolan hankâh ve derûnında mevcûd kütüb-i nefiselerini ve hudûd-ı mezkûre ile mahdûd menziline mütevellî-i mezbûra teslîm idüp ol dahî ahz u kabz itdikden sonra vakf-ı mezbûrdan rücû‘ idüp İmâm-ı A‘zam ve hümâm-ı efham hazreti İmâm Ebû Hanife katlarında lüzûm-ı müte‘addim deyu temesssük idinüp kemâ-kân yine mülkiyetine rücû‘ murâd eyledikde mütevellî-i mezbûr muhâsama ve mücâdele idüp İmâm-ı A‘zam katında [s. 44b] lüzûm müte‘addim ise imâmey-i hümâmeyin hazret-i İmam Yusuf ve hazret-i İmam Muhammed katlarında vakf-ı lüzûm ve vakf-ı mütelâzımeyn mütekârindir deyu sadr-ı kitâbda tevkî‘î vâki‘ olan hâkime mürâfa‘a olup hükm taleb ididicek hâkim-i müşârun-ileyh dahî e‘imme-i a‘lâm beyninde cârî olan hilâfa âlemim olduğu cihetiyle cânib-i vakfı evlâ ve ahsen görüp imâmeyn-i müşârun-ileyhimâ kavlleri üzere evlâ ve sıhhat-i vakfa ve sâniyen lüzûmına hükm-i sahîh-i şer‘iyle hükm ve mahkûmun-bih olup

¹²² Aradaki bu kısım tamamen Arapçadır.

mecma‘-ı aliyye olmağla min-ba‘d nakz-ı nakzına mecâl-i mahâl ve tağyîr ve tebdîline imkâm mümteni‘ü‘l-ihimâl oldu. Femen beddelehû ba‘de mâ semî‘âhû fe-innemâ ismuhû ale‘l-lezîne yübeddilûnehû innallâhe semî‘un alîm ve ecrü‘l-vâkıf ale‘l-hayyi‘l-kayyûm. Tahrîran fî‘l-yevmi‘-s-sânî aşer min Cumâdelâhire li-sene erba‘a ve seb‘ûn ve mi‘ete ve elf min hicreti men lehu‘z-izzü ve‘ş-şeref.

Şühûdü‘l-hâl

Umdetü‘l-meşâyihü‘l-izâm eş-Şeyh İsmail Efendi bin Yahya Efendi	Fahrü‘l-müderrişîn-i kirâm müftî-i sâbık Abdullah Efendi	El-Hâc Ali Efendi [bin] el-Hâc Derviş	Hacı Halil [bin] Hacı Süleyman	Serdâr-ı Tavşanlı Ahmed Ağa hâlâ
Mustafa Çelebi bin el-Hâc Ahmed	Hacı Halil [bin] Abdulvehhab	Hacı Arif Efendi [bin] el-Hâc Ali Efendi	Mustafa Efendi İmam-ı Câmî‘-i İsmail Ağa	Mehmed Efendi imâm-ı Câmî‘-i Kebîr
Molla Halil imâm-ı sûk	Eş-Şeyh Abdulhafiz Efendi el-Mevlevî	Mehmed Çelebi bin Hibetullah	Derviş Ahmed [bin] Hacı Mehmed	Şeyh Ali Efendi bin Arif Efendi
El-Hâc Zeynelabidin bin Veli Beşe	Seyyid Molla İbrahim [bin] Molla Ali	Seyyid Mustafa bin el-Hâc İbrahim	Derviş İbrahim [bin] Molla Ömer	Molla Ömer [bin] Molla Osman
Molla Yakub imam-ı karye-i Göbel (?)	Molla İvaz	Hasan Efendi İmam-i Tepecik	Molla Ahmed Hatib-i Tepecik	Hacı Mustafa (?) Tepecik
Hacı Bayram karye-i Tepecik	Hacı Mehmed Efendi imam-ı karye-i Çukur			

106

Fî'l-asl Şamîü'l-asl olup medîne-i Kütahya'da vâki' sa'âdetlü Ömer Ağa Hanı'nda alâ tarîki'l-müsâfere sâkin iken fevt olan el-Hâc Hüseyin'in zâhir hâlde vâris-i ma'rûfi olmayup medîne-i Kütahya'da beytü'l-mâl vâlilerin îrâd-ı mu'ayyenesinden olmağla hâlâ Kütahya Mütesellimi fahrü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'i'l-memâhîd ve'l-mekârim ser-bevvâbîn-i şehriyârî (?) dâme mahfûfen bi'l-e'âlî sa'âdetlü Ömer Ağa hazretlerinin taraflarından husûs-ı mezkûra mübâşir ta'yîn buyurılan Şinikcizâde Ali Ağa ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le müteveffâ-yı mezbûrın yanında mevcûd terekesi sûk-ı sultânîde müzâyede ve intitâ'-ı nâs mûnkati' oldukdan sonra tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki zikrolunur. Fî 6 min Şevval sene 1174

Yanında mevcûd altun				Yekûn 1350 para
Zer-i mahbûb 3	Zer-i mahbûb-ı nısfîye 5	Zer-i findıklı 1	Zer-i Tunus 2	
Der-zimmet-i Deli Mehmed, bi't-tamam ahz olunmuşdur. 200 guruş	Mushaf-ı şerif hediye 1, 506 para	Enâm-ı şerif hediye 1, 10 para	Kapaklu taba 1, 49 para	Köhne keçe 1, 9 para
Köhne Manisa alacası ve köhne mellak 1. 47 para	Bakır tepsi 2, 128 para	Cedîd ketan bezi gömlek 2, 100 para	Beyaz şal 1, köhne entari 1, 28 para	Acem gömleği 1, 9 para
Cedîd yemeni 1, çorab 1, 31 para	Köhne kıl heybe 1, 28 para	Âlât-ı kalburcı 1, 50 para	Bıçak 2, timur sikke 1, 18 para	Köhne keremlik (?) 1, 7 para
Reis kebesi 1, 126 para	Mâî zirlik (?) , 80 para	Sandolos tesbih 1, 62 para	Cedîd fes 1, köhne fes 2, 51 para	Parça beyaz boğası 4, 40 para

Namazlık 19 para	Köhne penbûlî (?) 1, 45 para	Timur sacayak meşe (?) , 119 para	Köhne yorgan 1, 49 para	Köhne şal kuşak ma‘a cübbe 1, 73 para
---------------------	---------------------------------	---	----------------------------	--

Sîm hâtem 40
para

[s. 44b]

Bakır kadayıf kayığı 1, 20 para	Köhne şal kuşak 1, ma‘a Acem gömleği 1, 26 para	Beyaz don 1, 31 para	Sahan-ı küçük 1, bakıra 1, 48 para	Köhne çul 1, 40 para
Manisa alacası yelek, 20 para	Münakkaş peşkir 1, 18	Def‘a cedîd don 1, 28 para	Kahve ibriği 2, 20 para	Hırdavât 9 para
Yekûn 3316 para				

Minhâ’l-ihracât

Berây-ı techîz ve tekfin 200 para	Berây-ı resm-i âdî 830 para	Berây-ı çukadâriye 140 para
--------------------------------------	-----------------------------	--------------------------------

Berây-ı dellâliye 60 para	Berây-ı deyn-i müsbet Osman 20 para	Yekûn 1075 para
---------------------------	--	-----------------

Sahhü’l-bâkî â’id-i beytü’l-mâl

2241 para

Yalnız iki bin iki yüz kırk bir paradır.

107

Medîne-i Kütahya'da Cemaleddin Mahallesi sâkinlerinden olup zât-ı ba'de't-ta'rîfî'ş-şer'î mu'arrefe Şerife bint-i Ali nâm hatun ve sulbî sagîr oğulları Osman ve Ali benû el-Hâc İbrahim meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfî'u'l-kitab İlyas bin Mehmed muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp bey'-i âtiyyü'z-zikrin vukû'ına değin ... (?) mülk-i sahîhamızda münselike mülküm ve hakkımız olan mahalle-i merkûmede kâ'in bir taraftan Memiş mülkî ve bir taraftan Helvacı Hüseyin mülkine ve tarafeyni kendi mülküm ile muttasıl ve derûnında bir ... (?) ve bir mikdar arsa-i hâliyemizi oğullarım merkûmânın sûret-i nafakaları-çün kendi tarafımdan bi'l-asâle ve sagîr-i merkûmân tarafından bi'l-vesâye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'ile elli guruşa müşteri-i merkûm İlyas'a bey' ve teslîm ve temlîk idüp ol dahî ber-veçh-i muharrer bey'-i mezkûr kabul idüp semeni olan akçe-ı mezbûr elli guruş merkûm İlyas yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Fîmâ-ba'd hudûd-ı mezkûre ile mahdûd arsa-i hâliye müşteri-i merkûmın mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ-yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun. Benim ka'â medhalim kalmadı didikde gıbbe't-tasdik ... mâ-vak'a'a bi't-taleb ketb ve yedime bi't-taleb def' olundu. Fî'l-yevmî'l-vâhid ve'l-ışrîn min Zilka'deti'ş-şerife li-sene erba'a ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hüdâyîzâde Abdülkerim Efendi, Keçeci Molla Yakub, Süleyman Efendi bin Ahmed Efendi. Seyyid Molla Ömer bin Osman, Seyyid İsmail Çelebi [bin] Abdülkâdir, Muhzırân Seyyid Mehmed Çelebi

108

Fî'l-asl Acemîyü'l-asl olup medîne-i Kütahya'da vâki' Cemaleddin Mahallesi'nde el-Hâc Sâlih Ağa konağında sâkin iken bundan akdem fevt olan Köle Ali bin Abdullah'ın zâhir-i hâlde vâris-i ma'rûfı olmayup medîne-i merkûmede beytü'l-mâl vâlilerin îrâd-ı mu'ayyenesinden olmağla hâlâ Kütahya Mutesellimi fahrü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'i'l-memâhîd ve'l-mekârim ser-bevvâbîn-i şehriyârî (?) dâme mahfûfen bi'l-e'âlî sa'âdetlü Ömer Ağa hazretlerinin taraflarından husûs-ı mezkûra mübâşir ta'yîn olunan Çukadâr Hâfız Ağa ma'rifetiy ve ma'rifet-i şer'le müteveffâ-yı mezbûrın yanında mevcûd eşyâsını sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede ve vâ'ir zimemât-ı müteferrika ve mahsûlâtının müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Tahrîran fî'l-yevmî'r-râbi' min şehri Şabanü'l-mu'azzam li-sene erba'a ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Şal kuşak destâr 1, 2 guruş	Müsta‘mel Manisa alacası antari 3, 5 guruş	Köhne don 1, gömlek 1, 1.5 guruş	Müsta‘mel çuka biniş 1, 4 guruş	Müsta‘mel aba yağmurluk 1, ma‘a çanta 1, 2 guruş
Cedîd çuka şalvar 1, 5 guruş	Yatağan ta‘bîr olunur bıçak 2, 1.5 guruş	Kahve 100 dirhem, 0.5 guruş	Münakkaş peşkir 1, makrama 2, 1 guruş	Meşin heybe 1, 1 guruş

Kalay 1
dirhem, 0.5
guruş

Müteveffâ-yı mezbûrın zimemât-ı müteferrikasının lede‘l-mürâfa‘a sâbit olan zimemât defteridir ki zikrolunur.

Der-zimmet-i el- Hâc Sâlih Ağa, 15 guruş	Der-zimmet-i Yahya oğlu Süleyman Bey, 50 guruş	Der-zimmet-i Yazıcıoğlu Seyyid Hasan, 7 guruş. Der karye-i Alıncık	Der-zimmet-i Boduroğlu Ali 6 guruş. Karye-i mezbûrda.
Der-zimmet-i İsmail oğlu Mehmed, 10 guruş	Der-zimmet-i Gökoğlan, 6 guruş	Der-zimmet-i Davud oğlu Seylid Mehmed, 19 guruş	Der-zimmet-i Emir Ebubekir 4 guruş
Der-zimmet-i Ali Hilmi oğlu Ahmed, 8 guruş	Der-zimmet-i Arab Hacı Mahmud 4 guruş. Der-karye-i Aslıhanlar	Der-zimmet-i Himmet, 4 guruş	Gökçeler karyesinde koyun 1, keçi 5, 13 guruş
Kısrak 1 re’s, 20 guruş	Alıncık karyesinde der-anbar Hinta 42 keyl, 84 guruş	Şa‘îr 25 keyl, 25 guruş	Yekûn 299 guruş

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı resm-i kısmet, 75 guruş	Berây-ı resm-i huddâmiye emîniyye, 5 guruş	Berây-ı kâtibiye, 5.5 guruş	Berây-ı çukadâriye, 2 guruş	Berây-ı ihzâriye, 0.5 guruş
---------------------------------------	---	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------

Yekûn 91 guruş.

Sahhü'l-bâkî â'id-i beytü'l-mâl

208 guruş

[s. 45b]

109

Medîne-i Kütahya'da Cedid Mahallesi sükkânından es-Seyyid Ali Çelebi bin es-Seyyid Sâlih ve es-Seyyid Ömer ve es-Seyyid Hasan ve Ahmed benû Ahmed nâm kimesneler hâlâ Anadolu eyaletine sâye-endâz-ı iclâl olan Vezîr-i Âsâf-nazîr müşîr-i müşteri-pezir devletlü, sa'âdetlü Silahdâr Mehmed Paşa yesserallahu bi'l-hayr mâ-yurîd ve mâ-yeşâ' hazretlerinin dîvân-ı adâle-unvânlarında ma'ûd meclis-i şer'-i şerîfde işbu râfî'u'l-kitâb es-Seyyid Abdullah Efendi bin Şerîf Ahmed Efendi mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp târih-i kitâbdan yirmi üç sene mukaddem el-Hâc Ahmed Mahallesi'nde vâki' lede'l-ahâli ma'lûmetü'l-hudûd yüz yirmi guruş kıymetü bir bâb mülk menzil vâlidemiz Fatîma ve Ayşe Hatun'ın vâlideleri Rafia nâm hatunun mülk-i mevrûsı olup validemizin vâlidesi merkûme Rafia fevt oldukda on seneden berü merkûm Abdullah Efendi zabt idüp vâlidemiz mezbûretân dahî da'vâ idemeyüp bizler diyâr-ı âhârda olduğımız hasebiyle ba'de vefâtihümâ hasran vereseşi olduğımız ecilden taleb eylediğimizde ta'allül ider, su'âl olunup kasr-ı yedine tenbîh olunması matlubumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl merkûm es-Seyyid Abdullah Efendi cevâbında menzil-i mersûmı müdde'iyûn-ı merkûmûnın ceddeleri mezbûre Rafia Hatun hâl-i huyûtında ve kemâl-i akl u sıhhatinde yirmi üç sene mukaddem Şaşı Berber kızı Ayşe nâm hatuna yüz otuz guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ve kabz-ı semen ve mezbûre Ayşe medyûn-ı merkûmın vâlidesinin muvâcehesinde bilâ-nizâ' on üç sene ba'de't-tasarruf ol dahî on sene mukaddem yüz on guruş semen-i semen-i medfû'a bana bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ben dahî ba'de'l-iştirâ medyûn-

ı merkûmın mûrisesinin muvâcehesinde yirmi üç seneden ben ve benden mukaddem mezbûre Ayşe bilâ-nizâ' mülkiyyet üzere zabt eyledik deyu def'le mukâbele idicek gıbbe'l-istintâk ve akîbü'l-inkâr merkûm es-Seyyid Abdullah Efendi'den def'-i meşrûhını mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl ve ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup mahalle-i mezbûre imamı eş-Şeyh el-Hâc Osman Efendi bin Evliya Efendi ve Mustafa Çelebi bin Süleyman Ağa nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup eserü'l-istişhâdü's-şer'î fî'l-hakîka medyûn-ı merkûmûnın vâlidelerinin vâlideleri Rafia Hatun hâl-i huyûtında ve kemâl-i akl u sıhhatinde yirmi üç sene mukaddem menzîl-i merkûmı Şaşı Berber kızı Ayşe Hatun'a yüz otuz guraşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve kabz-ı semen ve on üç sene mezbûre Ayşe medyûn-ı merkûmın vâlidesinin muvâcehesinde bilâ-nizâ' on üç sene mülkiyyet üzere ba'de't-tasarruf ol dahî on sene mukaddem merkûm Seyyid Abdullah Efendi'ye yüz on guraş semen-i medfû'a bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile medyûn-ı merkûmûnın vâlidelerinin muvâcehesinde bey' ve teslîm ol dahî bilâ-nizâ' on seneden berü mülkiyyet üzere zabt u tasarruf eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidiz ve şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de'd-da'vâ ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebine medde'iyûn-ı merkûmûn hasm-ı şer'î olamayup bir vechile da'vâya kâdir ve bu husûsda da'vâ-yı mîrâs olmayup "recûlün bâ'un akâren evzi'atün (?) ve ba'zı akâribi'l-bâyî' hâzır ya'lemu'l-bey'e ve sekete sümme iddi'â lâ-tesme'û da'vâhû" kütüb-i mu'teberât-ı fıkhiyyede mastûr ve mukayyed ve Hulâsatü'l-Fetâvî'de musarraha olmağın menzîl-i mersûm merkûm Seyyid Abdullah Efendi yedinde ibkâ ve medde'iyûn-ı mezbûrın bî-veçh mu'ârazadan men' birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hâmis min-şehri Zilhicce li-sene erba'a ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-e'imme Karamanî Mehmed Efendi, Fahrü'l-a'yân Mustafa Ağa Kethüdâ-yı Defter-i Eyâlet-i Anadolu, Umdetü'l-eşrâf es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa Defterdâr-ı Eyâlet-i Anadolu, Zübdetü'l-a'yân Germiyan-zâde el-Hâc Yusuf Ağa, Fahrü'l-ümenâ Arslanlîzâde Ahmed Ağa, Fahrü'l-eşrâf es-Seyyid Ali Efendi bin Şerif Ahmed Efendi, es-Seyyid Mehmed Çelebi bin Durmuş, es-Seyyid Ahmed Çelebi bin Sun'ullah, es-Seyyid Ömer Çelebi bin Mehmed, es-Seyyid İsmail bin Abdulhalim sâkin-i kal'a, Kabcı Takizâde es-Seyyid Mustafa Çelebi, Hamamî el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Ali, Molla Hüseyin bin Hacı Tatar, el-Hâc Süleyman bin Mahmud ve gayrihim.

Kad hutime bi'l-hayr

Nemekahü'l-fakiru ileyhi azze şânühû

Şerîf el-Hâc Abdullah en-nâib bi-Kütahya el-ma'mûre sâbika gufire leh.

[mühür]

[s. 46a]

110

Medîne-i Kütahya'da İshak Fakih Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan etmekci Süleyman bin Ömer nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatıma bint-i Mehmed nâm hatun ile sulbî sagîr oğlu İsmail ve sulbiye kebîre kızı Havva'ya münhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrın vereseleri talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikrolunur. Fî 26 min Zilhicce sene [1]174

Fevkânî menzil 1 bâb, der-mahalle-i mezbûr. 100 guruş	Bakır 5 kıyye, 5 guruş	Köhne çuka biniş 1, 2 guruş	Köhne döşek 1, yorgan 1, 1.5 guruş
Köhne kilim 2, 1.5 guruş	Köhne yasdık 1, 0.5 guruş, 20 akçe	Hırdavât-ı menzil, 1 guruş	Yekûn 111.5 guruş, 21 akçe

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz ve tekfin, 280 para	Berây-ı resm-i kısmet, 111 para	Berây-ı kâtibiye ve çukadâriye 100 para	Berây-ı ihzariye, 15 para	Berây-ı mihr-i müsbet-i zevce- i mezbûre. 1333 para 1 akçe
--	---------------------------------------	---	---------------------------------	--

Yekûn 1839 para

Sahhü'l-bâkî li't-taksimi beyne'l-verese.

Minhâ hissetü'z-zevce 7.5 guruş 90 akçe	Minhâ hisse-i ibn İsmail 38 guruş 20 akçe	Minhâ hissetü'l-bint 19 guruş 10 akçe
--	--	--

Medîne-i Kütahya müzâfâtından Virancık nâhiyesinde nefsi-i Virancık karyesi sükkânından iken târih-i kitâbdan on dört sene mukaddem fevt olan Ömer Efendi bin Ahmed nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrukesi Ayşe bint-i Mehmed nâm hatun ile sulbî kebîr oğulları Mehmed Efendi ve İbrahim ve Ahmed Efendi ile sulbiyât-ı kebîrât kızları Havva ve Fatıma ve Sâfiye ve Asiye ve Ayşe nâm hatunlara ba'de'l-inhisâr mezbûre Havva'nın zevci ve tarafından vekil-i müsecceli es-Seyyid Mahmud Ağa bin Seyyid Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûr Ömer Efendi'nin terekesine vâzı'ü'l-yed işbu râfi'ü'l-kitâb merkûmân Mehmed Efendi ve İbrahim Efendi mahzarlarında bi'l-vekâle ikrar-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilem mezbûre Havva Hatun'ın murisi müteveffâ-yı merkûm Ömer Efendi'den vâlidesi müteveffât-ı mezbûre Ayşe Hatun'dan alâ mâ-farzullahi te'âlâ hisse-i irsiyyesini bi'd-defa'a taleb ve da'vâ ve mezbûrân dahî bâ-defter-i kassâm hissesine idâne ve idyâne (?) olup lâkin haric ez-defter-i kassâm eşyâ-ı vâfire taleb ve da'vâ ve beyândan âcize olup bu vechile beynlerinde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı vefire vâki' olmuşidi. El-hâletü hâzihî beynlerinde muslihûn tavassut idüp müvekkilem mezbûre on sene zabt ve ahz eylediği beher sene bâ-keyl-i Kütahya on ikişer kîle hinta icâre-i değirmenden mâ'adâ yüz on guruş akçe nakd ve bir re's karasığır ineği ve bir çift sîm ön kuşağı üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahî sulh-i mezkûrî kabul ve bedel-i sulh olan akçe-ı mezbûr yüz on guruş ile bir re's karasığır ineği ve bir çift sîm ön kuşağı vekâletim hasebiyle ahz u kabz eyleyüp müvekkilem mezbûrenin mûrisleri gerek Ömer Efendi ve gerek Ayşe Hatun'ın terekesine dâ'ir urûz ve nûkûd ve gerek menkûlât ve akâr kalîl ve kesîr ve celîl ve hakîr min küllî'l-vücûh âmme-i de'âvî ve kâffe-i metâlibâtından husûs-ı mezkûra ve gayra müte'allik eymân ve muhâsamâtdan mezbûrân Mehmed Efendi ve İbrahim Efendi zimmetlerini ibrâ'-i âm-ı kâtı'ü'l-hisâm ile ibrâ ve iskât-ı hak ve merkûm Mehmed Efendi ve İbrahim Efendi dahî müvekkilem mezbûre Havva Hatun'ın zimmetini ibrâ'-i âm-ı kâtı'ü'l-hisâm ile ibrâ idüp ve'l-hâsıl târih-i kitâba gelince beynlerinde cereyân iden irs-i şer'îye ve gayra müte'allika min küllî'l-vücûh celb ve da'vâdan birbirlerinin zimmetlerini ibrâ-i âm ile ibrâ itmeleriyle ba'de'l-yevm hisse-i irsiyye ve gayra müte'allika müvekkilem mezbûreden mezbûrân üzerlerine ve gerek mezbûrândan müvekkile-i mezbûre üzerine taleb ve da'vâ sudûr ve zuhûr ider ise lede'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasın didikde gıbbe't-

tasâdikü'l-mer'î mâ-vak'a bi'l-ibtigâ ketb olundu. Fî'l-yevmî's-sâmin ve'l-ısrîn min şehri Zilhicce li-sene erba'a ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-a'yân Germiyanzâde el-Hâc Yusuf Ağa, Fahrü'l-kuzâtî'l-müslimîn Ahmed Necib Efendi ibn-i Süleyman Efendi, Molla İbrahim bin Ahmed Efendi, Molla Ömer bin İdris, el-Hâc Mehmed bin Süleyman ... (?) , Murtaza Beşe bin Himmet an-Virancık, Halil bin Mehmed an-karye-i m.

[46b]

112

Fî'l-asl Sivas sancağında Darende kasabasında vâki' Müşrif Mahallesi sükkânından olup bundan esbak yeniçeri ortasında karakollukcu İbrahim nâm kimesne Belgrad yamaklarından Mustafa Beşe nâm kimesnenin bir takrîbile bin altını ahz idüp medîne-i Kütahya'da Servi Mahallesi'nde müte'ehhilen sâkin iken mezbûr İbrahim ahz ve emvâl ve eşyâsını sûk-ı sultânîde müzâyede olunmak içün şeref-rîz-ı sâdır olan emr-i celîlü's-şâna imtisâlen ma'rîfet-i şer' ve husûs-ı mezkûra mübâşir ta'yîn olunan ocak çavuşlarından Ömer Çavuş ve hâlâ Anadolu eyaletine sâye-endâz-ı adâlet olan vezîr-i rûşen-zamîr devletlü Silahdâr Mehmed Paşa taraf-ı bâhirü's-şereflerinden nâzır nasb u ta'yîn buyurılan Hazîne Kâtibi el-Hâc Osman Efendi nezâretiyel mezbûr İbrahim'in mecmû' eşyâsı sûk-ı sultânîde müzâyede ve rağabât-ı nâs müntaki' oldukdan sonra bermûceb-i emr-i âlî fûrûht olunan eşyâsının müfredât defteridir ki ber-veçh-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmî's-sâmin min Muharremi'l-harâm li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Evânî-i nühas 13 kıyye, fî beher kıyye 148 akçe, 641 para	Kebîr halı 1, 184 para	Sağîr seccade 3, 110 para	Kebîr kilim 1, 47 para	Cedîd fes 6, 20 para
Müsta'mel destâr 1, 180 para	Al çuka cübbe 1, 80 para	Cedîd pâpuş 1, 26 para	Kanta (?) tüfenk 1, ma'a ... (?) 1, 226 para	Büber ma'a ... (?) 3 kıyye, 160 para

Manisa alacası 30 top, 1950 para	Haleb alaca top, 64 para	Kalay 24 kıyye fî-beher 116 akçe, 965 para	Nişadır 9 kıyye fî beher 139 akçe, 417 para	Çakmak taşı, 267 para
--	-----------------------------	--	---	--------------------------

Al çuka biniş 1 ve yeşil cübbe 1, 465 para	Köhne ... (?) kürkü, 7 para
--	--------------------------------

Der-zimmet-i müteferrika

Mermerci Serkiz zimmî, 1340 para	Mumsuzoğlu Osman, 70 para	İsmail, Ahmed, Osman 1230 para	Mehmed Ali oğlu Mehmed ... (?) 420 para	... (?) es-Seyyid Hüseyin Çelebi 400 para
--	------------------------------	--------------------------------------	---	---

Elmalu karyeden Abdioğlu Deli İmamoğlu Hüseyin 470 para	Efrez (?) karyesinden İsmail, 800 para	Büyükiyet karyesinden Osman 760 para	Andız ve Kükürt karyelerinden Kara Hamza ve Mustafa 500 para	Dikici Ahmed Çelebi 440 para
--	---	---	---	---------------------------------

Musa karyesinden Sarı Ahmed 270 para	İslamoğlu Ahmed 160 para	Bezirciler Mahalle'den Ahmed Efendi 1920 para	Meydan Mahallesi'nden karındaşı Molla Ömer 3680 para	Servi Mahallesi'nden Seyyid Mustafa Efendi 2000 para
---	--------------------------------	--	---	--

Katırcı Köse Ali 1440 para	Mağarada zuhur eden kesesiyle nükud 1160 para	Yekûn 23359 para
-------------------------------	---	---------------------

Bâlâda mezkûr akçe-ı merkûm mübâşir-i mûmâileyh yedine memhmûraen ba'de't-teslîm ve Âsitâne cânibine gitmiştir. Ve zikri câ'î eşyâ dahî Yamak Mustafa Beşe üzerine mahsûb ve deruhde eylediği bu mahalle şerh virildi.

Kahve-i Yemen 194 kıyye, Kahve-i Frenk 143 kıyye, fî Duhân-ı ecnâs 518 kıyye, fî
fî beher kıyye 72.5 para, beher kıyye 35 para, 5005 beher kıyye 10 para, 5180
14065 para para para

[s. 47a]

Harîr 19 kıyye, fî beher dirhem 1 para, 7600 para	Hançer 1 ma'a ... (?) 1, 420 para	Şam alacası antari 1, çakşır 1, 400 para	Haleb kuşağı, 216 para
Siyah puşi 1, 196 para	... (?) 1, vezne 1 ve kebîr bıçak 1, 88 para	Beledî yasdık 1 çift, beledî döşek 1, köhne destâr 1, 310 para	Kerastî çuval 5 çift, 150 para
Tiryaki el-Hâc İbrahim dört top alaca bahasından, 290 para	Hırdavât dükkânı 200 para	Servi Mahallesi'nde menzil-i süknâ 1 bâb, 8520 para	Köhne şalvar 1, 30 para
Yekûn 42670 para	Cem'an yekûn 1650 kuruş 29 para		

113

Medîne-i Kütahya mahallâtından Gönen Mahallesi sükkânından Molla Mustafa bin Abdülkâdir nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine mahalle-i mezbûre ahâlîsinden işbu râfî'ü'l-kitâb Molla Ali bin Ömer Efendi bin İbrahim mahzarında üzerine da'vâ ve tasvir-i müdde'â idüp târih-i kitâbdan dört ay mukaddem mahalle-i mezbûrenin ve mescid-i şerîfin yevmî bir akçe ile imâmeti merkûm Molla Ali'nin birâderi müteveffâ İsmail Efendi mahlûlünden bana tevcîh ve yedime berât-ı âlî ihsân buyurulup üç dört aydan berü zimmetimde kusûrım yoğiken merkûm Molla Ali hilâf-ı

inhâ beni ref' itdirüp gadr-i küllî itmişdir. Sû'âl olunup müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sû'âl merkûm Ali cevabında imâmet-i mezkûre ez-kadîm meşrutamız olup seksen seneden berü meşrûtalık vechi üzere mürâsele-i şer'îye ile ceddim İbrahim ba'de vefâtihi ber-veçh-i meşrûtiyyet üzere elli sene babam müteveffâ Ömer ve ba'de vefâtihi küçük birâderim İbrahim ve ba'de vefâtihi kebîr birâderi İsmail'e meşrutiyet vechi üzere mutasarrıfın iken fevtlerinden sonra meşrutiyet vech üzere imâmet-i mersûme bana intikâl itmişken ve bi-hasebi'l-kânûn nân-para-i ecdâdımız iken merkûm Mustafa hilâf-ı şart-ı vâkıf ve mugâyir-i şer'-i şerîf arz-ı hâliyle bir takrîb ile üzerine berât itdirdikde ben dahî meşrutamız olduğımı atebe-i sultâniyeye ifâde ve ref'inden üzerime tevcih ve berât olup imâmet-i mezkûre meşrutamızdır deyu def'le mukâbele idicek gıbbe'l-istintâk ve gıbbe'l-inkâr merkûm Molla Ali'den def'-i meşrûhına şâhid taleb olundukda udûl ve udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup mahalle-i mezbûre sükkânından Seyyid Mehmed Efendi bin Halil Efendi ve Süleyman Çelebi bin Mustafa ve Seyyid Hibetullah bin Rahmetullah kimesneler li-eclî's-şehâde meclis-i şer'a hâzırûn olup eseri'l-istişhâdû's-şer'î fî'l-hakîka imâmet-i mersûmeye merkûm Ali Efendi'nin ceddi İbrahim seksen sene mukaddem meşrutiyet üzere bilâ-berât mürâsele ile mutasarrıf ba'de vefâtihi elli sene dahî oğlu Ömer mutasarrıf ve ba'de vefâtihi meşrutiyet üzere Molla İbrahim birâdereş mutasarrıf ba'de'l-vefât birâdereş İsmail mutasarrıf olup imâmet-i mezkûre merkûm Ali Efendi'nin ecdâdının evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere ilâ hâze'l-ân tasarruf eylediği imâmetdir. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz ve şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup imâmet-i mezkûra merkûm Molla Ali ber-vech-i meşrûtiyyet berâtı mücebince zabt itmesini tefhîm ve müdde'î-i mezbûr ecânib Mustafa hilâf-ı şart-ı vâkıf bî-veçh mu'ârazadan men'-birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmî's-sâmin aşer min Zilkade li-sene erba'a ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Fahrü'l-a'yân Arslanlîzâde Osman Ağa, Şeyhi's-şüyûh Abdülekber Efendi an şeyh-i Nakşîbendî el-Üsküdârî, Sâlih bin Feyzullah ez-Mahalle-i Gönen, Mehmed Efendi bin Şeyh Yakub, Hasan bin Abdullah ez-Mahalle-i Gönen

114

Medîne-i Kütahya'da Bölücek Mahallesi sâkinelerinden iken fevt olan Ayşe bint-i Ahmed nâm müteveffiyenin verâseti zevci Osman Beşe bin Murad ile li-ebeveyn er karındaşları Ali ve Ömer'e ve kız karındaşı Fatıma'ya münhasıra olduğu kayd şüd.

Çuka ferace 1, 320 para	Çuka cübbe 1, 200 para	Sim yüzük 1, 20 para	Sim talu (?) kuşak 1, 160 para	Bakır 3.5 kıyye, 130 para
----------------------------	---------------------------	-------------------------	--------------------------------------	------------------------------

Karasığır ineği 1 re's, 400 para	Köhne döşek 1, 60 para	Köhne yorgan 1, 40 para	Köhne yasdık 1, 20 para	Zevci mezbûr Osman zimmetinde 1200 para
-------------------------------------	---------------------------	----------------------------	----------------------------	--

Mihr-i müsbet dir-zimmet-i zevc-
i mezbûr 1320 para

Yekûn 3920 para

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı resm-i kısmet 400 para	Berây-ı emîniyye huddâmiye 60 para	Berây-ı kâtibiye, çukadâriye 120 para	Berây-ı ihzâriye 20 para	Yekûn 600 para
--------------------------------------	---	--	--------------------------------	-------------------

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese

Minhâ hissetü'z- zevc 1660 para, 20 akçe	Minhâ hissetü'l-ah li-ebeveyn 664 para 8 akçe	Minhâ hissetü'l-ah li-ebeveyn 664 para 8 akçe	Minhâ hissetü'l-ih li-ebeveyn 332 para 4 akçe
--	---	---	---

[s. 47b]

Lenâ iftah ilahî bâb-ı i'tâ bi-hakkı sûre-i innâ fetehnâ

115

Fahru'l-eşrâfû'l-kuzâtû'l-kirâm Mevlânâ Müftizâde el-Hâc Mustafa Edib Efendi dâme mükerremehû

Gıbbe'd-du'â münhâdır ki, işbu sene-i sene erbâ'a ve seb'in ve mi'ete ve elf Zilhicce-i şerîfesinin on beşinci gününden zabt itmek [üzere] avâtıf-ı aliyye-i hüsrevânîden ber-vech-i arpalık inâyet buyurılan medîne-i Kütahya kazâsının umûr-ı niyâbet ve istinâbesi cenâb-ı sa'âdetlerine tefvîz ve ihâle kılınmağla me'mûldür ki; kazâ-i merkûma yevm-i mezbûreden mutasarrıf olup beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i âlî buyurular. Ve's-selâm.

El-fakîr Abbas el-kâdî bi-askeri Anadolu

116

Medîne-i Kütahya'da Küçükorta Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem helâk olan Avadik veled-i Kalos nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Meryem bint-i Serkiz nâm nasraniye ile sulb-i sagîr oğlı Artin ve sulbiye sagîre kızı Akbet ve sulbiye kebîre kızı Hurisma'ya münhasıra olduktan sonra müfredât zikrolunur. Tahrîran fî'l-yevmi's-sânî aşer min saferû'l-hayr li-sene sene hamse ve seb'in ve mi'ete ve elf.

Fevkânî tahtânî mülk menzil der-mahalle-i mezbûre, 1 bab, 500 guruş	Dükkân, der- kurb-i Çukur Han, 2 bâb, 100 guruş	Cedid boğası kapama 2, 5 guruş	Müsta'mel Şam alacası antari 2, 9 guruş	Müsta'mel kutnî antari 1, 3 guruş
Müsta'mel karacalar şâlî kuşak 1, 1.5 guruş	Müsta'mel güvez çuka biniş 1, 5 guruş	Cedid Manisa alacası antari 1, 4.5 guruş	Müsta'mel şayık dolama 1, 5 guruş	Müsta'mel şayık kapama 1, 4 guruş
Mâî boğası kapama 1, 3 guruş	Köhne kuşak 2, 1,4 guruş	Tutak-ı çit 11.5 top, 26.5 guruş	Azliye (?) alacası 7 top, 11.5 guruş	Keyayî (?) 5 top, 5 guruş

Bursa peştemalı 5, 12 guruş	Yorgan yüzi 2, 2.5 guruş	Yaşmaklık 2 parça, 0.5 guruş	İzmir sofra peşkiri 1, 2 guruş	Müsta‘mel yorgan 3, 7 guruş
Uşak döşemesi 1, 5 guruş	Müsta‘mel kilim 1, 2 guruş	Köhne kilim 4, 2.5 guruş	Köhne halı 2, 1.5 guruş	Cedid kilim 1, 3 guruş
Tüfenk ma‘a piştov, 11 guruş	Cedid halı 1, 10 guruş	Köhne zili 1, 2 guruş	Çuğal (çuval) 3, 1.5 guruş	Yasdık 9, 11 guruş
Müsta‘mel minder 4, 5 guruş	Panbuk bezi 2.5 top, 2.5 guruş	Mısır hasırı 2, 2.5 guruş	Müsta‘mel heybe 1, 0.5 guruş	Kebir bıçak 2, 1.5 guruş
Sarık 1, 0.5 guruş	Don 2, 2 guruş	Kalpak derisi 1, 0.5 guruş	Basma sofra bezi mak‘adlık 4, 4.5 guruş	Ayna 1, 1.5 guruş
Şişe bardak, 3.5 guruş	Boyalı ipek 0.5 kıyye, 100 dirhem, 14.5 guruş	Sim kuşak ... (?) 30 dirhem, 1 guruş	Müsta‘mel yörük çulı 12, 12 guruş	Leğen ibrik 1, 3 guruş
Bakır 25 kıyye, 25 guruş	Bakır büyük sini 7 kıyye, 10.5 guruş	Müsta‘mel kahve ibriği 2, 0.5 guruş	Fener 1, 1 guruş	Kazân 10 kıyye, 10 guruş
Müsta‘mel keçe 1, 1 guruş	İğdiç bargir takımıyla 1 re’s, 30 guruş	Çıra 5 araba, 10 guruş	Dakik hinta 0.5 kile, 1.5 guruş	Hatab 14 araba, 7 guruş
Çivid 0.5 kıyye, 5 guruş	Boyama çatkı 1. 1 guruş	Al boğası 8 zira‘, 4 guruş	Al dülbend değirmi 5, 5 guruş	Dahi al dülbend değirmi 4, 1 guruş

Al ebru değirmi 10, 5 guruş	Küçük yörük puşisi 5, 5 guruş	Haraçi (?) çember 12 top, 12 guruş	Yalvaç boğası 4 top, 4 guruş	Beledî döşek yüzi 1, 2 guruş
Bursa'nın kaba mûmî çember değirmi 2.5, 2.5 guruş	Boğça ve takye ve parça haftan, 3 guruş	Revgan-ı sâde 6 kıyye, 3 guruş	İçyağı 6 kıyye, 2.5 guruş	Karasığır ineği ma'a danasıyla 1, 12.5 guruş
Karkıllı karyesinde Karağolan zimmetinde koyun ve keçi 60 aded, 200 guruş	Köhne antari 1, gömlek 2, 1 guruş	Köhne döşek 2, 1.5 guruş	Hırdavât-ı menzil, 10 guruş	
Han odasında bulunan eşyâlardır.				
Müsta'mel zincir bab haftan 1, 8 guruş	Müsta'mel al çuka ferace 1, 8 guruş	Bursa alı 2 top, 7 guruş	Cedid döşek yüzü, 2 guruş	Demî (?) peştamal 8, 11 guruş
Baş havlısı 8, 2 guruş	Uşaklı boğası 3 top, 4 guruş	Yorgan yüzi 5, 6 guruş	Hassa paşmaklık değirmi 3, 2.5 guruş	Basma çit bohçası 2, 0.5 guruş
Çuka terpuş (?) 1, 1 guruş	Bor boğası 4 top, 4 guruş	Tüfenk 1, kılıç 1, 5 guruş	Revgan-ı şem' 3 kıyye, 1 guruş	Sa'leb 15 kıyye, 11 guruş

Köhne kice (keçe) 1, 0.5 guruş	Hırdavât-ı oda, 3.5 guruş	Mısır peştemalı 4, 1.5 guruş	Der-zimmet-i Karye-i Karacaören ahâlîlerinden bâ-temessük 104 guruş	Der-zimmet-i Kızıklı Karaoğlan bâ- temessük 36 guruş
Der-zimmet-i Gümüş nâhiyesinde Sulu karyesinde Molla Yakub oğlu İbrahim bâ-temessük 8 guruş	Der-zimmet-i Etraf-ı Şehir nâhiyesinde Karacaören'den Abdürreşid oğlundan bâ- temessük 13 guruş	Der-zimmet-i Gümüş nâhiyesinde Şayin karyesinde Kalaycızâde Osman Ağa'da bâ-temessük 50 guruş	Der-zimmet-i Gümüş nâhiyesinde Şayin karyesi ahâlîlerinde bâ- temessük, 45 guruş	Der-zimmet-i Orta karyesinde Dedeoğlu Osman'da bâ- temessük 11 guruş

[s. 48a]¹²³

117

Kütahya'da vâki' müteveffâ Poladoğlu Hacı Mehmed Evkafı'nın rub' hisse-i tevliyetine mutasarrıf evlâd-ı vâkıfdan işbu râfi'-i tevkî'-i refi'ü's-şân-ı şehriyârî ve nâkib (?) berâtıyla ... (?) mekremet-unvân-ı tâc-dârî kıdvetü'l-emâsıl ve'l-akrân Seyyid Salih zîde kadruhû Dîvân-ı Hümâyûn'ıma arz-ı hâl sunup vakf-ı mezbûrın vazîfe-i mu'ayyene ile tevliyeti evlâda meşrût olup nısf hisse-i tevliyeteye mutasarrıf Cafer birâder-eş bilâ-veled fevt oldukda şart-ı vâkıf üzere kendüye intikâl itmişiken tevliyet-i mezbûrenin rub'-ı âharına mutasarrıf müteveffâ-yı mezbûrın karındaşı oğlu Mehmed Emin Kütahya nâ'ibinden aldığı arz mantûkınca aslah ve erşed evlâd-ı vâkıfdan olmak üzere nısf-ı tevliyeti dahî üzerine etdirdüp gadr itmekle ber-mûceb-i şart-ı vâkıf tevliyet-i mezbûrenin rub' hissesi dahî Mehmed Emin an-evlâd-ı vâkıfın ref'inden kendüye tevcîh ve nısf hisse-i tevliyetine mezbûr Mehmed Emin an-evlâd-ı vâkıf ve nısf-ı âharına dahî kendü mutasarrıf olmak üzere ber-veçh-i iştirâk iken tevcîh olunup yedine

¹²³ Defterin sayfa numaralarında karışıklık vardır, bir önceki hüküm yarım kalmıştır.

berât-ı şerîf-i âlîşân virilmek bâbında inâyet ricâ itmeğin tevliyet-i mezbûrenin nısf ve rub' hissesi evlâd-ı vâkıfdan Mehmed Emin ve rub' hissesi Seyyid Salih'in üzerlerinde olduğu Haremeyn-i Şeîfeyn Muhâsebesi'nden derkenâr olunduğı şart-ı vâkıfa mutâbık ise şartıyla kat'an li'l-nizâ iştirâken tevcîh olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirüp bin yüz yetmiş dört senesi Şevval'in on üçüncü günü târihiyle ... (?) virilen ru'ûs-ı hümayûn mücebince bu berât-ı hümayûn-ı izzet-makrûnı virdim ve buyurdum ki; mezbûr Seyyid Salih zîde kadruhû varup şart-ı mezkûre üzere evkâf-ı mezkûrenin nısf tevliyetine mutasarrıf olup hıdmet-i lâzimesin mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra bundan evvel vazifeye ne minvâl üzere mutasarrıf olagelmişler ise merkûm dahî ol minvâl üzere nıfs-ı vazîfe-i mu'âyyenesini evkâf-ı mezbûre mahsulünden alup mutasarrıf ola. Ol bâbda taraf-ı âhardan hiç ferd mâni' ve râfi' ve müzâhim olmayup dahl ü ta'arruz kılmayalar. Şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'tâmâd kılalar. Tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı İslambol

118

Katır iştirâsı-çün vürûd eden emr-i âlî.

Beher katarı 5 re's. Beş re'sdir.

Düstûr-ı mükerrem, müşîr-i mufahham, nizâmü'l-âlem müdebbirü'l-umûrü'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhid-i bünyânü'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-sa'âdeti ve'l-ikbâl el-mahûfi bi-sınûfi avâtıfı'l-melikü'l-a'lâ Anadolu Vâlisi vezîrim (?) Paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehû tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Istabl-ı Âmire-i Evvel'ime tâbi' Edirne ve Hayrabolı kışlaklarında mevcut mîrî esterândan ba'zan mürde ve ba'zen amel-mânde olmaların yerlerine hîn-i iktizâda mevcûd bulunmak için beher-hâl bir mikdâr ester mübâya'ası tertîb ve sinîn-i sâbıkada mübâya'a olunduğı üzere beher katar mükemmel takımıyla yirmi beş guruşdan otuz katar esterânın bahâsı üç bin yedi yüz elli guruş ve mübâya'a olunan mahalden Âsitâne-i sa'âdetime gelince beher katarına ber-vech-i mu'tâd bin bey yüz akçeden üç yüz yetmiş beş guruş nafaka bahâlar ki; cem'an dört bin yüz yirmi beş guruşa bâliğ olduğu hesâb olunmağla sen ki vezîr-i müşarünileyhsin, mârrü'z-zikr otuz kantar esteran güçlü

kuvvetlü ve gâyet güzîde ve tûvânâ ve a'lâ olmak şartıyla livâ-i mezbûreden bulunan mahallerden [s. 48b] ma'rifetinle mübâya'ası fermânım olup fî'-i (fiyat-ı) mezkûr üzere îcâb iden bahâ ve nafaka akçeleri-çün akçe-ı mezkûr dört bin yüz yirmi beş guruş Hazîne-i Âmire'mden nûkûd-ı mevcûdeden ifrâz ve tamâmen tarafına irsâl olunmuşdur. İmdi işbu emr-i âlîşânımla tarafına vusûlünde akçe-ı mezbûrî ahz u kabz ve mevkûfâtıdan mahreç memhûr ve mûmzâ sûret-i defterde mastûr olduğu üzere otuz katar esterân yüke elvirir güçlü ve kuvvetlü ve tûvânâ ve gâyet a'lâ olmak şartıyla ber-veçh-i mu'tâd mükemmel takımıyla beher katarına yüz yirmi beşer guruşdan bahâlarını ashâbına an-nakdin edâ ve teslîm iDedik ma'rifetinle livâ-i mezbûrede bulunan mahallerden mübâya'a ve tekmîl ve harbendelerini dahî tedârik ve ba'de't-tekmîl esnâ-i râhda Üskûdar'a gelince beher katarına bin beşer yüz akçeden nafaka bahâları virilerek irsâline sa'y-ı bî-mahâl ve ashâb-ı esterândan virilen ester bahâlarının makbuzlarını müş'ir hüccet-i şer'iyeye ahz ve Hazîne-i Âmire'm defterlerine kayd içün Dersa'âdet'ime irsâl eylesin. Şöyle ki; zikrolunan esterânın mübâya'asına taraf-ı Devlet-i Aliyye'mden mahsûs mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmak teklîfi ber-taraf kılınmak ve senin uhde-i ihtimâmına tefvîz ve ihâle olunmak mutlak ashâb-ı esterân ve fukaraya gadr ve rencîde ve sâliyâne ve tekâlif-i sâ'ire misilli ta'addî olunmamasına mebni olmağla zinhâr ve sad zinhâr esterân bulunmayan kazâlara ale's-seviye matlûb olan esterândan kavlak (?) ve bıçak hasadları tarh ve tahmîl ve sâliyâne tevzî'i misillü vechen mine'l-vücûh bir ferde rencîde ve ta'addî olunmayup ve dâhil-i havza-i hükûmetinde olan kazâ ve kurâda mevcûd bulunan esterândan fî'-i mezkûr üzere rızâlarıyla mübâya'a ve bahâlarını ashâbına an-nakdin virilerek tekmîl ve tetmîm ve Dersa'âdet'e irsâline bezl-i cell-i himmet ve sarf-ı küll-i miknet eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur buyurdum ki:

Hükm-i şerîfimle (?) vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnıyla âmil olup hilâfına vaz' u hareket etdirmeyesiz. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'tâmâd kılasız. Tahrîran fî'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min şehri Şevvâli'l-mükerrrem li-sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı İslambol el-mahrûse.

Kayd şüd fî 5 Zilka'de sene [1]174

119

Hâlâ dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşıları ağalarından mütesellim izzetlü, rif'atlü Ömer Ağa dâme mecduhû ve şerâyi'-şi'âr eyâlet-i Anadolu'da vâki' esterân mübâya'a olunan [kazâların] kuzât ve nüvvâb efendiler zîde fazluhum inhâ olunur ki:

Istabl-ı Âmire-i Evvel'e tâbi' Edirne ve Hayrabolu kışlaklarında mevcut mîrî esterândan ba'zan mürde ve ba'zen amel-mânde olmaların yerlerine hîn-i iktizâda mevcûd bulunmak için beher-hâl bir mikdâr ester mübâya'a ve mevcûd itdirilmesi muktazî olduğına binâ'en Kütahya sancağında bulunan mahallerden otuz katar ester mübâya'ası tertîb ve sinîn-i sâbıkada mübâya'a olundığı üzere beher katar mükemmel takımıyla yüz yirmi beş guruşdan otuz katar estarânın [s. 49a] bahâsı üç bin yedi yüz elli guruş ve mübâya'a olunan mahalden Âsitâne-i sa'âdete gelince beher katarına ber-veç-i mu'tâd bin beş yüz akçeden üç yüz yetmiş guruş nafaka bahâlar ki cem'an dört bin yüz yirmi beş guruşa bâliğ olduğu kaleminden hesâb olunup Hazîne-i Âmire-i cenâb-ı cihândârîden tarafımıza ihâle-birle teslîm olunmalğa kadîmden mübâya'a olunagelen esterânı siz ki mütesellim-i mûmâ-ileyhimsiz; ma'rifet-i şer'le mahallerinden fi'-i mîrî ile celb ve bi-fazlihî te'âlâ vürûdımız müyesser oldukda rû'yet ve mu'âyene olunup irâde-i hümâyûn ve emr-i şerîf-i itâ'at-makrûn olundığı [üzere] güçlü ve kuvvetlülere intihâb ve ba's ve isrâ olunmak için şeref-sudûr olan fermân-ı celîlü's-şân mücebince Dîvân-ı Anadolu'dan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (?) irsâl olundu. Bi-avnullahi ta'âlâ vusûlünde vech-i meşrûh üzere sâdır olan fermân-ı cihân-mutâ'-ı vâcibü'l-ittibâ' mantûk-ı şerîfî ile amel ü hareket ve müceb-i buyuruldu düstûr-ı amel kılınmak deyu buyuruldu. Fî 25 min Şevvâl sene 1174

120

Hâlâ dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşı ağalarından olan mütesellimimiz izzetlü, rif'atlü Ömer Ağa dâme mecduhû ve kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'in Kütahya kazâsında nâ'ibü's-şer' efendi zîde ilmuhû ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân alâka ve dirlik sâhibleri ve iş erleri zîde kadruhum inhâ olunur ki;

Bi-fazlillahi'l-Meliki'l-Müste'ân işbu sene-i müteyemmine Zilka'de'sinin evâsıtından avn-ı Bârî ve yûmn-i teveccüh-i hazret-i cihân-dârî ile makarr-ı hükûmet-i vülât-ı kirâm-ı Anadolu olan nefsi Kütahya'ya [şeref]-bahş-ı vürûd ve vusûl olmamız mütehakkık olmağla ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifet ve inzimamıyla ber-mu'tâd-ı

kadîm virilegelen üç günlük müsâferet zehâ'iri yerlû yerinden cem' ve hâzır ve âmâde eylemeniz bâbında Dîvân-ı Anadolu'dan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr olundu. Bi-avnilâhi te'âlâ vusûlünde gerekdir ki; vech-i meşrûh üzere kadîmden berü ma'rifet-i şer' ve siz ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsiz, ve sizin ve cümle ma'rifet ve inzımamıyla virilegelen üç günlük müsâferet zehâ'irini ber-mu'tâd-ı kadîm cem' a'dâda mübâderet ve kudüm-ı meymenet-lüzûmumuzdan mukaddemce hâzır ve âmâde itmeğe müsâra'at idüp müceb-i buyuruldu ile amel ü hareket eyleyeler deyu buyuruldu. Fî Gurre-i Zilka'de sene 1104.

Kayd fî 5 Zilka'de sene 1174

121

Saray ta'miri-çün buyuruldu.

Hâlâ dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşı ağalarından olan mütesellimimiz izzetlû, rif'atlû Ömer Ağa dâme mecduhû ve kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'în Kütahya kazâsında nâ'ibü's-şer' olan efendi zîde ilmuhû inhâ olunur ki:

İnşâallahü'r-Rahmân talî'a-i tevfk-i hazret-i Rabbi Müste'ân ile avâtıf-ı aliyye-i hürevânedden tevcih ve ihsân buyurılan karagâh-ı hükûmetimize işbu mâh-ı Zilka'de-i şerîfenin evâsıtından şeref-bahş-ı vürûd olmak üzere imâşe-i e'anne-i (?) nuhfet ve teveccüh-i vechine-i (?) azîmet olunup neşîmingâh-ı (?) vülât-ı lüzûm olan saray-ı uzlufet (?) -efzâ bir müddetden berü cây-ı nesîm (?) olduğundan ta'mîr ve termîm ile vaz'-ı kadimine ircâ' ve tetmîmi lâzıme-i hâlden olmağla ma'rifet-i şer' ve siz ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsiz, sizin ve cümle ma'rifet ve ittifakıyla iktizâ iden ta'mîr ve tensîk ve termîm ve telfikine mübâderet ve âcilen ve serî'an tanzîm ve ikmâline teşmîr-i sâ'id-i makderet idüp müceb-i buyuruldu ile amel ü hareket ve müsâmaha ve terâhîden ittikâ ve mübâ'adet eyleyeler deyu buyuruldu. Fî Gurre-i [Za.] Sene 1174

[s. 49b]

Defter oldur ki Anadolu vâlileri vüzerâ-i izâm hazerâtı Kütahya'ya vürûdlarında üç günlük zehâ'ir ber-vech-i mu'tâd virilegelmekle üç günlük zehâ'ir müfredatıdır ki ber-veç-i âtî zikrolunur.

Etmekciler, nân-ı has 500 kıyye, 1500 ¹²⁴ , fî beher kıyye 4.5 akçe, 281 guruş.	Etmekciler, nân-ı harcî 2000 kıyye, 6000	Kasab lahm-ı ganem 1000 kıyye, 3000, fî beher kıyye 21 akçe 525 + 180 = 805 guruş	Kasab kuzu, aded 30, 90, fî beher 2 guruş,	Bazergân pirinç 1000 kıyye, 3000, 450 guruş
Bakkallar, revgan-ı sâde 300 kıyye, 900. 450 guruş	Bakkallar asel-i musaffâ 100 kıyye, 300, 100 guruş	Börekçiler, dakîk-i hâs, kıyye 120, 6 kuruş.	Ağdacılar, nişasta 20 kıyye, 60. 15 guruş	Bakkallar tuz, 20 kıyye, 60, 3 guruş
Attarlar, şem‘-i asel, 15 kıyye, 45. 67.5 guruş	Mumcılar, şem‘-i revgan 50 kıyye, 150. 60 guruş	Leblebici, nohud 30 kıyye. 90. 7.5 guruş	Bakkallar, peynir 25 kıyye, 75. 15 guruş	Bazergân, kahve 20 kıyye, 60. 120 guruş
Attarlar, şeker 15 kıyye, 45. 50 guruş	Bakkallar, sabun 20 kıyye, 60. 30 guruş	Bakkallar, soğan 100 kıyye, 300. 15 guruş	Bakkallar, badem 6 kıyye, 18, 19 guruş	Bakkallar, razakı 15 kıyye 45. 15 guruş
Attarlar, büber 3 kıyye, 9. 18 guruş	Attarlar, baharât-ı sâ‘ire 1.5 kıyye, 4.5. 20 guruş	Ağdacıyân tavuk 30 aded, piliç 20 aded, 150. 34.5 guruş	Ağdacıyân süd mikdâr-ı kifâiye	Ağdacılar, süt ve yoğurt mikdâr-ı kifâiye 15 guruş

¹²⁴ İlk rakam bir günlük miktarı, ikincir rakam ise üç günlük toplam miktarı göstermektedir. Buna göre günlük ihtiyaç duyulan has etmek 500 kıyye, üç günlük ise 1500 kıyyedir. Tablodaki diğer ürünler için durum aynı şekildedir.

Bakkallar, revgan-ı zeyt 10 kıyye, 30. 10 guruş	Ağdacılar, yumurta 500 aded, 1500, 12.5 guruş	Attarlar, zağferan 50 dirhem, 150. 15.5 guruş	Çıra 600 kıyye	Mahallât hatab 150 araba, 450. Fî beher hâne 8 araba, mevcûd hâne 55.
--	--	--	----------------	---

Bağçivân, sebzevât mikdâr-ı kifâye, 20 guruş	Otluk mikdâr-ı kifâye,	Mahallât, şa'ir yem 1500 araba, be- hesâb-ı keyl ... 324. Mevcûd hâne 55, fî beher hâne 6 keyl.
--	---------------------------	--

Vech-i meşrûh üzere bâlâda terkîm olunan ecnâs-ı zehâ'iri defter mücebince hâzır ve müheyyâ ve kabzına me'mûra edâ ve teslîm eylemeniz için işbu mahalle şerh virilmiştir. Fî gurre-i [Za.] sene 1174

İşbu bâlâda olan defter üç günlükdür. Mu'tâd-ı kadîm olan Nevres Efendi sicilline sebt olunmuştur. Mürâca'ât oluna. Fî 3 Za.¹²⁵ Sene [1]174

El-fakîr Mehmed.

[s. 50a]

122

Şerâyi'-şi'âr Çin İznik (?) kazâsından Kütahya'ya varınca yol üzerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbı efendiler zîde fazlulum ve mefâhiri'l-emâsil ve'l-akrân zâbitân ve a'yânlar ve iş erleri zîde kadruhum inhâ olunur ki:

İnşâallahu te'âlâ rehber-i inâyet-i rabbâniye ile mansıbımızın makarr-ı hükûmeti olan âzimen kazâlarınız dâhilinden mürûr olunacağı ma'lûmunuz oldukda cadde olan tarikleri tevsi' ve tathîr ve termîm muktazî cisrleri ta'mîr ve termîm idüp ve iktizâ iden zehâ'ir ve levâzım makulelerini şimdiden tehyie ve âmâde itmeğe mübâderetiniz için

¹²⁵ Defterde "M" (Muharrem) yazılmıştır.

i'lân ve işâ'at zımnında Dîvân-ı [Anadolı'dan] işbu buyuruldu ısdâr olundu. Bi-avnullahi te'âlâ vusûlünde gerekdir ki; vech-i meşrûh üzere ma'rifet-i şer' ve cümle ittifakıyla ta'mîri muktazî yollar ve cisrler ta'mîr ve termîm itdirilüp ve levâzım ve zehâ'ir makûesi dahî hâzır ve âmâde itdirilmeğe müsâra'at, müceb-i buyuruldu ile amel ü hareket ve taksîr ve tehâvünden ihtirâz ve mücânebet eyleyesiz deyu buyuruldu. Fî 5 min Zilka'de sene 1174. Kayd fî 8 Zilka'de sene 1174

123

Karakollukcî İbrahim'i ihzâra emr-i âli.

Düstûr-ı mûkerrem, müşîr-i mufahham, nizâmü'l-âlem, müdebbirü'l-umûrû'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmim-i mehâmû'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümeahhid-i bünyânü'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-sa'âdeti ve'l-ikbâl el-mahûfî bi-sınûfî avâtıfû'l-melikü'l-a'lâ Anadolı Vâlisi vezîrim (?) Paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehû ve kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'în Kütahya kazâsı nâ'ibi Mevlânâ (?) zîde ilmuahû tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Mustafa nâm kimesne südde-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp bundan akdem Belgrad'dan Âsitâne'ye geldikde dergâh-ı mu'allâm yeniçeri kışlasından Karakollukcî İbrahim bunun bin altunını ahz firâr idüp ol vakitden berü teftîş ve tecessüs üzere iken mezbûrın Kütahya'da olduğunu haber aldıkda Kütahya nâ'ibine gidüp Karakollukcî mezbûr İbrahim'i Kütahya'da müte'ehhil bulup ve bu dahî mezbûr ahz ve Kütahya mütesellimine teslîm ve on bir gün mehl aldığı bildirüp mezbûrın ol tarafda olan mâl ve eşyâsı zâyî' ve telef olmamak için ma'rifet-i şer'le zabt ve temhîr ve hıfz ve mezbûr ocak ocak tarafından mübâşir marifetiyle Âsitâne-i sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğın vech-i meşrûh üzere ocak tarafından ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle Âsitâne-i sa'âdetime ihzâr itdirilmek bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emr üzere amel oluna. Siz ki vezîr-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimâsız, ma'rifetiniz ve ocak tarafından ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle mezkûr Karakollukcî İbrahim'in ol tarafda olan emvâl ve eşyâsı zâyî' ve telef olmamak için ma'rifet-i şer'le zabt ve temhîr ve hıfz ve mezbûr mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle Âsitâne-i sa'âdetime ihzâr eyleyüp mazmûn-ı emr-i şerîfimle âmil

olasız. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'tâmâd kılasız. Tahrîran fî evâ'il-i şehri Zilka'de li-sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı İslambol el-mahrûse.

Mûcebince ağa mektûbı dahî vardır.

[s. 50b]

124

Sâbık Bilecik kâtibinin kal'a-bend olmak emridir.

Kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'în Bilecik kazâsında nâ'ibü's-şer' olan Mevlânâ (?) zîde ilmuḥû ve kıdvetü's-şân ve'l-müstahfızîn Kütahyâ kal'ası dizdârı zîde hıfzuhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Sen ki Bilecik kazâsı nâ'ibi Mevlânâ es-Seyyid Süleyman Sâhî zîde ilmuḥûsın, südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp medîne-i Bilecik'de sâkin ulemâ ve suleh ve meşâyıh ve sâdât ve sâ'ir fukarâ cemm-i gafîr ve cem'-i kebîr meclis-i şer'a varup belde-i mezbûre ahâlisinden olup öteden berü envâ'-ı şirretle mevsûf erbâb-ı tezvîr ve fesâddan oldığı ol havâlide meşhûr ve mütevâtir olan Ahmed Efendi oğlu dimekle mevsûf Seyyid Mustafa nâm kimesne mahkemede kâtib olmak üzere bundan akdem hevâsına tâbi' nâ'iblerden arz peydâ ve kâtib olup tama'-ı hamından nâşî erbâb-ı hukûkın hakkını ibtâl ve ahâliden ekserini rahnedâr ve nice dürlü tahrîk (?) ile hevâsına ittibâ' itdirmekle bundan akdem hıdmet-i kitâbedte istihdâm olunmamak üzere emr-i âlî sâdır olmuşiken itâ'at itmeyüp kendüden bir vechile emn ü râhatları olmadığından gayrı ahâli-i vilâyeti vülât ve zâbitâna tecrîm itdirmekden hâlî olmayup ve ta'addîsi evvelkinden ziyâde ve icrâ-yı fesâd ve ihtilâl-i nizâm-ı beldeye mübâderet ve bi'l-küllîye emn ü râhatları meslûb olmağla mezbûr es-Seyyid Mustafa ıslâh-ı nefsi dince Kütahya Kal'ası'nda kal'a-bend olmasına ahâli-i kazâ-i mekrkûmeden mazbûtü'l-esâmî on beş nefer kimesneler tasdîk ve mezbûrın ahvâli vech-i muharrer üzere olduğunu ihbâr [ve] tahkîk eylediklerin a'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhırîn Anadolu Kazâskeri Mevlânâ Mehmed Refî' edâmallahû te'âlâ iclâlehû fezâ'iluhû i'lâm itmeğîn i'lâmı mûcebince mübâşir ta'yîn buyurulan Dîvân-ı Hümâyûn cavuşlarından Seyyid Mehmed Çavuş vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emr-i âlîşân üzere amel ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin, mezbûr Seyyid Mustafa'yı zâbiti ve çavuş-ı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle Kütahya Kal'ası'na

irsâl ve sen ki dizdâr-ı mûmâ-ileyhsin, vusûlünde kal'a-i mezbûrede muhkem kal'a-bend eyleyüp tekrâr emr-i şerîfîm sâdır olmadıkça ıtlâk ve fîrârından hazer eylesesin. Şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'tâmâd kılasın. Tahrîran fî evâsıt-ı Zilka'de li-sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı İslambol el-mahrûse.

125

İbrahim'in eşyası fûruht emridir.

Kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'în Kütahya Nâ'ibi Mevlânâ Şerîf el-Hâc Abdurrahman zîde ilmuhû tevki'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, sûdde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Vidin yamaklarından Mustafa nâm kimesnenin dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri kışlasında Karakollukcı İbrahim bin altunını ahz ve fîrâr ve Kütahya'da müteehhil olup sâkin iken haber alınup dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından olup sâbıkâ Kütahya mütesellimi iftîhârul-emâcîd ve'l-ekârim Ömer dâme mecduhû ma'rifetiyle mezbûr ahz u habs ve mezkûr İbrahim'in bi'l-cümle emvâl ve eşyası hıfz ve temhîr olunduktan sonra merkûm İbrahim Âsitâne-i aliyyeme ihzâr olunmak içün sâdır olan emr-i şerîfîm ocak tarafından mübâşir ta'yîn olunan Ömer Çavuş yediyle mahalline vürûd ve ber-mantûk-ı emr-i âlî mezbûr İbrahim'in Kütahya'da mevcûd emvâl ve eşyası mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle şer'le tekrâr defter ve temhîr ve hıfz olunup ber-mûceb-i emr-i âlî mezbûr Karakollukcı İbrahim dahî mahbûsen mübâşir-i merkûm yedine teslim ve Âsitâne-i sa'âdetime irsâl olduğın sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, arz eylediğın ecilden eşyâ-yı mezbûr ve hânesi ber-mûceb-i defter ocak tarafından ta'yîn olunan mübâşir ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le bey'-i min-yezîd ile tâliblilerine fûruht ve zimeminde olan akçesi dahî tahsîl ve cümlesi ale'l-infirâd sebt-i defter olunup hâsıl olan akçeden resm ve avâ'id bir akçe alıkonmamak [s. 51a] üzere müctemi' olan akçeler memhûran ta'yîn olunan mübâşire teslim ve defteriyle Dersa'âdet'ime tesyîre ihtimâm ve dikkat eylemen bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince amel dahî sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, ber-vech-i meşrûh zimemde olan akçe ma'rifet-i şer'le tahsîl ve ber-mûceb-i defter eşyâ-yı mezkûre ile ocak tarafından ta'yîn olunan mübâşire ma'rifet-i şer'le teslim ve Dersa'âdet'ime defteriyle tesyîr eyleyüp hilâfından

hazer ve mücânebet eyleyesin. Şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'tâmâd kılasın. Tahrîran fî evâsıt-ı Zilka'de li-sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı İslambol el-mahrûse.

Kayd şüd fî 28 min Zilka'de sene 1174

126

Bismillahi'r-Rahmani'r-Rahîm

Medîne-i Kütahya mahkemesinde Kâtib Muhyiddin Efendi ba'de's-selâm inhâ olunur ki:

Mahkeme-i mezbûrda bundan esbak bâ-berât-ı âlî kâtib olan Abdurrahim kitâbet-i mezkûreyi işbu râfi'-i mürâsele es-Seyyid Abdurrahman Halife'ye ferâğ ve kasr-ı yed idüp ferağından tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlîşân ihsân buyurılıp kitâbet-i mezkûrede istihdâm olunmak için işbu mürâsele tahrîr ve irsâl olundu. Vusûlünde merkûm Seyyid Abdurrahman halifeyi hıdmet-i kitâbetde istihdâm eyleyüp li-ecli's-sened ba'de'n-nazar işbu mürâsele-i şer'ıyyeyi yedinde ibkâ eyleyesin, hurrire fî gurre-i Zilhicce sene 1174

127

Müftîzâde es-Seyyid İbrahim Efendi'nin nikâbet mektûbıdır.

Umdetü's-sâdâtü'l-kirâm Kütahya sâkinlerinden Müftîzâde es-Seyyid İbrahim Efendi dâme şerefihâ ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki:

Kütahya ve Bozöyük ve İnöni kazâlarının kâ'immakâmlığı işbu sene-i sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf Zilhicce-i şerîfesinin beşinci gününden selefinizden iştikâ olunmağla cenabınıza tefvîz ve sipâriş ve tevcîh olunmuşdur. Gerekdir ki; sâdât-kirâma i'zâz ve ikrâm ve üzerlerine şer'an sâbite olan ahkâmın ma'rifetiniz ile vücûd-pezîr olmasına ikdâm idüp kuzât ve kâ'immakâmlar sened ile müceddeden bir ferde yeşil sardırmayasız. Tevcîhiye ve devriye ve arûsiye ve muhdesât-ı sâ'ire-i nâ-marziye nâmıyla bir habbelerin almayup âhara dahî aldırmayup şevketlü, mehâbetlü, kudretlü pâdişâh-ı İslâm eyyedullahi ve ibkâ ilâ yevmi'l-kıyâm hazretlerinin devâm-ı devletleri-çün sâdât-ı kirâmın ed'ıyye-i hayriyyelerini isticlâb idüp her emirde şer'-i şerîfe imtisâl ile cenâb-ı resûli Ekrem sallallahu te'âlâ aleyhi vesellem efendimizin şefâ'at-i

aliyyelerine mazhar olasız ve's-selâm. Fî'l-yevmi'l-hâmis Zilhicce-i şerîfe sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf.

El-muhlis İdriszâde es-Seyyid Mehmed Emin en-nakibu alâ-eşrâfi'l-memâliki'l-Osmâniye.

Kayd şüd fî 7 minh.

Kütahya'da (?) Etraf nâhiyesinde Bölücek karyesinde vazîfe-i mu'ayyene ile imâm olan Süleyman'ın yedinde berâtı olmayup Kütahya Kâdîsı Abdullah-zâde Efendi arzıyla berât-ı âlî virilmiştir. Fî Evâil-i Zilka'de sene [1]173

Kayld şüd fî 15 min Zilhicce sene 1174.

Bin yüz yetmiş dört senesi Recebû'l-müreccebi guresinden sene-i mezbûre Şevval'i evâsıtına gelince cem' olunup cümle muvâcehesinde hesâb olunup tevzî' Muharrem-i âtiye dâhil olunacak ücretli ve min gayrihî ecirihî olan menzil tezkiresi beyân şüd.

Za. Sene 1174

Harcı in'âm olmak üzere bargir 297 aded. Ücretiyel bâ-tezkere-i el-fakîr 73 aded.

Mansıb elde ber-karâr olmaz misâl-i destmâl
Ey birâder âkil isen işte benden ibret al
Ve ene'l-fakîr Şerîf el-Hâc Abdullah en-nâibi bi-Kütahya el-ma'mue sâbıkâ
gufire leh.

[mühür]

[s. 51b]

Zahîre-i vezîr-i mükerrerem devletlü, sa'âdetlü Silahdâr Mehmed Paşa fî 23 min Zilhicce sene 1174.

Virancık	Tavşanlı	Gümüş	Gireği	Etraf
Şa'îr 530 keyl	Şa'îr 730 keyl	Şa'îr 404 keyl	Şa'îr 455 keyl	Şa'îr 355 keyl
Altuntaş	Emrudili	Yekûn	Yekûn saman	Yekûn odun
Şa'îr 440 keyl	Şa'îr 86 keyl	Şa'îr 2999 keyl	1500 araba	1500 arabaa

Kethüdâ-yı defter ağa, Seyyid Abdullah Efendi, el-Hâc Salih Ağa, Arslanzâde Osman Ağa, Dizdar Ağa, Seyyid İbrahim Ağa Kethüdayeri, Miralay Salih Ağa

128

Zahîre buyuruldısıdır.

Şerî'at-şî'âr Kütahya nâ'ibi fazîletlü efendi ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet ve iş erleri ve nevâhî ihtiyârları zîde kadruhûm inhâ olunur ki:

Anadolu vâlilerine nevâhîlerden ber-mu'tâd-ı kadîm virilegelen şa'îr ve hatab ve saman tevzi' ve taksimi vakti duhûl ve zamânı hulûl itmekle ma'rifet-i şer' ve cümle ittifâkıyla tevzî' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve getürüp kabzına me'mûra edâ ve teslîm olunmak bâbında Dîvân-ı Anadolu'dan işbu buyurıldı tahrîr ve ısdâr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân (?) zîde kadruhû ta'yîn ve irsâl olunmuşdur. İnşâallahu te'âlâ vusûlünde gerekdir ki; vech-i meşrûh üzere ber-mu'tâd-ı kadîm virilegelen şa'îr ve hatab ve saman tevzî'i-çün Kütahya mahkemesinden pusulası ihrâc ve mûmzî ve mahtûm olup ma'rifet-i şer' ve cümleittifâkıyla pusula mantûkınca tevzî' ve taksîm ve bir gün akdem ve bir sâ'at mukaddem yerlü yerlerinden cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûra getürüp edâ ve teslîm itdirilüp ber-mûceb-i buyurıldı amel ü hareket eyleyesiz deyu buyurıldı. Fî 18 Za. Sene 1174

Küşâde şüd evrâk hazîne be-yed-i el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Ali Ağa ta'ahhüdehû el-Hâc Ali Ağa peder-eş.

Evrâk

058	A'lâ
354	Evsat
139	Ednâ
551	

Mîrî pusulasında yüz kırk üç ednâ yazılmış lâkin dört kağıd noksan gelmiştir.

Kayd şüd fî gurre-i Muharremü'l-harâm sene hamse ve seb'in ve mi'ete ve elf

Yâ Fettâh yâ Rezzâk.

Yevm-i Sebt gurre-i Muharrem.

129

Bilecik kasabası ahâlilerinin nezir hüccetlerinin fermânıdır.

Düstûr-ı mükerrer, müşîr-i mufahham, nizâmü'l-âlem müdebbirü'l-umûrû'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmim-i mehâmû'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhid-i bünyânü'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-sa'âdeti ve'l-ikbâl el-mahûfî bi-sınûfî avâtîfû'l-melikü'l-a'lâ Anadolu Vâlisi Vezîr Mehmed Paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehû ve akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâtî'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfî'û a'lâmi's-şerî'ati ve'd-dîn vârisû ulûmî'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdî inâyeti'l-meliki'l-Mu'în mevlânâ Kütahya kâdîsı (?) zîde fezâiluhû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Anadolu'da Bilecik kasabası sükkânından ve hâlâ kasaba-i mezbûre ahâlileri meclis-i şer' de sâbıkâ voyvoda olan Curacızâde el-Hâc Hüseyin mahzarında her biri bi-tav'ihim ikrâr ve i'tirâf idüp mezbûr el-Hâc Hüseyin bundan akdem kasaba-i mezbûrda voyvoda olup ulemâ ve sulehâ ve fukarâ ve re'âyâ ve berâyâ evzâ'-ı etvârından râzı ve hoşnûd olmayup nefret-i kulûba bâdî harekât-ı nâ-marziyyesine binâ'en der-i devlet-medârıma ref'-i ruk'a-i iştikâ ve voyvodalığından ref' ve fîmâ-ba'd voyvoda olmamak üzere ısdâr itdirdikleri emr-i âlişânım mücebince ashâb-ı hukûkın hakkı redd ve mahallinde mürâfa'a-i şer'-i şerîf için mezbûr el-Hâc Hüseyin muhrûse-i Kütahya'ya ihzâr ve mürâfa'a-i şer' olundukda mezbûr el-Hâc Hüseyin üzerine şer'an bir nesne lâzım gelmeyüp lâkin tenfir-i kulûb-ı ahâli ve ra'ıyyet olur hâlâtı nümâyân olmak hasebiyle mezbûr Curacızâde el-Hâc Hüseyin kasaba-i mezbûrda voyvoda olmayup ba'de'l-yevm kendü hâlinde olup hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye zulm ve rencide itmemek üzere vilâyetinde kendi hâlinde hânesinde sâkin olup ve kasaba-i mezbûr ahâlileri tarafından dahî kendüsine mâlen ve bedenen ve ırzan min külli'l-vücûh bi-gayrı hakkın zarar isâbet itmemek üzere ta'ahhüd ve tarafeyn sulha tâlib ve râgıb ve hilâfî zuhûr ider ise cânib-i mirîye altı bin gurux nezri bi-tav'ihim kabûl eylediklerini hâvî huzûr-ı şer' de virdikleri nezir hüccetini sen ki vezîr-i müşarünileyhsin, bu def'a Deraliyye'ne [s. 52a] irsâl eylemen ile hüccet-i mezkûr Hazîne-i Âmire'mde mahfûz Başmuhâsebe defterlerine sebt ve kayd olunmağla muktezâ-yı ta'ahhüdleri üzere amel ü hareket ve hilâfından tehâşî ve mücânebet eylemeleri fermânım olmağın i'lâm-ı hâl için işbu emr-i âlişânım ısdâr ve (?) ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde hüccet-i mezkûrın Hazîne-i

Âmire'm defterlerine sebt ve kayd olunduğı cümleye i'lân ve işâ'at ve şürût-ı ta'ahhüdleri ale'd-devâm muhâfaza eylemeleri-çün kendülere gereğı gibi tenbîh ve te'kîd idüp şöyle ki ta'ahhüdlerini hilâfı zuhûra gelmek ihtimâli olur ise nezirlerinin tahsîli ile iktifâ olunmayup haklarında şer'an îcâb iden te'dîbât icrâ olunacağını ta'ahhüd itmeğe bezl-i cell-i himmet ve sarf-ı küll-i miknet eylesin. Ve sen ki kâdî-i mûmâ-ileyhsin, sen dahî emr-i şerîfim ile amel ü hareket eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki; hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnıyla âmil olasız. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'tâmâd kılasız. Tahrîran fî'l-yevmi's-sânî min şehri Muharremü'l-harâm li-sene hamse ve seb'in ve mi'ete ve elf.

130

Sâbıkâ Bilecik kasabası voyvodası Curacızâde el-Hâc Hüseyin nezrinin fermân sûretidir.

Düstûr-ı mûkerrem, müşîr-i mufahham, nizâmü'l-âlem müdebbirü'l-umûrü'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mûmehhid-i bünyânü'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-sa'âdeti ve'l-ikbâl el-mahûfî bi-sınûfî avâtîfü'l-melikü'l-a'lâ Anadolu Vâlisi Vezîr Mehmed Paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehû ve kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müşerri'in Kütahya'da nâ'ibü's-şer' olan mevlânâ zîde ilmuhû tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Vilâyet-i Anadolu'da Bilecik kasabasında sâkin Bilecik voyvodasıyla ahâli-i kazânın da'vâları Kütahya'da rû'yet ve ihkâk-ı [hak] olunmak bâbında bundan akdem Dîvân-ı Hümayûn'ım tarafından ısdâr kılınan emr-i âlîşân mahalline lede'l-vusûl merkûm ve ahâli Kütahya'ya ihzâr olunup voyvoda-i merkûm el-Hâc Hüseyin fî'l-asl kasaba-i mezbûre sükkânından olup voyvoda oldukça ahâli-i mezbûre ile hüsn-i zindegâne eylemediğine binâ'en ba'de'l-yevm kasaba-i mezbûreye voyvoda olmayup ve kendü hâlinde olup hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye zulm ü ta'addî ve rencîde itmemek ve işe karışmamak şartıyla hânesinde sâkin olmak üzere ahâli ile beynleri tevfiğ ve voyvodalık ve serdarlığa tâlib olur ise cânib-i mirîye iki bin gurus ... (?) bi-tav'ihim kavlı eylediğini hâvî huzûr-ı şer'de virdiği nezir hücceti sen ki vezîr-i müşarünileyhsin, bu def'a Dersa'âdet'ime irsâ eylemen ile hüccet-i mezkûr Hazîne-i Âmire'mde mahfûz

Başmuhâsebe defterlerine kayd ve sebt olunup muktezâ-yı ta'ahhüdi üzere amel ü hareket ve hilâfından tehâşî ve mücânebet olunmak fermânım olmağın i'lâm-ı hâl içün işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve (?) ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde hüccet-i mezkûrın Hazîne-i Âmire'm defterlerine sebt ve kayd olunduğı voyvoda-i merkûma i'lân ve işâ'at ve şürût-ı ta'ahhüdi üzere amel ü hareket eylemesi-çün kendüye gereğı gibi tenbîh ve te'kîd eylemeğе bezl-i cell-i himmet ve sarf-ı küll-i miknet eylesesin. Ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin, sen dahî müceb-i emr-i şerîfimle amel ü hareket eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım [sâdır] olmuşdur. Buyurdum ki; hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnıyla âmil olasız. Hilâfına kat'â rızâ ve cevâz göstermeyesiz. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'tâmâd kılasız. Tahrîran fî'l-vevmi's-sânî min şehri Muharremü'l-harâm li-sene hamse ve seb'in ve mi'ete ve elf.

Kayd şüd fî 8 Muharrem sene 1175

131

Taksît-i evvel fermânıdır.

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keâm eyâlet-i Anadolu'da vâki' kuzât ve nüvvâb zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Bin yüz yetmiş beş senesine mahsûben eyâlet-i Anadolu'dan ber-mu'tâd-ı kadîm tahsîl olunagelen altmış iki bin beş yüz dört gurus ve kırk akçe imdâd-ı hazariye senede iki taksit ile tevzî' ve taksîm ve hâlâ Anadolu vâlisi Düstûr-ı mükerrrem, müşîr-i mufahham, nizâmü'l-âlem vezîrim Silihdâr Mehmed Paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehû tarafından kabzına me'mûra edâ ve teslîm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (?) ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde fermânım oldığı üzere müşârunileyhin eyâlet-i mezbûreden ... (silik) olan ol mikdâr gurus hazariyesi sene-i mezbûrenin ibtidâ-i Muharrem'inde senede iki taksit ve beher taksiti vakt ü zamânıyla cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tevzî' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ü tahsîl ve tarafından kabzına me'mûra edâ ve teslîm itdirilüp avk ve te'hîrden [s. 52b] ve mikdâr-ı mu'ayyeninden ziyâde bir akçe idhâl ve tevzî'inden gâyetü'l-gâye ittikâ ve ihtirâz olunmak [bâbında] fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki: (?) vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve

lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnıyla âmil olup hilâfından be-gâyet tehâşî ve mücânebet eyleyesiz. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'tâmâd kılasız. Tahrîran fî evâsıt-ı Zilka'de sene sene erbâ'a ve seb'în ve mi'ete ve elf.

[Be-makâm-ı] İslambol el-mahrûse.

Kayd şüd fî 8 Muharremü'l-harâm sene 1175

132

Taksit-i evvelin buyuruldisıdır.

Hâlâ Kütahya'da seccâde-nişîn-i şerî'at olan fazîletlü efendi zîde fazluhû ve mefâhiru'l-emâcid ve'l-a'yân zâbitân ve a'yânlar zîde mecduhum inhâ olunur ki: Bi-fazlillahi te'âlâ ve tekaddes hulûl iden işbu bin yüz yetmiş beş sene-i amîmetü'l-meymenesine mahsûben bâ-fermân-ı hümayûn-ı ma'delet-makrûn tarafınıza tahsis buyurılan eyâlet-i Anadolu mâl-ı hazariyesinin taksît-i evveli sihâmından ma'rifet-i şer'le ber-mantûk-ı emr-i âlî tevzî' olundukda nefis-i Kütahya kazâ ve nahiyelerinin sehimlerine isâbet iden mâl-ı taksît-i evvelin neşîmengâh-ı (?) hükûmetimiz olduğu ecilden sâ'ir elviye ve kazâlardan mukaddem tevzî' ve taksîm ve yerlû yerinden cem' ü tahsîl ve kabzına me'mûra tâmü'l-vezn ve kâmilü'l-ayâr akçe teslîm olunmak lâzım olmağla Dîvân-ı Anadolu'dan işbu buyuruldı tahrîr ve ısdâr ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân dîvân kâtibimiz Hıfzı Seyyid Mehmed Efendi zîde mecduhû mübâşir ta'yîn olundu. Bi-avnihi te'âlâ gerekdir ki; vech-i meşrûh üzere nefis-i kazâ-i Kütahya ve nahiyelerinin hîn-i tevzî'de sehimlerine isâbet iden mâl-ı hazariye taksît-i evvel akçesini ma'rifet-i şer' ve cümle ittifâkıyla kadîmden olageldiği vech üzere tevzî' ve taksîm ve yerlû yerinden cem' ü tahsîl ve kabzına me'mûra teslîme müsâra'at ve müceb-i buyurıldı ile amel ü hareket eyleyeler deyu buyuruldı. Fî 6 M. Sene [1]175

Kayd şüd fî 9 Muharremü'l-harâm sene [1]175

133

İşbu sâl-i ferhunde-fâlde hâlâ Anadolu vâlisi vezîr-i Âsâf-nezîr müşîr-i Felâtun-pezîr devletlü, sa'âdetlü Silahdâr Mehmed Paşa efendimiz hazretlerinin imdâd-ı hazariyelerinin ber-mu'tâd-ı kadîm taksit-i evvelleri beş yüz dokuz buçuk gurus ve iki yüz elli gurus buyuruldı getüren izzetlü Hıfzı Seyyid Mehmed Efendi'ye hizmet ve beş yüz gurus tahsildâriye ve bâ-emr-i âlî matlûb-ı hümayûn buyurılan dokuz re's mübâya'a

katırın yetmiş beşer guruşdan altı yüz yetmiş beş guruş ve yetmiş beş guruş han kirâsı ve on yedi buçuk guruş bakâyâdan tezkire mücebince bakkalâna ve on guruş çavuşlar kethüdâsı ağaya avâ'id ve dört yüz elli bir guruş Emrudili nahiyesinin zahîresi zamîmesi ve dokuz yüz dokuz guruş Muharremü'l-harâmın on birinci gününe gelince işlemiş menzil ve üç bin guruş fîmâ-ba'd işleyecek menzil için mevkûf ve vezîr-i müşârunileyh hazretleri devlet ve ikbâl ve sa'âdet ve iclâl-birle teşrifleri vaktinde ber-mu'tâd-ı kadîm virilegelen nefis-i şehrin üç günlük zahîreleri-çün olan masruf-ı esnâf iki bin dört yüz kırk bir guruş ve cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le ta'mîr-i saray ve yük ve estâr bahâ ve zahîre ve ta'mîr-i saray için buyuruldu getüren mehterbaşına hizmet ve vilâyetin masrûfât-ı sâ'iresi ser-bevvâbîn-i dergâh-ı âlî ve sâbıkâ Kütahya mütesellimi fahrü'l-emâcid ve'l-a'yân sa'âdetlü Ömer Ağa'nın defter-i müfredâtı mantûkınca iki bin sekiz yüz doksan yedi guruş ve dört yüz yirmi guruş de'b-i kadîm ve âdet-i müstedîm üzere harc-ı mahkeme ve elli guruş dahî kethüdâiye ve huddâmiye ve yirmi beş guruş kalemiye ve beş guruş muhızırâna cem'an on iki bin iki yüz otuz beş guruşa bâliğ olup akçe-ı mezkûrdan nefis-i medîne-i Kütahya'nın elli beş aded mevcûd hânesinin her birine yetmiş üçer buçuk guruş ve nevâhîde vâkî kurâların el-yevm mevcûd olan yalnız iki yüz yetmiş beş hânesinin kezâlik her bir hânesine yalnız yirmi dokuz buçuk guruş ve altmış dokuz guruş dahî zikri câ'î bî-hâne kurâlara isâbet eylediği medîne-i Kütahya'da ve nevâhîde sâkin bi'l-cümle a'yân ve eşrâf-ı belde muvâcehelerinde zâhir ve nümâyân olmağla zikri âtî mahallât ve kurâların her birisinin hânelirinin müfredât defteridir ki ber-veç-i âtî zikr ve iyân ve şerh ve beyân kılınur. Tahrîran fî'l-yevmi's-sâlis aşer min Muharremü'l-harâm li-sene hamse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Mahalle-i Çukur, hâne 0.5, 1 sümün	Mahalle-i Ahi Mustafa, hâne 3 rub', 1 sümün	Mahalle-i Ahi Erbasan, hâne 3 rub'	Mahalle-i Servi, hâne 1, 1 sümün	Mahalle-i Paşam, hâne 1
Mahalle-i Dükkâncılar, hâne 0.5, 1 sümün	Mahalle-i Poladbey, hâne 3 rub'	Mahalle-i Hacı İbrahim, hâne 3 rub', 1 sümün	Mahalle-i Hacı Ahmed, hâne 1, 1 rub', 1 sümün	Mahalle-i Çerçi Müslüman, hâne 4, 1 sümün

Mahalle-i İshak Fakih, hâne 0.5	Mahalle-i Efendi Bola, hâne 0.5	Mahalle-i Şehreküsti, hâne 3.5	Mahalle-i Sultanbağı, hâne 1	Mahalle-i Bezirciler, hâne 1 rub‘, 1 sümün
Mahalle-i Lala Hüseyinpaşa, hâne 4	Mahalle-i Bölücek, hâne 3	Mahalle-i Ahi İzzeddin, hâne 0.5, 1 sümün	Mahalle-i Gönen, hâne 3 rub‘	Mahalle-i Dibek, hâne 1 rub‘
Mahalle-i Mu‘arrif, hâne 1.5, 1 sümün	Mahalle-i Pirlar, hâne 3 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Cedîd, hâne 1.5, 1 sümün	Mahalle-i Ahi Evren, hâne 3, 1 sümün	Mahalle-i Cemaleddin, hâne 2, 1 rub‘, 1 sümün
Mahalle-i Büyükorta, hâne 2, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Lala, hâne 1.5, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Saray, hâne 2, 1 sümün	Mahalle-i Küçükorta, hâne 1, rub‘ 2	Mahalle-i Börekçiler, hâne 2
Mahalle-i Çerçi Kefere, hâne 3, 1 rub‘	Mahalle-i Meydan, hâne 3.5	Mahalle-i Balıklı, hâne 1.5, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Kadışeyh, hâne 1 sümün	Yekûn hâne 55

[s. 53a]

Nâhiye-i Etraf-ı Şehir

Karye-i Bölücek, hâne 2	Karye-i Çalıcı, hâne 1 rub‘	Karye-i İkizöyük, hâne 3 rub‘	Karye-i Yazıcılar, hâne 1 rub‘	Karye-i Alayund, hâne 3 rub‘	Karye-i Çavlı, hâne 1
Karye-i Timurcuören, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Dumlupınar, hâne 1 rub‘	Karye-i Akkilise, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Sofular, hâne 1.5	Karye-i Karaöz, hâne 0.5	Karye-i Elmalu, hâne 0.5

Karye-i Etyemezler, hâne 1	Karye-i Kulaksız, hâne 0.5	Karye-i Aydoğdı, hâne 0.5	Karye-i Kumarı, hâne 3 rub‘	Karye-i Pirli, hâne 3 rub‘	Karye-i Ağaç, hâne 1 rub‘
Karye-i Kınık, hâne 1 rub‘	Karye-i Mustafalar, hâne 1 rub‘	Karye-i Donarslan, hâne 1	Karye-i Kariz, hâne 1 rub‘	Karye-i Güğüm, hâne 1 rub‘	Karye-i Kızılcaören, hâne 1 rub‘
Karye-i Okçu, hâne 1.5	Karye-i Güveçci, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i İn, hâne 1.5	Karye-i Ahiler, hâne 1 rub‘	Karye-i Andız, hâne 1	Karye-i Parmakören, hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Koçak, hâne 2 rub‘	Karye-i Akçamescid, hâne 0.5	Karye-i Gököz, hâne 1 rub‘	Karye-i Turgudlar, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Zağra, hâne 1	Karye-i Göynükören, hâne 3 rub‘
Karye-i Senir, hâne 1.5	Karye-i Doğlar (?) , hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Kireç, hâne 1 rub‘	Karye-i Kuyusenir, hâne 1 rub	Karye-i Beypınarı, hâne 1 rub‘	Karye-i Alınlı ma‘a Sazak der- yed-i Hacı İlyas ve gayrihî, hâne 0.5

Yekûn hâne

32, 2 rub‘

Nâhiye-i Gümüş

Karye-i Sekiören, hâne 1	Karye-i Örence, hâne 1 rub‘	Karye-i Germiyan Karaağaç, hâne 3 rub‘	Karye-i Bozcaöyük, hâne 3 rub‘	Karye-i Ablum Bacam, hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Enne, hâne 2,5, 1 rub‘
--------------------------------	-----------------------------------	---	--------------------------------------	---	--------------------------------------

Karye-i Doğa, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i Kepez, hâne 1.5	Karye-i Dulkadir, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Ayılı, hâne 3.5	Karye-i Donarslan, hâne 0.5	Karye-i Arslanlu, hâne 1
Karye-i Yakaca, hâne 1.5	Karye-i Gümüş, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Kızık, hâne 1.5	Karye-i Dedik, hâne 3 rub‘	Karye-i Çukurca, hâne 0.5	Karye-i Seyyid Ömer, hâne 4
Karye-i Kükürt, hâne 1.5	Karye-i Şami, hâne 1 rub‘	Karye-i Çoban, hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Ayvalu, hâne 1 rub‘	Karye-i Şahmelik, hâne 1.5	Karye-i Halıören, hâne 0.5
Karye-i Vakıf, hâne 3 rub‘	Karye-i Darıcı, hâne 1 rub‘	Karye-i Ağızören, hâne 1.5	Karye-i İsa, hâne 1.5	Karye-i Gazel Yakub, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Karsak, hâne 1 rub‘
Karye-i Sünnet Yenicesi, hâne 3 rub‘	Karye-i Kınık-ı Fevkânî, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Gulam, hâne 1 rub‘	Karye-i Kızılcağa, hâne 1 rub‘	Karye-i Gün, hâne 1	Karye-i Köpriliören, hâne 7.5
Karye-i Gürgseydi, hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Karcık, hâne 1, 1 sümün	Karye-i Şayin, hâne 1	Karye-i Gölcük, hâne 0.5	Karye-i Eğriöz, hâne 0.5	Karye-i İlyarık, hâne 1 rub‘
Karye-i Ören, hâne 3 rub‘, 1 sümün	Karye-i Sakcılar, hâne 0.5	Karye-i İnegazi, hâne 3 rub‘	Karye-i Yüreğir, hâne 0.5	Karye-i Elmağaç, hâne 3 rub‘	Karye-i Kıranışık, hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Sulu, hâne 1	Yekûn hâne [65]				

[s. 53b]

Nâhiye-i Emrudili hâne 8.5

Nahiye-i Tavşanlı

Karye-i Göbel , hâne 4.5	Karye-i Tepecik, hâne 5.5	Karye-i Çardaklı, hâne 2	Karye-i Büyükiyet, hâne 1 rub‘	Karye-i Çukur, hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Ayvalu, hâne 4
Karye-i Bey, hâne 2.5, 1 rub‘	Karye-i Kuruçay, hâne 4	Karye-i Çemul (Meymul?) , hâne 3	Karye-i Şeyhler, hâne 1.5	Karye-i Karaağaç, hâne 2	Karye-i Küçükiyet, hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Kayı, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Kiliselü, hâne 1.5	Karye-i Akçaşar, hâne 0.5	Karye-i Tekeler, hâne 1	Karye-i Sorkın, hâne 1	Karye-i Davudlar, hâne 0.5
Karye-i Pazar, hâne 9	Karye-i Gürağaç, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i Alpagud, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Karlı, hâne 0.5	Karye-i Karaköy, hâne 1.5	Karye-i Tutuş, hâne 1
Karye-i Yağmurlar, hâne 1 rub‘	Karye-i Derecik, hâne 1.5	Karye-i Kozluca, hâne 3 rub‘	Karye-i Karapelid, hâne 1.5	Karye-i Kol, hâne 0.5	Karye-i Azganlar, hâne 0.5

Yekûn hâne 59,5, 1 rub‘

Nahiye-i Virancık

Karye-i Çerte, hâne 2	Karye-i Yunuslar, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i Güney, hâne 1 rub‘	Karye-i Cebrail, hâne 3 rub‘, 1 sümün	Karye-i Yağmurlar, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Yenice Emrudcuk, hâne 1,5, rub‘ 1
-----------------------------	---	-------------------------------	--	--	---

Karye-i Fakra, hâne 3 rub‘	Karye-i İlçikören, hâne 1.5	Karye-i Yeğenler Der karye-i Ömerler, hâne 1 rub‘	Karye-i Barağı, hâne 1	Karye-i Çavdarhisar, hâne 3	Karye-i Hacı Mahmud hâne 2, 1 rub‘
Karye-i Gökağaç, hâne 1.5	Karye-i Çam, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Afşar, hâne 1.5	Karye-i Sulu, hâne 1.5	Karye-i Tepecik, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i Nefs-i Virancık, hâne 3.5
Karye-i Ağarı, hâne 1,5	Karye-i Yağdigin, hâne 1.5	Karye-i Halifeler, hâne 1	Karye-i Esadlar (Esadlar?) hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Efeler, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Gökler, hâne 0.5, 1 sümün
Karye-i Hacıkebir, hâne 2, rub‘ 1	Karye-i Samralar. hâne 1 rub‘	Karye-i Şeyhler, hâne 2	Karye-i Kayı, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Susuz, hâne 1 rub‘	Karye-i Kızık, hâne 2.5
Karye-i Doğancılar, hâne 3 rub‘	Karye-i Döşicek, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Yenicevirancık, hâne 0.5	Karye-i Abaş (?) , hâne 3 rub‘	Karye-i Köpekoğası, hâne 3 rub‘	Karye-i Polad, hâne 1 rub‘

Karye-i Meştarlar, hâne 0.5

Yekûn hâne 48

[s. 54a]

Nahiye-i Gireği

Karye-i Ada, hâne 3 rub‘	Karye-i Haydarlar, hâne 3 rub‘	Karye-i İğdecik, hâne 1 rub‘	Karye-i Alıncık, hâne 3 rub‘	Karye-i Aslıhanlar, hâne 1, 1 rub‘, 1 sümün	Karye-i Nuhören, hâne 1
Karye-i Kusura, hâne 1	Karye-i Çal, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Çamurduk, hâne 0.5	Karye-i Şehmalar ma‘a Şeyhler, hâne 1	Karye-i Gökçeler, hâne 2,5, 1 rub‘	Karye-i Yalnızsaray, hâne 0.5
Karye-i Dere, hâne 3 rub‘	Karye-i Porsuk, hâne 0.5	Karye-i Kozluca, hâne 0.5, 1 sümün	Karye-i Emrez, hâne 2	Karye-i Arslanapa hâne 3, 1 rub‘, 1 sümün	Karye-i Örence, hâne 0.5
Karye-i Abaş, hâne 1.5	Karye-i Sinekciler, hâne 3 rub‘	Karye-i Karadiğın, hâne 1 rub‘	Karye-i Ballubaba, hâne 1, 1 sümün	Karye-i Pullar, hâne 0.5	Karye-i Çukurca, hâne 0.5
Karye-i Göynükviran, hâne 0.5, 1 sümün	Karye-i Sağırlar, hâne 1 rub‘	Karye-i Çömlekçi, hâne 3 rub‘	Karye-i Kureyşler, hâne 1 rub‘	Karye-i Tava, hâne 1.5	Karye-i Tokul (?), hâne 1
Karye-i Derziler, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Bazarganlar, hâne 1.5	Karye-i Ören, hâne 2	Karye-i Pınarbaşı, hâne 1	Karye-i Beyad, hâne 0.5	Karye-i Avlağı, hâne 1 rub‘

Karye-i Günce, hâne 1 rub‘	Karye-i Pazarcık, hâne 1 rub‘	Karye-i Bülhare, hâne 1 sümün	Yekûn hâne 36
----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	------------------

Nâhiye-i Altuntaş

Karye-i Zemme, hâne 1.5	Karye-i Kuyucak, hâne 0.5	Karye-i Eymür, hâne 1, 1 sümün	Karye-i Üçöyük, hâne 0.05	Karye-i Kiçek (Gecek) , hâne 1, 1 sümün	Karye-i Çepni, hâne 1
-------------------------------	---------------------------------	---	---------------------------------	---	-----------------------------

Karye-i Kürt, hâne 1.5	Karye-i Genişler, hâne 0.5	Karye-i Karaağaç, hâne 3 rub‘	Karye-i Apya (Abya) , hâne 1	Karye-i Kiçiller, hâne 1.5	Karye-i Oğuzlar, hâne 1 rub‘
------------------------------	----------------------------------	-------------------------------------	------------------------------------	----------------------------------	------------------------------------

Karye-i Ürkmez ma‘a Ekce (?) , hâne 0.5	Karye-i Yaka Kınık, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Sevdigin, hâne 1 rub‘	Karye-i Öyük, hâne 1.5	Karye-i Tatar Muhat, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Nefs-i Altuntaş, hâne 1
---	---	-------------------------------------	------------------------------	--	--

Karye-i Çakırsaz, hâne 0.5	Karye-i Yapılcan, hâne 3 rub‘	Karye-i Akça, hâne 1 rub‘	Karye-i Yalnızsaray, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Fakra, hâne 1 rub‘	Karye-i Alibey, hâne 1
----------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------	--	----------------------------------	------------------------------

Karye-i Kabağaç, hâne 1 rub‘	Karye-i Basan, hâne 1 rub‘	Karye-i Yüylük, hâne 1 rub‘	Karye-i Muradhanlar, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Çomaklar, hâne 0.5	Karye-i Beytimurlar, hâne 1 rub‘
------------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------	--	----------------------------------	--

Karye-i Aslıhanlar Yeni, hâne 1 rub‘	Karye-i Efted, hâne 1.5	Cem‘an yekûn 25.5 hâne
---	-------------------------	------------------------

Cem‘an yekûn hâne 330, fî beher hâne 29.5 guruş.

Gümüş nâhiyesinde Ağaç ve Gireği nâhiyesinde Viran karyenin bir rub'ı ve Tokul karyenin bir rub'ı cem'an üç rub' tenzîl ve iki rub'ı Etraf-ı Şehir'de Elekci karyesine zamm için kapucıbaşı sa'âdetlü Ömer Ağa hazretlerinin mahzarında ve ahâlî muvâcehesinde Defterzâde Mustafa Ağa ilhâh ve ibrâm ve vech-i meşrûh üzere iltimâsıyla tahrîr olunup rub'ı Tavşunlu nahiyesinden takâs olduğu bu mahalle şerh virildi. Fî 12 min Muharrem sene 1175

[s. 54b]

Bî-hâne kurâlar

Karye-i Üreklü, 11 guruş	Karye-i Çavuş, 11	Karye-i Körs, 10 guruş	Karye-i Kavacık, 7 guruş	Karye-i Yenice, 11 guruş	Karye-i Yağcılar, 9 guruş	Karye-i Avisu (Adısu?) , 10 guruş
--------------------------------	----------------------	------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	---------------------------------	--

Yekûn 69 guruş

Minhâ'l-masârif

Mâl-ı taksit-i evvel ma'a harc-ı bâb 509.5 guruş	Berây-ı mübâşiriye Hıfzı Efendi 250 guruş	Berây-ı tahsildâriye 500 guruş	Berây-ı katır 9 re's, fî beher 75 guruş, 675 guruş
Berây-ı icâre-i han-ı Hacı İvaz, 75 guruş	Berây-ı bakkalân bâ-tezkir bakiyyeden, 17.5 guruş	Berây-ı avâ'id-i kethüdâ-yı çavuşân 10 guruş	Berây-ı zamîme-i zahîre-i Emrudili nâhiyesi, 451 guruş
Berây-ı işlenmiş menzil 909 guruş	Berây-ı işleyecek menzil, menzil-i mevkûf, 3000 guruş	Berây-ı bazergânân, pirinç 3000 kıyye, kahve 60 kıyye, 570 guruş	Berây-ı dakîk-i hâs börekciyân 120 kıyye, 7.5 guruş
Berây-ı sebzevât bağçevanân, 15 guruş	Berây-ı mumcıyân, şem'-i revgan, 150 kıyye, 49 guruş	Berây-ı nân-ı azîz ve nân-ı has, habbazân, 247.5 guruş	Berây-ı bakkalân, ber-mûceb-i defter-i müfredât, 602.5 guruş

Berây-ı ot bahâ, çayırıcıyân, 16 guruş	Berây-ı ağdacıyân, ber-mûceb-i defter, 40.5 guruş	Berây-ı leblebiciyân nohud, 4.5 guruş	Berây-ı attarân, şem‘-i asel ve baharât-ı sâ‘ire 183.5 guruş
Berây-ı masarîfât-ı sa‘âdetlü Ömer Ağa yük ve ısdâr ve ta‘mîr-i saray ve hizmet-i mehterbaşı, 2897 guruş	Berây-ı mûmâ- ileyhden istidâne olunup kasablara virilen akçe ki ağa- yı mûmâ-ileyhe deyn. 705 guruş	Berây-ı harc-ı mahkeme ve kalemiye ve hüddâmiyye ve muhtazırıyye 500 guruş	Cem‘an yekûn 12235 guruş

134

Medîne-i Kütahya'da Germiyanoglu Yakub Çelebi Vakfı zevâ'idinden almak üzere yevmî bir akçe ve senevî nim müd hına ücrete ber-vech-i du‘â-gûy babaları Mustafa mahlûlünden Mehmed ve Abdülvehhab ve Süleyman nâm karındaşlar ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar iken mezbûr Mehmed bilâ-veled fevt olup mutasarrıf olduğu sülûs hisse mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi‘-i tevkî‘-i refi‘ü’ş-şân-ı şehriyârî Derviş Ali zîde takvâhu her vechile mahall ü müstahik olmağın cihet-i mezkûrın sülûs hisse müteveffâ-yı merkûmın mahlûlünden kendüye tevcîh olunup yedine berât-ı şerîfim virilmek bâbında istid‘â-yı inâyet itmeğın ber-vech-i muharrer sadaka idüp bu berât-ı hümâyûn-ı sa‘âdet-makrûnı virdim ve buyurdum ki; ba‘de’l-yevm merkûm varup zikrolunan vakıfdan olmak üzere yevmî bir akçe ve senevî nim müd hına ücrete merkûmân Abdülvehhab ve Süleyman ile ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar olup vâkıfın rûhı ve devâm-ı ömr ü devletim için du‘âya müdâvemet gösere. Bu bâbda taraf-ı âhardan hiç ferd mâni‘ ve müzâhim ve müdâfi‘ olmayup aslâ dahl ü ta‘arruz kılmayalar. Şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i‘tâmâd kılalar. Tahrîran fî evâsıt-ı Cumâdelûlâ li-sene sene erbâ‘a ve seb‘în ve mi‘ete ve elf.

Bi-makâmı İslambol el-mahrûse.

Kayd fî 17 Muharrem sene 1175

[s. 55a]

135

Avâriz tahsiline sâdır olan emr-i celîlü's-şân sâdır olmuştur. Be-yed-i İsmail Ağa

Düstûr-ı mükerrem, müşîr-i mufahham, nizâmü'l-âlem, müdebbirü'l-umûrû'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmim-i mehamû'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhid-i bünyânü'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-sa'âdeti ve'l-ikbâl el-mahûfi bi-sınûfi avâtıfû'l-melikü'l-a'lâ hâlâ Anadolu vâlisi vezî'im (?) Paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehû ve Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Kütahya nâ'ibi ve Ankara ve Karahisar-ı Sâhib ve (?) ve (?) ve (?) kâdîları zîde fazluhum ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân sâbıkâ arpa emîni Mîr Ali zîde mecduhû tarafından avâriz tahsiline mübâşir ta'yîn olunan (?) zîde kadruhum, tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân hâlâ arpa emîni olan el-Hâc Mustafa zîde mecduhû Dîvân-ı Hümayûn'ıma arz-ı hâl idüp bu def'a arpa emâneti avâtıf-ı aliyyemden mûmâ-ileyh el-Hâc Mustafa zîde mecduhûya tevcih ve ihsânım olup lâkin ... (?) zabt ve cem' ve tahsîli Muharrem guresinden olup ber-veç-i ocaklık beher sene arpa emînleri tarafından der-uhde ve cem' ve tahsîl olunagelen Kütahya ve Karahisar-ı Sâhib ve Ankara sancaklarının avâriz ve bedel-i nüzullerini yetmiş beş senesini zabt ve tahsîli kendi zamân-ı emanetine isâbet itmiş iken emir ve defterleri selefi Ali zîde mecduhû evâ'il-i Zilka'de'de ahz itmiş olup kâ'ide-i mer'îyye-i mîrîyye üzere kendüye reddi iktizâ itmekle elviye-i mezkûre avâriz ve bedel-i nüzullerinin yetmiş senesi emr ve defterleri selefi mûmâ-ileyhden kendüye alıvirilmesini emîn-ı lâhık mûmâ-ileyh istid'â eylediği ecilden Hazîne-i Âmire'mde mahfûz olan Mevkûfât defterlerine nazar olundukda yetmiş beş senesi emir ve defterleri yetmiş dört senesi Zilka'de'sinin üçüncü gününden emîn-i sâbık mûmâ-ileyh Ali zîde mecduhû tarafına virilmiş olduğu ve bu makûle ocaklık olup Muharremî olan avârizların emir [ve] defterleri Muharrem duhulünden mukaddem virildiği cihetinden halef-selef mâbeyninde kalemiye ve aklâm harçları her ne ise hesâbları görülüp ba'dehû emir [ve] defterleri selef tarafından halefine virilmek iktizâ eylediği Mevkûfât'dan derkenâr olunmağla derkenâr olunan kâ'ide-i mer'îyye muktezasınca amel eylemeleri-çün emr-i şerîfim virilmek bâbında iftihârû'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fazl Başdefterdârım el-Hâc Abdi dâme uluvvuhû telhis

itmeğin imdi telhisi mûcebince derkenâr olunan kâ'ide-i mer'iyeye mûcebince amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur buyurdum ki; hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahî kalemiye ve harc-ı aklâm ve masârif-ı sâ'iresi bi'l-cümle emîn-i lâhık canibinden emîn-i sâbık-ı mûmâ-ileyh tarafına bu tarafda tamâmen edâ ve teslîm olunmuş olmağla zikrolunan emir defterleri emîn-i sâbık tarafından ta'yin olunmuş olan tahsildâr yedinden ahz ve emîn-i lâhıkın müceddeden ta'yin eylediği tahsildâr-ı cedîde eğer şimdiye dek tahsiline mübâşeret olunmuş ise makbûzâtıyla ma'an teslîm ve eğer henüz tahsiline bed' olunmadıysa ancak emir ve defterleri ma'rifet-i şer'le redd ü teslîm eyleyüp mazmûn-ı emr-i şerîfimle âmil olasız. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'tâmâd kılalar. Fî'l-yevmi's-sâdis min Muharrem li-sene hamse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı İslambol.

Mûcebince sadrîa'zam mektûbı sâdır olmuş ve görülmüşdür.

Kayd şüd fî 17 Muharremü'l-harâm sene [1]175

136

Sûret-i berât Ahmed Necib Efendi

Erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'-i tevkî'-i refi'ü's-şân-ı hakanî kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed Necib zîde kadruhû Dîvân-ı Hümâyûn'ıma arz-ı hâl idüp, Kütahya'ya tâbi' Altuntaş nâhiyesinde Germiyanzâde Vakfı'ndan Södgeren (?) mezra'ası vakfının yevmî beş akçe vazîfe ile kâtib ve câbîsi büyük babası Hacı Ömer fevt olup ciheteyn-i mezbûreteyn mahlûl olmağla büyük babası mahlûlünden kendüye tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlîşânım virilmek bâbında inâyet ricâ itmeğin hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getürüp kendü arz-ı hâli ve bin yüz yetmiş dört senesi Cemâziyelâhîr'inin on üçüncü günü târihiyle müverrah virilen ruûs-ı hümâyûn mûcebince tevcîh idüp bu berât-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnı virdim ve buyurdum ki; mezbûr Ahmed Necib Halife zîde kadruhu varup müteveffâ-yı merkûm büyük babası yerine vakf-ı mezbûrın kâtibi ve câbîsi olup edâ-yı hîdmet eyledikten sonra vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan yevmî beş akçe vazifesin zikrolunan cihetler için vakf-ı merkûm mahsulünden mütevellîsi olanlarından alup mutasarrıf olalar. Şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'tâmâd kılalar.

Bi-makâmı Kostantiniyye

137

Kayd-ı ruûs-ı vazîfe mezbûr Ahmed Necib Efendi

Erbâb-ı istihkâkdan Ahmed Necib Halife arz-ı hâl sunup Kütahya'ya tâbi' Altuntaş nâhiyesinde Germiyanzâde Vakfı'ndan Sûdgeren (?) mezra'ası vakfının yevmi beş akçe vazîfe ile kâtib ve câbisi büyük babası Hacı Ömer fevt olup ciheteyn-i mezbûreteyn mahlûl olmağla büyük babası mahlûlünden kendüye tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlîşânım ihsân buyurulmağla istid'â-yı inâet itmeğın mücebince tevcîh olunmak bâbında bin yüz yetmiş dört senesi Cemâziyelâhîr'inin on üçüncü günü sâdır olan ruûs-ı hümâyûn mücebince berât-ı şerîf-i âlîşân yazılmak içün işbu tezkire virildi. Tahrîran fi't-târihi'l-mezbûr.

[s. 55b]

138

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm, me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Kütahya sancağında vâki' kazâlârin kâdîları zîde fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Hazîne-i Âmire'm defterleri mücebince arpa emîni ocaklığı olan Kütahya sancağında vâki' olan kazâlârin iki bin altı yüz yetmiş altı buçuk avâriz hânesiyle bir yük yedi bin yüz otuz beş akçe bedel-i avâriz müte'âhidîn (?) akçeleri olup bin yüz yetmiş beş senesine mahsûben cem' ü tahsîli lâzım gelmeğın deruhde olunup yedine virilen memhûr ve nişanlı Mevkûfât defterleri mücebince cem' ü tahsîl ve arapa emîni tarafına teslîm itdirilmek fermânım olmuştur. buyurdum ki; hükm-i şerifimle mübâşir-i merkûm vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahî târih-i mezbûra mahsûban livâ-i mezbûrede vâki' kazâlârin ol mikdâr avâriz hânesiyle ol mikdâr avâriz bedel müte'âhidleri (?) olup ol mikdâr hânenin beher hânesinden beşer yüz akçe ta'yîn [ve] irlsâl olunan mühürlü ve nişanlı Mevkûfât sûret-i defter mücebince vakt ü zamânıyla yerlü yerinden cem' ü tahsîl ve arpa emîni tarafına edâ ve teslîm itdirdüp hilâf-ı emr u defter kimesneye rencîde ve remîde ve ta'allül ve muhâlefet itdirmeye ve bundan mâ'adâ mübâşir-i mezbûrın cihet-i ma'âş-ı çün beher avâriz hânesinden ellîşer akçe vech-i ma'âş aldırup ve avâriz içün alınan akçenin her yüz on akçesinden bir esedî gurus teslîm olunup dahî aldırıla. Ve mîrî-çün alınan akçeyi Hazîne-i Âmire'm'e aldığı vech üzere aldırup bundan ziyâde ve noksan alınmaya ve aldırmayasız. Kesr-i defterden

ve naks-ı hânedan ve fermanımdan ziyâde mutâlebesiyle re'âyâ fukarâsına zulm ü ta'addîden be-gâyet ihtirâz kılasız. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerifime i'timâd kılasız. Tahrîran fi'l-yevmî'l-hâmis min Zilkade li-sene erba'a ve seb'ün ve mi'ete ve elf.

Hânehâ-i avâriz-ı kazâ der-livâ-i Kütahya

Vâcib sene 1175 ber-mûceb-i defter ve arz.

Kazâ-i Kütahya

An-hâne. (?) Sitte mi'e isnâ ısrîn (?) avâriz-ı mütekâ'idîn beher hâne 406,
622.5 24910

139

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm, me'âdinü'l-fezâil ve'l-keîâm Kütahya sancağında vâki' kazâlârin kâdîları zîde fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Hazîne-i Âmire'm defterleri mûcebince arpa emîni ocaklığı olan Kütahya sancağında vâki' olan kazâlârin iki bin altı yüz seksen iki buçuk ve bir sülûs ve buçuk rub' bedel-i nüzul hânesi olup yüz yetmiş beş senesine mahsûben cem' ü tahsîli lâzım gelmeğın yedine virilen mühür ve nişânlu Mevkûfât defteri mûcebince cem' ü tahsîl ve arapa emîni tarafına edâ ve teslîm itdirilmek fermânım olmuştur. buyurdum ki; hükm-i şerifimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahî târih-i mezbûra mahsûban livâ-i mezbûrede vâki' kazâlârin ol mikdâr bedel-i nüzul hânesi olup beher hânesinden altışar yüz akçe bedel-i nüzulleri irlsâl olunan mühürlü ve nişânlu Mevkûfât defteri mûcebince vakt ü zamânıyla yerlü yerinden cem' ü tahsîl ve arpa emîni tarafından edâ ve teslîm itdirdüp hilâf-ı emr u defter kimesneye ta'allül ve muhâlefet itdirmeyesiz ve bundan mâ'adâ mübâşir-i mezbûrın cihet-i ma'âş-ı çün beher hânesinden otuzar akçe aldırup ve hîn-i tahsîlinde bedel-i nüzul içün alınan akçenin her yüz on bir esedî gurusı aldırıla. Ve mîrî-çün alınan akçeyi Hazîne-i Âmire'm'e alındığı vech üzere aldırılup bundan ziyâde ve noksan alınmaya ve aldırılmazsınız. Kesr-i defter ve noksan hânedan ve fermanımdan ziyâde mutâlebesiyle re'âyâ fukarâsına zulm ü ta'addîden be-gâyet ihtirâz kılasız. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerifime i'timâd kılasız. Tahrîran fi'l-yevmî'l-hâmis min Zilkade li-sene erba'a ve seb'ün ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı [İslambol]

[s. 56a]

140

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'i'l-memâhid ve'l-mekârim el-muhtassı bi-mezîdi inâyeti'l-Meliki'd-dâim dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşılarından olup Kütahya mütesellimi (?) dâme mecduhû ve kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'in Kütahya kazâsında nâ'ibü's-şer' olan Mevlânâ (?) zîde ilmuhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Müteveffâ Elvan Beyzâde Sinan Bey Vakfı'nın berât-ı şerîfimle mütevellisi olan kıdvetü'l-emâsıl ve'l-akrân Mustafa zîde kadrûhû südde-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp vakf-ı mezbûr karyelerinden Kütahya sancağı ve kazâsı müzâfâtından Arslanapa nahiyesine tâbi' Kozluca ve Oğuzlar nâm karyelerden resm-i yaylak Defter-i Hakanî'de vakf-ı mezkûra hâsıl yazılmağla zikrolunan karyeler taraflarında vâki' kadîmî yaylak yerlerine karyeteyn-i mezbûreteyn ahâlîleri ve hâricden yörükân tâ'ifesi koyun ve sâ'ir davarlarıyla çıkup yaylayup otundan ve suyundan intifâ' itmeleriyle ol makûlelerden kânûn üzere tahammüllerine göre yaylak resimlerin taleb olundukda hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i Defter-i Hakanî virmekde ta'allül ve muhâlefet ve vakf-ı şerîfin îrâdına küllî gadr eylediklerin bildirüp tahammüllerine göre yaylak resimlerin tarafından mültezimine alıvirilüp hilâf-ı kanun ve mugâyir-i defter ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ ve Defterhâne-i Âmire'mde mahfûz defter-i evkâfa mürâca'at olundukda Arslanapa nahiyesine tâbi' Evkâf-ı Sinan Bey deyu Elvan Bey Geyve'de olan imâretine vakf idüp hâsıl evkâf ânda sarf olunur an-vakf-ı mukarrer deyu kayd olunmuşdur. Defter-i köhne hâliyâ kezâlik deyu mukayyedir. Defter-i atîk hâliyâ mukarrer deyu yazıldığı mahalde yirmi altı nefer re'âyâ ve hâsılı tahtında hinta ve resm-i yaylak-ı Aktaş yekûn ma'a gayrihî bin yüz altmış dört akçe yazu ile karye-i Tozluca vakf-ı Elvan Bey ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' kırk dokuz nefer re'âyâ ve beş zemin ve hâsılı tahtında resm-i otlak ve yaylak yekûn ma'a gayrihî bin yedi yüz yetmiş yedi akçe yazu ile karye-i Ağızlar an-vakf-ı Elvan Bey deyu defter-i evkâfda muharrir kalemiyle başka başka tahrîr kurâ-i sâ'ire ile müteveffâ-yı merkûmın evkafından olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hakanî mücebince kânûn üzere amel olunmak emrim olmuşdur. Buyurdum ki; hükm-i şerîfimle (?) vusûl buldukda bu bâbda

sâdır olan emrim üzere amel dahî zikrolunan Kozluca ve Ağızlar karyelerinin tahtlarında Defter-i Hakanî'de resm-i yaylak vakf-ı mezkûra hâsıl kayd olunmağla karyeteyn-i mezbûreteyn taraflarında vâki' kadîmî yaylak yerlerine zamânında koyun ve sâ'ir davarlarıyla çıkup yaylayup otundan ve suyundan intifâ' idinler gerek mezbûr ve gerek yörükân tâ'ifesi ve gayrıdır, her kim [olur] ise olsun, kânûn üzere tahammüllerine göre yaylak resimlerin hükm idüp tarafından mültezimine vakf için alıvirilüp hilâf-ı kânûn ve defter bir ferde ta'allül ve nizâ' itdirmeyesiz. Min-ba'd kânûn ve deftere ve emr-i hümayûnıma muhâlif kimesneye iş itdirmeyüp eslemeyeni yazup vukû'ı ve sıhhati üzere Âsitâne-i sa'âdetime arz ve i'lâm eyleyüp husûs-ı mezbûr için bir dahî emrim ısdâr ve irsâle muhtâc eylemeyesiz. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîran fî evâsıt-ı şehri Recebû'l-ferd li-sene erba'a ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı İslambol el-mahrûse.

Kayd fî 23 min M. Sene 1175

141

Bu sene-i mübârekede avâriz ve bedel-i nüzul tahsildârı el-Hâc İsmail Ağa olup medîne-i Kütahya a'yânı ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le hesâb olundukda mâl-i avâriz ve bedel-i nüzul yalnız yedi bin elli guruş ve mu'tâd-ı kadîm üzere yüz guruş ta'âmiye-i tahsildâriye de'b-i müstedîm üzere beş yüz [guruş] harc-ı mahkeme ve kalemiye ve çukadâriye ve muhzırıye ve yirmi guruş Hacı İvaz Hanı kirâsı ve iki yüz masraf-ı vilâyet ve elli guruş tatara hizmet ve yirmi Çaşnigir Hanı ta'mîri ve yüz kırk guruş kasr ta'mîri cem'an sekiz bin seksen guruşa bâliğ olup ve Kütahya kazâsının mevcûd çift hânesine yalnız yirmi dört buçuk guruş zikri âtî nüzul hânesine on altı buçuk guruş ve elli beş guruş bî-hâne kurâlara isâbet eylediği cümle muvâcehesinde ve lede'l-hesâb zâhir ve nümâyân olmağla kazâ-i mezbûrede vâki' çift hânesi başka ve ... (?) nüzul hânesi başka ve bî-hâne kurâlara başka ber-vech-i âtî zikr ve iyân olundu. Tahrîran fî'l-yevmî's-sâmin ve'l-ışrîn min-Muharrem li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Mahallât

Mahalle-i	Mahalle-i Ahi	Mahalle-i Ahi	Mahalle-i	Mahalle-i
Çukur, hâne 0.5	Mustafa, hâne	Erbasan, hâne	Servi, hâne 1, 1	Paşam, hâne 1
	1 rub', 1 sümün	3 rub'	sümün	

Mahalle-i Dükkâncılar, hâne 0.5, 1 sümün	Mahalle-i Poladbey, hâne 3 rub‘	Mahalle-i Hacı Ahmed, hâne 1, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Çerçi Müslüman, hâne 4, 1 sümün	Mahalle-i İshak Fakih, hâne 0.5
Mahalle-i Efendi Bola, hâne 0.5	Mahalle-i Hacı İbrahim hâne 3 rub‘, 1 sümün			

[s. 56b]

Mahalle-i Şehreküsti, hâne 3.5	Mahalle-i Sultanbağı, hâne 1	Mahalle-i Bezirciler, hâne 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Lala Hüseyinpaşa, hâne 4	Mahalle-i Bölücek, hâne 3
Mahalle-i Ahi İzzeddin, hâne 0.5, 1 sümün	Mahalle-i Gönen, hâne 3 rub‘	Mahalle-i Dibek, hâne 1 rub‘	Mahalle-i Mu‘arrif, hâne 1.5, 1 sümün	Mahalle-i Pirler, hâne 3 rub‘, 1 sümün
Mahalle-i Ahi Evren, hâne 3, 1 sümün	Mahalle-i Cemaleddin, hâne 2, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Büyükorta, hâne 2, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Saray, hâne 2, 1 sümün	Mahalle-i Küçükorta, hâne 1, rub‘ 2
Mahalle-i Börekçiler, hâne 2	Mahalle-i Çerçi Kefere, hâne 3, 1 rub‘	Mahalle-i Meydan, hâne 3.5	Mahalle-i Balıklı, hâne 1.5, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Kadışeyh, hâne 1 sümün
Mahalle-i Cedîd, hâne 1.5, 1 sümün	Mahalle-i Lala, hâne 1.5, 1 rub‘, 1 sümün	Yekûn hâne 55		

[s. 53a]

Nâhiye-i Etraf-ı Şehir

Karye-i Çalıcı, hâne 1 rub‘	Karye-i Bölücek, hâne 2	Karye-i İkizöyük, hâne 3 rub‘	Karye-i Yazıcılar, hâne 1 rub‘	Karye-i Alayund, hâne 3 rub‘	Karye-i Çavlı, hâne 1
Karye-i Timurciviran, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Dumlupınar, hâne 1 rub‘	Karye-i Akkilise, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Sofular, hâne 1.5	Karye-i Karaöz, hâne 0.5, 1 rub‘	Karye-i Elmalu, hâne 0.5
Karye-i Etyemezler, hâne 1	Karye-i Kulaksız, hâne 0.5	Karye-i Aydoğdı, hâne 0.5	Karye-i Kumarı, hâne 3 rub‘	Karye-i Pirli, hâne 3 rub‘	Karye-i Ağaç, hâne 1 rub‘
Karye-i Kınık, hâne 1 rub‘	Karye-i Mustafalar, hâne 1 rub‘	Karye-i Donarslan, hâne 1	Karye-i Kariz, hâne 1 rub‘	Karye-i Güğüm, hâne 1 rub‘	Karye-i Kızılcaören, hâne 1 rub‘
Karye-i Okçu, hâne 1.5	Karye-i Güveçci, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i İn, hâne 1.5	Karye-i Andız, hâne 1	Karye-i Parmakviran, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Koçak, hâne 1 rub‘
Karye-i Akçamescid, hâne 0.5	Karye-i Gököz, hâne 1 rub‘	Karye-i Durgudlar (Turgudlar) , hâne 1	Karye-i Göynükviran, hâne 2 rub‘	Karye-i Kireç, hâne 1 rub‘	Karye-i Ahiler, hâne 1 rub‘
Karye-i Zağra, hâne 1	Karye-i Yaylababa, hâne 1 rub‘	Karye-i Alınlı ma‘a Sazak	Karye-i Beypınarı, hâne 1 rub‘	Cem‘an yekûn hâne 29.5, 2 rub‘	

Nâhiye-i Gümüş

Karye-i Sekiviran, hâne 1	Karye-i Örence, hâne 1 rub‘	Karye-i Germiyan Karaağaç, hâne 3 rub‘	Karye-i Bozcaöyük, hâne 3 rub‘	Karye-i Ablum Bacam, hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Enne, hâne 2,5, 1 rub‘
Karye-i Doğa, hâne 1.5, 1 rub‘	Karye-i Kepez, hâne 1.5	Karye-i Dulkadir, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Ayılı, hâne 3.5	Karye-i Donarslan, hâne 0.5	Karye-i Arslanlu, hâne 1
Karye-i Yakaca, hâne 1.5	Karye-i Gümüş, hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Kızık, hâne 1.5	Karye-i Dedik, hâne 3 rub‘	Karye-i Çukurca, hâne 0.5	Karye-i Seyyid Ömer, hâne 4
Karye-i Kükürt, hâne 1.5	Karye-i Şami, hâne 1 rub‘	Karye-i Çoban, hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Ayvalı, hâne 1 rub‘	Karye-i Şahmelik, hâne 1.5	Karye-i Halıören, hâne 0.5
Karye-i Vakıf, hâne 3 rub‘	Karye-i Darıcı, hâne 1 rub‘	Karye-i Ağızören, hâne 1.5	Karye-i İsa, hâne 1.5	Karye-i Gazel Yakub, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Karsak, hâne 1 rub‘
Karye-i Sünnet Yenicesi, hâne 3 rub‘	Karye-i Kınık-ı Fevkânî, hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Gulam, hâne 1 rub‘	Karye-i Kızılcaaya, hâne 1 rub‘	Karye-i Köprüliviran, hâne 7.5	Karye-i Gün, hâne 1
Karye-i Gürgseydi, hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Karcık, hâne 1, 1 sümün	Karye-i Şayın, hâne 1	Karye-i Gölcük, hâne 0.5	Karye-i Eğriöz, hâne 0.5	Karye-i Ören, hâne 2 rub‘, 1 sümün

Karye-i İlyarık, hâne 1 rub‘	Karye-i Sulu, hâne 1	Karye-i Sakcılar, hâne 0.5	Yekûn hâne 62.5
------------------------------------	----------------------------	----------------------------------	--------------------

Nahiye-i Tavşanlı

Karye-i Göbel hâne 4,5	Karye-i Çardaklı hâne 2	Karye-i Tepecik hâne 5,5	Karye-i Büyükelet hâne 1	Karye-i Çukur hâne 3, 1 rub‘
Karye-i Ayvalı hâne 4	Karye-i Bey hâne 2,5, 1 rub‘	Karye-i Kuruçay hâne 4	Karye-i Moymul hâne 3	Karye-i Şeyhlü hâne 1,5
Karye-i Karaağaç hâne 1	Karye-i Küçükilek hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Kayı hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Kiliselü hâne 1,5	Karye-i Akçaşar hâne 0,5
Karye-i Tekeler hâne 1	Karye-i Sorkın hâne 1	Karye-i Davudlar hâne 0,5	Karye-i Pazar hâne 9	Karye-i Gürağaç hâne 1,5
Karye-i Arpagud (Alpagud) hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Karlı hâne 0.5	Karye-i Kozluca hâne 3 rub‘	Karye-i Karaköy hâne 1.5	Karye-i Tutuş hâne 1
Karye-i Yağmurlar hâne 1 rub‘	Karye-i İncik hâne 1.5	Karye-i Karapelid hâne 1,5	Karye-i Kul hâne 0,5	Karye-i Azganlar hâne 0,5

Yekûn Hâne 59,5, 1 rub‘

[s. 57a]

Nâhiye-i Emrudili Hâne 8.5

Nâhiye-i Virancık

Karye-i Çerte hâne 2	Karye-i Yunuslar hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i Güney hâne 1 rub‘	Karye-i Cibril hâne 3 rub‘, 1 sümün	Karye-i Yağmurlar hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Yenice-i Emrudcuk hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i Fakra hâne 3 rub‘	Karye-i İlçikören hâne 1,5	Karye-i Yeğenler der- karye-i Ömerler hâne 1 rub‘	Karye-i Barağı hâne 1
Karye-i Çavdarhisar hâne 3	Karye-i Hacımahmud hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Gökağaç hâne 1,5	Karye-i Çam 1, 1 rub‘	Karye-i Afşar hâne 1,5
Karye-i Sulu hâne 1,5	Karye-i Tepecik hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i nefsi Virancık hâne 3,5	Karye-i Ağarı hâne 1,5	Karye-i Yağdıgın hâne 1,5
Karye-i Halifeler hâne 1	Karye-i Esadlar hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Efeler hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Gökler hâne 0,5, 1 sümün	Karye-i Hacıkebir hâne 2, 1 rub‘
Karye-i Samralar hâne 1 rub‘	Karye-i Şeyhler hâne 2	Karye-i Kayı hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Susuz hâne 1 rub‘	Karye-i Kızık hâne 2,5
Karye-i Doğancılar hâne 3 rub‘	Karye-i Döşicek hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Yenice-i Virancık hâne 0,5	Karye-i Abaş hâne 3 rub‘	Karye-i Köpekovaşı hâne 3 rub‘
Karye-i Meştarlar (Mestarlara) hâne 2 rub‘	Karye-i Polad hâne 1 rub‘		Yekûn hâne 48	

Nâhiye-i Gireği

Karye-i Ada hâne 3 rub‘	Karye-i Haydarlar hâne 3	Karye-i İğdecik hâne 1 rub‘	Karye-i Alıncık hâne 3 rub‘	Karye-i Aslıhanlar hâne 1, 1 rub‘, 1 sümün
Karye-i Nuhören hâne 1	Karye-i Kusura hâne 1	Karye-i Çal hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Çamurduk hâne 0,5	Karye-i Şehmalar ma‘a Şeyhler hâne 1
Karye-i Gökçeler hâne 2,5, 1 rub‘	Karye-i Yalnızsaray hâne 0,5	Karye-i Dere hâne 3 rub‘	Karye-i Porsuk hâne 0,5	Karye-i Kozluca hâne 0,5, 1 sümün
Karye-i Emrez hâne 2	Karye-i Arslanapa hâne 3, 1 rub‘, 1 sümün	Karye-i Örence hâne 0,5	Karye-i Abaş hâne 1,5	Karye-i Sinekciler hâne 3 rub‘
Karye-i Karadiğin hâne 1 rub‘	Karye-i Ballubaba hâne 1 rub‘, 1 sümün	Karye-i Pullar hâne 0,5	Karye-i Çukurca hâne 0,5	Karye-i Göynükören hâne 0,5, 1 sümün
Karye-i Sağırlar hâne 1 rub‘	Karye-i Çölmekçi hâne 3 rub‘	Karye-i Kureyşler hâne 1 rub‘	Karye-i Tava Hâne 1,5	Karye-i Tokular hâne 1
Karye-i Derziler hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Bazerganlar hâne 1,5	Karye-i Ören hâne 2	Karye-i Pınarbaşı hâne 1	Karye-i Bayad hâne 0,5
Karye-i Avlağı hâne 1 rub‘	Karye-i Gökçe hâne 1 rub‘	Karye-i Bazarcık hâne 1 rub‘	Karye-i Bülhare hâne 1 sümün	Yekûn hâne 36

Nâhiye-i Altuntaş

Karye-i Zemme hâne 1,5	Karye-i Kuyucak hâne 0,5	Karye-i Eymür hâne 1, 1 sümün	Karye-i Üçöyük hâne 0,5	Karye-i Gecek hâne 1, 1 sümün
Karye-i Çepne (Çepni) hâne 1	Karye-i Kürt hâne 1,5	Karye-i Genişler hâne 0,5	Karye-i Karaağaç hâne 3 rub‘	Karye-i Abya hâne 1
Karye-i Kiçiller hâne 1,5	Karye-i Oğuzlar hâne 1 rub‘	Karye-i Ürkmez İçce hâne 0,5	Karye-i Yakakınık hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Sevdğin hâne 1 rub‘
Karye-i Öyük hâne 1,5	Karye-i Tatar Muhaf hâne 1, 1 rub‘	Karye-i nefsi-i Altuntaş hâne 1	Karye-i Çakırsaz hâne 0,5	Karye-i Yapılcan hâne 3 rub‘
Karye-i Akçe ma‘a Koçaklar hâne 3 rub‘	Karye-i Yalnızsaray hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Fakra hâne 1 ‘	Karye-i Alibey hâne 1	Karye-i Kabağaç hâne 1 rub‘
Karye-i Basan hâne 1 rub‘	Karye-i Yüylük hâne 1 rub‘	Karye-i Muradhanlar hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Beytimurlar hâne 1 rub‘	Karye-i Aslıhanlar hâne 1 rub‘

Yekûn Hâne 24

Mu‘âfân derbenciyân ve evkâf-ı Molla Fenârî kuddise sirruhû

Karye-i Senir hâne 1.5	Karye-i Doğlar hâne 1, 1 rub‘	Karye-i İnégaz hâne 3 rub‘	Karye-i Yüreğir hâne 0.5	Karye-i Elmaağacı hâne 3 rub‘
Karye-i Kıranişık hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Efted hâne 1.5	Yekûn hâne 7.5		

Bî-hâne kurâlarıdır

Karye-i Üreklü 8 guruş	Karye-i Çavuş 7 guruş	Karye-i Körs 7 guruş	Karye-i Kavacık 9 guruş	Karye-i Yenice 8 guruş
Karye-i Yağcılar 9 guruş	Karye-i Ulusu 7 guruş	Karye-i Çavuş 7 guruş		Yekûn 55 guruş

Minhâ'l-masârif

Berây-ı avârız ve bedel-i nüzul 7050 gurus	Berây-ı tahsildariyye 100 guru	Berây-ı harc-ı mahkeme, çukadâriye, muhzırıye 500 gurus	Berây-ı Han-ı el-Hâc İvaz kirâsı 20 gurus	
Berây-ı masârif-ı belde 200 gurus	Berây-ı tatar hizmet 50 gurus	Berây-ı Han-ı Çaşnigir ta'mîri 20 gurus	Berây-ı kasr ta'mîri 140 gurus	Yekûn 8080 gurus

[s. 57b]

Düstûrûn-ı mükerremûn müşîrûn-ı müfahhamûn nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümeahhidû bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidû erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfûn bi-sunûfi'l-avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ, vüzerâ-i izâm ve mîr-i mîrân ve kuzât ve nüvvâb zîde fazluhum tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Kimesne bir ta[rafa] gitmesün, meğer hıdmet-i pâdîşâhile ricâl-i saltanat ola deyu 1174 Zilhiccesi evâsıtı târihiyle emr-i âlîşân sâdır olmuşdur.

Bi-makâmı Kostantınıyye el-mahrûse.

Kayd şüd fî 2 min Safer sene [1]175

Mûcebince buyuruldı-ı hazret-i ... (?) dahî vardır.

142

Medîne-i Kütahya müzâfâtından Arslanapa nahiyesine tâbi‘ Aslıhanlar nâm karyede vâki‘ Ahi Timurtaş Zâviyesi'nin nısfına mutasarrıf olan işbu râfi‘-i tevki‘-i refi‘ü’ş-şân-ı hakanî Şeyh Mehmed bi’l-fi‘l berât-ı şerifimle mutasarrıf olup bir vechile dahl iktizâ itmez iken üserâdan Osman nâm kimesne bir takrîb ile üç def‘le ref‘ itdirdüp mezbûra gadr-i küllî itmekle ref‘inden diğer merkûm Şeyh Mehmed'e kemâ-kân ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında nâ'ib Mevlânâ Mehmed İtrî arz itmeğin mücebince sadaka idüp bu berât-ı hümayûn-ı sa‘âdet-makrûnı virdim ve buyurdum ki; ba‘de'l-yevm mezbûr Şeyh Mehmed varup zikrolunan Ahi Timurtaş Zâviyesi'nin Osman ref‘inden zâviyedârlığına üslûb-ı sâbıkı üzere zâviyedârı olup vâkıfın rûhı ve devam-ı ömr-i devletim için du‘âyâ müdâvemet göstereler. Ve ol bâbda ref‘ olunan mezbûr Osman ve taraf-ı âhardan bir ferd dahl ü ta‘arruz kılmayalar. Şöyle bileler, alâmet-i şerîfime i‘timâd kılalar. Tahrîran fî Evâ'il-i Muharrem li-sene hamse ve seb‘ûn ve mi'ete ve elf. Bi-makâmı İslambol.

143

Medîne-i Kütahya müzâfâtından Altuntaş nahiyesine tâbi‘ Zemme nâm karyede vâki‘ Ahi Nasuh Zâviyesi'nin eben an-ceddin evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere zâviyedârı olan es-Seyyid Ömer fevt oldukda nevbet-i tasarruf ber-mûceb-i şart-ı vâkıf kız karındaşı işbu râfi‘-i tevki‘-i refi‘ü’ş-şân-ı hakanî Şerife Âlime'ye intikâl itmişiken ecânibden Seyyid Mehmed nâm kimesne hilâf-ı şart-ı vâkıf kendi üzerine berât itdirdüp gadr-i küllî eylediğine binâ'en zâviye-i mezkûre müteveffâ karındaşı mahlûlünden ve ecânibden olan Seyyid Mehmed'in ref‘inden mezbûre Şerife Âlime'ye kâdîsı arzı mücebince tevcîh olunmuşiken merkûm Seyyid Mehmed zâviye-i mezkûreyi tekrâren üzerine berât itdirdüp mahallinde terâfu‘-i şer‘ olunduklarında zâviye-i mezkûre ber-mûceb-i vakfiye-i ma‘mûlün-bihâ min kadîmü'l-eyyâm mezbûre Şerife Âlime'nin eben an-ceddin ecdâdları tarafından evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere mutasarrıf olunageldiği lede‘ş-şer‘ü'l-enver hasm-ı şer‘î muvâcehesinde udûl ve müslimîn şهادetleriyle sâbit olmağla istishâb-ı hâle binâ'en zâviye-i mezkûrenin nevbet-i tasarrufı mezbûre Şerife Âlime'ye ba‘de'l-hükm mücebince müteveffâ karındaşı mahlûlünden ve ecânibden olan merkûm Seyyid Mehmed'in ref‘inden mezbûre Şerife Âlime'ye tevcîh ve kemâ-fi'l-evvel ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında [Kütahya] kâdîsı Mevlânâ Mehmed İtrî zîde

ilmuhû arz itmeğin sâdır olan fermân-ı âlîşâna imtisâlen işbu arz ve i'lâma ba'de'n-nazar sâhib-i arz Şerife Âlime'nin yedinde mevcûd mazmûn-ı isâbet hüccet-i şer'iyeden zâviye-i mezkûrenin tevliyeti ve gallesi evlâd-ı evlâda meşrûta ve kadîmü'l-eyyâmdan beri evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere zabt ve tasarruf olunageldiği zâhir olmağla el-kadim terk-i alâ kıdemihî fehvâsınca zâviye-i mezbûr ecânibden olan Seyyid Mehmed'in ref'inden evlâd-ı vâkıfdan olan mezbûre Şerife Âlime'ye tevcîh ve yedine berât-ı şerif-i âlîşân i'tâ buyurulmak iktizâ eylediği a'lemü'l-ulemâ-i mütebahhirîn Anadolu Kazâskerî olan Mevlânâ Mehmed Refî' edâmallahu te'âlâ fezâ'iluhû i'lâm itmeleriyle i'lâmları ve bin yüz yetmiş dört senesi Zilkade'sinin dördüncü günü târihiyle sâdır olan fermân-ı âlîşân mücebince tevcîh ve sadaka idüp bu berât-ı hümayûnı virdim ve buyurdum ki; ba'de'l-yevm mezbûre Şerife Âlime varup zikrolunan vakıf zaviyenin ref' olunan Seyyid Mehmed'in ref'inden evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere ber-mûceb-i şart-ı vâkıf vazife-i mu'ayyenesiyle mutasarrıf olup vâkıfın rûhı ve devâm-ı¹²⁶

[s. 58a]

Der-zimmet-i Gedüs'de Azmizâde Mustafa Ağa'da bâ-temessük. 160 guruş	Der-zimmet-i Osman Kethüdâ'da bâ- temessük 11 guruş	Der-zimmet-i Karacaören karyesinde Sarioğlu Hüseyin'de bâ- temssük 7.5 guruş	Der-zimmet-i Seyyid İsmail Ağa'da bâ- temessük 5 guruş	Der-zimmet-i Hacı Veyszâde Halil Ağa'da bâ-temessük 12 guruş
Der-zimmet-i Mustafa Bey'de bâ-temessük 50 guruş	Tokat harcı çemberi don 10, 15 guruş	Dağardı bezi 3.5 top, 4 guruş	Gayret (?) kuşağı 4, 6 guruş	Kutni parçası, 4 guruş
Der-zimmet-i Mehmed Ağa'da, bâ-temessük 180 guruş	Penatlı Küçük	Nakd-i mevcûd, zeyldir 12, 47.5 guruş		Cem'an yekûn 2045 guruş

¹²⁶ Bir sonraki sayfa başka bir hükmün devamıdır. Sayfalarda karışıklık vardır.

Mihâ'l-ihracât

Berây-ı resm-i kısmet, 51 guruş	Berây-ı kethüdâiye ve harc-ı huddâm, 10 guruş	Berây-ı kâtibiye, 5 guruş	Berây-ı çukadâriye, 5 guruş
Berây-ı ihzariye, 2 guruş	Berây-ı ilkâ-i lâşe, 20 guruş	Yekûn 93 guruş	

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-veres

Minhâ hissetü'z- zevçetü'l-mezbûre 244	Minhâ hissetü'l-ibn 854 guruş	Minhâ hissetü'l-bint 427 guruş	Minhâ hissetü'l-bint 427 guruş
--	----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------

Sağire anası Meryem nâm nasrâniye bâ-hüccet-i şer'îye vasî nasb olunduğı bu mahalle kayd şüd. Ve küllü yevm beşer akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunup yedine hüccet-i şer'îye virildi.

144

Husûs-ı âtiyü'l-beyânın mahallinde istimâ' ve fasl u hasmı iltimâs olunmağla taraf-ı şer'-i şerîf-i enverden me'zûnen bi'l-hükm Mevlânâ Abdurrahman Efendi bin Feyzullah Efendi irsâl olunup ol dahî zeyl-i vesikada mastûrû'l-esâmî bî-garaz müslimîn ile medîne-i Kütahya i'mâlinde Altuntaş nâhiyesine tâbi' Alibey karyesiyle Sevdğin karye beyinde zikri câ'î mahall-i nizâ'da Çeşmebaşı nâm mahalde akd-i meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde medîne-i mezbûrda Saray Mahallesi sükkânından olup mârrü'z-zikr Sevdğin nâm vakıf karye tevliyetinde evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere zâviyedâr ve mütevellî olan Ahmed Ağa bin İbrahim nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mârrü'z-zikr Alibey karye sipâhîleri işbu râfi'a'r-rakîm Hüseyin bin Ali ve İbrahim bin Mustafa nâm sipâhîler mahzarında üzerlerine bi't-tevliye da'vâ ve tasdîr-i müdde'â idüp işbu üzerinde olup mu'âyene ve müşahede olunan Sevdğin karyesinin taraf-ı kiblesinde vâki' kebîr dağ bâ-berât-ı âlî mütevellisi olduğum Tura Bey Vakfı'nın sûret-i defterinde musarrah Sevdğin karyesinin vakfiyesi derûnında mukayyed tetimmesinden olup müddet-i vâfireden berü ekilmeyüp yoz [ve] hâlî kaldığı hasebiyle a'sârı alınmayup bu def'a mârrü'z-zikr dağ ki Yumruçal deyu musarrah cebelin hudûdında tarlalar açılıp zirâ'at ve hâsıl olan hubûbâtıdan öşr ü

resmini taraf-ı vakf için taleb eylediğimde ta'allül ve ta'arruz iderler, suâl olunup mûceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-suâl sipâhiyân-ı mezbûrân cevâblarında münâzi'un-fihâ olan dağa hîn-i tahrîrden berü Obrık tesmiye ve işbu yedimizde olan sûret-i Defter-i Hakanî'de dört akçe resm ile mezra'a-i Obrık tîmârımıza hâsıl kayd olunup tîmârımız arâzisinden olup ve vakıf karye Sevdğin'in hudûdî Doğlar Gedüğü'nden gelüp Altuntaş karyesine gider râh-ı caddenin ortasından Dört yolağzı'nda ve Alibey karyesinden gelen kadîm ırmak makberesinden Karaca ağaç'a gider ot yolunun sol tarafı işbu müşâhede olunan Sevdğin karye arâzisi ve sağ tarafı Alibey karye toprağıdır, ve mârrü'l-beyân Obrık çayı rast Alibey karye hudûdunun derûnunda ve tîmârımıza hâsıl kayd olunan mezra'a-i Obrık'dır deyu def'ile mukâbele ve bir kıt'a sûret-i Defter-i Hakanî ibrâz ve tarafeynin senedâtına nazar olundukda mezbûr zâviyedâr el-Hâc Ahmed'in yedinde olan vakfiye mühürsüz ve gayrı ma'mûlün-bih olduğu zâhir ve Obrık mezra'ası sipâhiyân-ı merkûmânın sûret-i defterlerinde dört akçe resm ile hâsıl kayd olunmağla sipâhiyân-ı merkûmândan ber-mûceb-i sûret-i Defter-i Hakanî Obrık olduğına şâhid taleb olundukda müsinn ve ihtiyârlardan nefis-i Altuntaş karye sükkânından Abdurrahman bin Mustafa ve Çakırsaz'dan Mustafa bin Ali ve Ahmed bin Ali ve Pîrî bin Mehmed ve es-Seyyid Derviş Ahmed bin Şeyh Ahmed ve Tatar Muhat karyeden Halil Bey ve Ebubekir bin Halim Dede ve Ebubekir bin Murad ve Ali bin Mehmed ve Abdi bin Mehmed ve sâ'ir ahâlî-i kurâdan cemm-i gafır meclis-i ma'kûd-ı mezkûra hâzirûn olup eserü'l-istişhâdü's-şer'î fî'l-hakîka işbu üzerinde olup mu'âyene ve müşâhede olunan cebel sipahiyân-ı merkûmânın sûret-i defterlerinde dört akçe ile tîmârlarına hâsıl kayd olunan mezra'a-i Obrık'dır ve Sevdğin nâm vakıf ile mezra'a-i Obrığın ortasında Kara ağaç nâm başka karye dahî vardır, biz husûsa bu vech üzere şâhidiz ve şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mârrü'z-zıkr cebelin Obrık mezra'ası ve tîmâra hâsıl kayd olduğu şer'an zâhir ve sâbit olmağla a'sâr ve rûsûmın sipâhiyân-ı merkûmân Hüseyin ve İbrahim ahz itmek iktizâ eylediğini tefhîm ve zâviyedâr-ı mezbûr el-Hâc Ahmed'in bî-veçh mu'ârazası men' eylediğini mevlânâ-yı merkûm mahallinde ketb ü tahrîr ba'dehû ma'an ba's olunan Kethüdâ Ahmed Ağa ve İbrahim Ağa ve sâ'ir ümenâ-i şer'le alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylemeleriyle ba'de't-tenfizi's-şer'î ma-vak'a bi't-taleb [ketb] olundu. Fî gurre-i Rebûlûlâ li-sene hamse ve seb'un ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kâtib Seyyid Abdurrahman Efendi Abdi Çelebizâde, Abdurrahman Ağa Kemankeşzâde, eş-Şeyh el-Hâc Osman Efendi [bin] Evliya Efendi, Deli Mehmed an-Kuyucak, Osman Bey Kütahya'dan, Abdullah Beşe bin el-Hâc Mahmud el-müstahfız, Koloğlu Halil Bey, Molla Süleyman Kütahya'da, Mustafa Bey bin Süleyman, Mustafa bin Süleyman an-Yapılcan, Derviş Ali el-Mevlevî

[s. 58b]

El emru bimâ zukire fih, nemekahu'l-fakîru ileyh azze şânuhu

Şâmîzâde (Sâmîzâde) Mehmed Sâdık el-kassâmu'l-askerî bi-dâri's-Saltanati'l-aliyye gufire-leh.

145

Mahmiye-i İslambol'da Kasab İlyas Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Hüseyin Beşe bin Cafer'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatıma Hatun ibnet-i Mehmed bin Mustafa ile sulbiye kebîre kızları Emine ve Emetullah hatunlara ba'de'l-inhisâr zâtları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefeler olan mezbûretân Emine Hatun ve Emetullah Hatun her biri asâleten ve vâlideleri zevce-i mezbûre Fatıma Hatun ibnet-i Mehmed bin Mustafa tarafından husûs-ı âtiyü'l-beyânı âharı tevkîle vekîlleri olduğu zât-ı mezbûreyi bi'l-mu'arrefeti's-şer'îyye ârifân Mahmud Ağa bin Ali ve el-Hac Mehmed bin Mustafa şehâdetleriyle sâbit olmağla vekâleten meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bâ'isü'l-kitâb Hâfız Hasan Ağa bin İbrahim mahzarında her biri bi'l-asâleten ve bi'l-vekâleten ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp vilâyet-i Anadolu'da Gemlik kazâsında Kurşunlu nâm karyede mukaddemâ maktûlen fevt olan ammimiz Hasan Beşe ibn-i el-mezbûr Cafer'in babamız müteveffâ-yı sâni-i mezbûr Hüseyin Beşe bâ-hüccet-i şer'îye hasran verâseti olduğu sâbit olmağla ammimiz maktûl-i mezbûrın dem-i diyetini ve sâ'ir terekesini ve babamız müteveffâ-yı mezbûrın dahî terekesini karye-i mezbûre ahâlîlerinden el-Hâc İbrahim ve el-Hâc Mustafa nâm kimesnelerden ve sâ'ir müslim ve zimmî ahâlî-i karye-i mezbûreden taleb ve da'vâ ve ahz u kabz ve bize îsâle ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrın küllîsine tarafımızdan asâleten ve vâlide-i mezbûre Fatıma Hatun tarafından vekâleten işbu Hâfız Hasan Ağa'yı vekil nasb u ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahî ber-minvâl-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi

kabûl itmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' min Saferü'l-hayr li-sene hamse ve seb'ün ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Mehmed bin Mustafa, Mahmud Ağa bin Ali, Yusuf Ağa bin Abdullah, Hasan Çelebi bin Murtaza, Ali Ağa bin Yusuf ve gayrihim.

146

Fî'l-asl mahmiyye-i İstanbul'da Çıkırcılar içinde Suluhan karşısında mütemekkin sarraf tâ'ifesinden Kigork veled-i Ovanes nâm zimmî tarafından husûs-ı âtiyü'z-zikri taleb ve da'vâya vekîl ve sâbitü'l-vekâlesi es-Seyyid Mustafa Efendi bin Abdullah nâm kimesne medîne-i Kütahya'da meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve mahfel-i dîn-i münîf-i etharda Lala Hüseyin Paşa Mahallesi[nde] sâkine zâtı ba'de't-ta'rîfî's-şer'î mu'arrefe işbu râfî'u'l-kitâb Ümmügülsüm bint-i Abdulkadir nâm hatun mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilim mesfûr Kigork zimmînin mahalle-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâli ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd bir bâb mülk menzil ile Gümüş nâhiyesine tâbi' Eğriöz nâm karye toprağında vâki' mâ-i cârî ile dâ'iren bir bâb âsiyâbı mezbûre Ümmügülsüm'in zevci Mehmed Ağa bin Maksud nâm kimesneden sekiz yüz guruşa iştirâ ve bu cihetle müvekkilim mesfûrın mülk-i müşterâsı olup bir dürlü dahl olunmak îcâb itmez iken mezbûre Ümmügülsüm menzil-i mersûm ile değirmen-i mezkûreye vaz'-ı yed ve zabt ve müdâhale ve tasarrufıma mûmâna'at ider. Su'âl olunup kasr-ı yedine tenbîh olunması matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûre Ümmügülsüm cevâbında fî'l-hakîka menzil-i mezkûr ile âsiyâb-ı mersûm zevcim Maksud oğlu Mehmed Bey'in mülki olup târih-i kitâbdan üç sene mukaddem mesfûr Kigork zimmîye deyni mukâbilesinde sekiz yüz guruşa bey' ve temlîk idüp ol dahî kabz ve kabûl ve yedine hüccet-i şer'îyye i'tâ eyledikten sonra mesfûr Kigork zimmî dahî menzil-i mezkûr ile âsiyâb-ı mersûmeyi fûruht itmeğe tarafından vekîl-i şer'îsi sadrîa'zam çukadârânından Mehmed Ağa bin Abdullah nâm kimesne vesâtetiyle bana altı yüz guruşa tarafeynden îcâb ve kabûli hâvî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ve temlîk idüp vekilim mezbûr dahî ber-veçh-i muharrer kabz ve kabûl semeni olan akçe-i mezkûr altı yüz guruş vekilim merkûm Hacı Ali Ağa'ya meclis-i şer'de def' ve teslîm ve yedinde olan hüccet-i şer'îyyesin yedime i'tâ itmekle mârrü'z-zikr mülk menzil ile âsiyâb-ı mersûm mülk-i müşterâm olmak üzere

vaz'-ı yed iderim deyu def'le mukâbele idicek gıbbe's-su'âl ve gıbbe'l-inkâr mezbûre Ümmügülsüm'den def'-i meşrûhasını mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl ve ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup Saray Mahallesi sükkânından ... (?) Mustafa Bey bin Süleyman ve Cemaleddin Mahallesi sükkânından Mehmed Bey bin el-Hâc Mustafa nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-e şer'a hâzırân olup eserü'l-istişhâdü's-şer'î fî'l-hakîka menzil-i mersûm ile âsiyâb-ı merkûmeyi târih-i vesîkadan üç sene mukaddem mesfûr Kigork zimmînin vekîli merkûm Mehmed Ağa bi'l-vekâle mezbûre Ümmügülsüm tarafından vekîl-i merkûm el-Hâc Ali Ağa'ya mârrü'z-zikr altı yüz guruşa bizim huzûrımızda bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ve temlîk idüp ol dahî tarafından vekâleten ber-vech-i muharrer kabz ve kabûl ve semeni olan akçe-ı mezkûr vekîl-i merûm el-Hâc Ali Ağa yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz ve şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'îyye eyledikleri ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye mezbûrânın şehâdetleri makbûle olmağın mücebince menzil-i mersûm ile âsiyâb-ı mezkûr mezbûre Ümmügülsüm Hatun'ın mülk-i müşterâsı olduğu lede'l-hasmü'l-câhid sâbit olmağla mezbûre Ümmügülsüm Hatun yedinde ibkâ ve müvekkil-i mesfûr Kigor zimmî bî-veçh mu'ârazâdan men' birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâdis aşer min şehri Rebûlûlâ li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-müderrişin-i kirâm Şeyhî (?) Abdurrahman Efendi bin Feyzullah Efendi, fahrü'l-eşbâh Osman Ağa Arslanlîzâde, fahrü'l-akrân Kethüdâ yeri es-Seyyid İbrahim Ağa, fahrü'l-e'imme es-Seyyid İsmail Efendi Ruşenzâde, Derviş Ali el-Mevlevî, Şeyh Seyyid Feyzullah Efendi

[s. 59a]

147

Durgudlar (Turgudlar) nâm karye imâmı ba'de's-selâm münhâdır ki;

Karye-i mezkûrede mülk tîmâr olup hasbe'l-kânûn cemî' evlâd ale's-seviye tasarrufları muvâfık-ı kânûn-ı kadîm olduğına binâ'en bundan esbak hissedâr olan Narşah nâm hatun fevt olup hissesi sulbî kebîr oğlu işbu râfî'u'l-mürâsele Süleyman'a intikâl itmekle işbu mürâsele tahrîr ve irsâl olundu. Vusûlünde anası hissesi merkûm Süleyman'a hissedâr olmak üzere ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe paşmaklık mülk tîmâr

olmak üzere tevzî' ve taksîm ve hissesini edâ ve teslîm itdirdüp hissedârân-ı âharı bî-veçh-i şer'î ta'allû itdirmeyesiz ve's-selâm. Hurrîre fî 20 Ra. Sene [1]175

Be-mahkeme-i Kütahya

148

Fî'l-asl Karahisâr-ı Sâhib sancağından ma'a ... Poladözü (?) kasabası sükkânından olup bundan akdem esnâ-yı râhda Bozcaöyük kazâsına tâbî' Ece nâm karyede bi-emrillahî te'âlâ fevt olan Mehmed bin Kasab Halil hâl-i huyûtında rüfekâlarından olup medîne-i Üsküdar'da Kapudan Paşa Mahallesi sâkinlerinden Çukadar Ali Ağa bin Hasan Ağa nâm kimesneyi mazbûtü'l-esâmî sâ'ir refikleri muvâcehesinde vasî-i muhtâr nasb u ta'yîn itmeğîn vasî-i merkûm ma'rifeti ve ma'rifet-şer'le terekesi tahrîr ve sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede müfredât defteridir ki ber-veçh-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min Rebûlevvel li-sene hamse ve seb'un ve mi'ete ve elf.

Yanında mevcûd nûkûd 16 guruş	Müsta'mel çuka çakşur 3, 6 guruş	Müsta'mel çuka biniş 1, 7 guruş	Müsta'mel gömlek 1, 1 guruş	Köhne kavuk 2, 1 guruş
Köhne destâr 1, 0.5 guruş	Könhe Şam alacası antari 2, 3 guruş	Köhne alaca zibun, 0.5 guruş	Köhne aba yağmurluk 1, 1.5 guruş	Köhne penbûyî (?) 1, 1 guruş
Çukaya kaplı nâfe kürk 1, 3 guruş	Köhne kuşak 1. 1 guruş	Meşîn heybe 1, 1 guruş	Yekûn 42.5 guruş	
Berây-ı techîz ve tekfîn 7 guruş	Berây-ı iskât-ı salât için mevkûf, bâ- vasiyyet-i müteveffâ-yı mezbûre, 3 guruş	Berây-ı deyn-i müsbete ez- ücret-i bargir 2 guruş 12 para	Berây-ı mushaf- ı şerîf hediye 1, bâ-vasiyyet-i merkûm alınıp hibe olunacaktır. 10 guruş	Berây-ı resm-i kısmet, 4 guruş

Berây-ı harc-ı	Berây-ı	Yekûn 29
hazine ma'a	ihzariye 0.5	guruş
emîniye 1	guruş	
guruş		

Sahhü'l-bâkî li-ref'-i vasîyü'l-merkûme ve li-ecli ... (?) ü'l-veresetü'l-mezkûre

13 guruş 18 para

149

Medîne-i Kütahya'da Kal'a-i Cedîd sâkinlerinden iken vefât iden Emine bint-i Hacı Mustafa nâm müteveffîyenin verâseti zevci Murad Bey bin Ahmed ile anası Hamide bint-i Abdi ve sulbiye sagîre kızları Hayrûnnisa ve Fatıma ve sulbî kebîr oğlu Süleyman'a münhasıra olduğu lede'sş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffîye-i mezbûrenin veresesi talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-veçh-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi'l-ısrîn min şehri Rebîülûlâ li-sene hahme ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Mülk menzil	Müsta'mel	Cedîd dokuma	Cedîd gömlek	Keten bezi
arsası, der-	muhayyer	dolama, 60	3, 150 para	gömleklilik 3, 95
kal'a-i mezbûr,	ferâce 1, 80	para		para
240 para	para			
İşleme don 2,	İşlenmedik	İşleme peşkir	İşleme cedîd	İşleme destmal,
80 para	peşkirlik 20	13, 260 para	uçkur 7 aded,	90 para
	aded, 190 para		120 para	
İşleme havlu 1,	Cedîd işleme	İşleme hamam	İşleme bohça 2,	zincir bab telli
80 para	çarşab 1, 80	gömleği 1	80 para	bohça 1 aded,
	para	aded, 160 para		100 para
İşleme dülbend	Müsta'mel	Müsta'mel	Sîm önlük	Kem-ayar sîm
örtüsü 1, 60	çuka cübbe 1,	mûmiye çenber	kuşak 1, 240	havlu kuşak 1,
para	90 para	değirmi 2, 50	para	140 para
		para		

Müsta‘mel zincir bab haftan 1 aded, 540 para	Müsta‘mel diba haftan 1, 700 para	Müsta‘mel Bursa tellisi antari 1, 480 para	Okçular karyesinde seb‘a mülk bağçe hissesi 320 para	Müsta‘mel döşek 1, 90 para
---	---	---	--	----------------------------------

Müsta‘mel yasdik 2, 80 para	Müsta‘mel yorgan 1, 80 para	Müsta‘mel kilim 2, 120 para	Bakır 5 kıyye, 200 para	İnci miskal 6, 1440 para
-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	----------------------------	-----------------------------

Kem-ayar altun
bileziklik, 360
para

[s. 59b]

Kem-ayar altun küpe 1 çift, sîm küpe 1 çift, yüzük 1, 120 para	Der-zimmet-i mihr zevc-i mezbûr 4000 akçe, 1333 para	Cem‘an yekûn 10578 para
--	--	-------------------------

Minhâ‘l-ihracât

Berây-ı resm-i kısmet, 260 para	Berây-ı kâtibiye ve çukadâriye, 160 para	Berây-ı harc-ı huddâm ve emîniye, 83 para	Berây-ı ihzâriye, 20 para	Yekûn 528 para
---------------------------------------	--	--	---------------------------------	-------------------

Sahhü‘l-bâki li‘t-taksim-i beyne‘l-verese

Minhâ hissetü‘z- zevc, 2512 para	Minhâ hissetü‘l-üm 1675 para	Minhâ hissetü‘l- bint, 1465 para, 1 akçe	Minhâ hissetü‘l- bint, 1465 para, 1 akçe	Minhâ hissetü‘l- ibn, 2930 para, 2 akçe	Kesr 5 akçe
---	------------------------------------	---	---	--	-------------

150

Medîne-i Kütahya'da Paşam Sultan Mahallesi sâkinelerinden iken târih-i defterden yedi sene mukaddem vefât iden Emine bint-i Osman nâm müteveffânın verâseti zevci el-Hâc Hüseyin ile sulbî kebîr oğlu Mustafa ve sulbiye kebîre kızları Hadice ve Emine ve Havva ve Fatıma'ya münhasıra olduğu lede'sş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-yı mezbûrenin veresesi talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-veçh-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min Rebûlûlâ li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Mülk menzil arsası, 2000 para	Uzunçarşu'da etmekci dükânı 1 bâb, 8000 para	Dükân-ı mersûmın yedi sene beher sene on sekizer guruşdan müctemi' dükân kirâsı der-zimmet-i Hacı Hüseyin, 5040 para	Yıldızlı dolu kuşak 1, 120 para	Müsta'mel zincir bâb haftan 1, 140 para
Köhne Şam alacası antari 1, 200 para	Köhne boğası antari 1, 80 para	Müsta'mel beledî döşek 1, 170 para	Yasdık 3, 150 para	Müsta'mel yorgan 2, 120 para
Mefrûşât-ı menzil Kilim 2, 120 para	Orta kilimi 1, 82 para	Bakır 10.5 kıyye, 420 para	Cem'ân yekûn 16642 para	
Mihhâ'l-ıhrâcât Berây-ı resm-i kısmet, 416 para	Berây-ı kâtibiye ve çukadâriye, 194 para	Berây-ı eminiye ve ihzâriye, 40 para	Yekûn 650 para	

Sahhü'l-bâki li't-taksim-i beyne'l-verese

Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ
hissetü'z-	hissetü'l-ibn	hissetü'l-	hissetü'l-	hissetü'l-	hissetü'l-
zevc-i	Musatfa,	bint-i	bint-i	bint-i	bint-i
mezbûr Hacı	3998 para	mezbûre	mezbûre	mezbûre	mezbûre
Hüseyin,		Hadice,	Emine, 1999	Havva, 1999	Fatıma,
3998 para		1999 para	para	para	1999 para

Mezkûre bint Hadice dahî vefât idüp verâseti zevci Halil ile sulbî oğulları İsmail ve Hüseyin ve sulbiye kızı Fatıma ve babası el-Hâc Hüseyin'e ba'de'l-inhisâr müteveffânın anasından intikâl iden bin dokuz yüz doksan dokuz paradan zevci mezbûr Halil'in rub' hissesi dört yüz doksan dokuz paraya ve sulbî oğulları İsmail ve Hüseyin'e dört yüz altmış altı para ve sulbiye kızı Fatıma'ya iki yüz otuz üç para ve babası Çakır Hüseyin'e üç yüz otuz üç para isabet eylediği kayd olunur.

151

Mahrûse-i Karahisar-ı Sâhib'de Câmi-i Kebir Mahallesi sükkânından iken bundan akdem müteveffât olan Fatıma bint-i el-Hac İsmail nâm hatunun verâseti zevci Süleyman bin İlyas ve li-ebeveyn kebirân er karındaşları Mehmed ve Ali nâm kimesnelere münhasıra olduğu tahakkukundan sonra mezbûr Süleyman bin İlyas mahmiye-i Kütahya'da meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bâ'isetân-ı hâze'l-kitâb Fatıma bint-i el-Hâc Mustafa ve diğer Fatıma bint-i Abdullah nâm mu'arrefetân hatunlar mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp târih-i kitâbdan (?) sene mukaddem zevcem mezbûre Fatıma Hatun vefât eyledikde mezbûretân Fatimatân-ı merkûmân Mehmed ve Ali'nin zevceleri olmak hasebiyle hîn-i vefâtında mukaffel ve memhûr sandukasından altı yüz guruş kıymete müsâvî incü ve üç cedîd destâr ve iki taka şam alacası ve yüz guruş kıymetli gömlek ve peşkir ve yağlık ve bir altun istefan ve yüz otuz guruş nakd akçesini mezbûretân Fatimatân bi-gayrı hakkın hafıyyeten ahz u kabz ve buna gadr idüp hisse-i irsiyyeyi talep eylediğimde ta'allül iderler. Su'âl olup mûcib-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûretân cevâblarında müdde'î-i mezbûr Süleyman bundan akdem Karahisar-ı Sâhib'de zevcelerimiz mezbûrân Ali ve Mehmed ber-vech-i mübeyyin talep ve da'vâ ve bî-veçh mu'ârazadan men' olup hüccet-i şer'ıyye dahî olup lâkin müdde'î-i mezbûr mûcâb

ve mülzem olmamağla mücerred ta'cîz ve iftirâ için iddi'â ider deyu [s. 60a] müdde'âsını bi'l-küllîye inkâr idicek müdde'î-i merkûmûndan da'vâsına mutâbık şâhid taleb olundukda istimhâl itmekle mehl-i şer'î virilüp ba'de mürûr-ı zamân ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ve tekrâr hâl ve li-eclimâ mehl virilüp ba'de'l-mücâveze yine istimhâl ve ruhsat örfiyye ile yine ruhsat virilüp ba'de'l-mezâ beyândan izhâr-ı acz itmekle bi't-taleb ba'de't-tahlîfî's-şer'î müdde'î-i mezbûr Süleyman bî-veçh mu'ârazadan men' olundukda ityân-ı beyyine iderim deyu tekrâr istimhâl ve hasm rızâlarıyla mehl virilüp firâr ve gaybet idüp ancak murâdı izrâr ve ta'cîz ve hevâsı müzevver ve mukaddemâ âhardan hevâsıyla tenâkus sarf olduğu nümâyân ve zâhir olmağla mezbûr Süleyman bî-vech ta'arruzdan men'-i ekîd-birle men'-birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundı. Fî'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışrîn min şehri Rebîulâhir li-senen hamse ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Eş-Şeyh es-Seyyid Feyzullah Efendi, Fahrü'l-ulemâi'l-izâm Abdullah Efendi el-me'zûn bi'l-iftâ be-Kütahya, Umdetü'l-müderrisîn es-Seyyid Abdullah Efendi el-müderris, el-Hac Osman Ağa, el-Hac Ali Ağa, Sarrac Süleyman bin Hüseyin, Abdünnebi bin İsmail, Sarrac Molla Hasan bin Ahmed

152

Vilâyet-i Anadolu'da Gedüs kasabasında Sofcılar Mahallesi sükkânından Mehmed bin Mustafa ve Cami-i Kebir Mahallesi'nden el-Hac Mustafa bin Hüseyin Beşe nâm kimesneler medîne-i Kütahya'da meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve mahfel-i dîn-i münîf-i etharda mahrûse-i Kütahya i'mâlinden Virancık nâhiyesine tâbî Kayı nâm karye sükkânından işbu râfî'u'l-kitâb Mehmed bin Ahmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i müdde'â idüp târih-i kitâbdan üç sene mukaddem İstanbul'da Gümrüköni'nde alâ tarîki'l-emâne memhûr iki yüz elli guruş mezbûr Mehmed ve yüz elli guruş mezbûr el-Hac Mustafa Gedüs'de mahall-i me'mûra teslim itmek üzere virüp ol dahî ba'de'l-kabz emr itdiğimiz mahalle teslim itmeyüp hâlâ zimmetinde kalmağla su'âl olunup müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'âl mezbûr Mehmed cevâbında fî'l-hakîka târih-i kitâbdan üç sene mukaddem meçhûlü'l-keyfiyye ve'l-kemiyye ber-veçh-i emânet iki memhûr çıkını i'tâ ben dahî ahz u kabz idüp yollar ziyâde mahûf ve muhâtara olmağla dağda ve taşda gelür iken koynumdan ta'addî ve

taksîrim yoğiken zâyî' olmağla binâ'en-aleyh ta'allül iderim deyu ta'addî ve taksîrinsiz zâyî' olmuşdur deyu ta'addî ve taksîrâtını inkâr itmekle bu husûsda emîn olduğu hasebiyle yemîniyle tasdik olunduğı merkûmân Mehmed ve el-Hâc Mustafa'ya tefhîm olundukda istihlâf itmeleriyle mezbûr Mehmed'e ber-vech-i emânet kendüde olan memhûr çıkını zâyî' olmasında kat'â ta'addî ve taksîri olmadığından bir vechile âhara vermeyüp yâhud ihfâ ve taraf-ı şer'iyeden bir tarîk ile hıyânet etmediğine bi't-taleb mezbûr Mehmed'e yemîn teklîf olundukda ol dahî alâ vefki'l-mes'ûl hulf billahi'l-aliyyi'-a'lâ itmeğın mücebince müdde'iyân-ı mezbûrân Mehme bin Mustafa ve el-Hâc Mustafa bin Hüseyin bî-veçh mu'ârazadan men'-birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' aşer min şehri Rebûlâhîr li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-a'yân Germiyanzâde izzetlü el-Hâc Yusuf Ağa, Umdetü'l-e'imme eş-Şeyh el-Hâc Osman Efendi Evliyâzâde, Zilci Mustafa Bey Sipâhî, Bezci Durmuş, Hasan ve Hüseyin veled-eş, ve gayrihim.

153

Medîne-i Kütahya'da Cemaleddin Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem müteveffât olan Vesile bint-i Mustafa nâm hatunun verâseti zevci İbrahim bin Ahmed ve anası Müslime bint-i el-Hac Himmet ve sulbî sagîr oğlu Salih ve sulbiye sagîr kızı Ümmühânî'ye ba'de'l-inhisâr müteveffîye-i mezbûrenin veresesı talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-veçh-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi's-sâbi' aşer min Cumâdelûlâ sene 1175

Fevkânî menzil 1 bab, 8 guruş	İttisâlinde bir kıt'a bağçe 1, 90 guruş	Bakır 10 kıyye, 10 guruş	Asgu ta'bir olunur incü miskal ma'a küpesiyle 5, 35 guruş	Müsta'mel gömlek 1, don 1, 1 guruş
Çuka ferace 1, 6 guruş	Keten iplik, 1 guruş	Müsta'mel ipekli gömlek 1, 2.5 guruş	Keten bezi 1.5 top, 2 guruş	Münakkaş çakşır 1, 6 guruş

Müsta‘mel makrama 3, 4 guruş	Müsta‘mel abdest makraması 3, 2 guruş	Müsta‘mel havlu 1, 1.5 guruş	Sofra peşkiri 1, 0.5 guruş	Beyaz antari 1, 1 guruş
Köhne yaşmak 1 ve örtü 1, 1 guruş	Köhne havlu 1, yemeni 1, 0.5 guruş	Def‘a münakkaş abdest makraması 1, 1 guruş	Kutni bohça 3, 1.5 guruş	
Hamam sileceği 1, 1.5 guruş	Kem-ayar bilezik 1, 0.5 guruş	Sim dolu kuşak 1, 3 guruş	Hinta 4 kıyye, 12 guruş	Şa‘îr 4 kıyye, 4 guruş
Burçak 0.5 kıyye, 0.5 guruş	Köhne beledî yorgan 10, 1.5 guruş	Müsta‘mel beledî döşek 1, 4 guruş	Müsta‘mel beledî yasdık 3, 3 guruş	Müsta‘mel zili 1, 2 guruş
Müsta‘mel kilim 3, 3 guruş	Mihr-i müsbet-i mezbûre der- zimmet-i zevci‘l-merkûme 33 guruş, 1 akçe		Cem‘an yekûn 344 guruş, 1 akçe	

Mihâ‘l-ihracât

Berây-ı resm-i âdî, 344 para	Berây-ı kethüdâiye ma‘a emîniye, 80 para	Berây-ı kâtibiye ma‘a çukadâriye, 160 para	Berây-ı ihzâriye ma‘a kaydiyye, 30 para	Yekûn 614 para
---------------------------------	---	---	--	-------------------

Sahhü‘l-bâki li‘t-taksim-i beyne‘l-verese 328 guruş 88 akçe

Minhâ hissetü‘z-zevc 82 guruş	Minhâ hissetü‘l-üm 41 guruş	Minhâ hissetü‘l-ibn 136 guruş, 116 akçe	Minhâ hissetü‘l-bint 68 guruş, 85 para	Bâkî akçe 1
-------------------------------------	-----------------------------------	--	---	-------------

Babaları mezbûr İbrahim eytâmların vasîsi olduğu derûn-ı deftere şerh virildiği kayd şüd.

[s. 60b]

154

Medîne-i Kütahya'da Cemaleddin Mahallesi sükkânından olup vilâyet-i Anadolu'da Sungurbey mukâta'ası aklâmından Kütahya muzâfâtından Altuntaş nâhiyesini tâbi' Çal karye mültezimi işbu râfi' u'l-kitâb el-Hâc Salih Ağa bin İbrahim nâm kimesne hâlâ Anadolu eyâletine sâye-endâz-ı iclâl olan vezîr-i Âsâf-nezîr, müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü, merhametlü, inâyetlü Silahdar Mehmed Paşa yesserallahu bi'l-hayr mâ-yürîd [ve] mâ-yeşâ' hazreterinin huzûr-ı âlîlerinde ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve mahfel-i dîn-i münîf-i etharda karye-i mezkûre sükkânından İberli Seyyid Hüseyin ve Emir Ahmed bin Mehmed ve es-Seyyid Mehmed Çelebi ve Çingıllı Bayram ve Ali bin Bayram Veli ve Mehmed ve Satılmış Kürkür ve ... (?) ve es-Seyyid Veli ve Küçük Mehmedoğlu ve sâ'ir ma'lûmü'l-esâmî ve mahsûrû'l-eşhâs ahâlî mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve tasdîr-i müdde'â idüp karye-i mezbûr ahâlfileri birbirleriyle yekdil ve yekcihet olup öşr vermeyen hârci re'âyânın beher evlülerinden beş yüz kırk akçe ve mücerredlerinden iki yüz yetmiş akçe resm-i bennâk ve beher koyun başına altışar akçe resm-i âdet-i ağnâm mukâta'a-i mezkûreye hâsıl kayd olunup tahsîli-çün yedime ekîden emr-i âlîşân ihsân buyurulmuşiken mezbûrûn vermeyüp ve virdirmeyüp ve kânûn üzere resm-i çift ve resm-i zemînlerini virmediklerinden mâ'adâ elli iki buçuk gurus ve bir def'a yüz on beş dahî bir def'a ve elli iki buçuk gurus bir def'a cem'an iki yüz yirmi gurusu dahî karz-ı hasen akçemi edâda ta'allül iderler, su'âl olunup mûcib-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur deyu takrîrine mebnî bir kıt'a emr-i âlîşân ibrâz ve mezbûrûn istintâk olundukda akçe-ı mezkûrî ikrâr itmeleriyle mûcebince teslîme ba'de't-tenbîh sâdır olan emr-i âlîşâna nazar olundukda fî'l-hakîka evlû hâric re'âyâdan beş yüz kırk akçe ve mücerredinden yetmiş akçe ve beher ganemden ikişer para resm-i âdet-i ağnâm alınması musarah olunmağla ber-mûceb-i [emr-i] âlîşân resm-i bennâk ve resm-i âdet-i ağnâm ve resm-i zemîn ve resm-i çiftlerini emr u defter mûcebince teslîme tenbîh-birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî Gurre-i Cumâdelûlâ li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

eş-Şeyh el-Hâc Osman Efendi Evliyâzâde, es-Seyyid Ali Efendi, ... (?) zâde, Fahrü'l-a'yân Germiyanzâde izzetlü el-Hâc Yusuf Ağa, Süleyman Efendi Haddadzâde, eş-Şeyh el-Hâc İsmail Efendi el-Halvetî, Umdetü'l-ulemâi'l-izâm Abdullah Efendi el-Me'zûn bi'l-iftâ, Zilci Mustafa Bey, Mustafa Bey [bin] Süleyman, es-Seyyid el-Hâc Mehmed bin Abdulkadir, Mehmed Efendi bin Mustafa, Hoca Ahmed Efendi bin Mahmud ve gayrihim.

155

An-asl Nevşehir kazâsına tâbi' Senu nâm karye sükkânından olup hâlâ eyâlet-i Anadolu vâlisi vezîr-i Âsâf-nezîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü, sa'âdetlü Silahdar Mehmed Paşa yesserallahu bi'l-hayr mâ-yurîd vemâ yeşâ' hazretlerinin kethüdâ-yı muhteremleri sa'âdetlü Hasan Bey hizmet-i şerîflerinde iken bundan akdem fevt olan Yusuf Ağa bin Abdullah nâm müteveffânın verâseti vilâyetinde vâlidesi Ayşe nâm hatun ile li-ebeveny kız karındaşı Fatıma ve İslambol'da sâkin li-eb er karındaşları el-Hâc Ali Ağa ve Ömer ve (?) ve (?) nâm kimesnelere münhasıra ve terekesini ahz u kabz ve îsâle bir vasî nasb u ta'yîn olunmak lâbüd olmağla cânib-i şer'-i şerîfden işbu hâfizü'l-defter Cafer Ağa nâm kimesne vasî nasb u ta'yîn olup ol dahî ber-veçh-i muharrer kabûl ve merâsimini edâya ta'ahhüd eyledikten sonra vasî-i mezbûr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le medîne-i Kütahya'da sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede semen-i misliyle bey' olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-veçh-i âtî zikrolunur. Tahrîran fî'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Cumâdelûlâ li-sene hamse ve seb'un ve mi'ete ve elf.

En'âm-ı şerîf cild 1 hediye 34 para	Müsta'mel çuka biniş, 420 para	Def'a müsta'mel mâ'î çuka biniş 1, 170 para	Köhne çakşır 2, 87 para	Cedîd beyaz boğası iç donı, 44 para
Köhne yol dolaması çuka, 102 para	Köhne İstanbul şâlisi antari 1, 28 para	Köhne keten gömlek 1, 20 para	Cedid Dazkırı at gömleği 1, 136 para	Köhne sandal bohça 1, 31 para

Müsta‘mel kavuk 2, 25 para	Müsta‘mel havlu makrama ma‘a köhne destâr 1, 19 para	Hurc heybesi 1, 103 para	Müsta‘mel el yemenisi 1, 12 para	Köhne çuka yağmurluk kisesi 1, 35 para
Köhne sincab cübbe kürk 1, 61 para	Köhne don 2, 6 para	Köhne bendî destâr 1, 42 para	Müsta‘mel İslambol şâlisi kuşak 1, 136 para	Müsta‘mel atlas haftan 1, 222 para

[s. 61a]

Müsta‘mel şâlî cübbe 1, 81 para	Müsta‘mel beyaz boğası içlik 1, 19 para	Köhne destâr örtüsü 1, 16 para	Köhne heybe 1, 39 para	Cedid Türkmen kilimi 2, 311 para
Kantar 1, 23 para	Cem‘ân yekûn 2202 para			
Minhâ‘l-ihracât				
Berây-ı techiz tekfîn 862 para	Berây-ı kâtibiye ve çukadâriye 120 para	Berây-ı ihzâriye 10 para	Berây-ı dellâliye 54 para	Yekûn 1036 para

Sahhü‘l-bâkî fî yedi‘l-vasî-i mezbûr

1131 para

Der-zimmet-i Hüseyin [bin] Mustafa bâ- temessük 506 guruş	Def‘a temessük der-zimmet-i mezbûrda bekâyâ 5 guruş	Der-zimmet-i Seccâdecibaşı Hamamcı Mustafa Ağa 7 guruş	Der-zimmet-i Haşim Bey, 2.5 guruş, 1 rub‘	Der-zimmet-i merhûm Yahya Paşa hazretlerinin Silahdâr-ı sâbık Za‘îm Mehmed Ağa'da 59 guruş
---	--	--	--	---

Yekûn 579.5 guruş 1 rub‘

Hurrire hâze'd-defter bi-ma'rifeti men lehu'l mu'temed nemekahu'l-fakîr ileyhi subhânehu ve te'âlâ Müftizâde el-Hâc Mustafa Edib el-müvellâ hilâfeti bi-medîne-i Kütahya gufire lehumâ.

156

An-asl İslambol'da Lalezâr'da ... (?) Yusuf Mahallesi sükkânından iken Anadolu Vâlisi Vezîr-i Âsâf devletlü Silahdâr Mehmed Paşa yesserallahu bi'l-hayr mâ-yürîd ve mâ-yeşâ' hazretlerinin kethüdâ-yı muhteremleri Hasan Bey hıdmetlerinde çukadâr iken bundan akdem fevt olan İsmail Ağa bin Abdullah nâm müteveffânın vilâyetinde mahalle-i mezbûrede zevce-i menkûha-i metrûkesi Nefise bint-i Hasan nâm hatun ile sulbî sagîr oğlu Mustafa'ya münhasıra oldukdan sonra vasî-i mansûbesi Bağdâdî Yusuf Ağa ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le sûk-ı sultâniyede ba'de'l-müzâyede rağabât-ı nâs inkitâ'ından sonra semen-i misliyle fûruht olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-veçh-i âtî zikrolunur. Tahrîran fî'l-yevmi't-tâsi' min Cemâyizelâhire sene 1175

Dorî at 2 re's, 2270 para	Pıştov 1, 204 para	Köhne gaddare 1, 29 para	Köhne çuka çakşır 1, 83 para	Köhne nâfe kürk 1, 72 para
Köhne Şam alacası antari 1, 36 para	Köhne çuka biniş 1, 45 para	Köhne çuka dolama 1, 30 para	Köhne kuşak 1, 42 para	Köhne destâr 1, 55 para
Köhne müsta'mel gömlek 2, 62 para	Köhne keten bezi don, 25 para	Köhne yemeni 1, 80 guruş	Köhne vezne palaska 1, 65 para	Kösdek 1 ma'a çizme 1, 19 para
Cubuk fincan kutusu 11 para	Def'a hırdavât- ı oda, 100 para	Yağmurluk kisesi 1, 13 para	Hırdavât yağlıklar, 7 para	Müsta'mel uçkur 1, 25 para

Yekûn 3262 para

Minhâ'l-ihracât

Techiz tekfîn bâ-vasiyet, 540 para	Deyn-i müsbet-i müteferrika, 200 para	Dellâliye 60 para	Kâtibiye 20 para	Yekûn 820 para
--	---	----------------------	---------------------	-------------------

Sahhü'l-bâkî fî yedî'l-vasî-i mezbûr

2442 para

157

An-asl vilâyet-i Karaman kurbünde vâki' Elisre nâm karye sükkânından olup medîne-i Kütahya'da Çukur Hanı'nda alâ tarîki'l-müsâfere sâkin iken bundan akdem fevt olan Osman Beşe bin İbrahim bin Dizdar nâm müteveffânın hâl-i hıyûtında kendü ikrârıyla vilâyetinde verâseti vâlidesi Âlime bint-i Abdullah nâm hatun ile li-ebeveyn er karındaşları İsmail ve Hüseyin ve Süleyman ve Musa nâm kimesnelere münhasıra olup lâkin verese-i mezbûrûn mevcûd bulunmadıkları hâlde beytü'l-mâl eyâlet-i Anadolu vâlilerinin îrâd-ı mu'ayyenesinden olmağla hâlâ eyâlet-i Anadolu vâlisi vezîr-i Âsâf-nezîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü Silahdâr Mehmed Paşa yesserallahu bi'l-hayr mâ-yürîd ve mâ-yeşâ' hazretlerinin kethüdâ-yı muhteremleri sa'âdetlü Hasan Bey hazretlerinin husûs-ı mezkûra mübâşir ta'yîn buyurdıkları çukadârından Yusuf Ağa bin Osman nâm kimesne ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le yanında mevcûd bulunan terekesini sûk-ı sultâniyede ba'de'l-müzâyede ve rağabât-ı nâs inkitâ'ıyla sümün-i misliyle fûruht olunan eşya defteridir ki ber-veçh-i âtî zikrolunur. Fî'l-yevmi'l-hâmis min şehri Recebû'l-ferd li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

En'âm-ı şerîf hediyesi, 18 para	Tüfenk endâz 1, 222 para	Sarı çuka kaplı köhne nâfe kürk 1, 150 para	Köhne çuka şalvar 1, 106 para	Köhne çuka çübbe 1, 17 para
Köhne çuka mintan 1, 71 para	Piştov 1 çift, 231 para	Vezne 1, palaska 1, 40 para	Al bargir takımıyla 1 re's, 1120 para	Köhne destâr 1, 31 para

Keten bezi don uçkırıyla 1, 26 para	Müsta‘mel yağmurluk 1, 54 para	Def‘a piştov 1 çift, 345 para	Sağır kahve ibriği 2, 25 para	Müsta‘mel fes 1 ve külah 1, destâr 1, 46 para
Müsta‘mel çuka şalvar 1, 215 para	Köhne piştov 1, 178 para	Kaşık 1 deste, 12 para	Sağır bıçak 1, 100 para	Köhne yemeni 1 ve bohça 1, 13 para
Kem-ayar sîm zarf 6 aded, 42 dirhem, fi beher dirhem 6 para, 252 para	Fağfur fincan 6, 38 para	Kılıç 1, 285 para	Sîm bazu-bend 1, 11 para	Fincan tepsi 1, 40 para
Hurda vezne ve harbî demiri ve zahan ...si (?) 16	Müsta‘mel çuka biniş 1, 100 para	Köhne çuka mintan ve kanca 1, 32 para		

[s. 61b]

Müsta‘mel kutnî sagır antari 1, 103 para	Müsta‘mel çuka cübbe 1, 192 para	Müsta‘mel meşin heybe 1, 68 para	Cedid beyaz fes, 33 para	Hırdavât-ı koşum, 7 para
Cedid kırmızı şal kuşak 1, 183 para	Lüle 40 aded, 14 para	Sarı şal kuşak, 190 para	Mukavva zarf 2, 3 para	Yanında mevcud nükud kem-ayar nısfıye-i zer-i mahbub 1, 30 para, yekûn 85 para

Cem‘an yekûn 4672 para

Minhâ‘l-ihracât

Berây-ı techîz tekfîn bâ- vasiyet, 323 para	Berây-ı resm-i âdî, 400 para	Berây-ı kâtibiye ve çukadâriye, 120 para	Berây-ı harc-ı huddâm ve emîniye, 60 para	Berây-ı ihzâriye, 30 para
Berây-ı dellâliye, 100 para	Berây-ı deyn-i müsbet hancıya kirâ ve kömür çıra arpa saman bahâsı, 219 para	Mübâşiriye çukadâriye 220 para	Yekûn 1470 para	

Sahhü'l-bâkî li't-teslîm-i beytü'l-mâl

Çukadâra 3200 para.

158

Medîne-i Kütahya mahallâtından Börekçiler Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden Osman Bey bin Ahmed bin Ali Kethüdâ bin Mehmed'in terekesinin müfredât defteridir ki ber-veçh-i âtî zikrolunur. Tahrîran fî'l-yevmi'l-hâmis aşer min Recebül'l-ferd li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Nısf-ı menzil der- mahalle-i Gönen 1 bâb	Dorî at 1 re's	Sîmlüce seyf 1 aded	Emed kazâsında Obana (?) üzerinde âsibây 1 göz, sakf-ı vâhidedir
Âsiyâb der-karye-i Ağaç 2 göz, vezne taksîm ideceği göz hâlâ metrûkdur. Sakf-ı vâhidede olup gözi mukaddemâ müteveffâ-yı mezbûrın vâlidesine zevci Ahmed'den sümün hisse-i irsiyye ve mihri mukâbilesinde ihrâc olunmuşdur.	Dâhiliye menzil hissesi der-mahelle- i Börekçiler fî sehim 96, sehm-i müteveffâ 14, ber- mûceb-i hasr-ı vâris	Bağçe der-vâdi-i Sultanbağı fî sehim 96, sehm-i müteveffâ 14. Ber- mûceb-i hasr-ı verâset ve ber- mantûk-ı defter-i kassâm	Harâbe çiftlik nakzı der-karye-i Ağaç el-mezbûre tâbi'-i Etraf-ı Şehir

159

Medîne-i Kütahya'da Börekçiler Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden Osman Bey bin Ahmed bin Ali Kethüdâ bin Mehmed'in verâseti vâlidesi Zamanşah Hatun bint-i (?) nâm hatun ile li-üm er karındaşı Salih Ağa bin Mustafa Ağa'ya münhasıra olduğu zâhiren mütahakkık oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûr Osman Bey'e asvebet-i nesebiye cihetinden verâset iddi'â iden Eğrigöz sükkânından Süleyman Ağa ve Ebubekir Ağa ve Mehmed Ağa benû Hüseyin meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde ve mahfel-i dîn-i münîf-i etharda kendü taraflarından asâleten ve diğer birâderleri gâ'ib-i ani'l-meclis Hüseyin Ağa tarafından vekâleten işbu bâ'isü'l-küttâb merkûm Salih Ağa ve merkûme Zamanşah Hatun'a mahzarlarında bi-tav'ihimü'l-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp müteveffâ-yı mezbûr Osman Bey'in terekesine bizler vâzi'ü'l-yed olup ve bizler dahî asveb-i nesebiye cihetinden vâris olmağla hisse-i irsiyyemizi teslîm idin deyu da'vâ ve merkûmân dahî verâsetimizi inkâr itmeleriyle beynimizde bu vech üzere münâza'ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı vefîre vâkî' olmuşıdi. El-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüp an-inkâr sulhü ani'd-da'vâ methûmı üzere Eğrigöz'de ve Obana (?) üzerinde sakf-ı vâhidede iki göz âsiyâb ile yüz guruş nakid akçe alup her birimiz merkûmân Salih Ağa ve Zamanşah Hatun'ın hisse-i irsiyye ve gayra müte'allik kâffe-i da'vâ ve âmme-i metâlibâtıdan zimmetlerini ibrâ'-i âm-ı kâtı'ü'l-hisâmı ile ibrâ ve iskât-ı hak eyledik ve tereke-i mezbûreden kalîl ve kesîr ve celîl ve hakîr hisse-i irsiyyemizi alup her birimiz asâleten ve vekâleten istîfâ-yı hak eyledik. Ba'de'l-yevm bizlerden asâleten ve vekâleten merkûmân üzerine husûs-ı mezkûra müte'allik taleb ve da'vâ sünûh ve sudûr ve zuhûr ider ise lede'l-hükkâmü'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasun didiklerinde gıbbe't-tasdîkü'l-mer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Recebü'l-ferd li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-emâsil Ahmed Ağa Arslanlızâde, Umdetü'l-akrân Mütevellî Ali Ağa, Seyyid Molla Mehmed bin Halil an-mahalle-i Paşam, Fahrü'l-hutebaa Hibetullah Efendi Hatibzâde, Çayanzâde Mehmed Ağa, İmam Mehmed Efendi, Davudzâde Süleyman Bey, Molla Ali bin Hasan, Mehmed bin Ahmed Bey, Seyyid Mehmed bin

Osman, es-Seyyid Ahmed Efendi, Ahmed Efendi bin Ahmed Efendi, İbrahim Bey, Ahmed bin Mehmed an-karye-i Çamurdık, Ali Ağa bin Abdulkерim.

[s. 62a]

160

Medîne-i Kütahya mahallâtından Lala Hüseyin Paşa Mahallesi sükkânından iken bundan akdem âzim-i sû-yı behişt olan es-Seyyid el-Hâc Süleyman bin Ahmed nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Züleyha bint-i Halil nâm hatun ile sulbî kebîr oğlu Bayrakdâr es-Seyyid Ahmed Ağa ve sulbiyât-ı kebîrât kızları Ayşe ve Fatıma ve Emine nâm hatunlara münhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrın bi't-taleb tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-veçh-i âtî zikrolunur. Fî 26 Recebü'l-ferd sene 1175

Mushaf-ı şerîf hediye 5 guruş	Menzil 1 bab, der-mahalle-i mezbûr kıymet 400 guruş	Dükkân der- nezd-i Cami-i Cedîd 1 bâb, kıymet 100 guruş	Dükkân der- Arasta 1 bâb, 120 guruş	Yağhâne der- nezd-i hamam-ı kebîr 1 bâb, 300 guruş
Bağçe der- karye-i Sofî 1 kıt'a, 30 guruş	Âsiyâb 1 bâb, der-karye-i Yüreğir, 100 guruş	Koyun der- karye-i Ulurast kıymet 100 guruş	İnek 1 re's, 10 guruş	Yorgan 2 aded, 10 guruş
Döşek 2, 10 guruş	Minder 4, 10 guruş	Mefrûş kilim 4, 8 guruş	Evân-ı nühasiye 76 kıyye, 76 guruş	Hınta 42 keyl, 65 guruş
Şa'îr 25 keyl, 30 guruş	Anbar 1 aded, 10 guruş	Saman 30 çit, 15 guruş	Köhne kürek 1, 7 guruş	Köhne destâr 2, kavuk 1, 3 guruş

Mezrû' hinta 10 dönüm, 5 guruş	Kem-ayâr sîm ve bakır kemer 2, 5 guruş	Balta sapı ve külâh ve duhan ve hırdavât-ı dükkân, 15 guruş	Semer ve asel ve bulgur ve tarhana ve hatab, 70 guruş	Siyah tüfenk 4, 10 guruş
Cem'ân 1014 guruş	Der-zimmet-i Ağdacı Osman 115 guruş	Der-zimmet-i Köse Muradoğlu Tabbah Osman 34.5 guruş	Der-zimmet-i Hamamcı Osman 230 guruş	Der-zimmet-i Sadreddinzâde Şaban, 460 guruş
Der-zimmet-i Sirkelioğlu, 345 guruş	Der-zimmet-i Sarraczâde Sâlih Ağa, 345 guruş	Der-zimmet-i Ortalı Mustafa Beşe, 230 guruş	Der-zimmet-i Yeğen Molla Ahmed, 575 guruş	Der-zimmet-i Molla Feyzullah, 230 guruş
Der-zimmet-i Ali Efendi- zâde Ali, 757 guruş	Der-zimmet-i Hisarlı Mustafa Çelebi, 115 guruş	Der-zimmet-i Karakaşoğlu, 115 guruş	Der-zimmet-i Hisarlı Hüseyin Sipahi, 115 guruş	Der-zimmet-i Kerdeci Mahmud, 115 guruş
Der-zimmet-i Tahirzâde Cafer, 757 guruş	Der-zimmet-i Hacı Çelik, 115 guruş	Der-zimmet-i Hasanzâde Molla Ali, 230 guruş	Der-zimmet-i Çapkunzâde, 460 guruş	Der-zimmet-i Yeğen Süleyman, 345 guruş
Der-zimmet-i Ağdacı Derviş, 115 guruş	Der-zimmet-i Ahâli-i karye-i Andız, 172.5 guruş	Der-zimmet-i Çavlı karye ahâli[si], 43 guruş	Der-zimmet-i Topal Ali an- karye-i Akkilise, 16 guruş	Der-zimmet-i İbrahim, 39 guruş
Nakd der- sanduka 899.5 guruş	Cem'an yekûn 6609 guruş	Min-haysi'l-mecmû' yekûn 8123 guruş. Yalnız sekiz bin yüz yirmi üç kuruşdur.		

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz ve tekfin, 67.5 guruş	Berây-ı mihr-i müsbet-i zevcei'l- mezbûre 33 guruş, 1 sülüs, akçe 4000	Berây-ı resm-i kısmet, 202.5 guruş	Berây-ı kâtibiye, 10 guruş	Berây-ı çukadâriye, 10 guruş
Berây-ı eminiye, 10 guruş	Berây-ı harc-ı hüddâm, 10 guruş	Berây-ı kethüdâiye ve muhziriye ve masârif-ı sâ'ire, 10 guruş		Cem'an yekûn353 guruş
Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese 7769.5 guruş 7 para				
Minhâ hissetü'z-zevc 771 guruş, 8 para	Minhâ hissetü'l-ibn, 2719 guruş, 16 para	Minhâ hissetü'l-bint, 1359.5 guruş, 8 para	Minhâ hissetü'l-bint, 1359.5 guruş, 8 para	Minhâ hissetü'l-bint, 1359.5 guruş, 8 para

[s. 62b]

161

Medîne-i Kütahya i'mâlinden Virancık nâhiyesine tâbi' Cami-i Kebîr karyesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden Hazinedâr el-Hâc Mehmed Sâlih Ağa bin el-Hâc Ali Ağa bin Durmuş Ağa nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Ayşe bint-i Mustafa Ağa ile sulbî sagîr oğulları Mustafa ve İbrahim ve Ali ve Hasan ve Hüseyin ve sulbiye sagire kızları Fatıma ve Emine ve Ümmühânii ve batn-ı ümde haml-i mevhûmeye ba'de'l-inhisâr müteveffâ-yı mezbûrın tahrîr olunan terekisinin müfredât defteridir ki ber-veçh-i âtî zikr olunur. hurrire fî 25 min Recebü'l-ferd sene 1175

Mushaf-ı şerîf hediye, 15 guruş	En'âm-ı şerîf, hediye 2 guruş	Durı at, 1 re's, 40 guruş	Demir kır at 1 re's, 80 guruş	Def'a ... (?) kır at 1 re's, 60 guruş
Bârgir kır tay, 1 re's, 15 guruş	Def'a bârgir 1 re's, 15 guruş	Katır 7 re's, 300 guruş	Emed ¹²⁷ kazâsında kısarak 3 re's, 50 guruş	Yaldızlı sîm raht 1, ma'a başlık 1 ve debbus 1 ve gaddare 1 ve reşme 1, 300 guruş
Def'a sîm raht 1 ma'a başlık 1, 100 guruş	Piştov 1 çift, 10 guruş	Sîm devat 1, 45 guruş	Kaplan posdı gaşiye 1, 2 guruş	Köhne çuka gaşiye 1, 2 guruş
Müsta'mel çuka at gömleği 1 aded, 2 guruş	Müsta'mel eğer ma'a Mısır üzengileriyle 2 aded, 20 guruş	Mâ'î çuka kaplı zerdava kürk 1, 20 guruş	Sarı keremsuda kaplı biniş nâfe kürk 1, 10 guruş	Güvez keremsuda kaplı sincab kürk 2, 15 guruş
Keremsuda kaplı cedîd kakum kürk 1, 10 guruş	Keremsuda kaplı müsta'mel kakum cübbe kürk 1, 5 guruş	Müsta'mel kaput ma'a başlık, 20 guruş	Müsta'mel güvez çuka biniş 1 aded, 10 guruş	Müsta'mel şâli biniş 2, 20 guruş
Müsta'mel atlas haftan 1 ve kutnî haftan 1, 15 guruş	Müsta'mel çuka çakşır 1, 3 guruş	Müsta'mel şâlî çakşır 1, 3 guruş	Şayak yasdık yüzi 8 aded, 10 guruş	Cedîd kadife döşek yüzü 1 aded, 5 guruş
Elvan boğası 50 top, 60 guruş	Cedîd kilim 19 aded, 50 guruş	Cedîd zili 5 aded, 15 guruş	Cedîd Uşuk döşemesi 5.5 aded, 70 guruş	Cedîd Uşak halısı 4, 40 guruş

¹²⁷ Metinde "Âmed" şeklinde yazılmıştır.

Kula seccâdesi 12 aded, 60 guruş	Simav seccâdesi 5 aded, 5 guruş	Cedîd Türkmen kilimi 11 aded, 55 guruş	Cedîd Uşak çuvalı ma'a heybe 12 aded, 6 guruş	Mefrûş müsta'mel kilim 21 aded, 35 guruş
Şâlî kerrâke 2 aded, 20 guruş	Müsta'mel beyaz çuka cübbe 1, 2 guruş	Fitilli müsta'mel beyaz antari 1, 2 guruş	Cedîd mâ'î keremsud kürk kabı 1, 11 guruş	Cedîd çuka 14 zirâ', 30 guruş
Cedîd Bilecik yasdığı yüzi 12 aded, 40 guruş	Cedîd sagîr Hama kuşağı 3, 9 guruş	Şâlî-i elvan 1 top, 30 guruş	Şâlî-i cedîd çakşırılık 1, 5 guruş	Şam keremsudı 5 top, 40 guruş
Şam alacası 8 top, 70 guruş	Cedîd destâr 11 aded, 130 guruş	Hindin çiçekli haftanlığı 2 top, 30 guruş	Cedîd Kıbrız pencere perdeliği 11 aded, 11 guruş	Kıbrız'ın cedîd yorgan yüzi 7 aded, 20 guruş
Cedîd şayak mak'adlık 4 aded, 20 guruş	Bursa kutnîsi 1 top, 6 guruş	Cedîd mest, papuş 1 çift, 1 guruş	Saçaklı Kıbrız seccadesi 1 aded, 10 guruş	Müsta'mel yağmurluk kisesi 1, 1 guruş
Müsta'mel kutnî yorgan 8 aded, 50 guruş	Simlü çubuk 1, 4 guruş	Şayak seccade 1, 0.5 guruş	Mihrablı cedîd kilim 3, 20 guruş	Cedîd Dazkırı antarisi 5, 10 guruş
Cedîd ve müsta'mel evan-ı nühasiye 500 kıyye, 500 guruş	Yemeklik pirinç sagîr sahan takımıyla 4, 5 guruş	Kebîr bakır sini 2, 20 guruş	Kutni sagîr minder 2 aded, 4 guruş	Müsta'mel Uşak döşemesi 2 aded, 10 guruş

Cedîd yan halısı 2, 7 guruş	Bilecik müsta‘mel yasdığı 16 aded, 30 guruş	Yan minderi 11 aded, 20 guruş	Müsta‘mel halı 1 aded, 3 guruş	Müsta‘mel yan halısı 2 aded, 4 guruş
Kahve değirmeni 2 aded, 2 guruş	Bakır matara 1 aded, 2 guruş	Sîm gülabdân ma‘a buhurdân 112.5 dirhem, 30 guruş	Sîm pandol saat 1, 30 guruş	Müsta‘mel kemer-bend şal işleme kuşak 1, 20 guruş
Sîm zarf 11 aded, 20 guruş	Fağfur fincan 15 aded, 10 guruş	Müsta‘mel cedîd ve sagîr, kebîr kahve ibriği 16 aded, 20 guruş	Müsta‘mel bakır kahve güğümü 2 aded, 5 guruş	Müsta‘mel yemeni minder 2, 4 guruş
Cedîd ve müsta‘mel basma yorgan 30 aded, 90 guruş	Müsta‘mel beledî yasdik 12 aded, 12 guruş	Müsta‘mel kadife döşek 1, 5 guruş	Müsta‘mel kutnî döşek 2, 10 guruş	Müsta‘mel beledî döşek 12, 25 guruş
Karasığır öküzi 10 re’s, 120 guruş	Camus öküzi 2 re’s, 60 guruş	Camus ineği 3 ma‘a malağıyla 3, 100 guruş	Karasığır ineği ma‘a buzağı 18 re’s, 150 guruş	Araba alâtiyla 5 aded, 35 guruş
Âsiyâb der- karye-i Hacıkebir 2 göz, 500 guruş	Âsiyâb der-karye-i Güney 1 göz, 100 guruş	Der-zimmet-i Karakiçillü Cemaati, hinta- baha 292 guruş	Der-zimmet-i nefs-i Virancık'da Çolak Hüseyin, (?) guruş	Der-zimmet-i Emed kazâsında Şeyhler karyesinde Balıoğlu Koca Ahmed katır- bahâ, 109 guruş

Der-zimmet-i Sîm
 Şeyhlü pandol
 kazâsında saat 1, 10
 140 guruş guruş

[s. 63a]

Hacıkebir Gönen karyesinde Ve Hacı Kebîr Ve Ömer Fakih ve
 karyesinde ve çiftlikde mevrû karyesinde mevrû Sunar karyelerinde
 Güney karyelerinde mevrû
 der-anbar-ı mahsul

Hınta	Şa'îr	Hınta	Şa'îr	Hınta 110 kile	Hınta	Şa'îr 80
1448	1144	125 keyl	125 keyl		100 kile	kile
kile, 724	kile, 400	Yekûn bâ-keyl-i Virancık, hınta 335 kile, şa'îr 205 kile				
guruş	guruş	300 guruş				

Sîm bilezikli tüfenk 1, 25
 guruş

Def'a tüfenk 5 aded, 50
 guruş

Tahtânî fevkânî oda ma'a
 sagîr hamam-ı menzil 1
 bâb, 300 guruş, arsa
 zevcesinindir.

Cevâr-i zengi (zenci) be-
 nâm-ı Fatım 1 re's ve sulbî
 oğlu Abdullah 1 res

Zevci abd-i memlûk zengi
 be-nâm Kara Mehmed 1
 re's ve sulbiye kızı be-nâm
 Benevşe 1 res

Moskovü'l-asl abd-i
 memlûk be-nâm İvaz 1 re's,
 Acemü'l-asl ihtiyâre be-
 nâm Fatıma cevâriye 1 re's

300 guruş

100 guruş

Moskovü'l-asl ihtiyâr abd-i memlûk be-nâm Süleyman 1 re's, 100 guruş	Altun hâtem mühür 1 aded, 5 guruş	Fevkânî tahtânî mülk menzil ma'a havlu bir mikdâr bağçesiyle 1 bâb, 500 guruş, der- mahalle-i Hacı İbrahim tâbi'-i Günen	Dükkân-ı duhancı 1 bâb, der-kurb-i Acılar (?) Han, 268 guruş
--	--------------------------------------	---	---

Nükûd 800 guruş	Nefs-i Virancık'da olan hınta 250 kile, 125 guruş	Yekûn 8650 guruş
-----------------	---	------------------

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı resm-i kısmet ve kâtibiye ve çukadâriye ve harc-ı sâ'ire 325 guruş	Berây-ı deyn-i Yorgi zimmî 36 guruş	Berây-ı Küçük bâzergân, 12 guruş	Berây-ı Abacı kefere 30 guruş	Berây-ı Kameloğlu'na, 38 guruş
---	---	--	----------------------------------	--------------------------------------

Berây-ı ibrişim bahâ 15 guruş	Berây-ı kazâza 8 guruş	Berây-ı haffâfa 25 guruş	Berây-ı ze'âmet sâhibine 500 guruş	Berây-ı masârıf- ı ze'âmet 905 guruş
----------------------------------	---------------------------	-----------------------------	---	--

Yekûn 1894 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese

Minhâ hissetü'z- zevcei'l- mezbûre 844.5 guruş	Minhâ hissetü'l-ibn 788 guruş 24 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 788 guruş 24 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 788 guruş 24 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 788 guruş 24 akçe
--	--	--	--	--

Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ hisse-i batn-ı ümde haml-i
hissetü'l-ibn	hissetü'l-bint	hissetü'l-bint	mevhûme, 877 guruş, 24 akçe
788 guruş 24	394 guruş 12	394 guruş 12	
akçe	akçe	akçe	

Menzilinâ müheyyen sümme irtihalnâ kezâ ed-dünya nüzûlen ve irtihâlen ceffet
... (?) abdi'l-fakir illallahi'l-kadîr

Müftizâde el-Hâc Mustafa Edip el-müvellâ-hilâfe bi-mahrûseti Kütahya gufire
lehümâ rabbühumâ

[mühür]

[s. 63b]

Yâ Fettâh, Yâ Rezzâk, Yâ Hâfız

Bismi'llahi'r-Rahmani'r-Rahîm

162

İzzet-me'âb, umdetü'l-küttâb ve'l-muharrirîn, Başkâtib Abdurrahman Efendi
kâm-yâ

Ba'de't-tehiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki; işbu sene-i hamse ve seb'în ve mi'e ve
elf mâh-ı Şaban-ı şerifinin gurrelerinden zabt eylemek üzere ber-veçh-i arpalık mutasarrıf
oldığımız medîne-i Kütahya kazâsının umûr-ı şer'îye ve kismet-i askeriyesi
tarafımızdan sana sipariş olunmuştur. Gerekdir ki; gurre-i merkûmeden kazâ-i
mezbûrede bi'n-niyâbe ve'l-enâbe icrâ-yı ahkâm-ı şer'îye ve düşün mevtâ-yı
askeriyenin muhallefâtını beyne'l-verese alâ-mâ farzullahi te'âlâ tevzî' ve taksimde
ihitimâm-ı tâm eyleyüp cadde-i şerî'at-ı nebeviyeden inhirâf eylemeyesin.

Mine'l-fakir Abbas el-kâdî bi-askeri Anadolu sâbıkâ.

Gülşen el-Hâc Süleyman bin Muslı fevt şüd sâkin karye-i İn tâbi'-i Etraf-ı Şehir

Zevce Fatıma bint-i Abdullatif, Zevce Hamide bint-i Mehmed, sulbiyûn-ı
kebîrûn oğulları Muslı ve Abdullatif, Ahmed, Mehmed, Mustafa'ya münhasıra.

Kerye-i mezkûrede vâki' fevkânî tahtânî samanhâne ma'a ahurlar 1, 300 guruş	Bakır 75 kıyye, 75 guruş	Kısrak üçer yaşında 16 re's, birer yaşında 2 re's, 340 guruş	Camus öküzü 3 re's, 80 guruş	Karasığır öküzü 5 re's, 75 guruş
Camus ineği 2 re's, 20 guruş	Defa karasığır ineği (?) re's 16 guruş	Müteahlif (?) merkeb 2 re's, 15 guruş	Amel-mânde at 1 re's, 15 guruş	Dori at 1 re's, 30 guruş
Katır 1 re's, 55 guruş	Araba takımıyla 4, 30 guruş	İstanbul cânibine virdiği harçlık nükud, 28 guruş	İstanbul cânibine râkib oldukları at (?) re's, 55 guruş	Eğer bisat takımıyla 2, 8 guruş
Köhne çakşur antari 1, 2 guruş	Yorgan 3, 3 guruş	Köhne döşek 3, 3 guruş	Köhne kilim 6, 5 guruş	Velense 1, 1 guruş
Çul 1, 1 guruş	Müsta'mel çuval 6, 3 guruş	Müsta'mel destâr 1 ve kavuk 1, 5 guruş	Köhne yasdık 3, 3 guruş	Köhne palaska 1, vezne 1, 2 guruş
Odun ve çıra 10 guruş	Saman 50 çeki, 25 guruş	Pedavra tahtası 100, 2.5	Hınta ba-keyl-i Mezrû' hınta 50 dönüm, 30 kile Yekûn 260 guruş	Kütâhî 75 kile
Şa'îr bâ-keyl-i Kütâhî 80 kile, 100 guruş	Ot 3 araba, 5 guruş			

Üsküdar'da zevcesi mezbûre Hamide zabtında olan eşyâ ve nükûd defteridir ki zikrolunur.

Nükûd 230 guruş	Cedîd destâr 6, 60 guruş	Şam alacası (?) top, 10 guruş	Müsta‘mel kaftan ve antari 14 guruş	Hilâlîye kaplu sansar kürk 1, 30 guruş
Der-zimmet-i Kasab Emir Halil, 10 guruş	Der-zimmet-i Hallacoğlu 5 guruş	Der-zimmet-i Mercimekoğlu 3 guruş	Der-zimmet-i Hüseyin 5 guruş	Der-zimmet-i Deli Ahmed 1.5 guruş
Der-zimmet-i Kasab İbrahim 5 guruş	Der-zimmet-i Yazıcı (Yarıcı?) Haham (?) zimmî 20 guruş	Der-zimmet-i Mutaf el-Hâc Mehmed 2 guruş	Der-zimmet-i Bozöyükli Süleyman, 3 guruş	
Minhâ'l-ihracât				
Berây-ı techîz tekfin, ıskât-ı salat, 28 guruş 40 akçe	Berây-ı resm-i kısmet, 52.5 para	Berây-ı harc-ı huddâmiye, 6 guruş	Berây-ı kâtibiye ve çukadâriye 11 guruş	Berây-ı muhtâziriye ve masraf-ı sâ'ire 3 guruş
Berây-ı mihr-i müsbet-i zevce-i mezbûre Fatıma 83 guruş 40 akçe		Berây-ı mihr-i müsbet-i zevce-i mezbûre Hamid 16 guruş 80 akçe		Yekûn 200 guruş , 104 akçe

[s. 64a]

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese

1847 guruş 24 akçe

Minhâ hissetü'z- zevce-i mezbûre Fatıma 115 guruş 54 akçe	Minhâ hissetü'z- zevce-i mezbûre Hamide 115 guruş 54 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 323 guruş, 31 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 323 guruş, 31 akçe
Minhâ hissetü'l-ibn 323 guruş, 31 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 323 guruş, 31 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 323 guruş, 31 akçe	Minhâ hissetü'l-ibn 323 guruş, 31 akçe

163

Medîne-i Kütahya'da Kal'a-i Cedîd sakînelerinden iken bundan akdem müteveffîye olan İsmihan bint-i İbrahim nâm hutunun verâseti zevci Mehmed bin Ebubekir ile babası İbrahim ve anası Ayşe ve sulbiye sagîre kızı Fatıma'ya münhasıra olduğu lede'sşer'ü'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffîye-i mezbûrenin veresesı talebiyle tahrîr olunup sûk-ı sultâniyede ba'de'l-müzâyede rağabât-ı nâs inkıtâ'ıyla semen-i misliyle fûrûht olunan terekesinin müfredât defteridir. Hurrire fî 8 Şaban sene [1]175

Müsta'mel yasdık 2, 85 para	Müsta'mel beledî döşek 2, 129 para	Cedîd gömlek 1, 44 para	Müsta'mel yorgan 1, 121 para	Köhne baca perdesi 1, 16 para
Cedîd yemeni yasdık yüzi 1, 14 para	Penbe gömlek bezi 1, 20 para	Cedîd keten bezi peşkirlik 19 aded, 101 para	Bürüncek gömlek 2 aded, 121 para	Destmallik bez 8, 27 para
Keten bezi don 1, 14 para	Müsta'mel beyaz antari 1, 37 gurus	Müsta'mel çuka cübbe 1, 121 para	Cedîd abdest peşkiri 4, 66 para	Müsta'mel sofra peşkiri 1, 35 para
Kutnî bohça 2, 36 para	Köhne peştamal 1, ve bir parça boğası 1, 16 para	İşleme don 1 ve destmal 1 ve havlu 1, 34 para	Töhne terpûş 2, 36 para	Müsta'mel keten bezi gömlek 1, 36 para
Keten bezi bohça 3, 21 para	Müsta'mel çuka ferace 1, 270 para	Müsta'mel çuka dolama 1, 134 para	Müsta'mel kutnî antari 2, 252 para	Müsta'mel telli Bursa haftanı 1, 360 para

İşleme havlu 1, 54 para	Müsta‘mel peştamal 1 aded ve Bilecik havlu 1 aded, 78 para	Çarşab 1, 31 para	Keten ipliği 8 zirâ‘, 40 para	Cedîd gömlek 1, 21 para
Penbe ipliği 0.5 kıyye, 12 para	Kem-ayâr sîm önlük sagîr kuşak 2, 103 para	Köhne muhayyer ferace 1, 58 para	Yaldızlı sîm dolu kuşak 1, 191 para	Sagîr bıçak 1 ve timur sacayak 3, 28 para
Bakır sahan 3, ve tas 1, taba 1, 49 para	Müsta‘mel kutnî don 1, ma‘a gömlek 1, 50 para	Kem-ayâr sîm bilezik 1 çift, ve sîrân bilezik 1 çift, 45 para	Sîm hatem hurdası 16 para	Der-zimmet-i mihr-i mü‘eccel zevc-i mezbûr 4000 akçe, 1333 para

Yekûn 4294 para

Minhâ‘l-ihracât

Berây-ı resm-i kısmet-i âdî, 74 para	Berây-ı harc-ı mihr-i mezkûr, 130 para	Berây-ı kâtibiye ve muhzırıye, 40 para	Berây-ı dellâliye, 50 para	Yekûn 294 para
--	--	--	----------------------------------	-------------------

Sahhü‘l-bâkî li‘t-taksim-i beyne‘l-verese

Mihhâ hissetü‘z-zevc 923
para

Minhâ hissetü‘l-eb 614
para, 4 akçe

Minhâ hissetü‘l-üm 614
para, 4 akçe

Minhâ hissetü‘l-bint
1846 para

0054 müsta‘mel yemeni mukaddem fevt olan pederindendir.

1900.

Yalnız bin dokuz yüz para cediti İbrahim Efendi'ye teslim olunmuştur. Şühûd (?)

Mehmed Efendi Yakubzâde Kâtib Abdurrahman Efendi mahzarıyla ... (?)

Kesr 1 akçe

164

Medîne-i Kütahya'da vâki' Küçükorta Mahallesi mütemekkinlerinden iken mürd olan Mavros veled-i Ohannes nâm zimmînin verâseti zevcesi Heva bint-i İstefan'a ve sulbî kebîr oğulları Ohannes ve Karabet ve sulbiye sagîre kızları Arake (?) ve Margerid'e münhasıra oldukdan sonra hâlik-i mesfûrın veresesı talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-veçh-i âfî zikrolunur. Fî'l-yevmî'l-hâmis ve'l-ısrîn min Şaban li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Mahelle-i merkûmede kâ'in fevkânî ve tahtânî menzil derûnunda mâ'-i cârî çeşme 8, ve ... (?) bağçe ve havlu 1 bâb. 450 gurus

Bakır 8 kıyye, 8 gurus	Köhne yasdık 3, 3 gurus	Köhne yorgan 1, 1 gurus	Müsta'mel kilim 3, 2 gurus
------------------------	-------------------------	-------------------------	----------------------------

[s. 64b]

Köhne kilim 3, 2 gurus	Köhne çuka biniş 1, ve antari 1, 3 gurus	Köhne aba şalvar 1 ve yağmurluk 1, 2.5 gurus	Köhne döşek 1, 1.5 gurus
------------------------	--	--	--------------------------

Çerçi dükkânında hırdavât 10 gurus	Hırdavât-ı menzil 4 gurus	Yekûn 591 gurus
------------------------------------	---------------------------	-----------------

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı ilkâ-i lâşe ile't-turâb 120 para	Berây-ı resm-i kısmet, 591 para	Berây-ı harc-ı hüccet-i vesâyet 100 para	Berây-ı kâtibiye ve çukadâriye 160 para
--	---------------------------------	--	---

Berây-ı muhızırân, 60 para	Berây-ı deyn-i müsbet el-Hâc Ebubekir, 1230 para	Yekûn 2231 para	Be-hasâb-ı gurus 55.5 gurus, 11 para
----------------------------	--	-----------------	--------------------------------------

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese

Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ
hissetü'z-zevce	hissetü'l-ibn	hissetü'l-ibn	hissetü'l-bint,	hissetü'l-bint,
66.5 guruş, 49	155.5 guruş, 54	155.5 guruş, 54	88.5 guruş, 29	88.5 guruş, 29
para	akçe	akçe	akçe	akçe

Bâkî 2 guruş

Sığâr-ı mezbûrûna vâlideşi mezbûre Heva vasiye nasb ve küllü yevm dörder akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr ve yedine hüccet- şer'îye virildiği bu mahalle kayd ve sebt olundu.

165

Levend Osman bin İbrahim

İşbu derûn-ı defterde mastûrû'l-ism müteveffâ Levend Osman [bin] İbrahim nâm müteveffânın verâseti Taraklıborlu kazâsında Kapulu karyesinde sâkin sulbî sagîr oğlu İbrahim ve sulbiye sagîre kızı Saime nâm sığâra münhasıra olduğu cemm-i gafîr şehadetleriyle mütevâtiren sâbit oldukdan sonra sagîrân-ı merkûmânın ammîsi ve velisi ve ber-mûceb-i defter eşya-yı muharreresini ahz u kabza hasbe's-şer'î'l-âlî vasî nasb ve ta'yîn olunan Hasan bin İbrahim medîne-i Kütahya'da meclis-i şer'-i enverde vasî-i evvel işbu râfî'u'l-kitab Osman Ağa bin Yusuf mahzarında bi'l-vesâye ve bi'l-velâye ikrâr idüp müteveffâ-yı mezbûr karındaşım Osman'ın ba'de'l-ihracât altı bin dört yüz on yedi akçesi olup dört bin iki yüz otuz akçe kıymetü bir re's yağız bârgir mevcûd olmağla ma'rifet-i şer'le bana aynî teslîm ve bâkî kalan iki bin yüz yetmiş yedi akçeyi dahi bi't-tamam ve'l-kemâl vesâyet [ve] velâyetim hasebiyle ahz u kabz eyleyüp sagîrân-ı mezbûrânın merkûm Osman Ağa zimmetinde ber-mûceb-i defter bir akçe ve bir habbesi kalmadı ve bi'l-vesâye teberri-i zimmet eyledim didikde gıbbe't-tasdikü'l-mu'teber mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmî'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehri Şabanü'l-mu'azzam li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Umdetü'l-eşrâf Müftîzâde es-Seyyid Ali Efendi, Umdetü'l-a'yân Derviş es-Seyyid Abdürrahim Efendi, Mehmed bin Mustafa ez-delüyan, es-Seyyid Ahmed bin İbrahim ez-Delübaşı, İsmail bin Abdülhalim ez-Delübaşı,

El-emru hesbemâ rakam fih nemekahu'l-fakir ileyhi azze şânühû

Müftîzâde el-Hâc Mustafa Edip el-müvellâ bi-medîneti Kütahya gufire-lehümâ

166

Mahrûse-i İslambol sükkânından olup on dört sene mukaddem medîne-i Kütahya müzâfâtından Gümüş nâhiyesinde Enne nâhiyesinde Enne ve Köprilüviran karyelerinin zâbiti iken fevt olan Maktul Ağa teberdârlarından Saka Hüseyin Ağa bin Abdullah'ın veresei es-Seyyid İsmail ve es-Seyyid Mehmed taraflarından vekâlet iddi'â iden Ahurkapu iskelesi sükkânından Kürt Mustafa hâlâ Anadolu vâlisi Vezîr-i mükerrrem sa'âdetlü Silahdâr Mehmed Paşa hazretlerinin huzûr-ı mevfûrû'l-huyûrlarında ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Enne ve Küprilüviran karyeleri ahâlîlerinden işbu ashâbü'l-kitab Ali ve Halil benî Kılıç ve Sâlih oğlu Mustafa ve Eyyüb ve Halil Ağa ve sâ'ir ma'lûmû'l-esâmî ve mahsûrû'l-eşhâs ahâlî mahzarlarında bi'l-vekâle üzerlerine da'vâ ve takrîr-i müdde'â idüp karyetân-ı mezkûretân hazreti Eyyüb el-Ensârî radî anhü'l-Bârî türbe-i münevveresi vakfından olup mezbûr Saka Hüseyin mültezimi olup karyetân-ı mezkûretân ahâlîlerinde üç yüz otuz gurusu hakkı kalup kable'l-ahz ve'l-istîfâ fevt olmağla bi'l-vekâle taleb iderim deyu da'vâ ve ahâlî-i mezbûrûna istintâk olundukda vekil-i merkûm bundan akdem yedi def'a bâ-fermân-ı âlî akçe-ı mezkûrî kâh Eyyüb Ağa nâm kimesneden kâh bi'l-cümle ahâliden kâh İsmail Ağa'dan taleb ve da'vâ ve isbat-ı müdde'âyâ kâdir olamayup târih-i kitâbdan üç sene mukaddem def'an li'd-da'vâ vekil-i merkûm verese-i mezbûre tarafından yine bâ-hüccet-i şer'îye vekâlet-i mutlaka ile gelüp da'vâdan sulha yüz elli gurusu alup âmme-i da'vâdan ibrâ'i zimmet itmişdir deyu takrirlerine muvâfık bir kıt'a hüccet-i şer'îye ibrâz ve def'le mukâbele idicek vekil-i mezbûr istintâk olundukda ber-veçh-i muharrer yedi def'a bâ-fermân-ı âlî vekâlet iddi'âsıyla mürâfa'a ve isbat-ı müdde'âyâ kâdir olamayup mu'ârazadan men' olundukdan sonra yüz elli gurusu alup ibrâ-i zimmet eylediğini ikrâr ve i'tirâf itmekle mûcebince bî-veçh mu'ârazadan men'-i ekîd birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî Evâhir-i Cumâdelâhire sene 1175

[s. 65a]

Mustafa Efendi bin Ali fevt şüd. Ez-mahalle-i Gönen

Verâseti zevcetân-ı menkûhaları Havva bint-i Abdülkâdir, Saliha bint-i Habib ve li-ebeveyn er-karındaşı Mehmed bin Ali'ye münhasıradır.

Mahelle-i merkûmede kâ'in tahtânî menzil 1 bâb, 250 guruş	Uzunsûk'da (Uzunçarşı) kâ'in dükkân 1 bâb, 80 guruş	Mushaf-ı şerîf, hediye 1, 5 guruş	Bakır 27 kıyye, 27 guruş	Tefsir-i Uyûn 1 cild, 12 guruş
Hadîs-i İbn-i Melik 1 cild, 5 guruş	Meclis-i Rumî 1 cild, 4 guruş	... (?) , 1, 2 guruş	Kavâ'id-i Arab Şerh-i Dibace 1 cild, 3 guruş	Kaddûrî 1 cild, 5 guruş
Ecza-i Ehâdis-i Şerife, 3 guruş	İsâmeddin 1 cild, 2 guruş	Risâle-i Tezkire 1, 2 guruş	Şerh-i Hüsâm-ı Kâtî 1 cild, 4 guruş	Ecza-i Fıkhiye 2 cild, 4 guruş
Kâfiye-i Misbâh Avâmil-i Atîk 1 cild, 3 guruş	Ecza-yı evrâk-ı perîşân, 3 guruş	Muhtasar Me'ânî 1 cild, 3 guruş	Sirâce-i Ferâ'iz 1 cild, 1.5 guruş	Mukaddime-i Türkî 1 cild, 1.5 guruş
Def'a ecza-yı evrâk-ı perîşân, 2 guruş	Pirinç devat 1, kalem-tıraş 1, 0.5 guruş	Mücellid takımı 3.5 guruş	Kebîr sini 3 kıyye, 3 guruş	Yeşil çuka ferâce 1, 6 guruş
Köhne destâr 2, 2 guruş	Köhne bez 2 top, 1.5 guruş	Müsta'mel beledî yasdık 1 çift, 3 guruş	Müsta'mel yorgan 1, 2 guruş	Beyaz köhne minder 1, 1.5 guruş
Köhne yorgan 1, 1 guruş	Köhne çarşab 4, 1.5 guruş	Köhne gömlek 2, 1 guruş	Köhne aba yağmurluk 1 ve çakşur 1, 1 guruş	Sağır seccade 5, 2 guruş
Tuç havan 1, 1 guruş	Müsta'mel kilim 5, 10 guruş	Merkeb 1 re's, 9 guruş	Der-zimmet-i Güğüm karyeli Himmet, 14 guruş	Nükûd-ı mevcude 69 guruş

Bâ-keyl-i Kütahî hinta 5 kile, 12.5 guruş	Şa‘îr 1 kile, 2.5 guruş	Dakîk 1 kile, 2.5 guruş	Bulgur 10 kile, 0.5 guruş	Çuval 4 ma‘a heybe 1, 1.5 guruş
---	----------------------------	----------------------------	------------------------------	---------------------------------------

Hırdavât-ı menzil 4 guruş	Yekûn 581 guruş 10 akçe
------------------------------	----------------------------

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz ve tekfin 300 para	Berây-ı resm-i kısmet, 581 para	Berây-ı emîniye ma‘a huddâmiye 120 para	Berây-ı katibiye, çukadâriye 200 guruş	Berây-ı kaydiye ve muhzırân, 40 para
Berây-ı mihr-i müsbet-i zevce-i mezbûre Havva 200 para	Berây-ı mihr-i müsbet-i zevce-i mezbûre Saliha Hatun 1333 para 1 akçe	Yekûn 4614 para, be-hesâb-ı guruş 115 guruş 43 akçe		

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese

Minhâ hissetü'z-zevce 58 guruş 34 akçe	Minhâ hissetü'z-zevce [58] guruş 34 akçe	Minhâ hissetü'l ah li- ebeveyn, 349.5 guruş, 24 akçe
---	---	--

Bâkî 1.

[s. 65b]

Rabi‘a bint-i el-Hâc Ramazan müteveffâ şüd ez-mahalle-i Ahi Mustafa ve tereket verâseti zevç Ömer bin Halil, sadrî sagîr oğlu Ahmed, sadriye sagîre kızı Hadice'ye münhasıra şüd. Fî 7 Şevvâli'l-mükerrem sene 1175

Nısf mülk menzil hissesi fevkânî ve tahtânî 1 bâb, der-mahalle-i mezbûr. 3000 para	Nısf berber dükkânı hissesi 1 bâb, der- kurb-i Ahi Mustafa, 2250 guruş	Müsta‘mel Bursa tellisi haftan 1, 280 guruş	Müsta‘mel Bursa kutnîsi antari 1, 200 para	Müsta‘mel Bursa kutnîsi şalvar 1 aded, 80 guruş
--	---	--	---	--

Müsta‘mel fitilli antari 1 aded, 40 para	Müsta‘mel çuka cübbe 1 aded, 40 para	İşleme köhne boğça 1 aded, 10 para	Kem-ayâr sîm gerdâniye 1 aded, 40 guruş	Kem-ayar sîm siran (?) bilezik 1, 20 para
Müsta‘mel kilim 2, 120 para	Bakır 4 kıyye, 160 para	Köhne yorgan 1, 40 para	Köhne beledî döşek 1, 40 para	Köhne yasdık 2, 40 para
Der-zimmet-i mihr-i mü‘eccel zevç-i mezbûr Ömer 4000 akçe, 1333 para			Cem‘ân yekûn 7993 para	

Minhâ‘l-ihracât

Berây-ı resm-i kısmet, 199 para	Berây-ı kâtibiye ve çukadâriye 60 para	Berây-ı hüddâmiye ve emîniye 40 para	Berây-ı muhrîriye, 10 para	Yekûn 309 para
---------------------------------------	---	--	----------------------------------	-------------------

Sahhü‘l-bâkî li‘t-taksimi beyne‘l-verese

Minhâ hissetü‘z-zevc 1921 para	Minhâ hissetü‘l-ibn 3842 para	Minhâ hissetü‘l-bint 1921 para
-----------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------

Sağîrâ-nı mezbûrana anaları müteveffât-ı mezbûreden müntakil mâl-i mevrûselerin hıfz ve sâ‘ir tesviye-i umurlarına rü‘yete bir vasî nasb u ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sağîrân-ı mezbûrânın babaları merkûm Ömer vasî nasb u

ta'yîn olunduğı defterine ve defter-i kassâma şerh virilüp bu mahalle kayd olundu. Fî't-târihi'l-mezbûr.

Kayd şüd.

Sâbıkâ Mahalle-i Bölücek'de sâkin hâlâ Dumlupınar karyesinde sâkin fevt olan fevt olan Ali Ağa bin Şahin ve tereket.

Zevce-i menkûha Ayşe bint-i Ali, ibn-i kebîr Halil, ibn-i sagîr Ali, bint-i sagîr Fatıma

Mülk menzil tahtânî 1 bâb, der-mahalle-i mezbûre, 800 para	Anbar-ı kebîr 1, 400 para	Bakır 8 kıyye, 320 para	Boğasıya kaplı köhne kedi kürk 1, 120 para	Boğasıya kaplı cübbe kuzı kürki 1, 40 para
Müsta'mel kilim 2, 160 para	Köhne kilim 2, 40 para	Köhne seccade 3, 40 para	Köhne yorgan 2, 80 para	Köhne beledî döşek 1, 80 para
Köhne yasdık 2, 40 para	Köhne Manisa alacası antari 1 aded, 40 para	Köhne destâr 1 ma'a kavuk 1, 40 para	Karasığır ineği 2 re's, 800 para	Karasığır öküzü 1 re's, 400 para
Hınta 10 kile, 1000 para	Şa'îr 2 kile, 130 para	Mezrû' hınta 16 dönüm, 16 kile, 1600 para	Mezrû' şa'îr 4 dönüm, 4 kile, 240 para	Kır içdiç bârgir 1 re's, 720 para
Araba âlâtıyla 1, 200 para	Köhne çuka çakşır 1, 40 para	Köhne Manisa alacası kuşak 1, 20 para	Mülk menzil fevkânî ve tahtânî 1 bâb, der-mahalle-i Bölücek, 8550 para	Yekûn 16000 para. On altı bindir.

İhrâcât

Berây-ı techîz ve tekfin 400 para	Berây-ı resm-i kısmet, 400 para	Berây-ı kâtibiye ve çukadâriye, 140 para	Berây-ı hüddâmiye ve emîniye 100 para	Berây-ı ihzariye 40 para
---	---------------------------------------	--	--	--------------------------------

Yekûn 1080 para

Sahhü'l-bâkî li't-taksimi beyne'l-verese

Minhâ hissetü'z- zevcei'l-mezbûre 1865 para	Minhâ hissetü'l-ibn 5222 para	Minhâ hissetü'l-ibn 5222 para	Minhâ hissetü'l-bint 2611 para
---	----------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------

[s. 66a]

167

An-asl Uşak kazâsına tâbi' (?) nâm karye sükkânından olup medîne-i Kütahya'da Eskici Acemler Hanı'nda alâ-tarîki'l-müsâfere sâkin iken fevt olan Süleyman bin Receb nâm müteveffânın zâhir-i hâlde vâris-i ma'rûfî olmayup terekesi beytü'l-mâle â'id ve Kütahya'da vâki' olan beytü'l-mâl Anadolu vâlîlerinin îrâd-ı mu'ayyenesinden olmağla hâlâ Kütahya mütesellimi iftîhâru'l-emâcid ve'l-a'yân sa'âdetlü Ahmed Ağa'nın çukadârı Hüseyin ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le fûrûht olunan terekesi sûk-ı sultânîde müzâyede ve rağebât-ı nâs inkıtâ'ından sonra semen-i misliyle fûrûht olunan terekesinin müfredât defteridir ki zikrolunur. Hirrire fî 25 L. sene [1]175

Yek-çeşm dorı bârgir takımıyla 1 re's, 943 para	Kebîr bıçak 1, 40 para	Tüfenk 1, 139 para	Piştov 1 tek, 41 para	Barut kapağı ma'a köhne kuşak, 33 para
--	---------------------------	-----------------------	--------------------------	--

Köhne don 1, antari 2, 33 para	Köhne şalvar 1, aba yağmurluk 1, 150 para	Hırdavât-ı esvâb, 18 para	Yanında zuhûr iden mevcûd nükûd 80 para	Cem'an yekûn 1477 para
--------------------------------------	---	------------------------------	---	---------------------------

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz ve Berây-ı harc-ı defter, kâtibiye ve Berây-ı dellâliye 35
 tekfin 223 para çukadâriye ve kethüdâ'îye ve ihzariye ve para
 emîniye ve sâ'ire 406 para

Yekûn 664 para

Sahhü'l-bâkî â'id-i beytü'l-mâl

813 para

168

Husûs-ı âtiyyü'z-zikrin mahallinde istimâ' ve fasl u hasmı iltimâs olunmağla taraf-ı şer'-i azîzü'l-cenâbdan me'zûnen fahru'l-müderrisîni'l-kirâm Müftizâde Mevlânâ es-Seyyid İbrahim Efendi bin es-Seyyid Abdurrahman Efendi irsâl olunup ol dahî zeyl-i vesikada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn [ile] medîne-i Kütahya muzâfâtından Arslanapa nâhiyesine tâbi' Defter-i Hakanî'de üç yüz elli akçe yazı ile sebt-i defter olunan nefis-i Saraycık karyesine varup akd-i meclis-i şer'-i nebevî eyledikde medîne-i mezbûre i'mâlinden Tavşanlı nâhiyesine tâbi' Aceb nâm karye ve gayrıdan beş bin akçe tîmâr bâ-berât-ı şerîf-i âlîşân mutasarrıf işbu râfi'ü'l-kitâb Mehmed bin Halil nâm sipâhî meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda nefis-i kasaba-i Gedüs sükkânından ve a'yândan Mehmed bin Ahmed ve İbrahim bin Koca Ali ve Ebubekir bin İbrahim ve Mehmed Ağa bin Halil Ağa ve Halil bin Ahmed ve Abdulkerim bin Halil ve Hasan Bey bin Ali ve İbrahim Beşe bin Mehmed ve Sâlih bin Şaban ve es-Seyyid Ahmed bin Sefer ve Ali bin Mehmed Beşe nâmûn kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp işbu üzerinde olup mu'âyene ve müşahede olunan cânib-i şarkîsi Şeyhlü toprağı ve taraf-ı şimâli Tokular karyesi hudûdı ve sûy-ı cenûbı Oğuzlar karyesi mer'âsı ve garbi geri yol ve Güllükgıranı ve Hacıgediği ve Suüleşdiği nâm mahaller ile mahdûd ve müntehâ olan arâzî tîmârım olan Saraycık karyesi olup ber-mûceb-i sûret-i Defter-i Hakanî ve ber-mantûk-ı Defter-i Mevkûfât karye-i Saraycık el-mezbûre Arslanapa nâhiyesine kayd ve sebt-i defter olunup hilâf-ı Defter-i Hakanî dahl iktizâ itmez iken mezbûrûn birbirleriyle ittifâk ve birkaç seneden berü Gedüs tarafından fuzûlî sâliyâne tahmili talebiyle rencîde iderler deyu bir kıt'a takririne muvâfık sûret-i Defter-i Hakanî ve berât-ı şerîf-i sultânî ibrâz ve su'âl olunup mûceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-suâl ahâlî-i merkûmun cevâblarında fî'l-hakîka hudûd-ı mezkûre ile

mahdûd olan nefis-i Saraycık el-mezbûre Arslanapa nahiyesinden olduĝ her birleri ikrâr ve i'tirâf itmeleriyle ikrâr ve i'tirâfları mûcebince mu'ârazadan ba'de'l-men' li-ecli'l-istihkâm istişhâd olundukda kurbde vâki' Gireĝi kazâsından Osman bin Mustafa ve Halil bin Ahmed ve Mehmed bin Ali ve Ramazan bin Bali [ve] Ahmed bin Mustafa ve Ebubekir bin Murad ve Ömer bin Cafer ve Ebubekir Efendi bin Ali ve el-Hâc Ahmed bin Mehmed, es-Seyyid el-Hâc Halil bin el-Hâc Ömer ve el-Hâc Ahmed bin Ali ve Mustafa bin Halil ve Cafer bin Salih ve Ahmed bin el-Hâc Ömer ve el-Hâc Mustafa bin Ali ve Hasan bin Veli ve Ramazan bin Ali ve İsmail Bey bin Süleyman ve Ali Bey bin İvaz ve Molla Mustafa bin Süleyman ve Hüseyin Beşe bin Kölemen es-Seyyid Hüseyin Musa ve Hatib Molla Veli bin Mehmed ve es-Seyyid Süleyman bin Mehmed ve Seyyid Ahmed bin Ali, Mustafa Bey bin Ebubekir, Ahmed bin Ali el-imam ve Mustafa bin Bayram, Derviş Mehmed bin Zülfikar ve Ahmed bin İbrahim il-imam, Ali bin Bayram ve Hatib Abdullah bin Mustafa ve Sefer Bey bin Ömer ve Kemal ibn-i Mustafa ve Yakub bin Veli ve Şehbaz bin Yusuf ve Ebubekir bin Ali ve es-Seyyid Mehmed bin Hasan, Mehmed bin Davud ve Seyyid Ebubekir bin Receb, Ali bin Hüseyin ve Ahmed bin Halil ve Veli bin Salih [s. 66b] ve el-Hâc İbrahim bin Abdurrezzak ve Molla Ali bin Halil ve Hasan Bey [bin] İvaz ve İmam Molla Hüseyin bin İbrahim ve Kemal bin İvaz ve Ali bin el-Hâc Hüseyin ve Osman bin Ebubekir ve Ömer bin Koca Ahmed ve Ahmed bin Ali ve Ali ibn-i İbrahim ve Ömer bin Muharrem ve Süleyman bin Eyyüb ve Osman bin Süleyman ve Ömer bin Süleyman ve Mustafa bin Veli ve Osman bin İbrahim ve Abdurrahman bin Hümmî ve Mustafa bin Beşir ve Osman ibn-i Ahmed ve Halil bin Ramazan ve Abdal bin Ramazan ve İbrahim bin Ramazan [ve] Ahmed bin Ramazan, ve Ali bin Himmet ve İmam Molla Halil bin (?) ve Sarı Ahmed bin Ramazan ve Halil bin İbrahim, Hasan bin İbrahim, Ali bin Muharrem, Murad bin Şehbaz, Ebubekir bin Mehmed ve Abdülkâdir bin İbrahim, Abdullah bin Receb ve Yakub bin Muharrem ve Ali bin İbrahim ve Mehmed bin Halil ve Mehmed bin İvaz ve Himmet bin Halil ve Mehmed bin İbrahim ve Mahmud bin İbrahim ve Hamza bin Halil ve Molla Yakub bin Halil, Hasan bin Ali, Murad bin Süleyman ve Gedüs kazâsına tâbi' Çukurviran karyesi sükkânından Ahmed bin Mehmed ve Süleyman bin Ali ve Ali bin İvaz nâmûn kimesneler meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede hâzırûn olup istişhâd olundukda fî'l-hakîka işbu mu'âyene ve müşahede olunan cânib-i şarkîsi Şeyhler toprağı ve taraf-ı şimâli Tokular karyesi hudûdı ve sûy-ı cenûbı Oğuzlar karyesi mer'âsı ve garbı geri yol ve

Güllükgıranı ve Hacıgediği ve Suüleştiği nâm mahaller ile mahdûd olan arazi bermûceb-i sûret-i Defter-i Hakanî ve sûret-i Defter-i Mevkûfât Arslanapa nahiyesinden nefsi karye-i Saraycık arâzisi'dir. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidiz ve şehâdet dahî ıderiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye mûcebince hudûd-ı mezkûre ile mahdûd olan arâzî-i Arslanapa nâhiyesine tâbi' nefsi karye-i Saraycık olduğu ahâlî-i mezbûrûnın i'tirâflarıyla sâbit ve cemm-i gafır şehadetleriyle tevâtüren zâhir olduğunu ahâli-i merkûmûnın ve sâliyâne talebiyle rencidelerini mu'ârazâdan men' eylediğini mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ba'dehû ve ma'an ba's olunan ümenâ-i şer'le alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmekle ba'de't-tenfizi'ş-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmî's-sâdir min şehri Zilkadeti'ş-şerîfe li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

Eş-Şeyhü'ş-şüyûh Abdullah Efendi Ahibaba, Fahrü'l-hutebaa Süleyman Efendi bin İbrahim el-med'ûv bi-Timurcızâde, es-Seyyid Sâlih Efendi bin es-Seyyid Abdûlbaki Efendi, Umdetü'l-müderrişin-i kirâm es-Seyyid Abdûlbâki Efendi, Fahrü'l-müderrişini'l-kirâm Abdurrahman Muhyiddin Efendi bin Feyzullah Efendi

Medîne-i Kütahya'da Cemaleddin Mahallesi sükkânından bundan akdem fevt olan Sepetçi Osman beşe bin İvaz fevt şüd verâseti.

Zevce Fatıma bint-i Receb, Uht-ı li-ebeveyn Raziye, ve li-eb karındaşı Derviş'e münhasıra şüd. Hurre fi 16 Zilkade sene 1175

Tahtânî mülk menzil ve bağçe ve havlu ve fırın der- mahalle-i mezbûre 1 bâb, 4800 para	Evan-ı nühâsiye 11 kıyye, 440 para	Müsta'mel beledî döşek 2, 130 para	Müsta'mel beledî yasdık 2, 80 para	Köhne kilim 3, 80 para
--	--	--	--	---------------------------

Köhne yorgan, 20 para	Köhne aba yağmurluk 1, 20 para	Köhne don ve gömlek ve bez top ve zibun, 60 para	Köhne kavuk 1 ve destâr 1, 40 para	Hırdavât-ı menzil, 60 para
--------------------------	--------------------------------------	---	--	-------------------------------

Yekûn 5721

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz ve tekfin, 440 para	Berây-ı resm-i kısmet, 143 para	Berây-ı emniye harc-ı hüddâm, 60 para	Kâtibiye ve çukadâriye, 80 para	Berây-ı ihzariye ve kaydiye 30 para
Berây-ı mihr-i müsbet zevce-i mezbûre Fatıma, 1333 para, 1 akçe	Berây-ı mihr-i müsbet zevce-i müteveffıye-i mezbûre Ayşe, 1333 para, 1 akçe			Yekûn 3419 para
Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese 2302 para				
Minhâ hissetü'z-zevc 575 para 1 akçe	Minhâ hissetü'l-uht li- ebeveyn, 1151 para		Minhâ hissetü'l-âh li-eb 575 para, 1 akçe	
Bâkî 1 akçe.				
[s. 67a] ¹²⁸				

devletim için du'âyâ müdâvemet göstere. Ol bâbda ref' olunan merkûm ve taraf-ı âhardan bir vechile dahl ü ta'arruz kılmayalar. Şöyle bileler, alâmet-i şerîfeme i'timâd kılalar. Tahrîran fî evâ'il-i Zilka'deti'ş-şerîfe li-sene erba'a ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı İslambol el-mahrûse

169

Abaş tîmârı Ahmed Ağa'nın oğlu Abdurrahman'a tevcîh berâtıdır.

Sebeb-i tahrîr-i tevkî'-i refi'-i hümayûn oldur ki;

Kıdvetü'l-sikât ve'l-müstahfızîn Kütahya Kal'ası dizdârı el-Hâc Ebubekir zîde hıfzuhû südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Kütahya sancağında Altuntaş nâhiyesinde Abaş nâm karye ve gayrıdan iki bin altı akçe gedik tîmâr ile Kütahya kal'ası müstahfızlığına mutasarrıf Ahmed oldukda sulbî oğlu dârende-i tevkî'-i refi'-i hümayûn

¹²⁸ Bu sayfa bir önceki sayfanın devamı değildir. Sayfadaki ilk yarım kalmış bir berât kaydının devamıdır.

Abdurrahman'a arz olup tevcih olunmazdan mukaddem âhardan Seyyid Abdülfettâh nâm kimesne mezbûr Ahmed bilâ-veled fevt oldu deyu gedik tîmâr-ı mezbûrî bâ-arz-ı hâl alup berât ve gadr-i sarîh ve babası nân-parasından mahrûm ve el-ân derûn-ı kal'ada sâkin ve hıdmetinde mukîm olmağla gedik timar ile kal'a-i mezbûre müstahfızlığı babası Ahmed'in fevtinden ve berât itdiren mezbûr Seyyid Abdülfettah Vakfı'ndan oğlu merkûm Abdurrahman'a virilmek bâbında inâyet ricâsına arz ve merkûm Abdurrahman müteveffâ-yı mezbûrın sahîh sulbî oğlu ve mülâzım ve derûn-ı kal'ada sâkin ve mahall-i merhamet olduğunu kal'a-i mezbûrenin kethüdâsı ve topcı ve cebeci ve bevâb ve mehterân ve çavuşân ve bölükbaşı ve sâ'ir zâbitân ve cedîdede mazbûtü'l-esâmî bî-garaz cemm-i gafîr müstahfızân meclis-i şer' de alâ tarîki'ş-şehâde haber virdiler deyu gedik timâr-ı mezbûrın ber-veçh-i muharrer mezkûr Abdurrahman'a tevcih olunmasını Kütahya kazâsı nâ'ibi Mevlânâ el-Hâc Mustafa zîde ilmuhû dahî başka arz ve düstûr-ı mükerrer, müşîr-i mufahham, nizâmü'l-âlem Anadolu vâlisi vezîrim Mehmed Paşa edâmallahu te'âlâ iclâluhû dahî mektûbıyla inhâ ve iltimâs eylediği ecilden Defterhâne-i Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûna mürâca'at olundukda gedik tîmâr-ı mezkûr Seyyid Abdülfettah'ın berâtıyla üzerinde ve hıdmetinde kusûrî olmayup ba'zı müfsidler hilâf-ı inhâ müteveffânın oğlu vardır deyu üzerinden ref' sevdâsıyla gadr murâd itmeleriyle arz ve arz-ı hâl zuhûrında [Bâb-ı] Âsâfî'de hasmı ile mürâfa'a olmadıkça kaydı derkenâr olunmamak üzere kaydına şerh virildiği mastûr ve mukayyed bulunmağın derûn-ı kal'ada sâkin olup hıdmet-i lâzimesin edâ itmek şartıyla gedik tîmâr ile kal'a-i mezbûre müstahfızlığını babası mezkûr Ahmed'in fevtinden ve berât itdiren mezkûr Seyyid Abdülfettâh'ın ref'inden oğlu merkûm Abdurrahman'a tevcih olunmak için sene-i hamse ve seb'în ve mi'ete ve elf Muharrem'inin yirmi ikinci günü târihiyle hükm-i şerifim virildikten sonra tezkiresi ihrâc olunmak fermânım olmağın zikrolunan iki bin altı akçe gedik tîmârıyla kal'a-i mezbûre müstahfızlığı vech-i meşrûh üzere Abdurrahman veled-i Ahmed'e tevcih olup virdüm ki zikrolunur.

Çiftlik-i Zekeriye	Çiftlik-i Kısaçam	Çiftlik-i Ahi	Abaş ma'a Gür...
kurb-i Göynükvian	kurb-i Çömlekci	Mahmud tâbi'-i	(?) ve çiftlik-i Seydi
tâbi'-i Kütahya	tâbi'-i Arslanapa	Kalikviran	der-Ada tâbi'-i
100 akçe	100 akçe	150 akçe	Altuntaş
			1656 akçe
			1256 aküe

İğdik (?) ma'a Cem'an 2006 akçe
 çiftlik-i Oruçbey
 tâbi'-i Arslanapa

2000 akçe

600 akçe

Ve buyurdum ki; el-yevm taht-ı yedinde olup tasarruf kılup şöyle ki vezâ'if-i hidemât-ı gedik tîmâr ile kal'a-i mezbûre müstahfızlığıdır ber-mûceb-i Defter-i Hakanî bî-kusûr mer'î ve müeddî kıla. Ol bâbda efrâd-ı aferîdeden hiç ferd dahl ü ta'arruz kılmaya, şöyle bile, alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Tahrîran fî'l-yevmî's-sânî min Saferü'l-hayr sene hamse ve seb'în ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı İslambol el-mahrûse.

Kayd şüd fî 23 Saferü'l-hayr sene [1]175

170

Kıdvetü's-sâdâtü'l-kirâm Kütahya kazâsında kâ'immakâm olan Müftîzâde es-Seyyid İbrahim Efendi dâme şerefuhû ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki;

Kemâ-kân kazâ-i merkûmın kâ'immakâmlığı işbu sene-i hamse ve seb'ûn ve mi'ete ve elf şehr-i Rebûlevveli guresinden olmak üzere tarafımızdan sana [tevcîh] olunmuştur. Gerekdir ki; sâdât- kirâm-ı zevi'l-ihtirâmın sahîhatü'l-ensâblarının tevkiif ve ihtirâm idüp teseyyüdi zâhir olup kazâ hüccetleri ve kâ'immakâm temessükleriyle dahl olup izhâr-ı sıyâdet ve râyet ve ... (?) alâmet-i hadrâ idenleri men'de ihtimâm idüp kendin dahî kat'â bir kimesneye alâmet vaz'ına izin vermeyüp iddi'â-yı sıhhat-i neseb idenleri tarafımıza havâle idesin. Ve üzerlerine şer'an lâzım gelen te'dîb ve tağrîrlerini ve hukûk-ı şer'îyye-i sâbite tahsîli iktizâ itdikde sen idüp sâdât-ı kirâmı sâ'ir hükkâma rencîde ve remîde itdirmeyesiz.

El-fakir es-Seyyid Mehmed Said Mirzâ-zâde en-nakîb

Kayd şüd fî 25 Safer.

Bin yüz yetmiş beş senesi Nemeksi ta'bîr olunur bazarın vakti hulûl itmekle bâ-buyuruldı-i velîyü'n-ni'amî Vekîliharc el-Hâc Mehmed Ağa virildiği buyuruldı-i şerîfleri görülmüştür. Kayd şüd fî 6 Rebûlûhâ sene [1]175

[s. 67b]

171

Maksudoğlu hakkında eşyâsı fûrûht ve tahrîr için buyuruldu.

Hâlâ Kütahya'da nâ'ibü's-şer' olan fazîletlü efendi zîde fazluhû inhâ olunur ki; İstanbul sâkinlerinden sarraf tâ'ifesinden Kevork nâm zimmînin Kütahya sükkânından Maksudoğlu Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde ber-mûceb-i temessük iki bin beş yüz gurus alacağı olup tahsîli bâbında tarafımıza hitâben fermân-ı âlîşân sâdır ve zâbiti ma'rifetiyle ahz olunmak üzere iken firar itmekle ma'rifet-i şer' ve tarafımızdan ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle hânesi temhîr ve mâl ıtlâk olunur her nesi var ise tahrîr ve i'lâm olunmak bâbında Dîvân-ı Anadolu'dan işbu buyuruldu tahrîr ve isdâr olundu. Vusûlünde gerekdir ki; firarî-i mezkûrın ber-mûceb-i emr-i âlî tahsîl olunacak temessükle deyni mukâbilesinde mâlik oldığ emvâli cüz'î ve küllî her ne ise ma'rifet-i şer'le tahrîr ve hânesi temhîr itdirilüp Dîvân-ı Anadolu'ya mübâderet ve ber-mûceb-i buyuruldu amel ve hareket eyleyeler deyu buyuruldu. Fî 7 Ra. Sene [1]175

Dülgerlere kırk akçe eşmek üzere buyuruldu.

Hâlâ Kütahya'da nâ'ibü's-şer' olan fazîletlü efendi.

Mi'mârbaşı ma'rifetiyle ber-mu'tâd-ı kadîm ve sicill-i mahfuzda mukayyed olduğu vech üzere nizâm virilüp ve fîmâ-ba'd ziyâde mutâlebe olunmamak ve nizâm-ı mezkûr düstûrû'l-amel tutulmak için sicill-i mahfuza sebt eyleyesiz deyu buyuruldu. Fî 3 Ra. Sene [1]175

172

Ma'rûz-ı abd-i dâ'î-i devâm-ı ömr-i devletleridir ki;

Zîr-i cenâh-ı Âsâfânelerinde mahmî mahrûse-i Kütahya'nın bi'l-cümle ulemâ-i a'yân ve eşrâfı meclis-i şer'a gelüp medîne-i mezbûrede olan tüccâr ve amele ve bennâ tâ'ifesinin ücret-i yevmiyyeleri min kadîmü'l-eyyâm kırkar akçeye ve şâkird ve ırgadların yevmiyesi yirmişer akçeye olup sicill-i mahfûzda vech-i meşrûh üzere ta'ahhüd ve müseccel iken hilâf-ı amel-i kadîm ziyâde talebiyle ta'addî ve rencideden ve ibâdullaha gadr-i sarîh ve zulm-i kabîh itmeleriyle sicill-i mahfuzda mukayyed olduğu üzere i'lâm ve neccârbaşı kullarına hitâben buyuruldu-i emr-uslûbları ihsân ve düstûrû'l-amel olmak için kayd olunmak ricâsına eyleyivir deyu ilhâh ve iltimâs ve sicill-i

mahfûza nazar olundukda neccâr ve amelenin ve üstâdlarına yevmiye gayr-ı ez-ta'âmiye kırkar akçe ve şakirde yirmi akçe mukayyed olmağla ziyâde talebiyle ta'addî itmemeleri-çün neccârbaşı kullarına hitâben müekked buyuruldu-i emr-üslub-ı düstûrâneleri i'tâ buyurulmak ricâsına ol ki vâki'-i hâl hasbeten lillahi'l-Müte'âl atebe-i felek-mertebe-i Âsafânelerine i'lâm olundu. Bâkî emr u fermân hazret-i men lehu'l-emrindir. Hurrire fî 3 Rebûlûlâ sene [1]175

Kayd şüd fî 9 Rebûlûlâ sene [1]175

173

Nişân-ı şerîf-i alîşân-ı sâmi-mekân ve tuğra-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hakanî oldur ki:

Kütahya'da vâki' Boladanlı Mehmed Efendi Evkâf-ı şerifinin vazife-i mu'ayyene ile tevliyeti aslah olan evlâd-ı evlâd-ı evlâda batnen ba'de batnin meşrûta olduğu vakfiye-i ma'mûlün-bihâsında musarrah ve mütevâtiren sâbit ve ber-mûceb-i şart-ı vâkıf batn-ı evvelde evlâddan Cafer tevliyet-i mezkûreye mutasarrıf iken bilâ-veled fevt oldukda ber-mûceb-i şart-ı vâkıf vakfiye-i ma'mûlün-bihâ nâtik olduğu üzere batn-ı evvelde mezbûr Cafer ile veledcede müsâvî ve yetmiş yaşında aslah ve erşed evlâddan işbu râfi'a-i tevkî'-i refi'ü's-şân-ı hakanî Âlime Hatun zîde iffetuhâya intikâl itmişiken merkûm Cafer'in karındaşı oğlu Mehmed Emin nâm kimesne mezbûr Cafer'in fevtinden mukaddem rub'-ı tevliyeti bana ferâğ ve kasr-ı yed eyledi deyu bir takrîble üzerine berât itdirdüp ba'dehû mezkûr Cafer fevt oldukda kuvvet-i irtişâ ile hevâsına tâbi' ma'zûl nâ'ibden hakk-ı tasarruf merkûm Mehmed Emin'indir deyu hilâf-ı inhâ arz alup üzerine tevcîh itdirmekle bu defa mezbûre Âlime Hatun meclis-i şer' de batn-ı evvelde ve aslah ve erşed ve sinnen ekber ve umûr-ı vakfa a'lem ve tevliyet-i mezbûreye şart-ı vâkıf [s. 68a] ve vakfiye-i ma'mûlün-bihâ mücebince senden ehakk ve müstahkam deyu da'vâ ve mezkûr Mehmed Emin mezbûre Âlime Hatun'ın sinnen ekber ve umûr-ı vakfa a'lem olduğunu i'tirâf velâkin batn-ı evvelde olup şart-ı vâkıf üzere tevliyete ehakk olduğunu inkâr itmekle müdde' iye-i mezbûreden da'vâsına mutâbık şâhid taleb olundukda derûn-ı arzda isimleri mastûr kimesne ile yetmiş üç nefer bî-garaz sikât-ı müslimîn meclis-i şer' de mezbûre Âlime Hatun batn-ı evvelde ve sinnen ekber ve umûr-ı vakfa a'lem ve aslah ve erşed olup hakk-ı tasarruf-ı tevliyet ber-mûceb-i şart-ı vâkıf ve vakfiye-i ma'mûlün-bihâ mezbûre Âlime Hatun'ın olduğu bi'l-muvâcehe şehâdet itmeleriyle ber-

mûceb-i şart-ı vâkıf ve ber-fehvâ-yı vakfiye-i ma'mûlün-bihâ ve fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer'an sâbit ve zâhir olmağla tevliyet-i mezbûre hilâf-ı şart-ı vâkıf ma'zûl nâ'ib i'lâmı ve tezvîr ile berât itdiren hilekâr Mehmed Emin'in ref'inden merkûme Âlime Hatun zîdet iffetuhâya şart-ı vâkıf üzere tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-ı âlişânım virilmek ricâsına Kütahya nâ'ibi el-Hâc Mustafa Edip zîde ilmuhû arz itmekle hasm ile ba'de't-terâfu' arz olunmağla mezbûr Mehmed Emin'in ref'inden ber-mûceb-i arz şart-ı vâkıfı üzere tevcîh olunmak bâbında iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fî'l Reîsülküttâbım olan el-Hâc Mehmed Recai dâme mecduhû i'lâm itmekle i'lâmı mûcebince tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdîşâhânem zahûra getirüp bin yüz yetmiş beş senesi Saferü'l-hayrının yirmi dokuzuncı günü târihiyle müverrah virilen rûûs-ı hümayûnım mûcebince müceddeden tevcîh idüp bu berât-ı hümayûnı virdim ve buyurdum ki; mezbûre Âlime Hatun zîdet iffetuhâ varup vazife-i mu'ayyene ve vakf-ı mezbûrın mütevellisi olup edâ-yı hıdmet eyledikten sonra bundan evvel mutasarrıf olanlar ne vechile mutasarrıf olagelmişler ise mezbûre dahî ol vechile mutasarrıf olup mezbûr hilekâr Mehmed Emin tarafından ve taraf-ı âhardan hiç müdâhale itmeyeler. Şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Bi-makâmı mahrûse-i İstanbul

Kayd fî 9 min Rebûlâhir sene 1175

174

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmî-mekân ve tuğra-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hakanî oldur ki:

Medîne-i Kütahya'da vâki' İshak Fakih Türbesi'nde yevmî bir akçe vazîfe ve senevî bir müd çıra ile türbedârı olan işbu râfi'-i tevkî'-i refi'ü's-şân-ı hakanî es-Seyyid Ahmed Halife bin Lütfullah tahsîl-i ilm için diyâr-ı âhâra gitdikde bir takrîb ile berâtın alup es-Seyyid Mehmed'e ferâgat eyledi deyu berât itdirdüp ba'dehû Seyyid Mehmed fevt olup es-Seyyid Osman'a itdirüp cümlesinden Abdulkерim kasr-ı yed idüp bu vechile mezbûra gadr olunmağın ref'inden sâhib-i evvel ve mağdûr olduğına binâ'en kemâ-kân kendüye ibkâ ve mukarrer ve yedine müceddeden berât-ı şerîfim virilmek bâbında vakf-ı mezbûrın ber-veçh-i meşrûta mütevellileri kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed ve İbrahim zîde kadruhûmâ arz itmeğın mûcebince mezbûra ber-veçh-i muharrer sadaka [ve] bu berât-ı sa'âdet-makrûnı virdüm ve buyurdum ki; ba'de'l-yevm merkûm es-

Seyyid Ahmed bin Lütfullah varup zikrolunan türbenin Abdülkerim ref'inden türbedârı olup hıdmet-i lâzimesini mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî bir akçe vazife ve senevî bir müd çıra ile mutasarrıf olup vâkıfın rûhı ve devâm-ı ömr-i devletim-içün du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda ref' olunan mezbûr Abdülkerim ve taraf-ı âhardan bir vechile dahl ü ta'arruz kılmayalar. Şöyle bileler, alâmet-i şerifime i'timâd kılalar. Tahrîran fî evâ'il-i Zilkade li-sene isnâ ve mi'e ve elf.

Bi-makâmı Kostantiniyye el-mahrûse.

Kayd şüd. Fî 13 Rebîulâhir sene [1]175

[s. 68b]

Matlûb-ı şa'îr Vezîr-i mükerrerem devletlü Silahdâr Mehmed Paşa ez-nevâhî. Hurrîre fî 20 R. Sene [1]175. Be-mübâşeret-i Salih Ağa Kethüdâ yeri.

Tavşanlı şa'îr	Virancık şa'îr	Gireği şa'îr	Altuntaş şa'îr
200 kile	200 kile	160 kile	160 kile
Gümüş şa'îr	Etraf-ı Şehir şa'îr	Emrudili şa'îr	Yekûn şa'îr
150 kile	100 kile	30 kile	1000 kile

Defterzâde Mustafa Ağa, Defter Kethüdâsı Mustafa Ağa, el-Hâc Osman Ağa, Germiyân Yusuf Ağa, Arslanlızâde Osman Ağa, Seyyid Musaddak Ağa.

175

Gökçedağlı Hac[ı] Ali hakkında fermândır.

Düstûr-ı mükerrerem, müşîr-i mufahham, nizâmü'l-âlem, müdebbirü'l-umûrü'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümeahhid-i bünyânü'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-sa'âdeti ve'l-ikbâl el-mahûfı bi-sınûfı avâtıfı'l-melikü'l-a'lâ Anadolu Vâlisi vezîrim (?) Paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehû ve kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müşerri'in Kütahya kazâsı nâ'ibi Mevlânâ (?) zîde ilmuhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Simav kazâsı sâkinlerinden Hacı Ali nâm kimesne südde-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp Simav sâkinlerinden Çayıroğlı nâm şakînin hevâdâr ve bölükbaşılardan ve ziyâde mütegalibe ve cebâbireden Gökçedağlı Hacı Ali demekle meşhur kimesne

zimmetinde bin yüz yetmiş (?) senesinden berü bin beş yüz altmış yedi gurus alacak hakkı olmağla def'aatle taleb eyledikde hilâf-ı şer'-i şerîf edâda ta'allül ve muhâlefet ve bu dahî tazallüm-ı hâl için Âsitâne-i sa'âdetime râhî olmak murâd eyledikde mezbûr kemâl-i hilesinden nâşî bunı ahz ve yedi sekiz ay göz habsinde meks ve ber-takrîb halâs ve İzmir tarafından Âsitâne-i sa'âdetime gelen İzmir kârbânı ile ma'an gelür iken mezbûr kârbânı basup bunı ahz ve der-zincir ve üç kabzaşöri (?) menziline ihzâr ve habs ve dürlü dürlü cevır ü ezâ eylediğinden mâ'adâ iki bin gurus nükûd akçesini dahî bi-gayrı hakkın ahz ve yine bundan ber-takrîb halâs ve mezbûrın şerr ü şekâvetinden emn ü râhatı kalmayup ve bir vechile mahallinde mukâvemet ve terâfu'-i şer' ve ihkâk-ı hak mümkün olmayup ahvâli gayet diğer gün olduğın bildirüp sen ki vezîr-i müşarünileyhsin, ma'rifetin ve mübâşir ma'rifetiyle Kütahya'da terâfu'-i şer' ve zimmetinde olan akçe-ı merkûm alacağı ile bi-gayrı hakkın fuzûlî ahz eylediği ol mikdâr gurus hakkı tamâmen tahsîl ve kendüye alıvirülüp icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak ve keyfiyet alâ vechi's-sihha Dersa'âdet'ime arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere şer'le görülmek bâbında emrim olmuştur buyurdum ki; çukadâr-ı sadrı'âlî kıdvetü'l-emâsîl ve'l-akrân Abdi zîde kadruhû ile hükm-i şerîfim vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel dahî sen ki vezîr-i müşarünileyhsin, ma'rifetin ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle mezkûr Hacı Ali'yi ahz ve Kütahya'ya ihzâr ve Kütahya nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâileyh huzûrında bununla terâfu'-i şer' ve mukaddemâ bir def'a şer'le görölüp fasl olunmayan husûsların tamâm mukayyed olup göresiz, i'lâm olundığı üzere ise ol bâbda muktezâ-yı şer'-i kavîm ile amel idüp dahî vech-i meşrûh üzere mezbûrın zimmetinde olan akçe-ı merkûm alacağı ile hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayrı hakkın fuzûlî ahz eylediği ol mikdâr gurus hakkı ba'de's-sübût hükm idüp tamâmen tahsîl ve girü buna alıvirilüp icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak ve keyfiyeti alâ vechi's-sihha der-i devlet-medârıma arz ve i'lâm eyleyüp mazmûm-ı emr-i şerîfimle âmil olasız. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîran fî evâhir-i Saferü'l-hayr li-sene hamse ve seb'ün ve mi'ete ve elf.

İslambol el-mahrûse.

Kayd fî 15 Cumâdelûlâ sene 1175

[s. 69a]

176

Şehzâde Sultân Selim tûlallahi ömruhû hazretlerinin donanma emr-i şerîfi sûretidir. Aynıyla nakl olundu.

Düstûr-ı mükerrerem, müşîr-i mufahham, nizâmü'l-âlem, müdebbirü'l-umûrû'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhid-i bünyânü'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-sa'âdeti ve'l-ikbâl el-mahûfî bi-sınûfî avâtîfû'l-melikü'l-a'lâ Anadolu Vâlisi vezîrim Silahdâr Mehemd Paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehû ve akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâtî'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfî'û a'lâmi's-şerî'ati ve'd-dîn vârisû ulûmî'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-Mu'în mevlânâ Kütahya kâdîsı (?) zîdet fezâiluhû tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Cenâb-ı vâhibü'l-vücûd ve müfeyyizü'l-hayr ve'l-cûd tekaddeset zâtühû ani'l-vâlid ve mevlûd hazretlerinin irâdeti ilâhiye-i ezeliyye ve meşîyet-i samedâniyye-i lemyezeliyyesiyle selâtîn-i izâm-ı nasfet-âyin ve havâkîn-i kirâm-ı ma'dalet-karînin züyur-efzâ-yı evreng-i hilâfet ve zîynet-bahş-i erîke-i saltanat olmaları bâ'is-i tevellüd-i emn ü emân ve sebep-i tezâyüd-i âsâyiş-i ibâd-ı Rahman ve vesîle-i inkîât-ı urûk-ı erbâb-ı bagî ve tuğyân olmakdan nâşi pâdîşâhân-ı adâlet-unvânın ittisâl-i zuhur-ı sebîl-i ve bürûz-ı sülâle-i tâhire-i selemîleri müstelzem-i tertîb-i icrâ-yı nizâm-ı âlem ve müstahkem-i râbita-i şîrâze-i ahvâl-i benî âdem olmağla taht-ı âlî-baht-ı şehriyârî üzere cülûs-ı sa'âdet-me'nûs-ı hüsrevânem vâki' olalıdan berü eğer çi nazm-ı kerîm-i i'câz-vesîm-i "yehebu limen yeşâu inâsen ve yehebu limen yeşâu zükûr"¹²⁹ ma'nâ-yı mevâhib-intimâsına mazhariyetle nâ'il-i hibetullahü's-şükûr olup lâkin matla'-ı işrâk-ı lüzûz-ı ikbâl-i saltanatımdan bir necl-i sa'âdet, kevkeb-i meymenet-rahşânımın zuhûr ve tülû'ına uyûn-ı sükkân-ı aktâr-ı muttasıd mevki'-i terakkub ve intizâr iken nûrun alâ-nûr meşrıkından neyyir-i atıyye-i sübhânî lâmi' ve ahter-i şerefü'l-envâr-ı yezdânî tâlî' ve lâyıh olup bin yüz yetmiş beş senesi Cumâdelülâsının yirmi yedinci mübârek hamîs gününde semere-i şecere-i devlet ve nev-bâde-i ravza-i saltanat mevhûbe-i cenâb-ı hallâk-ı kerîm Şâhzâde Sultân Selim emmedullahi zilâli bekâ'ihî bi't-tekrîm revnakde-i mihr ü cûd ve cilve-rîz-i kehvâre-i şühûd olmak hasebiyle beşâret-i zuhûr-ı behcet-nüşûrından bi'l-cümle sükkân-ı makarr-ı hilâfet-nişânım hâ'iz-i şâdmânî ve sürûr-ı dâhil

¹²⁹ "Dilediğine kız çocuk, dilediğine de erkek çocuk verir." Şûrâ Sûresi 49. Âyet.

ve hariç-ı hisâr-ı Âsitâne-i sa'âdetim icrâ-yı merâsim-i tehniyet ve şehriyân ile karîn-i ibtihâc-ı nâ-mahsûr olmalarıyla işbu beşâret-i Ferruh-âsârın etrâf-ı memâlik ve aktâr-ı mesâlik-i mahrûse neşri ile kâffe-i ibâdullahın hisse-yâb-ı envâ'-ı meserret kılınmaları lâzıme-i tahdîs-i ni'am-ı celîle-i Bârî olduğu cihetden tebşir-i velâdet-i şâhzâde-i me'âlî-menkabetim zımında işbu emr-i şerîfim ısdâr ve hâssa musâhiblerimden kıdvetü'l-emâcid ve'l-â'yân İdris zîde mecduhû ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde [s. 69b] bâkûre-i hadîka-i saltanatımın imtidâd-ı ömr u devletim için meşâyih ve zühhâd ve sâ'ir bendegân-ı ibâd taraflarından mesâcid ve mehâfillerde edâ-yı vezâ'if-i du'â ve tertîl-i envâ'-ı mehâmid ve senâyla mu'tâd-ı kadîm üzere yedi gün yedi gece esvâk-ı emsâr tezyîn ve husûn ve kılâ'dan top ve tüfenk şenlikleriyle icrâ-yı muktezâ-yı şehir-âyân etdirerek izhâr-ı meserret ve şâdmânî edip amma bu vesîle ile re'âyâ ve ahâlîye te'addî ve tecâvüzden be-gâyet hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olup hilâfından hazer ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd kılarsınız.

Tahrîren fî evâilî Cumâde'l-âhire li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Bi-makâmı İslambol el-mahrûse

Kayd fî 5 min Cumâde'l-âhire sene [1]175.

Mûcebince vezîr-i müşârun-ileyh hazretlerinden dahi buyuruldu emr-i uslûbları mufasssal ve memhûren görülmüşdür.

Mahalle-i Çukur hâne 0,5	Mahalle-i Ahi Mustafa hâne 4 rub', 1 sümün	Mahalle-i Ahi Erbasan hâne 3 rub'	Mahalle-i Servi hâne 1, 3 sümün	Mahalle-i Paşam hâne 1
Mahalle-i Dükkâncıklar hâne 0,5, 1 sümün	Mahalle-i Poladbey hâne 3 rub'	Mahalle-i Hacı İbrahim hâne 3 rub', 1 sümün	Mahalle-i Hacı Ahmed hâne 1, 1 rub', 1 sümün	Mahalle-i Çerçi Müslüman hâne 4, 1 sümün

Mahalle-i İshak Fakih hâne 0,5	Mahalle-i Efendi Bola hâne 0,5	Mahalle-i Şhreküsdü hâne 3,5	Mahalle-i Sultanbağı hâne 1	Mahalle-i Bezirciler hâne 1 rub‘, 1 sümün
Mahalle-i Lala Hüseyin Paşa hâne 4	Mahalle-i Bölücek hâne 3	Mahalle-i Ahi İzzedin hâne 0,5, 1 sümün	Mahalle-i Gönen hâne 3 rub‘	Mahalle-i Dibek hâne 1 rub‘
Mahalle-i Mu‘arrif hâne 1,5, 1 sümün	Mahalle-i Pirler hâne 3 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Cedid hâne 1,5, 1 sümün	Mahalle-i Ahi Evren hâne 3, 1 sümün	Mahalle-i Cemaleddin hâne 2, 1 rub‘, 1 sümün
Mahalle-i Büyükorta hâne 2, 1 rub‘ 1 sümün	Mahalle-i Lala 1,5, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Saray hâne 2, 1 sümün	Mahalle-i Küçükorta hâne 1,5	Mahalle-i Börekçiler hâne 2
Mahalle-i Çerçi Kefere hâne 3, 1 rub‘	Mahalle-i Meydan hâne 3,5	Mahalle-i Balıklı hâne 1,5, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Kadıseyh hâne 1 sümün	Yekûn hâne 55

Nâhiye-i Etrâf-ı Şehir

Karye-i Bölücek hâne 2	Karye-i Çalıca hâne 1 rub‘	Karye-i İkizöyük hâne 3 rub‘	Karye-i Yazıcılar hâne 1 rub‘	Karye-i Alayund hâne 3 rub‘
Karye-i Çavlı hâne 1	Karye-i Timurcuören hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Dumlupınar hâne 1 rub‘	Karye-i Akkilise hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Sofular hâne 1,5

Karye-i Karaöz hâne 3 rub‘	Karye-i Elmalu hâne 0,5	Karye-i Etyemezler hâne 1	Karye-i Kulaksız hâne 0,5	Karye-i Aydoğdu hâne 0,5
Karye-i Kumarı hâne 3 rub‘	Karye-i Pirli (Perli) hâne 3 rub‘	Karye-i Ağaç hâne 1 rub‘	Karye-i Kınık hâne 1 rub‘	Karye-i Mustafalar hâne 1 rub‘
Karye-i Donarslan hâne 1	Karye-i Kariz hâne 1 rub‘	Karye-i Güğüm hâne 1 rub‘	Karye-i Kızılcaören hâne 1 rub‘	Karye-i Okçu hâne 1,5
Karye-i Güveççi hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i İn hâne 1,5	Karye-i Ahiler hâne 1 rub‘	Karye-i Andız hâne 1	Karye-i Parmakören hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Koçak hâne 0,5	Karye-i Akçamescid hâne 0,5	Karye-i Gököz hâne 1 rub‘	Karye-i Durgudlar hâne 1	Karye-i Zağra hâne 1
Karye-i Göynükören hâne 2 rub‘	Karye-i Senir hâne 1,5	Karye-i Doğalar (Doğalur) hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Yaylababa hâne 1 rub‘	Karye-i Beypınarı hâne 1 rub‘
Karye-i Alınlı ma‘a Sazak hâne 0,5	Yekûn hâne 29,5 Der-yed-i el-Hâc İlyasoğulları			
Nâhiye-i Gümüş				
Karye-i Sekiören hâne 1	Karye-i Örence hâne 1 rub‘	Karye-i Germiyan-ı Karaağaç hâne 3 rub‘	Karye-i Bozcaöyük hâne 3 rub‘	Karye-i Ablum ma‘a Bacam hâne 3, 1 rub‘

Karye-i Enne hâne 2,5	Karye-i Doğa hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i Kepez hâne 1,5	Karye-i Zülkadir hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Ayılı hâne 3,5
Karye-i Donarslan hâne 0,5	Karye-i Arslanlu hâne 1	Karye-i Yakaca hâne 1,5	Karye-i Gümüş 2, 1 rub‘	Karye-i Kızık hâne 1,5
Karye-i Dedik hâne 3 rub‘	Karye-i Çukurca hâne 0,5	Karye-i Seydiömer (Seyyidömer) hâne 4	Karye-i Kükürt hâne 1,5	Karye-i Şamî hâne 1 rub‘
Karye-i Çoban hâne 3, 1 rub‘	[70a] Karye-i Ayvalu hâne 1 rub‘	Karye-i Karsak hâne 1 rub‘	Karye-i Şahmelik hâne 1,5	Karye-i Çalıören hâne 0,5
Karye-i Vakıf hâne 3 rub‘	Karye-i Darıcı hâne 1 rub‘	Karye-i Ağızören hâne 1,5	Karye-i İsa hâne 1,5	Karye-i Gazel Yakub hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Sünnet Yenicesi hâne 3 rub‘	Karye-i Kınık-ı Fevkânî hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Gulam hâne 1 rub‘	Karye-i Kızılcağa hâne 1 rub‘	Karye-i Gün hâne 1
Karye-i Köprülüören hâne 7,5	Karye-i Gürgseydi hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Karcık hâne 1, 1 sümün	Karye-i Şayin hâne 1	Karye-i Gölcük hâne 0,5
Karye-i Eğriöz hâne 0,5	Karye-i İlyarık hâne 1 rub‘	Karye-i Ören hâne 3 rub‘, 1 sümün	Karye-i Sakcılar hâne 0,5	Karye-i İnegazi 3 rub‘
Karye-i Yüreğir hâne 0,5	Karye-i Elmaağaç hâne 3 rub‘	Karye-i Kıranışık hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Sulu hâne 1	Yekûn hâne 64,5

Nâhiye-i Emrudili hâne 8,5

Nâhiye-i Tavşanlı

Karye-i Göbel hâne 4,5	Karye-i Tepecik hâne 5,5	Karye-i Çardaklı hâne 2	Karye-i Büyükelet hâne 1	Karye-i Çukur hâne 3, 1 rub‘
Karye-i Ayvalı hâne 4	Karye-i Bey hâne 2,5, 1 rub‘	Karye-i Kuruçay hâne 4	Karye-i Moymul hâne 3	Karye-i Şeyhlü hâne 1,5
Karye-i Karaağaç hâne 2	Karye-i Küçükelet hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Kayı hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Kiliselü hâne 1,5	Karye-i Akçaşar hâne 0,5
Karye-i Tekeler hâne 1	Karye-i Sorkın hâne 1	Karye-i Davudlar hâne 0,5	Karye-i Pazar hâne 9	Karye-i Gürağaç hâne 1,5
Karye-i Alpagud hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Karlı hâne 0,5	Karye-i Karaköy hâne 1,5	Karye-i Tutaş (Tutuş) hâne 1	Karye-i Yağmurlu hâne 1 rub‘
Karye-i Derecik hâne 1,5	Karye-i Kozluca hâne 3 rub‘	Karye-i Karapelid hâne 1,5	Karye-i Kul hâne 0,5	Karye-i Azganlar hâne 0,5

Yekûn hâne 59,5, 1 rub‘

Nâhiye-i Virancık

Karye-i Çerte hâne 2	Karye-i Yunuslar hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i Güney hâne 1 rub‘	Karye-i Cebrail hâne 3 rub‘, 1 sümün	Karye-i Yağmurlar hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Yenice-i Emrudcuk hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i Fakra hâne 3 rub‘	Karye-i İlçikören hâne 1,5	Karye-i Yeğenler der- karye-i Ömerler hâne 1 rub‘	Karye-i Barağı hâne 1
Karye-i Çavdarhisar hâne 3	Karye-i Hacımahmud hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Gökağaç hâne 1,5	Karye-i Çaml, 1 rub‘	Karye-i Afşar hâne 1,5
Karye-i Sulu hâne 1,5	Karye-i Tepecik hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i nefsi Virancık hâne 3,5	Karye-i Ağarı hâne 1,5	Karye-i Yağdıgın hâne 1,5
Karye-i Halifeler hâne 1	Karye-i Esadlar hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Efeler hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Gökler hâne 0,5, 1 sümün	Karye-i Hacıkebir hâne 2, 1 rub‘
Karye-i Samralar hâne 1 rub‘	Karye-i Şeyhler hâne 2	Karye-i Kayı hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Susuz hâne 1 rub‘	Karye-i Kızık hâne 2,5
Karye-i Doğancılar hâne 3 rub‘	Karye-i Döşicek hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Yenice-i Virancık hâne 0,5	Karye-i Abaş hâne 3 rub‘	Karye-i Köpekoğası hâne 3 rub‘
Karye-i Polad hâne 1 rub‘	Karye-i Meştarlar (Mestarlar) hâne 0,5		Yekûn hâne 48	

Nâhiye-i Gireği

Karye-i Ada hâne 3 rub‘	Karye-i Haydarlar hâne 3	Karye-i İğdecik hâne 1 rub‘	Karye-i Alıncık hâne 3 rub‘	Karye-i Aslıhanlar hâne 1, 1 rub‘, 1 sümün
Karye-i Nuhören hâne 1	Karye-i Kusura hâne 1	Karye-i Çal hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Çamurdük hâne 0,5	Karye-i Şehmalar ma‘a Şeyhler hâne 1
Karye-i Gökçeler hâne 2,5, 1 rub‘	Karye-i Yalnızsaray hâne 0,5	Karye-i Dere hâne 3 rub‘	Karye-i Porsuk hâne 0,5	Karye-i Kozluca hâne 0,5, 1 sümün
Karye-i Emrez hâne 2	Karye-i Arslanapa hâne 3, 1 rub‘, 1 sümün	Karye-i Örence hâne 0,5	Karye-i Abaş hâne 1,5	Karye-i Sinekciler hâne 3 rub‘
Karye-i Karadiğin hâne 1 rub‘	Karye-i Ballubaba hâne 1 rub‘, 1 sümün	Karye-i Pullar hâne 0,5	Karye-i Çukurca hâne 0,5	Karye-i Göynükören hâne 0,5, 1 sümün
Karye-i Sağırlar hâne 1 rub‘	Karye-i Çölmekçi hâne 3 rub‘	Karye-i Kureyşler hâne 1 rub‘	Karye-i Tava Hâne 1,5	Karye-i Tokular hâne 1
Karye-i Derziler hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Bazerganlar hâne 1,5	Karye-i Ören hâne 2	Karye-i Pınarbaşı hâne 1	Karye-i Bayad hâne 0,5
Karye-i Avlağı hâne 1 rub‘	Karye-i Bazarcık hâne 1 rub‘	Karye-i Bülhare hâne 1 sümün		Yekûn hâne 36

[s. 70b]

Nâhiye-i Altuntaş

Karye-i Zemme hâne 1,5	Karye-i Kuyucak hâne 0,5	Karye-i Eymür hâne 1, 1 sümün	Karye-i Üçöyük hâne 0,5	Karye-i Gecek hâne 1, 1 sümün
Karye-i Çepne (Çepni) hâne 1	Karye-i Kürt hâne 1,5	Karye-i Genişler hâne 0,5	Karye-i Karaağaç hâne 3 rub‘	Karye-i Abya hâne 1
Karye-i Kiçiller hâne 1,5	Karye-i Oğuzlar hâne 1 rub‘	Karye-i Ürkmez ma‘a İğce hâne 0,5	Karye-i Yakakınık hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Sevdiğin hâne 1 rub‘
Karye-i Öyük hâne 1,5	Karye-i Tatar Muhat hâne 1, 1 rub‘	Karye-i nefsi Altuntaş hâne 1	Karye-i Çakırsaz hâne 0,5	Karye-i Yapılcan hâne 3 rub‘
Karye-i Akçe hâne 1 rub‘	Karye-i Yalnızsaray hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Fakra hâne 1 rub‘	Karye-i Alibey hâne 1	Karye-i Kabağaç hâne 1 rub‘
Karye-i Basan hâne 1 rub‘	Karye-i Yüylük hâne 1 rub‘	Karye-i Muradhanlar hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Çomaklar hâne 0,5	Karye-i Beytimurlar hâne 1 rub‘
Karye-i Aslıhanköprülü hâne 1 rub‘	Karye-i Efted hâne 1,5		Yekûn hâne 25,5	

Cem‘an yekûn

hâne 330

Fî beher hâne 23 guruş 15 para

Bî-hâne kurâlarıdır

Karye-i Üreklü 7 guruş	Karye-i Körs 7 guruş	Karye-i Kavacık 7 guruş	Karye-i Yenice 5 guruş	Karye-i Yağcılar 6 guruş
---------------------------	-------------------------	-------------------------------	---------------------------	--------------------------------

Karye-i Ulusu 7 guruş	Karye-i Çavuş 7 guruş	Yekûn 46 guruş
--------------------------	--------------------------	-------------------

Minhâ'l-masârîf

Berây-ı mâl-ı taksît-i sâni ma'a harc-ı bâb ve mübâşiriyye-i devlet 509 guruş	Berây-ı mübâşiriyye 250 guruş	Berây-ı tahsîldariyye 500 guruş	Berây-ı mübâşiriyye-i müjde-i şehzâde-i civân-baht-i hazret-ı Şehiriârî 2.500 guruş	Berây-ı menzilci Receb'in on birinden Muharrem'in on birine varınca 3.000 guruş
---	-------------------------------------	---------------------------------------	--	--

Berây-ı ta'mîr-i matbah Ömer Ağa yediyle 36 guruş	Berây-ı icâre-i han-ı Hâcî İvaz 25 guruş	Kesr-i avârız 62, masraf 36, barata giyerek çukadâra hizmet 50 guruş, Mehmed Han çâşnigîrden Ömer Ağa'ya 42,5 guruş Berây-ı bâ-tezkire-i deyn-i belde sarrâfiyye 160,5 guruş
--	--	--

Berây-ı harc-ı mahkeme Kâtibiyye: 25, Muhziriyye 5, Harc-ı huddâm: 20, Kethüdâiyye: 20 500 guruş	Berây-ı masrûf- 1 vilâyet 280 guruş	Yekûn 7.760,5 guruş
--	---	------------------------

Mansıb elde ber-karâr olmaz misâl-i destmâl

Ey birâder âkil isen işte benden ibret al

Cüffet kalemü'l-abdi'l-fakîr ileyh sübhânehû ve te'âlâ

Müftüzâde el-Hâc Mustafa Edîb el-müvellâ-hilâfe bi-medîneti Kütahya sâbıkâ

Gufire lehümâ

[mühür]

177

Hâlâ Eyâlet-i Anadolu valisi vezîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlû sa'âdetlû Silahdâr Mehmed Paşa yessera'llâhu bi'l-hayr mâ-yürîdu ve mâ-yeşâ' hazretleri medîne-i Kütahya'da vâki Mahkeme-i Şerîfe kendi atyebü'l-mâlıyla yalnız yedi yüz on bir vakiyye yün iştirâ edip el-Hâc Ali Ağa bin Mahmud Çelebi'yi üzerine mütevellî nasb ü ta'yîn ve Mahkeme-i şerîf'de seccâde-nişîn olan efendiler mahfil-i kazâda firâş edip asla ve kat'â taşraya bir vakiyyesi ihrâc olunmamak şartıyla merkûm el-Hâc Ali nezâret eyleyip bu şart-ı mezbûre düstûru'l-amel olunmak bâbında hâlâ kethüdâları sa'âdetlû necâbetlû Hasan Bey hazretlerinin çukadârı el-Hâc Mehmed kulları mübâşeretiyle Mahkeme-i şerîf'de vaz' birle kayd olundu.

Tahrîren fî evâili Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

[mühür]

[s. 71a]

178

Umdetü's-sulehâ'i's-sâlikîn Arasta'da hirfeti şeyhi efendi hazretleri dâme-mükerremâ

Ba'de't-tahiyeti'l-vâfiyye münhâdır ki pîrân-ı esnâf ve ihtiyârân-ı hirfet-i mezbûre-i nasafet-ittisâfın ittihâd-ı derûn-ı hulûs-i'tiyâdları mücebince yemeni ta'bîr olunur yaşmağı başka üstâdân ve mesti dahi başka kesân ve papuş ve çizmeyi dahi başka kâr-âzmûdegân i'mâl edip herbirleri âharın işlediği san'ata karışmayıp i'mâl eyledikleri envâ'-ı papuş metîn ve ceyyid ve müstahkem şeyhu's-şüyûh ma'rifetiyle ve cümle ihtiyârân-ı san'at ittihâdıyla kalıb-ı nizâm-ı müstahseneye ifrâğ olunmasını istihsân ve ittifâk etmeleriyle hilâf-ı re'y-i cumhûr hareket edenleri cümleye muhâlefet eylediğiçün te'dîb ve gûş-mâli mutazammın tenbîhi iltimâs olunmağla "Mâ râhu'l-mü'minûne hasenen fe-hüve inda'llâhi hasenün" fehvâsınca "Lâ-tectemi'u ümmeti ale'd-dalâleti" müfâdını cümle erbâb-ı hirfet ve esnâf-ı san'ata tefhîm ve tenbîhât-ı ihtiyârân ile mütenebbih olmazlar ise gûş-mâl ile te'dîbi tezmîm olunacağını beyân ve ta'lîm eylemeleriçün işbu mürâsele tahrîr ve irsâl olundu vusûlünde cümle ittifâkı üzere

herbirleri başka başka kârlarını metin, ceyyid i'mâl edip muhâlefet-i re'y-i ihtiyârân hareketden mübâ'adet eylemeleri için ferden ve ferden cümleye tenbîh buyurmaları me'mûldür ve's-selâm.

Hurrire fî 8 Şa'bânü'l-mu'azzam sene 1175.

179

Kütahya nâ'ibü's-şer'i fazîletlü efendi

Mübâşir ma'rifetiyle şer'le görülüp ihkâk-ı hak ve Dîvân-ı Anadolu'ya i'lâm eylesiz deyu buyuruldu.

Fî 16 Şa'bân sene [1]175.

Devletli inâyetlü merhametlü sultânım hazretleri sağ olsun

Arzuhâl-i kulları

Kütahya'da vâki Elvan Bey Vakfı'ndan İkitimur Hammâmı demekle arîf hammâmın yetmiş beş senesi Muharremi guresinden üç sene bir tahvîl ile zabtetmek üzere bâ-temessük müste'ciri olup dahl iktizâ etmez iken Hacı Ahmed Mahallesi sâkinelerinden İbrahim vâlidesi Fatma nâm kimesneler fuzûlî üç dört günden beri hammâm-ı mersûmu zabt edip bu kullarına gadr-i küllî etmekle merâhim-i aliyyelerinden mercûdur ki mezbûrâna mübâşir kulları ta'yîn ve ma'rifet-i mübâşir ile murâfa'a-i şer' ve şer'an iktizâ eden icrâ ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr u fermân devletlü inâyetlü sultânım hazretlerindir.

Bende-i

Osman müste'cir-i Hammâm-i İkitimur

180

İ'lâmı mücebince amel olunmak.

Ma'rûz-ı abd-ı dâ'î-i devâm-ı ömr-i devletleridir ki

Sâhib-i arzuhâl Osman Kethüdâ-yı âlî-kadrleri odalarında ma'kûd meclis-i şer'-i şerîfde Hacı Ahmed Mahallesi sükkânından Fatma Hâtûn ve oğlu İbrahim mahzarlarında bin yüz yetmiş beş Muharremü'l-harâmı guresinden üç sene bir tahvîl ile zabtetmek üzere İkitimur Hammâmı demekle ma'rûf Yektâ Hammâmı mütevellî Ali

Baba bana yevmî yirmi beşer akçeye îcâr ve derûn-ı hammâmda vâki esvâb ve eşyâ-i sâ'iresin dahi bey' ve mârrü'z-zikr yirmi beş akçenin beş akçesin icâre-i vakfa edâ ve bâkî yirmi akçesinden mezbûre Fatma'nın berâtı mûcebince rub' hissesine beş akçe isâbet etmişiken merhameten külle yevm gurre-i merkûmeden ilâ hâzâ'l-ân dokuzar akçe verip ve yedime ma'mûlün-bihâ temessük verilmişiken mezbûrân teğallüben hammâm-ı mersûmu üç günden beri zabt ederler deyu da'vâ ve mezbûrân istintâk olundukda üç günden beri zabtları ve gurre-i merkûmeden ilâ hâzâ'l-ân dokuzar akçe aldığını ikrâr lâkin mütevellî Ali Baba on beş gün mukaddem varın oturun deyu demekle biz dahi varıp zabt etddik deyu mukaddem icârı ve temessüğü ma'lûmumuz değildir deyu inkâr etdiklerinde müdde'î-i mezbûrdan şâhid taleb olundukda gurre-i merkûmeden ber-vech-i muharrer mütevellî-i mezbûr Ali Baba icâre-i mersûm ile üç sene bir tahvîl ile îcâr ve derûn-ı hammâmda esvâb ve eşyâ-i sâ'iresin bey' ve kabz-ı seven eylediğini udûlden Mustafa ve Hüseyin Bey şehâdetleriyle vech-i şer'î üzere isbat etmeğin mûcebince hammâm-ı mersûm ber-mûceb-i temessük üç sene merkûm Osman'a zabt etdirilip mezbûrânın mu'ârazaları men' olunmak lâzım gelmekle zabtıyçün bâlâ-yı temessük zîver-i sahh-ı âlîleri [ile] tevşîh ve tezyîn buyurulmak niyâzında olduğu emr u fermânlarına imtisâlen atebe-i felek-mertebe-i âsafânelerine i'lâm olundu bâkî emr u fermân hazret-i men lehül'-emr.

Hurrire fi 17 Şa'bân sene 1175.

[s. 71b]

181

Der-i devlet-i mekîne arz-ı dâ'î-i kemîneleridir ki medîne-i Kütahya'da Poladbey Mahallesi'nde sâkin ashâb-ı hayrâtdan el-Hâc Osman Ağa kulları medîne-i mezbûre muzâfâtından Gümüş Nâhiyesi'nde Yoncalu Hammâmı civârında Şamî karyesiyle Çiftlik nâm mahallin kurbünde bir bâb değirmenini vakıf ve mahalle-i mezbûrede bâ-fermân-ı âlî kendi mâlıyla binâ eylediği câmi'-i şerîfde hatîb olanlara gallesinden bâ-keyl-i Kütahya iki keyl ve mü'ezzin olanlara bir keyl ve fazlası kendiye ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdına şart ve ta'yîn ve vakfiyyesinde tasrîh etmekle zikr olunan vakfiyyesi Defterhâne-i Âmire'ye ba'de'l-kayd sûreti yedine i'tâ buyurulmak recâsında olduğu bi'l-iltimâs der-i deryâ-nevâle i'lâm olundu. Bâkî fermân li-hazreti men lehül'-emr.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' min Recebi'l-ferd sene 1175.

El-abdü'd-dâ'î li'd-Devleti'l-Aliyyeti'l-Osmaniyye

Nursî Abdürrezzâk el-kâdî bi-medîneti Kütahya

Dellâl es-Seyyid Hüseyin Çelebi bin Abdullah sâkin-i mahalle-i Mu'arrif: Kefilleri: Hüseyin bin Osman mahalle-i Cedîd, Duhânî Halil bin Osman mahalle-i Cedîd; Dellâl es-Seyyid Mehmed bin Bayram an-mahalle-i Gönen: Dellâlbaşı Ebubekir Efendi kefildir; Dellal Hüseyin Beşe bin Hasan, es-Seyyid Mehmed bin Halil Ağa Parasızzâde an-mahalle-i Saray kefildir, Dellâl Deli Mehmed bin Cuma Bey Sivazi, Zevcesi Ayşe bint-i Bekdaş an-mahalle-i Saray kefildir; Dellal el-Hâc İsmail an-mahalle-i Lala Hüseyin Paşa, Üvey oğulları Hasan ve Hüseyin kefildir; Dellal Çukadâr Mustafa an-mahalle-i Lala Hüseyin Paşa, Kalpaklı Ali bin Abdullah an-mahalle-i Lala Hüseyin Paşa kefildir; Dellal Anber bin Ahmed an-mahalle-i Meydan, Kahveci Mehmed bin Ahmed Ağa an-mahalle-i Balıklı, Osman bin Mehmed an-mahalle-i Cedîd, merkûmlar kefildir; Dellal Ebubekir bin Ali an-mahalle-i Cemaleddin, Lala Hüseyin Paşa mahalle[sin]den es-Seyyid Abdülaziz Efendi ve es-Seyyid Muslihiddin ve Uzun Ali oğlu Deli Mehmed nâmûn kimesneler kefildir; Dellal Murâd bin Ahmed an-mahalle-i Sultanbağı, Oğlu Ali kefildir ve dellâlbaşı dahi oğlana kefildir; Dellal Veli bin Ahmed an-mahalle-i Sultanbağı, Oğlu Ahmed ve Bölücek Mahallesi'nden Mehmed bin İbrahim ve Daşoluk mahalleden; Deli Mehmed bin Uzun Ali an-mahalle, Hâlâ dellâlbaşı kefildir; Dellâl el-Hâc Mehmed bin Ali-i Sofyavî an-mahalle, Saray Mahallesi'nden Hammâmcı el-Hâc Hüseyin Yüzbaşı ve oğlu el-Hâc Receb kefillerdir.

[s. 72a]

182

Memhûren

Kütahya nâibi fazîletlü efendi

Ser-dellâl-i mezkûrun yedinde olan berât-ı şerîf ve emr-i âlî mücebberince amel ve bilâ-kefil dellâl istihdâm olunmayıp ve derûn-ı i'lâmda mezkûr olduğu şürût ilâ mâşâallahu te'âlâ düstûru'l-amel tutulup nizâm-ı mezkûr mer'î ve i'lâmı mücebince amel olunmak buyuruldu.

Fî 16 Şe. Sene 1175.

183

Ma'rûz-ı dâ'î-i devâm-ı ömr u devletleridir ki

Medîne-i Kütahya sükûnda vâki' tâ'ife-i dellâlândan bazının eşyâsı zâyî' ve kendi müflisen firâr ve bazıları dahi eşyâ-i mesrûka bey' etmeleriyle ibâdullâha hasâret îsâlınden hâlî olmamalarıyla gadr-i küllî olduğundan herbirlerinin yarar kefilleri alınıp ve yedlerinde eşyâ zâyî' olmak misillü ve firâr ederler ise kefillerinden tazmin etdirilip ve eşyâ fûrûht etmek murâd eylediklerinde mukaddem dellâlbaşı mazbatasına kayd ve ba'de'l-bey' eşyânın ve bâyi' ve müşterînin isimleri ve kaç akçeye fûrûht etmiştir semen-i mebî'î dellâlbaşı sebt ve kayd etdirilip kayd olunmadıkça müzâyede etdirilmeyip yedlerinde eşyâ-i mesrûka dahi verilmiş ise üç beş seneden sonra sâhibi zuhûr eyledikde dellâlbaşı defterinden müşterînin ve bâyi'in isimleri ihrâc ve ma'lûm olmak ve bu şürût düstûru'l-amel olmak için sicill-i mahfûza kayd ve nizâmı umûr-ı müstahseneden olduğuna binâ'en el-hâletü hâzihî mu'temedün-aleyh on nefer dellâl mevcûd olup herbirlerinin yedlerinde eşyâ zâyî' olur ise yahud firâr ederler ise kefillerinden tazmin olunmak üzere tescil-i şer'î ve ba'de'l-yevm on nefer dellâldan ziyâde i'mâl etmeyip ve eğer içlerinden biri vefât edip yahud bi-hasebi'l-iktizâ bir nefer dellâl dahi i'mâl murâd eylediğinde şürût-ı mezkûre üzere mürâ'ât ve yarar mu'temed kefilleri aldıktan sonra hırfet-i mezkûrede istihdâm ve bu şürût-ı hasene ilâ mâşâallâhu te'âlâ düstûru'l-amel tutulup bâ'is-i tanzim-i umûr-ı ibâd ve bâdî-i terfih-i ahvâl-i zu'afâ ve fukarâ-i bilâd olmak için buyuruldu emr-i uslûbları âsafâne-i cilve-rîz-i vürûd ve şeref-resân-ı vürûd eden fermân-ı cihân-mutâ'ları dahi istihkâmen tescîl ve şürût-ı mezbûreye mürâ'ât olunmak bâbında bâ'is-i i'lâm Ser-dellâlân Ebubekir kullarına mü'ekked emr-i âlîleri ihsân buyurulmak recâsına ol ki vâki'-i hâl hasbeten li'llâhi'l-müte'âl pâyegân-ı adâlet-masîr-i hidîvânelerine i'lâm olundu. Bâkî emr u fermân li-hazreti men lehü'l-emr.

Hurrire fi 8 Şa'bânü'l-mu'azzam sene 1175.

184

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki

Kütahya Kazâsı'nın muhızırbaşı ve tahtacılık ve kassâm-ı askerî ve beledî muhızırlığı ve bölükbaşılığı bâ-hatt-ı hümayûn-ı inâyet-makrûn şürûtu üzere sâdır olan fermân-ı âlîşân mücebince berât-ı şerîf-i âlîşân ile üzerimde olmağla işbu bin yüz yetmiş beş senesi Muharremü'l-harâm'ın guresinden Zi'l-hicce'sinin gâyetine değin zabt u rabt etmek üzere işbu hâfız-ı temessük kıdvetü'l-akrân es-Seyyid Mehmed Ağa'ya sene-i sâbıkı üzere deruhde ve iltizâm ve bedel-i iltizâmı olan akçe tarafımızdan ber-vech-i peşîn ahz olunup yedine işbu temessük verilmiştir deyu Ser-bölük-i bevvâbân-ı Dergâh-ı âlî el-Hâc Salih Ağa imzâsıyla mûmzâ [ve] mu'anven ve mersûm mektûbu görülmüştür.

Kayd şüd. Fî 10 Ramazânü'l-mübârek sene 1175.

185

Gireği Nâhiyesi'ne tâbi Bazergân karyesi ze'âmet temessüküdür.

Bâ'is-i terkîm-i hurûf budur ki

Kütahya Sancağı'nda Sultanönü ve Karacaşehir ve gayrı nâhiyelerde Donuönü (?) nâm karye ve gayrıda vâki işbu bin yüz yetmiş beş senesi duhûl eden Martı ibtidâsından sene-i mezbûreye mahsûb zabt u rabtına tarafımızdan tâlib ve râğib olan işbu dârende-i temessük kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Osman Ağa zîde kadruhûya iki bin beş yüz guruşa ilzâm, ağa-yı mûmâ-ileyh dahi ber-minvâl-i meşrûh iltizâmı kabûl eylediği ecilden işbu zabt temessükü tahrîr olunup yedine verilmiştir inşaallâhu te'âlâ vakti hulûlünde sene-i mezbûra mahsûb ze'âmet-i mezkûreye hâsıl kayd olunan a'sâr-ı şer'îyye ve rûsûm-ı örfiyye ve cûrm [ü] cinâyet ve bâd-ı havâ evkâf için ve beytül-mâl-ı âmm ve hâssa ve tapu-yı zemîn ve kul [ve] câriye müjdegânesi ve tayyârât-ı sâ'iresiyle sene-i sâbıklarda ne vechile zabt olunagelmiş ise ağa-yı mûmâ-ileyh dahi ol minvâl üzere zabt u rabt edip gerek serbestiyyetine ve gerek sâ'ir husûslarına tarafımızdan ve taraf-ı âhardan ve sene-i mezbûre tasarrufuna mûmâna'at olunmaya.

Fî gâyeti Mart sene 1175.

El-Hâc Hasan

Mültezim-i ze‘âmet-i mezbûre

Kayd şüd, fi 10 Zi'l-ka‘de sene 1175.

[s. 72b]

186

Âsitâne tarafına koyun irsâli-çün cümleye işâ‘at ve i‘lân fermânıdır.

Düstûrûn-ı mükerremûn müşîrûn-ı müfahhamûn nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidû bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidû erkânî's-sa‘âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfûn bi-sunûfi'l-avâtıfı'l-meliki'l-a‘lâ Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ koluyla Adana'ya varınca vâki‘ olan vüzerâ-yı izam edâmallahû te‘âlâ iclâlehum ve e‘âzîmü'l-ümerâi'l-kirâm efâhimü'l-küberâi'l-fihâm ulû'l-kadr ve'l-ihtirâm âshâbü'l-izzü'l-muvahhidîn, me‘âdinü'l-fezâil, râfi‘u i‘lâm-ı şerî‘ati ve‘d-dîn vârisu'l-ulûmü'l-enbiya ve‘l-mürselîn, el-muhtasûn bi-mezîdi inâyeti‘l-melikü'l-mu‘în mevlânâ-i izâm zidet fezâ‘iluhum, ve mefâhiru'l-ummâl ve‘l-hükkâm, ma‘âdinü'l-fezail ve‘l-eklâm kuzât ve nüvvâb zidet fazluhum ve mefâhiru‘l-emâsil ve‘l-akrân mütesellimler ve kethüda yerleri ve serdârlar ve havâss ve evkâf zâbitleri, ze‘âmet sâhibi ve tîmâr subaşları ve tahsîldâr ve sâ‘ir zâbitân ve a‘yân-ı vilâyet zide kadrûhum tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lâm ola ki:

Öteden beri vilâyet-i Anadolu'da vâki‘ bilâd ve emsâr ve kasabât ve kurâda sâkin fukarâ ve ra‘iyyetin ve sâ‘ir erbâb-ı tüccârın ve konar-göçer aşâ‘ir ve kabâ‘ilden yedlerinde bulunan ağnamı fûruht için kendü hâhişleriyle peyderpey âsitâne'ye getirüp kasabbaşılar tarafından ve taraf-ı âhardan müdahale olunmaksızın kendüleri fûruht ve bâ-husûs mukaddemâ sadır olan emr-i şerîfimle getürenler diledükleri kimesnelere bilâ-nizâ‘ bey‘ ile intifâ‘-ı bisyâr ve vücûh-ı şettâ ile kesb ü kâr eyledikleri cümlenin ma‘lâmı olup ve el-hâletü hâzihî yalnız Rumili cânibinden muktezî ve makarr-ı saltanatda sâkin olanların emr-i ma‘âşlarında vücûh-ı zarûret ve ihtiyâcları vâki‘ ve izâlesi dahî murâd-ı hümâyûnum olup binâ‘enaleyh Anadolu câniblerinden gelen ağnamdan çaşni tutulması men‘-i küllî ile men‘ olunmağla geçidlerde ve memerr ü ma‘berlerde Âsitâne-i sa‘âdetime koyun getürenlerden mu‘tâda mugâyir alâ-tarîki'l-bid‘a nesne mutâlebe olunmamak ve bu makûle bey‘ için ağnam getürenlerin ağnamlarıyla emnen ve sâlimen bu cânibe teslîm ve imrârlarına ibtidâr olunmak

fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sadrâ‘zam ağalarından kîdvetü’l-emasil ve’l-akran es-Seyyid Ahmed zide kadrûhu ile irsâl olunmuşdur.

İmdi vusûlünde siz ki vüzerâ-yı müşârunileyh ve mîr-i mîrân ve sâ’irr mûmâileyhsiz, ber-vech-i meşrûh Türkmen ve celeb tâ’ifesi ve sâ’irlerin getürdükleri koyunları rızasıyla diledikleri kimesnelere bey‘ ve bahaları sağ akçeden olmak üzere bahalarıyla âshâbına teslim olunmak ve kasabbaşılar ve sâ’irleri tarafından çaşni tutulmayup vechen mine’l-vücûh cevri ta‘addi olunmamak ve bahâları ber-vech-i peşin sağ akçe vermeleri üzere bu tarafda tenbîhi lâzım gelen[ler] muhkem tenbîh olmak şartıyla koyun getürenler mürûr u ubûr eyledikleri geçidlerde mu’tâda mugâyir alâ-tarîki’l-bid‘a akçe mutâlebe ve kendülere bir dürlü akçe mutâlebe ve rencîde ve remîde olunmaması husûslarında iktizâ edenlere muhkem tenbîh ve te’kîd ve kazâlarınızda Türkmen ve celeb tâ’ifeleri ve sâ’ir ashâb-ı ağnâmı ve kasabbaşıları taraflarından çaşni tutulmayup tutulmayacağını cümle tefhîm ve takrîr ve inşâallahu te‘âlâ getürecekleri koyunlarının bir adedi satılmamak ve geriye kalmamak üzere ve herkes rızâlarıyla istedikleri kimesneye bahâlarıyla bey‘ etmeleri-çün bundan akdem ihtimâm olunduğı koyun sâhibleri bu siyâk üzere getürdükleri koyunlarından ziyâde me’mûllerine ziyâde fâ’ide edecekleri inhâ ve tesyîr eyleyerek Âsitâne-i sa‘âdetime kesret üzere koyun nakline cümleyi teşvîk ve tergîb ve ashâb-ı ağnâmın mevcûd olan koyunlarını bir gün mukaddem yola çıkardup ve i‘ânet ve müzâheret ederek selâmet ve emniyet-birle ucâleten ve müsâra‘aten bu taraflara sevk ü tesyîre sa’y u dikkat ve mikdâr-ı zerre tehâvün ve tekâsülden be-gâyet tevakkî ve mücânebet eyleyesiz. Ve bu husûsda Âsitâne-i sa‘âdetime ibadullahın def‘-i zarûretlerine ve hem koyunlarına ashâbı kesb ve menfaatlerine vesile ve illet olmağla koyun getürenlerin ser-i mu âzerde ve remîde ve esnâ-yı râhda mikdâr-ı zerre ta‘addî ve rencîde olunmalarına kat‘a rızâ-yı şerîfim yoğiken şöyle ki fermân-ı şerîfime mugâyir hareket ile esnâ-yı râhda hilâf-ı mu’tâd akçe mutâlebe ve rencîde veyahud âhar vechle ta‘addî vuku‘ı ve’l-hâsıl vücûh-ı ta‘addiyât ile rencîde olundukları haber verilmek ve şikâyet olunmak lâzım gelir ise ol makûle[lerin] muhkem haklarından gelineceğı bî-iştibâh[dır.] Âna göre her biriniz mezîd-i ihtimâm üzere hareket ve keyfiyeti cümleye i‘lân ve işâ‘at ve fermân-ı âlişânımın mazmûn-ı münîfi icrâsına sarf-ı mezid-i dikkat ve kudret eylemeniz bâbında ferman-ı alişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki:

Hükm-i şerîfimle (?) vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olup hilâfına rızâ ve cevâz göstermeyesiz. Şöyle bilesiz,. alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Tahrîran fî evâsıt-ı Recebû'l-ferd sene [1]175

Kayd-şode fî 25 Ramazan sene [1]175

[s. 73a]

187

Pûşiyân tâ'ifesinin rüsûmât tahsîli emridir.

Düstûrûn-ı mükerremûn müşîrûn-ı müfahhamûn nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehâmî'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümeahhidû bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidû erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfûn bi-sunûfi'l-avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ Gelinkiras'da vâki' Haremeynü's-şerîfeyn Evkâfı mukâta'asının pûşiyân tâ'ife re'âyâsı bulundukları yerlerin vâlîleri ve vüzerâ-yı izâmım edâmallahû te'âlâ iclâlehum ve akzâ kuzâtı'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'û a'lâmi's-şerî'ati ve'd-dîn vârisû ulûmî'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-Mu'în mevlânâ (?) Kâdîsı zîdet fezâ'ilühu ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm, me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-eklâm (?) kâdîlar zîde fazluhum tevkî'-i refî'-i hümayun vasıl olıcak ma'lûm ola ki:

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Abdullatif zîde kadruhû Dîvân-ı Hümâyûn'uma arz-ı hâl idüp Haremeynü's-şerîfeyn evkâfından olup iştiraken mâlikane uhdesinde olan Gelinkiras mukâta'asının ra'ıyyet ve ra'ıyyeti oğullarından eyâlet-i Anadolu ve Sivas ve Aydın sancaklarında perâkende geşt ü güzâr ve elek ve kalbur i'mâli ile iştigâl iden Pûşiyân nâmıyla mersûm olan müselleme ve kefare re'âyâsının mukâta'a-i mezbûre tarafına â'id resm-i ispençe ve sâ'ir hukûk ve rüsûmların bundan akdem sâbık ve lâhık Anadolu vâlîlerinin arzalı mücebince sâdır [olan] emr-i âlîşân mantûkı üzere taleb olundukda re'âyâ-yı mezbûre elek ve kalbur i'mâl ider Pûşiyân re'âyâsından oludkalarını ikrâr velâkin kimesnenin sarahâten kayd ve berâtına dâhil değiliz deyu her biri a'yân ve karîn-i kudret kimesnelerden birinin zîr-i himâyesine ilticâ ve ânlar dahi kuzât ve nüvvâb ile ittifâk ve ittihâd-birle ber-mu'tâd-ı kadîm üzerlerine edâsı lâzım gelen hukûk ve rüsûmları virdirmeyüp ve Kütahya ve Karahisar-ı Sahib'de bulunan o makûle elek ve kalbur i'mâli ile geşt ü güzâr üzere olan mukâta'a-i mezbûrede Pûşiyân

ta'bir olunur müselleme ve kefare ra'iyet ve ra'iyeti oğulları bulundukları mahallerde mâl ile yedlerinde sarâhaten mu'âfiyetlerini müş'ir emr-i âlî bulunmadıkca yetmiş üç, yetmiş dört senelerinde sâdır olan emr-i âlîşân mücebince kuzât ve nüvvâb hüccetine amel ve i'tibâr ile cânib-i mukâta'a-i mezbûra â'id hukûk ve rûsûmların edâsında gerek a'yân ve gerek sâ'irlerine bir dürlü mûmâna'at ve muhâlefet itdirilmeyüp ve serbestiyyet şürûtları müceblerince üzerlerine edâsı lâzım gelip yetmiş üç senesinden berü zimmetlerinde müctemi' olan hukûk ve rûsûmlarının tahsîli için emr-i şerîfim sudûrını mûmâileyh istid'â itmekle Amasya'da vâki' Halkiras nâhiyesinde neferât ile Gelinkiras ma'a tevâbi'uhâ vakf-ı Medine-i Münevvere ve hâsıl nîm-niyâbet ve çift ve resm-i bennâk ve cebe ve hinta ve resm-i pûşiyân yekûn ma'a gayrihi yirmi dört bin sekiz yüz doksan altı akçe yazı ve ma'a kurâ-i sâ'ire deyu defter-i mufassalda maharrer idüğü Defterhâne-i Âmire'mden derkenâr olan öteden berü mukâta'a-i mezbûre tarafından tahsîl olunagelmekle edâına bir dürlü mûmâna'at itdirilmemek bâbında re'âyâ-yı mezbûrenin bulundukları mahallerin vulât ve hükkâmına hitâben emr-i şerîf-i âlîşân sâdır olmuşiken mukâta'a-i mezbûrenin Pûşiyân re'âyâsından olduklarını inkâr birle ta'allül ve muhâlefet eylediklerinde eyâlet-i Anadolu'da elek ve kalbur i'mâl ve fûruht idenler müselleme ve keferesine Pûşiyân ta'bir olunduğundan nâşî a'yân-ı vilâyet ve zâbitan ve zî-kudret kimesnelerin hâne ve çiftliklerinde ve sâ'ir bulundukları mahallerde o misillü re'âyânın resm-i ispençe ve baş harçların ve rûsûmat-ı sâ'ireleri mikdârları tasrîhiyle tahsîl ve kabzına me'mûra eda ve teslîm itdirilip mûmâna'at üzere olanları haklarından gelinmek üzere emr-i şerîfim sudûrına muhtâc olmağla ber-minvâl-i muharrer mü'ekked emr-i şerîfim i'tâsını sâbika Anadolu Valisi Vezîr Mustafa Paşa ve Mehmed Paşa edâmallahu te'âlâ iclâlehumâ arz ve zikrolunan Gelinkiras mukâta'ası sınır gayr-ı ez-kalemiye altı bin altı yüz yedi gurus mâl ve on üç bin altı yüz elli gurus mu'accele ile iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Sadık ve Hüseyin dâme mecduhumâ ile mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Tahir ve Abdurrahman ve Abdülvehhab ve Abdülatif ve Seyyid İbrahim ve Ali zîde kadrûhum ber-vech-i iştirâk mâlikâne uhdelerinde olduğu vakf-ı mezbûr re'âyâsından Pûşiyân nâmıyla mersûm olan her kangı kazâda eyâletde bulunurlar ise bulundukları mahallerde üzerlerine edası lazım gelen, kadimî viregeldikleri resm-i ispençe ve baş harçların ve sâ'ir hukûk ve rûsûmların ma'rifet-i şer'le taraf-ı vakfdan tahsîl ve edâ itdirilüp bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında mukaddemâ virilen emr-i âlîşân mücebince bin yüz

yetmiş üç senesi Şevval'inde emr-i şerîf virilmek ve Haremeyn mukâta'âtından ezmîne-i sâbika misillü serbestiyet-i kadîmelerinde ze'âmet ve şimdiye değin ne vechle zabt ide ve tasarruf olunagelmiş ise yine ol vechile serbestiyet üzere voyvodalarına zabt ve tasarruf itdirilmek Haremeyn mukâta'âtının bâ-hatt-ı hümayûn takrîr ve ibkâ olunan serbestiyet-i kadîmeleri şurûtunda musarrah idüğü derkenâr olundukdan sonra arzı ve derkenârı mücebince yetmiş dört senesi Receb'inde Gelinkiras Haremeyn evkâfı mukâta'asının Pûşiyân re'âyâsının bulundukları yerlerde vâlîlerine ve kâdîlarına hitâben emr-i şerîf virildikde Haremeyn mukâta'asında ve derûn-ı arz-ı hâlde mastûr Pûşiyân re'âyâsının âhar kimesnenin kayd ve berâtına dâhil olundığı kaydı bulunmadığı Başmuhâsebe ve aklâm-ı sâ'ireden derkenâr olunup mukaddem virilen emr-i şerîfime serbest şurûtları müceblerince bu def'a dahi emr-i şerîf virilmek bâbında iftihârû'l-emâsil ve'l-akrân bi'l-fi'l Başdefterdârım el-Hac Abdi dâme uluvvühu telhis itmeğın imdi tahsîli mukaddem virilen emr-i âlî ve serbest şurûtları mücebince edâ olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur.

Buyurdum ki hükûm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüp ve mukâta'a-i mezbûrun Pûşiyân ta'bîr olunur müselleme ve keferre re'âyâ ra'yyet bulundukları mahallerde mâliki yedlerinde sarâhaten mu'âfiyetlerini müş'ir emr-i şerîfim olmadıkca mezkûrların emr-i şerîf-i âlişânım mücebince kuzat ve nüvvâb hüccetleri i'tibârıyla cânib-i mukâta'a-i mezbûra â'id rüsûm ve hukûkları edâsı ve sâ'irlerine bir dürlü mûmâna'at itdirmeyüp serbest şurûtları mücebince [s. 73b] üzerlerine edâsı lazım gelüp yetmiş üç senesinden berü zimmetlerinde müctemi' olan hukuk ve rüsûmların tahsîl itdirdüp hilâf-ı şurût serbestiyet ve mukaddemâ virilen evâmir-i aliyyeme mugâyir ta'allül ve muhalefet itdirmeyesiz. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılarsız.

Tahrîran fi'l-yevmi'l-âşir min Cumâdelâhire li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

Kayd şüd fi 8 Şevvalü'l-mükerrem sene [1]175

Mücebince eyâlet-i Anadolu Vâlisi Vezîr-i mükerrem devletlü Silahdâr Mehmed Paşa hazretlerinin eyâlet mührüyle memhûr buyuruldu-i emr-üslûbları dahî sâdır olmuştur ve görülmüştür.

188

Karahisar-ı Sâhib'den Hacı Abdülbaki Ağa-zâde Ahmed Ağa'ya mütesellimlik fermânıdır.

Kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'in Kütahya Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ (?) zîde ilmühû tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Anadolu eyâleti avâtıf-ı aliyye-i mülükânemden düstûr-ı mükerrerem, müşîr-i müfahham, nizâmü'l-âlem vezîrim Mehmed Paşa edâmallahü te'âlâ iclâlehuya işbu sene-i mübâreke Şevvâlü'l-mu'azzamının beşinci gününden tevcîh olunup müşârunileyh eyâlet-i mezbûreye varıncaya dek tarafından [zabt] u rabt-ı memleket ve himâyet ve sıyânet-i ahâlî ve ra'ıyyete kâdir kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Ahmed Ağa zîde mecduhû eyâlet-i mezbûra mütesellim nasb u ta'yîn olunmağla mütesellimlik-i mezbûr mûmâileyhe zabt ve tarafına â'id olanı ahz u kabz itdirilmek için emr-i şerîfim virilmek ricâsına müşârunileyhin kapı kethüdası olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mısırî el-Hac Hüseyin zîde mecduhû memhûr arz-ı hâliyle istid'â-yı inâyet itmeğin vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında ferman-ı âlîşânım sâdır olmuştur. Buyurdum ku:

(?) hükmi şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince amel dahi sen ki mevlânâ-yı mûmâileyhsin, mütesellimlik-i mezbûru târih-i merkûmdan mûmâileyhe zabt ve tarafına â'id olanı ahz u kabz itdirdüp mütesellimliği umûrına âhardan bir ferdi dahl ü ta'arruz itdirmeyüp mazmûn-ı emr-i şerîfimle âmil olasın. Şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın. Tahrîran fî evâ'il-i Şevvâli'l-mükerrerem li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

Kayd şüd fî 16 Şevvâlü'l-mükerrerem sene 1175

189

Arsınlı zâde Ahmed Ağa'nın miralay emrinin sûretidir.

Düstûr-ı mükerrerem, müşîr-i müfehham, nizâmü'l-âlem, müdebbiru'l-umûru'l-cumhûr, bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmimi mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib, mümehhidi bünyânü'd-devle ve'l-ikbâl, müşeyyidi erkânü's-sa'âdeti ve'l-iclal el-mahfûfı bi-sınûfı avâtıfı'l-melikü'l-a'lâ Anadolu Vâlisi Vezîrim (?) Paşa edâmallahü te'âlâ iclâlehû tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Dârende-i ferman-ı vâcibü'l-iz'ân kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed veled-i Müteferrika Mehmed zîde kadruhû südde-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp Kütahya sancâğında Kalıkviran nâhiyesinde Arslanlı nâm karye ve gayrıdan on sekiz bin yüz on üç tîmâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf ve bundan akdem üç def'a eyâlet-i Kütahya alaybeyiliği hizmetinde olmağla sancaklusı kendüden hoşnud ve râzılar olup azlini mûcib hâli yoğiken âhardan Salih veled-i Musa ber-takrîb ayalaybeyiliğin mezbûr üzerinden alup gadr ve hilâf-ı inhâ arzıyla nice erbâb-ı tîmârı rahnedâr itmeğin alaybeyilik-i mezbûr merkûm Salih veled-i Musa'nın ref'inden kendüye tevcîh ve hıdemât-ı mezbûrede istihdâm olunmâsı bâbında istid'â-yı inâyet itmeğin bundan akdem eyâlet ve elviye alaybeyilikleri ve zü'emâ ve erbâb-ı tîmârın tevcihâtı-çün bermûceb-i hatt-ı hümayun-ı şevket-makrûn virilen nizâm-ı cedîd-i müstahsenin şurûtı hâvî mufassal ve meşrûh yedine i'tâ olunan alaybeyilik emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfini tağyîr ve icrâ eylememek üzere zikrolunan Kütahya Alaybeyiliği merkûm Salih veled-i Musa'nın ref'inden mûmâileyh Ahmed veled-i Müteferrika Mehmed zide kadruhûKütahya Alaybeyiliği hizmetinde istihdâm olunmak emrim olmuştur. Buyurdum ki:

Sâdır olan emrim üzere mûmâileyh Ahmed veled-i Müteferrika Mehmed zide kadruhûyu Kütahya Alaybeyiliği hizmetinde istihdâm eyleyip min-ba'd sâdır olan emr-i şerîfime mugâyir ref' olunan mezbûr Salih veled-i Musa'yı ve âharı dahl ü taarruz itdirmeyesin. Ve miralay-ı mûmâileyh virdiği arzlarında satır-ı tarihi tahrîr itmek üzere muhkem tenbîh eylesin, şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın. Tahrîran fî'l- yevmi'l-âşir min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

Kayd şüd fi 21 L. Sene 1175

Be-makâmı İslambol

[s. 74a]

190

Nişân-ı şerîf-i alîşân-ı sâmi-mekân ve tuğra-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hakanî oldur ki:

Medîne-i Kütahya müzafâtından Gümüş nâhiyesine tâbi' Arslanlı nâm karyede vâki' ashâb-ı hayrâtdan el-Hac Ali nâm sâhibü'l-hayrın binâ itdiği mescid-i şerîfin

imâmı olan erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'-i tevkî'-i refî'ü's-şân-ı şehriyârî es-Seyyid Mustafa Halife her vechle lâyük ve müstahık olmağın imâmet-i mezkûre ber-vech-i hasbî tevcih olunup yedine müceddeden berât-ı şerîfim virilmek bâbında [Kütahya] Nâ'ibi Mevlânâ Mehmed Refî' zide ilmühu arz itmeğın mutasarıf-ı âhar yoğise sadaka idüp bu berât-ı hümayun-ı sa'âdet-makrunu virdim ve buyurdum ki:

Ba'de'l-yevm zikrolunan mescid-i şerîfde imâm olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra ber-vech-i hasbî mutasarıf olup vâkıfın hayrâtı ve benim devam-ı ömr-i devletim-içün du'âya müdâvemet göstere. Ol babda taraf-ı âhardan ferd mâni' ve müzâhim olmayup bir vechle dahl ü taarruz kılmayalar. Şöyle bileler, alâmet-i şerîfime i'timâd kılalar.

Tahriran fî evâil-i min Zilk'ade li-sene hamse ve seb'in ve mi'e ve elf. Kayd şüd fi 10 Zilka'de sene [1]175

Be-makâmı İslambol

191

Mütesellimlik buyurulduşudur.

Şerî'at-şî'âr Kütahya ve sâ'ir eyâlet-i Anadolu'da vâki' olan kazâların kuzât ve nüvvâbı efendiler zîde fazluhum inhâ olunur ki:

Taraf-ı hazret-i pâdişâhîden işbu bin yüz yetmiş beş senesi Şevvâl-i mükerrermin beşinci gününden rütbe-i vâlâ-yı vezâret ile Anadolu eyâleti tarafımıza tevcih ve inâyet ve ihsân buyurulup bi'n-nefs eyâlet-i mezkûreye varıncaya değin zabt u rabt-ı memleket içün mütesellimlik husûsu Karahisarî el-Hac Abdalbaki Ağa-zâde işbu dârende-i buyuruldu, mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed Ağa zîde kadrühu Âsitâne'de olan kapı kethüdâmızın istid'âsıyla tefvîz ve mütesellim nasb u ta'yîn olundığını müştemil fermân-ı âlî sâdır ve mücebince tarafımızdan dahî buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve irsâli iktizâ ider iken hasebü'l-iktizâ tevcih emri ve me'mûriyet fermân-ı âlîşânı bu âna dek Âsitâne-i Devlet-i Aliyye'de ta'vîk ve bi-hamdihî ve'l-minneh işbu eyyâm-ı meymenet-iştîmâlde gerek tevcih ve gerek me'mûriyet evâmîr-i aliyye-i münîfeleri tarafımıza şeref-bahş-ı sudûr itmekle ber-muktezâ-yı mezâmin-i şerîfe Manisa'dan (Manisa'dan) tayy-ı bast-ı ikâmet ve makarr-ı vulât olan Kütahya cânibine azîmet ve bi-avnihi rabbi'l-müste'ân Kütahya'ya pâ-nihâde oluncaya değin umûr-ı mütesellimliği mûmâileyh Ahmed Ağa'ya zabt u rabt itdirdüp sen ki mütesellim-i mûmâileyhsin, sen dahi

memleketin zabt u rabtına ve emânet-i Hüdâ olan re'âyâ ve berâyâ ve fukara ve zu'afâ min külli'l-vücûh yaramaz ve eşkıyâ tâ'ifesinden ve zerre mikdârı zulm ü ta'addiyâtdan hıfz ve himâye ve her hâlde ehl-i ırza mu'în ve eşkıyâ ve yaramaza mehîn ve âdâbıyla oturmayup şekâvet idenlerin haklarında mukteza-yı şer'-i kavîm üzere te'dîb ve gûş-mâl eyleyüs Devlet-i Aliyye tarafından umûr-ı mühimme olsun ve sâ'ir husûslara dâ'ir olsun tarafınıza şeref-sudûr iden evâmîr-i âlîşânın infâz ve icrâsına bezl-i nakdîne-i vüs' u kudret eylemeniz bâbında dîvân-ı Anadolu'dan işbu mütesellimlik buyuruldusu tahrîr ile ırsâl olunmuşdur. Bi-mennihi te'âlâ vusulünde gerekdir ki siz ki kuzât ve nüvvâb-ı mûmâileyhimsiz, mütesellimliği mûmâileyh Ahmed Ağa'ya emr-i âlî ve buyuruldumuz müceblerince zabt u rabt itdirüp sen ki mütesellim-i mûmâileyhsin, sen dahi vedî'atdan olan ibâd ve zu'afâ ve re'âyâ ve berâyâyı yaramaz ve eşkıyâdan gereği üzere himâyet ve sıyânet ve hıfz u hırâset eyleyüp müceb-i buyuruldu ile amel ve hilâfından be-gâyet ihtirâz ve mücânebet eyleyesiz deyu buyuruldu.

Fi 24 Za. Sene [1]175

Kayd şüd fi 29 Zilka'de sene [1]175

192

Şerî'at-şî'âr Kütahya nâ'ibi faziletli efendi zide fazluhû ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân izzetli Mütesellim Ağa ve vilâyet iş erleri zîde kadruhum inhâ olunur ki:

İşbu eyyâm-ı meyâmin-iştîmâlde avâtıf-ı aliyye-i cihân-dârî ve avârıf-i seniyye-i şehriyârîden eyâlet-i Anadolu tevcîh ve inâyet ve ihsân buyurulmakla makarr-ı hükûmetimiz olan Kütahya'ya çend rûz zarfında vusûl ve vürûdumuz tekarrüb itmeğin makargâh-ı vezâret olan sarayın ta'mîr ve termîmleri taraf-ı şer'den keşf ber-mu'tâd-ı kadîm saray-ı merkûmenin ta'mîr ve termîmi nizâm ve ne vechle virilegelmiş ise ol vechle ta'mîr ve termîmlerine ihtimâm eylemeniz bâbında [s.74b] Dîvân-ı Anadolu'dan işbu buyuruldu tahrîr ve ırsâl olunmuşdur. Bi-mennihî te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere saray-ı mezkûrun ta'mîr ve termîmleri taraf-ı şer'den ve bu bahâne ile re'âyâ fukarâlarını gadr u te'addî olunmamak üzere ve öteden beri ne vechile nizâm verillegelmiş ise ol vechile temşiyet ve ihtimâm ve müsâmahadan gâyet mübâ'adet ve hilâfından tehâşî eyleyesiz.

Fî 5 min Zi'l-hicce sene [1]175.

Zahîre buyuruldusudur. Kayd fî 12 min Zi'l-hicce.

193

Kütahya nâibi fazîletlü efendi zîde hıfzuhû ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Kâimmakâm izzetlü Ahmed Ağa zîde kadruhû ve eşrâf [ve] a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhuma inhâ olunur ki hasbe'l-me'mûriyet birkaç günün zarfında Magnisa'dan hareket ve makarrı olan kazâ-i merkûme cânibine (...) azîmetimiz mukarrer ve muhakkak olmağla bi-avni Rabbi'l-müste'ân bi'l-ma'îyye ol tarafa vusûlümüzde bermu'tâd-ı kadîm dâ'iremiz halkı için iktizâ eden üç günlük ecnâs-ı zahîreyi gönderilen pusula mûcebince hâzır ve âmâde ve ahz [u] kabza me'mûra edâ ve teslîm ve mezîd-i dikkat ve ihtimâm eylemeniz bâbında Dîvân-ı Anadolu'dan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve iç mührümüz Hasan Ağa ile irsâl olunmuşdur. Bi-mennihî te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere öteden beri verilegelen üç günlük ecnâs-ı zehâiri pusula mûcebince hâzır ve âmâde ve ahzına me'mûr olana edâ ve teslîme mezîd-i dikkat ve ihtimâm edip mûcib-i buyuruldu ile amel ve hilâfindan gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eyleyesiz.

Fî 28 Zi'l-ka'de sene [1]175.

Kayd, fî 12 min Zi'l-hicce sene [1]175.

Zahîre-i müsâferet-i Vezîr-i mükerrerrem devletlü sa'âdetlü Mehmed Paşa yessera'llâhu bi'l-hayr mâ yürîdü ve mâ yeşâ'

Fî 16 min Zi'l-hicce sene [1]175

Nân-ı azîz-i	Nân-ı azîz-i	Lahm berây-ı	Kuzu[-yı]	Pirinç-i
hâs-ı habbâzân	habbâzân	kassâbân	kassâb	bâzergânân
30 kıyye	1.000 kıyye	600 kıyye	10 aded	600 kıyye
90 akçe	3.000 akçe	1.800 akçe	30 akçe	1.800 akçe
Revgan-ı sâde-	Asel-i bakkâlân	Nişasta-i	Tavuk-ı	Nohud-ı
i bakkâlân	40 kıyye	ağdacıyân	ağdacıyân	leblebiciyân
150 kıyye	120 akçe	15 kıyye	30 aded	15 kıyye
450 akçe		45 akçe	90 akçe	45 akçe

[s. 75a]

Sabun-ı bâzergân	Soğan-ı bakkâl 40 kıyye	Dakîk-i hâs-ı çörekciyân	Kahve-i bâzergân	Sükker-i attârân 6 kıyye
10 kıyye	120 akçe	30 kıyye	15 kıyye	18 akçe
30 akçe		90 akçe	45 akçe	
Şem'-i asel-i attârân	Şem'-i revgan-ı mumcuyân	Yumurta-i ağdacıyân	Süd-i ağdacıyân	Yoğurt-ı ağdacıyân
6 kıyye	30 kıyye	300 aded	30 kıyye	20 kıyye
18 ake	90 akçe	900 akçe	90 akçe	60 akçe
Baharât berây-ı attârân	Razaki-i bakkâlân	Tuz-ı bakkâlân 15 kıyye	Sirke-i ağdacıyân	Çıra 300 kıyye
2 kıyye	15 kıyye	45 akçe	18 kıyye	900 akçe
6 akçe	45 akçe		54 akçe	
Şa'îr bâ-keyl-i Kütahî	Hatab 150 araba	Saman 150 çit		
100 kıyye	Üç günlükdür.	Üç günlükdür		
300 akçe				

194

Taksît-i evvel emridir.

Akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâtî'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfî'u a'lâmi's-şerî'ati ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevlânâ Kütahya kâdîsı (?) zîdet fezâ'iluhû ve mefâhiru'l-kuzât ve'hl-hükkâm ma'âdinü'l-fazl ve'l-keâm Eyâlet-i Anadolu'da vâki' sâ'ir kâdîlar ve nâibler zîde kadruhûm ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki bin yüz yetmiş altı senesine mahsûben Eyâlet-i anadolu'dan ber-mu'tâd-ı kadîm tahsîl olunagelen altmış iki bin beş

yüz dört gurus ve kırk akçe imdâd-ı hazariyye senede iki taksît ile tevzî' ve taksîm ve hâlâ Anadolu Valisi düstûr-ı mükerrer müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem vezîrim Mehmed Paşa edâma'llâhu te'âlâ iclâlehû tarafından kabzına me'mûra edâ ve teslîm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr (?) ve ile irsâl olunmuştur. İmdi vusûlünde eyâlet-i mezbûreden valilere mu'ayyen olan ol mikdâr gurus hazariyye sene-i mezbûrenin ibtidâ-i Muharrem'inde senede iki taksît ve beher taksîtin vakt ü zamanında cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tevzî' ve taksîm ve yerlû yerinden cem' ve tahsîl ve müşârun-ileyh tarafından ahz u kabzına me'mûra edâ ve teslîm etdirilip avk ve te'hîrden ve mikdâr-ı mu'ayyenden ziyâde bir akçe idhâl ve tevzî'inden gâyetü'l-gâye ittikâ ve ihtirâz olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâat-makrûnuyla âmil olup hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylesesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâhiri Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene hamse ve seb'în ve mi'e ve elf.

Kayd şüd, fî 24 Zi'l-hicce sene [1]175

[s. 75b]

195

Arslanapa Nâhiyesi'ne tâbi' Saraycık karyesi Gedüs Kasabası'ndan olmayıp Aslanapa Nâhiyesi'nden olduğunu müş'ir emr-i âlişândır.

Düstûr-ı mükerrer müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidü bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ Anadolu valisi vezîrim paşa edâma'llâhu te'âlâ iclâlehû ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'în Kütahya Kazâsı'nda Nâibü's-şer' Mevlânâ (?) zîde ilmuhû tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki mahallinde istimâ' ve fasl ü hasmı iltimâs olunmağın cânib-i şer'den me'zûnen Müftîzâde müderrisin-i [kirâmdan] kıdvetü'l-ulemâ'i'l-muhakkıkîn Mevlânâ es-Seyyid İbrahim bin es-Seyyid Abdurrahman zîde ilmuhû irsâl olunup ol dahi zeyl-i vesîkada mastûru'l-esâmi bî-garaz müslimîn ile medîne-i Kütahya muzâfâtından Arslanapa Nâhiyesi'ne tâbi' defter-i hakanîde üç yüz elli akçe yazı ile sebt-i defter olunan nefsi-i Saraycık karyesine varıp akd-i meclis-i nebevî eyledikde medîne-i mezbûre a'mâlinden Tavşanlı Nâhiyesi'ne tâbi' Aceb (?)

nâm karye ve gayrıdan beş bin akçe timara bâ-berât-ı şerîf-i âlîşân mutasarrıfı Mehmed bin Halil nâm sipahi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda nefis-i kasaba-i Gedüs sâkinlerinden ve a'yândan Mehmed bin Ahmed ve İbrahim bin Koca Ali ve Ebubekir Bey bin İbrahim ve Mehmed Ağa bin Halil ve Halil bin Ahmed ve Abdülkerim bin Halil ve Hasan Bey bin Ali ve Bayram beşe bin Mehmed ve Salih bin Şa'bân ve es-Seyyid Ahmed bin Sefer ve Ali bin Mehmed Beşe demekle ma'rûf kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu üzerinde olup mu'âyene ve müşâhede olunan cânib-i şarkîsi Şeyhler toprağı ve taraf-ı şimâli Tokul karyesi hudûdu ve sûy-i cenûbu Oğuzlar karyesi mer'âsı ve garbı Kedirol (?) ve Gönlek (?) Karaki ve Hacıgediğı [ve] Suûleşdiğı nâm mahaller ile mahdûd ve müntehâ olan arâzî timarım olan Saraycık karyesi olup ber-mûceb-i sûret-i defter-i hakanî ve ber-mantûk-ı defter-i mevkûfât karye-i Saraycık el-mezbûre Arslanapa Nâhiyesi'ne kayd ve sebt-i defter olunup hilâf-ı defter-i hakanî dahl iktizâ etmez iken mezbûrûn birbirleriyle ittifâk ve birkaç seneden beri Gedüs tarafından teklîf tahmîl ve talebiyle rencîde ederler deyu bir kıt'a takrîrine muvâfık sûret-i defter-i hakanî ve berât-ı şerîf ibrâz ve su'âl olunup mûcib-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ahâlî-i merkûmun cevâblarında fi'l-hakika hudûd-ı mezkûre ile mahdûd olan nefis-i Saraycık el-mezbûre Arslanapa Nâhiyesi'nden olduğunu herbirerleri ikrâr u i'tirâf etmeleriyle ikrâr u i'tirâfları mûcebince mu'ârazadan ba'de'l-men' li-eclil-istihkâm istişhâd olundukda kurbünde vâki' Gireğı Kazâsı'ndan Osman ve Halil ve Mehmed ve Ramazan ve Ahmed ve Ebubekir ve Ömer ve diğeri Ebubekir Efendi ve el-Hâc Ahmed ve es-Seyyid el-Hâc Halil ve diğeri el-Hâc Ahmed ve Mustafa ve Cafer ve Ahmed ve el-Hâc Mustafa ve Hasan ve Ramazan ve İsmail Bey ve Ali Bey ve diğeri Ali ve Seyyid Ali ve İmâm Ahmed Efendi ve Mustafa Beşe ve Abdullah Bey ve es-Seyyid Halil ve Ali ve es-Seyyid Hüseyin ve Hamza ve Cafer ve İbrahim ve es-Seyyid Ali ve Hasan ve Ahmed el-imâm kundakçı ve diğeri Ahmed ve İmâm Molla Ahmed ve Abdülmümin ve Hacızâde Halil ve Mustafa ve es-Seyyid Ali ve Halil Ağa ve Seyyid Muharrem ve Monla Mustafa ve Hüseyin Beşe ve es-Seyyid Hüseyin ve Hatîb Molla Veli ve es-Seyyid Süleyman ve Mustafa Bey ve Ahmed ve Mustafa ve Derviş Mehmed ve Ahmed ve İmâm Monla Ahmed ve Ali ve Hatîb Abdullah ve Sefer Bey ve Kemal Yakub ve Şahbaz ve Ebubekir ve Kara Yazıcıoğlu Seyyid Mehmed ve Davud oğlu Mehmed ve Seyyid Ebubekir ve Ali ve ahmed ve Veli ve el-Hâc İbrahim ve İsmail ve Süleyman ve Receb ve Süleyman ve Molla Hüseyin ve Ahmed ve Abdullah ve Yakub

ve Ali ve diğer Ali ve Mehmed ve Himmet ve Mehmed ve Mahmud ve diğer Mahmud ve Hamza ve Molla Yakub ve Hasan ve Murâd ve Gedüs Kazâsı'na tâbi' Çukurviran karyesi sâkinlerinden Ahmed ve Süleyman ve Ali demekle ma'rûf kimesneler meclis-i ma'kûdda hâzırûn olup istişhâd olundukda fi'l-hakîka işbu mu'âyene ve müşâhede olunan cânib-i şarkîsi Şeyhler toprağı ve taraf-ı şimâli Tokul karyesi hudûdu ve sûy-i cenubu Oğuzlar karyesi mer'âsı ve garbı Kedi yol (?) ve Gönlek (?) Karaki ve Hacıgediğı ve Suüleşdiğı nâm mahaller ile mahdûd olan arâzî ber-mûceb-i sûret-i defter-i hakanî ve sûret-i defter-i mevkûfât Arslanapa Nâhiyesi'nden nefis-i karye-i Saraycık arâzîsidir biz bu husûsa bu vech üzere şahidiz ve şehâdet dahi ederiz deyu herbiri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye mûcebince hudûd-ı mezkûre ile mahdûd olan arâzî Arslanapa Nâhiyesi'ne tâbi' nefis-i Saraycık toprağı olduğı ahâlî-i mezbûrûnun i'tirâflarıyla sâbit ve cemm-i gafîr şehâdetleriyle tevâtüren zâhir olduğı ahâlî-i merkûmunun teklîf talebiyle rencîdelerini mu'ârazadan men' eylediğini mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ba'dehû ma'an meb'ûs olunan ümenâ-i şer'le alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmekle ba'de't-tenfizi's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb bin yüz yetmiş beş senesi Zi'l-ka'de'sinin altıncı günü târihiyle muvarrah sen ki Kütahya nâibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Feyzullâhzâde Mehmed Refî zîde ilmuhusun imzânla mûmzâ ve hatminle mahtûm hüccet-i şer'îyye verilmekle hüccet-i şer'îyye mûcebince amel ve hareket olunup karye-i Saraycık el-mezbûre vâki' olan tekâlîfi Arslanapa Nâhiyesi'ni ahâlîsiyle ma'an edâ etdirilip fîmâ-ba'd mugâyir-i hüccet-i şer'îyye Gedüs Kasabası tarafından tekâlîf talebi ve tahmili ile te'addî ve rencîde etdirilmemek bâbında istid'â-yı inâyet olunmağın yedinde olan hüccet-i şer'îyyesi mûcebince amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki (?) hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince amel siz ki vezîr-i müşârun ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimâsız ber-mûceb-i hüccet-i şer'îyye amel ve hareket olunup mugâyir-i hüccet-i şer'îyye teklîf tahmîl v etalebi ile Gedüs ahâlîsinin zâhir olan te'addî ve rencîdelerin men' u def' eyleyip mazmûn-ı emr-i şerîfimle âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâhiri Zi'l-ka'de li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

İslambol el-mahrûse

Kayd şüd, fî 27 Zi'l-hicce sene [1]175.

[s. 76a]

Küşâd şûd evrâk-ı cizye be-yed-i el-Hâc Süleyman bin Mahmud min taraf-i el-Hâc Ali Ağa cizyedâr, birâder-eş bi-ahdihi.

Kazâ-i Kütahya

Evrâk

Aded

058 A'lâ

354 Evsat

143 Ednâ

555

Hurrire fi'l-yevmi' fî gurreti Muharremi'l-harâm sene 1176, min yevm-i Cum'a.

196

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-keîâm Kütahya Sancağı'nda vâki' olan kâdîlar zîde fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Hazîne-i Âmirem defterleri mücebince arpa eminî ocaklığı olan Kütahya Sancağı'nda vâki' kazâların iki bin altı yüz seksen iki buçuk bir sülûs ve buçuk rub' bedel-i nüzûl hâneleri olup bin yüz yetmiş altı senesine mahsûb olmak üzere cem' [ve] tahsîli lâzım gelmeğin (?) deruhde olunup yedine mühürlü ve nişânlu mevkûfât defterleri sûreti verilmeğin imdi mücebince cem' ve tahsîl etdirilmek fermânım olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerîfimle mübâşir vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel edip dahi sene-i mezbûra mahsûb olmak üzere livâ-i mezkûrede vâki' kazâların ol mikdâr bedel-i nüzûl hânelerinin beher hânesinden altışar yüz akçe bedel-i nüzülleri irsâl olunan memhûr ve nişânlu mevkûfât defteri mücebince cem' ve tahsîl ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Arpa eminî (?) zîde mecduhû tarafına edâ ve teslîm etdirdip hilâf-ı emr u defter kimesneye te'allül ve inâd ve muhâlefet etdirmeyesiz ve bundan mâ'adâ mübâşir-i mezbûrun cihet-i maâşiyçün herbir bedel-i nüzûl hânesinden otuzar akçe dahi aldirdip ve bedel-i nüzûl için alınan akçenin her yüz on akçesinden bir esedî gurus tahsîl etdirdip ve hîn-i tahsilde mîrî için alınan akçeyi Hazîne-i Âmireme alındığı vech üzere aldirdip bundan ziyâde ve noksân alınmaya ve aldirmayasız kesr-i defterden ve naks-ı hânedan

ve fermânımdan ziyâde mütâlebesiyle rencîde etdirmeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin min Zi'l-ka'de sene hamse ve seb'în ve mi'e ve elf.

İslambol el-mahrûse

197

Mesned-nişîn-i şerî'at-ı garrâ Kütahya kâdîsı efendi zîdet fezâ'iluhû ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân [ve] zâbitân ve ağalar zîde mecduhuma inhâ olunur ki bin yetmiş altı senesine mahsûben Eyâlet-i Anadolu'dan bâ-fermân-ı âlîşân ta'yîn ve tahsîs buyurulan imdâd-ı hazariyye taksît-i evveli vakt ü zamanı hulûlü vusûl etmekle muhrec ve mûmzâ ve mahtûm pusula mûcebince lâzım gelen mâl-ı hazariyye taksît-i evveli ma'rifet-i şer' ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifeti ve cümle a'yân ve zâbitân ma'rifetleriyle tevzî' ve taksîm olunup halisu'l-ayâr ve tâmmü'l-vezn nûkûd akçe olmak üzere bir ân akdem ve bir sâ'at mukaddem yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûra edâ ve teslîm etdirdesiz deyu buyuruldu.

Fî gurreti M. sene [1]176.

198

Mefâhiru'l-kuzâ ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Kütahya Sancağı'nda vâki' kazâların kâdîları zîde fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Hazîne-i Âmirem defteri mûcebince arpa eminî ocaklığı olan Kütahya Sancağı'nda vâki' kazâların iki bin altı yüz yetmiş altı buçuk avâriz hâneleriyle bir yük yedi bin yüz otuz beş akçe bedel-i avâriz mütekâ'idînleri olup bin yüz yetmiş altı senesine mahsûben cem' ve tahsîli lâzım gelmeğîn (?) deruhde olup yedine mühürlü ve nişânlu mevkûfât defteri sûreti verilmeğîn imdi mûcebince cem' ve tahsîl etdirilmek fermânım olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel dahi sene-i mezbûra mahsûb livâ-i mezkûrede vâki' kazâların ol mikdâr avâriz hânelerinin beher avâriz hâne başından beşer yüz akçe avârizlarıyla ol mikdâr bedel-i avâriz mütekâ'idîn akçelerin irsâl olunan mühürlü ve nişânlu sûret-i mevkûfât mûcebince cem' ve tahsîl ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân arpa eminî zîde mecduhû tarafına edâ ve teslîm etdirdip hilâf-ı emr u defter kimesneye dahl ü ta'arruz ve inâd etdirmeyip bundan mâ'adâ cihet-i maâşıyçün herbir avâriz hânesinden altışar akçe dahi

aldırıp ve avâriz için alınan akçenin her yüz on akçesinden bir esedî guruş tahsîl etdirdesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin min Zi'l-ka'de li-sene hamse ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

İstanbul el-mahrûse

[s. 76b]

Mahalle-i Çukur hâne 0,5	Mahalle-i Ahi Mustafa hâne 1, 1 sümün	Mahalle-i Ahi Erbaşan hâne 3 rub'	Mahalle-i Servi hâne 1, 1 sümün	Mahalle-i Paşam hâne 1
Mahalle-i Dükkâncıklar hâne 0,5, 1 sümün	Mahalle-i Poladbey hâne 3 rub'	Mahalle-i Hacı İbrahim hâne 3 rub', 1 sümün	Mahalle-i Hacı Ahmed hâne 1, 1 rub', 1 sümün	Mahalle-i Çerçi Müslüman hâne 4, 1 sümün
Mahalle-i İshak Fakih hâne 0,5	Mahalle-i Efendi Bola hâne 0,5	Mahalle-i Şehreküstü hâne 3,5	Mahalle-i Sultanbağı hâne 1 Yalnız bir hânedir	Mahalle-i Bezirciler hâne 1 rub', 1 sümün
Mahalle-i Lala Hüseyin Paşa hâne 4	Mahalle-i Bölücek hâne 3	Mahalle-i Ahi İzzedin hâne 0,5, 1 sümün	Mahalle-i Gönen hâne 3 rub'	Mahalle-i Dibek hâne 1 rub'
Mahalle-i Mu'arrif hâne 1,5, 1 sümün	Mahalle-i Pirler hâne 3 rub', 1 sümün	Mahalle-i Cedid hâne 1,5, 1 sümün	Mahalle-i Ahi Evren hâne 3, 1 sümün	Mahalle-i Cemaleddin hâne 2, 1 rub', 1 sümün

Mahalle-i Büyükorta hâne 2, 1 rub‘ 1 sümün	Mahalle-i Lala 1,5, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i Saray hâne 2, 1 sümün	Mahalle-i Küçükorta hâne 1,5	Mahalle-i Börekçiler hâne 2
Mahalle-i Meydan hâne 3,5	Mahalle-i Balıklı hâne 1,5, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i kâdîşeyh hâne 1 sümün	Mahalle-i Çerçi Kefere hâne 3, 1 rub‘	Yekûn hâne 55 Fî-i beher hâne bahâ 39,5 guruş 8 para
Nâhiye-i Emrudili hâne 8,5 Nâhiye-i Etrâf-ı Şehir				
Karye-i Bölücek hâne 2	Karye-i Çalıca hâne 1 rub‘	Karye-i İkizöyük hâne 3 rub‘	Karye-i Yazıcılar hâne 1 rub‘	Karye-i Alayund hâne 3 rub‘
Karye-i Çavlı hâne 1	Karye-i Timurcuören hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Dumlupınar hâne 1 rub‘	Karye-i Akkilise hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Sofular hâne 1,5
Karye-i Karaöz hâne 3 rub‘	Karye-i Elmalu hâne 0,5	Karye-i Etyemez[ler] hâne 1	Karye-i Kulaksız hâne 0,5	Karye-i Aydoğdu hâne 0,5
Karye-i Kumarı hâne 3 rub‘	Karye-i Pirli (Perli) hâne 3 rub‘	Karye-i Ağaç hâne 1 rub‘	Karye-i Kınık hâne 1 rub‘	Karye-i Mustafalar hâne 1 rub‘
Karye-i Donarslan hâne 1	Karye-i Güğüm hâne 1 rub‘	Karye-i Kızılcaören hâne 1 rub‘	Karye-i Okçu hâne 1,5	Karye-i Güveççi hâne 1,5, 1 rub‘

Karye-i İn hâne 1,5	Karye-i Ahiler hâne 1 rub‘	Karye-i Andız hâne 1	Karye-i Parmakören hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Koçak hâne 0,5
Karye-i Akçamescid hâne 0,5	Karye-i Gököz hâne 1 rub‘	Karye-i Durgudlar hâne 1, 1 rub‘ <i>Bir hâne bir rub‘dur</i>	Karye-i Zağra hâne 1	Karye-i Göynükören hâne 2 rub‘
Karye-i Senir hâne 1,5	Karye-i Yaylababa hâne 1 rub‘	Karye-i Beypınarı hâne 1 rub‘	Karye-i Alınlı ma‘a Sazak hâne 1 rub‘	Karye-i Kariz (Geriz) hâne 1 rub‘
Yekûn hâne 29,5, 1 rub‘				

[s. 77b]

Nâhiye-i Gümüş

Karye-i Sekiören hâne 1	Karye-i Örence hâne 1 rub‘	Karye-i Germiyan-ı Karaağaç hâne 3 rub‘	Karye-i Bozcaöyük hâne 3 rub‘	Karye-i Ablum ma‘a Bacam hâne 3, 1 rub‘
Karye-i Enne hâne 2,5 <i>İki buçukdur</i>	Karye-i Duğa (Doğa) hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i Kepez hâne 1,5	Karye-i Zülkadir hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Ayılu hâne 3,5
Karye-i Donarlan hâne 0,5	Karye-i Arslanlu hâne 1	Karye-i Yakaca hâne 1,5	Karye-i Gümüş 2, 1 rub‘	Karye-i Kızık hâne 1,5

Karye-i Dedik hâne 3 rub‘	Karye-i Çukurca hâne 0,5	Karye-i Seyyidömer (Seydiömer) hâne 4	Karye-i Kükürt hâne 1,5	Karye-i Şamî hâne 1 rub‘
Karye-i Çoban hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Ayvalı hâne 1 rub‘	Karye-i Karsak hâne 1 rub‘	Karye-i Şahmelik hâne 1,5	Karye-i Çalıören hâne 0,5
Karye-i Vakıf hâne 3 rub‘	Karye-i Darıcı hâne 1 rub‘	Karye-i Ağızören hâne 1,5	Karye-i İsa hâne 1,5	Karye-i Gazel Yakub hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Sünnet Yenicesi hâne 3 rub‘	Karye-i Kınık-ı Fevkânî hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Gulam hâne 1 rub‘	Karye-i Kızılcağa hâne 1 rub‘	Karye-i Gün hâne 1
Karye-i Köprülüviran (Köprülüören) hâne 7,5	Karye-i Gürgseydi hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Karcık hâne 1, 1 sümün	Karye-i Şayin (Şahin) hâne 1	Karye-i Gölcük hâne 0,5
Karye-i Eğriöz hâne 0,5	Karye-i İlyarık hâne 1 rub‘	Karye-i Ören hâne 3 rub‘, 1 sümün	Karye-i Sakcılar hâne 0,5	Karye-i İnegazi 3 rub‘
Karye-i Yüreğir hâne 0,5	Karye-i Elmaağaç hâne 3 rub‘	Karye-i Kıranışık hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Sulu hâne 1	Yekûn hâne 64,5

Nâhiye-i Tavşanlı

Karye-i Göbel hâne 4,5	Karye-i Tepecik hâne 5,5	Karye-i Çardaklı hâne 2	Karye-i Büyükelet hâne 1	Karye-i Çukur hâne 3, 1 rub‘
Karye-i Ayvalı hâne 4	Karye-i Bey hâne 2,5, 1 rub‘	Karye-i Kuruçay hâne 4	Karye-i Moymul hâne 3	Karye-i Şeyhlü hâne 1,5
Karye-i Karaağaç hâne 2	Karye-i Küçükelet hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Kayı hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Kiliselü hâne 1,5	Karye-i Akçaşar hâne 0,5
Karye-i Tekeler hâne 1	Karye-i Sorkın hâne 1	Karye-i Davudlar hâne 0,5	Karye-i Pazar hâne 9	Karye-i Gürağaç hâne 1,5, 1 rub‘
Karye-i Alpagud hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Karlı hâne 0,5	Karye-i Karaköy hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Tutaş (Tutuş) hâne 1	Karye-i Yağmurlar hâne 1 rub‘
Karye-i Derecik hâne 1,5	Karye-i Kozluca hâne 3 rub‘	Karye-i Karapelid hâne 1,5	Karye-i Kul hâne 0,5	Karye-i Azganlar hâne 0,5

Yekûn hâne 59,5, 1 rub‘

[77b]

Nâhiye-i Virancık

Karye-i Çerte (Çetre) hâne 2	Karye-i Yunuslar hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i Güney hâne 1 rub‘	Karye-i Cebrail hâne 3 rub‘, 1 sümün	Karye-i Yağmurlar hâne 1, 1 rub‘
------------------------------------	--	------------------------------	---	--

Karye-i Yenice-i Emrudcuk hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i Fakra hâne 3 rub‘	Karye-i İlçikören hâne 1,5	Karye-i Yeğenler der- [karye-i] Ömerler hâne 1 rub‘	Karye-i Barağı hâne 1
Karye-i Çavdarhisar hâne 3	Karye-i Hacımahmud hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Gökağaç hâne 1,5	Karye-i Çam 1, 1 rub‘	Karye-i Afşar hâne 1,5
Karye-i Sulu hâne 1,5	Karye-i Tepecik hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i nefsi-i Virancık hâne 3,5	Karye-i Ağarı hâne 1,5	Karye-i Yağdıgın hâne 1,5
Karye-i Halifeler hâne 1	Karye-i Esadlar hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Efeler hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Gökler hâne 0,5, 1 sümün	Karye-i Hacıkebir hâne 2, 1 rub‘
Karye-i Samralar hâne 1 rub‘	Karye-i Şeyhler hâne 2	Karye-i Kayı hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Susuz hâne 1 rub‘	Karye-i Kızık hâne 2,5
Karye-i Doğancılar hâne 3 rub‘	Karye-i Döşicek hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Yenice-i Virancık hâne 0,5	Karye-i Abaş hâne 3 rub‘	Karye-i Köpekovası hâne 3 rub‘
Karye-i Polad hâne 1 rub‘	Karye-i Meştarlar (Mestarlar) hâne 0,5		Yekûn hâne 48	

Nâhiye-i Gireği

Karye-i Ada hâne 3 rub‘	Karye-i Haydarlar hâne 3	Karye-i İğdecik hâne 1 rub‘	Karye-i Alıncık hâne 3 rub‘	Karye-i Aslıhanlar hâne 1, 1 rub‘, 1 sümün
Karye-i Nuhören hâne 1	Karye-i Kusura hâne 1	Karye-i Çal hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Çamurduk hâne 0,5	Karye-i Şehmalar [ma‘a] Şeyhler hâne 1
Karye-i Gökçeler hâne 2,5, 1 rub‘	Karye-i Yalnızsaray hâne 0,5	Karye-i Dere hâne 3 rub‘	Karye-i Porsuk hâne 0,5	Karye-i Kozluca hâne 0,5, 1 sümün
Karye-i Emrez hâne 2	Karye-i Arslanapa hâne 3, 1 rub‘, 1 sümün	Karye-i Örence hâne 0,5	Karye-i Abaş hâne 1,5	Karye-i Sinekciler hâne 3 rub‘
Karye-i Karadiğin hâne 1 rub‘	Karye-i Ballubaba hâne 1 rub‘, 1 sümün	Karye-i Pullar hâne 0,5	Karye-i Çukurca hâne 0,5	Karye-i Göynükören hâne 0,5, 1 sümün
Karye-i Sağırlar hâne 1 rub‘	Karye-i Çölmekçi hâne 3 rub‘	Karye-i Kureyşler hâne 1 rub‘	Karye-i Tava Hâne 1,5	Karye-i Tokul hâne 1
Karye-i Derziler hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Bâzergânlar hâne 1,5	Karye-i Ören hâne 2	Karye-i Pınarbaşı hâne 1	Karye-i Bayad hâne 0,5

Karye-i Avlağı hâne 1 rub‘	Karye-i Bazarcık hâne 1 rub‘	Karye-i Bülhare hâne 1 sümün	Karye-i Saraycık hâne 1 rub‘	Karye-i Gün[lü]ce hâne 1 sümün
-------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	--------------------------------------

Yekûnc hâne 36,5

[s. 78a]

Nâhiye-i Altuntaş

Karye-i Zemme hâne 1,5	Karye-i Kuyucak hâne 0,5	Karye-i Eymür hâne 1, 1 sümün	Karye-i Üçöyük hâne 0,5	Karye-i Gecek hâne 1, 1 sümün
Karye-i Çepni hâne 1	Karye-i Kürt hâne 1,5	Karye-i Genişler hâne 0,5	Karye-i Karaağaç hâne 3 rub‘	Karye-i Abya hâne 1
Karye-i Keçiller hâne 1,5	Karye-i Oğuzlar hâne 1 rub‘	Karye-i Ürkmez [ma‘a] İğce hâne 0,5	Karye-i Yakakınık hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Sevdiğin hâne 1 rub‘
Karye-i Öyük hâne 1,5	Karye-i Tatar Muhad hâne 1, 1 rub‘	Karye-i nefs-i Altuntaş hâne 1	Karye-i Çakırsaz hâne 0,5	Karye-i Yapılcan hâne 3 rub‘
Karye-i Akçe hâne 1 rub‘	Karye-i Yalnızsaray hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Fakra hâne 1 rub‘	Karye-i Alibey hâne 1	Karye-i Kabağaç hâne 1 rub‘
Karye-i Basan (Pusan) hâne 1 rub‘	Karye-i Yüylük hâne 1 rub‘	Karye-i Muradhanlar hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Çomaklar hâne 0,5	Karye-i Beytimurlar hâne 1 rub‘

Karye-i Aslıhan ma‘a	Karye-i Efted hâne 1,5	Yekûn hâne 25,5
Yeni hâne 1 rub‘		

Cem‘an yekûn hâne 373,5

Fî beher hâne 16 guruş 8 para

Yalnız on altışar guruş sekizer para kurâlara

Minhâ'l-masârîf

Taksît-i evvel 509 guruş	Mübâşiriyye 250 guruş	Tahsîldâriyye 500 guruş	Menzil için mevkuf 1.500 guruş	Mübâşiriyye-i Karaman ganem 200 guruş
Mübâşiriyye-i Karaman keçi 100 guruş	Masârîf-ı belde 130 guruş	İcâre-i hân-ı Hacı İvaz 75 guruş	Berây-ı kumar (-) bârgîri 300 guruş	Berây-ı hidmet- i ser-muhzırân ve ta‘mîr buyurulduğusu ve gayruhû 500 guruş
Masârîf-ı malzeme 100 guruş	Ta‘mîr-i saray 217 guruş	Zamîme-i nefis- i Emrudili 352,5 guruş	Avâid-i kethüdâ-yı çavuşân 10 guruş	Menzil bârgîri kethüdâ beye 75 guruş
Harc-ı mahkeme Kalemiyye 25, harc 25, kethüdâiyye 25, ihzâriyye 5 500 guruş		Etmekciyân 90 guruş	Pirinç, sabun ve kahve-i bâzergân 372 guruş	Bahâ-i revgan-ı şem‘ 29 guruş 1 rub‘

Kassâbân	Attârân	Bakkâlân	Ağdacıyân	Çörekciyân
330 guruş	102 guruş	277 guruş	38 guruşu	4 guruş
İstidâne şüd ez-	Cem'an yekûn 6.610,5 guruş			
sarrâf	Kayd şüd, fî evâili Muharrem sene sitte ve seb'ûn ve mi'e ve elf.			
50 guruş				

[s. 78b]

Muhassıl-ı avârız devletlü sa'âdetlü Ömer Ağa ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı âlî Ş.
sene 1176 mahsûbendir.

Mahalle-i Çukur hâne 0,5	Mahalle-i Ahi Mustafa hâne 1, 1 sümün	Mahalle-i Ahi Erbaşan hâne 3 rub'	Mahalle-i Servi hâne 1, 1 sümün	Mahalle-i Paşam hâne 1
Mahalle-i Dükkâncıklar hâne 0,5, 1 sümün	Mahalle-i Poladbey hâne 3 rub'	Mahalle-i Hacı Ahmed hâne 1, 1 rub', 1 sümün	Mahalle-i Hacı İbrahim hâne 3 rub', 1 sümün	Mahalle-i Çerçi Müslüman hâne 4, 1 sümün
Mahalle-i İshak Fakih hâne 0,5	Mahalle-i Efendi Bola hâne 0,5	Mahalle-i Şhreküstü hâne 3,5	Mahalle-i Sultanbağı hâne 1	Mahalle-i Bezirciler hâne 1 rub', 1 sümün
Mahalle-i Lala Hüseyin Paşa hâne 4	Mahalle-i Bölücek hâne 3	Mahalle-i Ahi İzzedin hâne 0,5, 1 sümün	Mahalle-i Gönen hâne 3 rub'	Mahalle-i Dibek hâne 1 rub'
Mahalle-i Mu'arrif hâne 1,5, 1 sümün	Mahalle-i Pirler hâne 3 rub', 1 sümün	Mahalle-i Lala hâne 1,5, 1 rub', 1 sümün	Mahalle-i Ahi Evren hâne 3, 1 sümün	Mahalle-i Cemaleddin hâne 2, 1 rub', 1 sümün

Mahalle-i Büyükorta hâne 2, 1 rub‘ 1 sümün	Mahalle-i Saray hâne 2, 1 sümün	Mahalle-i Küçükorta hâne 1,5	Mahalle-i Börekçiler hâne 2	Mahalle-i Cedîd hâne 1,5, 1 sümün
Mahalle-i Çerçi Kefere hâne 3, 1 rub‘	Mahalle-i Meydan hâne 3,5	Mahalle-i Balıklı hâne 1,5, 1 rub‘, 1 sümün	Mahalle-i kâdîşeyh hâne 1 sümün	Yekûn hâne 55

Etrâf-ı Şehir Nâhiyesi

Karye-i Çalıca hâne 1 rub‘	Karye-i Bölücek hâne 2	Karye-i İkizöyük hâne 3 rub‘	Karye-i Yazıcılar hâne 1 rub‘	Karye-i Alayund hâne 3 rub‘
Karye-i Çavlı hâne 1	Karye-i Timurcuören hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Dumlupınar hâne 1 rub‘	Karye-i Akkilise hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Sofular hâne 1,5
Karye-i Karaöz hâne 3 rub‘	Karye-i Elmalu hâne 0,5	Karye-i Etyemezler hâne 1	Karye-i Kulaksız hâne 0,5	Karye-i Aydoğdu hâne 0,5
Karye-i Kumarı hâne 3 rub‘	Karye-i Pirli hâne 3 rub‘	Karye-i Ağaç hâne 1 rub‘	Karye-i Kınık hâne 1 rub‘	Karye-i Mustafalar hâne 1 rub‘
Karye-i Donarslan hâne 1	Karye-i Beypınarı hâne 1 rub‘	Karye-i Gügüm hâne 1 rub‘	Karye-i Kızılcaören hâne 1 rub‘	Karye-i Okçu hâne 1,5
Karye-i Güveççi/Güvveci hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i İn hâne 1,5	Karye-i Andız hâne 1	Karye-i Parmakören hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Koçak hâne 0,5

Karye-i Akçamescid hâne 0,5	Karye-i Gököz hâne 1 rub‘	Karye-i Turgudlar hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Göynükören hâne 2 rub‘	Karye-i Kariz hâne 1 rub‘
Karye-i Ahiler hâne 1 rub‘	Karye-i Zağra hâne 1	Karye-i Yaylababa hâne 1 rub‘	Karye-i Alınlı ma‘a Sazak hâne 1 rub‘	

Yekûn hâne 29,5, 1 rub‘

Nâhiye-i Emrudili hâne 8,5

Nâhiye-i Gümüş

Karye-i Sekiören hâne 1	Karye-i Örence hâne 1 rub‘	Karye-i Germiyan-ı Karaağaç hâne 3 rub‘	Karye-i Bozcaöyük hâne 3 rub‘	Karye-i Ablum ma‘a Bacam hâne 3, 1 rub‘
Karye-i Enne hâne 2,5	Karye-i Doğa hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i Kepez hâne 1,5	Karye-i Zülkadir hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Ayılı hâne 3,5
Karye-i Donarslan hâne 0,5	[79a] Karye-i Arslanlu hâne 1	Karye-i Yakaca hâne 1,5	Karye-i Gümüş 2, 1 rub‘	Karye-i Kızık hâne 1,5
Karye-i Dedik hâne 3 rub‘	Karye-i Çukurca hâne 0,5	Karye-i Seyyidömer hâne 4	Karye-i Kükürt hâne 1,5	Karye-i Şamî hâne 1 rub‘
Karye-i Çoban hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Ayvalı hâne 1 rub‘	Karye-i Şahmelik hâne 1,5	Karye-i Çalıören hâne 0,5	Karye-i Vakıf hâne 3 rub‘

Karye-i Darıcı hâne 1 rub‘	Karye-i Ağızören hâne 1,5	Karye-i İsa hâne 1,5	Karye-i Gazel Yakub hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Karsak hâne 1 rub‘
Karye-i Sünnet Yenicesi hâne 3 rub‘	Karye-i Kınık-ı Fevkânî hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Gulam hâne 1 rub‘	Karye-i Kızılcağa hâne 1 rub‘	Karye-i Köprülüviran hâne 7,5
Karye-i Gün hâne 1	Karye-i Gürgseydi hâne 3, 1 rub‘	Karye-i Karcık hâne 1, 1 sümün	Karye-i Şayin (Şahin) hâne 1	Karye-i Gölçük hâne 0,5
Karye-i Eğriöz hâne 0,5	Karye-i Ören hâne 3 rub‘, 1 sümün	Karye-i İlyarık hâne 1 rub‘	Karye-i Sulu hâne 1	Karye-i Sakcılar hâne 0,5
Yekûn hâne 61, 1 rub‘				

Nâhiye-i Virancık

Karye-i Çerte hâne 2	Karye-i Yunuslar hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i Güney hâne 1 rub‘	Karye-i Cebrail hâne 3 rub‘, 1 sümün	Karye-i Yağmurlar hâne 1, 1 rub‘
Karye-i Yenice-i Emrüdçuk hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i Fakra hâne 3 rub‘	Karye-i İlçikören hâne 1,5	Karye-i Yeğenler der- karye-i Ömerler hâne 1 rub‘	Karye-i Barağı hâne 1
Karye-i Çavdarhisar hâne 3	Karye-i Hacımahmud hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Gökağaç hâne 1,5	Karye-i Çam 1, 1 rub‘	Karye-i Afşar hâne 1,5

Karye-i Sulu hâne 1,5	Karye-i Tepecik hâne 1,5, 1 rub‘	Karye-i nefs-i Virancık hâne 3,5	Karye-i Ağarı hâne 1,5	Karye-i Yağdıgın hâne 1,5
Karye-i Halifeler hâne 1	Karye-i Esadlar hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Efeler hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Gökler hâne 0,5, 1 sümün	Karye-i Hacıkebir hâne 2, 1 rub‘
Karye-i Samralar hâne 1 rub‘	Karye-i Şeyhler hâne 2	Karye-i Kayı hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Susuz hâne 1 rub‘	Karye-i Kızık hâne 2,5
[s. 79b]				
Karye-i Doğancılar hâne 3 rub‘	Karye-i Döşicek hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Yenice-i Virancık hâne 0,5	Karye-i Abaş hâne 3 rub‘	Karye-i Köpekovaşı hâne 3 rub‘
Karye-i Meştarlar (Mestarlar) hâne 0,5	Karye-i Polad hâne 1 rub‘		Yekûn hâne 48	

Nâhiye-i Gireği

Karye-i Ada hâne 3 rub‘	Karye-i Haydarlar hâne 3	Karye-i İğdecik hâne 1 rub‘	Karye-i Alıncık hâne 3 rub‘	Karye-i Aslıhanlar hâne 1, 1 rub‘, 1 sümün
Karye-i Nuhören hâne 1	Karye-i Kusura hâne 1	Karye-i Çal hâne 2, 1 rub‘	Karye-i Çamurduk hâne 0,5	Karye-i Şehmalar ma‘a Şeyhler hâne 1

Karye-i Gökçeler hâne 2,5, 1 rub‘	Karye-i Yalnızsaray hâne 0,5	Karye-i Dere hâne 3 rub‘	Karye-i Porsuk hâne 0,5	Karye-i Kozluca hâne 0,5, 1 sümün
Karye-i Emrez hâne 2	Karye-i Arslanapa hâne 3, 1 rub‘, 1 sümün	Karye-i Örence hâne 0,5	Karye-i Abaş hâne 1,5	Karye-i Sinekciler hâne 3 rub‘
Karye-i Karadiğın hâne 1 rub‘	Karye-i Ballubaba hâne 1 rub‘, 1 sümün	Karye-i Pullar hâne 0,5	Karye-i Çukurca hâne 0,5	Karye-i Göynükören hâne 0,5, 1 sümün
Karye-i Sağırlar hâne 1 rub‘	Karye-i Çölmekçi hâne 3 rub‘	Karye-i Kure[y]şler hâne 1 rub‘	Karye-i Tava Hâne 1,5	Karye-i Tokul hâne 1
Karye-i Derziler hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Bâzergânlar hâne 1,5	Karye-i Ören hâne 2	Karye-i Pınarbaşı hâne 1	Karye-i Bayad hâne 0,5
Karye-i Avlağı hâne 1 rub‘	Karye-i Günce hâne 1 sümün	Karye-i Bazarcık hâne 1 rub‘	Karye-i Bülhare hâne 1 sümün	Karye-i Saraycık hâne 1 rub‘

Yekûn hâne 35,5, 1 rub‘, 1 sümün

Nâhiye-i Altuntaş

Karye-i Zemme hâne 1,5	Karye-i Kuyucak hâne 0,5	Karye-i Eymür hâne 1, 1 sümün	Karye-i Üçöyük hâne 0,5	Karye-i Gecek hâne 1, 1 sümün
---------------------------	--------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------	-------------------------------------

Karye-i Çepni hâne 1	Karye-i Kürt hâne 1,5	Karye-i Genişler hâne 0,5	Karye-i Karaağaç hâne 3 rub‘	Karye-i Abya hâne 1
Karye-i Keçiller hâne 1,5	Karye-i Oğuzlar hâne 1 rub‘	Karye-i Ürkmez [ma‘a] İğce hâne 0,5	Karye-i Yakakınık hâne 1, 1 rub‘	[80a] Karye-i Sevdiğin hâne 1 rub‘

[s. 80a]

Karye-i Öyük hâne 1,5	Karye-i Tatar Muhad hâne 1, 1 rub‘	Karye-i nefsi-i Altuntaş hâne 1	Karye-i Çakırsaz hâne 0,5	Karye-i Yapılcan hâne 3 rub‘
Karye-i Akçe hâne 1 rub‘	Karye-i Çomaklar hâne 0,5	Karye-i Yalnızsaray hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Fakra hâne 1 rub‘	Karye-i Alibey hâne 1
Karye-i Kabağaç hâne 1 rub‘	Karye-i Basan hâne 1 rub‘	Karye-i Yüylük hâne 1 rub‘	Karye-i Beytimurlar hâne 1 rub‘	Karye-i Aslıhanlar [ma‘a] Yeni hâne 1 rub‘

Karye-i
Muradhanlar
hâne 1, 1 rub‘

Yekûn hâne 24, 1 rub‘

Nâhiye-i Tavşanlı

Karye-i Göbel hâne 4,5	Karye-i Tepecik hâne 5,5	Karye-i Çardaklı hâne 2	Karye-i Büyükiyet hâne 1 rub‘	Karye-i Çukur hâne 3, 1 rub‘
---------------------------	--------------------------------	-------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------

Karye-i Ayvalu hâne 4	Karye-i Bey hâne 2,5, 1 rub‘	Karye-i Kuruçay hâne 4	Karye-i Moymul hâne 3	Karye-i Şeyhlü hâne 1,5
Karye-i Karaağaç hâne 2	Karye-i Küçükilet hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Kayı hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Kiliselü hâne 1,5	Karye-i Akçaşar hâne 0,5
Karye-i Tekeler hâne 1	Karye-i Sorkın hâne 1	Karye-i Davudlar hâne 0,5	Karye-i Pazar hâne 9	Karye-i Gürağaç hâne 1,5, 1 rub‘
Karye-i Alpagud hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Karlı hâne 0,5	Karye-i Karaköy hâne 1, 1 rub‘	Karye-i Tutaş hâne 1	Karye-i Yağmurlar hâne 1 rub‘
Karye-i Derecik hâne 1,5	Karye-i Kozluca hâne 3 rub‘	Karye-i Karapelid hâne 1,5	Karye-i Kul hâne 0,5	Karye-i Azganlar hâne 0,5

Yekûn hâne 59,5, 1 rub‘

Muâfât derbendciyân ve evkâf-ı Molla Fenari kuddise sirruhû.

Karye-i Senir hâne 1,5	Karye-i (İnegazi) hâne 3 rub‘	Karye-i Yüreğir hâne 0,5	Karyei Elmaağacı hâne 3 rub‘	Karye-i Kıranışık hâne 1, 1 rub‘
---------------------------	-------------------------------------	--------------------------------	------------------------------------	--

Karye-i Efted
hâne 1,5

Yekûn

hâne 6, 1 rub‘

Fî beher hâne 17 guruş 4 para

Cem‘an yekûn hâne 328,5

Fî beher hâne 28,5 guruş 4 para

Cem‘an yekûn

9.300 guruş

Minhâ'l-masârıf

Berây-ı mâl-ı	Berây-ı	Berây-ı	Berây-ı	Berây-ı harc-ı
avâriz ve	ta'âmiyye-i	işleyecek	masârıf-ı belde	mahkeme,
bedel-i nüzûl	mu'tâde	menzil için	150 guruş	kâtibiyye 25 ve
7.050 guruş	100 guruş	mevkûf		çukadâriyye 25
		1.500 guruş		ve kethüdâiyye
				25, ihzâriyye 55
				500 guruş

Yekûn 9.300 guruş

[s.80b]

199

Kütahya'da mesned-nişîn-i şerî'at-i garrâ fazîletlü nezâfetlü efendi hazretleri

Medîne-i Kütahya'dan mâ'adâ kazâsında vâki' nevâhî ve kurâ ahâlîleri kadîmden vüzerâ-yı eslâf hazerâtına veregeldikleri arpa ve saman ve hatabı ber-mu'tâd-ı kadîm dâ'iremize dahi nakl ve teslîmi iktizâ etmekle imdi kadîmden veregeldikleri minvâl üzere ma'rifet-i şer' ile nakl ve kabzına me'mûra edâ ve teslîmi husûsuna mezîd-i dikkat ve ihtimâm eylemeniz bâbında Dîvân-ı Anadolu'dan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve (?) ile irsâl olunmuşdur. Bi-mennihî te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere ber-mu'tâd-ı kadîm nevâhî ve kurâ ahâlîlerinden verilegelen arpa ve saman ve hatabı tevzî' ve taksîm edip ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle nakl ve kabzına me'mûra teslîme mezîd-i dikkat ve ihtimâm mûcib-i buyuruldu ile âmil olasız deyu buyuruldu.

Fî 16 M. sene 1176.

Kayd şüd, fî 21 Muharrem sene 1176.

Zahîre-i nevâhî-i devletlü Mehmed Paşa

Şair		Hatab	Saman
Kîse		Araba	Çit
430	Nâhiye-i Tavşanlı	215	215
400	Nâhiye-i Virancık	200	200
390	Nâhiye-i Gümüş	195	195
250	Nâhiye-i Gireği	125	125
240	Nâhiye-i Altuntaş	120	120
250	Nâhiye-i Etrâf-ı Şehir	125	125
040	Nâhiye-i Emrudili	20	20
2000		1000	1000

Molla İbrahim zemîn'den, Sarı Ahmed Emrez'den, Molla İbrahim Virancık'dan, el-Hâc Halil Tavşanlı'dan, Sefer Efendi kethüdâ-yı defter, Seyyid Abdullah Efendi Defterzâde, Seyyid Ali Efendi Germiyanzâde.

Sene 1175 Şa'bânı târîhiyle muvarrah emr-i şerîfdir ki Kütahya'da Servi Mahallesi'nde Hacı Süleyman Mescidi kurbünde cevâmî' olduğundan bir fır[tına] ve bârânda ibâdullâh salât-ı Cuma ve îdeyni edâda azîm meşakkate dūçâr olmağın minber vaz'ına izn-i hümâyûn erzânî buyurulmak recâsına Kütahya Nâ'ibi el-Hâc Mustafa Edîb Efendi i'lâmıyla izn-i şerîf-i sultânî ba'de's-sudûr Mustafa Halife bir vasî hatîb nasb ve ta'yîn ve berât i'tâ buyurulduğu görülmekle kayd şüde.

Fî 23 Muharremi'l-harâm sene 1176.

200

Medîne-i Kütahya'da mesned-nişîn-i şerî'at-ı garrâ fazîletlü sa'âdetlü efendi hazretleri Kütahya Kal'ası müstahfızlarından Seyyid Abdülfettâh nâm müstahfız südde-i sa'âdetime arzuhâl edip Kütahya Sancağı'nda ve kazâsı muzâfâtından Altuntaş Nâhiyesi'nde Abaş nâm karye ve gayrıdan iki bin altı akçe gedik timar ile Kütahya Kal'ası müstahfızlığına hâlâ berât-ı şerîf ile mutasarrıf olup mugâyir-i berât âhardan bir vechile dahl ü ta'arruz olunmak îcâb etmez iken timar-ı mezbûr karyelerini yedinde olan berât-ı şerîf mücebince zabt ve vâkî' olan mahsûl ve rûsûmın kânûn [ve] defter mücebince ahz u kabz murâd eyledikde âhardan bazı kimesneler mugâyir-i berât fuzûlî müdâhale ve zabtına mümâna'at ve gadr-i küllî sevdâsında olduklarını bildirip timar-ı

mezbûr karyeleri yedinde olan berât-ı şerîf mûcebince kendüye zabt ve vâki‘ olan rûsûmât ve mahsûlâtı kânûn ve defter mûcebince ahz u kabz etdirilip mugâyir-i berât âhardan bir ferdi dahl ü ta‘arruz etdirmeyip men‘ u def‘iyçün emr-i âlişân ısdârına recâ ve timar-ı mezbûr bin yüz yetmiş beş senesi [s. 81a] Zi'l-ka‘de'sinin yirmi beşinci gününden Abdurrahman veled-i Ahmed'in ref'inden merkûm es-Seyyid Abdülfettâh'a tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mukayyed bulunmağın defter-i hakanî mûcebince amel olunmak bâbında şeref-rîz-i sudûr eden fermân-ı âlişân mûcebince Dîvân-ı Anadolu'dan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (?) ile irsâl olunmuştur. Bi-mennihi te‘âlâ vusûlünde gerekdir ki şeref-sudûr eden emr-i âlişân ve berât-ı şerîf ve defter-i hakanî mûcebince amel ve mugâyir-i berât âhardan bir ferde dahl ü ta‘arruz etdirmeyip men‘ u def‘ ve mûcib-i buyuruldu ile amel edip hilâfından hazer eyleyesiz deyu buyuruldu.

Fî 3 min M. sene 1176.

Kayd şüd fî yevmi'l-mezbûr.

201

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî [ve] tuğrâ-yı garrâ-yı cihan-[sitân-i hakanî] hükmü oldur ki

Medîne-i Kütahya muzâfâtından Tavşanlı Nâhiyesi'nde vâki‘ Akçaşar nâm karyede vâki‘ Şeyh Bahşi Zâviyesi'nin zâviyedârı olan İbrahim fevt oldukda sulbî oğulları işbu râfi‘ân-ı tevkî‘-i refi‘ü’s-şân-ı hakanî Osman ve Ömer nâm karındaşlar mevcûd ve tevcîh olunmak iktizâ eder iken ecânibden diğeri İbrahim bilâ-veled fevt oldu deyu kendi üzerine berât edip gadr-i küllî etmeğın ref'inden babaları ciheti müşterek tevcîh olunup yedlerine berât-ı şerîf verilmek bâbında nâ’ibi Mevlânâ Abdurrahman zîde ilmuhû arz etmeğın mûcebince mezbûrâna ber-vech-i muharrer sadaka edip bu berât-ı hümayûn-ı sa‘âdet-makrûnu verdim ve buyurdum ki ba‘de'l-yevm merkûm Osman ve Ömer nâm karındaşlar varıp zikr olunan zâviyenin babaları ciheti olduğundan ber-vech-i iştirâk zâviyedârlığına diğeri İbrahim ref'inden hâsıl olan öşür mahsûlüne dahi müşterek mutasarrıflar olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr u devletim için du‘âya müdâvemet göstere ol bâbda ref' olunan mezbûr diğeri İbrahim ve taraf-ı âhardan bir vechile dahl ü ta‘arruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfime i‘timâd kılalar.

Tahrîren fî evâili şehri Şevvâli'l-mûkerrem sene hamse ve seb‘în ve mi’e ve elf.

Bi-makâmı İslambol

Kayd şüd, fî gurreti Saferi'l-hayr sene [1]176.

202

Anadolu valisine ve (?) kâdîsına ve Göynük kazâsı nâ'ibi zîde fazlühümâ tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki sen ki Göynük kazâsı nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed zîde ilmuhûsun südde-i sa'âdetime mektûb gönderip Göynük Kazâsı'nda sâkin ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutabâ ve sâdât-ı kirâm ve askerî ve re'âyâ meclis-i şer'a varıp Göynük kazâsı sükkânından on beş seneden mütecâviz tarîk-i sa'âdet ile geşt ü güzâr ve kat'-ı tarîk-i ebnâ-i sebîl ve gâret-i emvâl ve katl-i nüfûs âdet-i müstemirreleri olup leyl ü nehâr âlet-i harble cevelân ve deverân eden Kuloğlu ve İlyasoğulları Kara İbrahim ve İsmail ve Çil Çoban ve Kara Ali demekle ma'rûf şakîler âdet-i me'lûfeleri üzere fukarâ-yı ra'iiyyete cevru eziyyet ve ahâlî-i memlekete ihânet ve habâsetleri müzdâd olmakla şerr u mazarratlarından tahlîs için sükkân-ı kazâ bi'd-defa'ât arz ve mahzar birle iştikâ ve haklarında şeref-bahş-i sudûr eden müte'addid evâmîr-i aliyye ve vülât tarafından buyuruldu ile icrâsı murâd olundukda birer takrîb ile firâr ve kâh nihân ve kâh kendileri izhâr ve bir def'a elegirmişler iken dâimâ kendilere i'ânet üzere olan Ahmed Ağa ve Mehmed Ağa ve İbrahim Ağa demekle ma'rûf kimesneler şakî-i mezbûrların bir ferdi ızrâr ve katl-i nüfûsa isrâr etmeyeceklerine tekeffül ve ta'ahhüd eyledikleri tescîl-i şer'î ve bir def'a dahi Seyyid Ahmed Tıflî mübâşeretiyle Anadolu valisi talebiyle bi-eyyi vechin kân elegirmek üzere ta'ahhüd etmişler iken ilâ hâzâ'l-ân fesâd ve şekâvetde isrâr ve Eskişehir toprağında Öricek ve Kireçli ve Beyköyü nâm mahalde olan çiftliklerinde tahassun ve işbu sene-i mübârekede on günden mukaddem kazâ-i mezbûra tâbi' kurâ eşkıyâlarından Cin Mustafa ve Serhoş ve Halil oğlu Hasan ve Şa'bânoğlu ve Nedimoğlu nâm şakîler ile ve refîkleri otuz neferden mütecâviz kazâ-i mezbûra hücum ve fukarâ-yı ra'iiyyet üzerine dest-i tasallut ve on nefer âdemlerin dahi bi-gayrı hakkın katl ve emvâl ve eşyâ ve hayvânât ve esâs-ı beyt ve sâ'ir eşyâların muhterika ve bunun emsâli nice fezâhat ve zulm ü te'addîlerinden âzürde ve bî-huzûr ve muzırru'n-nâs ve sâ'î bi'l-fesâd olduklarından zulm ü te'addîlerine tâkatları kalmayıp haklarından gelinmez ise cümlesi perâkende vü perişân olacakları mukarrer olmakla eylediğimiz mahzarı musaddık sen dahi i'lâm ediver deyu ilhâh etmeleriyle vâki'-i hâli bi'l-iltimâs mevlânâ-yı mûmâ-ileyh arz

etmekle sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin mezbûrlar bulundukları mahalde alâ eyyi hâlin ahz ve huzûr-ı şer‘a ihzâr ve müdde‘îleriyle terâfu‘-ı şer‘ ve ihkâk-ı hak ve kendileri habsde ibkâ ve derdest sûret-i sicillâtıyla arz ve i‘lâm olunup ba‘dehû haklarında ne vechile emr-i âlî sâdır olur ise mücebince amel ve hareket olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki mübâşir ta‘yîn olunan sadrıazam kethüdâsı kâtibi hulefâsından kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân Seyyid Ahmed Tiflî zîde mecduhû hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel dahi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin ma‘rifetin ve ta‘yîn olunan mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle eşkıyâ-i mezbûrlar bulundukları mahalde ahz ve huzûr-ı şer‘a ihzâr ve ta‘yîn-i mâdde eden husamâlarıyla terâfu‘-i şer‘ ve ba‘demâ bir def‘a şer‘le görölüp fasl olunmayan husûsu sen tamâm hak ve adl üzere mukayyed olup göresin i‘lâm olunduğu üzere ise ol bâbda muktezâ-yı şer‘-i kadîmle amel edip dahi ba‘de's-sübût icrâ-yı hak ve habsde ibkâ ve derdest sûret-i sicillâtıyla der-i devlet-medârıma arz u i‘lâm eyleysiz ki haklarında ne vechile emr-i âlişânım sâdır olur ise ona göre amel eyleyip mazmûn-ı emr-i şerîfimle âmil olasız.

Evâhir-i Safer sene 1176

Bi-makâmı [İslambol]

Kayd şüd, fî S. Sene [1]176

[s. 81b]

203

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî [ve] tuğrâ-yı garrâ-yı [cihan-sitân-i] hakanî [hükmü] oldur ki

Erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi‘-i tevkî‘-i refi‘u's-şân-ı hakanî Seyyid Sâlih Ağa evlâd-ı vâkıf zîde şerefu siyâdetihî Dîvân-ı Hümayûnuma arzuhâl edip Kütahya'da vâki‘ müteveffâ Bolvadinli el-Hâc Mehmed Efendi Evkâfı'nın vazîfe-i muayyene ile rub‘ hisse-i tevliyetine ber-vech-i meşrûh bin yüz altmış târîhinden beri bilâ-nizâ‘ mutasarrıf olup ba‘dehû müşterîki Cafer bilâ-veled fevt oldukda kat‘an li'n-nizâ‘ rub‘ hisse dahi tevcîh olunup tevliyet-i mezkûrenin nısfına kendi ve nısfına dahi mezbûr Cafer'in karındaşı oğlu Mehmed Emin mutasarrıf iken mezbûr Mehmed hissesine kanâ‘at etmeyip bezl-i irtişâ ile kendinin gıyâbında eslahiyet iddi‘âsıyla Kütahya nâ‘ibinden

bilâ-murâfa‘a aldığı i‘lâm ve ba‘dehû nizâ‘-ı âhar zımnında Anadolu valisinden aldığı buyuruldu mantûkunca tevliyet-i mezkûreyi müstakillen üzerine berât etdirdip gadr etmekle bundan akdem altmış yedi târîhinde mezbûr Mehmed Emin ile mahallinde şer‘an murâfa‘a olunup mezbûr Mehmed Emin bir türlü eslah olmadığı lede‘ş-şer‘i‘l-enver sâbit ve mûcebince mu‘ârazadan men‘ için yedine verilen i‘lâm-ı şer‘iyye mûcebince berât-ı âlîşân olunmağla bundan sonra herbirleri eslahiyet iddi‘âsıyla âharı tekdîr ve ızrârdan hâlî olmayacakları nümâyân olmakla tevliyet-i mezkûrenin nısfı yine kemâ fi‘l-evvel kat‘an li‘n-nizâ‘ kendüye ibkâ ve tevcîh ve yedine berât-ı âlîşânım verilmek babında istid‘â‘-yı inâyet etmekle mezbûr es-Seyyid Sâlih'in evlâd-ı vâkıfdan olduğu kuyûdâtıdan zâhir ve mutasarrıf olduğu nısf-ı tevliyet eslah evlâddan değildir deyu ref‘ olunmağla husûs-ı mezbûr Âsitâne-i sa‘âdetimde müsâfîren sâkin vilâyetlûsünden sıhhat ve hakîkati ba‘de's-suâl i‘lâm olunmak için mehâkimden birine havâle olunur ise deyu re‘îsü'l-küttâb i‘lâm etmeğın sâdır olunan fermân âlîşânıma imtisâlen i‘lâmda mastûr husûs-ı mezbûru medîne-i Kütahya ahâlîsinden İstanbul'da mevcûd es-Seyyid Halil bin Seyyid Mustafa ve el-Hâc Ahmed bin Abdûlgani ve Dervîş Ali bin Mehmed ve İmâm İbrahim bin Veli ve Dervîş Mehmed bin Ebubekir ve İmam Osman bin Sefer ve İbrahim bin Mehmed ve Molla Veli bin Ali ve Molla Süleyman bin Mehmed ve Molla Ahmed bin Mahmud nâm on nefer mevsûku'l-kelim kimesnelerden tafahhus olundukda tevliyet-i mezbûrenin nısfı evlâd-ı vâkıfdan müteveffâ Cafer'in hemşîrezâdesi es-Seyyid Sâlih'in ve nısf-ı âharı mezbûr Cafer'in karındaşı oğlu Mehmed Emin'in üzerlerinde olup berât-ı âlîşânım iştirâken mutasarrıflar iken mezbûr Mehmed Emin hissesine kanâ‘at etmeyip eslahiyet iddi‘âsıyla Kütahya nâ‘ibinden bilâ-murâfa‘a aldığı i‘lâm mûcebince tevliyet-i mezkûreyi müstakillen üzerine tevcîh ve berât etdirip mezbûr es-Seyyid Sâlih'e gadr etmişdir herbiri haber vermeleriyle tevliyet-i mezkûrenin nısfını mezbûr Mehmed Emin'in ref‘inden sâhib-i evvel-i merkûm es-Seyyid Sâlih'e tevcîh ve yedine berât-ı âlîşânım verilmek bâbında a‘lemü'l-ulemâ‘i‘l-mütebahhirîn efdalü'l-fudalâ‘i‘l-müteverri‘în Rumeli kâdîaskeri Mevlana Pirizâde Osman edâma‘llâhu te‘âlâ fezâ‘ilehû i‘lâm etmekle i‘lâmı mûcebince nısf-ı tevliyet-i mezkûre Mehmed Emin'in ref‘inden sâhib-i evvel es-Seyyid Sâlih'e tevcîh olunmak fermânım olunmağın hakkında mezîd-i inâyet-i padişahânem zuhûra getirip bin yüz yetmiş altı senesi Saferu'l-hayr'ın beşinci günü târîhiyle muvarrah verilen rû‘ûs-ı hümâyûnum mûcebince bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki evlâd-ı vâkıfdan mezbûr es-Seyyid Sâlih

zîde şerefu siyâdetihî varıp vech-i meşrûh üzere mezbûr Mehmed Emin'in ref'inden vakf-ı mezbûrun nısf-ı tevliyeteye mutasarrıf olup edâ-i hidmet eyledikten sonra işbu berât-ı âlîşânımla nısf-ı tevliyeti zabt ve tasarrufuna ref' olunan mezbûr ve taraf-ı âhardan ferd mâni' ve müzâhim olunmayıp dahl ü ta'arruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' Safer sene sitte ve seb'in ve mi'e ve elf.

Bi-makâmı İslambol el-mahrûse

Kayd şüd, fi 21 Safer sene [1]176

[s. 82a]

204

Sûret-i hatt-ı hümayûn doğancılar ve şahin avcıları mu'âfâtı

Mûcebince amel oluna

Mefâhîru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-keîâm Vilâyet-i Anadolu'da vâki' doğnacıbaşılık defterine tâbi' olan yerlerin kâdîları zide fazluhum tevkî'-i refi'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim hâssa çakırcıbaşı ve şahincıbaşı dâme mecdühümâ Dersa'âdetime mühürlü tezkire gönderipzıkr olunan kâdîlıklarda vâki' defter-i hakanîde mukayyed berât-ı şerîf ile ta'yîn olunmuş hâssa çakır yuvacıları ve şahin yuvacıları ve atmaca görücüleri dutlar (tutup) her ne ise hâsıl eyledikleri çakır ve şahin ve atmacaları Âsitâne-i sa'âdete getirip teslîm edip ve çakır ve şahin ve atmaca hâsıl eylemedikleri senelerde mu'tâd-ı kadîm üzere emr-i şerîf ile cem'ine me'mûr olan doğancıbaşılarına mîrî mürde-bahâları edâ eylediklerinden sonre hidmetleri ve mîrî mürde-bahâları mukabilesinde avârız-ı dîvâniyye ve tekâlif-i örfiyyeden ve nüzülden ve celebkeşân-ı ağnamdan ve baştineleri ve baltalıkları öşürlerinden ve bâğ ve bağçeleri rûsûmundan ve sökünden ve avlağdan ve paşa zahîresinden ve na'l-bahâ ve kaftan-bahâdan ve müslümanları resm-i tezkire ve zimmîlere ispençeden ve tekâlif-i örfiyye ve şâkkanın cümlesinden mu'âf ve müsellemler olduklarına ellerinde berât ve emr-i şerîf ve mu'âfnâme sûretleri olup dahl olunmak îcâb etmez iken mîr-i mîrân ve mîr-livâ âdemleri ve mütesellimler ve voyvodaları ve subaşıları ve ümerâ ve ummâl ve zu'a'mâ ve erbâb-ı timar ve evkâf ve emlâk ve kurâ-i vilâyet zâbitleri ve sâ'ir ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından müft ü meccânen

yem ve yemek ve koyun ve kuzu ve odun ve otluk ve bâl ve yağ ve arpa ve saman ve sâ'ir zahîreleri alıp ziyâde zulm ü te'addî etmeleriyle hem doğancılık hidmeti ve hem mîrî mürde-bahâ ve hem tekâlîf-i mezbûreleri vermeğe iktidârımız yokdur deyu izhâr-ı tazallum etmeleriyle vech-i meşrûh üzere tâ'ife-i mezbûreler her ne ise hâsıl eyledikleri doğanları Âsitâne-i sa'âdetime getirip teslîm edip ve hâsıl eylemedikleri senelerde mu'tâd-ı kadîm üzere emr-i şerîfimle cem'ine me'mûr doğancibaşlarına mîrî mürde-bahâların edâ eylediklerinden sonra tekâlîf-i mezbûreler ile rencîde vü remîde etdirilmeyip men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden imdi mûcebince amel olunmak fermânım olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel edip dahi taht-ı kazânızda vâki' hâssa çakırcıbaşı ve şahinci ve atmacacı tâ'ifeleri mâdem ki hâsıl eyledikleri çakır ve şahin ve atmacaları vakt ü zamanıyla Âsitâne-i sa'âdetime getirip teslîm edip çakır ve şahin hâsıl eylemedikleri senelerde mu'tâd-ı kadîm üzere emr-i şerîfimle cem'ine me'mûr olan doğancibaşlarına mîrî mürde-bahâların edâ eylediklerinden sonra yedlerinde olan berât ve emr-i şerîf ve mu'âfnâme sûretleri mûcebince tekâlîf-i mezbûre ile dahl olunmak iken mîr-i mîrân ve mîr-livâ âdemleri ve mütesellimleri ve voyvodaları ve subaşıları ve ümenâ ve ummâl ve zu'a'mâ ve erbâb-ı timar ve evkâf ve emlâk ve kurâ-i vilâyet zâbitleri ve sâ'ir ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından müft ü meccânen yem ve yemek ve zahîre talebiyle rencîde vü remîde etdirmeyip emr-i âhar irsâline muhtâc eylemeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd oluna.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ısrîn min şehri Cumâde'l-âhir li-sene selâse ve erba'în ve mi'e ve elf.

Kostantıniyye el-mahrûse

Bin yüz yetmiş altı senesi Safer'inin üçüncü günü târîhiyle muvarrah

Anadolu valisine ve Dağardı Kazâsı'na tâbî' Doğanlar karye ahâlîlerinin doğan ve şahin ve atmacaları taraf-ı mirîye edâ eylediklerinden sonra karye sipahisi resm-i bennâk talebiyle rencîde olunmaya deyu eğer sûret-i defterlerinde mukayyed ra'ıyyet ve ra'ıyyeti oğullarından değiller ise resm-i bennâk talebiyle rencîdeleri men' u def'iyçün fermân-ı âlîşân sâdır ve görülmüştür ve ma'an kayd olundu.

Kayd şüd, fi 21 Safer sene 1176.

Mutâbıkun li-aslihî'l-âlî

Nemakahû'l-fakîru ileyh te'âlâ

Es-Seyyid Mehmed el-kâdî bi-medîneti Ebî Eyyûbi Ensârî

Ufiye anh

[s. 82b]

205

Bin yüz yetmiş altı senesi Saferü'l-hayrın evâ'ili târihiyle müverrah hâlâ Anadolu vâlîsine ve açık kadîlarına ve Kütahya nâ'ibine hitâben emr-i âlişandır ki zu'emâdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa serkethüdâ-yı teberdâr-ı hâssa zîde kadruhu südde-i sa'âdete arz-ı hâl idüp medîne-i Kütahya sancağında ve muzafâtından Sazanos nâhiyesine tâbi' Depecik nam karye ve gayrıdan 25252 akçe ze'âmet Mehmed Çavuş Teberdar-ı hâssanın bilâ-veled fevtinden bin yüz yetmiş altı senesi Muharremü'l-harâmının yirmi üçüncü gününden mûmâileyh Mustafa Serkethüdâ-yı teberdâr-ı hâssa zîde kadruhûya tevcîh ve hâlâ bâ-berât-ı âlî mutasarrıf olup ze'âmet-i mezkûre karyelerinde vâki' olan mahsûlât ve rûsumâtı zabtına tarafından Kütahya sâkinlerinden es-Seyyid Mustafa Ağa'yı vekîl eylediğin bilidirüp Defter-i Hakanî ve yedinde olan berât-ı şerîfimle mücebince vekîl-i merkâma zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsumâtı ahz u kabz itdirilmek için ba-fermân-ı âlî sâdır olup görülmüşdür. Kayd şüd fi 22 Saferü'l-hayr sene 1176

Yine tarih-i mezbûre ile müverrah Kütahya nâ'ibine ve Virancık nâ'ibine hitâben emr-i âlişandır ki

Ze'âmet-i mezkûre erbâb-ı tahrîrden muharrir Durmuş ve Mustafa'ya der-uhde olmağın Seyyid Mustafa'nın ref'inden virdiği temessük mücebince zabt itdirdüp ref' olunan Mustafa'yı dahl etdirmeyesiz deyu. Fi Evail-i Rebiül[evvel] sene [1]176

206

Bin yüz yetmiş altı senesi Saferü'l-hayrının evâ'ili târihiyle müverrah Anadolu vâlîsine ve Kütahya nâ'ibine ve açık nâ'iblere hitâben hükümdür ki:

Banaz kazâsına tâbi' Oturak karyesi sükkânından zümre-i silahdârândan yüzbaşı ve alemdârlardan Derviş Mehmed ve Abdülkerim ve Halil nâm kimesneler ahâlî-i kazâdan ma'lûmü'l-esâmî kimesneler südde-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp zümre-i

askeriyeden olan mezbûrlar vâki' olan muhârebe ve muhâsara ve mukâtelede bizler vücûd idüp [askeriye] zümresinden olanların da'vâları zuhûrunda meclis-i şer'a ihzarları ve ahz u habs ve te'dibâtları lâzım geldikde kânûn-ı kadîm üzere kethüdâ yeri veyâhud vekîli ma'rifetiyle görülmek için kânûn üzere emr-i şerîfim sâdır olup ve asker tâ'ifesinin sebeb-i ma'îşetleri-çün besledikleri yüz elli aded koyunlarından âdet-i ağnam alınmamak için dahi emr-i âlî virilmiş iken hâlâ kazâlarında sâkin Abdüşşekur Ağa dimekle ma'rûf kimesne mütegalibeden a'yânlık iddiasında olmakla kazâsının niyâbeti için isim yeri açık mürâselesini alup tarafından gâh emâneti ve gâh hevâsına tâbi' kimesneyi nâ'ib idüp askerî ve gayr-ı askerî ümmet-i Muhammed'i hilaf-ı inhâ i'lâm ve dürlü rahneye giriftâr ve şerr ü mekrinden ibâdullahın emn ü râhatları münkati' ve celb-i mâl sevdâsıyla ehl-i örf ile yekdil ve bin yüz yetmiş senesinden berü hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayrı hakkın tecrîm ve tağrîm idüp ve beher sâliyâne vuku'ında kendi nefsi-çün emir ve defterden ziyâde onar kise dahi ziyâde akçe zamm ve cebren ahâlî fukarâsından tahsîl ve kazâyâ gelen âdet-i ağnam tahsildârlarından kazâlarının tahsildârlığının alup emir ve defterden ziyâde âdet-i ağnam nâmıyla beher koyun için ikişer para ve onar akçe alup ve kazâlarında meşhûr olan kuttâ'-ı tarîk eşkıyâsından ve sâbıkası olan Bekir ve yatağı olan Haydar nâm kimesneler ile ittifak ve mezbûr Bekir bunlardan ba'zılarının tarîkını kat' ve malını fuzûlî gasb murad eylediğinde bir tarîkla def' olunduğunda mezbûr Abdüşşekur âna müte'allik olan âdemi döğmüşler deyu mezbûrûn Mehmed ve Abdülkerim ve Halil'i döğdük ve esvâblarını yırtarak ehl-i örfe habs ve der-zincir ve tomruğa urup bizler askerîyüz zâbitimiz vardır, üzerimize şer'an bir nesne sâbit olmadı deyu feryâd eylediklerinde biz hem hâkim ve hem zâbit ve hem nâ'ib ve hem a'yân olmakla sizi kethüdâ-yerine habs itdirmem deyu cevâb ve tomruğa ve zincire koyup tecrîm iderim deyu yedi yüz gurusların alup ve bundan akdem hânelerini dahi basup bin gurusdan ziyâde emvâllerini alup ve sâbika Anadolu Vâlîsi Mehmed Paşa'ya üç bin gurus cerîme virdim, ânı dahi kazânızdan alırım deyu döğüp ve dişlerini dahi çıkardup gadr-i küllî eylediklerini bildirüp sen ki vezir-i müşârunileyhsin, ma'rifetinle mezbûrlar dîvân-ı Anadolu'da ihzâr ve huzûrunda mürâfa'a-i şer' ve vech-i meşrûh üzere ise hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldıkları hakları ashâb-ı hukûka istirdâd ve icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere zâbitleri ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le görülmek emrim olmuştur. Buyurdum ki; (?) emr-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel dahi vech-i

meşrûh üzere mezbûrûn dîvân-ı Anadolu'ya ihzâr ve da'vâ-yı hak ve ta'yîn-i mâdde iden husamâlarıyla terâfû'-i şer' ve mukaddemâ bir def'a şer'le görülüp fasl olmayan ahvâllerin hak ve adl üzere mukayyed olup göresin, i'lâm olunduğu üzere ise ol bâbda muktezâ-yı şer'-i kavîmle amel idüp dahî ber-vech-i muharrer mezbûrların hilaf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldıkları hukûk-ı ibâdullah ba'de's-sübût ashâb-ı hukûka istirdâd ve ihkâk-ı hak eylesin. Min-ba'd şer'-i şerîfe ve emr-i hümayunuma muhâlif kimesneye iş itdirmeyüp husûs-ı mezbûr için bir dahi emir varmalu eylemeyesin. Şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın.

Kayd şüd fi 20 Rebiülûlâ sene 1176

Vaka'a'l-bidâyeti min gurreti Rebûlâhir li-sene sitte ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

[s. 83a]

207

Nişan-ı şerîf-i alîşân-ı sâmi-mekân ve tuğra-yı garra-yı cihan-sitân-ı hakanî oldur ki:

Medine-i Kütahy a'da vaki Celal Çelebi Vakfı'nın vazife-i mu'ayyenesiyle mütevellîsi olan es-Seyyid Muslihiddin bilâ-veled fevt olup yeri hâlî ve mahlûl olmağa yerine erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'-i tevkî'-i refî'ü's-şân-ı hakânî Abdurrahman Halîfe her vechile lâıyk ve mahal ve müstahık olmağın müteveffâ mahlûlünden tevcîh olunup yedine berât-ı şerîfim virilmek bâbında kâdîsı, nâ'ibi Mevlânâ Mehmed Refî' zîde ilmuhû arz itmeğın mücebince mezbûra sadaka idüp bu berât-ı hümayûnı ve sa'âdet-makrunu virdim ve buyurdum ki:

Ba'de'l-yevm mezbûr Abdurrahman Halîfe varup zikrolunan vakf-ı mezbûrun müteveffa mahlûlünden yerine mütevellîsi olup hizmet-i lâzımesin mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra vazîfe-i mu'ayyenesiyle mutasarrıf olup vâkıfın ruhı ve devâm-ı ömr-i devletim-içün du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı âhardan bir vechle dahl ü ta'arruz kılmayalar, şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Tahrîran fi evâhir-i Rebûlevvel li-sene sitte ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

Be-makâmı İslambol

Kayd şüd fi 7 Rebiulahire sene 1176

Kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'în Kütahya nâ'ibi Mevlânâ (?) zîde ilmuḥû tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Kütahya nâ'ibi Mevlana Mehmed Refi' zîde ilmuḥû Dîvân-ı Hümâyûn'uma arz gönderüp Kütahya müzafâtından Arslanapa nâhiyesinde yaylak-ı Saraycık üç yüz elli akçe resm ile hîn-i tahrîrde Arslanapa nâhiyesine kayd ve sebt-i defter olunup mürûr-ı ezmine ile hâricden kimesneler gelüp karye-i mezkûrede tavattun ve hâlâ şen ve âbâdân olup mahall-i mezbûrede tavattun iden kimesneler emir ve defter mücebince Arslanapa nâhiyesi ahâlîleriyle tekâliflerin edâ idüp ve taht-ı tasarruflarında Gedüs kazâsından avâriz ve sâ'ir tekâlif îcâb ider emlâk ve arâzîleri olmayup bir vechle dahl ü ta'arruz olunmak iktizâ itmez iken Gedüs sükkânından ve eşirrâ-i ve müzevveriden ba'zı iğmâz zuhûr ve şirrete sülûk idüp Gedüs kazâsında Sazbaşı nâhiyesinde hîn-i tahrîrde üç ve bir rub' hâne ile kayd ve hâlâ harâb olan Saraycık karyesi yaylak-ı mezkûrdur deyu hilaf-ı sûret-i Defter-i Hakanî müdâhale itmeleriyle terâfu'-ı şer'-i şerîf ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında sâdır olan fermân-ı âlişân mücebince mahallinde mürâfa'a-i şer' ve yaylak-ı Saraycık tahrîr olundukda etrâf-ı erba'ası cânib-i şarkîsi yine nâhiye-i Arslanapa'ya tâbi' Şeyhler toprağı ve taraf-ı şimâli yine nâhiye-i mezkûrede Tokul hudûdı ve savb-ı cenûbı nâhiye-i mezkûrede Oğuzlar mer'âsı yine nâhiye-i mezkûreden yol ve Yüklük (Büklük) Kranı ve Hacı Gediğı ve Suülüşdüğü nâm mahaller ile mahdûd ve muntehî ve bi-cümleti'l-levâhık ve't-tevâbi' Arslanapa nâhiyesinde olduğu ahâlî-i Gedüs kurâlarıyla sâbit ve üç yüz nefer hâriç kazâdan cümle muhbir şehâdetleriyle zâhir ve mu'arazadan men'-birle hüccet-i şer'îyye olunup mücebince fimâ-ba'd mu'araza olunmamak bâbında fermân sudûr itmişiken eşirrâ ve müzevver-i merkûmûn yine bir vechle kâni' ve mündefi' olmayup tekrar Anadolu Vâlisi Vezîrim Tevki'î Mehmed Paşa edâmallahu te'âlâ iclâlehûya iştikâ ve huzûrında ber-minvâl-i muharrer sâbıkâ yaylak ve hâlâ karye olan Saraycık başka, Arslanapa nâhiyesinin derûnunda olup ve ahâlî-i Gedüs'in iddi'â eyledikleri hîn-i tahrîrde ma'mûr ve hâlâ harâb olan Saraycık ma'a Buğdaylı Sazbaşı nâhiyesinde başka ve nâhiyeleri dahî başka başka olmağın hudûd-ı mezkûre ile mahdûd olan yaylak-ı Saraycık-ı mezbûreye müdâhaleye tekrâr men'-i ekîd ile men' ve i'lâm ve tashîh-i buyurıldı dahî it'â olunmuşiken yine mezbûrûn bî-vech mu'arazaya tasaddî ve Gedüs nâ'ibine hitâben hilâf-ı kânûn ancak mürâfa'a için ısdâr itdirdikleri emri sened ittihâzıyla ta'arruzdan hâlî olmayup ve bir def'a şer'le görölüp

hükm ve hüccet olunan da'vânın tekrâr istimâ'ı memnû' ve hilâf-ı şer' olmağın eşirra-i mezbûrûnun ba'de'l-yevm iddi'âları ısgâ ve istimâ' olunmayup ber-mûceb-i Defter-i Hakani sâbika yaylak ve hâlâ ma'mûr olan Saraycık ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî Arslanapa nâhiyesiyle ma'an tekâliflerini edâ eylediklerinden sonra ahâlî-i Gedüs'ün mu'arazâları men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfîm virilmek ricâsına mevlânâ-yı mûmâileyh arz ve i'lâm eylediği ecilden Hazîne-i Âmire'mde mahfûz olan Mevkûfât Defterleri'ne nazar olundukda Kütahya kazâsının icmâl üzere altı yüz yirmi iki buçuk ve bir rub' hânesiyle yirmi dört bin dokuz yüz on akçe bedel-i avârız-ı mütেকâ'idîn olup ve kazâ-i mezbûra tâbi' Gireği nâhiyesinde Arslanapa karyesinin on hânesi olup kazâsının icmâlî hânesine dahil olduğu ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' Saraycık karyesi hîn-i tahrirde harab olduğu mukayyed ve Kütahya sancağında Gedüs kazâsının icmâl üzere iki yüz elli iki icmâl hânesiyle on bin seksen akçe bedel-i avârız-ı mütেকâ'idîn olup ve kazâ-i mezbûra tâbi' Sazbaşı nâhiyesinde Saraycık ma'a Buğdaylı karyesinin üç ve bir rub' hâne olup kazâsının icmâl hânesine dâhil olduğu mevkûfâtıdan yaylak-ı nâhiye-i Arslanapa der-liva-yı Kütahya, yaylak-ı mezkûrede zirâ'at idenler oşûrlerin edâ etmek üzere defter-i cedîde kayd olundığı ve resm-i yaylak üç yüz elli akçe olduğu Defterhâne-i Âmire'mde ve kazâ-i mezbûre ahâlîleri hâne-i avârız ve emr-i şerîf ile vâride olan tekâlifden emir ve deftere kesr ü noksan gelmemek üzere emlâk ve arâzî ve mâl ve tohumlarına göre mahallinde cümle muvâcehesinde nakdîler ve tesviye vechi üzere ma'rifet-i şer'le olan tevzî' defteri mûcebince hisselerine isâbet iden mâlî tâbi' oldukları kazâ ile ma'an edâ eylediklerinden sonra âhar kazâ ve karye toprağında avârıza bağılu emlâk ve arâzî zabt ve zirâ'at iderleri yoğise avârız ve tekâlif mutâlebesiyle rencîde olunmamaları-çün bin yüz yetmiş beş senesi Zilka'desi'nde emr-i şerîf virildiği mukayyed ve hîn-i tahrirde Kütahya kazâsına tâbi' Gireği nâhiyesinde vâki' Arslanapa karyesi-çün on buçuk hâne ile Saraycık karyesi hâlî ve harâb olmağla Saraycık yaylağı Arslanapa nâhiyesinde olduğu Defterhâne-i Âmire'den derkenâr olunmağla Gedüs kazâsı tarafından dahl ü ta'arruz olunması hilâf-ı şûrut olduğu derkenâr olunmağla imdi şûrutı mûcebince amel olunmak fermânım olmuştur. Buyurdum ki; hükm-i şerîfîm vusul buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahî ber-mûceb-i Defter-i Hakanî yaylak-ı mezbûra Gedüs kazâsı tarafından dahl ü taarruz olunması hilâf-ı şûrut olup kurâ-yı mezbûre ahâlîleri avârız ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâride olan tekâlifden emir ve defterinde kesr ü noksân gelmemek üzere emlâk ve arâzî ve mâl ve tohumlarına

mahallinde cümle muvâcehesinde ta'dîl ve tesviye vechi üzere ma'rifet-i şer'le olan tevzî' defteri mücebince hisselerine isâbet ideni tâbi' oldukları kazâ ahâlîleriyle ma'an edâ eylediklerinden sonra âhar kazâ ve karye toprağında avârıza bağlu emlâk ve arâzi zabt ve zirâ'at iderleri yoğise hilâf-ı şürût avâriz ve tekâlif mutâlebesiyle emr-i âlişânıma mugâyir fukarâyı bir dürlü rencîde ve remîde itdirmeyesin, şöyle bilesin, alamet-i şerîfe i'timâd kılalar. Fî'lyevmi'sânî aşer min Rebiülevvel li-sene sitte ve seb'ün ve mi'ete ve elf.

Kayd şüd fi 25 Rebiülevvel sene [1]176

[s. 83b]

209

Muhzırbaşılık mektûbudur.

Vech-i tahrîr-i hurûf oldur ki

Kütahya Kazâsı'nın ve nevâhîlerinin muhzırbaşılığı ve kassâm-ı askerî ve beledî muhzırılık ve bölükbaşılığı bâ-hatt-ı hümayûn-ı inâyet-makrûn şürûtu mücebince 373udur olan fermân-ı âlişân ile Dergâh-ı âlî bevvâbları bölükbaşılıklarına mahsûs ve berât-ı âlişân ile üzerimde olmakla işbu bin yüz yetmiş altı senesi Muharrem guresinden sene-i mezbûre Zi'l-hiccesi gâyetine gelince bir sene zabt u rabt etmek üzere sene-i sâbıkı üzere işbu bâ'isü't-temessük kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ve umdetü'l-ayân es-Seyyid Mehmed Ağa zîde kadruhûya deruhde ve iltizâm olunmağla zabt u rabtiyçün yedine işbu temessük verildi gerekdir ki kazâ-i mezbûra ve nevâhîlerinin muhzırbaşılığından ve kassâm-ı askerî ve beledî muhzırılığından ve bölükbaşılığından hâsıl olan rüsûmât ve mahsûlâtı kânûn-ı kadîm ve sinîn-i sâbık üzere olduğu her ne ise ahz u kabz ve muhzırûn-ı sâ'irûn üzerlerine muhzırbaşı ve zâbit bilip vâki' olan rüsûmât ve mahsûlâtı ahz u kabz ve umurlarında mûmâ-ileyhe mürâca'at ve yed-i vâhidden sene tamâmına değin zabt u rabtına tarafımızdan ve taraf-ı âhardan bir ferd mâni' ve müzâhim olmayalar.

Tahrîren fî't-târîhil-mezbûr li-seneti'l-merkûme

Ser-bölük-i bevvâbîn-i Dergâh-ı âlî

Kayd şüd, hurrîre fî min Cumâde'l-ûlâ.

Mübâya‘a-i Vezîr-i mükerrerrem devletlü Tevkî‘î Mehmed Paşa

Şa‘îr

Kîle

279 Tavşanlı

139 Gümüş

259 Virancık

169 Gireği

155 Altuntaş

155 Etrâf-ı Şehir

045 Emrudili

1200 Yalnız bin iki yüz kiledir.

Nısfı saman ve hatabdır.

Hurrire fî 9 min Cumâde'l-ûlâ sene 1176

Defterzâde Mustafa Ağa, Seyyid Mısıdık Ağa, Müftîzâde es-Seyyid İbrahim Efendi, Müftîzâde es-Seyyid Ali Efendi el-kadı, Kethüdâyeri el-Hâc Sâlih Ağa.

210

Seccâde-nişîn-i şer‘at-i garrâ Kütahya nâibi fazîletlü efendi hazretleri

Şiddet-i şitâ vaktinde zahmet olmamak için akçesi hazînemizden verilmek üzere nevâhîlerden şa‘îr ve saman ve hatam şimdiden mübâya‘ası eshel-i vakt olmakdan nâşî ma‘rifet-i şer‘le nevâhî-i mezkûrundan akçe ile mübâya‘a etdirilmek bâbında Dîvân-ı Anadolu'dan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve (?) ile irsâl olunmuşdur. Bi-mennihî te‘âlâ vusûlünde nevâhîlerden akçesi hazînemizden verilmek üzere şa‘îr ve saman ve hatab ma‘rifet-i şer‘le mübâya‘a etdirilmeğe dikkat ve ihtimâm eyleyiş sâdır olan buyuruldu mücebince amel eyleyeler deyu buyuruldu.

Fî 3 Ca. Sene [1]176.

Tıbku aslihî'l-hatîr

Nemakahû'l-fakîru ileyh azze şânuhû

Yemenici Hasan el-müvellâ-hilâfe bi-mahkemeti Mahmudpaşa

Gufire leh

211

Medîne-i Kütahya'da Börekçiler Mahallesi'nde vâki‘ Abdal Ece ve Seyyid Ebû'l-Vefâ zâviyelerine mutasarrıf olan Mustafa bilâ-veled fevt olup zâviyetân-ı mezbûretân mahlûl olmakla erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî‘-i tevkî‘-i refî‘u‘ş-şân-ı hakanî kıdvetü's-sulehâ‘i's-sâlikîn Giridli Ahmed Halife zîde salâhuhû her vechile mahall ü müstahık olmağın müteveffâ-yı mezbûrun bilâ-veled fevtinden mûmâ-ileyh Ahmed Halife zîde salâhuhûya ve yedine müceddeden berât-ı âlîşân verilmek bâbında inâyet recâsına Kütahya Nâ‘ibi Mevlana Mehmed Refî zîde ilmuḥû [s. 84a] arzıyla bin yüz yetmiş beş senesi Şevvâl-i şerîf'inin on birinci günü târîhiyle muvarrah verilen rû‘ûs-ı hümâyûn görülmüşder ve Hacı Bektaş tekye-nişîn arzı dahi vardır.

Bi-makâmı Kostantiniyye el-mahrûse

Kayd şüd, 19 min Cumâde'l-ûlâ sene [1]176

212

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki

Berât-ı pâdişâhî ile mutasarrıf olduğu nefis-i Kütahya'da vâki‘ Seyyid Ebû'l-Vefâ ve Abdâl Ece zâviyelerinin ve arâzîlerinin işbu bin yüz yetmiş senesi Mart'ı ibtidâsından sene-i mezbûre Şubat'ı gâyetine varınca bir sene tamâmına değin zabt eylemek üzere emâneten izzetlü Hasan Ağa'ya tefvîz olunup emânet temessüğü dahi mücebince görölmeşdür.

Mine'l-muhlis

Ahmed mutasarrıf, el-mütevellî

213

Kütahya Kal‘ası Dizdârı el-Hâc Ebubekir Ağa arzıyla bin yüz yetmiş altı senesi Rebî‘ü'l-âhîr'in on altıncı günü târîhiyle Kütahya Sancağı'nda ve nâhiyesinde Akçamescid nâm karyeden ve gayrıdan bin dört yüz akçe gedik timar ile Kütahya Kal‘ası müstahfızlarından Ali veled-i Mehmed yedinde olan berâtın verip gedik timar ile kal‘a-i mezbûre müstahfızlığını hüsn-i rızâsıyla kasr-ı yed edip ol vechile mahlûl

Yağcılar	Kavacık	Ulus	Körs	Çavuş	Yekûn
7 gurus	7 gurus	6 gurus	5	7	32 gurus

Tıbku aslihî'l-hatîr

Nemakahû'l-fakîru ileyh azze şânuhû

Yemenici Hasan el-müvellâ-hilâfe bi-mahkemeti Mahmudpaşa

Gufire leh

214

Düstûrûn-ı mükerremûn müşîrûn-ı müfahhamûn nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimû mehâmî'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümeahhidû bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidû erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfûn bi-sunûfi'l-avâtıfî'l-meliki'l-a'lâ Anadolu ve Karaman ve Sivas ve Haleb ve Rakka ve Erzurum ve Diyarbekir ve Aydın ve İçil valileri vüzerâ-yı izâmım edâma'llâhu iclâlehum ve a'zamû'l-ümerâ'i'l-kirâm ve merâci'u'l-küberâ'i'l-fihâm ûlû'l-kadr ve'l-ihtirâm ashâbü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Maraş beylerbeyisi ve Ankara ve Kayseri'ye sancakları mutasarrıfları dâme ikbâluhum ve akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâtî'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfî'û a'lâmi's-şerî'ati ve'd-dîn vârisû ulûmî'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-Mu'în mevlânâ (?) kâdîları zîdet fezâ'iluhû ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm ve Malatya ve Yeniil ve Türkmen-i Haleb ve tevâbi'i hâslarının perakende re'âyâsı bulunan mahallerin ve Yeniil ve re'âyâ-yı mezkûr bulunan mahallerin kâdîları ve nâ'ibleri zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâcid ve'l-ayân Yeniil ve Tokad ve Kengiri voyvodaları ve Silifke ve Nevşehir ve Saruhan [s. 84b] mütesellimleri ve voyvodaları zîde mecduhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve ayân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından sâbık silahdâr ağası olan İbrahim dâme mecduhû Dîvân-ı Hümayûnuma arzuhâl edip Üsküdar'da vâki'merhum Atîk Vâlide Sultan tâbe serâhâ evkâfi olan Yeniil ve Türkmen ve Haleb ve tevâbi'i hâsları yüz yetmiş altı senesi Mart'ı ibtidâsından zabt eylemek üzere uhdesinde olmakla hâss-ı mezbûr tevâbi'i ve livâ-i izâm tarafından zabt olunmasını hâvî ve gerek vücûh-ı mezâlim ve te'addiyâtıdan

himâye olunmalarını muhtevî şürût-ı serbestiyetleri üzere mufassal ve meşrûh emr-i âlişânım sudûrunu istid'â etmekle Hazîne-i Âmiremde mafhûz Haremeyn-i Şerîfeyn Muhâsebesi defterlerine mürâca'at olundukda hâss-ı mezbûr re'âyâları mefrûzu'l-kalem ve maktû'u'l-kadem min külli'l-vücûh serbest olup voyvodalarından gayrı bir ferd dahl ü ta'arruz eylememek için mukaddemâ hatt-ı [hümâyûn-ı] mülûkânem [ile] mu'anven serbestnâme-i hümâyûn sâdır ve mazmûnunda vakfin eben an-ceddin defterde mukayyed ra'iiyyet ve ra'iiyyetleri oğullarından olanlar bî-vech sipah ve yeniçerilik iddi'âsında olmamaküzere tasrîh olduğu mukayyed olup ve hâss-ı mezbûr tevâbi' mâ-beyne'n-nehreyn Adana Sancağı'nda Yüreğir Kazâsı'nda sâkin Kuzu ve Güdenlü ve Keyvan Cündi oğlu Osman ve Çiğdemli ve Kozan ve Menteş ve Keçelü Himmet be-nam-ı diğêr Bektaş ve Cumalu Osman be-nam-ı diğêr Seyfullah ve Güdenlü ve Cünhalu Ömeroğlu Kızık İbrahim Kethüdâ ve Kastanlu ve Keçe piyade ve hâss-ı mezbûra tâbi' Ekinciyan mukâta'ası aklâmından Çağıranlı Hana Ahmedoğlu ve sâ'ir sancaklarda ve Rumeli'nde sâkin olan cemâ'ât re'âyâları herbirleri aşîretlerini terk ve varıp âhar kasaba ve kurâ ve çiftliklerde mütemekkin olmadıkları mâl-ı Haremeyn'in tahsîlinde usret çekilmekle perâkende olan re'âyâ cem' ve sahîh neseb olmayan sâdât ve sâhibü'l-esâme olmayan yeniçeriyân ve sâ'ir askerîlik iddi'âsında olanlardan tamâmen resm-i yaylak ve kışlaklarını tahsîl ve çiftlikde sâkin olup ortakçı dahi olduysa mahalline iskân ve bir türlü muhâlefet olunmaya kethüdâ ve ihtiyârlar ma'rifetiyle mahallinden cem' ve tahsîl-i kânûn mücebince voyvodaları olanlara cem' ve tahsîl etdirilmek üzere bir kıt'a fermân-ı celîlü's-şân sâdır olmuştur.

Sûret kayd şüd. Fî 9 Receb sene [1]176.

Bin yüz yetmiş altı senesi Recebü'l-asam evâili târîhiyle sipahiler ağası Sâdık el-Hâc Mehmed Ağa ve Silahdârân Ağası Hüseyin Ağa imzâlarıyla mûmzâ ve hatmleriyle mahtûm ve Ulûfeciyân-ı Yemin Ağası Hasan Ağa ve Ulûfeciyân-ı Yesâr [Ağası] Ahmed Ağa ve Gurebâ-i Yemin [Ağası] Mustafa Ağa, Gurebâ-i Yesâr [Ağası] Ahmed Ağa imzâlarıyla mûmzâ bir kıt'a mektûbdur ki altıncı bölüm yoldaşları üzerine Kütahya ve tevâbi'inde olan yoldaşları üzerlerine zâbit ve kethüdâyeri nasb ü ta'yîn olunan zümre-i silahdârândan on beşinci bölüm altmış beş akçe ulûfeye mutasarrıf olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân (?) Kütahya Ocağı[n]ın kadîmi emekdârı olup kethüdâyerliğine nasb ve mektûbu görülmüştür.

Kayd şüd, fî 7 Recebü'l-ferd sene [1]176.

[s. 87a]¹³⁰

215

Medîne-i Kütahya'da Şehreküstü Mahallesi'nden es-Seyyid Ebubekir Çelebi bin Süleyman mahalle-i mezbûreden Ohannes ve Apil ve Andriyas ve Siyon velediy-i Acem Bedros nâm zimmîler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûre[de] vâki' bir taraftan el-Hâc Süleyman mülküne ve bir taraftan Acı Andon mülküne ve bir taraftan kendi mülküne muttasıl ve bir taraftan tarîk-i âm ile mahdûd arsa-i hâliyeyi mesfûrûn zimmîlere yalnız iki yüz seksen guruşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' eyledim ve akçe bi't-tamâm ahz u kabz eyledim deyu takrîrine muvafık yedlerine mufassal ve meşrûh hüccet-i şer'îye verildiği kayd şüd.

Fî 20 Zi'l-ka'de sene 1175.

Şuhud-ı âti'l-beyân: El-Hâc Süleyman bin İmirza an-mahalle-i Poladbey, Şehreküstü Mahallesi mütemekkinlerinden zikri mesbûk mesfûrûn mahzarlarında.

216

İkrâr ve takrîr eder ki Mahalle-ı Şehreküstü'da vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-etrâf tahmînen bir buçuk dönüm mikdârı mülk bağçemi mesfûrûna iki yüz altmış guruşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' eyledim ve akçe-ı mezkûru yedlerinden bi't-tamâm ahz eyledim mülk-i müştêrâlarıdır deyu takrîrine muvafık mesfûrûn yedlerine mufassal ve meşrûh hüccet-i şer'îye verildiği kayd şüd.

Fî't-târîhi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: Eş-Şeyh Avnullah Efendi Ahibaba, el-Hatîb Molla Ahmed, Hasan Efendi, Ömer Yüzbaşı, Berber Mustafa, Berber Ahmed, Yahyazâde Ali Ağa, Süleyman Bey.

217

Husûs-ı câ'i'l-beyânın mahallinde keşf ve ketb ü tahrîri iltimâs olunmağla taraf-ı şer'îden Mevlânâ Kâtib es-Seyyid Abdurrahman Efendi ve çukadâr irsâl olup ol dahi Sultanbağı Mahallesi'nden Berber Seyyid Abdurrahman'ın menzili duvarı kurbünde

¹³⁰ 85 ve 86 numaralı sayfalar boşdur.

sahrâdan ve kendi ziyâfetden gelir iken füc'aten vefât eden eş-Şeyh el-Hâc Osman Efendi bin Evliya Ahmed Efendi'nin cesedine varıp mahallinde nazar eylediklerinde a'zâsı âsâr-ı cerh ve hankdan sahîh ve sâlim ve füc'aten fevt olduğunu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn müşâhede ve ihbarlarıyla zâhir olduğunu tebyîn ve inhâ etmekle bu mahalle kayd şüddür.

Fî 28 min Zi'l-ka'de sene 1175.

Şuhûdü'l-hâl: Muhyi Abdurrahman Efendi, Seyyid Ömer Efendi, seyyid İbrhaim Dede Efendi, Mahmud Kâdizâde Molla İsmail, Kalaycı Ahmed ve gayruhum.

Ahievren Mahallesi'nden Katırcı Himmet bin Hüseyin nâm müteveffâ verâseti.

Hurrire fî 13 Zi'l-hicce sene 1175.

Zevce-i menkûha Fatma bint-i Ahmed, İbn-i kebîr Halil, İbn-i sagîr İbrahim, İbn-i sagîr İsmail.

Müsta'mel köhne çuval 10 aded 160 para	Köhne yağmurluk ve başlık 1 100 para	Müsta'mel mâi abâ ve abâ cübbe 1 100 para	Köhne çuka biniş 1 60 para	Müsta'mel şâl 1 30 para
Köhne poşu ve fes 1 40 para	Magnisa alacası anteri 1 40 para	Müsta'mel penbe bezi don 3 60 para	Boğası zıibun 1 60 para	Müsta'mel gömlek 2 20 para
Cedîd kantar 2 70 para	Cedîd vakiyye ma'a dirhem 1 40 para	Bârgîr çanı 4 40 para	Kebîr bıçak ma'a orak 40 para	Köhne kuşak 1 20 para
Çekiç 1 ve kelpeten 1 20 para	Fanus 1 20 para	Bakır 29 kıyye 1.160 para	Tahta anbar 1 160 para	Müsta'mel keçe 1 20 para

Köhne kilim 2 30 para	Cedîd kilim 2 240 para	Köhne ve müsta'mel yorgan 3 160 para	Köhne seccâde 1 10 para	Yasdık 2 40 para
Çizme ve aba şalvar 1 40 para	Köhne beledî döşek 1 200 para	Ahur der-kurb-i zevcesi mülkü 1 bâb 1.000 para	Odun çıra 320 para	Âl iğdiç 1 re's 880 para
Yağız iğdiç yek-çeşm 1 re's 720 para	Doru iğdiç 1 re's 480 para	Kır bârgîr 1 re's 800 para	Merkeb 1 re's 520 para	Hurdevât-ı menzil 80 para
Cem'an yekûn 7.800 para				

[s. 87b]

Minhâ'l-ihracat

Berây-ı techîz ve tekfin 360 para	Berây-ı resm-i kısmet 195 para	Berây-ı harç-ı hüddâm ve emîniye 40 para	Berây-ı kalemiye ve çukadâriye ve kaydiye 70 para	Berây-ı ihzâriye 10 para
Berây-ı deyn-i müsbet, mihr-i mü'eccel-i zevce-i Fatıma Hatun, akçe 6000 , 2000 para	Berây-ı deyn-i müsbet, mihr-i mü'eccel-i zevce-i evvel Alime Hatun, akçe 4000, 1333 para	Yekûn 4018 para		

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese 3782 para

Minhâ hissetü'l- zevce Fatıma 475 para	Minhâ hissetü'l-ibn 1131 para	Minhâ hissetü'l-ibn 1131 para	Minhâ hissetü'l-ibn 1131 para	Bâkî akçe 12
--	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-----------------

Ez-mahalle-i Ahi Evren Ahmed bin Meydancı Ali fevt şüd, veraseti

Zevce Aişe bint-i İsmail Bey, ümm Cihanbanu bint-i el-Hac Ali, ibn sagir Ali münhasıra şüd.

Mahalle-i mezkûrede kâ'in babasından müntakil mülk menzil hissesi 30 guruş	Evân-ı nühâsiye 42 kıyye, 42 guruş	Cedîd kilim, 2 aded, 5 guruş	Sagîr halı seccâde, 1 aded, 3 guruş	Peşm yorgan, 1 aded, 4 guruş
Yeşil takım Bilecik yasdık yüzü, 7 çift, 45 guruş	Müsta'mel ... yorgan, 1 aded, 5 guruş	Müsta'mel beledî döşek, 1 aded 2 guruş	Müsta'mel beledî yasdık yüzü 2 çift, 2 guruş	Cedîd beledî döşek yüzü, 1 aded, 1.5 guruş
Kurada tûfeng 1, tekliz (?) 1, silâh-bend 1, 4 guruş	Kır iğdiç 1 re's, 22 guruş	Pirinç şâmdân, 1 guruş	Kahve değirmeni, 1 aded, 1 guruş	Karasıgır ineği, 1 re's, 12 guruş
Sülük Çukurca karyesinde kovan-ı zenbur 3 aded, 6 guruş	Babasından müntakil hisse-i bağçe, 4 guruş	Müsta'mel güvez çuka biniş, 1 aded, 15 guruş	Müsta'mel kutnî antari, 1 aded,. 6 guruş	Müsta'mel destâr, 2 aded, 4 guruş
Cedîd penbe çuka cibin, 1 aded, 5 guruş	Müsta'mel çuka çakşır ma'a uçkur, 5 guruş	Müsta'mel kavuk 1 aded, 1 guruş	Dükkânda zuhûr iden kahve-i Yemen, 38 kıyye, 76 guruş	Sermâye-i celeb, 400 guruş

Der-zimmet-i İbrahim an- karye-i Ulusu, 451 guruş	Der-zimmet-i Molla Süleyman, karye-i Okçu, 4 guruş	Der-zimmet-i Emir Veli oğlu Seyyid Ali, 24 guruş	Der-zimmet-i Ahmed, an- karye-i Doğa, 44 guruş	Der-zimmet-i Mustafa, karye-i Sülük Çukurca
--	--	---	---	--

Der-zimmet-i Safer oğlu İbrahim ve Hacıoğlu Mustafa, 26 guruş	Der-zimmet-i Loklokoğlu Halil, an-karye- i Akkilise, 82 guruş	Der-zimmet-i Marpus zimmî, kahve bahâsından 50 guruş	Der-zimmet-i Sarı Hasan, mahalle-i Bölücek , 22 guruş	Der-zimmet-i Selyozğlu Mehmed an karye-i Okçu, 11.5 guruş
--	---	--	---	---

Der-zimmet-i Ömer, sakın-i Küçükçarşı, 5 guruş

[s. 88a]

Der-zimmet-i Matyos zimmî, kahve bahâsından, 100 guruş	Der-zimmet-i Kara Abdullah bâ- temessük, 26 guruş	Der-zimmet-i Kayılı Ali, katır bahâsından, 59 guruş	Der-zimmet-i Karakadı el-Hac Mustafa, 95 guruş
---	---	--	--

Der-zimmet-i Durmuş Musa Nasreddin Hacıoğlu Mustafa, 66.5 guruş	Der-zimmet-i İsa oğlu Ahmed an- karye-i Gümüş, 32.5 guruş	Altun veznesi 1, okka 1, çul 1, 2.5 guruş	Hırdavât-ı menzil, 5 guruş
--	--	---	-------------------------------

Yekûn 1402 guruş

Minhâ'l-ihracat

Berây-ı techîz ve tekfîn 8 guruş	Berây-ı resm-i kısmet 34 guruş	Beray-ı harç-ı hüddâm, kâtibiye ma'a emîniye ve muhzırân ve çukadâriye 19 guruş	Berây-ı mihr-i müsbet-i zevce-i mezbûre 33 guruş, akçe 40
-------------------------------------	-----------------------------------	---	--

Yekûn 94 guruş, 40 akçe

Sahhü'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese el-mezbûre 1295 guruş

Minhâ hissetü'l-zevce 216

guruş

Minhâ hissetü'l-ümm 160

guruş

Minhâ ibnü's-sagîr 919

guruş

Sıgâr-ı mezbûr Ali'nin babasından bâ-defter-i kassâm sehmîne isâbet iden mâl-i mevrusunı hıfz ve sair tesviye-i umûrını rû'yete ceddi İsmail Bey'i vasî nasb ve kıbel-i şer' den yedine hüccet-i şer' iyye virildiği işbu mahalle kayd ve sebt olundu.

218

Hâlâ Anadolu Vâlisi Vezîr-i âsâf devletlü, sa'âdetlü, Tevki'î Mehmed Paşa yesserallahû bi-hayri mâ-yed ve mâ yeşâ hazretlerinin çukadârından iken saray-ı âlîlerinde bundan akdem fevt olan Tokatî Osman Ağa bin Abdullah nâm müteveffânın terekesi Beytûlmâle â'id sûk-ı sultâniyede ba'de'l-müzâyede semen-i misliyle fûruht olunan terekesinin müfredât defteridir ki zikrolunar. Fi 8 M. Sene 1176

Demri kır at, 1 re's, 1000 para	Seyisli kır at, 1 re's, 1000 para	Müsta'mel yasdik minder, 1 aded, 131 para	Müsta'mel yorgan, 1 aded, 161 para	Müsta'mel destâr, 1 aded, 101 para
Köhne destâr, 2 aded, 44 para	Çuka cibin antari, 1 aded, 46 para	Müsta'mel şalî antari, 1 aded, 137 para	Müsta'mel câme kuşağı, 1 aded, 150 para	Tabanı simli kılıç, 1 aded, 1320 para
Müsta'mel, perperi antarişi 1 aded, 40 para	Müsta'mel çuka şalvar, 1 aded, 253 guruş	Müsta'mel gömlek 1, don 1, bohça 1, 19 para	Müsta'mel zeytunî çuka biniş 1 aded, 574 para	Yeşil çukaya kaplı nâfe kürk, 1 aded, 580 para
Müsta'mel tüfenk 1 aded, 400 para	Müsta'mel kavuk, 1 aded, 20 para	Meşin heybe, 1 aded, 89 para	Piştov, 1 çift, 160 para	Kem-ayar sim palaska 1, vezne 1, harbî 1, 120 para

Kırmızı müsta‘mel çuka cibin, 113 para	Sim zarf, 1 aded 56 para	Simli hançer 1 ma‘a bıçak 1, 600 guruş	Müsta‘mel şalı kaftan 1 aded 202 para	Köhne başlık ma‘a cübbe ve ma‘a tabaka 1 88 para
Timur pâ-y- bend, 2 aded, 19 para	Aba yağmurluk kisesi, 1 aded 27 para	Müsta‘mel kahve ibriği, 1 aded, 14 para	Müsta‘mel at gömleği, 1 aded, 10 para	Köhne at minderi ma‘a başlık 26 para
Müsta‘mel çuka, 1 çift, 50 para	Akçe kisesi ma‘a hâtem, 1 aded. 48 para	Nakid zincirli altun, 3 aded, 330 para	Bıçaklı altun 3 aded 440 hara	Yaldız altunı 2 aded, 310 para
Tunus altunı 1 aded, 130 akçe	Cem‘an yekûn 8798 para			
Minhâ‘l-ihracât				
Berây-ı techîz ve tekfîn 640 para	Berây-ı resm-i kısmet 218 para	Berây-ı kâtibiye ve çukadâriye ve muhrızıye, 120 para	Berây-ı deyn-i müsbet Çukadâr Ömer Ağa, 330 para	
Berây-ı dellâliye 140 para	Berây-ı ücret-i hüddâm Mehmed 200 para	Berây-ı ücret-i hüddâm 160 para		

Yekûn 1808 para

Sahhü‘l-bâkî â‘id-i beytü‘l-mâl 6990 para

[s. 88b]

219

Husûs-ı âti‘l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri istimâ‘ ve fasl ü hasmı iltimâs olunmağın cânib-i şer‘-i şerîfden me‘zûnen Mevlânâ Mehmed Efendi irsâl olunup ol dahi zeyl-i vesîkada muharrerü‘l-esâmî bî-garaz müslimîn ile medîne-i Kütahya a‘mâlinden Etrâf-ı Şehir Nâhiyesi'ne tâbi‘ Sevdiğin karyesi kurbünde vâki‘ mahall-i nizâ‘da Çeşmebaşı nâm mahalle varıp akd-i meclis-i nebevî eyledikde mârrü‘z-zikr

Sevdiğin karyesi tevliyetine bâ-berât-ı şerîf-i âlîşân mutasarrıf olan Ahmed Ağa bin İbrahim Ağa meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda hâlâ Anadolu Eyâleti'ne sâye-endâz-ı iclâl olan vezîr-i âsaf-nazîr-i müşterî-tedbîr devletlü sa'âdetlü Mehmed Paşa yessera'llâhu bi'l-hayr mâ yûrîdu ve mâ yeşâ' hazretlerinin taraf-ı âlîlerinden ağa-yı Enderun Ahmed Ağa mübâşeretiyle ihzâr etdirdiği Alibey karye[si] sipahileri işbu râfi'â'r-rakîm Hüseyin bin İbrahim ve İbrahim bin Mustafa nâm sipahiler mahzarlarında sipahiyân-ı merkûmânın bâ-berât-ı âlî mutasarrıf oldukları Alibey karyesi hudûduyla zabta kanâ'at etmeyip mütevellîsi olduğum mârrü'l-beyân Sevdiğin karye toprağında işbu müşâhede olunan Çal demekle arîf depenin ezyâlinde olan arâzînin dahi fuzûlî a'şârını ahz birle taraf-ı vakfa gadr ederler su'âl olunup kasr-ı yedlerine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gibbe's-su'âl sipahiyân-ı merkûmân cevâblarında zikr olunan Çal-ı Obruk ismiyle müsemma olup timarımıza hâsıl kayd olunmağın mâ-tekaddemden beri zabt ve a'şârın ve rûsûmun timarımız tarafından ahz u kabz olunagelip hattâ bundan akdem üç def'a mahall-i nizâ' üzerinde vüzerâ-yı izâm hazerâtı taraflarından mübâşir ma'rifetiyle murâfa'a-i şer' ve zikr olunan Obruk timar tarafından olduğunu şuhûd ve udûlle mütevâtiren sâbit ve ta'arruzdan men' olunmuşidi deyu üç kıt'a musahhah hüccet-i şer'îyye el-mazmûn ve sûret-i defter-i hakanî ibrâz ve tarafeynin senedâtına nazar olundukda Obruk Çalı timar tarafına hâsıl kayd olunduğu sûret-i defterde mukayyed ve mütevellî-i merkûmun i'tibâra sâlih sened-i şer'îyyesi olmadığından ta'arruzdan men' esnâsında beynlerine muslihûn tavassut etmekle hammâm tarîki tahtında Kaymas Makberesi derûnuna varınca Sevdiğin toprağı cânib-i vakfa ve Obruk tarafı timar tarafına ve hudûdları dahi hammâm tarîkinden Abdioğlu tarlası başından Obruk cânibi timara ve Sevdiğin tarafından Otlakçı yoluna varınca vakıf tarafına ve mârrü'z-zikr Abdioğlu tarlası başından Obruk cânibi timara ve Otlakçı yolu tarafı vakfa ve derûnunda kâ'in Ömeroğlu tarlasından Obruk'a Otlakçı yolu üstü ve Ömeroğlu tarlasından Obruk timar cânibine ve Kara Mustafa ve Hüseyin ve Ahmedoğlu tarlası ve'l-hâsıl Altuntaş câddesinin fevkinde Kaymas Makberesi ucundan hammâm yoluna varınca dört dönüm arzı ve yetmiş dönüm tûlen cem'an yekûn iki yüz seksen dönüm arâzî-i meşhûdeyi vakıf tarafından zabt ve a'şârın ve rûsûmun mütevellî-i merkûm ahz u kabz ve mâ'adâsını sipahiyân-ı merkûmân kabz etmek üzere tarafeyn bi't-terâzî islâh-ı zâtî'l-beyn olmalarıyla ba'de'l-yevm mütevellî-i mezkûr kâni' olmayıp tekrar taleb ve da'vâ kaydında olur ise Anadolu valilerinin matbah-ı âlîlerine beş yüz guruş nezri kabûl

ve müte‘ahhid olduğunu mevlânâ-yı merkûm mahallinde ketb ü tahrîr ba‘dehû ma‘an ba‘s olunan ümenâ-i şer‘le alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr etmekle mâ vaka‘a bi'l-ibtigâ ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min şehri Muharremi'l-harâm li-sene sitte ve seb‘ûn ve mi’e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-akran Abdurrahman Ağa Kemânkeşzâde, Ali Ağa bin Mehmed Ağa, Yusuf Ağa bin Abdülbaki Ağa, Molla Ali bin Eyyüb, Murtaza Bey bin Ahmed, hüseyin bin Sevindik, Ali Bey bin Hüseyin, Halil bin Mustafa, Ebubekir bin Murâd, Abdülhudâ Efendi el-imâm be-karye-i Tatarmuhât, Salih bin İdris, İvaz bin Ali, Hüseyin bin Abdullah.

Tefîş-i kal‘a-i Bâlâ bâ-buyuruldu hazîne ve cebehâne min tarafî'l-vâli devletlü inâyetlü Tevkî‘î Mehmed Paşa an-tahvîl-i dizdâr-ı kal‘a el-Hâc Ebubekir Ağa der-Saferu'l-hayr sene sitte ve seb‘ûn ve mi’e ve elf.

Hazîne-i revgan-ı sâde 25 kıyye	Kebîr tahta sandık derûnu icmâl kâğıdıyla memlû 1	Köhne sagîr ve kebîr 2 çûb	Bir mikdâr sagîr ve kebîr kulle	Köhne kebîr [ve] sagîr tüfenk 120
Köhne demirlü sandık icmâl memlâ 3 aded	Def‘a kâğıd kutu 1 aded	Evrâk-ı perîşân ile memlû sepet sandık 1 aded	Def‘a demirli tahta sandık mücelled 1	Acı yağ kebîr ve sandık 1 aded
Köhne kılıç 37 aded	Köhne hışt 2	Köhne mızrak 28 aded	Köhne yay 40 aded	Kebîr köhne kürek 1
Barut ile memlû meşîn kîse 14 aded	Ok ile memlû sandık 5	Demir zincir ile memlû sandık 1	Kağıd ile memlû demir tahta sandık 4	Demir pencere 2

Kebîr sagîr top 25 aded	Defter ve fermân ile memlû pîş- tahta 1 aded	Şikest top 1 aded		
Hazîne-i cebehânede köhne kürek1	Tahta sandık mızrak ile memlû 1	Tahta sandık zift ile memlû 1 aded	Tahta sandık ok ile memlû 1 aded	Köhne sandık kâğıd ile memlû 1 aded
Tahta sandık demir ile memlû 1	Minkarbaşı ekseri memlû sandık 1	Cebe tası ile memlû sandık 1	Demir âlât ile memlû sandık 1 aded	Kebîr küp kula ile memlû 1 aded
Penbe ipliği ile memlû sandık 3 aded	Tahta sandık mızrak deriliği ile memlû 1 aded	Kâğıd ile memlû sandık 2	Kebîr zincir (?) aded	Kebîr kürsü tası 4 aded
Tahta sandık şerid ile memlû 1 aded	Cebe tası ile memlû sandık 1	Kebîr bakır tas 5 aded	Kebîr bakır cebeler tası 5 aded	Cebe göğüslüğü 12 aded
Demir balta ve tahra bir mikdâr	Tüfenk ile memlû uzun sandık 1	Külçe kurşun bir mikdâr	Yay-i köhne 200 aded	Demir harbe (?) aded
Cebe ma'a başlık tahta sandık 1	Cebe tası ile memlû tahta sandık 1	Memlû tahta sandık defterhâne 1 aded	Kebîr bakır kumkuma 1 aded	Nısfı yay ile memlû sandık 1
Yay memlû kubbe sandık 1	Çakılyoz (?) demir tüfenk 1	Bakır mîzân 1 aded	Zift top 2	Ok ile memlû sandık 2 aded

Güherçile	Birbiri üzerinde	Üçü bir yerde	Barut ile	Bir mikdâr kîse
Bir mikdâr	bir mikdâr	kebîr dirhemli	memlû kebîr	içinde barut ile
	sandık derûnu	tüfenk	demir sandık	memlûdur
	kurşun ve gayrı	1	1 aded	
	levâzım ile			
	memlû			
Kal'a etrâfında burç üzerinde sagîr ve kebîr		Derûn-ı zindanda kebîr demir zincir 65		
	top	aded ve kelepcek 10, boyunduruk 30		
	29	aded		

[s. 89a]

220

Mâ havâhû'l-kitâb min sıhhati'l-vakf ve lüzûmi şerâiti hakemtü lüzûmehû âlimen bi'l-hilâfi'l-vâki' beyne'l-e'immeti'l-kirâm suniyet aleyhim ma'sarâtü'r-rahmeti ilâ yevmi'l-kıyâm

Nemakahû'l-abdû'l-fakîru ileyh sübhânehû Feyzullah Efendizâde Mehmed Refî el-müvellâ-hilâfe ... (?) bi-medîneti Kütahya el-mahrûse ufiye anhumâ rabbühümâ (...)

131

Fe-men beddelehû ba'demâ semi'ahû fe-innemâ ismühû ale'llezîne yübeddilûnehû inna'llâhe semî'un alîm cera zâlik.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Muharremi'l-harâm li-sene sitte ve seb'in ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahru'l-a'yân es-Seyyid Misdan Ağa en-nakîb sâbıkâ, Fahru'l-a'yân Halil Kethüdâ, Umdetü's-sikât ve'l-mütehaqqıkîn el-Hâc Ebubekir Ağa dizdâr, Umdetü erbâbi't-tahrîr Süleyman Efendi, Ahmed Efendi el-kâtib, İbrahim Ağa, Mehmed Bey bin Halil kethüdâ-yı Kal'a-i Kütahya, Halil Çavuş bin Cafer çavuş-ı Kal'a, Halil Bey bin Abdullah bevvâb-ı kal'a ve el-Hâc Osman bin el-Hâc Mirza topî-i kal'a-i mezbûre ve Kara Bilal Mehmed bin Abdullah.

¹³¹ Hüküm tamamen Arapça'dır. O yüzden yazılmamıştır.

[s. 89b]

220/1

Muhâsebe-i vakf-ı câmi‘ der-kal‘a-i Bâlâ mütevellî Kapıcıoğlu Mustafa an-evvel-i Muharrem sene 1176

Der-zimmet-i	Gülistan oğlu	Tavşan	Hacı Mahmud	Ağdacı Salih
Suhte oğlu	Mustafa	Mehmed	oğlu Mustafa	oğlu Osman
Ömer	20 guruş	8 guruş	10 guruş	5 guruş
50 guruş				
Tahmîsci Osman	20 guruş	Ayrancı Ömer	Seyyid Ahmed	Keçioğlu
Becâyîş-i Davulcu Ramazan	10 guruş	3 guruş 1 sülüs	Çelebi	Mustafa
...zâde Hüseyin	10 guruş		20 guruş	17 guruş
Fî 4 R. sene [1]176				
Ömer Bey	Debbâğ oğlu Süleyman		Yekûn	
7,5 guruş	4 guruş 20 akçe		165 guruş 20 akçe	

Muhâsebe-i Abaş an-tahvîl-i mütevellî-i mezbûr an-evvel-i Muharrem sene 1176

Der-zimmet-i

Kabakoğlu	Kethüdazâde	Tavşan	Tekelioğlu	Keçioğlu
Halil	halil	Mehmed	Ahmed	Mustafa
19,5 guruş 2 para	22 guruş 4 para	92 guruş	11,5 guruş 12 para	17 guruş 1 rub‘
Akça Hüseyin	Molla Salih	Kassâb Murâd	Bölükbaşı	Ömer Bey
60 guruş	2,5 guruş	30 guruş	16 guruş 4 para	Mahmudzâde
				100 guruş
Yusuf Bey	Emir Osman	Şa‘bân oğlu	Halil Çavuş	Hacı Osman
6 guruş 4 para	oğlu Seyyid	Mehmed	10 guruş	8 guruş 1 sülüs
	Halil	23 guruş 18 para		
	10 guruş 1 rub‘			

Kulu oğlu Veli	Kassâb	Sinan oğlu	Kara Bilal	Halil
6 guruş 1 rub‘	Feyzullah	Ahmed	13 guruş 11	20 guruş
	13 guruş	5 guruş	para	
Seyyid	İbrahim Çavuş		Yekûn	
Süleyman	vakf-ı cedîd		552,5 guruş 13 para	
vakf-ı ce[dîd]	5 guruş			
11 guruş				

Akçe-ı mezkûrdan henüz masraf olmayıp asl-ı mâl olmağın sene-i âtiyyede nemâ hâsıl oldukda ba‘dehû sarf olunacaktır.

Muhâsebe görülmüşdür bâ-ma‘rifet-i nâzır-ı vakf dizdâr ağa ve menzilleri rehindir.

Kayd şüd, fi 28 Muharrem sene 1176.

221

Medîne-i Kütahya'da Çerçi Kefere Mahallesi'nden iken fevt olan Mehmed Bey bin Barutçu Osman nâm müteveffânın verâseti li-eb er karındaşı Ali ve li-ebeveyn kız karındaşı Hayrünnisa'ya ba‘de'l-inhisâr vereseleri talebiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki hurrîre fi selhi Muharrem sene 1175.

Mahalle-i	Köhne çuka	Köhne çuka	Köhne destâr	Altın
merkûmede	biniş	çakşur	kavuk	Nâhiyesi'nde
vâki‘ mülk	1	1	1	Üçöyük ve
menzil	40 para	80 para	3 para	Gökçeler
1 bâb				karyesinde iki
3.200 para				çiftlik
				temessüğü
				320 para
				Verese
				ma‘rifetiyle
				fürûht
				olunmuşdur.

Köhne yorgan	Bakır	Köhne çal ve	Pirinç şamdan	Köhne kahve
1	2 kıyye	kirmani tabe	1	ibriği
40 para	80 para	1	40 para	4
		40 para		40 para
Fincan kutusu	Köhne kilim	Kuzu kürk	Köhne döşek	Yekûn
1	1	1	1	4.050 para
10 para	40 para	80 para	40 para	

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz	Berây-ı resm-i	Berây-ı	Berây-ı	Yekûn
[ve] tekfîn	kısmet	emîniyye, harc-ı	kâtibiyye,	570 para
400 para	100 para	hudd[â]miyye	muhzırıyye	
		30 para	40 para	

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese

3.480 para

Minhâ

Hissetü'l-âh li-eb

1.740 para

Minhâ

Hissetü'l-uht li-ebeveyn

1.740 para

[s. 90a]

222

Merhûm Ahmed Necib Efendi bin Süleyman Efendi fevt şüd an-mahalle-i Poladbey ve tereke.

Hurrire fî 5 min şehri Safer sene 1176.

Zevce Ayşe bint-i	İbn-i kebîr Osman	İbn-i kebîr İbrahim	İbn-i kebîr Ömer
Ahmed			
İbn-i kebîr İshak	İbn-i sagîr	Bint-i sagîre Rukiye	Üm Ayşe
	Süleyman		

Kitâb-ı Şerh-i Hâfız 1 cild 10 guruş	Kitâb-ı Usûlü'l-Fıkıh 1 cild 4 guruş	Kitâb-ı Tefsîr-i Kâdî 1 cild 12 guruş	Kitâb-ı Fetâvâ- yı Kübrâ cild-i evvel 1 cild 2 guruş	Kitâb-ı Tefsîr-i Yâsin-i Şerîf bi-lisânı Türkî 1 cild 0,5 guruş
Kitâb-ı Fetâvâ- yı Mü'eyyedzâde Hânefî 1 cild 2 guruş	Kitâb-ı Tezkire-i Şu'ârâ 1 cild 2 guruş	Kitâb-ı Şakâyik-i Nu'mâniyye 1 cild 4 guruş	Kitâb-ı Hayatü'l-kulûb 1 cild 1 guruş	Kitâb-ı Mecmû'atü kifâyeti'l- müslimîn 1 cild 3 guruş
Kitâb-ı Hassâf 1 cild 1 guruş	Kitâb-ı Üstüvânî 1 cild 2 guruş	Kitâb-ı Şemsü'l- ma'ârif 1 cild 2 guruş	Kitâb-ı Kânûnnâme-i Cedîd 1 cild 1 guruş	Kitâb-ı Farisîden Rüstem Şah Dîvânı 1 cild 0,5 guruş
Kitâb-ı Bostan 1 cild 2 guruş	Kitâb-ı Umdetü'l- ahkâm fî lisânî'l-hükkâm 3 cild 4 guruş	Kitâb-ı Hikâye- i Yusuf (as) ve Züleyha medhi 1 cild 1 guruş	Kitâb-ı Mecmû'a-i Arabiyye 1 cild 1 guruş	Kitâb-ı Hikmetü'l-ayn 1 cild 2 guruş
Kitâb-ı Dîvân-ı Şevketâ-yı Mâverâünnehri 1 cild 2 guruş	Kitâb-ı Salât-ı şerîfe ve ta'vîzât 1 cild 0,5 guruş	Kitâb-ı Ta'bîrnâme ve müntehabü'l- âsâr 1 cild 1 guruş	Kitâb-ı Şerh-i Menâr li-İbni Melek 1 cild 3 guruş	Kitâb-ı Sakk-ı Hacibzâde 1 cild 2 guruş

Kitâb-ı Mecmû'a-i Muhtelit 4 cild 1 guruş	Kitâb-ı Dîvânü'l-eş'âr- ı Hâmî 1 cild 2 guruş	Kitâb-ı Atâ'iyye 1 cild 1 guruş	Kitâb-ı Tezkire-i Evliyâ fârisîden 1 cild 2 guruş	Kitâb-ı Tecvîd- ı Sa'dî Efendi 1 cild 1 guruş
Kitâb-ı Ferâiz-i Seyyidî 1 cild 2 guruş	Kitâb-ı Sarf Mecmû'ası 1 cild 1 guruş	Kitâb-ı Dîvân-ı Örfî Şirazî fârisîden 1 cild 3 guruş	Kitâb-ı Dekâyik-i Hakâyik 1 cild 1 guruş	Kitâb-ı Lügât-ı Matrakât 1 cild 1 guruş
Kitâb-ı Gülşen- zâr 1 cild 1 guruş	Köhne işleme şâl kuşak 1 1 guruş	Müsta'mel işleme şâl kuşak 1 8,5 guruş	Mor çukaya kaplı büyük nâfe kürk 1 aded 20 guruş	Köhne paça kürk keremsûde kaplı 1 2 guruş
Köhne şâlî biniş 1 aded 1 guruş	Müsta'mel bendî destâr 1 3 guruş	Müsta'mel beyâz sâde 1 1 guruş	Müsta'mel Şam alacası haftan 1 1,5 guruş	Kırmızı sof köhne 1 aded 5 guruş
Büyük kavuk ma'a destâriyla 1 2 guruş	Kem-ayâr resim deppus 1 ma'a gaddâre 1 aded 15 guruş	Bakır üzerine yaldız raht 1 ma'a başlık 1 11 guruş	Pirinç raht ma'a başlık 1 5,5 guruş	Karahisar demiri tüfenk 1 4 guruş
Müsta'mel Şam kesmesi 1 aded 10 guruş	Köhne Şam kesmesi 1 3 guruş	Bursanın at gömleği ma'a Dazkırı anterisi 2 guruş	Arab atı gömleği 2 1 guruş	Kem-ayâr resim zarf 8, 50 dirhem 7 guruş

Fağfur fincan 15 2 guruş	Kahve fincan tepsisi 1 2 guruş	Kahve ibriği hurda 10 adet 6 guruş	Kahve değirmeni ma'a kutu 1 1 guruş	Müsta'mel şayak makadlık 4 10 guruş
Müsta'mel çuka yedik örtüsü 1 adet 1,5 guruş	Köhne çuka makadlık 3 5 guruş	Cedîd ve müsta'mel yorgan 9 30 guruş	Heğbe 1 0,5 guruş	Minder 3 4 guruş
Cedîd Kula seccâdesi 1 8,5 guruş	Köhne halı seccâde 4 2 guruş	Cedîd kilim 6 35 guruş	Müsta'mel kilim 1 1,5 guruş	Müsta'mel orta döşemesi 1 4 guruş
Müsta'mel Bilecik yasdığı 11 adet 22 guruş	Yan minderi 3 10 guruş	Yan halısı 2 5 guruş	Yan kilimi 1 2,5 guruş	Sîm sagîr bıçak kını 1 adet 2,5 guruş
Def'a simli sagîr bıçak kını 1 2 guruş	Simli Şam bıçağı 1 4 guruş	Sîm rîhdân 1 adet 1 guruş	Pîş-tahta 1 2 guruş	Yalnızsaray karyesinde kısarak 4 ma'a nısf hisse tay 45 guruş
Ballubaba karyesinde koyun ve kuzu 15 30 guruş	Karasığır öküzü 3 re's 30 guruş	Camus ineği 1 re's ma'a malak 1 20 guruş	Karasığır ineği 2 re's 15 guruş	Camus düğesi 1 re's 15 guruş

Müsta'mel pirinç üzengi 1 çift 1 guruş	Köhne demir üzengi 1 çift 0,5 guruş	Hurda demir üzengi 2 çift 0,5 guruş	Mukavva divat 1 1 guruş	Şamdan 5 aded 2,5 guruş
Kebîr bakır sini 1 aded, 18 kıyye 18 guruş	Bakır 130 kıyye 130 guruş	Pirinç fanus 1 2 guruş	Pirinç mangal 2 3 guruş	İşleme Acem kuşağı 1 10 guruş
Câriye Gürciyyü'l-asl be-nâm-ı Selvinaz 1 re's 100 guruş	Hurdevât-ı menzil 10 guruş		Cem'an yekûn 782,5 guruş	
Minhâ'l-ihrâcât				
Berây-ı resm-i kısmet 17 guruş	Berây-ı huddâmiyye ve emîniyye 2,5 guruş	Berây-ı kâtibiyye ve çukadâriyye 5 guruş	Berây-ı muhtızıyye 0,5 guruş	Berây-ı mehr-i müsbet-i zevce-i mezbûre Ayşe 200 guruş

Yekûn 225 guruş

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese

557,5 guruş

Minhâ Hissetü'z-zevce 69,5 guruş 24,5 akçe	Minhâ Hissetü'l-ibn 71,5 guruş 15 akçe	Minhâ Hissetü'l-ibn 71,5 guruş 15 akçe	Minhâ Hissetü'l-ibn 71,5 guruş 15 akçe	Minhâ Hissetü'l-ibn 71,5 guruş 15 akçe
---	---	---	---	---

Minhâ	Minhâ	Minhâ	Bâkî
Hissetü'l-ibn	Hissetü'l-bint	Hissetü'l-üm	56 akçe
71,5 guruş	35,5 guruş	92,5 guruş	
15 akçe	34.5 akçe	52 akçe	

[s. 90b]

El-Hâc Mustafa bin Receb fevt şüd an-Kal'a-i Cedîd.

Hurrire fî 8 Saferu'l-hayr sene [1]176.

Zevce Emine	Bint-i kebîre	Bint-i kebîre	Bint-i kebîre	İbnü'l-ibn
bint-i Yusuf	Havva	Hayrûnnisa	Rafia	Feyzullah
İbnü'l-ibn	İbnü'l-ibn	Bintü'l-ibn	Bintü'l-ibn	
Abdurrahman	Mehmed	Hadice	Ayşe	
Münhasıra şüd.				
Mushaf-ı şerîf	Mülk menzil-i fevkânî ve tahtânî	Bağçe der-	Semerci	
15 guruş 1	der-kal'a-i Cedîd	karye-i Ova	dükkânı [der]-	
nakdiyye	1 bâb	4 dönüm	Uzunçarşı	
	450 guruş	250 guruş	2 bâb	
			100 guruş	
Dükkân-ı	Emrudili	Kemer	Hınta ma'a	Odun
bakkâl der-	Nâhiyesi'ne	hammâmı	mezrû'	10 guruş
Semerciler	Seydi	gediği ma'a	30 kîle	
sûku	karyesinde	tevâbi'	87 guruş	
1 bâb	koyun	1.600 guruş		
200 guruş	55 aded			
	120 guruş			
Çıra	Yorgan	Köhne nâfe	Yeşil çukaya	Müsta'mel
3 guruş	7 aded	kürk mâi	kaplı nâfe	kilim
	14 guruş	keremsûda	müsta'mel	9
		kaplı 1	kürk1	15 guruş
		3 guruş	10 guruş	

Müsta‘mel halı	Müsta‘mel	Gra tüfenk	Kuzu kürkü	Evân-ı
1	seccâde	1	1	nühâsiyye
5 guruş	5	3 guruş	1,5 guruş	85 kıyye
	10 guruş			90 guruş
Minder 6,	Mak‘ad aba	Köhne yorgan	Sagîr çit yasdık	Sîm bıçak
döşek 2,	4	1	4	1
yasdık-ı	4 guruş	2 guruş	2 guruş	10 guruş
Bilecik 9,				
müsta‘mel				
yasdık memlû				
27				
49 guruş				
Müsta‘mel	Köhne kilim 2,	Halı	Âl bârgir	İnek
Türkmen kilimi	seccâde 2	1	1 re’s	1 re’s
5 aded	7 guruş	15 guruş	35 guruş	15 guruş
25 guruş				
Der-zimmet-i	Sîm pandol saat	Nakdül- mevcûd	Köhne çuka	Çuka çakşır
Şeyh Karayi	1		biniş 1, cübbe	1
Seyyid Halil	30 guruş	1.081 guruş	1, anteri 1	8 guruş
130 guruş			6 guruş	
Tosya kuşağı	Köhne Şam	Müsta‘mel	Diğer mülk	Cem‘an yekûn
1	alacası anteri	destâr	menzil	4.452,5 guruş
1 guruş	2	2	1 bâb	
	6 guruş	15 guruş	35 guruş	
Minhâ'l-ihrâcât				
Berây-ı techîz	Berây-ı resm-i	Berây-ı	Berây-ı mehr-i	Yekûn
[ve] tekfîn	kısmet	kalemiyye 14,	müsbet-i	238,5 guruş
21 guruş	111,5 guruş	çukadâriyye 14,	zevcü'l-mezbûr	
		harc 14,	50 guruş	
		kethüdâiyye 14		
		56 guruş		

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese

4.214,5 guruş

Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ
Hissetü'z-zevce	Hissetü'l-bint	Hissetü'l-bint	Hissetü'l-bint	Hissetü'l-ibni'l-
526,5 guruş 12	936,5 guruş 1	936,5 guruş 1	936,5 guruş 1	ibn
para	para	para	para	219,5 guruş 10
				para

Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ	Kesr
Hissetü'l-ibni'l-	Hissetü'l-ibni'l-	Hissetü'l-	Hissetü'l-	36 akçe
ibn	ibn	binti'l-ibn	binti'l-ibn	
219,5 guruş 10	219,5 guruş 10	109,5 guruş 15	109,5 guruş 15	
para	para	para	para	

Süleyman bin Abdullah an-mahalleti Pirler min mahallâtı Kütahya ve tereke zevceten Ümmügülsüm binti Ahmed ve binten sagîreten Afife ve'l-uhtân kebîretân Fatma ve Râbia

Evân-ı	Beledî yasdık	Beledî döşek	Yorgan	Kahve ibrik,
nühâsiyye	2 çift	1	1	pirinç şamdan
8 kıyye	240 para	100 para	8 para	40 para
320 para				
Kavuk	Köhne destâr	Köhne kilim	Köhne siyah	Çuka şalvar
2	1	60 para	kuzu kürk	60 para
30 para	20 para		60 para	
Köhne anteri	Köhne biniş	Köhne şal	Fanus	Sahtiyan meşin
30 para	12 para	kuşak	40 para	10 para
		10 para		
Nükûdü'l-	Der-zimmet-i	Der-zimmet-i	Der-zimmet-i	Odun
mevcûd	Mehmed Ali	İsmail Beşe	Duhanî Hacı	160 para
1.320 para	oğlu	400 para	Halil	
	1.400 para		840 para	

Yekûn 5.340 para

[Minhâ'l-ihrâcât]

Tecîz ve tekfîn	Resm-i kısmet	Kâtibiyye,	Mehr-i müsbet-	Yekûn
460 para	133 para	çukadâriyye,	i zevce	2.006 para
		harc	Meryem	
		133 para	1.333 para	

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese

83 guruş 14 para

Hissetü'z-zevce	Hissetü'l-bint	Hissetü'l-uht li-	Hissetü'l-uht li-
10 guruş 16 para	41,5 guruş 7 para	ebeveyn	ebeveyn
		15,5 guruş 6 para	15,5 guruş 6 para

Kayd şüd, fî 14 S. Sene [1]176.

[s. 91a]

223

Göynük Kazâsı'nda Kilcilerli Ahmed Ağa ve sâ'irinin nezir hüccetleridir.

Eyâlet-i Anadolu'da Hüdavendigâr Sancağı'nda Göynük Kazâsı'na tâbi' Kilciler karyesi sükkânından Ahmed Ağa bin Ömer ve Mehmed Ağa ve İbrahim Ağa bineyi Hüseyin meclis-i şer'-i şerîf-i enver ve mahfil-i din-i münîf-i ezherde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan esbak kazâ-i merkûmede müddet-i medîde ayân olduğumuz hasebiyle ahâlî-i fukarâ bizlerden tenfir-i kulûba bâ'is hâlât müşâhede etmelerinden nâşî Devlet-i Aliyye'ye ref'-i ruk'a-i iştikâ ve işbu hâzır bi'l-meclis sadrıazam kethüdâsı hulefâsından fahru'l-emâcid es-Seyyid Ahmed Tıflî Efendi mübâşir ta'yîn ve terâfu' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hâlâ Anadolu valisi vezîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü inâyetlü merhametlü Mehmed Paşa yessera'llâhu bi'l-hayr mâ yûrîdu ve mâ yeşâ' hazretlerine hitâben emr-i âlişân sâdır olmakla ve murâfa'a esnâsında beynimize muslihûn tavassut edip ba'de'l-yevm bizler kendi hâlimizde hânemizde sâkin olup ve bilâ-tleb ayânlık iddi'âsında olup umûr-ı vilâyete karışmayıp muhill-i nizâm-ı kazâya dâ'ir kat'â ve kâtibeten fitne [ve] fesâda bâ'is hareketde olmayıp kendi hâlimizde olmak üzere ta'ahhüd ettiğimiz hasebiyle eğerçi hilâf-ı ta'ahhüd hareketimiz hasm-ı şer'î muvâcehesinde hasbe's-şer'î'l-kavîm sâbit ve zâhir olur ise herbirimizin matbah-ı âmireye yalnız onar bin guruş nezrimiz olup bi'l-emri'l-âlî nezr-i mezkûr hilâf-

ı ta'ahhüd hareketimizde bizlerden tahsıl olsun dediklerinde alâ mâ hüvel-hakîka işbu vesîka-i enîka ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis aşer min şehri Saferi'l-hayr li-sene sitte ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: Umdetü erbâbi't-tahrîr ve'l-kalem Tıflî es-Seyyid Ahmed Efendi, Umdetü'l-emsâl el-Hâc Ahmed Ağa çukadâr-ı kethüdâ-yı hazret-i veliyyü'n-ni'amî, Fahru'l-ulemâ Mehmed Efendi el-müftî bi-medîneti Göynük, Süleyman Ağa ve Menzilci İbrahim Ağa.

224

Mâte el-Hâc Mehmed Ağa bin Ali Ağa an-mahalleti Poladbey ve tereke zevce Mahbube binti Abdullah ve zevce Cevriye binti Abdullah, [i]bn kebîr Halil Ağa, ibn kebîr Ahmed Ağa, ibn kebîr Ali Ağa, ibn kebîr Mustafa Ağa, bint Şemse, bint Fatma.

Hurrire fi 15 Safer sene 1176.

Sekiz sehimden yedi sehim hisse-i âsiyâb der-karye-i Akkilise	Kem-ayar sîm raht 1 başlık 1	Pîrûze taşlı altun yüzük	Elmas taşlı altun yüzük	
2 ocak	deppus 1,	1	1	
500 guruş	gaddâre 1	30 guruş	40 guruş	
	40 guruş			
Doru bârgir	Karasığır ineği	Hacıbeyli 6 ve	Karasığır	Dana
2 re's	5 re's	Akçamescid 4	dügesi	5 re's
30 guruş	56 guruş	ve Çiftlik'de 3	2 re's	10 guruş
		karasığır öküzü	10 guruş	
		13 re's		
		180 guruş		
Koyun ve keçi	Kır tay	Zünbûr kıranı	Akçemescid	Hacıbeyli
36 ve kuzu 6,	1 re's	36	karyesinde	karyesinde
oğlak 6	25 guruş	36 guruş	mezrû' hında	mezrû' hında
96 guruş			17,5 dönüm,	24 dönüm,
			şa'îr 6 [dönüm]	şa'îr 9 dönüm
			Be-hesab-ı	84 guruş
			guruş 61	

Dere Çiftliği'nde hınta 8,5 kîle 26 guruş	Müsta'mel seccâde 2 4 guruş	Beledî müsta'mel yasdik 8 aded 8 guruş	Köhne Bilecik yasdığı 4 4 guruş	Köhne beledî yasdığı 5 3 guruş
Müsta'mel halı 4 22 guruş	Köhne kilim 2 3 guruş	Yan minderi 8 12 guruş	Şilte döşek 3 9 guruş	Yorgan 5 15 guruş
Müsta'mel kilim 1 2 guruş	İşleme çuka seccâde 1 7 guruş	Yeşil çuka kaplı müsta'mel karsak kürk 1 15 guruş	Şatranc sincab keremsûda kaplı köhne kürk 1 8 guruş	Köhne cil-kafa kürk 1 7 guruş
Köhne nâfe kürk 1 7 guruş	Müsta'mel çuka cübbe 1 1 guruş	Müsta'mel kırmızı sof kerrâke 1 10 guruş	Köhne şalî biniş 1 5 guruş	Evân-ı nühâs 90 kıyye 90 guruş
Mülk menzil tahtânî [der]- Dere Çiftlik 1 bâb 300 guruş	Der-zimmet-i Dere Çiftliği'nde Karıcıklıoğlu Halil öküz-bahâ 25 guruş	Der-zimmet-i Hacıbeyli karyede Bektaş Kethüdâ çayır- bahâ 9 guruş	Cem'an yekûn 1.790 guruş	
Minhâ'l-ihracât				
Berây-ı techîz [ve] tekfîn 30 guruş	Berây-ı resm-i kısmet 45 guruş	Berây-ı harc-ı huddâm ve emîniyye 9 guruş	Berây-ı kâtibiyye ve çukadâriyye 11 guruş	Yekûn 97 guruş
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese				
1.693 guruş				

Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ
Hissetü'z-zevce	Hissetü'z-zevce	Hissetü'l-ibn	Hissetü'l-ibn	Hissetü'l-ibn
Mahbube	Cevriye	296 guruş 30	296 guruş 30	296 guruş 30
105,5 guruş 38	105,5 guruş 38	akçe	akçe	akçe
akçe	akçe			
Minhâ	Minhâ	Minhâ	Kesr	
Hissetü'l-ibn	hissetü'l-bint	Hissetü'l-bint	2 akçe	
296 guruş 30	148 guruş 15	148 guruş 15		
akçe	akçe	akçe		

[s. 91b]

225

Fi'l-asl Eskişehir kasabasında Örse Mahallesi sükkânından olup husûs-ı âtiyyü'l-beyân için medîne-i Kütahya'da müsâferet vechi üzere sâkin el-Hâc Hüseyin bin İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'î şerîf-i enverde yine kasaba-i mezbûre sükkânından işbu ashâbü'r-rakîm es-Seyyid el-Hac Ali ve Musa bin İvaz ve Mustafa bin Ali ve Hüseyin bin Yusuf ve İvaz bin Abdülbaki ve Mehmed bin el-Hac Abdülbaki nam kimesneler mahzarlarında ve yine kasaba-i mezbûre sükkânından kâ'imakâm-ı nakîbü'l-eşrâf es-Seyyid el-Hac Ali Efendi bin Abdülbaki ve Mustafa bin Mehmed ve Süleyman bin Receb ve Molla Süleyman bin Abdülbaki ve Molla İbrahim bin Mehmed nâm kimesneler hâzır oldukları halde takrir-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idüp, târih-i kitâbdan seksen gün mukaddem kasaba-i mezbûrede cerîmen katl olunan sulbî oğlu İbrahim'i siz katl itmiş idiniz deyu da'vâ ve merkûmûn dahi inkâr itmekle benden şâhid taleb olundukda ben dahî şâhid getürmek için kasaba-i mezbûra varup ve şâhid bulmayup bu vechle beynimizde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı vefîre esnâsında muslihûn tavassut itmekle an-inkar-ı merkûmûndan olan da'vâ-yı mersûmeden ferâgat ve afv idüp lâkin mezbûrûn bana ve oğlum gâ'ib Ahmed nâm kimesneye zarar terettüb itmeyeceklerine istikfâl eyledikde merkûmûn dahî işbu hâzîrûn-ı bi'l-meclis merkûmûn es-Seyyid el-Hac Ali Efendi ve Mustafa ve Süleyman ve Molla Süleyman dahî müdde'î-aleyhim merkûmûn es-Seyyid el-Hac Ali ve Musa ve Mustafa ve Hüseyin ve İvaz ve Mehmed'den bana vechen mine'l-vücûh zarar isâbet ider ise Matbah-ı

Âmire'ye beş bin gurus nezre müte'ahhid oldukları hasebiyle mezbûrûndan dahî bana zarar terettüb ve isâbet itmeyeceklerine itmînân-ı tâm hâsıl olmağla el-hâletü hâzihi beynimizde olan da'vâ-yı mezkûremden külli ile ferâgat ve merkûmûn Seyyid el-Hac Ali ve Musa ve Mustafa ve Hüseyin ve İvaz ve Mehmed'in zimmetlerini ibrâ-i âm-ı kâtı'ü'l-hisâmla ibrâ ve ıskat-ı hak eyledim. Ba'de'l-yevm oğlum müteveffâ İbrahim'in dem ü deyetine müte'allik merkûmûn üzerine taleb-i da'va sünûh ve zuhûr ider ise lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasun didikde mukırr-ı merkûmı mukarrun-lehum el-merkûmûn ba'de't-tasdîk ve't-tahkîk merkûmûn es-Seyyid Ali Efendi ve Süleyman ve Mustafa ve Süleyman ve Molla Süleyman ve Molla İbrahim bi tav'ihimi's-sâf nezr-i mezkûru kabûl ve mekfûlün-anhümden zerreten-mâ zarar isabet itmeyeceğine kefil olmalarıyla mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min şehri Saferü'l-hayr li-sene sitte ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

Şuhud-ı hâl

Umdetü'l-ulemâ Müftizâde es-Seyyid İbrahim Efendi en-Nakîb bi-medînei Kütahya, Umdetü'l-a'yân el-Hâc Ebubekir Ağa Dizdar-ı kal'a-i Kütahya, Molla Ali bin Ahmed, Fahrü'l-emsâl Mehmed Ağa bin Nurullah, El-Hac Halil

226

Anadolu eyâletine bi'l-fî'l mutasarrıf umdetü'l-vüzerâ Tevki'î Mehmed Paşa tarafından vakf-ı âtiyyü'l-beyânı ikrâra vekîl olan Kara Hafız Mehmed bin el-Hac Mehmed meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Kütahya'ya müzâfa Gireği nâhiyesine tâbi' Çal nam karye sükkânından li-ecli't-tescîl mütevellî nasb olunan işbu sâhibü'r-rakîm Cebecioğlu Ahmed bin Ramazan mahzarında müvekkilim Vezîr-i müşârunileyh atyab-ı mâlından elli gurus ve bir def'a yirmi gurus cem'an yetmiş gurus vakf idüp mütevellîye teslîm ve şart itdi ki:

Elli gurus kefil-i kavî ve rehn-i melî ile istirbâh olunup hâsılı ve nemâsı karye-i mezkûrenin cedîd çeşme ta'mirâtına sarf oluna ve yirmi gurus dahî ber-vech-i mübîn i'mâl olunup nemâsı karye-i mezkûrede vâki' câmi'-i şerîfin revgân-ı şem'ine harc oluna ve eski karyecisi sagîr ve kebîri nâzır ola ve cümle muhtârıyla mütevellî ola deyu zamm-ı şürût ve mevâdd (?) ve vakfiyetden rücû' murad eyledikde hâkim hâsimi tûbâ-leh ve hüsn-meâb sıhhat-i vakfiyete ve lüzûmuna hüküm buyurmuşlardır.

Sâre vakfen bi-kazâin femen beddelehu ba'demâ semi'ahu fe-innemâ ismuhu ale'llezine yübeddilunehu innallahe semi'un alîm. Cerâ zâlik fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min şehri Saferi'l-hayr li-sene sitte seb'ûn ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Umdetü'l-ulemâ Müftüzade Yahya Efendi el-müderris, Umdetü erbâbi'l-kalem Tıflî kâtib-i halîfe-i Kethudâ-i sadriâlî, El-Hâc Ali Cizyedar-ı Kütahya, Seyyid Salih Efendi, Seyyid Abdurrahman Efendi.

227

Merhûm ve mağfûrun-leh el-Hac Osman Ağa'nın sagîreleri Emine ve Saide ve Hasan Ağa'ya büyük birâderleri erbâb-ı iffet ve istikâmet ve kâr-güzâr ve mücerrebü'l-etvâr ve müstakîm ve dindâr işbu râfî'u'r-rakîm es-Seyyid Abbas Ağa bin el-merhûm el-Hac Osman vasî nasb ve ta'yîn olundukda ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-hüve hakkahu edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmekle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundı. Fî'l-yevmi'l-hâmis min Rebûlûlâ li-sene sitte ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

Şuhud-ı Hal

Kara Kadı Mustafa Efendi, Ahi Baba Avnullah Efendi, El-Hac Süleyman Efendi el-hatîb, Haddadzade Süleyman Efendi, Mir Ömer Ağa bin Yakub Ağa ve gayruhum.

[s. 92a]

228

Mâte el-Hac Osman Ağa Voyvoda-i Uşak, an-mahalle-i Polad Bey min-mahallât-ı Kütahya veraseti Fi gurre-i Rebî'ülâhir sene 1176

İbn-i kebir es-Seyyid Abbas Ağa, İbn-i kebir İbrahim Ağa, İbn-i sagir Hasan Ağa, Bint-i Kebir şerîfe, Bint-i Kebir Fatıma, bint-i sagir Emine, Bint-i sagir Saide'ye münhasıradır.

Hediye-i	Duaname-i Ebusuud	Bilecik	Memlû	Hasır
Mushaf-ı şerîf,	Rahmetullah ve ed'iyye-	yasdığı,	minder ve	mefrûş 4
1 cild, 10	i me'sûre, 1 cild 5 guruş	memlû, 6 çift	çuka, 2 çift	guruş
guruş		50 guruş	50 guruş	

Kontoş yeşil çukaya kaplı cild-kafa kürk, 1 aded 170 guruş	Meydan Mahallesinde Kavaklı bağçe, 1 kıta, 410 guruş	Akkilise karyesinde bağçe, 1 kıta 600 guruş	Asiyab, der- çiftlik-i Yoncalu 1 bab, 200 guruş	Paşa değirmeni, der-nâhiye-i Arslanapa, 2 bâb, 1000 guruş
Mülk menzil, hâriciye ve dâhiliye ve bağçe der- ittisâleş, 2 dönüm, 2500 guruş	Âsiyâb der- Domanîç 4 bâb, 640 guruş	Selamlıkda memlû minder, 2 aded, 15 guruş	Mihrâblı seccâde, 1 aded, 6 guruş	Cedîd Türkmen kilimi, 7 aded, 35 guruş
Memlû minder, 6 aded, 35 guruş	Köhne yasdık, 1 aded, 1 guruş	Baş yasdığı ve şilte, 1 aded, 4 guruş	Bez mak'ad 2 aded, 2 guruş	Müsta'mel Bilecik yasdık, 6 aded, 12 guruş
Köhne çuka ocak yaşmağı 2 aded, 1.5 guruş	Kapu perdesi 1 aded, 3 guruş	Köhne Türkmen kilimi 1 aded, 3 guruş	Halı, döşeme-i Uşak, 8 aded, 10 guruş	Köhne döşek minderi, memlû, 11 aded, 55 guruş
Beyaz cedîd minder memlû, 4 aded, 25 guruş	Cedîd yorgan, 2 aded, 10 guruş	Yasdık 2 aded, 6 guruş	Seccâde, 1 aded, 6 guruş	Köhne döşeme, 3 aded, 8 guruş
Köhne seccâde, 1 aded, 1 guruş	Beledî 6 adet ve kutnî yasdık, 5 aded 50 guruş	Müsta'mel kapı perdesi, 3 aded, 6 guruş	Boyalı post, 1 aded, 5 guruş	Şal taklîdi, Hindkârî kuşak, 1 aded, 6 guruş

Sîm buhurdân ve gülâbdân, 1 aded, 50 guruş	Sîm tarak, 8 aded, 15 guruş	Altun saat, müsta‘mel, 1 aded, 50 guruş	Arkan öd kutusu, 1 aded, 4 kuruş	Şal taklîdi çiçekli Hindkârî, 1 aded, 6 guruş
Cedîd havlu, 2 aded, 6 guruş	Türkmen kilimi, 2 aded, 10 guruş	Beyaz dikili parça 2 guruş	Çarşab, 2 aded, 4 guruş	Der-zimmet-i Molla Osman, bâ-temessük, 36 guruş
Hindkârî peştahta, 1 aded 5.5 kuruş	Hamam ... (?) ve köhne bez, 5 guruş	Kıbrısî beledi mak‘ad, 2 aded, 15 guruş	Tüfenk sâde, 4 aded, 20 guruş	Uşak döşeme, 3 aded, 45 guruş
Uşak seccâdesi, 9 aded, 25 guruş	Halı-i Uşak, 1 aded, 15 guruş	Gügüm-i bakır, 1 aded 5 guruş	Yorgan, 6 aded, 50 guruş	Kırmızı minder, 2 guruş
Yan halısı, 5 aded, 45 guruş	Uşak döşeme, 1 aded, 12 guruş	Revgan-ı sâde, 50 kıyye, 25 guruş	Asel-i musaffa, 37 kıyye, 15 guruş	Çuval derûnunda dakik-i hâs, 9 guruş
Tarhana ve bulgur, 3 kile, 10 guruş	İri hinta, 2 kıyye, 8 guruş	Def‘a revgân-ı sâde 50 kıyye, 25 guruş	Kebîr meydân sinisi, 20 kıyye, 30 guruş	Leğen ibrik, 1 aded, 5.5 guruş
Üç kıta memlû anbar hinta der-hâne-i Hacı Mehmed Âşir, keyl 432, fi beher kıyye 44, 1728 kuruş	Şehnişinde, memlû yasdık baş yasdıkğı 1 çift, makad 2 aden, 50 guruş	Çiftlikden araba ile gelen kilim, 9 aded, 18 guruş	Seccâde, 1 aded, 2 guruş	Müsta‘mel yorgan, 4 aded, 12 guruş

Mak'ad şilte memlû 7 aded, 10 guruş	Beledî yasdık, memlû 11 aded, 15 guruş	Köhne mak'ad ve çit 12 guruş	Köhne makrama, aded, 1 guruş	Evân-ı nühâs, 278 kıyye, 278 guruş
Koyun ve keçi, 300 [re's], 600 guruş	Kuzu, oğlak, 110 guruş	Anbar ve saman, 30, 40 guruş	Şamî ve Emrez, Ablum, Şahmelik'de zimemât, ber- mûceb-i defter, 355.5 guruş	Camus, 2 aded, 70 guruş
Öküz, 3 aded, 30 guruş	Tosun, 1 aded, 5 guruş	İki yaşında düğе 2 aded, 10 guruş	Kısrak, 4 aded, 60 guruş	Dişi tay, 1 aded, 10 guruş
Camus ineği, 4 aded, 100 guruş	Düğesi 1 aded, 10 guruş	Zenbur kovani, 1 aded, 10 guruş	Emlak ve samanhâne, Ablum'da, 60 guruş	Hinta, der- Ablum, 37 kıyye, 141 guruş
Şa'îr, der-mim, 81 kile, 1345 guruş	Hinta, der- İmrez, 80 kile, 240 guruş	Şa'îr, der-mim, 88.5 kile, 135 guruş	Burçak, der- mim, 10 kile, 15 guruş	Hinta, der- Şahmelik, 2.5 kile, 7.5 guruş
Şa'îr, 2 kile, 4.5 guruş	Hinta der- Viranşehir, 12 guruş	Hinta der Ova 1.5 kile, şa'îr 1 kile, 6 guruş	Der-Nâhiye-i Tavşanlı köyünde hinta 300 kile, 300 guruş şair 300 kile, 150 guruş	Nefs-i Tavşanlı'da hinta 300 kile, 300 guruş
Hinta, der- Gürağaç, 210 kile, 210 guruş	Şair, der-mim, 150 kile, 75 guruş	Nohud, der- mim, 50 kile, 50 guruş	Alaf, 20 kile, 10 guruş	Çukurkarye'de hinta, 120 kile, 120 guruş

Şair der-mim, 130 kije, 65 guruş	Nohud, der- mim, 40 kile, 40 guruş	Bakla, der- mim, 30 kile, 30 guruş	fasul (fasulye?) der-mim, 10 kile, 2 guruş	Hinta der- Karapelid, 100 kile, 100 guruş
--	--	--	--	---

Şair, der-emim, 100 kile, 50
guruş

Cem'an yekûn 12529 guruş

El-ihracat

Resm-i kısmet 313 guruş	Çukadâriye, 37 guruş	Kethüdâiye, hüddâmiye 70 guruş	Kısmet, 37 guruş	İhzâriye, 12.5 guruş	Kassâmiye 30 guruş
-------------------------------	-------------------------	--------------------------------------	---------------------	-------------------------	-----------------------

Yekûn 500 guruş

Sahhü'l-baki 1359 guruş

Hissetü'l-ibn 2009.5 guruş, 30 akçe	Hissetü'l-ibn 2009.5 guruş, 30 akçe	Hissetü'l-ibn 2009.5 guruş, 30 akçe	Hissetü'l-ibn 2009.5 guruş, 30 akçe
---	---	---	---

Nisa, 1004.5 guruş, 50 akçe	Nisa, 1004.5 guruş, 50 akçe	Nisa, 1004.5 guruş, 50 akçe	Nisa, 1004.5 guruş, 50 akçe
--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Yalnız iki bin dokuz buçuk guruş ve otuz akçe oğlanlara virilmiştir.

[s. 92b]

229

Yâ Fettâh, Yâ Rezzâk, Yâ Alîm, Yâ Gafûr

Kıdvetü'l-müderrişîni'l-kirâm hâlâ medîne-i Kütahya'da nâ'ibimiz fazîletlü
Mehmed Refî' Efendi el-muvakkar

Gıbbe't-tahiyeti'l-vâfiyye inhâ olunur ki medîne-i mezkûrede hüsn-i sülûk ve
istikâmetin ve ahâlî ile zindegâne ve ülfetin olmakla herkes senden noşnud ve râzı
olduğundan kazâ-i mezkûrede ibkâ ve takrîrin cümleinin mültemesi olduğuna binâ'en

mütevekkilen ala'llâhi'l-müte'âl işbu bin yüz yetmiş altı senesi mâh-ı Rebî'ü'l-evvel guresinden kazâ-i mezkûre niyâbetinde kemâ fi'l-evvel cenâbına ibkâ etmişizdir gerekdir ki kemâ-kân kazâ-i mezkûrda umûr-ı şer'iiyyede ihtimâm ve tenfiz-i evâmîr-i aliyyede ikdâm ve ahâlî-i fukarânın sıyânetlerinde mücidd ü sâ'î ve isticlâb-ı hayr-ed'iiyyeye mürâ'î olup câdde-i hakkâniyetden inhirâf göstermeyesiz ve's-selâm

Fi't-târîhi'l-mezbûr.

Mine'l-fakir Abbas el-kadı bi-asâkiri Anadolu sâbıkâ

230

Fi'l-asl Gürciyyü'l-asl olup sâbıkâ Çeteci Abdullah Paşa tâbe serâhû merhûmun miftâh ağası olup el-hâletü hâzihi Anadolu Eyâleti'ne sâye-endâz-ı iclâl olan devletlü inâyetlü Tevkî'î Mehmed Paşa yessera'llâhu bi'l-hayr mâ yürîdu ve mâ yeşâ' hazretlerinin hazînedâr yamağı hizmetinde olup medîne-i Kütahya'da vülât-ı izâma mahsûs saray derûnunda miftâh ağası odasında sâkin iken fevt olan el-Hâc Yahya Ağa bin Abdullah'ın verâseti Diyarbekir'de Kurşunlu Câmi'î Mahallesi sâkinelerinden zevce-i menkûha-i metrûkesi Esmâ bint-i Şeyh Yusuf nâm hâtûnuyla sulbiye sagîre kızı Havva'ya ba'de'l-inhisâr müteveffâ-yı mezbûrun tereke-i vâfiyyesini hıfz ve vereselerine îsâle ma'rifet-i şer'le vasî nasb ü ta'yîn olunan el-Hâc Halil Ağa ve sa'âdetlü kethüdâ bey taraf-ı bâhirü's-şereflerinden husûs-ı mezbûra mübâşir ta'yîn buyurulan Şâtır el-Hâc İbrahim Ağa nezâretiyle ve ma'rifet-i şer'le tereke-i mevcûdesi sûk-ı sultâniyyede müzâyede ve rağabât inkıtâ'ından sonra semen-i misliyle fûrûht olunan eşyâsının müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fi 6 Rebî'u'l-ûlâ sene [1]176.

Sîmlü kılıç	Sîmlü kubûr	Sîmlü piştov	Sîmlü Lezgi	Sîmlü eğer
1	1	1 çift	tüfenk	baltası
31,5 guruş	52,5 guruş	16 guruş	1	1
			37 guruş 1 rub'	7,5 guruş
Sîm zarf 8,	Sîmlü gayret	Sîmlü hançer	Kırmızı	Müsta'mel
fağfur fincan 4	kuşağı ve vezne	1	keremsûda	güder kapud
16,5 guruş	40 guruş	23 guruş	[kaplı] nâfe	1
			kürk 1	20 guruş
			16 guruş	

Müsta‘mel şemselü kapud 1 56 guruş	Keremsude kaplı kakum kürk 1 16,5 guruş	Köhne sincab parçası (paçası) kürk 1 2 guruş 2 para	Çakşur 1 2 guruş	Müsta‘mel şal kuşak 1 20 guruş
Kemer 1 0,5 guruş	Destâr 1 4 guruş	Güvez başlık 1 2 guruş	Defa köhne şal kuşak 1 1 guruş	Mardin haşa 1 gömlek 1 tabkur 15 guruş
Pirinç rikâb 1 3,5 guruş	Kebîr hurç 1 2 guruş	Küçük doru 1 re’s 21,5 guruş	Kır bârgir 1 re’s 22,5 guruş	Büyük kır 1 re’s 96 guruş
Keremsude kaplı zerdeva paçası kürk 1 65 guruş	Sîmlü gaddâre 1 16 guruş		Yekûn 605,5 guruş 13 para	
Minhâ'l-ihrâcât				
Berây-ı techîz [ve] tekfîn ma‘a ıskât-ı salât 40 guruş	Berây-ı resm-i kısmet 15 guruş	Berây-ı harc-ı huddâm, kâtibiyye, muhzırıyye 7 guruş	Berây-ı dellâliyye 15 guruş	
Berây-ı deyn-i müsbet-i Hazîne Yamağı Süleyman Ağa 21 guruş	Berây-ı gulâmı Arab'a verilen 11 guruş	Berây-ı raht için kuyumcu deyn-i müsbet 16,5 guruş	Berây-ı deyn-i müsbet-i Miftâh Ağası İbrahim Ağa 30 guruş	
[s. 93a] Berây-ı deyn-i müsbet-i el-Hâc Hüseyin Bey 40 guruş	Berây-ı deyn-i müsbet-i na‘lbend ve serrâc 5 guruş		Yekûn 200,5 guruş	

Sahhu'l-bâkî fi'l-yedi'l-vasî'l-merkûm

Yekûn 405 guruş 36 akçe

Yalnız dört yüz beş guruş otuz beş akçedir.

[s. 93a]

231

Fi'l-asl Rumeli'nde Yakova Kazâsı'ndan olup Kütahya'da Saray Mahallesi'nde vâki' kahvehânede kahvecilik ile sâkin iken bundan evvel fevt olan Kahveci Ali Beşe bin Mustafa nâm müteveffânın verâseti vilâyetde sâkine vâlidesi Ayşe nâm hâtûn ile li-ebeveyn kız karındaşı Havva'ya münhasıra olduğu hayatında ikrârıyla nümâyân olduktan sonra müteveffâ-yı mezbûrun hâl-i hayatında ba'de'l-vefât terekesini ahz u kabza ve veresine îsâle vasî nasb ü ta'yîn edip şer'an sâbitü'l-vesâye olan kazâ-i mezbûr sükkânından olup hâlâ Anadolu Valisi Tevfikî (Tevkî'î) Mehmed Paşa'nın gönüllüler ağası İbrahim Ağa bin Hasan ma'rifet ve ma'rifet-i şer'le sûk-ı sultânîde müzâyede ve rağabât-ı nâs inkıtâ'ından sonra semen-i misliyle fûrûht olunan ba'dehû semeni vasi-i mezbûra teslim olunan eşyâ defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fî 6 min Rebî'ı'l-ûlâ li-sene sitte ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

Kahvede	Takımıyla serc	Müsta'mel	Müsta'mel	Müsta'mel çul
mevcûd	1	yorgan	keçe	1
gediğiyle	257 para	1	1	39 para
fûrûht olunan		115 para	22 para	
eşyâ-bahâ				
2.880 para				
Köhne yasdık	Müsta'mel	Magnisa alaca	Müsta'mel	Köhne dolama
1	çuka biniş	entari	çevre çuka	çuka
15 para	1	1	1	1
	108 para	64 para	192 para	17 para
At gömleği	Müsta'mel	Müsta'mel	Şam alaca	Nakid altun ve
1	nimten	poşu	6,5 zirâ'	para
174 para	1	1	178 para	3.227 para
	112 para	340 guruş		

Yekûn 7.140 para

Minhâ'l-ihrâcât

Techîz [ve] tekfîn	Resm-i kısmet, çukadâriyye	Berây-ı dellâliyye
800 para	ve kâtibiyye, muhzırîyye	50 para
	720 para	

Yekûn 1.570 para

Sahhu'l-bâkî fî yedi'l-vasî li-îsâli'l-verese 5.570 para

Yalnız beş bin beş yüz yetmiş paradır.

232

Mâte Mehmed bin Abdülkerim an-mahalleti Şhreküstü ve tereke zevceten Havva binti Hasan ve ibnen kebîren Mehmed ve binten kebîreten Ümmügülsüm el-muhallefât

Fî 6 Rebî'ü'l-evvel sene 1176.

Fevkânî ve tahtânî mülk	Evân-ı nühâsiyye	Köhne döşek	Köhne yorgan	Beledî yasdık-ı köhne
menzil	17 kıyye	2	2	4
1 bâb	17 guruş	3 guruş	3 guruş	6 guruş
150 guruş				
Köhne kilim	Karasığır	Semerci	Hurdevât-ı	Yekûn
4	öküzü	dükkânı der-	menzil	279 guruş
4 guruş	1 çift	Küçükçarşı	1 guruş	
	35 guruş	1 bâb		
		60 guruş		

El-ihrâcât

Techîz ve tekfîn	Resm-i kısmet	Harc-ı hademe	Kâtibiyye, çukadâriyye	Muhzırâna
840 para	279 para	80 para	80 para	20 para

Mehr-i müsbet- i zevce-i mezbûre Havva 1.320 para 40 akçe	Mehr-i müsbet- i zevce Ayşe, mütevefiyye 1.320 para 40 akçe	Yekûn 3.939 para
--	---	---------------------

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese

179 guruş 34 para

Minhâ Hissetü'z-zevce 22 guruş 57 akçe	Minhâ Hissetü'l-ibn 104 guruş 110 akçe	Minhâ Hissetü'l-bint 52 guruş 55 akçe
--	--	---

233

Oldur ki Mevlüdbey Mahallesi'nden fevt olan Hadice bint-i Osman nâm müteveffâtın verâseti sulbiye kızı Ayşe'ye ba'de'l-inhisâr müte'âkibeten ol dahi fevt olup verâseti li-ebeveyn hâletesi Abya'da sâkine Fatî'ye münhasıra ve diyar-ı âharda olmakla tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir.

Fî 2 Ra. Sene [1]176.

Fevkânî ve tahtânî mülk menzil 1 bâb 6.000 para	Evân-ı nühâsiyye 8 kıyye 320 para	Kutnî anteri 1 ve müsta'mel şalvar 1 293 para	Keremsut müsta'mel haftan 140 para	Çuka don 1 160 para
Acem kuşağı 1 102 para	Köhne sincab kürk 120 para	Köhne nâfe kürk 160 para	Kuzu kürk-i köhne 30 para	Yorgan ve çarşeb 4 160 para

Çuka peşkiri köhne 60 para	Beyaz şalvar zennân 60 para	Çuka anteri-i köhne 80 para	Köhne çuka ferâce 10 para	Cedîd çarşeb 100 para
Kutnî şalvar 120 para	Gömlek 1 20 para	Tahta sanduka 20 para	Beledî yasdık 8 240 para	Şilte minder 2 140 para
Beledî köhne döşek 2 140 para	Köhne seccâde 20 para	Köhne yorgan 2 70 para	Defa yorgan-ı köhne 120 para	Defa yorgan-ı köhne 60 para
Köhne kilim 3 140 para	Yan minder 3 140 para	Köhne zili 20 para	Yan halısı kebîr 240 para	Yekûn 9.745 para
Minhâ'l-ihracât				
Techîz [ve] tekfîn 280 para	Resm-i kısmet- i evvel 234 para	Resm-i kısmet- i sâni 234 para	Emîniyye, harc 80 para	Kâtibiyye, çukadâriyye 120 para
İhzâriye 20 para	Dellâliyye 15 para		Yekûn 983 para	

Sahhu'l-bâkî li-hâletü'l-mezbûreti'l-gâibe

8.362 para

Yalnız sekiz bin üç yüz altmış iki paradır.

[s. 93b]

234

Şeyhlü Kazâsı'na tâbi' Karamanlı nâm karye sâkinelerinden olup zâtı ba'de't-ta'rîfi'-şer'iyye Huri bint-i Halil nâm hâtûn medîne-i Kütahya suniyet ani'l-beliyye ve'l-

âfât vâki‘ vülât-ı izâm ve zevi'l-ihirâma mahsûs sarayda hâlâ Anadolu Eyâleti'ne saye-endâz-ı iclâl olan vezîr-i rûşen-zamîr müşîr-i müşterî-tedbîr devletlü inâyetlü Tefvîkî (Tevkî'î) Mehmed Paşa yessera'llâhu bi'l-hayr mâ yürîdu ve mâ yeşâ' hazretlerinin huzûr-ı âsafânelerinde meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda yine kazâ-i merkûma tâbi' Kızılcasöğüd karyesinde işbu ashâbü'r-rakîm Mustafa bin Abdülkâdir mahzarında bi-tav'î's-sâf ikrâr-ı da'vâ ve takrîr-i müdde'â edip târîh-i vesîkadan sekiz sene mukaddem kazâ-i mezbûra tâbi' Gençlü karyesinden el-Hâc Mehmed bin Sünbül [nâm] kimesnenin sulbiye kebîre kızı Hadice'yi oğlum Mehmed'e nâmzed edip ve birbirlerine inkâh ve sûr-ı te'ehhül etmek esnâsında mezbûr kuvvet-i mâliyyesi hasebiyle nâmzedimiz olan mezbûreyi bizden tefrik ve fuzulen oğlu Abdülkâdir nâm şâbb-ı emrede nikâh edip zulm-i sarîh etmekle su'âl olunup mûcib-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbundur dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Mustafa Ağa cevâbında nâmzedlik umûr-ı şer'îyyeden olmamağla binâ'enaleyh târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem tarafeynin hüsn-i rızâlarıyla mezbûre Hadice'yi oğlum Abdülkâdir'e akd-i sahîh ile tenkîh eyledim deyu ikrâr u i'tirâf etmekle fi'l-hakîka müdde'î[yye]-i mezbûre Havva [Huri] Hâtûn müdde'ası mücerred ızrâr ve ta'cîz olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân olmakla müdde'î[yye-i] mezbûre Huri Hâtûn'a bî-vech mu'ârazadan men'iktizâ eylediğini tefhîm birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi‘ min şehri Rebî'î'l-ûlâ li-sene sitte ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: Umdetü'l-hutabâ Halil Efendi bin Hasan an-karye-i Kızılcasöğüd, Hüseyin Bey bin Mehmed, el-Hâc Receb bin Musa, el-Hâc Halil bin Abdullah, Hüseyin Efendi el-imâm bi-karyeti Yaka, Hâcî Mehmed bin Cafer, Ahmed Beşe bin Himmet, Seyyid Ebubekir bin Himmet.

235

İslambol'da Altımermer kurbünde Asmalısokak Mahallesi'nde sâkin olup hâlâ Anadolu valisi devletlü inâyetlü Tefvîkî (Tevkî'î) Mehmed Paşa hazretlerinin enderûn ağalarından iken bundan akdem fevt olan Özili Yusuf Ağa bin Abdullah nâm müteveffânın verâseti İslambol'da anası Havva ve li-ebeveyn er karındaşları Abdullah ve Mehmed'e ... (?) ba'de'l-inhisâr hâl-i hayatında mevcûd terekesini ahz u kabza ve vârislerine îsâle vasî nasb ü ta'yîn eylediği vezîr-i müşârûn-ileyhin Rikâb

Tüfenkcibaşısı Ali Ağa bin Mehmed Ağa ma‘rifetiyle fûrûht olunan terekesidir ki zikr olunur.

Hurrire fî 13 Rebî‘u'l-ûlâ sene 1176.

Güvez şâlî haftan 1 49 para	Mâi müsta‘mel şâlî haftan 1 241 para	Köhne Şam alacası anteri 1 31 para	Mor müsta‘mel şâlî biniş 241 para	Müsta‘mel Şam alacağı anteri 1 80 para
Müsta‘mel Haleb kuşağı 2 aded 182 para	Köhne destâr 2 aded 100 para	Müsta‘mel don 1, gömlek 1 25 para	Boğasıya kaplı göcek kürkü 1 641 para	Köhne keremsûda kaplı nâfe kürk 1 201 para
Piştov ma‘a gılâfiyla 1 çift 202 para	Köhne çuka dolama 1 aded 80 para	Köhne şilte yüzü 1 ve yasdık 1 22 para	Müsta‘mel çizme 2 50 para	Tavşan derisi kürk 1 26 para
Eğer ma‘a şilte 1 183 para	Heğbe 1 80 para	Palaska 1 aded 65 para	Köhne kavuk 1 23 para	Köhne çakşır 1 20 para
Sîm bıçak 1 aded 222 para	Sîm akreb-i saat 1 1.046 para	Şamdan ma‘a mikrâs 1 10 para	Nükûd-ı mevcûd 2.800 para	Yekûn 6.618 para

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz [ve] tekfîn 1.000 para	Berây-ı bâ-vasiyyet Mushaf-ı şerîf alınıp câmi‘-i Karagöz Paşa'ya vakf eylediği hediyesi 400 para	Berây-ı dellâliyye 100 para	Berây-ı kâtibiyye 40 para	Berây-ı bâ- vasiyyet ıskât-ı salât için 400 para
--	---	-----------------------------------	---------------------------------	--

Yekûn 1.940 para

Sahhu'l-bâkî fî yedi'l-vasî'l-mezbûr

4.678 para.

236

Eş-Şeyh Avnullah Efendi bin eş-Şeyh Mehmed Efendi âzim-i dâru'l-bekâ şüd ve tereke zevceten Mahbube binti Abdullah ve selâse ibnen sagîren Mehmed ve Abdullah ve Avnullah münhasıra şüd.

Evrâk-ı perîşân, hediye-i Mushaf-ı şerîf 1 40 para	Fârisîden Tezkire-i Hellâc (?) 1 cild 40 para	Mev'iza 1 cild 20 para	Füsûs-nâme 1 cild 20 para	Fetâvâ-yı Sirâcüddin 1 cild 40 para
Fârisîden Bostan 1 cild 40 para	Mukaddime-i Ebu'l-Leys 1 cild 10 para	Mülk menzil tahtânî der- mahalle-i mezbûre 1 bâb 8.000 para	Börekci dükkânı der- Çârşû-yı sagîr 1 bâb 2.000 para	Saray sûkunda dükkân-ı bakkâl 2 bâb 2.920 para
Harâbe tahtânî kahve 1 bâb 2.200 para	Camus ineği ma'a malakla 1 re's 1.000 para	Kısrak tay 1 re's 600 para	Müsta'mel Yanbolu 2 80 para	Müsta'mel kilim 6 240 para
Müsta'mel Gördös seccâdesi 2 40 para	Müsta'mel Uşak seccâdesi 2 120 para	Yan minderi 4 120 para	Müsta'mel beledî yasdık 3 çift 200 para	[94a] Köhne yorgan 3 80 para

Müsta‘mel beledî döşek 2 140 para	Fincan tepsisi ma‘a pirinç zarf 4 40 para	Sîm zarf 3, fağfür fîncân 3 200 para	Sağîr kahve ibriği 20 para	Köhne kahve ibriği 4 60 para
Kebîr sini 4 kıyye 120 para	Evân-ı nühâsiyye 17 kıyye 280 para	Şamdan 2 40 para	Kebîr güğüm 1 80 para	Müsta‘mel keremsuda kaplı köhne nâfe kürk 1 120 para
Köhne çuka kaplı kuzu kürk 1 120 para	Köhne biniş 1 40 para	Müsta‘mel âl çuka biniş 1 200 para	Müsta‘mel âl çuka ferâce 1 240 para	Köhne yeşil çuka ferâce 1 120 para
Kırmızı köhne ferâce 2 200 para	Köhne çakşur 1 60 para	Haleb alacası entari 1 120 para	Müsta‘mel keremsud kaftan 1 40 para	Müsta‘mel destâr 2 120 para
Köhne Türkmen kürk 1 80 para	Büyük kavuk 1 20 para	Def‘a kavuk 1 20 para	Cedîd bendî destâr 1 280 para	Mikrâs 1 20 para
Abanos devât 1 20 para	Hınta 5 şinik 80 para	Şa‘îr 3 kıyye 240 para	Hatab 3 araba 60 para	Yarma tahtası 50 aded 60 para
Ok ağacı 2 40 para	Müsta‘mel şâl kuşak 1 80 para	Hurdevât-ı menzil 120 para	Yekûn 31.450 para	

Minhâ'l-ihrâcât

Berây-ı techîz	Berây-ı resm-i	Berây-ı harc-ı	Berây-ı mehr-i	Yekûn
[ve] tekfîn	kısmet	huddâm,	müsbet-i zevce-	2.604 para
800 para	536 para	emîniyye ve	i mezbûre	
		kâtibiyye	Mahbube	
		268 para	3.000 akçe	
			1.000 para	

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese 18.846 para

Minhâ	Minhâ	Minhâ	Minhâ	Kesr
Hissetü'z-	Hissetü'l-ibn	[Hissetü'l]-ibn	Hissetü'l-ibn	18 akçe
zevceti'l-	Mehmed	Abdullah	Avnullah	
mezbûre	5.497 para	5.497 para	5.497 para	
2.355 para				

Bâlâda mezkûr ibn-i sagîr Avnullah dahi kable ahzi'l-hisseti fevt olup verâseti anası mezbûre Mahbube Hâtûn ile li-ebeveyn er karındaşları merkûmân Mehmed ve Abdullah ve li-üm er karındaşı Seyyid Ali'ye ba'de'l-inhisâr tereke-i müteveffâ-yı mezbûr kable'l-kısmet mezbûre Mahbube dahi müteveffîye, verâseti sulbî sagîr oğulları merkûmân Mehmed ve Abdullah ve Seyyid Ali'ye ba'de'l-inhisâr müteveffât-ı mezbûrâtın tereke-i vâfiyyelerinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur.

Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min Rebî'î'l-ûlâ sene 1176.

Müsta'mel	Müsta'mel	Çengarî Bursa	Laciverd Bursa	Müsta'mel
çuka ferâce	çuka biniş	tellisi kaftan	tellisi kaftan	balakoz anteri
1	1	1	1	1
200 para	160 para	260 para	160 para	200 para
Haleb çiçeklisi	Köhne Şam	Mumî çenber	Haleb	Münakkaş
müsta'mel	alacası şalvar	değirmi	çiçeklisine kaplı	havlu
anteri	2	3	tavşan kürk	1
1	80 para	80 para	1	160 para
320 para			160 para	

Köhne boyama	Boğça	Sîm ön kuşak 2	İncilü sîm küpe	Sîm küpe
1	1	76 dirhem	1	1
20 para	20 para	800 para	80 para	40 para
Sepet sanduka	Hurdevât-ı beyt	Müteveffîye-i mezbûre	Hisse-i müteveffâ-yı	
2	40 para	Mahbube Hâtûn'a zevci	merkûm Avnullah es-	
40 para		müteveffâ Avnullah	sağır babasından	
		Efendi'den müntakil	müntakil	
		mehir ve hissesi	5.497 para	
		3.355 para		
		Cem'an yekûn 11.672 para		
Minhâ'l-ihracât				
Berây-ı techîz ve	Berây-ı resm-i	Berây-ı harc-ı	Yekûn	
tekfîn sagîr	kısmet	huddâm ma'a	886 para	
Avnullah ve	291 para	emîniyye ve		
müteveffîye-i		kâtibiyye ve		
mezbûre Mahbube		muhzırıyye		
450 para		145 para		
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese				
10.786 para				
Minhâ	Minhâ	Minhâ	Kesr-i bâkî	
Hissetü'l-ibni's-sağır	Hissetü'l-ibni's-sağır	Hissetü'l-âh li-ümm	12 akçe	
Mehmed	Abdullah	Seyyid Ali bin		
4.193 para	4.193 para	Sun'ullah		
		2.396		

[s. 94b]

237

Medîne-i Kütahya'da el-Hâc Ahmed Mahallesi sükkânından fevt olan Monla Ali [bin] el-Hâc Hasan nâm müteveffânın veraseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayşe bint-i

el-Hâc Ahmed nâm hâtûnuyla sulbî sagîr oğlu Hasan'a münhasır olduğu nümâyân olduktan sonra müteveffâ-yı mezbûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Rebî'ı'l-ûlâ sene 1176.

Hediye-i	On beş	Yüncüler	Haffâfhânedede	Menzil-i
Mushaf-ı şerîf	sehimden on	başında köşe	nısf dükkân	mezbûra
1 cild	bir sehim	çubuk dükkân	munfasıl hisse	muttasıl boyacı
7 guruş	fevkânî mülk	1 bâb	1 bâb	dükkânı
	menzil	100 guruş	200 guruş	1 bâb
	1 bâb			40 guruş
	440 guruş			
Müsta'mel	Köhne memlû	Köhne beledî	Müsta'mel	Müsta'mel
memlû Bilecik	yasdik	yorgan	kilim	kâlîçe
yasdığı	4	3	5	1
4	4 guruş	4 guruş	11 guruş	4 guruş
8 guruş				
Köhne beledî	Köhne çuka	Köhne çuka	Köhne çuka	Müsta'mel
döşek	biniş	anteri	çakşur	çuka cübbe
2	1	1	1	1
4 guruş	1,5 guruş	2 guruş	1 guruş	3 guruş
Müsta'mel	Evân-ı	Cedîd fes	Sîm şerit	Sakız kaytanı
bendî destâr 1,	nühâsiyye	1	368 miskâly	153 çift
kavuk 1	30 kıyye	3 rub'	100,5 guruş	33 guruş
3 guruş	30 guruş			
Bursa donluğu	İbrişim	Düğme	Penbe ipliği	Saçaklı ibrişim
fistan don	75 dirhem	13 deste	şerid	şerid
38	4 guruş	13 guruş	130 zirâ'	10 dirhem
7 guruş			3 guruş	3,5 guruş

Sakız harcı 50 okka 8 guruş	Yaka şeridi ve fıtili hurdevâtı 5 guruş	Defa şerid 800 zirâ‘ 20 guruş	Keçi kaytanı 39 deste 14,5 guruş	Defa şerid 40 zirâ‘ 3 guruş
Öksüzce 2 guruş	Hurde kaytan ve şerid 1 guruş	Altun veznesi 1 0,5 guruş	Akreb sîm saat 1 2,5 guruş	Duglar (Doğlar) karyesinde hâsıl öşür mahsûl Hinta 5 keyl, şa‘îr 20 kîle Yalnız yirmi kîledir 60 guruş
Koyun 14 aded, keçi 1, kuzu 4, oğlak 1 40 guruş	Der-zimmet-i Derzi Hasan Ağa 1,5 guruş	Der-zimmet-i Na‘lbend Osman 0,5 guruş 5 para	Der-zimmet-i Serrâc el-Hâc Ali 3 guruş 1 rub‘	Der-zimmet-i Derzi İbrahim Ağa 1 guruş
Der-zimmet-i Derzi Mehmed 1 guruş 5 para	Der-zimmet-i Seyyid Murad Çelebi 1 guruş	Der-zimmet-i Derzi Elvan Veli 1 guruş	Der-zimmet-i Kızılbaşzâde Ali 0,5 guruş 5 para	Der-zimmet-i Hüdayi Efendi 0,5 guruş
Der-zimmet-i Bakkâloğlu Osman 2 guruş 12 para	Der-zimmet-i Mercimek oğlu el-Hâc Ahmed 7 guruş	Der-zimmet-i Nikola kefere 4 guruş	Der-zimmet-i Dellâlbaş karındaşı İbrahim 2,5 guruş	Der-zimmet-i Molla Ahmed 5 guruş 1 rub‘

Der-zimmet-i el-Hâc Abdullah Kızılbaşzâde 5 guruş 1 rub‘	Der-zimmet-i Doğalurlı (Doğalarlı) Veli merkeb- bahâ 2,5 guruş	Der-zimmet-i Kalemzâde Molla İbrahim 2 guruş	Der-zimmet-i el-Hâc Ahmed oğlu el-Hâc Ali 2,5 guruş	Der-zimmet-i Küçük Bâzergân 1 guruş
--	---	---	--	--

Der-zimmet-i Kaçakoğlu Mehmed 2 guruş	Der-zimmet-i Aci Murat kefere 0,5 guruş 5 para	Der-zimmet-i Kaleli Çelebi 0,5 guruş 2 para	Der-zimmet-i Büyük Bezzâzistan'da Boryo kefere 1 guruş	Der-zimmet-i Molla Abdülkerim Çelebi 1,5 guruş 14 para
--	--	--	--	---

Der-zimmet-i
Molla Mustafa
0,5 guruş

Yekûn
1.243 guruş 3 para

Minhâ'l-ihrâcât

Beray techîz [ve] tekfîn 15 guruş	Berây-ı resm-i kısmet 30 guruş	Berây-ı harc-ı emîniyye, kâtibiyye, çukadâr[iyye], muhtızıyye 13 guruş	Berây-ı mehr-i zevce-i mezbûre 50 Yalnız elli guruş mehr-i müsbetdir.
---	--------------------------------------	--	---

Yekûn
108 guruş

[s. 95b]¹³²

238

Medîne-i Kütahya'da Gönen Mahallesi sükkânından iken bundan akdem âzim-i sû-yi (...) sulbiyât-ı kebîrât kızları Fatma ve Havva ve ibnü'l-âh Sâlih ve Mustafa'ya münhasıra olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun vereseşi ma'rifetiyle tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min Rebî'î'l-âhire li-sene sitte ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

Arasta'da kâ'in	Def'a Arasta'da	Mutâflar	Köhne çul	Köhne kuzu
dükkân-ı haffâf	kâ'in dükkân-ı	derûnunda	1	kürk
2 bâb	haffâf	kâ'in dükkân-ı	0,5 guruş	1
350 guruş	1 bâb	berber		0,5 guruş
	55 guruş	1 bâb		
		65 guruş		
Der-zimmet-i	Der-zimmet-i	Hurdevât-ı	Der-zimmet-i	Der-zimmet-i
Süleyman	mezbûr	çizme, papuş	Kara İbrahim	Musa oğlu
Hinta 1 kıyye,	Süleyman	5 guruş	an-karye-i	Mehmed
2 şinik	2 guruş		Seyyidömer	2 guruş
5 guruş			1,5 guruş	
Der-zimmet-i	Hurdevât-ı beyt		Yekûn	
mezbûr	2 guruş		1.065 guruş	
Süleyman				
2,5 guruş				

Minhâ'l-ihrâcât

¹³² 95a ve 95b nolu sayfanın üst kısmı yırtık olup 95a'nın yırtık olmayan kısmı boştur.

Berây-ı techîz [ve] tekfîn 12 guruş	Berây-ı resm-i kısmet 23 guruş	Berây-ı eminiyye, harc- ı huddâm 5 guruş	Berây-ı kâtibiyye, çukadâriyye 5 guruş	Berây-ı ihzâriyye 0,5 guruş 5 para
---	--------------------------------------	---	---	---

Yekûn 45,5 guruş

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese

1.019 guruş 15 para

Minhâ Hissetü'l-bint 339,5 guruş 35 akçe 20 akçe	Minhâ Hissetü'l-bint 339,5 guruş 35 akçe 20 akçe	Minhâ Hissetü'l-ibni'l-âh 169,5 guruş 47 akçe 10 akçe	Minhâ Hissetü'l-ibni'l-âh 169,5 guruş 47 akçe 10 akçe
--	--	---	---

239

Medîne-i Kütahya'da Çukur Mahallesi'nden olup bundan akdem müteveffîye olan Neslihan bint-i Hüseyin Bey nâm hâtûnun verâseti zevc Süleyman bin Seydi, üm Râbia bint-i Ahmed ve sulbiyeyn-i sagîreyn Sadi ve Mehmed'e münhasıra şüd.

Hurrire fi 6 Rebî'ü'l-âhire sene 1176.

Müsta'mel Venedik tellisi kaftan 1 15 guruş	Bursa tellisi entari 1 3 guruş	Müsta'mel çuka cübbe 1 3 guruş	Köhne şâlî ferâce 1 5 guruş	Müsta'mel Bursa şalvar 1 4 guruş
Müsta'mel kutnî şalvar 1 1,5 guruş	Sîm ön kuşak 1 10 guruş	Köhne münakkaş mumî çenber 1 2 guruş	Makrame 1, boğça 1 0,5	Sîm bilezik 1 2 guruş

Askulu küpe incü 4 miskâl, küpe 1 15 guruş	Nısfıyye zer-i mahbûb 24 aded 33 guruş	Müsta‘mel memlû beledî döşek 1 2,5 guruş	Müsta‘mel beledî yorgan 1 2 guruş	Müsta‘mel beledî yasıdk 1 çift 2 guruş
Mehr-i mu‘accel bakır 3 kıyye 3 guruş	Penpe bezi 4 top 4 guruş	Köhne gömlek 2 2 guruş	Köhne çul 1 1 guruş	Yaşmak ma‘a örtü 1 1,5 guruş
Mehr-i müsbet der-zimmet-i zevc 50 guruş		Yekûn 162 guruş		
Minhâ'l-ihrâcât				
Berây-ı resm-i kısmet 2 guruş		Berây-ı harc-ı huddâm, emîniyye, kâtibiyye, çukadâriyye, muhzırıyye 2 guruş		

[s. 96a]

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese

156 guruş

Minhâ Hissetü'z-zevc 29 guruş	Minhâ Hissetü'l-üm 26 guruş	Minhâ Hissetü'l-bint 45,5 guruş	Minhâ Hissetü'l-bint 45,5 guruş
-------------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------

240

Fil-asl Cin-i (?) İznik Kasabası sükkânından olup silahşör-i şehriyârîden sa‘âdetlü el-Hâc Ali Ağa hizmetinde ma‘an medîne-i Kütahya'da Pirlar Mahallesi'nde Müftîzâde Tahir Monla konağında alâ tarîkı'l-müsâferet sâkin iken bundan akdem fevt

olan Hasan bin Abdullah nâm müteveffânın verâseti vilâyetinde anası Havva bint-i Abdullah nâm hâtûnuyla sâ'ir veresei olduğunu hayatında ikrârıyla münhasıra olduğu nümâyân ba'de'l-vefât terekesini ahz u kabza vilâyetinde vârisine îsâle vasî nasb ü ta'yîn eylediği ağa-yı mûmâ-ileyh ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le yanında mevcûd terekesi sûk-ı sultâniyyede müzâyede ve rağabât-ı nâs inkitâ'ından sonra semen-i misliyle fûrûht olunan terekesinin müfredât defteridir ki zıkr olunur.

Hurrire fî 8 Rebî'u'l-âhire sene [1]176.

Piştov tek	Gayret kuşağı	Köhne eğer	Eğer minderi	Köhne çuka
1	1	takımıyla	ve anteri	biniş
80 para	26 para	1	1	1
		111 para	64	127 para
Köhne kavuk	Köhne dolama	Köhne çuka	Köhne gömlek	Köhne boğça
ve destâr	1	anteri ve çakşır	1	1
2	93 para	1	16 para	4 para
85 para		100 para		
Müsta'mel	Bârgir	Nakd-i mevcûd		Yekûn
Haleb kuşağı	1 re's	142 para		1.730 para
1	740 para			
170 para				

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz	Berây-ı resm-i	Berây-ı	Berây-ı	Yekûn
ve tekfîn	kısmet	kâtibiyye ve	dellâliyye	504 para
373 para	43 para	çukadâriyye ve	21 para	
		emîniyye		
		67 para		

Sahhu'l-bâkî li-îsâli'l-verese fî yedi'l-vasî'l-mezbûr

1.226 para.

[s. 96a]

241

Fî'l-asl Vilâyet-i Rumeli'nde Eğribucak Kazâsı'na tâbî' Kozana karyesinden olup el-hâletü hâzihî medîne-i Kütahya'da Şeyh Mehmed Hanı'nda müsâfereten mütemekkin iken bundan esbak hâlik olan Dimitri veled-i Şano nâm zimmînin li-ebeveyn er karındaşları ve hasren vârisi Yorgi veled-i Nikola hasren vârisi olduğunu meclis-i şer' de hâlâ Anadolu Eyâleti'ne sâye-endâz-ı iclâl olan Vezîr-i mükerrerem devletlü inâyetlü Tevfîkî (Tevkî'î) Mehmed Paşa hazretleri taraf-ı âlîlerinden emîn-i beytü'l-mâl ta'yîn olunan Çukadâr Hüseyin Ağa mahzarında isbât-ı verâset eylediği lede's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra vereseşi talebiyle tahrîr olunan terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fî'l-yevmi'l-âşir min Rebî'î'l-âhire li-sene sitte ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

Hâlik-i mesfûr Dimitri'nin hâl-i hayâtında refîkleriyle iştirâken i'mâl eylediği neccâr ve yapıcılık ücretinden zimem-i nâsda tahsîl olunan

361 guruş

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı ilkâ-yı	Berâ-yı resm-i	Deyn-i cizye	Berây-ı harc-ı	Berây-ı harc-ı
lâşe ile't-türâb	emîn-i beytü'l-	akçesinden	defter	huddâm,
	mâl	5,5 guruş	3 guruş	kâtibiyye,
	3 guruş			çukadâriyye,
				muhzırıyye
				1,5 guruş

Yekûn

14 guruş

Sahhu'l-bâkî fi'l-yedi'l-vârisi'l-mesfûr Yorgi

22 guruş

242

Fi'l-asl Vilâyet-i Rumeli'nde Eğribucak Kazâsı'na tâbi' Kozana karyesinden olup el-hâletü hâzihî medîne-i Kütahya'da Şeyh Mehmed Hanı'ndan müsâfîren mütemekkin iken mürd olan Yorgi veled-i Niko[la] nâm zimmînin li-ebeveyn er karındaşı ve hasren vârisi olan Angeli veled-i Şano zimmî hasren vârisi olduğunu meclis-i şer' de hâlâ Anadolu Eyâleti'ne sâye-endâz-ı iclâl olan vezîr-i rûşen-zamîr müşîr-i müşterî-tedbîr yessera'llâhu bi'l-hayr mâ yürîde ve mâ yeşâ' hazretleri taraf-ı bâhirü's-şereflerinden emîn-i beytü'l-mal ta'yîn buyurulan el-Hâc Hüseyin Ağa mahzarında isbât-ı verâset etdikden sonra tereke-i mevcûdesinin defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fi'l-yevmi'l-âşîr min Rebî'î'l-âhire li-sene sitte ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

Hâlik-i mesfûrun hâl-i hayâtında i'mâl eylediği neccâr ve yapıcılık üstâdiyyesinden zimem-i nâsdan tahsîl olunan	Âlât-ı neccâr ma'a takımıyla	Yekûn 44
40 guruş	4 guruş	guruş

Minhâ'l-ihrâcât

İlkâ-i lâşe ile't-türâb-ı mesfûr	Berây-ı resm-i emîn-i beytü'l-mal	Harc-ı defter 4 guruş 16 para	Berây-ı kâtibiyye, çukadâriyye, emîniye ve harc-ı huddâm ve muhzırıyye 2,5 guruş
Yorgi ve oğlu sagîr zimmî	4 guruş 16 para		
4,5 guruş 8 para			

Yekûn 16 guruş

Sahhu'l-bâkî fi'l-yedi'l-vârisi'l-mezbûr

28 guruş

Yalnız yirmi sekiz guruşdur.

[s. 96b]

243

Mâ fihi mine'l-istibdâl ve's-şürût hakemtü Nemakahû'l-abdû'l-fakiru ileyh sübhânehû ve te'âlâ Mehmed Refî' ibn-i el-mevlâ'l-merhûm Feyzullah Efendi el-müvellâ-hilâfe bi-medîneti Kütahya

Mahrûse-i Kütahya mahallâtından Dükkâncıklar Mahallesi sükkânından bâ'isü hâzâ'l-kitab es-Seyyid Mehmed Ali Efendi bin Mustafa Efendi meclis-i şer'-i şerîf-i enver ve mahfil-i dîn-i münîf-i ezherde zikri câ'î vakf-ı şerîfin bi'l-fi''il mütevellîsi olup hâlâ Kütahya Mevlevîhânesi'nde post-nişîn-i irşâd ve iffet kıdvetü's-sulehâ'î's-sâlikîn eş-Şeyh Ahmed Halis Efendi bin Sâkîb Mustafa Efendi hâzır olduğu hâlde medîne-i Kütahya mahallâtından Meydan Mahallesi ahâlisinden Abdi bin Odabaşıoğlu mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm edip târîh-i kitâbdan yirmi altı sene mukaddem Meydan Mahallesi'nde kâ'in etrâf-ı selâsedan Ali Dede Tekyesi ve Ali Yüzbaşı bağçesi ve merkûm Abdi bağçesi ve tarîk-i âm ile mahdûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi muhtevî bir dönüm bağçenin eşcârını vakıf edip şartında bağçe-i mersûme istîcâr olunup hâsıl olan gallesinden bir kandîl Mevlevîhâne-i mersûme türbesinde ve bir kandîl semâ'îhâne külle yevm ikâd oluna deyu tasrîh ve vakfiyye nâtık olduğu üzere vakf etmişidim lâkin mürûr-ı ezmine ile eşcârları mâ'il-i harâb ve cüdrân-ı erba'ası yebâb olup kurbünde levendâta mahsûs konak odası olmak takrîbiyle bağçe-i mersûmeye esblerin seyb ile tahrîb ve müste'cirine ta'arruz etmeleriyle bir vechile zabtı mümkün olmayıp vakf-ı mezbûru istibdâl lâzım gelip ve benim için bâb-ı istibdâl meftûh olup vakf-ı mezbûrun şürûtunun dahi tebdîl ve tağyîri merreten ba'de uhrâ yedimde olduğu hasebiyle bağçe-i mersûme merkûm Abdi'nin hânesinin ittisâlinde olup ve mezbûr Abdi'nin kezâlik taht-ı tasarrufunda olup Mevlevîhâne karşısında Ahi Mustafa Zâviye-i şerîfesi civârında arsasının Ahi Mustafa Vakfı'na senevî on ikişer para icâre-i ma'lûmesi olup ebniyesi mülk-i sahîh olan etrâf-ı selâsedan tarîk-i âm ve bir taraftan Musa Beyzâde Mehmed dükkânı ile mahdûd iki bâb dükkân hânkâh-ı mersûme akreb ve ma'mûr ve âbâdân ve bağçe-i mârrû'l-beyândan mergûb olmak hasebiyle üzerine varılıp ba'de'l-keşfi's-sahîh istibdâl için hükm-i sahîh-i şer'î ve emr-i sarîh-i mer'î matlûbumdur dedikde taraf-ı şer'-i şerîfden Mevlânâ Kâtib Şerif Sâlih Efendi ve erbâb-ı vukûf ebniye ve sukûf-ı arâzîden Mimar Seyyid Hasan ve Neccâr Derviş Süleyman ve Mehmed irsâl olunup evvelâ Meydan Mahallesi'nde vakıf bağçeye varıp nazar eylediklerinde fi'l-hakîka cüdrân-ı erba'ayı ve eşcârı harâb olup ve levendât

konağı mukâbilesinde olmakla hayvânâtların seyb ile müste'cirine ta'arruz ile min küll'l-vücûh i'tibârdan sâkıt olup harâb olduğu bi'l-mu'âyene müşâhede ve icâreye râğıb kimesne olmadığı bağçevân ba'de'l-ihbâr sâniyyen mülk olan dekâkîn-i mersûmetâna nazar eylediklerinde binâsı cedîd ve beher şehir yüzer akçeye îcâr olup her vechile mergûb olup vakf-ı mezbûra istibdâl olundukda enfa'' olduğunu zeyl-i vesîkada mastûru'l-esâmî kimesneler alâ tarîkî's-şehâde ba'de'l-hayr vâkî-i hâlî mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ve ma'an meb'ûs olan ümenâ alâ mâ hüve'l-muharrer inhâ eylediklerinden sonra hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitab tûbâ leh ve hüsn-meâb hazretleri alâ kavli men yerâhû mine'l-e'immeti'l-kirâm velev kâne za'afen yesiru bi'l-hükm kaviyyen kemâ zükire fi'l-kütübî'l-fıkhiyye vakf-ı mezbûrun istibdâline hükm-i sahîh-i şer'î ve kazâ-i sarîh-i mer'î buyurdıklarınan sonra bağçe-i mersûme bi-tevâbi'ihâ mülk-i yemîn olmakla mezbûr Abdi bi-tevâbi'ihâ kabz ve kabûl eyledikten sonra mârrû'l-beyân iki bâb dükkân vakf-ı muhalled oldu ve li-ecli't-tescil mütevellî olan mûmâ-ileyh eş-Şeyh Ahmed Halis Efendi iki bâb dükanı ber-vech-i vakf ba'de'l-kabûl ve gıbbe'l-istirdâd ve'l-hüküm bi-ademi'r-red vâkıf-ı mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Ali Dede Efendi ta'bîr ani'l-merâm edip vakf-ı mezbûrun şürût ve kuyûdu tebdîlî ve tağyîri merreten ba'de uhrâ yedimde olmakla hânkâh-ı mevleviyye-i Argoma'da (?) her kim post-nişîn olur ise mütevellî olup zikr olunan dükkânları icâreteyn ile îcâr ve hâsıl olan icâresinden külle leyletin türbe-i Argoma'da (?) bir kandîl ve bir kandîl dahi semâ'hânedede îkâd olunduğunun müste'cireyn ile fazla kalır ise fazlasına mütevellî olan mutasarrıf ola deyu şart olmağın ve fazlası tevliyyete ber-minvâl-i meşrûh tahsîs ile tansîs eyledikde el-vâkıfı izâ i'tera[fe]'l-vakfe ey ba'zı şürûtihi fî (?) mutasarrıf min şürûti keyfemâ yeşâ' mevleviyette vâkıf-ı mûmâ-ileyhin şart te'sîsinin lüzûmuna dahi hüküm birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu fe-hâzihî'd-dekâkîn sârâ vakfen sahîhan şer'iiyyen bi-haysin lâ yübâ' ve lâ yürhen ve lâ yübeddel. Fe-men beddelehû ba'demâ semî'ahû fe-innemâ ismühû ale'llzîne yübeddilûnehû inna'llâhe semî'un alîm ve ecrâ'l-vâkıf ale'llâhi'l-cevâdi'l-kerîm va'llâhu zü'l-fazli'l-azîm.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehri Rebî'î'l-evvel li-sene sitte ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: Abdullah Efendi el-halîfe, eş-Şeyh el-Muhzır İsmail Efendi ibn-i Mücteba Efendi, Mütevellîzâde Ali Ağa, Abdurrahman Muhibbî Efendi, Seyyid Abdülbaki Efendi, Berber Seyyid Abdurrahman, Kır Ömer Ağa, es-Seyyid

Abdurrahman Halife, Berber Muharrem, Seyyid Ahmed Ağa, es-Seyyid Süleyman Ağa birader-eş, Derviş Ali el-mevlevî, Derviş Yusuf el-mevlevî, el-Hâc Ali, Seyyid Molla Yahya, Haddâdzâde Süleyman Efendi, Hâfız Seyyid Mehmed Efendi, es-Seyyid el-Muhzır Halil, Abdullah bin Dede Ali, Derviş Mehmed.

[s. 97a]

244

Gürciyyü'l-asl olup Ahışa Kazâsı'nda Çukur Mahalle mütemekkinlerinden olup medîne-i Kütahya'da ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı âlî sa'âdetlü Ömer Ağa Hanı'nda sâkin iken bundan akdem helâk olan Serrâc Melkon veled-i Nakta nâm zimmînin veraseti vilâyetinde anası Mamervan ile li-ebeveyn er karındaşı Artin nâm vâris zimmîlere münhasıra olduğu hayâtında ikrârıyla sâbit oldukdan sonra terekesini verese-i mesfûrîne îsâle hayâtında vasî nasb ü ta'yîn ve vesâyeti emîn-i beytü'l-mâl muvâcehesinde şer'an sâbit olan han-ı mezkûrda refîki Bedros veled-i Artin nâm zimmî ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le sûk-ı sultâniyyede müzâyede ve rağabât-ı nâs inkitâ'ından sonra semen-i misliyle fûrûht olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Rebî'î'l-âhir sene 1176.

Kapralı bakır raht ma'a başlık 54 aded 135,5 guruş	Sâde kara raht ma'a başlık 19 aded 34,5 guruş	Sâde kara başlık 31 aded 15,5 guruş	Şeridli iç kolanı 11 aded 8 guruş 1 rub'	Geyik derisi dizgin 25 aded 12,5 guruş
Ayı derisi dizgin 20 aded 10 guruş	Kuskun 14 aded 4 guruş 8 para	Kösre dizgin 8 aded 1,5 guruş 4 para	Kutnî kaplama tabkur 8 aded 2,5 guruş	Sade tabkur 20 aded 5,5 guruş
Zahmâ 14 aded 5 guruş 1 rub'	Eğer donanması 2 aded 1 guruş 1 rub'	Gayret kuşağı 3 4,5 guruş 15 para	Çoban gayret kuşağı 2 aded 2 guruş 1 rub'	Barut kabağı 3 1 guruş 15 para

At enseliği 22 17,5 guruş 8 para	Kutu içinde raht takımı 3,5 guruş	Doru bârgir takımıyla 1 re's 24 guruş 13 para	Kara başlık raht hurdası 6 guruş	Raht göbeği 7 2 guruş 6 para
Kösre 13 25 guruş	Zâc-ı kıbrız 10 kıyye 16 para	Karahisar keçesi 11 11 guruş	Meşin parçası 1,5 guruş 7 para	Dükkânda dezgah 1 8 para
Keçe hurdası 1,5 guruş	Donanmış kaltak 1 1,5 guruş	Silah-bend 1 2 guruş	Müsta'mel kilim 6 8,5 guruş	Köhne yorgan 1, minder 1 0,5 guruş
Kaltak 3 3 guruş 10 para	Teğelti 2 3 guruş 16 para	Kösre parçası 2 guruş 1 rub'	Meşin parçaları 1 guruş 15 para	Başlık ve kuskun âlâtı bir mikdar 6 guruş
Halka demir 0,5 guruş	Bıçkı ve tiğ ve âlât 1 guruş	Diş 0,5 guruş 7 para	Tiğ çengeli 5 10 para	Boğasıya kaplı kuzu kürkü 1 2,5 guruş 1 rub'
Üzerine esvâb ve parçaları 3 guruş 7 para	Müsta'mel seccâde 2 2,5 guruş	Köhne çuka biniş 1 ve cübbe 1 2,5 guruş 7 para	Evân-ı nühâs 6 kıyye 7,5 guruş 14 para	Çuğal 1 0,5 guruş 14 para

Köhne yasdık 1 ve minder 1 2 guruş 2 para	Müsta‘mel yorgan 1 2,5 guruş 1 rub‘	Altun veznesi 1 13 gruuş	Köhne eğer takımıyla 1,5 guruş 16 para	Hurdevât-ı dükkân 4,5 guruş 0,5 para
---	---	--------------------------------	---	---

Hurdevât-ı mağaza 4 guruş 8 para	Yanında zuhûr eden yıldız 2 bıçaklı 1, beyaz akçe 23 aded 34,5 guruş 4 para	Yekûn 475,5 guruş 4 para
--	--	-----------------------------

Minhâ'l-ihrâcât

Berây-ı masraf-i ilkâ-i lâşe 10 guruş	Berây-ı resm-i kısmet 12 guruş	Berây-ı harc-ı huddâm ve kâtibiyye ve emîniyye ve çukadâriyye 6,5 guruş	Berây-ı ücret-i beytü'l-mâlcı ve resm-i emîn-i beytü'l-mâl 52,5 guruş
Berây-ı dellâliyye 4 guruş	Berây-ı dükkân ve mağaza kirâsı 10 guruş	Berây-ı masârıf-ı malzeme 47,5 guruş	Yekûn 147 guruş

Sahhu'l-bâkî fî yedi'l-vâsi li-îsâli'l-verese

328,5 guruş 4 para

245

Acemiyyü'l-asl olup eb [ve] ceddi beyandan müstağni medîne-i Kütahya'da Saray Mahallesi'nde sâkin iken fevt olan Nevruz Ali bin Abdullah nâm müteveffânın düyûnu terekesinden ezyed olmakla verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayşe bint-i Eyyüb nâm hâtûndan mâ‘adâ zâhir hâlde vâris-i ma‘rûfu olmamağla tahrîr olunan terekesinin müfredât defteridir ki zikr olunur.

Hurrire fî 25 Rebûlâhir sene [1]176.

Siyah bârgir takımıyla 1 re's 25 guruş	Gra tüfenk 1 2 guruş 1 rub'	Piştov tek 1 1 guruş 1 rub'	Köhne gra kılıç 1 2 guruş	Köhne gayret kuşağı 2 0,5 guruş
Köhne kaput 1 3,5 guruş	Köhne aba şalvar 1 0,5 guruş	Köhne çuka anteri 1 0,5 guruş	Müsta'mel Magnisa alacası anteri 1 1 guruş	Köhne destâr 1 0,5 guruş
Yekûn 37 guruş				
Minhâ'l-ihracât				
Berây-ı techîz [ve] tekfîn 10 guruş	Berây-ı resm-i kısmet 37 para	Berây-ı harc-ı huddâm ve emîniyye 18 para	Berây-ı mehr-i müsbet-i zevce- i mezbûre 4.000 akçe 33 guruş 40 akçe	Yekûn 44,5 guruş 8 para

Vech-i meşrûh üzere tereke-i müteveffâ ba'de'l-ihracî'l-masârıf mehir için yalnız yirmi beş guruş yirmi beş para zevceye mehir için teslîm olunduğu kayd olundu.

[s. 97b]

246

Mâte Defterdar es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa ibn Davud Ağa an-mahalleti Meydan min mahallâti Kütahya.

Hurrire fî 23 Rebî'û'l-âhir sene 1176.

Zevce-i menkûha Havva bint-i Ali Mirza, ibn-i kebîr es-Seyyid el-Hâc Mustafa, ibn-i sagîr Davud, ibn-i sagîr Cafer, bint-i sagîre Şerife Alime, bint-i kebîre Ümmügülsüm.

Mülk menzil fevkânî ve tahtânî ve oda ve ma'a tevâbi'uhâ der- mahalle-i mezbûre 1 bâb 1.900 guruş	Dükkân 1 bâb 800 guruş	Karsak kürk-i beden 1 25 guruş	Nâfe kürk 1 30 guruş
Müsta'mel kerrâke 1 25 guruş	Haleb çiçekli anteri 1 10 guruş	Haleb alacası anteri 1 15 guruş	Beyaz boğası anteri 2 5 guruş
sagîr siyah hançer 1 2 guruş	Piştov kaytanı 1 1 guruş	Öd parçası 2 guruş	Köhne memlû Bilecik yasadığı 7 çift 25 guruş
Kem-ayar sîm gülâbdân 1 ve buhûrdân 1 15 guruş	Beledî sagîr minder 2 4 guruş	Şamdan 2 2,5 guruş	Kahve değirmeni 1 2 guruş
Servi sanduka 1 15 guruş	Tatlı kaşığı 1 2 guruş	Miskî sabun ve limon şerbeti 1,5 guruş	Girid ladini (?) ve tüfenk çakmağı 1 1 guruş
Köhne Şam kesmesi 1 5 guruş	Köhne çuka üzerine işleme kesme 1 35 guruş	Çan 1 1 guruş	Kapı perdesi 1 3 guruş
			Mefrûş köhne kilim 6 aded 15 guruş

Köhne memlû beledî yasdık 10 guruş	Yün 150 kıyye 20 guruş	Mürde manda derisi 20 20 guruş	Bağçe 1,5 dönüm der- karye-i Örenhisar 1 kıt'a 100 guruş	Koyun ve keçi 150 aded 450 guruş
Karasığır çifti 3 çift 90 guruş	Manda çifti 3 aded 90 guruş	Manda ineği 3 re's 90 guruş	Kısrak 10 re's ma'a tay 8 [re's] 230 guruş	Karasığır ineği 10 re's 100 guruş
Müsta'mel memlû beledî yasdık 8 çift 20 guruş	Defa kilim 2 5 guruş	Hinta 6 keyl 24 guruş	Mürdük 2 kîle 3 guruş	Evân-ı nühâs 150 kıyye 150 guruş
Çuval 20 aded 20 guruş	Defa hinta 7 kîle, şa'ır 20 kîle 68 guruş	Defa anbarda şa'ır 20 kîle 60 guruş	Gulâm-ı zengî be-nâm-ı Abdullah 1 re's 100 guruş	Câriye-i zenciyye be- nâm-ı Meryem 1 re's 100 guruş
Hatab ve çıra 30 guruş	Yemeni döşek 4 12 guruş	Yemeni yasdık 5 aded 5 guruş	Müsâfir yorganı 8 aded 25 guruş	Orta halısı 2 15 guruş
Seccâde 2 10 guruş	Araba takımıyla ve âlâtıyla 50 guruş	Merkeb 4 re's 20 guruş	Âsiyâb der- kurb-i karye-i Saka 1 ocak 250 guruş	Bağçe ma'a menzili'l- ma'rûf bi- menzili Sülûkoğlu der- mahalle-i Meydan 1 bâb 250 guruş

Bağçe el- ma'rûf bi- bağçe-i Ebû Zeyd 1 kî't'a 400 guruş	Defa mülk menzil der- mahalle-i Meydan 1 400 guruş	Diğer bağçe ve menzil der- menzil-i (mahalle-i) Meydan 1 400 guruş	Der-zimmet-i Ahmed Necib Efendi 20 guruş	Der-zimmet-i Damad el-Hâc Mehmed Ağa 20 guruş
---	---	--	---	--

Hurdevât-ı menzil 50 guruş	Cem'an yekûn 6.663 guruş
----------------------------------	-----------------------------

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı resm-i kısmet 166,5 guruş	Berây-ı kâtibiyye ve çukadâriyye 30 guruş	Berây-ı emîniyye ve harc-ı huddâm 15 guruş	Berây-ı ihzâriyye 3 guruş	Berây-ı mehr-i müsbet-i zevce-i mezbûre 40.000 akçe 333 guruş 40 akçe
---	--	---	---------------------------------	---

Yekûn

547,5 guruş 40 akçe

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese

6.115 guruş 20 akçe

Minhâ Hissetü'z- zevce 764 guruş 51 akçe	Minhâ Hissetü'l-ibn 1.336 guruş 209 akçe	Minhâ Hissetü'l-ibn 1.336 guruş 209 akçe	Minhâ Hissetü'l-ibn 1.336 guruş 209 akçe	Minhâ Hissetü'l- bint 668 guruş 105 akçe	Minhâ Hissetü'l- bint 668 guruş 105 akçe
--	---	---	---	--	--

247

Fî'l-asl İstanbul'da Hâfız Paşa Mahallesi'nden olup hâlâ Kütahya'da Anadolu Valisi Vezîr-i mükerrer Tevkî'î Mehmed Paşa hazretlerinin destârı yamağı hidmetinde iken fevt olan Mehmed Said Ağa'nın tereke-i mevcûdesi İstanbul'da veresesine îsâle bâ-emr-i hazret-i vezîrül-müşâruileyh işbu hâfîzu'd-defter İçoğlan Çavuşu Mustafa vasî nasb ü ta'yîn ve ma'rifetiyle eşyâsı semen-i misliyle ba'de'l-müzâyede ve inkıtâ'u'r-rağbe fûrûht olunan terekesi defteridir ki zikr olunur.

Fî 27 Rebî'u'l-âhir sene [1]176.

Simlû dest ve sagîr bıçak 1 20 guruş	Sîm zarf 6 14 guruş	Bakır reşme 0,5 guruş	Keremsuda kaplı kürk paça 15 guruş	Köhne kahve ibriği 2 guruş
Çuka-i yeşil 10 guruş	Çakşır 5,5 guruş	Köhne destâr kavuk 3 guruş 10 para	Bec fincanı 1 guruş	Licâm 0,25 guruş
Havlû boğça 0,5 guruş	Hurdevât 0,5 guruş 5 para	Gayret kuşağı 0,5 guruş 15 para	Köhne gâşiye 2,5 guruş 15 para	Duhân çubuğu 1 10 para
Fincan kutusu ma'a tepsi 1 guruş	Müsta'mel yorgan 2,5 guruş 10 para	Çizme 0,5 guruş 10 para	Heğbe 0,5 guruş 8 para	Kır iğdiç 20 guruş
Âl tay 15 guruş	Nakid 161 guruş		Yekûn 359 guruş	

El-ihrcât

Techîz ve tekfîn, ıskât-ı salât 21 guruş	Vasiyyet-i mu'ayyenesiyle hidmetkârı Ahmed'e verilen 50 guruş	Harc-ı defter 8 guruş	Harc-ı huddâm, emîniyye 4,5 guruş	Dellâliyye 5 guruş
---	---	--------------------------	---	-----------------------

Yekûn

88,5 [guruş]

Sahhu'l-bâkî fî yedi'l-vasî

270,5 guruş

Yalnız iki yüz yetmiş buçuk guruşdur.

248

Müteveffâ-yı mezbûr Defterdar es-Seyyid Mehmed Efendi'nin sagîrân oğulları Davud ve Cafer'e vâlideleri Havva Hâtûn vasî nasb ü ta'yîn olunup ve diğer zevcesi Asiye dahi nâzır ta'yîn olunduktan sonra iltimâslarıyla sagîrân-ı mezbûrâna on ikişer akçeden yirmi dört akçe nafaka ve kisve-bahâ-i yevmiyye farz ve istidâne ve harc u sarfa ve rücû'a izin verilip mufasssal ve meşrûh iki kıt'a hüccet-i şer'iyeye verilmiştir.

Hurrire fî 28 Rebî'u'l-âhir li-sene sitte ve seb'ûn ve mi'ete ve elf.

[s. 98a]**249**

Çukur Mahalle'den mâte Derzi İmâm Süleyman bin Sadi verâseti anası Ayşe bint-i Ahmed ve sulbî sagîr oğlu Sadeddin'e ba'de'l-inhisâr.

Hurrire fî 23 Ca. Sene [1]176.

Hisse-i mülk menzil fevkânî ma'a havlu 1 bâb 170 guruş	Müsta'mel şâl kuşak 1 4 guruş	Müsta'mel çuka biniş 1 5 guruş	Müsta'mel Şam destârı 1 ma'a kavuk 1 7 guruş	Köhne çuka cübbe 1 1 guruş
--	--	---	---	-------------------------------------

Köhne çuka anteri 1 0,5 guruş	Köhne çuka çakşır 1 0,5 guruş	Müsta‘mel zili 1 2 guruş	Köhne döşek 1 3 guruş	Yorgan 2 3,5 guruş
Müsta‘mel halı seccâde 1 3 guruş	Köhne kilim 3 3 guruş	Köhne yasdık 3 3 guruş	Evân-ı nühâsiyye 13,5 kıyye 13,5 guruş	Kebîr sini 1 20 guruş
Fağfur fincan 3 1 guruş	Cedîd ve müsta‘mel sagîr ve kebîr kahve ibriği 1 adet 2 guruş	Sagîr şamdan 1 0,5 guruş	Karasığır ineği 2 re’s 25 guruş	Camus ineği 1 re’s 50 guruş
Mercimek 4 kîle 6 guruş	Hınta 2 kîle 8 guruş	Odun çıra 5 guruş	Kömür 1 guruş	Cedîd kutnî zenne anterisi 2 8 guruş
Magnisa alacası anteri 4 4 guruş	Boğası cedîd zenne anterisi 1 1,5 guruş	Magnisa [ve] Kütahya alacası anteri 20 adet 15 guruş	Magnisa alacası ve boğası zenne anterisi 10 adet 16 guruş	Asdarsız Magnisa alacası zenne anterisi 8 8 guruş
Gedüs asdarı 4 top 2 guruş	Örüncek bezi 15 top 15 guruş	Denizli elvan boğası 5 top 10 guruş	Burdur destârı 3 2,5 guruş	Beyaz boğası Burdur 4 adet 4,5 guruş

Asdarlık güzer (?) 4,5 top 4 guruş	Burdur kuşağı 1 05 guruş 5 para	Bursa'nın işleme kolçak kolanı 3 6 guruş	Cedîd beledî döşek ve yasdık yüzü 8,5 çift 25 guruş	Bursa'nın penbe ipliği kutnî 16 top, fî 7,5 guruş 120 guruş
Bursa'nın keten ipliği kutnî 6 top 48 guruş	Bursa'nın çiçeklisi kutnî 34 zirâ' 42,5 guruş	Elvan keçi kaytanı 50 deste 18 guruş	Basma yorgan yüzü 1 aded 1 guruş	Bursa'nın muhayyer ferâcelik 4 top 16 guruş
Boğası ve asdar parçaları 5 guruş	Endâz-ı mikrâs ve hurdevât-ı dükkân 2 guruş	Demir otu 3 6 guruş	Zevcesi müteveffiyeden müntakil hisse 39 guruş	Nükûd-ı mevcûd 11 guruş
Der-zimmet-i Hacı Mehmed Ağa 8,5 guruş 5 para	Der-zimmet-i Karahisar'dan Dandır karyeli İmâmoğlu Abdullah bâ- temessük 60 guruş	Der-zimmet-i Bahşi kefere 11 guruş	Der-zimmet-i İmâmoğlu İsmail an- karye-i Pullar bâ-temessük 10 guruş	Der-zimmet-i Domaniç karyeden Halil Bey bâ- temessük bâkî 9,5 guruş
Der-zimmet-i Çolakoğlu Ali bâkî bâ- temessük 2 guruş	Der-zimmet-i Hacı Ali oğlu Mustafa Bey 53 guruş	Der-zimmet-i Çukurcalı karyeden Halil bâ-temessük 3 guruş	Der-zimmet-i Hancızâde Abdurrahman Ağa ve oğlu Memiş Ağa 87 guruş	Der-zimmet-i Seyyid Mısdan Ağa bâkî 11 guruş

Der-zimmet-i hidmetkâr-ı Halil Bey 6 guruş	Der-zimmet-i Hancızâde Ebubekir Ağa'da 1,5 guruş	Der-zimmet-i Zağralı Yusuf Ağa bâkî 15 guruş	Der-zimmet-i Sırıkoğlu Hacı Mehmed 4,5 guruş	Der-zimmet-i Paşalı Berber Mehmed 51 guruş
Der-zimmet-i Saka Kadir oğlu Halil kutnî-bahâ 27,5 guruş	Der-zimmet-i Solak Bölükbaşı Ali Ağa bâkî 10,5 guruş	Der-zimmet-i Çapkunoğlu Seyyid İsmail Çelebi 9 guruş 1 rub‘	Der-zimmet-i Kusura karyeden Kuloğlu Halil 3 guruş	Der-zimmet-i şâtırbaşı 7 guruş
Der-zimmet-i Devecioğlu damadı Yedekci Deli Mehmed 3,5 guruş	Der-zimmet-i Köprüviranlı Eyyüb Ağa 13,5 guruş	Der-zimmet-i Arab Süleyman oğlu Çavuş 3,5 guruş	Der-zimmet-i Levend Ömer arkadaşı Sarı Ali 3 guruş 1 rub‘	Der-zimmet-i Odabaşı Mehmed Ağa karz ve kahve- bahâ 26,5 guruş
Der-zimmet-i Bölükbaşı el- Hâc Yusuf Ağa bâkî 5 guruş	Der-zimmet-i Süleyman Odabaşı 7,5 guruş	Der-zimmet-i Karkıllı (Gargilli) karyeden Yeğenoğlu Mustafa 7 guruş	Der-zimmet-i Cinoğlu Yusuf Bey 40 guruş	Der-zimmet-i Osman güveyi Hacı Mehmed Ağa 4,5 guruş
Der-zimmet-i Dellâk Hacı Mehmed'in üvey oğlu Hacı Mehmed 4 guruş	Der-zimmet-i Dükkândaş Molla Ahmed 1,5 guruş 1 rub‘	Der-zimmet-i Sülle karyeden Kurdoğlu bâkî 13 guruş 1 rub‘	Der-zimmet-i Ali Bey oğlu Molla Hüseyin 7 guruş	Der-zimmet-i Çamurduklu Ahmed Bey 2 guruş 1 rub‘

Der-zimmet-i	Der-zimmet-i	Der-zimmet-i	Der-zimmet-i	Der-zimmet-i
Hacı Yusuf	Çukurcalı	Yalnızsaraylı	Bahşi	Çamurduklu
kayını	Murad oğlu	Nasuh oğlu	Efendizâde	Köse
Mehmed	Himmet bâkî	Veli	Mustafa Efendi	3 guruş
3 guruş	13 guruş 1 rub‘	5,5 guruş	bâkî	
			11 guruş	

Der-zimmet-i	Der-zimmet-i	Der-zimmet-i	Der-zimmet-i	Der-zimmet-i
Eyyüb	Karacakaşlı	Bizim Murad	Köprüviranlı	Köprüviranlı
Odabaşı'nın	Berber Hüseyin	2,5 guruş	Halil Ağa	Ömer Ağa
Mehmed bâkî	50 guruş		17 guruş	20 guruş
7 guruş				

Der-zimmet-i	Der-zimmet-i	Der-zimmet-i	Der-zimmet-i	Der-zimmet-i
Sülle karyeli	Etmekci Hasan	Tahmîs'de	Etmekci	Çamurduklu
Cihazne	5,5 guruş	Abdülaziz oğlu	Akkulah	Ahmed Bey
3,5 guruş		Mustafa	2 guruş	1 guruş 1 rub‘
		2,5 guruş		

Der-zimmet-i	Der-zimmet-i	Der-zimmet-i	Yekûn	
Sipahi Hacı	Seyyid	Perviz	1446,5 guruş 12 para	
Ebubekir	Abdülfeţâh	Mehmed		
1 guruş	Molla	0,5 guruş		
	13 guruş 1 rub‘			

Minhâ'l-ihracât

Berây-ı techîz	Berây-ı resm-i	Berây-ı	Berây-ı	Berây-ı
ve tekfîn	kısmet	kâtibiyye ve	huddâmiyye,	ihzâriyye
20 guruş	36,5 guruş	çukadâriyye	harc ve	0,5 guruş
		9 guruş	eminiyye	
			9 guruş	

Berây-ı deyn-i müsbet-i karındaşı Ömer'e be-tarîk-i	Yekûn
şirket-i inân için hissesi	657,5 guruş
582,5 guruş	

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese

789 guruş 12 para

Minhâ

Hissetü'l-üm

131,5 guruş 6 akçe

Minhâ

Hissetü'l-ibni's-sağır

657,5 guruş 30 akçe

250

Fi'l-asl mahrûse-i İstanbul'da Aksaray'da Monla Kazganî Mahallesi ahâlîsinden olup medîne-i Kütahya'da Cemaleddin Mahallesi'nde Hasan Paşa rahtvânı umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Bünyadzâde Ahmed Ağa odasında sâkin ve hâlâ hizmetinde iken fevt olan Çukadâr Hüseyin Ağa bin Abdullah kable vefâtihî huzûr-ı müsliminde terekesini vilâyetinde verese-i ma'lûmesi anası ve oğluna irsâl ve îsâle vasî-i muhtâr eylediği ağa-yı mûmâ-ileyhzâde işbu hâfizu't-defter İbrahim Ağa ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le sûk-ı sultânîde müzâyede ve gibbe inkıtâ'ır-rağbe semen-i misilleriyle fûrûht olunan terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fî 9 min Cumâde'l-âhire sene 1176.

Çuka biniş	Köhne entari	Köhne çuka	Kavuk 1 ma'a	Cübbe kürk
1	1	entari	destâr 1	1
89 para	154 para	1	52 para	82 para
		108 para		
Kurt derisi kürk	Kurâde 1,	Çuka çakşur	Beyaz yemeni	Köhne şalvar
1	gaddâre 2	1	1	1
16 para	105 para	74 para	10 para	15 para
Köhne dolama	Köhne destâr	Müsta'mel	Tabanca	Köhne gömlek
1	1	Hama kuşak	1 çift	1
210 para	60 para	1	224 para	7 para
		361 para		

Yağmurluk kîsesi 1 26 para	Kemer 1 26 para	Sağır bıçak 2 15 para	Hilâl 1 1 para	Semen-i hâtemü'l- mezbûr der- yed-i vasî
-------------------------------------	-----------------------	-----------------------------	----------------------	---

Yekûn 1.778 para

[s. 98b]

Minhâ'l-ihrâcât

Berây-ı techîz [ve] tekfîn 600 para	Berây-ı harc-ı defter 180 para	Berây-ı kâtibiyye, çukadâriyye ma'a harc-ı hademe 90 para Yekûn 1.430	Berây-ı dellâliyye 40 para	Deyn-i Süleyman Ağa 520 para
---	--------------------------------------	--	----------------------------------	------------------------------------

Sahhu'l-bâkî der-yedi'l-vasî'l-merkûm

348 para

Kayd şüd fi't-târîhi'l-mezbûr.

251

Medîne-i Kütahya'da Börekçiler Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Rabia bint-i İvaz Dede nâm müteveffiyenin verâseti sulbî kebîr oğlu olup Cezayir-i Garb'da sâkin Osman bin Şehrî Mehmed nâm gâibe münhasıra olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân olmakla tereke-i müteveffîye-i mezbûre kıbel-i şer'den tahrîr ve gâib-i mezbûr için li-ecli'l-hıfz mahalle-i mezbûreden dîndâr ve müstakîm ve umûr-ı kıyâmet uhdesine kâdir idiğini sikât-ı müslimîn ihbârıyla ba'de't-tahakkuk kayyım nasb olunan Şahin bin Abdullah nâm kimesne ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tereke-i müteveffât-ı mezbûreden olup zâyî' ve telef havfı olan eşyâsı sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede ve rağabât-ı nâs inkitâ'ından sonra semen-i misliyle fûrûht ve

mümkün olunan eşyâsının aynı kayyım-ı merkûm yedinde hıfz olunmak üzere aynen ve kıymeten yed-i kayyım-ı merkûma teslîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fî 12 Cumâde'l-âhire sene [1]176.

Köhne muhayyer ferâce 1 8 para	Köhne çuka ferâce 1 60 para	Müsta'mel boğası anteri 1 71 para	Köhne benek seccâde 3 79 parak	Keten bezi 1 top 81 para
Müsta'mel kutnî anteri 1 ve şalvar 1 270 para	Müsta'mel çiçekli anteri 1 142 para	Köhne şâlî cübbe 1 aded 59 para	Müsta'mel Venedik tellisi haftan 1 271 para	Müsta'mel Hama kuşağı 1 215 para
Köhne destâr 1 38 para	Kutnî müsta'mel haftan 1 140 para	Yemeni çenber 1 80 para	Sofra peşkiri 1 26 para	Yağlık 6 71 para
Bürüncek müsta'mel don 1 ve gömlek 1 150 para	İşleme peşkir 1 ve havlu 1 66 para	Müsta'mel kutnî ve keten bezi boğça 4 aded 64 para	On iki dirhem sîm önlük kuşak 1 103 para	Müsta'mel beledî döşek 20 ve yasdık 2 aded 78 para
Makadlık 1 ve bohça 1 26 para	Sağır fanus ve gülâbdân ve köhne kahve ibriği 1 35 para	Tencere 4 201 para	Sahan 9 113 para	Bakır kazân 1 117 para

Sağır tepsi 1, tas 2, köhne kahve ibriği 1 72 para	Kahve değirmeni ve barut kabağı 1 10 para	Bakırca 1 22 para	Meşin heğbe 2 23 para	Demir tâbe 1 14 para
Köhne çuka cübbe ve köhne anteri 1 5 para	Meşin heğbe 1 52 para	Şamdan 2 16 para	Kem-ayar sîm dolu kuşak 1 51 para	Hikâyât kitâbı 1 cild 31 para

Macun bıçağı ve kahve kutusu 1 aded 6 para	Muşanba 1 12 para	Mercan kolbağı 1 10 para	Yekûn 2.915 para
Minhâ'l-ihrâcât			

Berây-ı techîz ve tekfîn ve ıskât-ı salât ve sâ'ire 600 para	Berây-ı dellâliyye ve hammâliyye 72 para	Berây-ı harc-ı defter ve kâtibiyye ve çukadâriyye ve sâ'ire 200 para	Masârıf-ı sâ'ire 200 para	Yekûn 1.072 para
--	---	---	------------------------------	---------------------

Sahhu'l-bâkî der-yed-i kayyım-ı merkûm Şahin

1.843 para

Ve aynı mevcûd olup kayyım-ı merkûm yedinde hıfz olunan eşyâdır ki zikr olunur.

Mülk menzil tahtânî der- mahalle-i mezbûre 1 bâb	Köhne gılâfsız döşek 1, beyaz minder 1 120 para	Köhne yorgan 2 120 para	Beledî köhne yasdik 4 80 para	Müsta‘mel kilim 3 200 para
Köhne halı seccâde 1 20 para	Köhne kilim 2 40 para	Çârşeb 2 30 para	Kem-ayar zincirli altun 1 110 para	Yekûn 700 para

Ve merkûm gâib Osman'ın eşyâsıdır ki kayyım-ı merkûm Şahin yedinde aynı ile hıfz etdirilmiştir.

Müsta‘mel güvez çuka dolama 1 aded	Sincabî çuka dolama 1	Peştemâl 1	Kırmızı keremsud haftan 1
Şam alacası anteri 1	Sîmlü taban demiri hançer bıçağı ve sagır simli bıçak 1 aded	Sagır sahan ma‘a kapağıyla 12 aded	

[s. 98b]

252

Medîne-i Kütahya'da Şehreküstü Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Kör İbrahim Ağa bin Halil nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice bint-i Ebubekir nâm hâtûnuyla anası şakîre ve sulbî sagır oğlu Halil'e ba‘de'l-inhisâr tahrîr olunan terekesi defteridir ki zikr olunur.

Hurrire fî 2 Cumâde'l-ûlâ sene [1]176.

Sîm gılâflu ve hediye-i en'âm- ı şerîf 1 4 guruş	Mülk menzil fevkânî 1 bâb 600 guruş	Müsta'mel Flemenk çuka biniş 1 10 guruş	Köhne güvez çuka biniş 1 3 guruş	Keremsûda kaplı zerdevâ kürk 1 25 guruş
Keremsûda kaplı nâfe kürk 1 8 guruş	Kırmızı keremsûda kaplı karakulak kürk 1 12 guruş	Keremsûda kaplı sagîr paça kürk 1 35 guruş	Müsta'mel güvez haftan 1 8 guruş	Keremsûda kaplı karsak kürk 1 15 guruş
Kutnî müsta'mel anteri 2 aded 14 guruş	Müsta'mel çiçekli kutnî anteri 1 4,5 guruş	Müsta'mel şâlî haftan 1 9 guruş	Beyaz Flemenk çuka biniş 1 20 guruş	Müsta'mel sarı şâlî biniş 1 4 guruş
Müsta'mel Haleb kuşağı 1 8 guruş	Köhne Hama kuşağı 1 4 guruş	Müsta'mel çuka anteri 1 8 guruş	Çiçekli köhne anteri 1 4 guruş	Müsta'mel çuka çakşır 2 8 guruş
Müsta'mel beyaz çuka cübbe 1 3,5 guruş	Müsta'mel yeşil keremsûda kaplı haftan 1 15 guruş	Müsta'mel şâlî biniş 13,5 guruş	Turuncu müsta'mel şâlî cübbe 1 9 guruş	Müsta'mel güvez şâlî biniş 1 10 guruş

[99a]	Köhne güvez	Köhne beyaz	Köhne çiçekli	Müsta‘mel
Vişne rengi şâlî	şâlî cübbe	şâlî cübbe	anteri	Şam alacası
biniş	1	1	1	anteri
12 guruş	3 guruş	1,5 guruş	3 guruş	1
				6 guruş
Bursa çiçekli	Beyaz fitilli	Sîmli Lezgi	Sîm kabzalı	Sîmli gaddâre
kutnî anteri	anteri	tüfengi	Şam demiri	1
1	4	1	kılıç	15 guruş
6 guruş	10 guruş	10 guruş	1	
			30 guruş	
Sîm raht 1 ma‘a	Sîm kabzalı	Sîm vezne 1	Sîmli palaska	Sîmli reşme
başlık	balta	ma‘a harbî 1	1	1
1	1	24 guruş	8 guruş	15 guruş
40 guruş	7 guruş			
Karahisar	Müsta‘mel	Müsta‘mel	Köhne yan	Müsta‘mel
üzengisi	Bilecik yasdığı	Bilecik yüz	minderi	çuka makadlık
1 çift	memlû	yasdığı	3	5
4 guruş	14 aded	3	20 guruş	10 guruş
	30 guruş	3 guruş		
Müsta‘mel	Müsta‘mel	Müsta‘mel halı	Müsta‘mel	Müsta‘mel
kilim	mısır hasırı	seccâde	kutnî yorgan	beledî döşek
2	1	2	4	2
5 guruş	1 guruş	3 guruş	16 guruş	7 guruş
Kahve	Müsta‘mel	Köhne destâr	Müsta‘mel	Yemek
değirmeni	bendî destâr	1	bürüncek	makramesi
1	3	1 guruş	gömlek	5
0,5 guruş	6 guruş		5	2 guruş
			5 guruş	

Müsta‘mel kebîr kahve ibriği 1 1 guruş	Müsta‘mel sagîr kahve ibriği 6 2 guruş	Müsta‘mel fincan tepsisi 2 1,5 guruş	Evân-ı nühâsiyye 35 kıyye 35 guruş	Revgan-ı sade 20 kıyye 10 guruş
Şa‘îr 8 keyl-i Kütahiyye 12 guruş	Alibey karyesinde Hinta 12 kıyye Ve şa‘îr 37 [kıyye] 102 guruş	Demir kır tayy 1 re’s 50 guruş	Beyaz kır at 1 re’s 50 guruş	Hatam ve çıra 20 guruş
Eğer bisâtıyla takım 2 aded 5 guruş	Karasığır ineği 1 re’s 5 guruş	Nakd-i mevcûd 139 guruş	Yıldız altını 7 27 guruş 5 para	Sîm pandol saat 1 40 guruş
Gulâm-ı zengî be-nâm-ı Abdullah 1 re’s 100 guruş	Der-zimmet-i ahâlî-i Karakeçillü bâ- temessük 294 guruş	Der-zimmet-i Sipahi Hüseyin bâ-temessük 12 guruş	Der-zimmet-i Davut oğlu Serkiz zimmî bâ-temessük 50 guruş	Der-zimmet-i Oymacı Artin oğlu Kiğork zimmî hinta- bahâ bâ- temessük 27 guruş
Der-zimmet-i Sarı Ali ve Kabasakal ve Ahmed ve Koca Hasan bâ- temessük 35 guruş	Der-zimmet-i Hammâmî Yusuf Efendi bâ-temessük 50 guruş	Der-zimmet-i def‘a bâ- temessük Yusuf Efendi 100 guruş	Der-zimmet-i def‘a bâ- temessük Molla Yusuf 100 guruş	Der-zimmet-i Îmâmzâde Molla İbrahim bâ-temessük 47 guruş

Der-zimmet-i Seyyid Halil Çelebi bâ- temessük 19 guruş	Der-zimmet-i Üçöyükü Abdal bâ- temessük 13 guruş	Der-zimmet-i Üçöyükü Haydar bâ- temessük 13 guruş	Der-zimmet-i Derzi Mustafa Beşe ve oğlu Seyyid Ahmed Çelebi bâ- temessük 340 guruş	Der-zimmet-i Küçük Bâzergân zimmî bâ- temessük 150 guruş
Der-zimmet-i Meslekkıyağı (?) el-Hâc Süleyman bâ- temessük 50 guruş	Der-zimmet-i Davit oğlu Serkiz zimmî 50 guruş	Der-zimmet-i Kaba Hasan oğlu Mehmed bâ-temessük 225 guruş	Der-zimmet-i Şımyon kefere bâ-temessük 40 guruş	Der-zimmet-i Hüseyin bâ- temessük 13 guruş
Der-zimmet-i Hasan ve Veli ve İbrahim ve Mustafa bâ- temessük 26 guruş	Der-zimmet-i Fincancı Medbos kefere 360 guruş	Der-zimmet-i Keçeci İbrahim Çelebi oğlu Ali bâ-temessük 120 guruş	Der-zimmet-i ahâlî-i karye-i Kusura bâ- temessük 390 guruş	Der-zimmet-i Mısırlıoğlu Ali bâ-temessük 500 guruş
Der-zimmet-i Keçeci İbrahim Çelebi bâ- temessük 120 guruş	Cem'an yekûn 4.913 guruş 5 para			
Minhâ'l-ihrâcât				
Berây-ı techîz ve tekfin 30 guruş	Berây-ı resm-i kısmet 123 guruş	Berây-ı kâtibiyye ve çukadâriyye ve emîniyye ve harc-ı huddâm-ı sâ'ire 57,5 guruş	Berây-ı ihzâriyye 4 guruş	Yekûn 214,5 guruş

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese

4.698,5 gurus 5 para

Minhâ	Minhâ	Minhâ
Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre	Hissetü'l-ümm-i mezbûre	Hissetü'l-ibni's-sagîr
587 gurus 39 akçe	şakîre	Gurus
	783 gurus 12 akçe	3328
	Mezbûre Şâkire dahi	<u>0483</u>
	yetmiş yedi Cumâde'l-	4111
	ûlâ'sında fevt olup oğlunun	24 akçe
	oğlu hasren vâris olmakla	
	sagîr-i mezbûrun hissesi	
	dört bin yüz on bir grus	
	otuz altı akçeye bâliğ	
	olmuştur.	

[s. 99a]

253

Medîne-i Kütahya'da Lala Hüseyin Paşa Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Na'lbend es-Seyyid el-Hâc Mehmed bin Seyyid Ali nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma bint-i Ali nâm hâtûn ile sulbî sagîr oğlu es-Seyyid Ali ve sulbiye kebîre kızları Şerife Ayşe ve Hadice ve sulbiye sagîre kızı Emine'ye ba'de'l-inhisâr vâris-i mezbûre Fatma kendi tarafından asâleten ve sagîrân-ı mezbûrân tarafından vesâyeten ve mezbûre Hadice dahi husûs-ı âti'z-zikre vekil olup vekâleti Ali bin Sâlih ve İsmail bin Süleyman nâm kimesneler şehâdetiyle şer'an sâbit olan zevci Mehmed Ali bin Mehmed ve mezbûre Ayşe tarafından kezâlik vekâleti Ali bin Hasan ve İbrahim bin Bayram [nâm] kimesneler şehâdetiyle şer'an sâbit olan kayınpederi Cafer bin Eyyüb nâm vârisler meclis-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Yoncalu Çiftliği sükkânından işbu râfi'ul-kitab Ebubekir bin Mustafa nâm kimesne mahzarında herbiri asâleten ve vesâyeten ve vekâleten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed'in ve Çukur Mahalle'de vâki' Kara Hasan Çavuş oğlu Hanı demekle ma'rûf hanın alâ tarîki'l-münâsaha dokuz yüz altmış

sehimden altı yüz sekiz sehmi mülk-i müşterâsı olup mehâmm-ı mezkûrdan yüz altmış sekiz sehmini müteveffâ-yı mezbûrun bâ-temessük-i şer'îyye yüz yirmi bir gurus müsbet ve mahkûmün-bih işbu merkûm Ebubekir'e deyni olup ber-mûceb-i defter-i kassâm mevlânâ-yı mezbûrun urûz ve nukûd ve âhar malı olmayıp zarûret-i deyn için müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmed'in terekesinden olup mârrü'z-zıkr bir bâb handa altı yüz sekiz sehim hissesi otuz beş günden beri dellâlda müzâyede ve semen-i misli olan üç yüz gurusda karar edip tâlib-i âharı olmamağla sıyâneten li'l-eytâm mezbûr Ebubekir'e ma'rifet-i şer'le altı yüz sekiz sehimden yüz altmış sekiz sehmini yüz yirmi bir gurusâ bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ve semeni olan akçe-i merkûmu mahkûmün-bih yüz yirmi bir gurusâ tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey' ve teslîm ve temlik eylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük edip mârrü'l-beyân yüz yirmi bir gurus deyn-i mezkûra takâs eyledi ba'de'l-yevm han-ı mezkûrun dokuz yüz altmış sehimden altı yüz sekiz sehim hisse müteveffâdan yüz altmış sekiz sehmi merkûm Ebubekir'in mülk-i müşterâsıdır keyf mâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun müvekkilelerimiz mezbûre Ayşe ve Hadice'nin ve sagîr-i mezbûrun dahi kat'â alâka ve müdâhaleleri [s. 99b] kalmadı dediklerinde gibbe't-tasâdukl-mer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehri Recebi'l-âsam li-sene sitte ve seb'ûn ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: es-Seyyid Ali Çelebi bin İsmail an-mahalle-i Cemaleddin, el-Hâc Osman, Osman Çelebi [bin] Ali, Serrâc el-Hâc Ali bin Osman, Mustafa Beşe bin Hüseyin, Seyyid Mehmed Çelebi ser-muhzırân.

254

Medîne-i Kütahya'da Balıklı Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan sagîr Abdülkadir bin es-Seyyid Abdülkadir bin es-Seyyid Abdüssamed nâm müteveffânın verâseti anası Şerife Râbia bint-i es-Seyyid Abdülhay nâm hâtun ile li-ebeveyn ammizâdesi es-Seyyid Mehmed'e münhasıra olduğu zâhir ve nümâyân ve merkûm es-Seyyid Mehmed nâm vâris sagîr bulunmağla sagîr-i mezbûrun vâlidesi emvâl-i mevrûsesini hıfz ve sâ'ir tesviye-i umurunu rü'yete bâ-hüccet-i şer'îyye vasîsi olan Ümmühânî bint-i Mehmed nâm hâtun ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le müteveffâ-yı mezbûrun babası müteveffâ Seyyid Abdülkadir'den irs-i şer'le intikâl ve isâbet eden

terekesi ber-mûceb-i defter-i kassâm yedi yüz kırk beş guruşa bâliğ olup ondan mâ'adâ sagîr-i mezbûrun dükkânlarının ve icâresinden hâsıl yirmi altı guruş hissesi ve hâric ez-defter-i kassâm bi'd-da'vâ zuhûr eden beş buçuk guruş kıymetlü eşyâ semeninden hissesi cem'an yedi yüz yetmiş altı guruş hissesi bâliğ olmağla vasî-i mezbûre Râbia'nın vekîl-i müsecceli ma'rifetiyle meclis-i şer' de ba'de ihrâci'l-masârîf aynı mevcûd ve gayr-ı mevcûd terekesinin müfredât defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fî 26 Rebî'u'l-âhire sene 1176.

Mahalle-i	Yüz elli guruş	Yetmiş beş guruş	Zimemâtdan bâ-
mezbûrede iki yüz	kıymetlü Mahkeme-	kıymetlü Küçük	temessük on guruş
otuz guruş kıymetlü	i Şerîf kurbünde	Bezzâzistân'da bir	Seyyid Salih'den
mülk menzilden	berber dükkânı	bâb dolabdan hisse	akçeden hissesi
sekiz sehimden yedi	sihâm-ı mezkûre	kezâlik	8,5 guruş 10 para
sehim hissesi	üzere hissesi	63,5 guruş 5 para	
201 guruş 10 para	131 guruş 10 para		
Yine zimemâtdan	Yine zimemâtdan	Yine zimemâtdan Köprülüviran	
Karkıllı karyesinde	Müminzâde Hasan	karyesinden Ahmed Ağa oğlu Halil Ağa'da	
Ahmed oğlu Kara	Ağa'da bâ-temessük	bâ-temessük on üç guruşdan ba'de't-teslîm	
Mehmed bâ-	otuz dokuz	altı buçuk guruşdan hissesi	
temessük on sekiz	guruşdan ba'de't-	5,5 guruş 8 para	
guruşdan ba'de't-	teslîm on beş		
teslîm on guruşdan	guruşdan kezâlik		
sihâm-ı mersûm	hissesi		
üzere hissesi	13 guruş 5 para		
8,5 guruş 10 para			
Def'a zimemâtdan	Def'a bâ-defter-i müfredât zimem-i	Hâric ez-defter-i	
Kırcızâde Yakub'da	müteferrika ber-mantûk-ı defter-i kassâm	kassâm zuhûr eden	
bâ-temessük on bir	kırk altı guruşdan ba'de't-teslîm otuz altı	eşyâ bahasından -	
guruşdan kezâlik	guruşdan kezâlik hissesi	5,5 guruş- hissesi	
hissesi	31,5 guruş	4,5 guruş 13 para	
9,5 guruş 5 para			

Karkıllı karyesinde bir aded zünbûrdan mütevellîd zünbûr 2 aded üç guruş kıymetden hissesi 2,5 guruş 5 para	Sagîr-i mezbûrun yedi yüz yetmiş altı guruş müntakıl hissesinden ba'zı eşyâ nâ- mevcûd olup vasî-i mezbûre Şerife Râbia sagîrin masârıfına istihlâk etdiği eşyâ semeninden zimmetinde müctemi' olan eşyâ bahâsı 295 guruş	Cem'an yekûn 776 guruş 5 para
--	--	----------------------------------

Minhâ'l-ihracât masârıf-ı vasî-i mezbûre Şerife Râbia

Asıl 19 guruş Berây-ı babası müteveffâ Abdülkadir'in techîz ve tekfîn deyni için 17 guruş	Asıl 24 guruş Berây-ı deyn-i müsbet-i müteveffâ es-Seyyid Molla İbrahim Efendi'ye Mushaf-ı şerîf hediyesi 21 guruş	[Asıl] 5,5 guruş 1 rub' Berây-ı İslambol'dan gelen eşyâya kirâ deyni için 5 guruş	Berây-ı icâre-i zemîn ve dekâkîn 3 guruş
Berây-ı vesâyet ve nezâret hüccetlerine masraf 12 guruş	Berây-ı sagîrin iki yüz otuz guruş tahsîline resm-i âdî 28,5 guruş 10 para	Berây-ı bâ-hüccet-i şer'îyye nafaka ve kisve-bahâ deyni 44 guruş 10 para	Berây-ı hacc-ı şerîf vekâletine babasının vasiyyeti üzere 6 guruş
Berây-ı hatf-i enfûsihâ helâk olan inek ve serika olunan eşyâ bahâsı 39 guruş	Berây-ı techîz ve tekfîn li's-sagîr 4 guruş	Berây-ı resm-i kısmet ve harc-ı huddâm ve emîniyye ve kâtibiyye 28,5 guruş	Cem'an yekûn 216 guruş

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese

560 guruş

Minhâ Hissetü'l-ümm-i mezbûre Râbia
186,5 guruş 18 akçe

Minhâ Hissetü'l-ibni'l-amm-i merkûm
Mehmed 373 guruş 42 akçe

Bâlâda mastûr müteveffâ-yı merkûm es-Seyyid Abdülkadir'in vasîsi anası mezbûre Şerife Râbia'nın iki yüz doksan beş guruş zimmetinde istihlâk etdiği eşyâ semeninden ba'de rü'yeti'l-muhâsebe iki yüz on altı guruş masârıfı zâhir ve nümâyân olmağla akçe-ı mezkûr iki yüz doksan beş guruşdan ihrâc olundukda mezbûre Râbia'nın zimmetinde yetmiş dokuz guruş bâkî kalıp sagîr-i merkûm es-Seyyid Mehmed hissesiyçün vasîsi anası mezbûre Ümmühânî'ye meclis-i şer' de teslîm olunan on beş vakiyye kahve beher vakiyyesi ikişer guruşdan otuz guruş ve on beş guruş dahi mahkûmün-bih iki yüz otuz guruşdan mezbûre Ümmühânî Hâtun'un zimmetinde bâkî akçe deyn-i taka ve yedi guruş seksen akçe dahi an-nakdin ve merhameten li's-sagîr iki buçuk guruş dahi cem'an elli beş guruş yirmi akçe tamâmen teslîm ve ol dahi bi'l-vesâyet mezbûre Râbia Hâtun'un vekîl-i müsecceli es-Seyyid Abdurrahman Efendi yedinden kabz ve zimmetlerini ibrâ ve iskât-ı hak eylediği işbu mahalle kayd şüde.

Fî 25 Receb sene [1] 176.

Şuhûdü'l-hâl: Fahru'l-müderrisîni'l-kirâm Yahya Abdurrahman Efendi, Nakîb es-Seyyid İbrahim Efendi Müftîzâde, Mehmed Emin Efendi Cafer Efendizâde, Molla Salih Hacı İsmailzâde, es-Seyyid Mehmed Çelebi Hasîbzâde.

Ceffete'l-kalemü'l-abdi'l-fakîr ileyh azze şânuhû

Ahmed el-müvellâ-hilâfe bi-medîneti Kütahya sâbıkâ

Gufire leh

SONUÇ

Bu çalışmada H.1175-1176/M.1761-1763 tarihlerini kapsayan 2 numaralı Kütahya Şeri'yye sicili latin harflerine aktararak incelenmiştir. Elde edilen bilgiler dahilinde Kütahya, klasik bir Anadolu şehrinin bütün özelliklerini taşımaktadır.

Kütahya, yol ağları üzerinde olması vesilesiyle hem Anadolu'dan merkeze gidenlerin hem de dış ülkelere gelen tüccarların uğrak yeri durumundadır. İncelenen tarihlerde Kütahya'da yaşamını sürdüren şahısların sahip oldukları eşyalar bu hareketliliğin kanıtlarını sunmaktadır. Kütahya şehrinde tarımın yanında ticaret de yaygın olarak yapılmaktadır.

Kütahya'da nüfusun çoğunluğu Müslüman'dır. Ancak gayrimüslim kişiler de burayı yurt edinmişlerdi. Gayrimüslimlerin yanında "Pûşiyân tâ'ifesi" olarak adı geçen Romanlar (Çingeneler) Kütahya'yı geçiş güzergâhı olarak kullandı.

Öte taraftan Kütahya celeb tâ'ifesinin kullandığı yol üzerinde olup, koyun irsâlinin yapıldığı ve İstanbul'un et iâşesinin karşılandığı şehirlerdendir. Ayrıca gerek görüldüğünde devlet tarafından katır satın alma işinde de Kütahya'dan yararlanıldı. Bir diğer önemli nokta Kütahya'nın avârız gelirlerinin arpa emînî ocaklığı'na tahsis edilmesidir.

Kütahya'nın sosyal yaşamı hakkında elde edilen sonuçlar diğer şer'iyye sicili çalışmalarına benzerlik içerecek şekildedir. Söz konusu benzerlikler aile hayatı, sosyal hayat, ekonomik hayat, kadının toplum içindeki yeri gibi meselelerde göze çarpmaktadır.

Ekonomik açıdan ele alırsak, birçok sicilde olduğu gibi narh fiyatları bu sicilde de belirtilmiştir. Özellikle et ve ekmek fiyatları narh listesinde yerini almaktadır. Bu temel gıdaların yer alması hem çağ hem de günümüz açısından kıyaslama yapmaya imkan tanır. Ticaretin aktifliği burada kullanılan ürün isimlerine yansımıştır. Selanik seccadesi, Kıbriskari minder, Bağdadi döşeme, Şam alacası, Rize bezi gibi ifadeler bölgesel alışverişin yapıldığını göstermektedir. Vakıflar işlevselliğini korumaktadır.

Aile hayatında evliliklerin kadının rızasıyla olduğu, boşanmada erkeğin mehr ve nafaka sorumluluğunu yerine getirdiği anlaşılmaktadır. Kadın mahkemede hakkını aramıştır. Çok eşlilik hukûken yasal olsa da işlevsel değildir.

KAYNAKÇA

- Acar, F. (2015) . Osmanlıda Padişah Oğulları ve Kızlarının Eşitlendiği Alan: Teşrifat, *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 14 (27) : 183-202.
- Akgüngüz, A. (2009). “İslam Hukukunun Osmanlı Devleti’nde Tatbiki: Şer’iye Mahkemeleri ve Şer’iye Sicilleri”, *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S. 14: 22.
- Atar, F. (2002) . “ Kazâ”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C. 25, Ankara.
- Beydilli, K. (2009) . Selim III, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 36.
- Çetin, C. (2015) “Kamu Düzeninde Alternatif Bir Yöntem: Nezir”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (36) : 287-308.
- Develioğlu, F. (2008) . *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lugat*, Ankara.
- Dingeç, E. (2011/1) . “18. Yüzyılın İkinci Yarısında Saray Atlarının Binit Takımları”, *Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 20:1-20.
- Doğru, H. (1999) . “Rumeli’de Celep- Keşanlar”, *XIII. Türk Tarih Kongresi Kongreye Sunulan Bildirimler*, C. 3,3. Kısım, Ankara.
- Ergenç, Ö. (1984) . “Osmanlı Şehirindeki “Mahalle” nin İşlev ve Nitelikleri Üzerine”, *Osmanlı Araştırmaları IV*, İstanbul, 70.
- . (2012) . *XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya*, İstanbul.
- Halaçoğlu, Y. (1998) . *XIV-XVII. Yüzyıllarda, Osmanlılarda Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı*, Ankara.
- Hınz, W. (1990) . *İslâm’da Ölçü Sistemleri*, Marmara Üniversitesi Yayınları, (S. ACAR, Çev.), İstanbul.
- İpşirli, M. (1991) . “Arpa emini”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C.3, İstanbul.
- . (1992) . “ Cabi”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.6, İstanbul.
- Kurtaran, U. (2014) . “Osmanlı Devleti’nde Şehzadelik Kurumlarına Yeni Bir Bakış: Şehzadelerin Doğumu, Yetiştirilmesi ve Tahta Çıkış Süreçleri Hakkında Bir Değerlendirme”, *Turkish Studies*, C.9/4, Ankara.
- Kütükoğlu, Mübahat S. (1994) . *Osmanlı Belgelerinin Dili*, İstanbul.

- . (1995) . “ Berât”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.12, İstanbul.
- Ortaylı, İ. (2017) . *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti’nde Kadı*, İstanbul.
- Özcan, A. (2010) . “Doğancı” *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C.39, İstanbul.
- . (1994) . “Şıkar ağaları”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C.9, İstanbul.
- Özkaya, Y. (2006) . “ Mütesellim”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C.32, İstanbul.
- Pakalın, M. Z. (1993) . *Osmanlı Tarihi Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü I*, İstanbul.
- Sahillioğlu, H. (1991) . “ Avârız”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C.4, İstanbul.
- Tabakoğlu, A. (2003) . *Türk İktisat Tarihi*, İstanbul.
- Tarakçı, S. (2006) . *Bir Orta Anadolu Kazâsı: Bor H.936-937-938 Tarihli Bor Şer’iyye Sicilinin Tarih Yazıcılığında Kullanımı Denemesi (Yüksek Lisans Tezi)* . Ankara.
- Türkhan, M. S. (2016) . *TDV İslam Ansiklopedisi*, C. EK-1, İstanbul.
- Uğur, Y. (2010) . “ Şer’iyye Sicilleri”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.39, İstanbul.
- Uluçay, Ç. (1992) . *Harem II*, Ankara.
- Uzunçarşılı, İ., H. (1984) . *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilâtı*, Ankara.
- . (1984) . *Osmanlı Devleti’nin Saray Teşkilâtı*, Ankara.
- Ünal, M.A. (2007) . *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*, Isparta.
- Yoon, Kuru, A. Şer’iyye Sicilleri Hakkında Genel Bilgi,
<https://www.academia.edu/>, E.T. 01.01. 2019.

DİZİN

-A-

Asel, 35, 119, 231, 418
Asiyab, 407

-B-

Berş, 108, 184
Bisat, 78, 205, 299

-Ç-

Çakşır, 28, 107, 193, 439, 474

-D-

Destar, 38
Destmal, 74, 255, 291

-E-

Enseri, 112, 114, 115

-F-

Ferş, 39, 40
Fevkânî, 26, 43, 58, 79, 208

-G-

Ganem, 33, 83, 116, 221, 272
Güvez,

-H-

Haftan, 111, 215, 266, 274, 451
Hâtem, 63, 65, 201, 287, 386, 448
Hinta, 40, 111, 183, 207, 289, 454
Huddâm, 48, 142, 233, 321, 431

-İ-

İhzâriye, 87, 266, 382, 416

-K-

Kâhî, 22, 33, 34, 115, 117
Kâlîçe, 26, 43, 61, 193, 423
Kapan, 39
Kaşkaval, 35, 116, 118
Kazgan, 58, 185, 447
Kullâb, 115
Kutnî, 40, 111, 213, 292, 449

-L-

Lahm, 23, 33, 117, 221

-M-

Mak'ad, 26, 52, 103, 284, 408
Makrama, 27, 63, 103, 274, 409
Müsta'mel, 28, 40, 97, 183, 385

-N-

Nâfe, 60, 74, 276, 398, 452
Nân-ı, 33, 115, 159, 338
Nişadır, 209

-P-

Peşkir, 26, 156, 268, 291, 459
Piştov,

-R-

Rahîk, 184
Raht, 26, 28, 45, 88, 283
Razakı, 35, 221
Revgan, 221
Revgan-ı Şîr, 35, 117, 118
Reze, 115

-S-

Sîm, 51, 88, 207, 283, 402
Sûk-ı, 62, 65, 192, 208, 411
Sükker, 184, 338

-Ş-

Şa'îr, 51, 155, 228, 310, 375
Şem', 22, 33, 116, 242, 405

-T-

Telâtin, 184